

The Art of The Good Life
(Rolf Dobelli)

++++

ကောင်းမွန်သော ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ခြင်း အနုပညာ
(Translated by Casper Zaw)

အမျိုး

ဟိုးအတီတောကတည်းက တစ်နည်းပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀) ဒါမှမဟုတ် အဲ့ဒီထက် ပိုမိုရှေးကျတဲ့အခါကတည်းက လူတွေဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဆိုတာ ဘာလဲ ဆိုတဲ့မေးခွန်းကို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်မေးခဲ့ကြပါတယ်။ ငါတို့ ဘယ်လိုနေထိုင်ရမလဲ။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဆိုတာကို ဘာတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားသလဲ။ ကံကြမ္မာရဲ့ အခန်းကဏ္ဍက ဘယ်လိုရှိသလဲ။ ငွေကြေးဥစ္စာရဲ့ အခန်းကဏ္ဍက ဘယ်လိုလဲ။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ဆိုတာဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ခံယူချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်နေသလား။ စိတ်နေစိတ်ထားကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲယူရမှာလား။ သို့တည်းမဟုတ် ဘဝရဲ့ ကောင်းမွန်ခိုင်ခံ့တဲ့ ရည်မှန်းချက်တစ်ခုကို ပြည့်ဝအောင် ဖြည့်ဆည်းခြင်းလား။ ပျော်ရွှင်စရာတွေကို အဆက်မပြတ်ရှာဖွေပြီး မပျော်ရွှင်စရာတွေကို ရှောင်ရှားခြင်းလား။

မျိုးဆက် တစ်ခုစီတိုင်းဟာ အထက်ပါမေးခွန်းတွေကိုပဲ အဆက်မပြတ်မေးခွန်းထုတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရလာတဲ့အဖြေတိုင်းကတော့ အခြေခံအားဖြင့် စိတ်ပျက်ဖွယ်ကောင်းပြီး ကျေနပ်အားရဖွယ် မဖြစ်ခဲ့ကြရပါဘူး။ ဘာကြောင့်ပါလဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အားလုံးကိုပြေလည်စေနိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော စည်းမျဉ်း၊ တစ်ခုတည်းသော အယူဝါဒ၊ တစ်ခုတည်းသော နိယာမကို ရှာဖွေနေကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တမ်းမှာက အဲ့သလို (၉၆) ပါးစလုံးသော ရောဂါတွေကို ပျောက်ကင်းစေနိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော နတ်ဆေးဆိုတာမျိုးက လောကမှာ မရှိပါဘူး။

လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်စုနှစ်အနည်းငယ်က အမျိုးမျိုးသော အတွေးအခေါ်ဆိုင်ရာ နယ်ပယ်တွေမှာ တိတ်ဆိတ်တဲ့ တော်လှန်ပြောင်းလဲမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ သိပ္ပံပညာ၊ နိုင်ငံရေးပညာ၊ စီးပွားရေးပညာ၊ ဆေးပညာနဲ့ အခြားသော ပညာရပ်နယ်ပယ်အသီးသီးမှာရှိတဲ့ ပညာရှင်တွေက ကမ္ဘာကြီးဟာ အနည်းငယ်သော စည်းမျဉ်းနိယာမ လက်တဆုပ်စာ လောက်နဲ့အနှစ်ချုပ်ရှုကြည့်ဖို့ မဖြစ်နိုင်လောက်အောင်အထိ ရှုပ်ထွေးဆန်းပြားလွန်းလှတယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက် နားလည်သိမြင်လာခဲ့ကြပါတယ်။ လောကကြီးကို သဘောပေါက် နားလည်ဖို့ရာအတွက် ကျွန်တော်တို့ဟာ လက်နက်ကိရိယာ အစုံအလင်ထည့်ထားတဲ့ တန်ဆာပလာ သေတ္တာတစ်လုံး လိုအပ်ပါတယ်။ ထို့အတူ လက်တွေ့နေထိုင်ရာမှာ အသုံးပြုဖို့ရာအတွက်လည်း တန်ဆာပလာ သေတ္တာတစ်လုံး လိုပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် (၂၀၀) လောက်ကစပြီး ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထိုးထွင်းအသိနဲ့ နားမလည်နိုင်တော့လောက်အောင် ရှုပ်ထွေးတဲ့ လောကတစ်ခုကို စတင်ဖန်တီးမိခဲ့ကြပါတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ စွန့်ဦးတီထွင်သူတွေ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေ၊ မန်နေဂျာတွေ၊ ဆရာဝန်တွေ၊ စာနယ်ဇင်းသမားတွေ၊ အနုပညာရှင်တွေ၊ သိပ္ပံပညာရှင်တွေ နဲ့ ခင်ဗျားလို ကျွန်တော့်လို လူတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝလမ်းကို လျှောက်လှမ်းတဲ့နေရာမှာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာ တန်ဆာပလာ သေတ္တာလေး တစ်လုံးသာ မပါခဲ့ရင် ကောင်းကောင်းမွန်မွန် မလျှောက်လှမ်းနိုင်ဘဲ အယိုးအယိုင်နဲ့ လဲပြိုကျကြရလိမ့်မယ် ဆိုတာပါပဲ။

ဒီလို လက်နက်ကိရိယာ၊ နည်းလမ်းနဲ့ စိတ်သဘောထား အစုအဝေးကို ခင်ဗျားအနေနဲ့ “ဘဝကို မောင်းနှင်ရာ အဓိက ထိန်းချုပ်မှု စနစ်” လို့ ခေါ်ချင်လည်းခေါ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ နဲ့နဲ့ဟောင်းနေတဲ့ အသုံးအနှုန်းဖြစ်တဲ့ ကိရိယာ တန်ဆာပလာ သေတ္တာ ဆိုတဲ့ အသုံးကိုပဲ ပိုသဘောကျမိပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲ ခေါ်ခေါ်ပါ အဓိကအချက်က ဒီကိရိယာ တန်ဆာပလာတွေဟာ အချက်အလက်တွေကို သိတဲ့ အသိပညာတွေထက် ဘဝတစ်ခုကို တည်ဆောက်ရာမှာ ပိုမို အရေးကြီးတယ် ဆိုတာပါပဲ။ သူတို့ဟာ ငွေကြေးဥစ္စာ ထက်လည်း ပိုအရေးကြီးပါတယ်။ လူမှုဆက်ဆံရေးတွေ ဆက်နွယ်မှုတွေ ထက်လည်း အရေးကြီးပါတယ်။ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ထက်မြက်မှုထက်လည်း ပိုပြီး အရေးကြီးပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အနည်းငယ်က ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဘဝကို ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝတစ်ခုအဖြစ် တည်ဆောက်ဖို့ရာအတွက် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာတွေကို စတင်စုဆောင်းခဲ့ပါတယ်။ မေ့လျော့ခံ ရှေးဟောင်းနည်းစနစ်တွေကိုလည်း ပြန်လည်တူးဖော်ခဲ့သလို နောက်ဆုံးပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ စိတ်ပညာဆိုင်ရာ သုတေသနတွေထဲက ကိရိယာတွေကိုလည်း စိစစ်ထုတ်ယူခဲ့ပါတယ်။ ဒီစာအုပ်ကို ခင်ဗျားဟာ နှစ်ဆယ့်တစ် ရာစုမှာ အသုံးပြုဖို့ရာ ဂန္ထဝင် ဘဝအဘိဓမ္မာ စာအုပ်ရယ်လို့ သတ်မှတ် အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

ဒီလက်နက် ကိရိယာတွေကို ကျွန်တော်ရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝမှာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း အသုံးပြုနေပါတယ်။ အဲ့သလို အသုံးပြုရာမှာ ဒီလက်နက်ကိရိယာတွေဟာ ပြဿနာအကြီးကြီးတွေကနေ အသေးလေးတွေအထိ စိန်ခေါ်မှုများစွာနဲ့ ရင်ဆိုင်ရာမှာ ကျွန်တော်ကို များစွာ အထောက်အကူပြုခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်ဘဝဟာ ဘက်ပေါင်းစုံကနေ တိုးတက်မှု ရှိလာခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားကိုလည်း ဒီ (၅၂) မျိုးသော အသိဉာဏ်ဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာတွေကို အသုံးပြုကြည့်ဖို့ တိုက်တွန်းလိုပါတယ်။ ဒီ ကိရိယာ တန်ဆာပလာတွေဟာ ခင်ဗျားကို ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် အာမခံနိုင်ရင်တောင်မှ ဘဝကို ကြံ့ကြံ့ခံ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်နိုင်မယ့် အခွင့်အရေးကိုတော့ ပေးလိမ့်မယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။

၁။ စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ ငွေစာရင်း
(အရှုံးကို အမြတ်အဖြစ် ဘယ်လို ပြောင်းမလဲ)

+++++

ကျွန်တော်သိခဲ့သင့်ပါတယ်။ ဘန်းနဲ့ မှာရှိတဲ့ မော်တော်ကားလမ်း တစ်နေရာမှာ သတိမထားမိတဲ့ ယာဉ်မောင်းတွေ သတိမတ်အမြန်နှုန်းထက် ပိုမောင်းတာကို မှတ်တမ်းတင်မယ့် ကင်မရာတစ်လုံး ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုပေါ့။ အဲ့ဒီကင်မရာ အဲ့ဒီနေရာမှာရှိနေတာ နှစ်အတော်ကြာခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်တော်က ကားမောင်းရင်း အတွေးလွန်နေခဲ့တာပါ။ ကင်မရာက ဖျပ်ကနဲ ရိုက်လိုက်တဲ့အချိန်ကျမှ သတိပြန်ဝင်လာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကားရဲ့ အမြန်နှုန်းပြမိုင်ခွက်ကို ငုံ့ကြည့်လိုက်တဲ့အချိန်မှာတော့ ကျွန်တော့်အကြောက်တရားက ပိုမိုခိုင်မာသွားပါတော့တယ်။ သတိမတ်မိုင်နှုန်းထက် ကျွန်တော် (၁၀) မိုင်လောက်ပိုမောင်းမိနေပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရှေ့နဲ့ နောက်မှာလည်း တခြားသယ်ကားမှ ရှိမနေတဲ့အတွက် ကင်မရာက ကျွန်တော့်ကားကို ရိုက်လိုက်တာဆိုတာ သေချာနေပါတယ်။

နောက်တစ်နေ့မှာတော့ ကျွန်တော် ဇူးရစ်မြို့ကို ရောက်နေပါတယ်။ ရဲအရာရှိတစ်ယောက် ကျွန်တော့်ကားအတွက် ပါကင်ဒဏ်ကြေးလက်မှတ်ဖြတ်ပြီး ကျွန်တော့်ကားရဲ့ ပိုက်ပါ အောက်မှာ ညှပ်နေတာကို ကျွန်တော်လှမ်းတွေ့လိုက်ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ် .. ကျွန်တော် ပါကင်မထိုးရမယ့်နေရာမှာ ရပ်ထားခဲ့မိတာပါ။ ကျွန်တော်ရောက်တဲ့အချိန်မှာ ပါကင် နေရာတွေက ပြည့်နေပါပြီ။ ကျွန်တော်ကလည်း အရေးတကြီးဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုအချိန်မျိုး ဇူးရစ်မြို့အလယ်မှာ ပါကင်နေရာ လိုက်ရှာဖို့ဆိုတာကလည်း ကောက်ရိုးပုံထဲကျသွား တဲ့အပ်ကို ရှာရသလိုဖြစ်နေမှာမို့ ကျွန်တော်လည်း ကြုံတဲ့နေရာမှာ ပါကင်ထိုးထားခဲ့မိတာပါ။ အဲဒီရဲအရာရှိဆီကို ပြေးသွားပြီး ရှင်းပြရရင် ကောင်းမလားလို့ ကျွန်တော်တောင်းမိပါသေး တယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ကူးထဲမှာ ကျွန်တော် သူ့ရဲ့ ရပ်နေမယ်။ အသက်ကို အမောတကောရှူပြီး ဆံပင်ဖရိုဖရဲနဲ့ ကျွန်တော်ကြုံခဲ့ရတဲ့ အခက်အခဲကို ရှင်းပြနေတဲ့ ပုံစံကို မြင်ယောင်နေမိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် မလုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံအရ သွားရှင်းပြရင်လည်း အလကားပဲ ဖြစ်မယ်ဆိုတာကို သိနေတာကြောင့်ပါ။ သူ့ရဲ့မှာ သိမ်ငယ်နေရပါလိမ့်မယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ဘာမှရှင်းပြလို့မရဘဲ ဒေါသတွေနဲ့ ညမအိပ်နိုင် ဖြစ်တာပဲ အဖတ်တင်ပါလိမ့်မယ်။

အရင်ကတော့ အဲသလို ကားပါကင် လက်မှတ်တွေဟာ ကျွန်တော့်ကို ဒေါသဖြစ်စေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုနောက်ပိုင်းမှာတော့ ဒဏ်ကြေးဆောင်စရာရှိရင်လည်း ကျွန်တော် အပြုံးလေးနဲ့ပဲ ဆောင်ပါတော့တယ်။ ဘယ်စာရင်းထဲက ဆောင်သလဲဆိုတော့ ကျွန်တော် အလှူအတန်းလုပ်ဖို့အတွက် ရည်စူးပြီး ဖယ်ထားတဲ့ ငွေစာရင်းထဲကနေ ကျွန်တော် အဲဒီ ဒဏ်ကြေးတွေကို ပေးဆောင်ပါတယ်။ တစ်နှစ်ကို ဆွစ်ဇာလန် (၁၀၀၀၀) လောက် ကျွန်တော် ကောင်းရာကောင်းကြောင်းလုပ်ဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး ဖယ်ထားလေ့ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဒဏ်ကြေးတွေအားလုံးကို အဲဒီ ဖယ်ထားတဲ့အထဲကပဲ ဆောင်ပါတော့တယ်။ စိတ်ပညာနယ်ပယ်မှာတော့ အဲဒီလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားလိုက်တဲ့ ရိုးရှင်းတဲ့ လှည့်ကွက်လေးကို စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ ငွေစာရင်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒီနည်းစနစ်ကို အပြုအမူဆိုင်ရာ ဘောဂဗေဒ ဘာသာရပ်ကို တည်ထောင်သူ ဖခင်ကြီးတွေထဲက တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ရစ်ချက် သယ်လာ ဆီက ရခဲ့တာပါ။ စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ ငွေစာရင်းကို ရှေးရိုးယုတ္တိဗေဒအလို့ တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ လူတွေဟာ ငွေကြေးကို ဘယ်လိုရလာတယ်ဆိုတဲ့အပေါ်မူတည်ပြီး ကွဲပြားခြားနားစွာ တုံ့ပြန်သုံးစွဲတတ်ကြပါတယ်။ လမ်းပေါ်က ကောက်ရတဲ့ငွေဆိုရင် ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပင်ပန်းတကြီး ရှာဖွေထားတဲ့ ငွေထက်စာရင် အလွယ်တကူပဲ သုံးဖြုန်း ပစ်တတ်ကြပါတယ်။ အကျိုးမရှိတာတွေအတွက် သုံးပစ်တတ်ကြပါတယ်။ ပါကင်ဒဏ်ကြေးလက်မှတ် ဥပမာကိုကြည့်ရင် အဲဒီ ယုတ္တိဗေဒအလို့ကိုပဲ ကိုယ့်အတွက် အကျိုးရှိအောင် ဘယ်လို အသုံးချလို့ ရသလဲဆိုတာကို တွေ့မြင်နိုင်ပါတယ်။ တကယ်တမ်းပြောရမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားလိုက်တာပါပဲ။ ဒါပေမယ့်လည်း စိတ်မူလောင်မှုတွေ မဖြစ်တော့ဘဲ အေးငြိမ်းတဲ့စိတ်ကို ဖြစ်စေပါတယ်။

ခင်ဗျားဟာ မဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့နိုင်ငံငယ်လေးတစ်ခုကို အလည်အပတ်သွားတယ်ပဲ ဆိုကြပါစို့။ အဲဒီအချိန်မှာ ခင်ဗျားပိုက်ဆံအိတ် ပျောက်သွားပါတယ်။ ခဏအကြာတော့ တစ်နေရာမှာ ခင်ဗျားရဲ့ ပိုက်ဆံအိတ်ကို ပြန်တွေ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားရဲ့ ငွေသားတွေကတော့ မရှိတော့ပါဘူး။ အဲဒီတော့ ခင်ဗျားရဲ့စိတ်မှာ အစိုးခံရလေခြင်းဆိုပြီး ပူလောင်လို့လဲရပါတယ်။ ကိုယ့်ထက်မရှိဆင်းရဲတဲ့သူတွေ သုံးစွဲဖို့အတွက် ယူသွားတာပဲလေလို့ နှလုံးသွင်းလိုက်ရင်လည်းရပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲ နှလုံးသွင်းသည်ဖြစ်စေ ခင်ဗျားရဲ့ ပိုက်ဆံတွေ ဆုံးရှုံးသွား တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကိုတော့ ဘယ်လိုမှ အပြောင်းအလဲ လုပ်လို့ မရတော့ပါဘူး။ ဖြစ်သွားတဲ့ အဖြစ်အပျက်ကို ခင်ဗျားဘယ်လိုမှ ထိန်းချုပ်လို့ မရတော့ပေမယ့် အဲဒီဖြစ်ရပ်ကို ဘယ်လို အနက်ဖော်မှတ်ယူမလဲ။ နှလုံးသွင်းမလဲဆိုတာကတော့ ခင်ဗျားလွှမ်းမိုးထိန်းချုပ်လို့ရတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။

ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုမှာ နေထိုင်ဖို့ဆိုတာဟာ ဖြစ်ရပ်တွေကို အပြုသဘောဆောင်တဲ့ အနက်ပြန်ဆိုမှုတွေနဲ့ ပြန်ဆို ရှုမြင်တတ်ဖို့လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ဈေးဆိုင်တွေနဲ့ စားသောက်ဆိုင်တွေမှာဆိုရင် ကျသင့်တဲ့ဈေးနှုန်းထက်ကို (၅၀) ရာခိုင်နှုန်းလောက် စိတ်နဲ့ ပေါင်းထည့်ထားလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါမှသာ ဖိနှပ်တစ်ရံ ဝယ်တဲ့အခါဖြစ်ဖြစ်၊ ပြင်သစ် ငါးခွေးလျာဟင်းကို မှာစားရာမှာဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်ပေးရတဲ့ ဝင်ငွေခွန်ကိုပါ ကာမိစေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပိုင်တစ်ခွက်ကို (၁၀) ဒေါ်လာကျမယ်ဆိုရင် အဲဒီပိုင်ကို ဝယ်သောက်နိုင်ဖို့ရာ ကျွန်တော့်မှာ ဝင်ငွေ (၁၅) ဒေါ်လာရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို ပိုပိုသာသာတွက်ထားခြင်းဟာ ကျွန်တော့်အဖို့ရာမှာတော့ ကျွန်တော့်အသုံးစရိတ်ကို စစ်စစ်စိစစ်သုံးနိုင်ဖို့ရာ ရေးဆွဲ ထားတဲ့ စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ ငွေစာရင်းတစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဟိုတယ်တွေမှာ တည်းတဲ့အခါမှာဆိုရင်လည်း ကျသင့်ငွေကို ကြိုတင်ပေးချေထားရတာကို ကျွန်တော်သဘောကျပါတယ်။ အဲသလို ကြိုတင်ပေးချေထားခြင်းအားဖြင့် ပြင်သစ်ကို ထွက်လည်ပတ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ရိုမန်တစ်ဆန်တဲ့ ခရီးစဉ်လေးဟာ ပြန်ကာနီးကျမှ ဘေလ်ကို နှင့်ကနဲ ပေးချေလိုက်ရပြီး ဟိုက်ခနဲ ဖြစ်သွားရမယ့် ခံစားချက်ရဲ့ ဖျက်ဆီးမှုခံရခြင်း ဘေးကနေ ကင်းဝေးစေနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ နိဘယ်လ်ဆရာ ပညာရှင် ဒန်နီရာယ် ခါနီမန်းက ဒီသဘောတရားကို အထွဋ် - အဆုံး စည်းမျဉ်းဥပဒေသ လို့ခေါ်ပါတယ်။ အပန်းဖြေခရီး တစ်ခုထွက်တဲ့အခါမှာ ခင်ဗျားဟာ အထွဋ်အထိပ်ဖြစ်စေခဲ့တဲ့ အချက်တွေနဲ့ အဆုံးသတ်အချိန်လေးတွေကိုပဲ မှတ်မိလေ့ရှိတာဖြစ်ပြီး ကျန်တဲ့ဟာတွေကိုတော့ မေ့လျော့သွားတတ် ပါတယ်။ တကယ်လို့သာ ခရီးစဉ်လေးရဲ့ အဆုံးသတ်အချိန်ဟာ ရှင်းရမယ့် များပြားလှတဲ့ ဘေလ်စာရင်းဖြစ်နေခဲ့တယ်ဆိုရင် ခင်ဗျား အမှတ်ထင်ထင်ဖြစ်နေသင့်တဲ့ ရိုမန်တစ်ဆန်တဲ့ ခရီးစဉ်လေးဟာ လုံးဝ ပုံဖျက် ပျက်စီးသွားမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကြိုတင်ပေးချေထားခြင်း .. အဲဒါကို စိတ်ပညာကတော့ အရင်ပေး။ နောက်မှခံစား လို့ပြောလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီအချက် ဟာလည်း ပေးချေမှုတွေပြုလုပ်ရာမှာ ကိုယ့်စိတ်ကို သက်သာရာရစေနိုင်တဲ့ စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ ငွေစာရင်း လှည့်ကွက်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော် အခွန်ပေးဆောင်ရာမှာလည်း အလားတူ စိတ်အေးချမ်းစွာနဲ့ပဲ ပေးဆောင်ပါတယ်။ ချမှတ်ထားတဲ့ အခွန်ပေးဆောင်မှု စနစ်ကြီးကို ကျွန်တော်တစ်ယောက်ထဲနဲ့ တွန်းလှန် လို့မှ မရတာ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော် ဘန်းနီမှာ အခွန်ပေးဆောင်ရင် ဘာတွေပြန်ရသလဲ ဆိုတာကို အခြားသော ဝင်ငွေခွန်မပေးရတဲ့ နိုင်ငံတွေဖြစ်တဲ့ ကူဝိတ်၊ ရီးယက်ဒ်၊ လူဦးရေ အင်မတန်သိပ်သည်းထူထပ်တဲ့ မိုနာကို၊ လက္ခဏာမျက်နှာပြင် စတဲ့နေရာတွေက အခြေအနေတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားလိုက်ပါတယ်။ ရလိုက်တဲ့ အဖြေကတော့ .. ဘန်းနီမှာ ဝင်ငွေခွန် ဆောင်ပြီးနေတာက ပိုကောင်းတယ် ဆိုတာပါပဲ။ ဝင်ငွေခွန်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်တစ်ခုထဲနဲ့ နေရထိုင်ရ အဆင်မပြေတဲ့ မြို့ကြီးတွေကို ပြောင်းပြေးတဲ့လူတွေဟာ အမြင်ကျဉ်းပြီး ခေါင်းမာတဲ့သူတွေ လို့ပြောရမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလိုပြောင်းလိုက်ခြင်းအားဖြင့်လည်း ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ရမယ်လို့ အာမခံနိုင်မှာမှ မဟုတ်တာ။ ကျွန်တော်က အဲသလို ခံယူတဲ့အတွက်ကြောင့်လည်း အဲသလိုလူမျိုးတွေနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ သိပ်အဆင်မပြေသလို ဖြစ်ရပါတယ်။

ပျော်ရွှင်မှုကို ငွေနဲ့ဝယ်ယူလို့မရဘူးဆိုတာ ကလေးတောင်သိတဲ့ အမှန်တရားတစ်ခုပါ။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် အကြံတစ်ခုပြုချင်တာကတော့ ဈေးနှုန်းလေး အနည်းငယ် သက်သာဖို့အတွက်တော့ ဈေးထွက်မခံပါနဲ့ ဆိုတာပါပဲ။ ဘီယာတစ်ခွက်ဟာ ပုံမှန်ထက် (၂) ဒေါ်လာလောက်ပိုများနေတာဖြစ်ဖြစ် ပိုနည်းနေတာဖြစ်ဖြစ်ဟာ ကျွန်တော့်အတွက် တော့ ဘယ်လိုမှသိပ်ထူးခြားမသွားပါဘူး။ ကျွန်တော်ကပိုက်ဆံထက်စာရင် ကိုယ့်စွမ်းအင်တွေကို ပိုပြီးချွေတာချင်တဲ့သူတစ်ယောက်ပါ။ တကယ်ဆိုရင် ကျွန်တော့် စတော့ရှုမယ်ယာ တွေရဲ့ တန်ဖိုးဟာလည်း မိနစ်နဲ့အမျှ (၂) ဒေါ်လာထက်ပိုပြီး အတက်အကျ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်နေတာပါပဲ။ ခင်ဗျားလည်း ကိုယ့်အဖြစ်တွေကိုယ် ပြန်သုံးသပ်ကြည့်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ မှာ သက်သာဖို့အတွက် ခင်ဗျားအသည်းအသန်လုံးပန်းနေရတဲ့ ငွေပမာဏလေးဟာ ခင်ဗျားရဲ့ စွမ်းအင်တွေကို ဖြုန်းတီးပစ်ဖို့ရာ မတန်တဲ့ ပမာဏလေးတွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ဒီလို စိတ်နေစိတ်ထားလေးကို အပြောင်းအလဲလုပ်လိုက်ခြင်းဟာ ခင်ဗျားအဖို့ရာမှာ ဘာမှ ဆုံးရှုံးနစ်နာသွားစရာ မရှိပါဘူး။ ခင်ဗျားရဲ့ အတွင်းစိတ် ငြိမ်းအေးမှုအပေါ်မှာလည်း ဘာမှ ထိခိုက်နစ်နာစေနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဘာသာမဲ့တစ်ယောက်အဖြစ် ကျွန်တော် ကာလကြာရှည်နေခဲ့ပြီးချိန် ကျွန်တော့်ရဲ့လေးဆယ်ပြည့်နှစ်ကာလတွေမှာ ကျွန်တော်ဟာ ဘုရားသခင်ကို တဖန်ပြန်ပြီး ရှာဖွေလိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အိုင်စီဒေါင်မှာရှိတဲ့ သူတော်စင် ဘန်နာဒစ်ဂိုးဏ်းက ဘုန်းတော်ကြီးတွေက သူတို့ရဲ့ ဧည့်သည်အဖြစ် ရက်သတ္တပတ် အနည်းငယ် လာရောက် နေထိုင်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်ကာလလေးကို ကျွန်တော် အခုအချိန်အထိ အမှတ်ရနေဆဲပါ။ လောကီရေးရာ ရှုပ်ထွေးပွေလီမှုတွေနဲ့ ကင်းဝေးနေခဲ့တယ်။ တီဗီ မရှိဘူး။ အင်တာနက် မရှိဘူး။ ဖုန်းလိုင်းတောင်မှ သိပ်မမိချင်ဘူး။ အစားအစာ စားသောက်တဲ့အချိန်မှာလည်း ဘာအသံမှ မထွက်ဘဲ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေတယ်။ ဘုန်းတော်ကြီးတွေကို စကားပြောဆိုခြင်းမပြုဖို့ ပညတ်ထားပါတယ်။ ဘုရားသခင်ကိုတော့ မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် နောက်ထပ် စိတ်စံစားမှုဆိုင်ရာ ငွေစာရင်း လှည့်ကွက်တစ်ခုကိုတော့ သင်ယူနိုင်ခဲ့ပါ တယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းရဲ့ အစားစားတဲ့ဟောခန်းထဲမှာ ဇွန်း၊ ခက်ရင်း၊ ဓါးတွေကို ရှစ်လက်မလောက်အရှည်ရှိတဲ့ ခေါင်းတလားပုံစံ သေတ္တာငယ်လေးထဲမှာ ထည့်ထားပါတယ်။ အစာစားခါနီးမှာ အဲဒီခေါင်းတလားလေးရဲ့ အဖုံးကိုဖွင့်ပြီး သေသပ်စွာစည်းနှောင်ထားတဲ့ ဇွန်း၊ ခက်ရင်း၊ ဓါး အစည်းလေးကို ယူပြီး ဖြေရပါတယ်။ အဲဒါရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား သေဆုံးပြီးသားလူလို့ နှလုံးသွင်းခိုင်းခြင်းဖြစ်ပြီး အခုစားသောက်နေရတာတွေနဲ့ ဆက်လက်ရှင်သန်နေထိုင်ရတဲ့ အချိန်တွေဟာ ဘုရားသခင်က ပေးထားတဲ့ လက်ဆောင်မွန်ဖြစ်တယ်လို့ နှလုံးသွင်းမိစေဖို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အကောင်းဆုံး စိတ်စံစားမှုဆိုင်ရာ ငွေစာရင်းတစ်ခုပါ။ အဲဒီဖြစ်ရပ်ကကျွန်တော့်ကို ကိုယ့်အချိန်တွေကိုယ် တန်ဖိုးထား တတ်စေဖို့ကို သင်ကြားပေးပါတယ်။ အကျိုးမရှိတာတွေအတွက်နဲ့ အချိန်ကို မဖြုန်းတီးမိစေဖို့ကို သတိပေးနေပါတယ်။

စူပါမားကတ်တွေမှာ တန်းစီနေရတာကို မကြိုက်ဘူးလား။ သွားဆရာဝန်ရဲ့ဆေးခန်းမှာ ထိုင်စောင့်ရတာကို မကြိုက်ဘူးလား။ မီးပွိုင့်မှာ ကားတွေပိတ်နေလို့ စိတ်တိုနေသလား။ အဲဒါလို စိတ်တိုစိတ်ညစ်နေမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့သွေးဖိအားဟာ တစ်စက္ကန့်အတွင်းမှာပဲ ၁၅၀ အထိတက်သွားပါလိမ့်မယ်။ စိတ်ဖိစီးမှုကိုဖြစ်စေတဲ့ ဟိုမှန်းတွေကို ခင်ဗျား ခန္ဓာကိုယ် က ထုတ်လွှတ်လိုက်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါလို စိတ်တိုစိတ်ညစ်နေမယ့်အစား ဒီလိုစဉ်းစားကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝမှာ အဲဒါလို ကိစ္စလေးတွေအတွက် စိတ်တို စိတ်ညစ်နေ ခြင်းအားဖြင့် အချိန်တစ်နှစ်လောက်ကို ဖြုန်းတီးမိနေပါကလားဆိုပြီး ပြောင်းတွေးကြည့်လိုက်ပါ။ အဲဒါလို တန်းစီရတာတွေ စောင့်ဆိုင်းရတာတွေဟာ ခင်ဗျားထိန်းချုပ်လို့ မရတဲ့ အရာတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီဖြစ်ရပ်တွေကို ဘယ်လိုအနက်ဖော် မလဲဆိုတာကတော့ ခင်ဗျားရဲ့ ထိန်းချုပ်မှုနယ်ပယ်အတွင်းမှာပဲ ရှိနေတာပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ကိရိယာတန်ဆာ ပလာသေတ္တာလေးကိုဖွင့်ပြီး အဲဒီထဲက လက်နက်ကိရိယာတွေနဲ့ အဲဒါလို အကျိုးမဲ့တဲ့ စဉ်းစားတွေခေါ်တုန့်ပြန်ပုံတွေကို တိုက်ထုတ်ပါ။ ခင်ဗျား အလေ့အကျင့်လုပ်တာ များလာ လေလေ ယုတ္တိအမှား အစွဲမှား အမူအကျင့်မှားတွေကို ရှောင်ရှားနိုင်လေလေဖြစ်ပြီး ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝထဲကို ပျော်စရာ စိတ်ချမ်းသာစရာ ကိစ္စတွေ စီးဝင်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါလို စဉ်းစားပုံလေးကို ပြောင်းလဲစဉ်းစားလိုက်ခြင်းဟာ ခင်ဗျားအတွက် ကောင်းကျိုးတွေကိုပဲ ပေးပါလိမ့်မယ် ဆိုတာကို အမှတ်ရပါ။

၂။ အမှားပြင်ဆင်ခြင်း အနုပညာ
(ကနဦးစီမံချက်အပေါ် ပိုမိုအားထားတတ်ခြင်း)

++++++

ခင်ဗျားဟာ လန်ဒန်ကနေ နယူးယောက်ကို ပျံသန်းနေတဲ့ လေယာဉ်ပျံပေါ်မှာ ထိုင်နေတယ်ဆိုကြပါစို့။ လေယာဉ်ဟာ သူမူလဦးတည်ထားတဲ့ လမ်းကြောင်းကနေ သွေဖည်မှု မရှိဘဲ ဘယ်လောက်ကြာကြာ သွားနေလိမ့်မယ်လို့ ခင်ဗျားထင်ပါသလဲ။ ပျံသန်းချိန်ရဲ့ (၉၀) % လောက်ရှိမလား။ (၈၀) % လောက်လို့ ထင်ပါသလား။ (၇၀) % လောက်ရှိမယ်လို့ ထင်သလား။ တကယ်အဖြေမှန်ကတော့ လေယာဉ်ဟာ သူမူလဦးတည်လမ်းကြောင်းအတိုင်း ဘယ်လောက်ကြာကြာမှ သွားမနေနိုင်ပါဘူး။ လေယာဉ်ပြတင်းပေါက်မှာ ထိုင်ခွင့်ရ တယ်ဆိုရင် လေယာဉ်တောင်ပံကို ကြည့်လိုက်ပါ။ တောင်ပံပေါ်က ဒလက်လေးတွေ လုပ်ရှားပြောင်းလဲပြီး အလုပ်လုပ်နေတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ဟာ လမ်းကြောင်းကနေ သွေဖည်သွားနေတဲ့ လေယာဉ်ကို အဆက်မပြတ် ပြန်လည်တည့်မတ်ပေးပြီး လမ်းကြောင်းမှန်ပေါ်ကို ပြန်ပြန်တင်ပေးတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်စက္ကန့်အတွင်း မှာပဲ အကြိမ်တစ်ထောင်လောက်အထိ အလိုအလျောက်လေယာဉ်မောင်းနှင်တဲ့ စနစ်က လေယာဉ်ရဲ့ တကယ်ရှိနေတဲ့ အနေအထားနဲ့ ရှိရမယ့်အနေအထားကို တွက်ချက်ပြီး အမှားပြင်ဆင်မှု ညွှန်ကြားချက်တွေထုတ်ကာ လေယာဉ်ကို လမ်းကြောင်းမှန်ပေါ်ကို ပြန်ပြန်တည့်မတ်ပေးနေရတာဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ အလိုအလျောက်ထိန်းချုပ်မောင်းနှင်မှုစနစ်မပါဘဲ လေယာဉ်ငယ်လေးတွေကို မောင်းရတာ သဘောကျတဲ့သူတစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာတော့ လေယာဉ်ကို လမ်းကြောင်းပြန်ပြန်တည့်ပေးနေရတာကို စနစ်က လုပ်တာမဟုတ်တော့ဘဲ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က လုပ်လုပ်ပေးနေရတာဖြစ်ပါတယ်။ လေယာဉ်ကို ထိန်းတဲ့ လက်ကိုင်ကို တစ်စက္ကန့်လောက်လေး လွှတ်လိုက်တာနဲ့ကိုပဲ ဦးတည်ထားတဲ့ လမ်းကြောင်းကနေ ချော်ထွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအတွေ့အကြုံကို ကားမောင်းတဲ့သူတွေလည်း ရနိုင်ပါ တယ်။ ဖြောင့်တန်းနေတဲ့ အဝေးပြေးလမ်းကြီးတွေမှာ မောင်းနေတဲ့အခါ ခင်ဗျားဟာ ကားစတီယာရင်းဘီးကို လုံးဝလွှတ်လိုက်လို့ဖြစ်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ လွှတ်လိုက်တာနဲ့ တပြိုင်နက် ထဲ ကားဟာ လမ်းကြောင်းပေါ်ကနေ ချော်ပြီး လမ်းဘေးကို ထိုးကျသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝတွေဆိုတာဟာလဲ အဲဒီလေယာဉ်ပျံတွေ၊ မော်တော်ကားတွေလိုပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒါလို လမ်းကြောင်းချော်သွားမှာတွေကို အလိုမရှိတတ်ကြပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝတွေကို ရည်ရွယ်ထားတဲ့အတိုင်း ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း သွားနေတာကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ အလိုမရှိတတ်ကြပါဘယ်။ ကြုံမြင်နိုင်တဲ့ကိစ္စတွေသာရှိပြီး အနောက် အယုတ်ကင်းတဲ့ ဘဝအဖြစ်သာ ဖြတ်သန်းလိုတတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ကနဦးအစီအမံတွေအပေါ်မှာပဲ အာရုံစိုက်ပြီး ပြင်ဆင်လေ့ရှိကြပါတယ်။ အကောင်းဆုံး အနေအထားနဲ့ စတင်ပွဲထွက်နိုင်ဖို့ပဲ လုံးပန်းတတ်ကြပါတယ်။ ပညာရေး၊ အလုပ်အကိုင်၊ ချစ်မှုရေးရာဘဝ၊ မိသားစုအရေးတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ လုံးဝ အပြစ်အနာအဆာ မရှိတဲ့ စီမံချက်မျိုးဖြစ်အောင် ရေးဆွဲပြီး ချမှတ်ထားတဲ့ ပန်းတိုင်ကိုရောက်အောင် ကြိုးပမ်းကြပါတယ်။ တကယ်လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ အရာရာဟာ စီမံထားတဲ့အတိုင်း တသွေမတမ်း ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝတွေဟာ ကမောက်ကမ အဖြစ်တွေနဲ့ စဉ်ဆက်မပြတ် ကြုံတွေ့နေကြရတာပါ။ ကြုံတင်မတွက်ဆနိုင်တဲ့ ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲ တွေ၊ ကြုံတွေ့ရတဲ့ လေဝဲတွေကို ဖြတ်ကျော်နိုင်ဖို့အတွက် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အချိန်အတော်များများကို အသုံးပြုနေကြရတာပါ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ အများစုကတော့ ကောင်းမွန် တဲ့ရာသီဥတုနဲ့ပဲ ကြုံမှာပါလို့ တွက်ဆတတ်တဲ့ နဲ့အလှတဲ့ လေယာဉ်မောင်းသမားတစ်ယောက်လိုပဲ ပြုမူလုပ်ဆောင်နေတတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကနဦး စီမံချက်ကိုပဲ အလွန်အမင်း အားကိုးအားထားပြုနေပြီး အမှားပြင်ဆင်ချက်လုပ်ခြင်းရဲ့ စွမ်းအားကိုတော့ လျော့ပေါ့တွက်ဆမိနေတတ်ကြပါတယ်။

အပျော်တမ်းလေယာဉ်မောင်းသမားတစ်ယောက်အနေနဲ့ ကျွန်တော် လေ့လာသင်ယူခွင့်ရခဲ့တဲ့ သင်ခန်းစာကတော့ လေယာဉ်ကို လေထဲ ဘယ်လိုစတက်မလဲ ဆိုတာထက်စာရင် လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်မှာ လွဲချော်သွားတဲ့ အမှားအယွင်းလေးတွေကို ပြန်ပြန်တည့်ပေးနိုင်ခြင်းကသာ ရည်မှန်းထားတဲ့ ပန်းတိုင်နေရာကို ရောက်ဖို့ရာအတွက် ပိုအရေးကြီးတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ နှစ် ဘီလီယံချီပြီး ကြာတဲ့နောက်မှာတော့ သဘာဝတရားဟာလည်း အဲဒီအချက်ကို သိမြင်လာခဲ့ပါတယ်။ ဆဲလ်တွေပြိုကွဲတဲ့အချိန်မှာ ပုံတူပွားမှုအမှားတွေဟာ ဗီဇပစ္စည်းထဲမှာ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ပွားပါတယ်။ ဆဲလ်တစ်ခုချင်းစီအတွင်းမှာလည်း အဲဒီအမှားတွေကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပေးရတဲ့ မော်လီကျူးတွေဟာ အဲဒါတွေကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်တာတွေ လုပ်ကြရပါတယ်။ ဒီလို ဒီအန်အေကို ပြန်လည်ပြုပြင်ပေးတဲ့ ဖြစ်စဉ်သာမရှိခဲ့ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ သန္ဓေသားအဖြစ် ရောက်ပြီး

နာရီအနည်းငယ်အကြာမှာပဲ ကင်ဆာဖြစ်ပြီး သေဆုံးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာ ခုခံကာကွယ်မှု စနစ်ဟာလည်း ထိုနည်းအတိုင်းပဲ အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ သူ့မှာ မဟာစီမံချက်ရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကိုယ်ခန္ဓာကို ဘယ်အရာတွေက လာရောက်အန္တရာယ်ပြုမှာလဲဆိုတာကို ကြိုတင်ခန့်မှန်းဖို့ မဖြစ်နိုင်တာကြောင့်ပါ။ ကြမ်းတမ်းတဲ့ ဗိုင်းရပ်စ်တွေနဲ့ ဘက်တီးရီးယားတွေဟာလည်း အဆက်မပြတ် ဆင့်ကဲပြောင်းလဲတိုးတက်နေကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာ ခုခံကာကွယ်မှု စနစ်ဟာလည်း အဆက်မပြတ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေလုပ်ပြီး အဲဒီအရာတွေကို ကာကွယ်တွန်းလှန်နေရပါတယ်။

ဒါကြောင့် နောက်တစ်ကြိမ်မှာ သေသေချာချာ ပြီးပြည့်စုံအောင် အဖက်ဖက်က တွက်ချက် စီစဉ်ပြီး လက်ထပ်ပေးထားတဲ့စုံတွဲတွေ အဆင်မပြေဖြစ်နေတယ်လို့ ကြားရင် အံ့သြမနေပါနဲ့တော့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒါဟာ ကနဦးစီမံချက်အပေါ်မှာပဲ မှီခိုအားထားပြီး စီစဉ်ထားတဲ့ အစီအမံတစ်ခု ဖြစ်နေတာကြောင့်ပါ။ ဒါကြောင့် စုံတွဲတွေအနေနဲ့ သိသင့်တာ တစ်ချက်က လက်တွဲလာတဲ့ တလျှောက်မှာ အနုစိတ်ပြန်လည်ချိန်ညှိပေးကြတာလေးတွေ မပါခဲ့ရင် ဘယ်ပတ်သက်ဆက်ဆံမှုမှ ရေရှည်တည်မြဲမှာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့အချက်ပါ။ ပတ်သက်ဆက်ဆံမှု အားလုံးဟာ အဆက်မပြတ် ပြန်လည်ပြုပြင် ချိန်ညှိပေးမှုတွေ ပြုလုပ်ဖို့လိုအပ်မှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လူအများ မှားယွင်းယူဆ လက်ခံမိနေကြတဲ့အချက်က ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဆိုတာဟာ တည်ငြိမ်မှုရှိတဲ့ အခြေအနေတစ်ခု ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပါ။ အဲဒီအယူအဆဟာ တကယ်တမ်းတော့ မှားယွင်းနေပါတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဆိုတာကို အဆက်မပြတ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ချိန်ညှိနေခြင်းအားဖြင့်သာ ရရှိနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ တတွေဟာ အမှားပြင်တာတွေ ပြန်လည်ပြုပြင်တာတွေကို လုပ်ဖို့ကို ဘာကြောင့်များ တွန့်ဆုတ်နေကြတာပါလဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်မှုလုပ်ရတဲ့အရာတိုင်းကို ကျွန်တော်တို့ဆွဲထားတဲ့ စီမံချက်ကြီးရဲ့ အမှားတွေဖြစ်တယ်လို့ အနက်ပြန် မှတ်ယူထားကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ငါတို့ဆွဲထားတဲ့ စီမံချက်ကြီး က မကောင်းလို့ ပြန်ပြန်ပြင်နေရတာကြီးပါကွာ ရယ်လို့ မှတ်ယူတတ်ကြလို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ပြန်ပြင်ရတာကို ရှက်စရာလို့ ထင်နေကြလို့ပါ။ ရှုံးနိမ့်မှုလို့ မှတ်ယူနေကြလို့ပါ။ တကယ်က စီမံချက်ဆိုတာဟာ ဘယ်တုန်းကမှ အသေးစိတ်အထိ စဉ်းစား စီမံလို့ ရခဲ့တဲ့အမျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်လို့ တစ်ယောက်ယောက်က အဲသလို စီမံချက်မျိုး ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့တယ်ဆိုရင် လည်း ကြက်ကန်းဆန်အိုးတီးတယ်လို့သာ မှတ်ယူပါ။ နောက်ပိုင်းမှာ အမေရိကန် သမ္မတဖြစ်လာခဲ့တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒွိုက် အိုက်စင်ဟောင်ဝါက “စီမံချက်တွေဟာ အချည်းနှီး .. စီမံချက် ရေးဆွဲခြင်းကသာ အရေးကြီးတယ်” လို့ပြောခဲ့ပါတယ်။ စီမံချက်တွေအပေါ်မှာ အသေဖက်တွယ်မထားဖို့ ပြောခဲ့တဲ့ စကားဖြစ်ပါတယ်။ အထပ်ထပ်အခါခါ ပြန်လည်ပြီး စီမံချက်တွေ ရေးဆွဲရကောင်းမှန်းသိစေဖို့ ပြောခဲ့တဲ့ စကားဖြစ်ပါတယ်။ စီမံကိန်းဆိုတာဟာ စဉ်ဆက်မပြတ် အထပ်ထပ်မွမ်းမံနေရတဲ့ အရာမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ တပ်ဖွဲ့တွေ ရန်သူတပ်ဖွဲ့နဲ့ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်နေရတဲ့အချိန်မှာ အရင်ကဆွဲထားခဲ့တဲ့ ဗျူဟာ စီမံချက်ဟာ အဟောင်းဖြစ်သွားခဲ့ပါပြီ ဆိုတာကို အိုင်စင်ဟောင်ဝါက နားလည်နေခဲ့ပါတယ်။

နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာလည်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုတာဟာ အခြားသော ဥပဒေများကို ရေးဆွဲရာမှာ အခြေခံထားရမယ့် အဓိကကျတဲ့ အချက်တွေကို ထည့်သွင်းရေးဆွဲတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သီအိုရီအရတော့ အချိန်ကာလမရွေး လိုက်နာရမယ့် အခြေခံမူတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဟာလည်း မပြင်ဆင်ဘဲ အသေထားထားလို့ ရတဲ့အရာမဟုတ်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ (၁၇၈၇) ခုနှစ်မှာ ကနဦး လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြတဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဟာ လက်ရှိအချိန်အထိ (၂၇) ကြိမ် ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံရဲ့ ဗဟိုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို (၁၈၄၈) ခုနှစ်ကနေစပြီး ကျကျနန ဖျေစေ့စပ်စပ် (၂) ကြိမ်ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီး အပိုင်းအလိုက်ကတော့ အတော်များများ ပြင်ဆင်ထားခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဂျာမနီရဲ့ (၁၉၄၉) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အကြိမ် (၆၀) ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဒါဟာ ရှက်စရာတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါဟာ တကယ်ကို အဓိပ္ပါယ်ရှိတဲ့ အလုပ်တွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ အမှားကို ပြန်လည်ပြုပြင်နိုင်ခွင့်ရှိခြင်းဟာ ဒီမိုကရေစီရဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ မှန်ကန်တဲ့သူကို ရွေးချယ်နိုင်ဖို့ အဓိကမဟုတ်ပါဘူး။ မှားယွင်းတဲ့သူတွေကို သွေးထွက်သံယိုမှု မရှိဘဲ လဲလှယ်နိုင်ဖို့က အဓိကဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်မှာ အမှားပြင်ဆင်မှု ယန္တရားဟာ နဂိုပါအဖြစ် ပါလာခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို မှားယွင်းတာကို တရားဝင်ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုတဲ့ တစ်ခုတည်းသော စနစ်ဟာ ဒီမိုကရေစီ စနစ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

အခြားနယ်ပယ်တွေမှာလဲ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှစွာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်အမှားတွေကိုယ် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ဖို့ရာ တွန့်ဆုတ်နေတတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကျောင်းပညာရေး စနစ်ကြီးဟာလည်း အမှားပြင်ဆင်မှုတွေကို အားမပေးဘဲ ကနဦးစီမံချက်အပေါ် အလွန်အမင်းအားပြုတတ်အောင် တွန်းအားပေးနေတဲ့ စနစ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်လို့ နေပါတယ်။ အဲဒီပညာရေး စနစ်မှာဆိုရင် အချက်အလက်တွေကို မှတ်သားနိုင်မှုနဲ့ အောင်လက်မှတ်ရရှိမှု အဆင့်ကောင်းကောင်းရရှိမှုတွေကို အသားပေးနေခြင်းဟာ ကလေးတွေ ကို ဘဝမှာ ကောင်းတဲ့အဆင့်ကို တစ်ခါတည်းရရှိဖို့နဲ့ အလုပ်အကိုင် ရွေးချယ်ရာမှာလည်း အပျံ့စားအလုပ်ကို တစ်ခါတည်းရခြင်းကသာ အကောင်းဆုံးဖြစ်လိမ့်မယ် ဆိုတဲ့ အယူအဆတွေကို ရိုက်သွင်းပေးသလိုဖြစ်နေပါတယ်။ တကယ်လက်တွေ့လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေတွေကို လေ့လာကြည့်တဲ့အခါမှာတော့ ကျောင်းမှာ အဆင့်ကောင်းကောင်းရခြင်း နဲ့ လုပ်ငန်းခွင်မှာ အောင်မြင်မှု ရခြင်းရဲ့ ဆက်နွယ်ချက်ကို ထင်ထင်ရှားရှားမတွေ့ရဘဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင်၊ ကိုယ့်အမှားတွေကို ပြုပြင် ပြောင်းလဲသွားအောင်လုပ်နိုင်တဲ့ စွမ်းရည်ကသာ လုပ်ငန်းခွင်အောင်မြင်မှုအတွက် အရောကျနေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီစွမ်းရည်ကို ကျောင်းတွေမှာ သင်ပေးတာမျိုးကို မတွေ့မိပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး စရိုက်ကို ဖွံ့ဖြိုးအောင်လုပ်တဲ့နေရာမှာလည်း အဲဒီလို တူညီတဲ့ သဘောတွေကို တွေ့ရပါတယ်။ ခင်ဗျားဘဝမှာ ပညာဉာဏ်ပြည့်ဝပြီး ရင့်ကျက် တည်ငြိမ်တယ်လို့ ခင်ဗျားစံထား လေးစားအားကျ အတုယူရတဲ့သူတစ်ဦး ရှိပါလိမ့်မယ်။ သူ့အကြောင်းကို ခင်ဗျား စဉ်းစားကြည့်ပါ။ သူဟာ ပြီးပြည့်စုံတဲ့ မျိုးရိုးဗီဇနဲ့ မွေးဖွားလာပြီး မွေးကတည်းက အဲဒီစွမ်းရည်တွေကို ရခဲ့တာလား။ မိဘတွေရဲ့ လုံးဝပြီးပြည့်စုံတဲ့ ပြုစုပျိုးထောင်မှုစနစ်ကြောင့် အဲသလိုဖြစ်လာခဲ့တာလား။ ပထမတန်းစား ပညာရေးနဲ့ သင်ကြားခဲ့ရလို့ အဲဒီလို အဲသလို အသိဉာဏ်ပညာပြည့်ဝနေတာလား။ အဲသလိုတွေမဟုတ်ဘဲ သူ ကိုယ့်အားနည်းချက်တွေ၊ သူ့ရဲ့ဘဝမှာ တွေ့ကြုံခဲ့ရတဲ့ အမှားတွေကို တဆင့်ချင်း တဖြည်းဖြည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲလာရင်း ဒီလိုအခြေအနေကို ရောက်လာတာလားဆိုတာကို ခင်ဗျားသုံးသပ်ကြည့်ရင် သိမြင်လာ ပါလိမ့်မယ်။

အချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင် အမှားပြင်ဖို့ တွန့်ဆုတ်သိမ်ငယ်နေတဲ့ စိတ်ကိုဖျောက်ပါ။ ကိုယ့်အမှားကိုယ် စောစောသိမြင်ပြီး စောစောပြုပြင်ဖို့ ကြိုးစားနေသူတစ်ယောက်ဟာ အချိန် အကြာကြီးသုံးပြီး ပြီးပြည့်စုံတဲ့ စီမံချက်တစ်ခု ရေးဆွဲဖို့ ပြင်ဆင်နေတဲ့သူထက် ကောင်းမွန်တဲ့ အားသာချက်တွေကို ရပါလိမ့်မယ်။ လူတစ်ယောက်ကို နတ်ရေကန်ထဲ ချလိုက်သည့် အလား လုံးဝပြီးပြည့်စုံတဲ့ လူတစ်ဦး ဖြစ်သွားစေမယ့် သင်တန်းမျိုးဆိုတာ လုံးဝ မရှိပါဘူး။ ရေပက်မဝင်လောက်အောင် ပြီးပြည့်စုံတဲ့ စီးပွားရေး မဟာဗျူဟာ ဆိုတာမျိုး မရှိပါဘူး။ အမြတ်များများသေချာပေါက် ရလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ စတော့ရှယ်ယာမျိုး မရှိပါဘူး။ လုံးဝ ပြီးပြည့်စုံတဲ့ အလုပ်အကိုင်ဆိုတာမျိုး မရှိပါဘူး။ အားလုံးဟာ ဒဏ္ဍာရီ ယုံတမ်းတွေပါ။ တကယ် အမှန်တရားကတော့ အလုပ်ကို သင့်တင့်တဲ့ စီမံချက်တစ်ခုနဲ့ စလုပ်ပါ။ ပြင်ဆင်ဖို့လိုတာတွေကို အဆက်မပြတ် ပြင်ဆင်ထိန်းညှိသွားပါ။ လောကကြီးက ရှုပ်ထွေးလာလေလေ ခင်ဗျားရဲ့ ကနဦးစီမံချက်ကြီးက အရေးမပါလာလေလေ ဖြစ်လာမှာပါ။ ဒါကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်မှာပဲ ဖြစ်စေ၊ ခင်ဗျားရဲ့ လူမှုဘဝမှာပဲ ဖြစ်စေ ခင်ဗျားရဲ့ အစိုးတန်လှတဲ့ ရင်းမြစ်တွေ အားလုံးကို ပြီးပြည့်စုံတဲ့ အဂ္ဂမဟာဗျူဟာကြီး ဆွဲဖို့အရေးမှာ ပဲ ပုံအောအသုံးမချလိုက်ပါနဲ့။ အဲဒီအစား အလုပ်မဖြစ်တဲ့ အချက်တွေကို ရှက်ရွံ့တဲ့စိတ်၊ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ခံစားရတဲ့ စိတ်တွေမရှိဘဲ စဉ်ဆက်မပြတ် ပြင်ဆင်သွားတတ်တဲ့ အကျင့်မျိုးကို မွေးပါ။ ဒီဆောင်းပါးမှာ စာလုံးပေါင်းမှားတာတွေဘာတွေ တွေ့ရင် ထောက်ပြပေးပါ။ ကျွန်တော် ပြန်ပြင်သွားမှာ ပါ။

+++++

(၁၅၁၉) ခုနှစ်မှာ စပိန်စစ်ဘုရင် ဟာနန်ကိုတက်စ်ဟာ ကျူးဘားကနေ မက္ကစီကိုကမ်းရိုးတန်းကိုချီတက်ရောက်ရှိလာပါတယ်။ သူဟာ မက္ကစီကို ကို စပိန်ကိုလိုနီ ဖြစ်တယ်လို့ ချက်ချင်းကြေငြာချက်ထုတ်ပြန်လိုက်ပြီး သူ့ကိုယ်သူတော့ မက္ကစီကို ကို အုပ်ချုပ်သူဖြစ်တယ်လို့ ကြေငြာလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာတော့ သူဟာ သူ့သဘောအားလုံးကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါတယ်။ သူနဲ့ သူ့လူတွေအတွက် ပြန်ပြေးနိုင်စေမယ့် အခွင့်အလမ်းအားလုံးကို ဖယ်ထုတ်ပစ်လိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘောဂဗေဒရှုထောင့်ကနေကြည့်မယ်ဆိုရင် ကိုတက်စ်ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ လုံးဝအဓိပ္ပါယ်မရှိပါဘူး။ အခြေအနေမလှရင် အိမ်ပြန်လို့ရစေနိုင်မယ့် အခွင့်အလမ်းကို ဘာကြောင့် ဖယ်ရှားပစ်ရမှာလဲ။ ရွေးချယ်စရာ နည်းလမ်းတွေကို ဘာကြောင့် ဖယ်ရှားပစ်ရမှာလဲ။ ဘောဂဗေဒရဲ့ အရေးအပါဆုံးစည်းမျဉ်းတစ်ခုက သင့်မှာရွေးချယ်စရာများများရှိလေလေ သင့်အတွက် အခြေအနေပိုကောင်းလေလေပဲ လိုဆိုထားပါတယ်။ ဒါဆိုရင် ကိုတက်စ်ဟာ သူ့ရဲ့ လွတ်လပ်စွာရွေးချယ်နိုင်မယ့် အခွင့်အလမ်းကို ဘာကြောင့် စွန့်လွှတ်ခဲ့တာလဲ။

ထင်ရှားတဲ့ နိုင်ငံတကာ ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုရဲ့ စီအီးအို တစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော် ဖိတ်ကြားခံရတဲ့ ညစာစားပွဲအတော်များများမှာ တစ်နှစ်မှာ နှစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် သုံးကြိမ်လောက် ဆုံတွေ့ ကြလေ့ရှိပါတယ်။ အဲလိုဆုံကြတိုင်းမှာ သူဟာ အချို့ပွဲကို ဘယ်တော့မှ မစားဘဲ အမြဲငြင်းဆန်လေ့ရှိပါတယ်။ အခုလတ်တလောအချိန်အထိ သူ့အပြုအမူရဲ့ ကြောင်းကျိုး မဆီလျော်မှုနဲ့ လူမှုရေးမှာ ကသိကအောက်ဖြစ်စေမှုကို ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ဘဝင်ကျဘူးဖြစ်နေခဲ့ပါတယ်။ အချို့ပွဲကလေး အနည်းအပါး စားတော့ရော ဘာဖြစ်သွားမှာမို့လို့ ပါလဲ။ တစ်ခါတစ်လေ အားနာပါးနာ စားလိုက်တော့ရော ဘာဖြစ်သွားမှာမို့လို့ပါလဲ။ အဓိကဟင်းလျာနဲ့ ချလာမယ့် အချို့ပွဲကို ကြည့်ပြီးတော့မှ ငြင်းချင်ရင်ငြင်း စားချင်ရင်စား လုပ်ပါတော့ လားလို့ ကျွန်တော် တွေးနေမိခဲ့ပါတယ်။

စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်ပယ်က ဂုဏ်ကြီးတွေထဲက တစ်ယောက်ကတော့ ကလေတန် ခရစ်စတန်ဆန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ဟားဗတ်က ပါမောက္ခတစ်ဦးဖြစ်ပြီး သူ့ရဲ့ နိုင်ငံတကာမှာ အရောင်းရဆုံး စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်တဲ့ “ဆန်းသစ်တီထွင်သူ၏ ခွဲဟ” ဆိုတဲ့ စာအုပ်နဲ့ လူသိများထင်ရှားတဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ယုံကြည်မှုပြင်းထန်ခိုင်မာတဲ့ မော်မွန် ဘုရားကျောင်း ဂိုဏ်းဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး သူ့ရဲ့ဘဝကို သူချမှတ်ထားတဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်တွေကနေ သွေဖည်သွားအောင် စောင့်ထိန်းနေထိုင်တဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။

သူ့ရဲ့ ငယ်ဘဝ နှစ်တွေမှာ ခရစ်စတန်ဆန်ဟာ ဘဝနှောင်းပိုင်းမှာ အဆင်ပြေပါစေတော့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လုပ်ငန်းခွင်ဝင်စမှာ မိသားစုအရေး၊ လူမှုရေးစတဲ့ အရေးတွေကို စတေးပြီး အလုပ်ကို ကျိုးရုံးလုပ်ကြတဲ့ မန်နေဂျာ အတော်များများနဲ့ ကြုံဆုံခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီလူတွေဟာ နောက်ပိုင်းမှာ ငွေရေးကြေးရေးအရ ချောင်လည်အဆင်ပြေလာခဲ့ပေမယ့် အဲဒီအချိန်ရောက်တဲ့အခါ သူတို့ရဲ့ မိသားစုအရေးနဲ့ အခြားလူမှုရေးရာတွေမှာ ဆုံးရှုံးမှုတွေနဲ့ ကြုံခဲ့ရတာကိုလည်း သူတွေ့မြင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခရစ်စတန်ဆန်ဟာ ဘယ်လောက်ပဲ အလုပ်များသည်ဖြစ်စေ စနေ၊ တနင်္ဂနွေတွေမှာ လုံးဝအလုပ်မလုပ်ပါဘူး ဆိုတာနဲ့ အဲဒီညတွေမှာ မိသားစုနဲ့အတူ ညစာမဖြစ်မနေ စားပါမယ်ဆိုတဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်ကို ဘုရားသခင်ကို တိုင်တည်ပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပြုထားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီသန္နိဋ္ဌာန်ရဲ့ အကျိုးဆက်ကြောင့် တစ်ခါတစ်လေမှာ သူဟာ အလုပ်ကို မနက်သုံးနာရီမှာ ထသွားပြီး လုပ်ရတာတွေတောင် ရှိခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီအကြောင်းကို ကျွန်တော် ပထမဆုံးကြားရတဲ့အချိန်မှာ ခရစ်စတန်ဆန်ရဲ့ အမူအကျင့်ဟာ ကြောင်းကျိုးမဆီလျော်ဘူး၊ ခေါင်းမာလွန်းတဲ့ အမူအကျင့်ဖြစ်တယ်၊ ဘောဂဗေဒ သီအိုရီတွေနဲ့ မကိုက်ညီလှဘူးရယ်လို့ ကောက်ချက်ချခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့် ပုံသေ လှေန်ထားထစ်လုပ်ရသလဲ။ တစ်ခါတစ်လေ လိုအပ်ရင် ပိတ်ရက်တွေမှာ အလုပ်လေးနဲ့နဲ့လုပ် လိုက်တာနဲ့ တနင်္လာ၊ အင်္ဂါ မနက်တွေမှာ အသည်းသန် အစောကြီးထလုပ်နေရတာတွေကို ရှောင်ရှားနိုင်နေတာပဲကို။ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိခြင်းဟာ တကယ်ရှိသင့်တဲ့ အမူအကျင့်၊ အလေ့အထတစ်ခုပါ။ အထူးသဖြင့် အရာရာတိုင်းက အလျင်အမြန် ပြောင်းလဲနေတဲ့ ခေတ်အခါမျိုးမှာဆိုရင် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိမှုက ပိုလိုအပ်တာပါ။

ဒီနေ့ အချိန်အခါမှာတော့ အဲဒီကိစ္စရပ်တွေအပေါ်မှာ ကျွန်တော့်ရဲ့ အမြင်ဟာ လုံးဝပြောင်းလဲသွားခဲ့ပါပြီ။ အရေးကြီးတဲ့ ပြဿနာရပ်တွေကို ဆုံးဖြတ်ရမယ့် အခြေအနေမျိုးတွေမှာ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်တဲ့ စိတ်ထားရှိမှုဟာ အားသာချက်မဟုတ်ဘဲ ထောင်ချောက်တစ်ခု ဖြစ်တတ်တာကို ကျွန်တော်သဘောပေါက်နေပါပြီ။ ကိုတက်စ်၊ အချို့ပွဲရှောင်တဲ့ စီအီးအိုနဲ့ ကလေတန် ခရစ်စတန်ဆန် တို့သုံးဦးစလုံးမှာ ဘုံတူညီစွာရှိနေတဲ့ အချက်က ရေရှည်ရည်မှန်းချက်ကို ရရှိဖို့ရာအတွက် ရေကိုလုပ်ဆောင်ချက်တွေကို အပြောင်းအလဲမလုပ်ဘဲ သန္နိဋ္ဌာန်ခိုင်ခိုင်မာမာနဲ့ လုပ်ဆောင်မယ်ဆိုတဲ့ ဇွတ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့မှာသာ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်လုပ်တတ်တဲ့ စိတ်ထားရှိခဲ့ပြီး ခိုင်မာတဲ့ သန္နိဋ္ဌာန် မရှိခဲ့ဘူးဆိုရင် အဲဒီ ရည်မှန်းချက်တွေဟာ ဘယ်လိုမှ ပြည့်ဝနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အကြောင်းရင်း နှစ်ချက်ကြောင့်ပါ။ ပထမတစ်ချက်က အခြေအနေတစ်ခုနဲ့ ကြုံလာတိုင်း လုပ်မလား မလုပ်ဘူးလားဆိုတာကို တွေးတောစဉ်းစားဆုံးဖြတ်နေရခြင်းက ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်စွမ်းအင်တွေကို ပိုမိုပြုန်းတီးစေပါတယ်။ အဲဒီအခြေအနေကို နည်းပညာ အခေါ်အဝေါ် အရတော့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရခြင်းကြောင့် နှမ်းလျမှု လို့ခေါ်ပါတယ်။ ဆုံးဖြတ်စဉ်းစားရတာတွေများလို့ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်လာတဲ့ ဦးကျောက်ဟာ အဲဒီအချိန်မှာ ဆုံးဖြတ်ရတာတွေ ထပ်လုပ်ရဖို့ လိုအပ်လာတဲ့အခါမှာ သေသေချာချာ စဉ်းစားတွေးတောလိုစိတ်မရှိတော့ဘဲ လွယ်ကူတဲ့ နည်းလမ်းတွေနဲ့ပဲ ဖြစ်သလိုလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်မိတတ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဒီအချက် ကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကိစ္စရပ်အချို့အတွက်ခိုင်မာတဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်ကြုံတင်ချထားခြင်းဟာ ပိုပြီးအဓိပ္ပါယ်ရှိကြောင်း သိနိုင်ပါတယ်။ ကိစ္စတချို့အတွက် လုပ်မယ်မလုပ်ဘူးကို ကြုံစဉ်းစား ထားပြီး သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်ထားခြင်းဟာ အဲဒီကိစ္စကို ဆုံးဖြတ်ဖို့ ကြုံလာတိုင်း ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးတွေ စုစည်းသုံးသပ်ပြီး နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်နေရခြင်းထက် အချိန်ကုန်၊ လူပင်ပန်း၊ စိတ်ပင်ပန်းတာတွေကို ပိုသက်သာစေနိုင်ပါတယ်။

ဒုတိယ အကြောင်းရင်းကတော့ အပြောင်းအလဲမလုပ်ဘဲ ခိုင်ကြည်ခြင်းဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဂုဏ်သတင်းအတွက်လည်း တန်ဖိုးကြီးတဲ့ အချက်တစ်ခု ဖြစ်စေပါတယ်။ ကိစ္စရပ် တချို့အတွက် အပြောင်းအလဲမရှိ ခိုင်ခံ့ခိုင်ခံ့ထားခြင်းအားဖြင့် ခင်ဗျားရဲ့ ရပ်တည်ချက်ကို ကြေငြာထားပြီးသားဖြစ်သလို ဒီလိုကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ရင် ခင်ဗျားကို လာညှိနှိုင်းလို့ မရဘူး ဆိုတဲ့အကြောင်းကိုလည်း အားလုံးကို အသိပေးထားပြီးသား ဖြစ်စေပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စိုးပိုင်စွာနဲ့ ခိုင်ခံ့ခိုင်ခံ့မာမာ ရပ်တည်နိုင်ခဲ့ရင် ခင်ဗျားကို အဲဒီကိစ္စရပ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ တိုက်ခိုက်လာနိုင်တာတွေကိုလည်း ကာကွယ်ထားပြီးသားဖြစ်စေပါတယ်။ စစ်အေးကာလအတွင်းမှာ တစ်ဖက်နဲ့ တစ်ဖက် အပြန်အလှန် တားဆီးထားနိုင်ခြင်းဟာ ဒီအချက်နဲ့ အများကြီးသက်ဆိုင်နေပါတယ်။ အမေရိကန်ရော ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုရောဟာ နယူးကလီးယားတစ်ချက် ပစ်လွှတ်လိုက်တာနဲ့ ချက်ချင်းလက်တုံ့ပြန်ခံရမယ်ဆိုတာကို သိနေခဲ့ ကြပါတယ်။ တစ်ဖက်က ပစ်လိုက်ပြီဆိုတာနဲ့ နောက်တစ်ဖက်က ဘာမှစဉ်းစားနေတော့မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဘာမှ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးထိုင်တွက်နေတော့မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ချက်ချင်း ပြန်ပစ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်က ပစ်တာနဲ့ နောက်တစ်ဖက်က ပြန်ပစ်မယ်ဆိုတာ ကြုံတင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားပြီးသား ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် နှစ်ဖက်စလုံးက တစ်ဖက်နဲ့ တစ်ဖက် ရှိန်နေကြပြီး အကုန်လက်နက်နဲ့ ပစ်ခတ်ခြင်းမပြုခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတွေအချင်းချင်းကြားကာ အဲဒီသဘောတရားဟာ တစ်ဦးချင်းစီအတွက်လည်း အသုံးပြုလို့ရတဲ့ သဘောတရားဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားမှာ ဘဝအတွက် နိုင်မာတဲ့ သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချထားတာရှိတယ်ဆိုရင် လူတွေဟာ အဲဒီကိစ္စတွေကို ခင်ဗျားနဲ့ လာညှိလို့ မရမှန်းသိကြတဲ့အတွက် ခင်ဗျားကို အဲဒီကိစ္စတွေအတွက် လာအနှောက်အယှက်မပေး ကြတော့ဘဲ နေကြပါလိမ့်မယ်။ ဒဏ္ဍာရီစာရင်းဝင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူကြီး ဝါရင်းဘတ်ဗတ်ဟာဆိုရင် အရောင်းအဝယ်ကိစ္စတွေကို တစ်ခွန်းပဲပြောတတ်ပြီး ညှိနှိုင်းခြင်းကို လုံးဝလက်မခံ သူအဖြစ် နာမည်ကြီးပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ကုမ္ပဏီကို သူ့ကိုရောင်းချင်တယ်ဆိုရင် ဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့ဈေးကို အရင်ဆုံးသေချာအောင်တွက်ချက်ထားပြီး သူ့ကို တစ်ခွန်းပဲ ပြောရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခွန်းဈေးပဲ သူ့ကိုပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားပြောတဲ့ဈေးနဲ့ သူဝယ်ချင်ရင် ဝယ်ပါလိမ့်မယ်။ မဝယ်ချင်ရင်မဝယ်ပါဘူး။ အဲဒီမှာတင် ဝယ်မယ် မဝယ်ဘူးဆိုတဲ့ ကိစ္စ ပြီးသွားပါပြီ။ ခင်ဗျားသတ်မှတ်တဲ့ ဈေးက ပျားသွားလို့ ပြန်လျှော့ပေးပါမယ်ဆိုပြီး သူ့ကို သွားညှိလို့ မရတော့ပါဘူး။ လူတိုင်းက သူ့ရဲ့ အဲဒီအလေ့အထကို သိထားကြပါတယ်။ ဘတ်ဗတ်ဟာ အဲဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး လုံးဝ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်မရှိသူအဖြစ် ကျော်ကြားပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူနဲ့ အလုပ်လုပ်တဲ့အခါမှာ အရောင်းအဝယ် ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ မဖြစ်သည်ဖြစ်စေ အချိန်လုံးဝ ကြန့်ကြာမှု မရှိပါဘူး။

ဆုံးဖြတ်ချက်ခိုင်မာမှု၊ သံန္နိဋ္ဌာန်၊ မယိမ်းမယိုင်သော စည်းမျဉ်း စတာတွေဟာ ပြောလိုက်ရင်တော့ ရိုးရှင်းတဲ့ စကားလုံးလေးတွေပါ။ တကယ်လက်တွေ့လုပ်ဖို့ကျတော့ ထင်သလောက် မရိုးရှင်းလှပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ ခိုင်းနမိုက်တွေအပြည့်တင်လာတဲ့ ကားတစ်စီးကို တစ်လမ်းမောင်းလမ်းတစ်ခုမှာ မောင်းလာတဲ့အချိန်မှာ တစ်ဖက်ကလည်း ခိုင်းနမိုက် အပြည့်တင်လာတဲ့ ကားကို တစ်ယောက်က မောင်းလာတယ်ဆိုကြပါစို့။ ဘယ်သူက လမ်းဘေးကို အရင်ချပေးမလဲ။ ဆုံးဖြတ်ချက်ပိုမို ခိုင်မာတဲ့သူက အနိုင်ရပြီး မခိုင်မာ တဲ့သူက လမ်းဘေးကို ချပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင်တော့ ကျိုးကြောင်းယုတ္တိကျကျ စဉ်းစားတဲ့သူက လမ်းဘေးကို အရင်ချပေးတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိခြင်းဆိုတဲ့ ကျိန်စာတွေကို နှုတ်ဆက်ချိန်တန်ပါပြီ။ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်စိတ်ဓါတ်ဟာ ခင်ဗျားကို ပင်ပန်းစေပါလိမ့်မယ်။ မပျော်မရွှင်ဖြစ်စေပါ လိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်တွေကနေ သွေဖည်သွားစေပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား ခင်ဗျားရဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်တွေနဲ့ တွဲစပ်ချည်နှောင်ထားပါ။ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား သန္နိဋ္ဌာန်တွေနဲ့ တွဲချည်ထားတဲ့ ကိစ္စဟာ (၉၉)% တွဲချည်ထားဖို့ထက် (၁၀၀)% တွဲချည်ထားဖို့က ပိုလွယ်ကူပါတယ်။

၄။ သေတ္တာနက် စဉ်းစားတွေးခေါ်မှု
(အရှိတရားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ခံစားချက်တွေကို ဘာကြောင့် ဂရုမစိုက်တာလဲ (သို့မဟုတ်) မှားယွင်းတဲ့ အဆင့်တိုင်းဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝကို ဘာကြောင့် ပိုမိုတိုးတက်စေတာလဲ)

++++++

သည်ဗြတစ်ရံ ဒီ ဟာဗီလန်း ကော်မက် (၁) ဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ပထမဦးဆုံး ထုတ်လုပ်ခဲ့တဲ့ စီးပွားဖြစ် ခရီးသည်တင် ဂျက်လေယာဉ်ဖြစ်ပါတယ်။ (၁၉၅၃) ခုနှစ်နဲ့ (၁၉၅၄) ခုနှစ်တွေမှာ အဲဒီလေယာဉ်တွေဟာ လေထဲမှာပျံသန်းနေစဉ် စက်ချို့ယွင်းပြီး ပျက်ကျမှုတွေဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ တစ်ခုက ကာလက္ကတားလေဆိပ်ကနေ ပျံတက်ပြီး မကြာမီမှာ ပျက်ကျခဲ့ ပါတယ်။ နောက်တစ်ခုက အီတလီက အယ်လ်ဘာကျွန်းကိုပျံနေစဉ်မှာ ပေါက်ကွဲပျက်စီးခဲ့ပါတယ်။ ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်အကြာမှာတော့ ကောမက် (၁) တစ်စီးဟာ နေပယ် ပင်လယ်ထဲကို ပျက်ကျသွားခဲ့ပါတယ်။ မတော်တဆမှု သုံးခုစလုံးမှာ အသက်ရှင်ကျန်သူ တစ်ဦးမှ မရှိခဲ့ပါဘူး။ စုံစမ်းရေးအဖွဲ့တွေနဲ့ စစ်ဆေးခဲ့ကြပေမယ့် လေယာဉ်တွေ ပျက်ကျရ ခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းကို မဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ကြပါဘူး။ ဒီလိုနဲ့ လေယာဉ်တွေ ဆက်လက်ပျံသန်းခဲ့ပါတယ်။ နှစ်ပတ်အကြာမှာတော့ နောက်ထပ်တစ်စင်း နေပယ် ပင်လယ်ထဲကို ထိုးကျပြန်ပါတယ်။ ဒါဟာ ကော်မက် (၁) ရဲ့ ခေါင်းတလားအပေါ် နောက်ဆုံးရိုက်လိုက်တဲ့ သံချက် တစ်ချက်ပါပဲ။

နောက်ဆုံးမှာတော့ ဖြစ်ချက်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိသွားကြပါတယ်။ လေယာဉ်ရဲ့ လေးထောင့်ပုံ ပြတင်းတံခါးတွေရဲ့ အစပ်မှာ ဆံချည်မျှင်အက်ကြောင်းလေးတွေဖြစ်လာပြီး လေယာဉ် ကိုယ်ထည်တစ်ခုလုံးကို ပျံ နှံ့လာကာ နောက်ဆုံးမှာ လေယာဉ်တစ်စီးလုံးကို ပေါက်ကွဲပျက်စီးသွားစေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ခေတ် ခရီးသည်တင်လေယာဉ်တွေအားလုံးမှာ ဘာကြောင့် ဘဲဥပုံ ပြတင်းပေါက်တွေ ဖြစ်နေရသလဲ ဆိုတာရဲ့ အကြောင်းရင်းက ကောမက် (၁) ကြောင့်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီကိစ္စမှာ အဲဒါထက် ပိုပြီးအရေးကြီးတဲ့ အကျိုးဆက်တွေ ရှိနေခဲ့ပါသေးတယ်။ ဖြစ်ရပ်ဆိုးကြီးပြီးတဲ့နောက်မှာ မတော်တဆမှု စုံစမ်းရေး အရာရှိ ဒေးဗစ် ဝါရန်က လေယာဉ်ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို မှတ်တမ်းတင်ထားမယ့် ကိရိယာတစ်ခုကို ဂျက်လေယာဉ်တိုင်းမှာ တပ်ဆင်ဖို့ အကြံပြုခဲ့ပါတယ်။ (အဲဒီအရာဟာ နောက်ပိုင်းမှာ သေတ္တာနက် (Black Box) လို့ လူသိများထင်ရှားလာခဲ့ပါတယ်။) သူ့ရဲ့ အကြံပြုချက်အတိုင်း အဲဒီကိရိယာကို တီထွင်ပြီး ဂျက်လေယာဉ်တွေမှာ တပ်ဆင်အသုံးပြုလာခဲ့ကြပါတယ်။ သေတ္တာနက်ဟာ တစ်စက္ကန့်အတွင်းမှာ သတင်းအချက်အလက်ထောင်ချီကို မှတ်တမ်းတင်ပါတယ်။ အဲဒီမှတ်တမ်းတင်တဲ့အထဲမှာ လေယာဉ်မောင်းခန်းထဲက လေယာဉ်မှူးတွေ ပြောတဲ့စကားတွေပါ ပါပါတယ်။ အဲသလို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းအားဖြင့် မတော်တဆမှုတွေဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ ဖြစ်ပွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းကို တိတိကျကျ ရှာဖွေဖော်ထုတ်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

အခြားဘယ်လုပ်ငန်းစုမှ လေကြောင်းလိုင်းလုပ်ငန်းလောက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် မတော်တဆမှုဖြစ်တာ မရှိပါဘူး။ ဟဒီဆန်မြစ်ထဲကို အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် အရေးပေါ် ဆင်းသက်နိုင်ခဲ့မှုကြီးအပြီးမှာ ကက်ပတိန် ဆယ်လန်ဘာဂျာက ဒီလိုရေးခဲ့ပါတယ် .. “လေကြောင်းပျံသန်းရေးမှာ ကျွန်တော်တို့သိခဲ့တဲ့အရာတွေ .. ပျံသန်းရေးစည်းမျဉ်း လက်စွဲ စာအုပ်ထဲမှာရေးခဲ့တဲ့ စည်းမျဉ်းတွေ .. လုပ်ငန်းစဉ်တွေ .. စတဲ့အရာတွေအားလုံးဟာ တစ်စုံတစ်ယောက်ရဲ့ အသက်နဲ့ ရင်းပြီးမှ ကျွန်တော်တို့ သိလာခဲ့ရတဲ့ အရာတွေ ဖြစ်ပါတယ်” .. လေယာဉ်ပျက်ကျမှု တစ်ခုဖြစ်ပြီးတိုင်းမှာ အနာဂတ်ပျံသန်းမှုဟာ တဆင့်ပိုပြီး လုံခြုံစိတ်ချမှု ရှိသွားရပါတယ်။ ဒီစည်းမျဉ်း ဒီဖြစ်စဉ်ကို သေတ္တာနက် စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုလို့ ခေါ်ကြ ရအောင်ပါ။ ဒီတွေးခေါ်မှုဟာ ဘဝရဲ့ အခြားသော နယ်ပယ်တွေမှာပါ ယူငင်အသုံးပြုလို့ရတဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ သေတ္တာနက် စဉ်းစားတွေးခေါ်မှု ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရဟာ အဲဒီခေါင်းစဉ်နဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးထုတ်ခဲ့တဲ့ မက်သရူးဆိုဒ်က စတင်အသုံးပြုခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

လူသားတွေဟာ လေကြောင်းပျံသန်းမှု နယ်ပယ်နဲ့ လုံးဝ အတိအကျ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်နေတဲ့ အရာဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုကြပါစို့ .. ခင်ဗျားဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အနည်းငယ်က ရယ်ယာအချို့ ကို တစ်ခုကို အေါ်လာ (၁၀၀) စီနဲ့ ဝယ်ခဲ့ပါတယ်။ လက်ရှိအချိန်မှာ အဲဒီရယ်ယာတွေဟာ တစ်ခုကို (၁၀) အေါ်လာပဲ တန်ဖိုးရှိပါတော့တယ်။ ခင်ဗျား ဦးခေါင်းထဲမှာ ဘာတွေ တွေးနေ မလဲ။ စတော့တွေရဲ့ တန်ဖိုးတွေ ပျားနိုင်သမျှ ပျားပျားပြန်တက်လာမယ်လို့ မျှော်လင့် (ဆုတောင်း) နေမိပါလိမ့်မယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင် အဲဒီကုမ္ပဏီရဲ့ စီမံခန့်ခွဲသူတွေကို ကျိန်ဆဲကောင်း ကျိန်ဆဲနေပါလိမ့်မယ်။ ဒါမှမဟုတ် ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်သောကတွေကို ဖြေဖျောက်ဖို့ ယမကာပုလင်း တစ်လုံးနဲ့ အလုပ်ရှုပ်ကောင်း ရှုပ်နေပါလိမ့်မယ်။ အနည်းငယ်သော လူတွေကပဲ တကယ့်အရှိတရားကို လက်ခံပြီး သူတို့ဘာတွေမှားယွင်းသွားသလဲဆိုတာကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်သုံးသပ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲသလို ပြန်လည် ဆန်းစစ်သုံးသပ်နိုင်ဖို့ဆိုရင် နှစ်ခု လိုအပ်ပါ တယ်။ (က) အဖြစ်မှန်ကို လက်ခံတတ်မှုနဲ့ (ခ) သေတ္တာနက် စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ပထမတစ်ခုကို လုပ်ပြီးတဲ့အခါမှာ ဒုတိယတစ်ခုကို ဆက်လုပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဘဏ်အကြွေးဝယ်ကုန်ထဲကနေ ငွေတွေ ပိုထုတ်သုံးမိလို့ ဒုက္ခရောက်နေပြီလား။ အဲ့သလိုဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ခံစားချက်က ဘယ်လိုပဲ ရှိနေသည်ဖြစ်စေ ခင်ဗျား ပြန်ဆပ်ရမယ့်ငွေဖြစ်သွားပါပြီ။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘော့စ်ဆီကို စိတ်ဆိုးတဲ့အကြောင်း အီးမေးလ်ပို့မလား။ စိတ်အလိုမကျမှုကို ဖြေဖျောက်ဖို့ ပိုင်တွေ့ဘယ်နှခွက်သောက်သည်ဖြစ်စေ ခင်ဗျား ထုတ်သုံးမိတဲ့ငွေကိုတော့ ခင်ဗျားပြန်ဆပ်ရမှာပါ။ ဥပမာ ခင်ဗျားမှာ ကင်ဆာဖြစ်ပြီဆိုရင်လည်း ခင်ဗျား ဂရုစိုက်သည်ဖြစ်စေ မစိုက်သည်ဖြစ်စေ အဲ့ဒီရောဂါဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အတွင်းမှာ တစ်စတစ်စ ကြီးထွားပွားများလာနေမှာဖြစ်ပါတယ်။

လန်ဒန် စီးပွားရေးကျောင်းက စိတ်ပညာရှင် ပေါလ်ဒိုလန်ဟာ ကိုယ်အလေးချိန်တိုးလာတဲ့သူတွေဟာ သူတို့ကိုယ်အလေးချိန်တိုးလာခြင်း အကြောင်းရင်းကို မဆိုင်တာတွေ (ဥပမာ - သူတို့ရဲ့အလုပ်) ဆီကို ဘယ်လိုလွှဲချတတ်သလဲဆိုတာကို လေ့လာခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့် အဲ့သလိုလွှဲချရသလဲဆိုတော့ ကိုယ်အလေးချိန်ပြန်ကျအောင် ကြိုးစားခြင်း ထက် ဆင်ခြေတစ်ခုခုပေးလိုက်ခြင်းက ပိုမိုလွယ်ကူနေလို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်အလေးချိန်တိုးလာနေတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကတော့ ခင်ဗျား ဘယ်အချက်ကို လွှဲချနေသလဲ ဆိုတာကို ဂရုမစိုက်ဘဲ တက်စရာရှိတာကို ဆက်တက်နေဦးမှာဖြစ်ပါတယ်။ လောကကြီးက ခင်ဗျား ဘယ်လိုထင်သလဲ ဘယ်လိုခံစားရသလဲဆိုတာတွေကို လုံးဝ ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ အဲ့သလိုဆင်ခြေမျိုးတွေကို ခင်ဗျားဦးကျောက်ထဲက ထုတ်ပယ်ပြီး တကယ့်အကြောင်းရင်းမှန်ကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ဖို့လိုပါတယ်။

“နေ့စဉ်ဖြစ်နေတဲ့ လုပ်နေတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေဟာ ရေရှည်အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ဖြစ်စေတာပါလားလို့ မြင်အောင်ကြည့်ဖို့အားထုတ်ရတာထက် ပိုပြီး ပင်ပန်းခက်ခဲတာ ဘာမှမရှိပါ ဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီလိုကြည့်မြင်တတ်အောင် အားထုတ်ပြီး နေ့စဉ်ဘဝတွေမှာ မှန်ကန်တဲ့ နေထိုင်နည်းမျိုးနဲ့ နေထိုင်ခြင်းကသာ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ဖြစ်စေနိုင်မှာပါ” လို့ သင်္ချာပညာရှင်နဲ့ နိဗ္ဗာန်သင်ဆရာ ဘာဝရန် ရပ်ဆဲလ်က ပြောခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ရပ်ဆဲလ်ပြောတာ မှန်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လိမ်ညာလှည့်ဖျားနေခြင်းဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ ရရှိစေနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားဖြစ်နေတာတွေဟာ ခင်ဗျားလိုချင်တဲ့အရာတွေဆိုရင်တော့ အရှိတရားကို လက်ခံလိုက်ဖို့က လွယ်ကူပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားဖြစ်ချင်တာတွေ ဖြစ်မနေတဲ့အခါမှာလည်း အရှိတရားကို လက်ခံတတ်ဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကိုယ်မလိုလားတာတွေ ဖြစ်နေချိန်မှာ တကယ့်အရှိတရား ကို လက်ခံတတ်ဖို့ ပိုလိုအပ်ပါတယ်။ ရပ်ဆဲလ်က ဥပမာတစ်ခု ပေးခဲ့ပါတယ် .. “သူပြဇာတ်တွေ မစွဲတဲ့ ပြဇာတ်ရေးသားတစ်ယောက်ဟာ ဝါပြဇာတ်တွေဟာ မကောင်းဘူး ဆိုတဲ့ အမြင်နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စတင်သုံးသပ်သင့်တယ်” တဲ့ ..။ ခင်ဗျားဟာ ပြဇာတ်တွေ ရေးချင်မှရေးပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားဘဝထဲက ဖြစ်ရပ်တွေကလည်း ဒီပြဇာတ်ရေးဆရာ ရဲ့အဖြစ်နဲ့ ဥပမာပြုစဉ်းစားလို့ ရတာတွေ ရှိနေမယ်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။ ဥပမာ ခင်ဗျား နိုင်ငံခြားဘာသာစကားမှာ ညံ့နေတာ .. စိမ့်ခန့်ခွဲမှုမှာ ညံ့ဖျင်းတာ .. အားကစားမှာ ညံ့ဖျင်း တာ စသဖြင့် ကိုယ့်ညံ့တဲ့နေရာတွေ ရှိပါလိမ့်မယ်။ အဲ့သလို ကိုယ့်ရဲ့ ညံ့ဖျင်းအားနည်းမှုတွေကို အရှိအတိုင်း လက်ခံပြီး အကြောင်းရင်းကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

အားနည်းချက်တွေ၊ မပြည့်ဝမှုတွေ၊ ချွတ်ယွင်းချက်တွေကို အရှိအတိုင်း လက်ခံခြင်းဟာ ဘယ်လို အလုပ်လုပ်သလဲဆိုတာ ကြည့်ရအောင်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ကြည့်ရင် မှုပါးပါးဖြစ်နေတတ်ကြပါတယ်။ အခြားသူတွေကို ကြည့်ရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်သုံးသပ်တာထက် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မြင်တတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ ကျွန်တော်တို့ဟာ အခြားသူတွေကိုပဲ အလိုမကျဖြစ်နေတတ်ကြပြီး ကိုယ့်အပြစ်ကိုယ်ကျတော့ မမြင်တတ်ဘူးဖြစ်နေတတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် အကောင်းဆုံးကတော့ ခင်ဗျားကို ပြစ်ပြစ်နစ်နစ်ဝေဖန်ထောက်ပြပေးနိုင်မယ့် မိတ်ဆွေ ပါတနာတစ်ဦး ရှိထားဖို့ပါပဲ။ အဲ့သလို ရှိထားရင်တောင်မှ ခင်ဗျားရဲ့ ဦးကျောက် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ကာကွယ်မှု ယန္တရားကြီးက အလုပ်လုပ်ပြီး ကိုယ့်အပြစ်ကို မော့တွေးမိနေဦးမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲ့ဒီအလေ့အကျင့်ကို လုပ်ပါများလာရင် အခြားသူတွေရဲ့ ကိုယ့်အပေါ် ဝေဖန်ထောက်ပြချက်တွေဟာ ကိုယ့်တိုးတက်ရေးမှာ အရေးပါတယ်ဆိုတာကို ခင်ဗျား နားလည်လာပါလိမ့်မယ်။

အဲ့သလို ကိုယ့်အားနည်းချက်တွေကို အရှိအတိုင်းလက်ခံပြီးတဲ့နောက်မှာ သေတ္တာနက်ကို ခင်ဗျားလိုပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်သေတ္တာနက်ကြီးကို ကိုယ့်ဟာကိုယ်တည်ဆောက်ပါ။ ဆုံးဖြတ်ချက် ကြီးကြီးမားမားတွေကို ချမှတ်တိုင်းမှာ ခင်ဗျားစိတ်ထဲမှာ ပေါ်လာသမျှတွေကို ချရေးထားပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ယူဆချက်တွေ၊ အတွေးအမျှင်တန်းတွေ၊ ကောက်ချက်တွေကို ချရေးထားပါ။ ခင်ဗျားဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်လိုက်တဲ့ ကိစ္စတစ်ခုက လမ်းကြောင်းချော်လာပြီဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ ပျံသန်းမှုတွေကို မှတ်တမ်းတင်ထားတဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေကို ပြန်ကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မှားယွင်းတဲ့ဖက်ဆီကို ရောက်အောင်ဆွဲခေါ်သွားတာ ဘယ်အချက်လဲဆိုတာကို သေသေချာချာ သုံးသပ်ပါ။ အဲ့ဒီအလုပ်က ရိုးရိုးရှင်းရှင်း လေးပါ။ အရှုပ်အထွေးတစ်ခုကို ရှင်းနိုင်လာလေလေ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝလည်း ပိုကောင်းလာလေလေ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အမှားကို ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် မသုံးသပ် မရှာဖွေနိုင် သေးဘူးဆိုရင်တော့ လောကကြီးကို ခင်ဗျားနားမလည်သေးတာသော်လည်းကောင်း၊ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား နားမလည်သေးတာသော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ နောက် တစ်နည်း ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ဘယ်ခြေလှမ်းမှားနေသလဲဆိုတာကို မသိခဲ့ရင် မှောက်လျှက်လဲပါလိမ့်မယ် လို့ပြောရပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျား ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သုံးသပ်တဲ့ နေရာမှာ တော့ စိတ်ရှည်ခွဲသန်ဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။

မှတ်ရန် - သေတ္တာနက်စဉ်းစားခြင်း သည် တစ်ဦးချင်းအတွက်သာမက စီးပွားရေးလောကအတွက်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ လုပ်ငန်းတိုင်းအတွက် စံသတ်မှတ်ထားသော အမူအကျင့်တစ်ခုဖြစ်သင့်သည်။

အရှိကိုအရှိအတိုင်း လက်ခံခြင်းနှင့် သေတ္တာနက်စဉ်းစားခြင်းတို့ချည်း သက်သက်ဖြင့်မလုံလောက်ပေ။ မိမိ၏ အမှားများကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန်လိုသည်။ နောင်အနာဂတ်တွင် အလားတူအမှားမျိုး ထပ်မံမဖြစ်ပွားအောင် ကာကွယ်ရန်လိုသည်။ ဝါရင်းဘတ်ဖတ်၏ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကိုင်ဖက် ချာလီမွန်ဂါ၏ စကားကို နားထောင်ကြည့်ပါ .. “ပြဿနာ တစ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းနိုင်သေးသောအချိန်တွင် မဖြေရှင်းဘဲ တုံ့နေနေလျှင် ထိုပြဿနာသည် ဖြေရှင်းရန် ခက်ခဲသော ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည် .. ထိုအချိန်သို့ ရောက်လျှင် သင့်ကိုယ်သင် ပြဿနာနှင့် ထိုက်တန်လောက်အောင် မှိုက်မဲသောသူ တစ်ယောက်အဖြစ် အပြစ်တင်ရန်သာ ရှိပေတော့သည်” ..။ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို အကျိုးဆက် တွေ့ပြင်းထန်လာနိုင်တဲ့ အချိန်အထိရောက်အောင် စောင့်ဆိုင်းမနေပါနဲ့။ “အရှိတရားကို သင်မချုပ်ကိုင်လျှင် .. အရှိတရားက သင့်ကို ချုပ်ကိုင်သွားပေလိမ့်မည်” လို့ စာရေးဆရာ အဲ့လက် ဟာလေက သတိပေးထားခဲ့တာလည်း ရှိပါတယ်။

ဒါကြောင့် .. အရှိကို အရှိအတိုင်း လက်ခံပါ။ အထူးသဖြင့် သင်မနှစ်သက်တဲ့ အခြေအနေတွေဖြစ်နေတာကို အရှိအတိုင်း လက်ခံပါ။ လတ်တလောမှာတော့ အဲ့သလို လက်ခံလိုက်ရ တာဟာ နာကျင်ကောင်း နာကျင်ရပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အနာကို မြှူထားဘဲ ခွဲထုတ်ကုသခံလိုက်တာက ခဏတာ နာကျင်ပေမယ့် ရေရှည်အတွက် ကောင်းပါလိမ့်မယ်။ ဘဝဆိုတာ လွယ်ကူတဲ့အရာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုမှာ နေနေရတယ်ဆိုရင်တောင်မှ အခက်အခဲတွေ ဆုံးရှုံးမှုတွေနဲ့ ကြုံရတတ်ပါသေးတယ်။ ခြေလှမ်းမှား လှမ်းမီမှာကို မကြောက်ပါနဲ့။ အဓိကအချက်က ခြေလှမ်းမှားနေတာကို သိဖို့နဲ့ ဘာကြောင့်ခြေလှမ်းမှားရသလဲဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်းမှန်ကို ရှာဖွေတတ်ပြီး လမ်းမှန်ပေါ် ပြန်တက်နိုင် ဖို့က ပိုအရေးကြီးပါတယ်။ ပြဿနာတွေဆိုတာက ဝိုင်းအရက်တွေလို နှစ်ချို့လေ ပိုကောင်းလာလေဆိုတဲ့ အရာတွေမဟုတ်ကြပါဘူး။ မြန်မြန်သိပြီး မြန်မြန်သာ ရှင်းပစ်ဖို့ကြိုးစားပါ။

၅။ ဖြစ်ချင်သည့်အရာနှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်များ ဖြစ်လာခြင်း
(အချိန်ကုန်သက်သာအောင် အကူအညီပေးမယ့်အရာတွေဟာ ဘာကြောင့် အချိန်ပိုကုန်စေတဲ့အရာတွေ ဖြစ်နေရသလဲ)

++++++

မော်တော်ကားတွေကိုကြည့်ပါ။ လမ်းလျှောက်တာတွေ၊ မြင်းလှည်းနဲ့သွားတာတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် မော်တော်ကားဟာ ပိုမိုစွမ်းရည်ပြည့်ဝစွာ သွားနိုင်တယ်ဆိုတာ သံသယဖြစ်စရာ ကိုမလိုဘဲ အချက်တစ်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နာရီကို (၄) မိုင်နှုန်းလောက်နဲ့ လမ်းလျှောက်တာ ဒါမှမဟုတ် တောင်ကုန်းပေါ်ကို မြင်းလှည်းနဲ့ တစ်နာရီ (၁၀) မိုင်နှုန်းလောက်နဲ့ သွားနေရတာတွေအစား ယနေ့ခေတ်အချိန်အခါမှာဆိုရင် ဘာအားစိုက်ထုတ်မှုမှ ကြီးကြီးမားမား လုပ်စရာမလိုဘဲ တစ်နာရီကို မိုင် (၁၀၀) နှုန်းလောက် ကားနဲ့ မောင်းသွားနိုင်ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ မီးပွိုင့်မှာ မီးနှီမကြာခဏ မိတာတွေကို ထည့်ပေါင်းရင်တောင်မှ ကားတစ်စီးရဲ့ သွားနိုင်တဲ့ ပျမ်းမျှအမြန်နှုန်းဟာ ဘယ်လောက်ရှိမယ်လို့ ခင်ဗျားထင်ပါသလဲ။ ဆက်မဖတ်ခင် ခင်ဗျားထင်တဲ့ ပျမ်းမျှအမြန်နှုန်းကို ဘေးမှာ ချရေးထားလိုက်ပါဦး။

ခင်ဗျား ဘယ်လိုတွက်လိုက်ပါသလဲ။ ဖြစ်နိုင်တာကတော့ ခင်ဗျားဟာ တစ်နှစ်အတွင်းသွားတဲ့ ခရီးမိုင်စုစုပေါင်းကို တစ်နှစ်အတွင်းလမ်းပေါ်မှာ အသုံးပြုခဲ့ရတဲ့ ကြာချိန်နဲ့ စားလိုက် မယ်ထင်ပါတယ်။ ဒါဟာ ကိန်းဂဏန်းတစ်ခုပါ။ ဒီကိန်းဂဏန်းကို ခင်ဗျားကားမှာတပ်ဆင်ထားတဲ့ ကွန်ပျူတာစနစ်ကနေလည်း ထုတ်ပေးနိုင်ကောင်း ထုတ်ပေးပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော့်ကားရဲ့ ကွန်ပျူတာစနစ်ကတော့ အဲ့ဒီကိန်းဂဏန်းကို တစ်နာရီ မိုင် (၃၀) နှုန်းလို့ တွက်ထုတ်ပေးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီတွက်ချက်မှုက မမှန်ပါဘူး။ အခြားထည့်သွင်း စဉ်းစားရမယ့် အချက်တွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ (က) ကားဝယ်ဖို့ ခင်ဗျား အသုံးပြုရတဲ့ အချိန်တွေကိုလည်း ထည့်သွင်းတွက်ချက်သင့်ပါတယ် .. (ခ) ကားအာမခံသွင်းဖို့ သွားစောင့် ရတဲ့အချိန်တွေ၊ ကားပြင်ဖို့ စောင့်ဆိုင်းရတဲ့ နာရီတွေ၊ ဆီဖြည့်ဖို့ ဆီဆိုင်မှာ ဖြုန်းရတဲ့ အချိန်တွေ၊ ကားပါကင် လက်မှတ်ဖြတ်ဖို့ သုံးရတဲ့ အချိန်တွေကိုလည်း ထည့်သွင်း တွက်ချက် သင့်ပါတယ် .. (ဂ) ယာဉ်ကြောပိတ်ဆိုတာကြောင့် စောင့်ဆိုင်းရတဲ့အချိန်အပါအဝင် က နဲ့ ၈ ကို လုပ်ဖို့ရာအတွက် ခင်ဗျား ခရီးသွားရတဲ့ အချိန်တွေကိုလည်း ထည့်သွင်းတွက်ချက် သင့်ပါတယ်။ ကက်သလစ် ဘုန်းတော်ကြီး အီဗန် အီလစ်ချ် ဟာ အမေရိကန်မှာရှိတဲ့ ကားတွေအတွက် အဲ့ဒီစာရင်းကို တွက်ချက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲ့သလို တွက်ချက်လိုက်တဲ့အခါမှာ အမေရိကန်က ကားတွေအားလုံးရဲ့ ပျမ်းမျှအမြန်နှုန်းဟာ တစ်နာရီကို (၃.၇) မိုင်နှုန်းပဲရှိပါတော့တယ်။ တနည်းပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ လမ်းလျှောက်သွားတဲ့ နှုန်းလောက်ပဲ ရှိပါ တော့တယ်။ ဒါဟာ (၁၉၇၀) ပြည့်နှစ်တွေက လုပ်ထားခဲ့တဲ့ လေ့လာမှုဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီအချိန်တုန်းက အမေရိကန်လူဦးရေဟာ ဒီနေ့အချိန်အခါထက် (၄၀) ရာခိုင်နှုန်းလောက် နည်းပြီး ကားလမ်းတွေ ချောင်သေးတဲ့အချိန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ အချိန်အခါမှာတော့ ကားတွေရဲ့ ပျမ်းမျှအမြန်နှုန်းဟာ တစ်နာရီ (၃.၇) မိုင်နှုန်းထက် နည်းနေမယ်ဆိုတာ သေချာ ပါတယ်။

အီလစ်ချ်က ဒီအချက်ကို ဖြစ်ချင်တဲ့အရာနဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက်ရလဒ်များဖြစ်ခြင်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ငွေနဲ့ အချိန်ကုန်တာ သက်သာအောင် တီထွင်ထားတဲ့ နည်းပညာတွေဟာ ရုတ်တရက် ကြည့်လိုက်ရင် အချိန်နဲ့ငွေ သက်သာသဘောဖြစ်နေပြီး သေသေချာချာလေ့လာလိုက်တဲ့ အခါမှာ ငွေပိုကုန် အချိန်ပိုကုန်နေတာမျိုးတွေမှာလည်း ဒီပေါဟာရကို အသုံးပြုကြပါ တယ်။ ခင်ဗျား ခရီးကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့ပဲ သွားချင်သည်ဖြစ်စေ ဆန့်ကျင်ဖက် ရလဒ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာမှုဟာ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေချမှတ်နေတဲ့နေရာမှာ ထောင်ချောက်တစ်ခု ဖြစ်နေ တတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သေသေချာချာ ဆန်းစစ်သုံးသပ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

အီးမေးလ်တွေကို ဥပမာ အနေနဲ့ ကြည့်ပါ။ သူ့ချည်းသက်သက်ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ အင်မတန်ကောင်းတဲ့ အရာတစ်ခုပါ။ စက္ကန့်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပဲ စာတစ်စောင်ကို ရိုက်ပြီး လှမ်းပို့ပေးလိုက်နိုင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အသုံးပြုလေည်း ပေးစရာမလိုပါဘူး။ ဖရီးပါ။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာလည်း လှည့်ကွက်တစ်ခု ဖြစ်နေနိုင်ပါတယ်။ အီးမေးလ်တိုင်းမှာ မလိုလားအပ် တဲ့ ကြော်ငြာအီးမေးလ်တွေဝင်လာနိုင်ပြီး အဲ့ဒါတွေကို စိစစ်ဖယ်ထုတ်နေရတာဟာလည်း အလုပ်တစ်ခုလို ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ အဆိုးဆုံးကတော့ ဘာမှမဆိုင်တဲ့ အီးမေးလ်တွေ အစုလိုက်အပြုံလိုက် ဝင်နေတတ်ပြီး ကိုယ်နဲ့ဆိုင်တဲ့ဟာ ဟုတ်လား မဟုတ်လားဆိုတာကို လိုက်ဖတ်ကြည့်နေရတာပါပဲ။ အဲ့ဒါဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အချိန်တွေကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ကုန်ဆုံးစေ ပါတယ်။ ဒါကို တွက်ချက်မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ကွန်ပျူတာ သို့မဟုတ် စမတ်ဖုန်းကို ဝယ်ယူတဲ့ ကုန်ကျစရိတ်တွေ၊ ဆော့ဝဲလ် အဆင့်မြှင့်တင်ရတဲ့ အချိန်တွေကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်ရပါမယ်။ အကြမ်းဖျင်းတွက်မယ်ဆိုရင်တော့ အီးမေးလ်တစ်စောင်ပို့တိုင်းမှာ ခင်ဗျားအတွက် ကုန်ကျစရိတ် တစ်ဒေါ်လာရှိနေပါတယ်။ ဒါဟာ ရှေးဟောင်းနည်း နဲ့ စာပို့တာထက်ကို ကုန်ကျစရိတ် ပိုများနေပါတယ်။

တင်ပြချက်တွေ လုပ်တာကိုလည်း ဥပမာအနေနဲ့ ကြည့်ကြရအောင်ပါ။ ကိုယ့်ရုံးက စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ဒါမှမဟုတ် ဖေါက်သည့်တွေဆီကို အကြောင်းကြားစရာ၊ တင်ပြစရာ တစ်ခုခု ရှိတယ်ဆိုပါစို့။ လက်နဲ့ စာရေးဖို့လိုက်တာ၊ ဖလင်ချပ်နဲ့ ထိုးပြီးတင်ပြရတဲ့ ပရောဂျက်တာ ပေါ်မှာ စာကြောင်းအနည်းငယ်ရေးပြီး တင်ပြလိုက်တာနဲ့ လုံလောက်နိုင်ပါတယ်။ (၁၉၉၀) ခုနှစ်မှာ ပါဝါပွိုင့် ဆော့ဝဲလ်ကို ဈေးကွက်ထဲ စတင်ဖြန့်ချိ ခဲ့ပါတယ်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ သန်းချီတဲ့ မန်နေဂျာတွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ လက်အောက်ဝန်ထမ်း တွေဟာ ပါဝါပွိုင့်တင်ပြချက် တွေလုပ်ဖို့ရာအတွက် သန်းပေါင်းများစွာသော အချိန်နာရီတွေကို အသုံးပြုကြရပါတော့တယ်။ အရောင်လှလှလေးတွေ ရွေးထည့်မယ် .. စာလုံးအဝါးလေးတွေ ဖေါင်းကြွလေးတွေ စမ်းသပ်ထည့်သွင်းကြည့်မယ် .. ရယ်ရွှင်ဖွယ် အန်နီမေးရှင်းပုံလေးတွေ ထည့်မယ် .. စသဖြင့် အပိုပြင်ဆင်တာတွေလုပ်လာကြရပြီး တကယ့်အနှစ်သာရအပေါ် အကျိုးသက်ရောက် မှု မရှိတဲ့ အရာတွေနဲ့ အချိန်တွေကို ကုန်ဆုံးကြရပါတော့တယ်။ ရုတ်တရက်ဆိုသလိုပဲ လူတိုင်းဟာ ပါဝါပွိုင့်ကို သုံးလာကြပြီး တင်ပြမှုတွေရဲ့ တကယ့်အနှစ်သာရ အချက်တွေက ပျက်စီးလာပါတယ်။ ဆန့်ကျင်ဖက်ရလဒ်တွေ ဖြစ်လာခြင်းရဲ့ ပုန်းကွယ်နေတဲ့ ကုန်ကျစရိတ်တွေဟာ နာရီပေါင်းများစွာ ဆော့ဝဲလ်ကို လေ့လာခြင်း၊ ထည့်သွင်းခြင်း၊ အဆက်မပြတ် အဆင့်မြှင့်တင်ပေးနေခြင်း၊ တင်ပြချက်တွေကို အလှဆင်နေခြင်း စတဲ့ပုံစံတွေအနေနဲ့ ပေါ်ထွက်လာပါတော့တယ်။ ပါဝါပွိုင့်ကို စတင်ထုတ်လုပ်ခြင်း ရည်ရွယ်ချက်က လုပ်ငန်းတွေ ထိရောက်အကျိုးရှိဖို့ပါ။ ဒါပေမယ့် ရလဒ်ကတော့ ဆန့်ကျင်ဖက်တွေသာ ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ထိရောက်မှုဆန့်ကျင်ရေး ဆော့ဝဲလ်လို့တောင် ခေါ်သင့် ပါတယ်။

ဆန့်ကျင်ဖက်ရလဒ်တွေ ဖြစ်လာခြင်းရဲ့ အနက်သဘောဆောင်တဲ့ သက်ရောက်မှုတွေကို လူတွေဟာ တော်ရုံနဲ့ သတိမပြုမိတတ်ကြပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဇီဝဗေဒ ပညာရှင်တွေ အတွက်တော့ ဒီအချက်ဟာ အံ့ဩစရာမဟုတ်ပါဘူး။ အဲ့ဒီသက်ရောက်မှုဟာ သဘာဝတရားမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်သန်းချီကတည်းက ရှိနေခဲ့ပြီးသားဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါင်းငှက်အထီးဟာ သူ့အတောင်တွေကို ဖြန့်ကားလိုက်တဲ့အခါမှာ အင်မတန်လှပတာကိုတွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မြေခွေးကလိုက်လို့ ပြေးရတဲ့အခါမှာတော့ သူ့အဲ့ဒီအတောင်ကြီးဟာ ဆန့်ကျင်ဖက် ရလဒ်တွေ ဖြစ်လာပြန်ပါရော။ သူ့အဖွေးအတောင်တွေပိုရှည်ပြီး ပိုလှလေလေ သူဟာ ဒေါင်းမတွေကို ဆွဲဆောင်နိုင်လေလေ ဖြစ်သလို မြေခွေးအလိုက်ခံရလို့ ပြေးတဲ့အခါမှာ ပို အခက်အခဲတွေလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်သန်းပေါင်းများစွာကတည်းက သဘာဝတရားကြီးဟာ သတ္တဝါတွေကို ဆက်လက်ရှင်သန်မှု ဖြစ်စေရန် အလိုငှာ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းနဲ့ သိသာထင်ရှားဖြစ်နေခြင်းဆိုတဲ့ အချက်နှစ်ခုကို ညီညွတ်မျှတအောင် လုပ်ပေးထားခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒေါင်းဖိုရဲ့ အတောင်မှာ ရှိသင့်တာထက် ပိုရှိနေတဲ့ အတောင် တစ်စင်တီမီတာတိုင်းဟာ သူ့အတွက် ဆန့်ကျင်ဖက်ရလဒ်ကို ဖြစ်စေဖို့အတွက်ပဲ ဖြစ်နေပါတယ်။ သမင်ရဲ့ လှလွန်းတဲ့ ဦးချိန်နဲ့ တေးသီငှက်ရဲ့ သာယာတဲ့ တေးသီသံတွေဟာလည်း ဆန့်ကျင်ဖက် ရလဒ်တွေကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အရာတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ခင်ဗျားထံမှာလည်း ဆန့်ကျင်ဖက်ရလားဒီတော့ ဖြစ်မလာဖို့ကို ကျပြောစောင့်ကြည့်သင့်ပါတယ်။ အနည်းငယ် အာရုံစိုက်ကြည့်လိုက်ရင်ကိုပဲ အဲဒီအချက်တွေကို သတိပြုမိနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် လက်တော့သုံးရင် လက်တော့ကို သီးသီးသန့်သန့်ပဲ သုံးပါတယ်။ ဘယ်ကွန်ယက်နဲ့မှ ချိတ်ဆက်မထားပါဘူး။ ကျွန်တော့် စမတ်ဖုန်းထဲမှာ ထားရမယ့် အက်ပလီကေးရှင်းတွေကိုလည်း တကယ်လိုအပ်တဲ့ အက်ပ် တွေလောက်ကိုပဲ ထည့်ပြီး နည်းနိုင်သမျှ အနည်းဆုံးဖြစ်အောင် ထားပါတယ်။ အပြင်မှာ သုံးလို့ရတဲ့ ဟာတွေကို ကျွန်တော့်ဖုန်းထဲ ထည့်မထားပါဘူး။ ကျွန်တော့်ဖုန်းထဲမှာ ဝီဒီယိုမရှိပါဘူး .. ရေဒီယိုမရှိပါဘူး .. ဂိမ်းတွေမရှိပါဘူး .. စမတ်နာရီ မရှိပါဘူး .. အဲလက်ဆာ အက်ပ် မရှိပါဘူး။

စမတ်ဟုမ်း ဖန်ရှင်တွေကိုလည်း ကျွန်တော် မသုံးပါဘူး။ မီးဖွင့်ချင် ပိတ်ချင်ရင် ကိုယ်တိုင်ထပြီး ခလုပ်ကို အပိတ်အဖွင့်လုပ်ပါတယ်။ ဒါဟာ အင်တာနက်နဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး အက်ပ်တွေ သုံးကာ မီးအဖွင့်အပိတ်လုပ်တာထက် ပိုကောင်းတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ နောက် .. ကျွန်တော့် မီးခလုပ် အဖွင့်အပိတ်ကို ဘယ်သူမှလည်း ဟက်ခံ လို့မရနိုင်တော့ပါဘူး။ ဒါဟာလည်း သတိထားဖယ်ရှားရမယ့် နောက်ထပ် ဆန့်ကျင်ဖက်ရလားဒီတော့ ဖြစ်လာနိုင်မှု တစ်ခုပါပဲ။

အိမ်ဂျစ်တယ် ကင်မရာတွေ ဈေးကွက်ထဲ ရောက်လာတဲ့ အချိန်ကိုရော ခင်ဗျား မှတ်မိသေးလား။ အရမ်းမိုက်တယ် ဆိုပြီး လူတွေ ကြေးကြော်ခဲ့ကြပါသေးတယ်။ ဖလင်တွေ ဝယ်ထည့်စရာ မလိုတော့ပါဘူး။ ဓါတ်ပုံကူးရတဲ့ အချိန်ကို စောင့်စရာမလိုတော့ဘူး။ ဝါးတားတားပုံတွေ ရလာမှာ မပူရတော့ဘူး။ အင်မတန်ကို လွယ်ကူအဆင်ပြေသွားခဲ့တာပါ။ ဒါပေမယ့် သေသေချာချာ ပြန်တွက်ကြည့်တော့ အဲဒါဟာလည်း ဆန့်ကျင်ဖက် ရလဒ်တွေ ဖြစ်လာခြင်းရဲ့ သာကော တစ်ခုပါပဲ။ ဒီနေ့အချိန်မှာဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ အင်မတန်မှ အရေအတွက်များပြားလှတဲ့ ဓါတ်ပုံတွေ ဝီဒီယိုတွေကြားထဲမှာ နစ်မြုပ်နေကြပါတယ်။ အဲဒါတွေရဲ့ (၉၉) ရာခိုင်နှုန်းဟာ တကယ်လည်း မလိုအပ်ဘဲ လက်ယားပြီးရိုက်ထားမိတဲ့ ဟာတွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေကို စနစ်တကျ ပြန်စိစစ်ခွဲထုတ်ဖို့တောင်မှ အချိန်မပေးနိုင်ကြတော့ပါဘူး။ ဟာအိမ်တွေ ကလောက်တွေထဲမှာ ဒီတိုင်းပဲ ပစ်ထည့်ထားကြရပါတယ်။ ဒါတွေကို လုပ်ဖို့ဆိုရင်လည်း အချိန်အများကြီးပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒီဆော့ဝဲလ်တွေကိုလည်း မကြာခဏ အဆင့်မြှင့်မြှင့်ပေးနေရဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင် အသစ်ပေါ်ထွန်းလာတဲ့ နည်းပညာတိုင်းဟာ ကောင်းတာတွေဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ ကတိစကားတွေနဲ့အတူ ပေါ်ထွက်လာကြတာပါ။ ဒါပေမယ့် ဒီဟာတွေဟာ ကိုယ်က သူ့ကို မသုံးရဘဲ သူက ကိုယ့်ကို ပြန်အသုံးပြုနေတဲ့ အရာတွေ ဖြစ်နေတတ်တာကိုလည်း တွေ့ရပြီး ဆန့်ကျင်ဖက်ရလားဒီတော့ ဖြစ်လာတာကိုတွေ့မြင်နေရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုရဲ့ အခြေခံ စည်းမျဉ်းကတော့ .. အဲဒီအရာဟာ ကောင်းကျိုးတစ်ခု ပေးဖို့အတွက် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေပါ ဖြစ်စေတယ်ဆိုရင် အဲဒီဟာကို သုံးမနေတော့ဘဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ်သာ လုပ်လိုက်ပါ။ နောက်တစ်ကြိမ်မှာ နောက်ဆုံးပေါ်ပစ္စည်းတစ်ခုကို သုံးဖို့ စဉ်းစားတော့မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ ဦးဇောကန်ကိုသာ အရင် ခလုပ်ဖွင့်လိုက်စေချင်ပါတယ်။

၆။ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့် ကောင်းမွန်သော ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ခြင်း
(ဘာအမှားအယွင်းမှမလုပ်ပါနဲ့ .. ကောင်းတာတွေ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်)

+++++

“ဝါရင့်လေယာဉ်မှူးတွေရှိမယ်.. ရဲရင့်တဲ့လေယာဉ်မှူးတွေရှိမယ်.. ဒါပေမယ့် ရဲရင့်တဲ့ ဝါရင့်လေယာဉ်မှူးဆိုတာတော့ မရှိနိုင်ပါဘူး”

ကျွန်တော်ဟာ အပျော်တမ်းလေယာဉ်မောင်းသမားတစ်ယောက်အနေနဲ့ အဲဒီဆိုရိုးကို မကြာခဏ သတိရမိပါတယ်။ ကျွန်တော် တစ်နေ့မှာ ဝါရင့်လေယာဉ်မှူးဖြစ်ချင်ပါတယ်။ အဲဒါဟာ ရဲရင့်တဲ့ လေယာဉ်မှူးတစ်ဦး ဖြစ်တာထက် ပိုကောင်းပါတယ်။

အင်ဂျင်တစ်လုံးထဲပါတဲ့ (၁၉၇၅) ခုနှစ်ထုတ် လေယာဉ်အိုကြီးရဲ့ မောင်းခန်းထဲကို တွယ်တက်ဝင်ရောက်ခဲ့တဲ့အချိန်တုန်းကတော့ ဘာကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ရည်ရွယ်ချက်မှ မရှိခဲ့ပါဘူး။ ပျက်မကျဖို့ကိုပဲ အဓိကထားပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ရတာပါ။ လေယာဉ်ပျက်ကျနိုင်တဲ့ အကြောင်းရင်းတွေက ထင်ရှားပါတယ်။ ရာသီဥတုမကောင်းတဲ့အချိန်မှာ ပျံသန်းတာ။ စစ်ဆေးရမယ့်အချက်တွေကို ဘာစစ်ဆေးမှုမှမလုပ်ဘဲ ပျံသန်းတာ။ အရမ်းပင်ပန်းတဲ့အချိန်မှာ တက်မောင်းတာ။ လုံလောက်တဲ့ လောင်စာဆီ မပါဘဲ မောင်းတာ စတဲ့အချက်တွေပါ။

စတော့ရှယ်ယာဈေးကွက်ထဲမှာ ဝင်ရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံတာက ခင်ဗျားရဲ့အသက်အန္တရာယ်အတွက်တော့ စိုးရိမ်စရာမရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီကစားပွဲထဲမှာ ငွေကြေးပမာဏကတော့ အများကြီး ပါနေပါတယ်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေဟာ “အတက်” နဲ့ “အကျ” ဆိုတာကို မကြာခဏ ပြောကြပါတယ်။ အတက် ဆိုတာက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားတဲ့ ရှယ်ယာတွေရဲ့ စုစုပေါင်းတန်ဖိုးဟာ အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်နေတာဖြစ်ပြီး အကျ ဆိုတာကတော့ အဲဒီတန်ဖိုးဟာ အနုတ်လက္ခဏာဆောင်နေတာကို ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဝေါဟာရတွေကို လေကြောင်းပျံသန်းတဲ့နေရာမှာလည်း ယူငင်သုံးစွဲလို့ရပါတယ်။ လေယာဉ်စတင်မပျံသန်းမီနဲ့ ပျံသန်းနေစဉ်အတွင်းမှာ ကျွန်တော်ဟာ အနုတ်လက္ခဏာဆောင်နိုင်တဲ့ အရာတွေ ဘာတွေရှိမလဲဆိုတာကို လုံးဝသေချာအောင် စစ်ဆေးပါတယ်။ နှင်းထူတဲ့ တောင်တန်းကြီးတွေ၊ တိမ်တိုက်ဖွဲ့တည်မှုတွေ၊ အင်မတန်မြင့်တဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော့် အသားညှပ် ပေါင်မုန့်ရဲ့ အရသာ ဘယ်လိုရှိမလဲ ဆိုတာတွေကအစ ဖြစ်နိုင်ချေရှိတဲ့ “အကျ” တွေ ဘာတွေဖြစ်လာနိုင်မလဲဆိုတာကို သေချာစစ်ဆေးပါတယ်။ “အကျ” တွေကို ကျွန်တော် ဖယ်ရှင်းထားနေနိုင်သမျှကတော့ “အတက်” ဟာ သူ့အလိုလို ဖြစ်နေမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ ချာလီ အဲလစ်က အပျော်တမ်း တင်းနစ် ကစားသမားတွေအတွက် အဲဒီနည်းလမ်းကိုပဲ အကြံပြုလမ်းညွှန်ခဲ့ပါတယ်။ ရိုက်ချက်တိုင်းကို သူတို့လိုရာရောက်အောင် ရိုက်နိုင်တဲ့ ကြေးစားတွေလို မဟုတ်ဘဲ အပျော်တမ်း ကစားသမားတွေဟာ အမှားတွေကို အဆက်မပြတ်လုပ်လေ့ရှိကြပါတယ်။ ဘောလုံးကို ပိုက်တိုးအောင် ရိုက်ကြပါတယ်။ စည်းအပြင်ထွက်အောင် ချိန်ရိုက်တတ်ကြပါတယ်။ အမြင့်ကြီးမြှောက်ရိုက်တတ်ကြပါတယ်။ မဝင်ရမယ့် အကွက်ထဲ ရောက်အောင်ရိုက်တတ်ကြပါတယ်။ အပျော်တမ်းကစားပွဲတွေနဲ့ ကြေးစားပြိုင်ပွဲတွေဟာ အင်မတန်မှ ကွာခြားလှပါတယ်။ ကြေးစားပြိုင်ပွဲမှာက အမှတ်ရအောင်ရိုက်ရပါတယ်။ အပျော်တမ်းပြိုင်ပွဲမှာက အမှတ်မပေးရအောင် (အမှားမလုပ်မိရအောင်) ဦးတည်ပြီးရိုက်ရပါတယ်။ အပျော်တမ်းပြိုင်ပွဲတွေမှာ အမှားမလုပ်မိဖို့ ကြိုးပမ်းရပါတယ်။ တစ်ဖက်က ပြိုင်ဖက်မဆယ်နိုင်အောင် ရိုက်ချလိုက်ဖို့ထက် ဘောလုံးကို အမှားအယွင်းမရှိ ကြာကြာလေး ထိန်းရိုက်ထားနိုင်ဖို့ ဦးတည်ရပါတယ်။ အဲဒီမှာ တစ်ဖက်က ပြိုင်ဖက်က နိုင်ချင်စေရုံ အမှားအယွင်းတွေ လုပ်လာပြီး သူ ရှုံးနိမ့်သွားပါလိမ့်မယ်။ အပျော်တမ်းပြိုင်ပွဲတွေမှာ သင်နိုင်သွားတာမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ဖက်ကစားသမားက ရှုံးနိမ့်သွားတာလို့ ပြောရမှာပါ။

“အတက်” တွေအပေါ်မှာ စူးစိုက်လုပ်ဆောင်တာထက် “အကျ” တွေအပေါ်မှာ စူးစိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်းဟာ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အသိဉာဏ်ဆိုင်ရာ လက်နက် ကိရိယာတစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဂရိ၊ ရိုမန်နဲ့ အလယ်ခေတ် တွေးခေါ်ရှင်တွေဟာ အဲ့ဒီ နည်းစနစ်အတွက် နာမည်တောင်ပေးထားခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒါကတော့ အနုတ်လက္ခဏာဆောင် ဘာသာတရား (အနုတ်လက္ခဏာပြ လမ်းကြောင်း၊ ငြင်းဆိုခင်းနည်းလမ်း၊ ချန်လှပ်ခြင်းနည်းလမ်း၊ ထုတ်ပယ်ခြင်းနည်းလမ်း) ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အခြေခံ အယူအဆကတော့ ဘုရားသခင်ဆိုတာ ဘယ်ဟာရယ်လို့ ခင်ဗျားမပြောနိုင်ဘူး .. ဒါပေမယ့် ဘယ်ဟာတွေက ဘုရားသခင်မဟုတ်ဘူး ရယ်လို့တော့ ခင်ဗျားပြောနိုင်တယ် ဆိုတဲ့ အယူအဆပေါ်မှာ အခြေခံထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာတော့ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝတစ်ခုဆိုတာ ဘာရယ်လို့ ခင်ဗျားမပြောနိုင်ပေမယ့် ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု မဖြစ်အောင် ဘယ်အရာတွေက ဟန့်တား နောက်ယှက်နေသလဲ ဆိုတာကိုတော့ ခင်ဗျား ပြောနိုင်တယ်လို့ ပြောကြရအောင်ပါ။

နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀) လောက်ကြာအောင်ပဲ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တွေ၊ ဘာသာရေးပညာရှင်တွေ၊ ဆရာဝန်တွေ၊ လူမှုဗေဒပညာရှင်တွေ၊ ဘောဂဗေဒပညာရှင်တွေ၊ စိတ်ပညာရှင်တွေ၊ ဦးကျောက်သုတေသနသမားတွေနဲ့ ကြော်ငြာသမားတွေဟာ လူတွေကို ဘယ်အရာတွေက ပျော်ရွှင်စေသလဲ ဆိုတဲ့ အချက်ကို လေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ လေ့လာတွေ့ရှိတဲ့ အချက်တွေဟာ သိပ်ခိုင်လုံမှုမရှိဘဲ ပျော်ရွှင်မှုကို ဘယ်လိုအရာတွေက ဖြစ်စေသလဲ ဆိုတာကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြဖို့ ခက်ခဲနေဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လူအချင်းချင်း အပြန်အလှန် ဆက်ဆံမှုပြုတာဟာ အရေးကြီးတယ်လို့ သူတို့ပြောကြပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက် တစ်ခုခုနဲ့ ရှင်သန်နေထိုင်ခြင်းက ကောင်းတယ်လို့လည်း ပြောကြပြန်ပါတယ်။ လိင်ကိစ္စဟာလည်း ကောင်းမွန်ပြီး လူကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုဖြစ်စေတဲ့ အဓိက အချက်ဖြစ်တယ်လို့လဲ ပြောကြပြန်ပါတယ်။ အဲ့ဒီအချက်တွေ အင်မတန် ကောင်းမွန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်အတွက်ကို ကိုယ်တိုင် အမြဲရှာကြည့်ကြရအောင်။ သူတို့ပြောတာတွေက သိပ်တိတိကျကျမရှိလှပါဘူး။ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာကို အနက်ဖွင့်ဖို့ အတွက် “အတက်” ဖက်ကိုပဲ ကြည့်နေတာဟာ သိပ်တော့လည်း အလုပ်မဖြစ်လှပါဘူး။

ဘယ်အချက်တွေက ပျော်ရွှင်ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဖြစ်ဖို့ရာအတွက် ဟန့်တားနေသလဲ ဆိုတာကို ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ အဲ့ဒီအချက်တွေကို ကျွန်တော်တို့ အလွယ်တကူပဲ ချရေးနိုင်ကြပါလိမ့်မယ်။ အရက်စွဲနေတာ၊ ဆေးစွဲနေတာ၊ စိတ်ဖိစီးမှုတွေများနေတာ၊ ဆူညံပူညံသံတွေ ခံစားနေရတာ၊ အိမ်နဲ့အလုပ် ဝေးလွန်းတာ၊ မကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်နေရတာ၊ အလုပ်လက်ခွဲဖြစ်နေတာ၊ အဆင်မပြေတဲ့ အိမ်ထောင်ရေးဖြစ်နေတာ၊ ရည်မှန်းချက်အမြင့်ကြီးတွေ ချမှတ်ထားမိနေတာ၊ ဆင်းရဲနွှဲတေတာ၊ အကြွေးပတ်လည်ပိုင်းနေ တာ၊ ငွေရေးကြေးရေး အဆင်မပြေတာ၊ အထီးကျန်နေတာ၊ အမြဲမပြတ် ညည်းတွားနေရတာ၊ ပြင်ပက အခြေအနေတွေအပေါ် အမှီအခို အများကြီးပြုနေရတာ၊ ကိုယ့်ကိုယ့်ကိုယ် အခြားသူတွေနဲ့ အမြဲမပြတ် နှိုင်းယှဉ်နေမိတာ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ခံရသူလို့ အမြဲတွေးထင်မိနေတာ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အလိုမကျတာ၊ အိပ်ချိန် ဆိုးဆိုးရွားရွား မူမမှန်ဖြစ်နေတာ၊ စိတ်ဓါတ်ကျတာ၊ စိတ်ရှုပ်တာ၊ စိတ်ရှိုင်းဝင်တာနဲ့ မနာလိုတာတွေ စတာတွေဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ဖြစ်ဖို့ရာ ဟန့်တားနေကြတဲ့ အချက်တွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွေကို ဖော်ထုတ်နိုင်ဖို့ သိပ္ပံပညာရပ်တွေ မလိုအပ်ပါဘူး။ အကျဟာ အတက်ထက် ပိုပြီး သိသာထင်ရှားလွန်းနေပါတယ်။ အကျဟာ ဂရက်နီကကျောက်တုံးလိုပဲ .. မာကျောတယ်၊ ထိတွေ့ကိုင်တွယ်နိုင်တယ်၊ မြင်လွယ်သိလွယ်ပါတယ်။ အတက်ကတော့ လေလိုပဲ .. ဖမ်းဆုပ်ကိုင်တွယ်ပြဖို့၊ မြင်နိုင်ဖို့ အခက်အခဲ ရှိနေပါတယ်။

ဒါကြောင့် ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝထဲက အကျ တွေကို စနစ်တကျ ဖယ်ထုတ်နိုင်ဖို့ အကောင်းဆုံးကြိုးပမ်းပါ။ အဲ့သလို ဖယ်ထုတ်နိုင်တာနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဟာ အလိုအလျောက် အကောင်းဖက်ကို ရောက်သွားပါလိမ့်မယ်။ ကြမ္မာဆိုတာကတော့ အချိန်မရွေး ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးနိုင်တယ် ဆိုတာကတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားအိမ်ပေါ်ကို ဥက္ကာခဲတွေ ကျလာတာမျိုး၊ စစ်ကြီးတွေဖြစ်တာမျိုး၊ ခင်ဗျားရဲ့ ကလေးငယ် ရေနစ်တာမျိုး၊ ခင်ဗျားရဲ့ ကုမ္ပဏီ ပျက်စီးသွားတာမျိုး စတဲ့ မမျှော်လင့်တဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကြမ္မာဆိုတာက (အခံ့ပွယ်ခွင့်ဆိုချက်အရတော့) ဘယ်သူမှ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်လို့ မရတဲ့အရာမျိုးပါ။ ဒါကြောင့် ထိန်းချုပ်လို့ မရတဲ့အတူတူ အဲ့ဒီအရာကို သိပ်ဂရုစိုက်မနေပါနဲ့။

အပေါ်မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ စာရင်းထဲမှာ တစ်ခု နှစ်ခုလောက် ကျွန်တော်မေ့ကျန်ခဲ့တယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်ကောင်းထင်နေပါလိမ့်မယ်။ ဥပမာ ရောဂါဝေဒနာ ခံစားရတာတွေ၊ မစွမ်းမသန် ဖြစ်တာတွေ၊ အိမ်ထောင်ကွာရှင်းရတာတွေ စသဖြင့်ပေါ့။ ဒါပေမယ့်လည်း မရေမတွက်နိုင်သော လေ့လာမှုတွေက ဖော်ပြနေတာက ဒီဖြစ်ရပ်တွေရဲ့ အကျိုးသက်ရောက် မှုဟာ ကျွန်တော်တို့ ထင်ထားတာထက်ကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် လွှင့်ပါးပျောက်ကွယ်သွားတတ်တယ် ဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှု တစ်ခုဖြစ်အပြီး အစဦး လအနည်းငယ်မှာ မစွမ်းမသန်ဖြစ်သွားတဲ့ ဝေဒနာရှင်ဟာ သူ့ရဲ့ မစွမ်းဆောင်နိုင်တော့မှုအပေါ်မှာ စိတ်လုံးဝရောက်ပြီး ပူဆွေးနေပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် လအနည်းငယ် ကြာပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ သူတို့ရဲ့ စိတ်ဟာ ပုံမှန်အခြေအနေကို ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပါတယ်။ ပုံမှန် နေ့စဉ်ဘဝရဲ့ ပြဿနာတွေဟာ သူတို့ရဲ့ စိတ်ထဲကို ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာကြပါတယ်။ အဲ့ဒီအခါမှာ သူတို့ရဲ့ ထိခိုက်မှုကြောင့် ပူဆွေးနေရတဲ့စိတ်ဟာ နောက်ဖက်ကို ရောက်ရှိသွားပါတယ်။ အိမ်ထောင်ကွာရှင်းတဲ့ ကိစ္စဟာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း ပါပဲ။ တစ်နှစ် နှစ်နှစ်လောက် အထိတော့ အင်မတန် ခံစားရပါတယ်။ အဲ့ဒီနောက်မှာတော့ ဖျက်ရည်ချိုင်ဝှမ်းရဲ့ ဟိုဖက်ကမ်းကို ခင်ဗျားရောက်သွားပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အဲ့ဒါတွေနဲ့ မတူတဲ့ အရက်စွဲတာ၊ ဆေးစွဲတာ၊ စိတ်ဖိစီးမှုများနေတာ၊ ဆူညံပူညံသံတွေ ခံစားနေရတာ၊ အိမ်နဲ့အလုပ် ဝေးနေတာတွေ အပါအဝင် ပထမ စာရင်းထဲက ကိစ္စတွေကတော့ ဘယ်လောက်ပဲ ကြာကြာ လူတွေ ဘယ်လိုမှ မေ့ပျောက်သက်သာသွားမှမဟုတ်ဘဲ ခံစားရမှုတွေဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီအရာတွေက ခံစားရတာကြာလို့ ပုံမှန်လိုဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာမျိုး မရှိဘဲ အရာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ အမြဲတန်း ပစ္စုပ္ပန်မှာ ရှိနေပြီး ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ဖြစ်ဖို့ကို နောက်ယှက်ဟန့်တားနေကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဝါရင်းဘတ်ဖတ်နဲ့ ချာလီမွန်ဂါလို ရေရှည်အောင်မြင်မှုရရှိနေကြတဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဈေးကွက်ထဲမှာ လှုပ်ရှားနေကြသူတွေဟာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လှည့်ကွက်တွေ၊ လက်နက်ကိရိယာတွေ၊ နေ့စဉ်ဘဝမှာ ကောင်းမွန်ပျော်ရွှင်စေမယ့် စိတ်နေစိတ်ထားတွေကို မွေးမြူ အသုံးပြုကြပါတယ်။ အဲ့ဒါတွေကတော့ ..

အဆင့်တစ် - အကျတွေကို ရှောင်ပါ။ သူတို့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ လုပ်ကြတဲ့အခါမှာ ဘတ်ဖတ်နဲ့ မွန်ဂါတို့ဟာ ပထမဆုံးအနေနဲ့ သူတို့ ဘာတွေကို မလုပ်ဘဲ ရှောင်ရှားရမလဲ ဆိုတာကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ကြပါတယ်။ ဘာလုပ်ရမလဲ ဆိုတဲ့ အတက် ကို မစဉ်းစားခင် ဘာတွေတော့ မလုပ်ရဘူးလဲ ဆိုတဲ့ အကျတွေကို အရင်ဆုံး ဖော်ထုတ်ပြီး ရှောင်ရှားကြပါတယ်။ ဘတ်ဖတ်က ..

“ချာလီနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ခက်ခဲတဲ့ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာတွေကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းရမလဲ ဆိုတာကို မစဉ်းစားကြပါဘူး .. အဲ့ဒီပြဿနာတွေကို ဘယ်လို ရှောင်ရှားရမလဲ ဆိုတာကိုပဲ စဉ်းစားကြပါတယ်” လို့ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲ့သလို လုပ်နိုင်ဖို့ဆိုတာဟာ ပါရမီရှင် ရှီးနီးယပ်စ် ဖြစ်နေဖို့ မလိုပါဘူး။ ချာလီမွန်ဂါကတော့ ..

“အရမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ကိစ္စတစ်ခုကို လုပ်ဖို့ကြိုးစားတာထက် ဘယ်လောက်ကြာကြာ အမှားအယွင်းမလုပ်မိအောင် ထိန်းထားနိုင်မလဲ ဆိုတဲ့အချက်က ပိုပြီး အရေးကြီးပါတယ်” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒါဆို အထက်က ပြောခဲ့တဲ့ အချက်တွေထဲက ဘာတွေ ထုတ်နုတ်ယူလို့ ရမလဲ။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ခြင်းရဲ့ ကြီးမားတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုက လုံးဝ ကောင်းမွန်တဲ့ ပီတိသုခ ပျော်ရွှင်မှုတွေ ရဖို့ကြိုးစားတာထက် တုံးအညံ့ဖျင်းမှုတွေ၊ ရူးသွပ်မိုက်မဲမှုတွေ ကင်းကင်းနဲ့ ဘဝကို ရေရှည်မောင်းနှင်သွားနိုင်ဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ဖြစ်ဖို့ဆိုတာဟာ ခင်ဗျားဘာတွေလုပ်မလဲ ဆိုတာထက် ခင်ဗျားဘာတွေကို မလုပ်ဘဲ ရှောင်ရှားမလဲ ဆိုတာက ပိုအရေးကြီးပါတယ်။ ဒါမှ မဟုတ်ရင် မွန်ဂါ တစ်ခါက ပြောဖူးသလိုပဲ ..

"သိခွင့်ရရင် ကျွန်တော် ဘယ်နေရာမှာ သေရမလဲဆိုတာကို သိချင်ပါတယ် .. ပြီးတော့ အဲဒီနေရာကို ဘယ်တော့မှ မသွားဘဲ နေလိုက်မယ်" ဆိုတဲ့ စကားလေးကိုပဲ အမှတ်ရနေစေချင်ပါတယ်။

၇။ မွေးဖွားရာ အားသာချက်
(ဘာကြောင့် ခင်ဗျားရဲ့ အောင်မြင်မှုတွေဟာ ခင်ဗျားရဲ့အားထုတ်မှုကြောင့် မဟုတ်ရတာလဲ)

+++++

ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာဟာ ခင်ဗျားဆီမှာ ရှိတဲ့အရာတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အောင်မြင်မှုဆိုတာကတော့ အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှ ရပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဲသလိုပဲ မှတ်ယူခဲ့ကြပါ တယ်။ အခုလက်ရှိအချိန်အထိ ၄၂ဘဝမှာ အောင်မြင်မှု ဘယ်လောက်အထိ ရခဲ့ပြီးပြီလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်မေးကြည့်လိုက်ပါ။ အရမ်းအောင်မြင်နေပြီဆိုတာကို + ၁၀ ထားပြီး အရမ်းဆိုးဆိုးရွားရွား ဆုံးရှုံးမှုနဲ့ ကြုံနေရတယ်ဆိုတာကို - ၁၀ ထားပြီး အမှတ်ပေးကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားပေးချင်တဲ့ အမှတ်ကလေးကို အရင်ချရေးထားလိုက်ပါဦး။ ချရေးပြီးပြီဆိုရင် နောက်ဆက်တွဲ မေးခွန်းလေးတွေ ဆက်မေးကြည့်လိုက်ပါဦး။ ခင်ဗျားရထားပါတယ်ဆိုတဲ့ အောင်မြင်မှုတွေဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် ရလာတာ ဘယ်လောက်ရှိ နေပါသလဲ။ တနည်းလှည့်မေးကြည့်မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားအောင်မြင်မှုရဲ့ ဘယ်လောက်လောက်ဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အားထုတ်မှုသက်သက်နဲ့ ရခဲ့တာ ဖြစ်ပါသလဲ။ အခွင့်အလမ်း တိုက်ဆိုင် သွားလို့၊ ဒါမှမဟုတ် ခင်ဗျား လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်နိုင်တာရဲ့ အပြင်ဖက်က အကြောင်းတရားတွေကြောင့် ရလာတဲ့ အောင်မြင်မှုဟာ ဘယ်လောက် ရာခိုင်နှုန်းလောက် ရှိပါသလဲ။ အဲဒီ ရာခိုင်နှုန်း နှစ်ခုကိုလည်း ခင်ဗျား ချရေးထားလိုက်ပါဦး။ ကျွန်တော်ခန့်မှန်းပြီးပြောရမယ်ဆိုရင် (၆၀) % ကို ခင်ဗျားရဲ့ အားထုတ်မှုကြောင့်လို့ ရေးပြီး (၄၀) % လောက်ကိုတော့ ခင်ဗျားချုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ အရာတွေရဲ့ အပြင်က အရာတွေကြောင့်လို့ ခင်ဗျား ရေးထားလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ လူအများစုဆီက ကျွန်တော်ရတဲ့ ပျမ်းမျှအဖြေကတော့ အဲသလိုပဲ။

အခု ကျွန်တော် ဝါရင်းဘတ်ဖတ်ဆီက ရလာခဲ့တဲ့ အတွေးစမ်းသပ်ချက်လေးတစ်ခု ခင်ဗျားကို လုပ်ကြည့်စေချင်ပါတယ်။ ဗိုက်ထဲမှာ တထောင့်တထောင့် တူညီတဲ့ အမွှာကလေးလေး နှစ်ယောက်ရှိနေတယ်လို့ စိတ်ကူးကြည့်ပါ။ နှစ်ယောက်စလုံးလာ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်တာရော စိတ်အားထက်သန်တက်ကြွတာရောမှာ အတူတူပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဂျင်းနီတစ်ကောင် က ပြောလိုက်ပါတယ်။ မင်းတို့ထဲက တစ်ယောက်က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ မွေးဖွားကြီးပြင်းရမယ်။ တစ်ယောက်ကတော့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှာ မွေးဖွားကြီးပြင်းရမယ်။ ခင်ဗျား သာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှာ နေထိုင်တယ်ဆိုရင် ဘာအခွန်မှ ပေးဆောင်စရာမလိုပါဘူး။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ မွေးဖွားကြီးပြင်းခွင့်ရဖို့အတွက် ခင်ဗျားဝင်ငွေထဲက ရာခိုင်နှုန်း ဘယ်လောက်များ ခင်ဗျား အဆုံးအရှုံးခံနိုင်ပါမလဲ။ ဒီနေရာမှာ ဘတ်ဖတ်ပြောနေတာက သားအိမ်ထိ ပေါက်ခြင်း ဆိုတဲ့ ကိစ္စအကြောင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု နေရာမှာ ဂရိတ်ဗြိတိန်၊ ဂျာမနီ ဒါမှမဟုတ် အခြားဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတစ်ခုခုနဲ့ အစားထိုးပြီး စဉ်းစားကြည့်လို့လည်း ရပါတယ်။ ခင်ဗျား ဘယ်လို အဖြေပြန်ပေးမလဲ။

ကျွန်တော်မေးခဲ့တဲ့ လူတွေအများစုကတော့ (၈၀) % လောက်အထိ အဆုံးရှုံးခံပြီး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ထက် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံတွေမှာ နေထိုင်ဖို့ကို ရွေးချယ်ပါမယ်လို့ ဖြေခဲ့ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ကိုမေးရင်လည်း ကျွန်တော် အဲသလောက်ပဲ ဖြေမိပါလိမ့်မယ်။ အခြားတနည်းနဲ့ လှည့်ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ နှစ်သက်တဲ့ နိုင်ငံမှာ မွေးဖွားကြီးပြင်းခွင့်ရဖို့အတွက်ကို ကျွန်တော်တို့ ဝင်ငွေရဲ့ အချိုးအစားအတော်များများကို စွန့်လွှတ်အဆုံးရှုံးခံဖို့ ဝန်ခံလေးကြဘူးဆိုတာကို တွေ့နိုင်ပါတယ်။ အကြောင်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ မွေးဖွားကြီးပြင်းရာနိုင်ငံဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အောင်မြင်မှုမှာ ကြီးကြီးမားမားလွှမ်းမိုးမှု ရှိနေတာကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သားအိမ်ထိ ပေါက်တယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စဟာ မွေးဖွားကြီးပြင်းရာ နိုင်ငံတစ်ခုတည်းကိုပဲ ရည်ညွှန်းတာမဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံတစ်ခုတည်းမှာမွေးကြတယ်ဆိုရင်တောင်မှ မွေးဖွားရာ ပြည်နယ်ဒေသကွာခြားတာမျိုး၊ မွေးဖွားတဲ့ မိသားစု ကွာခြားတာမျိုးကိုပါ ညွှန်းဆိုပါတယ်။ အဲဒါတွေအားလုံးဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ထိန်းချုပ်နိုင်မှု နယ်ပယ်အတွင်းမှာ တစ်ခုမှ ရှိမနေကြပါ ဘူး။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝဖြတ်သန်းမှုကို အကူအညီပေးမယ့် (သို့မဟုတ်) အနောက်အယုတ် အဟန့်အတားဖြစ်စေမယ့် တန်ဖိုးနှုန်းစံတွေ၊ အပြုအမူ အမူအကျင့်တွေ၊ စည်းမျဉ်းတွေကို အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေတွေကနေ ချမှတ်ပေးတာကို ခံရပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွေအားလုံးဟာလည်း ခင်ဗျားရဲ့ ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းအတွင်းမှာ ရှိမနေကြပြန်ပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ ဆရာကို ရွေးချယ်ခွင့်မရှိတဲ့ ပညာရေးစနစ်ကြီးအတွင်းကိုလည်း ထိုးသွင်းခံခဲ့ရပါတယ်။ ခင်ဗျားထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းမရှိတဲ့ ရောဂါ၊ ဝေဒနာတွေရဲ့ တိုက်ခိုက်ထိုးနှက်မှုကိုလည်း ခံရပါတယ်။ ခင်ဗျား သားသမီး၊ ဇနီးခင်ပွန်း၊ အလုပ်အကိုင်ရာထူး စတဲ့ ဇာတိကောင်တွေအဖြစ်ကို ပြုတ်ကျသွားပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချမှတ်နေရ ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်အချက်ကို အခြေခံပြီး အဲဒါတွေ ဖြစ်နေ လုပ်နေရတာပါလဲ။ ခင်ဗျားဘဝကို အပြောင်းအလဲဖြစ်စေမယ့် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်ခွင့်ရလိုက်တယ် ဆိုကြပါစို့။ ဒါပေမယ့် အဲဒီစာအုပ်အကြောင်း ခင်ဗျား ဘယ်လိုစ ကြားဖူးခဲ့တာလဲ။ ခင်ဗျားအတွက် တံခါးတွေအားလုံးကို ဖွင့်ပေးမယ့် လူတစ်ယောက်နဲ့ ဆုံခဲ့တယ်လို့လည်း ပြောပါဦး။ အဲသလို ဆုံတွေ့ခဲ့ကြခြင်းအတွက် ခင်ဗျား ဘယ်သူ့ကို ကျေးဇူးတင်ရမလဲ။

ကံကြမ္မာနဲ့ ရင်ဆိုင် ရုန်းကန်ကြရာမှာ ခင်ဗျား အသာစီးရခဲ့တယ်ဆိုရင်တောင်မှ ခင်ဗျား အလွန်ကံကောင်းလို့ ဆိုတာကို ခင်ဗျားဝန်ခံရပါလိမ့်မယ်။ အခုလက်ရှိအချိန်မှာ ကမ္ဘာပေါ် မှာ ရှင်သန်နေထိုင်ခဲ့ကြဖူးတဲ့ လူသားတွေအားလုံးရဲ့ ခြောက်ရာခိုင်နှုန်းပဲ ရှင်သန်နေထိုင်နေကြပါတယ်။ အခြားတနည်းပြောရမယ်ဆိုရင် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း သုံးသိန်းကျော်ဖြစ်တဲ့ ဟိုမို ဆေပီယန်တွေရဲ့ ကာလကတည်းကနေ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှင်သန်ခွင့်ရခဲ့တဲ့ လူသားအားလုံးရဲ့ ခြောက်ရာခိုင်နှုန်းပဲ လက်ရှိအချိန်မှာ ကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်မှာ ရှိနေပါတယ်။ သူတို့တွေ ဟာ အခြားသောခေတ်တွေမှာ မွေးဖွားလာဖို့အခွင့်အလမ်း (၉၄) % အထိရှိနေခဲ့ကြပါတယ်။ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား ရောမအင်ပါယာထဲက ကျွန်တစ်ယောက်၊ မင်ခေတ်က ဂေးရှား မယ်တစ်ယောက်၊ အီဂျစ်ခေတ်က ရေထမ်းသမားတစ်ယောက် ဖြစ်နေတယ်လို့ စိတ်ကူးကြည့်စမ်းပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ မွေးရာပါ စွမ်းရည်တွေဟာ အဲဒီခေတ်အခါမှာဆိုရင် ဘယ်နေရာမှာ သွားအသုံးပြုခွင့်ရပါမလဲ။

ကျွန်တော်ဇနီး ကျွန်တော်မှာ အမွှာလေးနှစ်ယောက်ရှိပါတယ်။ တစ်ထပ်တည်း မတူတဲ့ အမွှာလေးတွေပါ။ စက္ကန့်လေးဆယ် စောမွေးတဲ့ ကလေးက ရွှေရောင်ဆံပင်နဲ့ မျက်လုံးအပြာ တွေရှိပြီး ဒုတိယတစ်ယောက်မှာတော့ အနက်ရောင်ဆံပင်တွေနဲ့ မျက်လုံးအနက်တွေရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီနှစ်ယောက်ကို တူညီစွာ ကျွေးမွေးပြုစုစောင့်ရှောက် ပျိုးထောင် ခဲ့ပေမယ့်လည်း သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် ခြားနားမှုတွေ ရှိခဲ့ကြပါတယ်။ တစ်ယောက်က အမြဲတမ်း ကောင်းမွန်တဲ့ စိတ်အနေအထားမှာ ရှိပါတယ်။ အခြားသူတွေအပေါ်မှာ နွေးထွေး ဖော်ရွေ ပွင့်လင်းပါတယ်။ ဒုတိယတစ်ယောက်ကတော့ လူအများနဲ့ ဆက်ဆံဖို့ အခက်အခဲ ရှိနေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူဟာ လက်နဲ့လုပ်ရမယ့် ကိစ္စတွေမှာတော့ အင်မတန်ကျွမ်းကျင်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ မွေးကတည်းကပါပဲ။ ကျွန်တော်ဇနီးနဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့ မျိုးရိုးဗီဇတွေကို ကျပန်း ပေါင်းစပ်မှုကနေ လူသားအသစ်ကလေး

နှစ်ဦး ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါတယ်။ ထိုနည်းတူစွာပဲ ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးရိုးဗီဇဟာလည်း ခင်ဗျား မိဖုန်းပါးရဲ့ ဗီဇတွေ ရောသမပွေထားတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားမိဘတွေရဲ့ မျိုးရိုးဗီဇတွေကတော့ ခင်ဗျားရဲ့ အဖိုးအဖွားတွေရဲ့ ဟာတွေကို ပေါင်းစပ်ထားတာပါ။ ထိုအတူပဲ အထက် အဆက်ဆက်ကို စဉ်းစားတွေးတောကြည့်ပါ။ နေမင်းရဲ့ သားတော် ဘုရင် လူဝီ (၁၄) ရဲ့ နယ်ပယ် အချိန်အခါမှာဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးရိုးဗီဇကို ပြုပြင်ပေါင်းစပ်ပေးရာမှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့သူ အရေအတွက်ဟာ လူ (၄၀၀၀) လောက်ရှိနေပြီ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားဟာ သူတို့ဆီက ဆင်းသက်လာခဲ့တဲ့ ဆက်ခံသူပါ။ အဲ့ဒီ လူ (၄၀၀၀) ထဲက ဘယ်နှယောက်ကိုမျှ ခင်ဗျား ကိုယ်တိုင်ရွေးချယ်ခွင့် ရခဲ့ပါလို့လဲ။ တစ်ယောက်ကိုမှ ခင်ဗျားရွေးချယ်ခွင့်မရခဲ့ပါဘူး။ နောက်တစ်ကြိမ် တဆေးကို အလည်အပတ်ရောက်ခဲ့ရင် အဲ့ဒီအကြောင်းကို သတိတရနဲ့ ပြန်တွေးကြည့်ပါဦး။

ခင်ဗျားဘာလဲဆိုတာဟာ ခင်ဗျားဆင်းသက်လာခဲ့တဲ့ မျိုးရိုးဗီဇအပေါ်မှာ အများကြီးမှီတည်နေပါတယ်။ ပြီးတော့ ခင်ဗျားကျင်လည်နေထိုင်ခဲ့တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ရောပေါ့။ ခင်ဗျားရဲ့ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးဟာဆိုရင်တောင်မှ ခင်ဗျားဆင်းသက်လာခဲ့တဲ့ မျိုးရိုးဗီဇရဲ့ သက်ရောက်မှုတွေ အများကြီးပါဝင်နေပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ အတွင်းစွဲလား အပြင်စွဲလား၊ ဖွင့်လင်း ဖော်ရွေသူလား စိတ်ရှုပ်ထွေးနောက်ကျီနေတတ်သူလား၊ တည်ကြည်သူလား ပြောင်ချော်ချော်လူလား ဆိုတာတွေအပါအဝင်ပေါ့။ ခင်ဗျားရဲ့ အောင်မြင်မှုတွေဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှု သက်သက်ကြောင့်ရယ်လို့ ခင်ဗျားယုံကြည်နေခဲ့ရင်၊ ခင်ဗျားရဲ့ စွဲမြဲတဲ့ ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်မှုတွေကြောင့်လို့ ယုံကြည်နေခဲ့ရင် ခင်ဗျားကို လုံးလုံးမှားတယ်ရယ် လို့တော့ မပြောလိုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲ့သလို ကြိုးစားလုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ကို ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးရိုးဗီဇနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ဆီကနေ အဲ့သလို လုပ်ဆောင်နိုင်မယ့် စိတ်စွမ်းအားတွေကို ရရှိခဲ့တာကြောင့် ဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုတော့ ပြောရပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် အထက်မှာတင်ပြခဲ့တာတွေကို အခြေခံပြီး ပြန်စဉ်းစားပါ။ ခင်ဗျားအောင်မြင်မှုရဲ့ ဘယ်လောက်အချိုးအဆဟာ ခင်ဗျားရဲ့ကိုယ်ပိုင်အောင်မြင်မှု ဖြစ်ပါသလဲ။ ဟုတ်ပါတယ်။ ယုတ္တိကျတဲ့ အဖြေကတော့ သုည ရာခိုင်နှုန်းပါပဲ။ ခင်ဗျားရဲ့ အောင်မြင်မှုဆိုတာဟာ ခင်ဗျားလုံးဝထိန်းချုပ်လို့ မရနိုင်တဲ့ အရာတွေဆီကနေ ရလာခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အောင်မြင်မှုတွေဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် လုံးဝမဟုတ်ပါဘူး။

အကျိုးဆက်နှစ်ခုရှိပါတယ်။ ပထမတစ်ခုက နှိမ့်နှိမ့်ချချနေပါ။ အထူးသဖြင့် ခင်ဗျားအောင်မြင်နေခဲ့ရင်ပေါ့။ ခင်ဗျားရဲ့ အောင်မြင်မှု ကြီးမားလေလေ မကျွပ်တိုင်တက်ပြီမို့ မလိုလေလေပါပဲ။ နှိမ့်ချမှုဆိုတာဟာ ဒီနေ့ခေတ်မှာတော့ သိပ်မတွေ့ရတော့ပါဘူး။ အားလုံးဟာ ဆိုရယ်မီဒီယာပေါ်မှာ ကိုယ့်အကြောင်းကိုယ် ဖော်ပြနေကြတာပါပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထိန်းချုပ်ပါ။ အတုအယောင် နှိမ့်ချမှုမျိုးကို ဆိုလိုတာမဟုတ်ပါဘူး။ စစ်မှန်တဲ့ နှိမ့်ချမှုမျိုးကို ဆိုလိုပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လက်မတထောင်ထောင် ဖြစ်နေတဲ့ သူမျိုးဟာ အများအပြင်မှာလည်း အထင်မှားအမြင်မှားနဲ့ မကောင်းတဲ့ ပုံရိပ်ကိုပဲ မြင်စေပါလိမ့်မယ်။ မောက်မာဝံ့ကြွားတာဟာ အဓိပ္ပါယ်မရှိရုံသာမက ဘာအကျိုးကျေးဇူးကိုမှလည်း မဖြစ်ထွန်းစေပါဘူး။ အဲ့သလို မောက်မာမှုတွေကို ဖယ်ရှင်းတာဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဖြစ်စေဖို့အတွက် သော့ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားမှာ ဖြစ်နေတာအားလုံး၊ ရှိနေတာ အားလုံး၊ လုပ်နိုင်တာအားလုံးဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ထိန်းချုပ်မှု မပါဘဲ ဖြစ်လာတဲ့ အရာတွေဖြစ်တယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နေ့စဉ်သတိပေးပါ။ ကံကောင်းမှုတွေ ရရှိထားတဲ့ သူတွေ ကတော့ အဲ့သလို ရရှိစေခဲ့တဲ့ လူတွေအားလုံးရဲ့ ကျေးဇူးတရားကို ပြန်ပြောင်းအောက်မေ့ပါ။ ဘေးထွက်ကောင်းကျိုးတစ်ခုကတော့ ကျေးဇူးတင်တတ်တဲ့ သူတွေဟာ ပိုမိုပျော်ရွှင် ရတဲ့သူတွေ ဖြစ်တတ်တယ် ဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ။

ဒုတိယအချက်ကတော့ ခင်ဗျားအတွက် မကောင်းဖြစ်စေခဲ့တဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေကိုတော့ မှားယွင်းတဲ့ မျိုးဗီဇနဲ့ မှားယွင်းတဲ့ မိသားစုတစ်ခု၊ မှားယွင်းတဲ့ နယ်မြေဒေသတစ်ခု မှာမွေးဖွားလာခဲ့သူတွေအတွက် လိုလိုလားလား စာနာစိတ်ပွားရင်း ဆင်ခြင်ဖြေလျှော့ပါ။ ဒီစိတ်ဓါတ်ဟာ မြင့်မြတ်ရုံတင်မက လူသားဆန်မှုကိုပါ ဖြစ်စေပါတယ်။ အလှူဒါနပြုတာ တွေနဲ့ အခွန်ပေးဆောင်ရတာတွေကို ငွေရေးကြေးရေး ကိစ္စတွေလို့ သဘောမထားပါနဲ့။ အရေးအကြီးဆုံးအနေနဲ့ သိထားဖို့က အဲ့ဒီအတွက် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာဆိုင်ရာ ကိစ္စတွေ အဖြစ် မှတ်ယူရုံမျှတတ်ဖို့ပါပဲ။

၈။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သိခြင်း အစွဲမှား
(ခံစားချက်တွေကို အလေးအနက် ထားပါ ... ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားကိုယ်ပိုင်ခံစားချက်တွေအပေါ်မှာတော့ မဟုတ်ဘူး)

+++++

အခု ခင်ဗျား ဘာကို မြင်နေရသလဲ။ ခင်ဗျားရှေ့မှာ ဘာပစ္စည်းတစ်ခု ရှိနေသလဲ။ ခင်ဗျားမြင်နေရတဲ့ ပစ္စည်းအကြောင်းကို တိတိကျကျလေး ဖော်ပြပေးပါ။ ဆက်မဖတ်ခင် မိနစ်အနည်း ငယ်ယူပြီး ရှင်းပြကြည့်ပါ။

ပြီးရင် နောက်မေးခွန်းတစ်ခု .. လက်ရှိအချိန်မှာ ခင်ဗျား ဘယ်လို ခံစားနေရသလဲ။ ဘာစိတ်ခံစားမှု ဖြစ်နေတယ်လို့ သတ်မှတ်နိုင်မလဲ။ လက်ရှိဖြစ်နေတဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံစားမှုကို တိတိကျကျလေး ရှင်းလင်းဖော်ပြပေးပါ။ ဆက်မဖတ်ခင် အချိန်အနည်းငယ်ယူပြီး ရှင်းပြကြည့်ပါဦး။

ပထမ ကိစ္စမှာ ခင်ဗျားဟာ တော်တော်လေး တိတိကျကျကို ရှင်းပြနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲက စာမျက်နှာတစ်ခုကို ခင်ဗျားမြင်နေတာပါ။ အဖြူရောင် နောက်ခံပေါ်မှာ အမည်းရောင်စာလုံးလေးတွေနဲ့ ရေးထားပါတယ်။ ခင်ဗျားရှိနေတဲ့ အခန်းကို ဝေ့ကြည့်ပြီး ပြောမယ်ဆိုရင်လည်း ပရိဘောဂတွေ၊ ပန်းအိုးတွေ၊ နံရံပေါ် မှာချိတ်ဆွဲထားတဲ့ ပန်းချီကားတွေကို ခင်ဗျား တွေ့မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဘာပဲ မြင်မြင် ခင်ဗျားမြင်တဲ့အရာကို ခင်ဗျား အလွယ်တကူ ရှင်းလင်းပြောပြနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ကဲ အခု ဒုတိယမေးခွန်းဖြစ်တဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံစားမှုအကြောင်း မေးထားတာလေးကို ကြည့်လိုက်ကြရအောင်။ စိတ်ခံစားမှုတွေက အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ဝိုးတိုးဝါးတား ဖြစ်နေပါ လိမ့်မယ်။ လတ်လောအခြေအနေမှာ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံစားမှု ဆိုးရွားနေတာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျား ဘယ်လိုခံစားနေရတာလဲဆိုတာကို တိတိကျကျ ပြောနိုင်ပါသလား။ စိတ်ဆိုးဒေါသထွက်နေတာလား၊ စိတ်ပျက်နေတာလား၊ စိတ်ညှိုးနွမ်းနေတာလား၊ စိတ်တိုနေတာလား၊ ခါးသီးနေတာလား။ အဲ့သလို စိတ်ခံစားမှု တစ်ခုခု ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင်လည်း ဘာကြောင့်ဖြစ်နေတာလဲ။ ခင်ဗျား ကောင်းတဲ့ စိတ်ခံစားမှုလေး ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင်လည်း ဘာကြောင့် အဲ့ဒီစိတ်ခံစားမှုလေး ဖြစ်နေတာ ပါလဲ။ ဘာစိတ်ခံစားချက်မှ အထွေအထူးဖြစ်မနေတာလဲ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် ကျွန်တော် မေးလိုက်တော့မှပဲ ခံစားချက်တစ်ခုခု ပေါ်လာတာမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ခင်ဗျား ကိုယ့်ခံစားချက်ကိုယ် ရှင်းလင်းဖော်ပြဖို့ အခက်အခဲဖြစ်နေတယ်ဆိုရင်လည်း စိတ်မပျက်လိုက်ပါနဲ့။ အဲ့ဒါခင်ဗျား ဝေဝါးထွေပြားနေလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကား မှာ မတူညီတဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေကို ဖော်ပြဖို့ နာမဝိသေသန သုံးရာကျော် ရှိနေပါတယ်။ အရောင်တွေကို ဖော်ပြဖို့ထက် စိတ်ခံစားမှုကို ဖော်ပြဖို့ စကားလုံးက ပိုမိုများပြားနေပါတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မဖော်ပြနိုင်ကြပါဘူး။ လက်ရှိဖြစ်နေတဲ့ စိတ်ကလေးကို သိတယ်ဆိုတဲ့ အထင်ဟာ စိတ်မချရပါဘူး။ မှားယွင်းတတ်ပါတယ်။ ယုံကြည်စိတ်ချရလို့ မရပါဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ အထင်အမြင်တွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ မှားယွင်းပြီးသိနေရုံမျှမက လူအတော်များများကလည်း ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် သိပါတယ်လို့ ယူဆနေကြပါတယ်။ အဲသလို ဖြစ်နေတာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်ထံ မဟုတ်ပါဘူး။ အများစုသော လူတွေက ထင်မြင်ယူဆနေကြတာပါ” လို့ စတန်းဖို့က ပါမောက္ခ အဲရစ် ရှပ်စ်ဒါ့လ် က လေ့လာတင်ပြခဲ့ပါတယ်။

တကယ်လို့ တလောကလုံးကလူတွေသာ မင်းတို့ရဲ့နည်းသားစေစားရာနောက်ကို လိုက်ကြပါ ဆိုတဲ့ အကြံပြုချက်တွေနဲ့ အမြဲမပြတ် တကမ္ဘာကျော်ပြောမနေခဲ့ရင် ကျွန်တော်တို့ နေထိုင် ရတဲ့ဘဝလေးဟာ ပိုမိုလွယ်ကူ ချောမွေ့လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ မင်းရဲ့ စိတ်ခံစားမှုကို ယုံကြည်ပါ .. အတွင်းက အသံကို နားထောင် .. စတဲ့ သွန်သင်လမ်းညွှန်မှုတွေနဲ့ ကြုံခဲ့ရင် ကျွန်တော်အကြံပေးချင်တာက ဒုက္ခများမနေပါနဲ့။ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေရဲ့ လမ်းညွှန်မှုနဲ့ ခင်ဗျားဘဝကို မမှတ်မောင်းပါနဲ့။ သံလိုက်အိမ်မြှောင်ဆိုတဲ့ ဥပမာနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ အတွင်းကအသံ ဆိုတဲ့ ညွှန်တံလေးကို ဆွဲငင်နေကြတဲ့ သံလိုက်တွေဟာ ဒါဇင်မက ရှိနေပါတယ်။ အကုန်လုံးကလည်း မဟုတ်ဘဲ နေရာတွေကို ညွှန်နေကြပြီး တစ်ခါ ကြည့်ရင် တစ်မျိုးလည်း ပြောင်းနေကြပါတယ်။ အဲသလိုမျိုး သံလိုက်အိမ်မြှောင်မျိုးနဲ့ ခင်ဗျား သမုဒ္ဒရာကြီးကို ဖြတ်သန်းရမလား။ ဒါပါပဲ။ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံစားမှုဆိုတာတွေကို ခင်ဗျား ဘဝလမ်းညွှန်အဖြစ် ဘယ်တော့မှ အသုံးမပြုလိုက်ပါနဲ့။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိအောင်ကြိုးပမ်းခြင်းအားဖြင့် ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို မရှာဖွေနိုင်ပါဘူး။ စိတ်ပညာရှင်တွေကတော့ ဒီအချက်ကို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သိခြင်း အစွဲမှားလို့ ခေါ်ပါ တယ်။ ဒီအစွဲမှားက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်လည်ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှု သက်သက်နဲ့ ကျွန်တော်တို့တကယ်တမ်း ဘာတွေကို လိုချင်သလဲဆိုတဲ့ စိတ်ဆန္ဒတွေကို သိနိုင်တယ်လို့ မှားယွင်းစွာ မှတ်ယူမိနေတာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ဘဝရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်တွေကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်တယ် .. ရွှေ့ရောင်တွေလွှမ်းပြီး ဝိတိသုခတွေ ပြည့်လျှမ်းနေတဲ့ အတွင်း အနှစ်အသားကြီးကို တူးဖော်တွေ့ရှိနိုင်တယ် လို့ယုံမှားမိနေတာမျိုးက ဒီအစွဲမှားကြောင့်ပါပဲ။ တကယ်တမ်းမှာက တောနက်နက်ကြီးတစ်ခုထဲကို တိုးဝင်ပြီး ကိုယ့်နည်းသားကို တူးဖော်ရှာဖွေတယ်ဆိုတာက ကိုယ့်အတွင်းစိတ်ကိုယ် ပြန်လည်သုံးသပ်တာကို ကဗျာဆန်ဆန်တင်စားပြောဆိုတာ တစ်ခုဖြစ်ပြီး အဲသလို ပြုလုပ်ခြင်းဟာ နောက်ဆုံးမှာ ခင်ဗျားကို လုံးဝ စိတ်ပျက်စေတဲ့ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုတွေနဲ့ပဲ ကြုံတွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ခံစားမှုအမျိုးမျိုးကြားမှာ နှစ်မွှန်းပြီး အတွေးစတွေ ခံစားမှုတွေ အမျိုးမျိုးကြားမှာပဲ နှစ်မြှုပ်အဆုံးသတ်သွား ပါလိမ့်မယ်။

အလုပ်အင်တာဗျူးတွေ ထိုင်ဖူးရင် ခင်ဗျား ဒီခံစားချက်နဲ့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှု ရှိပါလိမ့်မယ်။ အလုပ်လာလျှောက်တဲ့သူနဲ့ ခင်ဗျား နာရီဝက်လောက် စကားပြောမယ်။ ပြီးတော့ အဲသလို ပြောခဲ့တာတွေအပေါ် အခြေခံပြီး သူ့ကို သုံးသပ်အကဲဖြတ်ရပါတော့မယ်။ သုတေသနတွေရဲ့ အလိုအရ အဲသလို အင်တာဗျူးမျိုးတွေဟာ လုံးဝအသုံးမဝင်ပါဘူး။ တကယ်တမ်း ပိုကောင်းတာက အလုပ်လာလျှောက်တဲ့သူရဲ့ အတိတ်က လုပ်ဆောင်ခဲ့မှု မှတ်တမ်းတွေကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါက လုံးဝ အဓိပ္ပါယ်ရှိပါတယ်။ ပြောရရင် မိနစ် သုံးဆယ်စာ စကားပြောကြည့်တာနဲ့ သူ့ရဲ့ နှစ်သုံးဆယ်စာ အလုပ်အတွေ့အကြုံအောင်မြင်မှုကို သုံးသပ်တာ ဘယ်ဟာ ပိုပြီး အဓိပ္ပါယ်ရှိမလဲ စဉ်းစားကြည့်နိုင်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းဆိုတာကလည်း မိမိကိုယ်ကိုယ် အင်တာဗျူးပြန်လုပ်ခြင်းဆိုတာထက် ဘာမှမပိုပါဘူး။ ဘယ်လိုမှ အားကိုးအားထား မပြုလောက်ပါဘူး။ တကယ်တမ်း ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်တာက ခင်ဗျားရဲ့ အတိတ်လုပ်ဆောင်ချက်တွေကိုပါ။ ခင်ဗျားဘဝမှာ အဓိက ဘယ်အချက်တွေက ကြီးစိုးလွှမ်းမိုးခဲ့သလဲဆိုတာကို အချက်အလက် အထောက်အထားတွေနဲ့ ပြန်လည်ဆန်းစစ်သုံးသပ်ခြင်းက ခင်ဗျားအတွက် ပိုအကျိုးကျေးဇူးရှိပါလိမ့်မယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းကို ဘာကြောင့် စိတ်မချရဘူးလို့ ပြောရတာပါလဲ။ အကြောင်းရင်း နှစ်ချက်ရှိပါတယ်။ ပထမတစ်ချက်က ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘယ်လောက်ပဲ အတွင်းကျကျ ဝင်ကြည့်ကြည့် အရင်မျိုးဆက်တွေက ဖန်တီးခဲ့တဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးရိုးဗီဇကို ခင်ဗျား ဘယ်လိုမှ သိမြင်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ် ရှုထောင့်ကနေ ကြည့်မယ် ဆိုရင် ရှေးတုန်းက ရှင်သန်နေထိုင်မှုတွေမှာ လူတွေအတွက် ကိုယ့်ရဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေကို သိဖို့ထက် အခြားသူတွေရဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေကို သိဖို့က ပိုပြီး အရေးပါခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သုံးသပ်ဖို့ထက်စာရင် အခြားသူတွေကို ဝေဖန်သုံးသပ်ဖို့ ပိုမိုကျွမ်းကျင်နေတတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် လက်တွေ့အခြေအနေမှာ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အကြောင်းကို သိချင်ရင် ကိုယ့်ဟာကိုယ် သုံးသပ်နေမယ့်အစား မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတစ်ဦး၊ ပါတနာတစ်ဦးကို ဝေဖန်သုံးသပ်ပေးဖို့ တောင်းဆိုတာက ပိုပြီး အမှန်တရားနဲ့ နီးစပ်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလူကမှ ခင်ဗျားအကြောင်းကို ခင်ဗျားထက်ပိုပြီး ဓမ္မဓိဌာန်ကျကျ ဝေဖန်သုံးသပ်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဒုတိယအကြောင်းပြချက်ကတော့ လူတွေဟာ အခွင့်အာဏာကို တစ်ဦးတည်းစိုးပိုင်လိုသူတွေ ဖြစ်တာကြောင့်ပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဘာကိုပဲ ဆုံးဖြတ် ဆုံးဖြတ် ကိုယ်ဆုံးဖြတ်သမျှကို ဘယ်သူကမှ ဆန့်ကျင်ဖက်မပြုတာမျိုးကို ဖြစ်စေချင်တတ်ကြပါတယ်။ အားလုံးက ထောက်ခံနေတာမျိုးက ကျေနပ်နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အလုပ်တော့ မဖြစ် ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အမှားပြင်ဆင်မှု ယန္တရား မရှိတော့လို့ပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေဟာ ယုံကြည်စိတ်ချရလို့ မရတာကြောင့် အလွယ်မှတ်ထားမယ်ဆိုရင် အဲဒီစိတ်ခံစားချက်တွေအပေါ်မှာ အလွန်အမင်း မမှီခိုရဘူးရယ်လို့ မှတ်နိုင်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် စိတ်ခံစားချက် အဆိုးတွေပေါ်လာရင်ပေါ့။ ဂရီတွေ့ခေါ်ပညာရှင်တွေက ဒီအချက်ကို စိတ်၏တည်ကြည်မှုကို တားဆီးနေသော အချက်များလို့ ခေါ်ပါ တယ်။ စိတ်သမာဓိ တည်ကြည်ကြသူတွေဟာ ကြမ္မာဆိုးတွေနဲ့ ကြုံရတဲ့အချိန်မှာတောင် ပျာယာမခပ်ဘဲ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ရှိနိုင်ကြပါတယ်။ အဲဒါထက် တစ်ဆင့်ပိုမြင့်တဲ့ အခြေအနေကို စိတ်ခံစားမှုတွေကနေ လွတ်ကင်းသွားတဲ့ အခြေအနေလို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ စိတ်ခံစားချက်တွေ လုံးဝ ချုပ်ငြိမ်းသွားတဲ့ အခြေအနေတစ်ရပ်ပါ။ တကယ်တမ်းမှာတော့ အဲဒီ အခြေအနေနှစ်ရပ်ဟာ လုံးဝမရနိုင် မဖြစ်နိုင်တဲ့ အခြေအနေ နှစ်ရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မစိုးရိမ်ပါနဲ့။ အဲဒါတွေကို ကျင့်ကြံဖို့ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် မတိုက်တွန်းပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတွင်းက အသံနဲ့ပတ်သက်ရင် ဆက်သွယ်မှုပုံစံတစ်ရပ် ထူထောင်ဖို့လိုမယ်လို့တော့ ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒါကတော့ အဲဒါကို သံသယထားပြီး မြူးတူးဆော့ကစားတဲ့ ပုံစံမျိုးနဲ့ ဆက်ဆံကိုင်တွယ်ဖို့ပါပဲ။

ဥပမာအားဖြင့် ကျွန်တော်ဟာ ခံစားချက်တွေကို ကျွန်တော်ကိုယ်ပိုင်တွေလို့ သဘောမထားပါဘူး။ အခြားသော တစ်နေရာရာကနေ ပေါ်လာ၊ ကျွန်တော့်ဆီလာလည်၊ ပြီးတော့ ပြန်သွားကြတဲ့ ဧည့်သည်တွေလိုပဲ သဘောထားပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်သာရတာပေါင်းစုံ မြူးတူးပျော်ပါး ပျံသန်းသွားလာနေတဲ့ ငှက်လှောင်အိမ်ကြီး တစ်ခုလိုပဲ သဘောထားပါတယ်။ တစ်ခါတစ်လေ ငှက်တွေ မြန်မြန်ဝင်လာပြီး မြန်မြန်ပြန်ထွက်သွားကြပါတယ်။ တစ်ချို့ ငှက်တွေက နံနံ ပိုကြာကြာနေပါတယ်။ တစ်ချို့ ဆို ကာလရှည် နေမယ့်ပုံပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အနေနဲ့ အမြန်ဆိုသလိုပဲ သူတို့ဟာ ပြန်ထွက်သွားကြတာပါပဲ။ တစ်ချို့ ငှက်တွေကို ကျွန်တော်ကြိုက်ပါတယ်။ တစ်ချို့ ငှက်တွေကို သိပ်မကြိုက် ပါဘူး။ ဒီလို မှတ်ယူလိုက်ပြီးကတည်းက ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော် စိတ်ခံစားမှုတွေရဲ့ စေ့စားမှုကို မခံရတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာတွေလို့တောင် မခံစားရတော့ပါဘူး။ တစ်ချို့ ကျွန်တော်လုံးဝ မနှစ်သက်တဲ့ ငှက်တွေလည်း လာတတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်ကိုတော့ ဒုက္ခမပေးနိုင်ကြတော့ပါဘူး။ လှောင်အိမ်ထဲ ခဏဝင်လာတဲ့ ငှက်တွေလို့ ပဲသဘောထားလိုက်လို့ပါပဲ။ သူတို့ကို ဥပေက္ခာပြုထားတာမျိုး ဘေးကနေ ထိုင်ကြည့်နေတာမျိုးပဲ လုပ်ပါတော့တယ်။ ငှက်လှောင်အိမ် ဥပမာကို ထပ်ချဲ့ကြည့်မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့

ငှက်လောင်အိမ်ထဲကို ငှက်မျိုးစိတ်သစ်တစ်ခု ဝင်လာပြီဆိုရင် ပိုပြီး မြူးတူးဆော့ကစားလိုစိတ်မျိုးနဲ့ ကိုင်တွယ်ပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ မနာလိုစိတ်ကို အစိမ်းရောင် စာကလေးနဲ့ ပမာပြုထားပြီး စိတ်ရှုပ်ထွေးမှုကိုတော့ တေးသီငှက်တစ်မျိုးလို သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ အဲ့သလိုဆိုတော့ စိတ်ခံစားမှုတွေကို ပုံဖော်မြင်ယောင်ကြည့်လို့ ရသွားနိုင်ပါတယ်။

ခင်ဗျား ကိုယ့်စိတ်ခံစားမှုတွေကို ကိုယ်တိုင်လေ့လာကြည့်ရင်းနဲ့လည်း သူတို့အကြောင်း ပိုနားလည်လာနိုင်ပါတယ်။ မကောင်းတဲ့ စိတ်ခံစားမှုတစ်ခုဟာ ခင်ဗျား ဖိနှိပ်ဖျောက်ဖျက်ဖို့ ကြိုးစားလေလေ ပိုပြီး အားကောင်းသန်မာလာလေလေ ဆိုတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ကို ပျော့ပြောင်း ငြိမ်သာပြီး အလေးမစိုက်တဲ့ ပုံစံနဲ့ ကိုင်တွယ်ဆက်ဆံမှသာ အဆင်ပြေ မှာဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ခံစားမှုတွေကို လုံးဝညသံကြီး မထိန်းချုပ်နိုင်ဘူးဆိုရင်တောင်မှ သူတို့ရဲ့ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်မှုတွေကနေ အတော်အတန်ကြီး သက်သာလွတ်ကင်းပါလိမ့်မယ်။ ငှက် နဲ့ တင်စားတာက ခင်ဗျားအတွက် အဆင်မပြေဘူးဆိုရင် ခင်ဗျားနှစ်သက် သင့်တော်မယ့် အခြားဥပမာတစ်ခုနဲ့ ပုံခိုင်းပြီး စဉ်းစားနိုင်ပါတယ်။ အဲ့သလို မြူးတူးပျော်ပါးကစားလိုစိတ်နဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေကို ကိုင်တွယ်တာဟာ အတော်ကလေး အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဝန်ခံရမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားတဲ့စိတ်ခံစားမှု၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုနဲ့ မနာလိုစိတ် စတဲ့ အချို့သော စိတ်ခံစားမှုတွေဟာ အဆိပ်ပြင်းထန်လွန်းပြီး မြူးတူးပျော်ပါးကစားတဲ့ စိတ်နဲ့ ကိုင်တွယ်ရင်တောင်မှ အလုပ်မဖြစ်တာမျိုးလည်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ သူတို့အတွက်တော့ သိမှုဆိုင်ရာ အထူး မဟာဗျူဟာတွေ လိုအပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပိုင်း အခန်းတွေမှာ ဆက်က် တင်ပြပါမယ်။ ဒါပေမယ့် အခြေခံအားဖြင့် ပြောရမယ်ဆိုရင် ကိုင်စွဲထားသင့်တဲ့ သတင်းစကားကတော့ .. ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေကို မယုံကြည်ပါနဲ့ ဆိုတာပါပဲ။ မက်ဒေါ်နယ်က ဟမ်ဘာဂါကြီးကို မြင်တဲ့အချိန်မှာ ခင်ဗျားဟာ အဲ့ဒီအထဲမှာ ပါတွေပါသလဲဆိုတာကို တိတိကျကျပြောနိုင်ပေမယ့် စားနေတဲ့အချိန်မှာ ဘယ်လို စိတ်ခံစားမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်နေသလဲဆိုတာကိုတော့ တိတိကျကျ ပြောနိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုတော့ တခြားလူတွေရဲ့ ခံစားချက်တွေကို အလေးအနက်ထားပါ။ ခင်ဗျားကိုယ်ပိုင် ခံစားချက်တွေကိုတော့ သိပ်အလေးအနက်ကြီး မမှီခိုပါနဲ့။ ခံစားချက်ဆိုတာမျိုးက ကောင်းကင်ကြီးထဲကို တိမ်ဖြူ တိမ်ပြာ တိမ်ညို တိမ်ပုပ်တွေ ဝင်လာလိုက် ပြန်ထွက်သွားလိုက်ဆိုသလိုမျိုးပါပဲ။ ခင်ဗျား ကတော့ သူတို့အရောင်ဆိုးတိုင်း လိုက်ပြောင်းမနေပါနဲ့။ ဘေးကနေ ထိုင်ကြည့်နေသူအဖြစ်သာ ရှိနေပါစေ။

၉။ ကိုယ့်အစစ်အမှန်သဘာဝ အရှိအတိုင်း ထောင်ချောက်
(ခင်ဗျား ဘာကြောင့် နိုင်ငံတော် အတွင်းရေးမှူး လိုအပ်တာလဲ)

++++++

ကိုယ့်သဘာဝ အစစ်အမှန်အရှိအတိုင်းနေတဲ့သူတွေကို ခင်ဗျား သဘောကျပါသလား။ သေချာပါတယ် .. ခင်ဗျား သဘောကျမှာပါ။ အဲ့သလို အစစ်အမှန်အရှိအတိုင်း နေတဲ့သူတွေ နဲ့ဆိုရင် ခင်ဗျားဘယ်နေရာမှာ ရပ်တည်နေသလဲဆိုတာကို ခင်ဗျားအမြဲသိနေပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ ဘာတွေတွေးနေသလဲ၊ ဘယ်လိုတွေခံစားနေရသလဲ ဆိုတာကို ခင်ဗျား သိနေပါ လိမ့်မယ်။ သူတို့ဘာတွေလုပ်နေပြီး သူတို့စိတ်ထဲမှာ ဘာတွေရှိနေသလဲဆိုတာကို ခင်ဗျားအနေနဲ့ အလွယ်တကူ သိနေနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အဲ့သလို မာယာ ပရိယာယ်ကင်းတဲ့သူတွေ မှာ ဘာဖုံးကွယ် သိုဝှက်ထားတာမှ မရှိကြပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲ့သလိုလူတွေနဲ့ ဆက်ဆံရတာဟာ ရင်းနှီးနှေးနှေးမှု ကိုခံစားရပြီး ကျေနပ်နှစ်သိမ့်ဖွယ်ရာ ကောင်းလှပါတယ်။ ကိုယ့်အရှိအတိုင်းနေတဲ့ကိစ္စဟာ လူပြောသူပြော များတဲ့ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့အချိန်အခါတွေမှာဆိုရင် ကိုယ့်သဘာဝ အစစ်အမှန်အတိုင်း ဘယ်လိုနေထိုင်ရမလဲ ဆိုတဲ့ သင်ခန်းစာ အခန်းမပါဘဲ သင်တန်းဆိုတာတောင် မရှိသလောက်ရှားနေပါပြီ။ ခေါင်းဆောင်မှု သင်တန်းတွေမှာဆိုရင်တောင်မှ “ကိုယ့်အစစ်အမှန်အရှိအတိုင်း ခေါင်းဆောင်မှု” ဆိုတာကို အခန်းတစ်ခန်းအနေနဲ့ ထည့်သွင်းသင်ကြားနေကြပါပြီ။ အောင်မြင်မှု လျှို့ဝှက်ချက်အကြောင်း ရေးသားလွှင့်တင်ကြတဲ့ ဘလော့ဂ် တွေမှာဆိုရင်တောင် ဘယ်လို အကြမ်းအရိုင်းဆန်ကြမလဲဆိုတာမျိုးနဲ့ ဘယ်လို ကိုယ့်သဘာဝ အစစ်အမှန်အရှိအတိုင်းနေထိုင်ကြမလဲ ဆိုတာမျိုးတွေ ပါဝင်နေပါတယ်။ မိမိရဲ့ အချိန်နဲ့ ငွေတွေကို ပီကာဆို ကိုတုပထားတဲ့ အတုအယောင် အနုပညာသမားတစ်ယောက်အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့၊ စစ်မှန်မှုမရှိဘဲ မာယာ ပရိယာယ်များတဲ့ သူတစ်ယောက်ဆီမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ကို ဘယ်သူမှ စိတ်မဝင်စားကြပါဘူး။

ဒါပေမယ့် ဘယ်လို စစ်မှန်မှုမျိုးကို ကျွန်တော်တို့ ပြောနေကြတာပါလဲ။ အတွေးစမ်းသပ်ချက်တစ်ခုလောက် လုပ်ကြည့်ကြရအောင်။ ခင်ဗျားဟာ အင်မတန် စစ်မှန်ပြီး အရှိအတိုင်းနေ တတ်တဲ့ သူငယ်ချင်း လီဆာနဲ့ နေ့လည်စာစားဖို့ ဆုံကြတယ် ဆိုပါစို့။ သူဟာ မိနစ် (၂၀) လောက်နောက်ကျပြီးမှ ရောက်လာမယ်။ ကြောင်တစ်ကောင် တက်ဖွဲ့ ထားသလို ဆံပင်တွေဖြစ်နေမယ်။ နောက်ကျတဲ့အတွက် တောင်းပန်တဲ့ စကားကို တိုးတိုးရေရွတ်ပြီး သူစိတ်ညစ်နေတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို စားသောက်ဆိုင် တစ်ဆိုင်လုံး ကြားလောက်အောင် အော်ပြောပါမယ်။ ဒီလို ညံ့ဖျင်းတဲ့ စားသောက်ဆိုင်မျိုးမှာ စားရဖို့ကိုလည်း မျှော်မှန်းမထားဘူးလို့ အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ပြောပါလိမ့်မယ်။ ဘေးစားပွဲမှာ စားနေတဲ့ သူတွေတောင် သူတို့ ခက်ရင်းလေးတွေကို အသာချပြီး ငြိမ်သွားကြပါလိမ့်မယ်။ ခဏငြိမ်နေပြီးနောက်မှာ လီဆာဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ဝတ်စုံကို စပြီးဝေဖန်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျား နာရီဟာ ခင်ဗျားနဲ့ မလိုက်တဲ့အကြောင်းအပါအဝင် ခင်ဗျားရဲ့ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံ ညံ့ဖျင်းကြောင်းကို ပြောပါလိမ့်မယ်။ စားပွဲပေါ် လက်ထောက်ပြီး ခင်ဗျားမှာထားတဲ့ ဝိုင်ခွက်ကို ဆွဲယူကာ တစ်ကျိုက်ထဲ မော့သောက်ပစ်လိုက်ပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ .. “ဆော့ဇီးပ .. ငါ ရေငတ်နေလို့” ဆိုပြီး ပြောပါလိမ့်မယ်။ နောက်တော့ မပြီးသေးတဲ့ ခင်ဗျားကို ဝေဖန်နေတဲ့ ဇာတ်လမ်းကို ဆက်ပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ စားပွဲပေါ်မှာ မှောက်လျက် အိပ်ပျော်သွားပြီး ခင်ဗျားကတော့ စားသောက်ဆိုင်ထဲက အခြားသောသူတွေရဲ့ အကြည့်အက်တွေကို ခံရပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့ရပါလိမ့်မယ်။ ငါးမိနစ်ကြာပြီး မှာထားတဲ့ စပါကတီ ရောက်လာတဲ့အချိန်မှာ သူပြန်နိုးလာပြီး သမ်းဝေကာ ရယ်မောရင်း “ငါတရားလောက် မငိုက်လိုက်ရရင် ခေါင်းက သိပ်မကြည်လင်ချင်ဘူး .. သိလား” လို့ပြောပြီး စပါကတီပန်းကန်ကို ဆွဲယူစားသောက်ပါလိမ့်မယ်။ အချဉ်ရေခွက်ထဲကို သူ့လက်ချောင်းနှစ်ထည့်ပြီး သူ့လက်သူ ပြန်စုပ်ပါလိမ့်မယ်။ “အချဉ်ရေကို ဒီလို စုပ်ရတာ ပျော်စရာကောင်းတယ်ဟ” လို့လည်း ပြောပါလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒီနောက်မှာတော့ သူဟာ ရင်ထဲမှာ ဘာကိုမှ လျှို့ဝှက်ဖုံးကွယ် မထားတတ်သူတစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့အတိုင်း မနေ့ညက သူမက်ခဲ့တဲ့ အိပ်မက်အကြောင်း ခင်ဗျားကို ပြောပြပါလိမ့်မယ်။ နားထောင်ရသမျှကလည်း အရေမရ မဖတ်မရ တွေ့ချည်းပါပဲ။ အဲ့ဒီအချိန်မှာပဲ ခင်ဗျားက ဘေလ်လမ်းတောင်းလိုက်ပါတယ်။ ချစ်လှစွာသော စာဖတ်သူများခင်ဗျာ .. ဒါကတော့ ကိုယ့်အရှိအစစ်အမှန်အတိုင်း လုံးဝနေထိုင်ပါတယ် ဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ပုံစံစစ်စစ်ကို ပုံဖော်ပြထားပေးတာဖြစ်ပါတယ်။

“ကြေးမုံ ကြေးမုံ” (Mirror, Mirror) ဆိုတဲ့ သူ့ရဲ့စာအုပ်ထဲမှာ ဗြိတိသျှ အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ဆိုင်မွန် ဘလက်ဘန်းက ဝက်မင်စတာ ဘုရားကျောင်းအောက်မှာ မြှုပ်နှံခဲ့တဲ့ ချားလ်စ် ဒါဝင်ရဲ့ ဇာတ်လမ်းလေးကို ပြန်ပြောပြခဲ့ပါတယ်။ ကြီးကျယ်တဲ့ ဇီဝဗေဒပညာရှင်ကြီးရဲ့ အကြီးဆုံးသား (အသုဘ အခမ်းအနားမှာ အရေးအကြီးဆုံးသူ) ဝီလျံဟာ ဘုရားကျောင်း ခန်းမရဲ့ ရှေ့ဆုံးတန်းမှာ ထိုင်နေခဲ့ပါတယ်။ သူ့ခေါင်းမှာ ချွေးတွေစို့လာတယ်လို့ ခံစားရတဲ့ ဝီလျံဟာ သူ့ရဲ့ လက်အိတ်အနက်ကို ချွတ်ပြီး သူ့ရဲ့ခေါင်းပြောင်ပြောင်ကြီးကို သုတ်လိုက် ပါတယ်။ ဒါကို အခမ်းအနားတက်ရောက်လာသူတွေအားလုံး တွေ့လိုက်ကြပါတယ်။

ဝီလျံ ဒါဝင်ရဲ့ အနေအထားက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နေ့လည်စာ မှာတွေ့ဆုံခဲ့တဲ့ ဇာတ်ကောင် လီဆာလောက်တော့ မဆိုးလှပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သူဟာလည်း ကိုယ့်အရို အစစ်အမှန် သဘာဝအတိုင်း နေထိုင်လွန်းတယ်လို့ ပြောလိုရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ လူတွေဆီက သင့်တင့်တဲ့ ကျင့်ဝတ်၊ မှန်ကန်စွာပြုကျင့်တဲ့ အမူအကျင့်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထိန်းသိမ်း နိုင်မှု စတာတွေကို မျှော်မှန်းလိုလားကြပါတယ်။ အနည်းဆုံးတော့ မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆုံတွေ့ကြချိန်တွေမှာ ယဉ်ကျေးတဲ့ ပြောဆိုဆက်ဆံမှုတွေ ရှိဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ အွန်လိုင်း ပေါ်မှာတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ လီဆာရဲ့ အဆင့်ကို ကာလအတော်ကြာကတည်းက ရောက်နေကြပြီဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျား အိပ်ယာမဝင်ခင် ခင်ဗျားစိတ်ရဲ့ အတွင်းအကျဆုံးနေရာမှာ ရှိနေတဲ့ ခံစားချက်တွေကို ဗီဒီယိုရိုက်ပြီး လိုင်းပေါ်မှာ မတင်လိုက်ရရင် နေမထိထိုင်မသာ ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဆိုရှယ်မီဒီယာပေါ်က ခံစားချက်တွေဆိုတာကတော့ ပြုပြင်စီရင်ထားပြီးဖြစ်တဲ့ အရာတွေ တည်းဖြတ်ပြီးသားဖြစ်တဲ့အရာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို လိုင်းပေါ်က လူတွေကလည်း သိကြပါတယ်။

ကျွန်တော်အကြံပေးရမယ် ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်အစစ်အမှန် အရှိသဘာဝအတိုင်း နေထိုင်ခြင်းဆိုတဲ့ တွင်းနက်ကြီးထဲကို ခုန်မဆင်းကြပါနဲ့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အကြောင်းရင်း အများကြီး ရှိပါတယ်။ ပထမတစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တကယ် မသိကြပါဘူးဆိုတဲ့ ရှိုးရှင်းတဲ့ အချက်ကလေးတစ်ခုရှိပါတယ်။ အရင် အခန်းမှာ တင်ပြခဲ့တဲ့ အတိုင်းပါပဲ ကျွန်တော်တို့ အတွင်းက အသံဆိုတာဟာ ယုံကြည်စိတ်ချရတဲ့ လမ်းပြ သံလိုက်အိမ်မြှောင်တစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။ အဲ့ဒါဟာ သိစိတ်မပါတဲ့ အရိုင်းစိတ်ရဲ့ ဝေဝါးတွေပြား ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ အသံတွေသာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နားလည်မနေကြပါဘူး။ ဒါဆိုရင် ကိုယ့်အစစ်အမှန်သဘာဝ အရှိအတိုင်းဆိုတာဟာ ဘယ်လို အပြုအမူတွေကိုများ ပြောနေတာပါလဲ။ စစ်မှန်မှုဟာ ချစ်မှုရေးရာ သို့မဟုတ် အင်မတန်ရှင်းနိုးတဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေမှာ အရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍကနေ ရှိနေနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပုံမှန် အများနဲ့ ဆက်ဆံရတဲ့ နေရာမျိုးတွေမှာတော့ အဲ့ဒါကြီးဟာ လုံးဝ အသုံးမဝင် အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။

ဒုတိယအချက်ကတော့ အဲ့သလို လုပ်နေတာကြီးက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အများလှောင်ပြောင်စရာဖြစ်အောင် လုပ်နေတာနဲ့ တူပါတယ်။ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်တွေဖြစ်ဖြစ်၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေဖြစ်ဖြစ်၊ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်ဖြစ်ဖြစ်၊ လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုထဲက ထင်ရှားကျော်ကြားသူဖြစ်ဖြစ်၊ သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်ဖြစ် အဲ့လိုလူတွေထဲက ခင်ဗျား အမှန်တကယ် လေးစားအားကျရတဲ့ သူတွေကို ဆွဲထုတ်စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ဘယ်သူကများ သူတို့စိတ်ရဲ့ အတွင်းအကျဆုံးက စိတ်ခံစားချက်တွေကို အဆက်မပြတ် ထုတ်ပြနေပါ သလဲ။ ဘယ်သူမှ အဲ့သလို လုပ်နေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ လူတွေလေးစားခံရတယ်ဆိုတာ သူတို့ပြောတဲ့စကားတွေအတိုင်း တည်လို့ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ရဲ့ အတွင်းအကျဆုံးက ခံစားချက်တွေကို ထုတ်ဖော်တင်ပြနေလို့ မဟုတ်ကြပါဘူး။

တတိယအချက်ကတော့ ဆဲလ်တွေဟာ သက်ရှိတွေရဲ့ အခြေခံအကျဆုံး အစိတ်အပိုင်းတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဆဲလ်တိုင်းကို အမြှေးပါးလေးတွေနဲ့ ဖုံးအုပ်ထားပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက် ကတော့ ကြမ်းတမ်းရန်လိုတဲ့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာသူတွေကို တားဆီးတွန်းလှန်ဖို့နဲ့ ဘယ် မော်လီကျူးတွေကို ဖြတ်သန်းခွင့်ပေးမလဲဆိုတာကို တိတိကျကျ စည်းမျဉ်း ကန့်သတ်ဖို့အတွက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ သက်ရှိစနစ် တစ်ခုလုံးကိုလည်း အဲ့ဒီ ဆဲလ်လေးပုံစံနဲ့ မြင်ကြည့်နိုင်ပါတယ်။ တိရိစ္ဆာန်တွေမှာ အရေပြားတွေရှိပါတယ်။ သစ်ပင်တွေမှာ သစ်ခေါက်တွေရှိပါတယ်။ အပြင်ဆုံးအလွှာတစ်ခုနဲ့ ဖုံးအုပ်ထားခြင်းမခံရတဲ့ သက်ရှိတစ်ခုဟာ ချက်ခြင်းပဲ သေဆုံးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အဆင့်မှာတော့ မိမိရဲ့ အစစ်အမှန်သဘာဝ အရှိအတိုင်းဆိုတာဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အဲ့ဒီ အပြင်ဆုံး အလွှာလေးကို ခွာချပစ်လိုက်တာနဲ့ အတူတူပါပဲ။ လူတွေ ခင်ဗျားကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက် ဇော်ကားနိုင်ဖို့ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား ဖွင့်ချပေးလိုက်တာနဲ့ အတူတူပါပဲ။ ရယ်မောလှောင်ပြောင်စရာဖြစ်အောင် ဖွင့်ချပေးလိုက်ရုံသာမက ကိုယ့်ပျော့ကွက်ကိုယ် ဖော်ပြပေးလိုက်သလိုလည်း ဖြစ်သွားစေပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုင်စင်ဟောင်ဝါဟာ အပြင်လောကက လူတွေနဲ့ ဆက်ဆံဖို့ရာအတွက် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးပုံစံတစ်ခုကိုတောင် တမင်မွေးယူထားပါတယ်။ နယူးယော့ တိုင်းမ် သတင်းစာ ကော်လံဗား စာနယ်ဇင်းဆရာ ဒေးဗစ် ဘရူတ်ခ်စ် က အိုင်စင်ဟောင်ဝါ အကြောင်းကို “ဒုတိယ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတစ်ခု” မွေးမြူထားသူလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ လူအများယုံကြည်ပြောဆိုနေကြတဲ့ စစ်မှန်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော အတ္တဘာဝ ရှိတယ်ဆိုတဲ့ စကားနဲ့ဆန့်ကျင်ထူးခြားနေပါတယ်။ ဒီဒုတိယ အတ္တဘာဝ ဆိုတာက ဟန်ဆောင် လှည့်စားဖန်တီးထားတဲ့အရာမျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ ပရိုဖက်ရှင်နယ်ကျကျနဲ့ မယိမ်းမယိုင် ဖြောင့်မန်တဲ့ ဘာဝတစ်ခုကို ကြိုးပမ်းထူထောင်ရင်း ဖြစ်တည်လာတဲ့ ပြင်ပလောကနဲ့ ဆက်ဆံ စရာ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးထဲမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မယုံကြည်မှုနဲ့ သံသယတွေမပါဝင်ပါဘူး။ စိတ်ဓါတ်ကျအားငယ်တတ်တာတွေ မပါဝင်ပါဘူး။ စိတ်ပျက်ညည်းညူတတ်တာမျိုးတွေ မပါဝင်ပါဘူး။ အဲ့လိုအရာတွေကိုတော့ ခင်ဗျားရဲ့ ဒိုင်ယာရီထဲမှာရေးဖို့၊ ခင်ဗျားရဲ့ အနီးကပ်ဆုံး လက်တွဲဖော်ကို ရင်ဖွင့်ဖို့၊ ခေါင်းအုံး ပေါ်မှာ မျက်နှာအပ်ရင် ငိုချဖို့အတွက်မှာသာ ထားခဲ့လိုက်ပါ။ အိုင်စင်ဟောင်ဝါဆီက သဲလွန်စလေးတွေကောက်ပြီး ခင်ဗျားအတွက် ကိုယ်ပိုင် ဒုတိယ အတ္တဘာဝကို တည်ဆောက်ဖို့ အကြံပြုချင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အစစ်အမှန်သဘာဝအရှိအတိုင်းဆိုတာကြီးကို ကန့်သတ်ပြီး ဆိုခဲစေခြင်းဆိုတဲ့သူမျိုး၊ ကိုယ်ပိုင် ချမှတ်ထားတဲ့ စည်းမျဉ်းတွေနဲ့ နေတတ်တဲ့သူမျိုး ဖြစ်ဖို့ ကြိုးပမ်းပါ။

တကယ်လို့ ခင်ဗျားမှာ ဒုတိယ အတ္တဘာဝကို ဖန်တီးတည်ဆောက်ဖို့အတွက် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မိုဒယ်နဲ့ အဆင်မပြေခဲ့ရင် ဒီလိုလေးတွေလုပ်ကြည့်ဖို့ အကြံပြုချင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားကိုယ် ခင်ဗျား နိုင်ငံ တစ်ခုလုံး စိတ်ကူးမြင်ယောင်ကြည့်ပါ။ ပြီးတော့ ခင်ဗျားမှာ တိုင်းရေးပြည်ရာ ဌာနဆိုတာရှိပြီး အဲ့ဒီဌာနအတွက်လည်း အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦးရှိတယ်လို့ လည်း မြင်ယောင်ကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားအတွက် လိုက်နာကျင့်သုံးရမယ့် နိုင်ငံခြားရေးရာမူဝါဒ အခြေခံအချက်တွေကို ချရေးထားပါ။ အဲ့ဒီ ဇာတ်ကောင်အဖြစ်ကိုလည်း ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် ပဲ သရုပ်ဆောင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ သူခေါင်းထဲမှာ ရှိသမျှ အချက်အလက်တိုင်းကို ပြင်ပကို ဖွင့်ချကြေငြာနေမယ့် အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦးကိုတော့ အလိုရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားရဲ့ အားနည်းချက်တွေကို ထုတ်ဖော်ဖွင့်ချပြတတ်တဲ့ သို့မဟုတ် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သံသယတွေနဲ့ တွေ့ဝေနေတတ်တဲ့ အတွင်းရေးမှူးမျိုးကိုလည်း အလိုရှိလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါ ဘူး။ ကိုယ်ပြောထားတဲ့ ကတိစကားတွေကို တည်အောင်စောင့်ထိန်းတတ်တဲ့၊ အရာဌာနတိုင်းမှာ အဆင်ပြေချောမွေ့လိုက်လျောညီထွေရှိအောင် ဆက်ဆံတတ်တဲ့၊ ပရိုဖက်ရှင်နယ်ကျကျ ပြုမူဆက်ဆံတတ်တဲ့၊ အတင်းအဓမ္မတွေကို ရှောင်ရှားတတ်တဲ့၊ အော်ဟစ်ငိုယိုတတ်တာတွေကို ထိန်းချုပ်တတ်တဲ့၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ပြောဆိုတတ်တဲ့ အတွင်းရေးမှူးကိုပဲ လိုချင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့အလုပ်ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတော် အတွင်းရေးမှူးရာထူးကို ဘယ်လောက် ကျေကျပွန်ပွန် ထမ်းဆောင်နိုင်နေသလဲ ဆိုတာကို အချိန်နဲ့အမျှ ပြန်လည်စစ်ဆေးနေပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နောက်သက်တမ်းအတွက် ပြန်လည်ရွေးချယ်သင့်သလားဆိုတာ အမြဲ အကဲဖြတ်သုံးသပ်ပါ။

“ဒုတိယအတ္တဘာဝ” ဖြစ်စေ “နိုင်ငံတော်အတွင်းရေးမှူး” ဖြစ်စေ ဘယ်လိုပဲခေါ်ခေါ် ကိစ္စမရှိပါဘူး။ အဲ့ဒီ အကာကွယ်လွှာ၊ အရေးပြား၊ သစ်ခေါက်ဟာ ခင်ဗျားကို အဆိပ်အတောက် လွှမ်းမိုးမှုတွေကနေ ကာကွယ်ပေးရုံသာမက ခင်ဗျားရဲ့ အတွင်းမှာရှိတဲ့အရာတွေကိုပါ တည်ငြိမ်အောင် ထိန်းချုပ်ပေးနိုင်တယ်ဆိုတာကို မကြာခင်မှာပဲ ခင်ဗျား သိလာပါလိမ့်မယ်။ အခြားသော ဘောင်တွေလိုပါပဲ ဒီပြင်ပအလွှာဟာ အတွင်းက အရာတွေကို ရှင်းလင်းမှုရှိလာအောင်ပါ ထိန်းချုပ်ပေးပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အခြားသူတွေ (ခင်ဗျားရဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ သို့မဟုတ် မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်း ဆိုသူတွေ) က ခင်ဗျားကို ကိုယ့်အစစ်အမှန်သဘာဝ အရှိအတိုင်းနေပါလို့ ပြောလာတဲ့အခါတိုင်းမှာ အဲ့ဒီထောင်ချောက်ထဲကို ကျမသွားအောင် ဂရုပြုပါ။ ခွေးတစ်ကောင်ဟာ သူ့သဘာဝ အစစ်အမှန်အရှိအတိုင်းသာနေပါတယ်။ ခင်ဗျားကတော့ လူသားတစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။

၁၀။ ငါးစက္ကန့် ငြင်းပယ်ခြင်း
(မျက်နှာသာပေးမှု သေးသေး - ဘေးဒုက္ခကြီးကြီး)

+++++

တစ်ယောက်ယောက်က ခင်ဗျားကို အကူအညီနည်းနည်းလောက်ပေးပါ လို့တောင်းဆိုတယ်ဆိုပါစို့။ သေသေချာချာ မစဉ်းစားပဲ ကောင်းပြီ လို့ ဘယ်နှကြိမ်လောက် ပြောဖူးပါသလဲ။ ဘယ်နှကြိမ်လောက် ငြင်းပယ်ဖူးပါသလဲ။ ကူညီမယ်လို့ အလျင်စလို ဖြေမိတဲ့အတွက် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘယ်နှကြိမ်လောက် အပြစ်တင်ဖူးပါသလဲ။ မကူညီနိုင်ပါဘူးလို့ ငြင်းလိုက်မိတဲ့အတွက် ဘယ်နှကြိမ်လောက်များ နောင်တရဖူးပါသလဲ။

အဲဒီမေးခွန်းတွေကို ဖြေဆိုနိုင်ဖို့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အနည်းငယ်က ကျွန်တော်ပြုစုထားခဲ့တဲ့ စာရင်းအင်းတွေကို ပေါင်းလိုက်တဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်ဟာ မကြာခဏဆိုသလိုပဲ ကူညီမယ်လို့ အလျင်အမြန်ပြန်ဖြေခဲ့မိတယ် ဆိုတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ကိစ္စလေးတွေကတော့ လက်ချာတစ်ချိန်ပေးပေးဖို့၊ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးပေးဖို့၊ အင်တာဗျူးအတိုလေးတစ်ခု ဖြေဆိုပေးဖို့ စသလိုမျိုး ကိစ္စသေးသေးလေးတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို ကိစ္စသေးသေးလေးတွေကို ကျွန်တော် တကယ်လုပ်ပေးတဲ့ အချိန်မှာတော့ အစက ကြာမယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ထားခဲ့တာထက်ကို ပိုပြီး အချိန်ကြာကြာ ပေးခဲ့ရတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော် အခြားသူတွေကို မျက်နှာသာပေးပြီး အကူအညီပေးဖို့ ကတိပေးလိုက်တာတွေကို လုပ်နေရတာကြောင့် ကိုယ့်အတွက်ကိုယ် ဘာမှ မလုပ်နိုင်ခဲ့တဲ့ အချိန်မျိုးတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။

ဒီ သူတစ်ပါးကို ကျေနပ်စေလိုတဲ့ ရောဂါဟာ ဘယ်ကနေ အစပြုခဲ့တာပါလဲ။ (၁၉၅၀) ပြည့်နှစ်တွေမှာ ဇီဝဗေဒ ပညာရှင်တွေဟာ သွေးသားမတော်စပ်တဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ ဘာကြောင့် အချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုစိတ် ရှိနေကြသေးတာလဲ ဆိုတာကို လေ့လာခဲ့ကြပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် - ချင်ပန်ဇီတွေဟာ အသားရလာရင် ဘာကြောင့် အခြားချင်ပန်ဇီတွေနဲ့ ဝေမျှစားသောက်ကြတာလဲ။ အာဖရိက ဘာသွန်းမျောက်လွှဲကျော်တွေဟာ အခြားသော ဘာသွန်းမျောက်တွေရဲ့ အမွှေးတွေကို လုပ်အောင် ပြုပြင်ပေးကြတာလဲ စတဲ့အရာမျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သွေးသားတော်စပ်တဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေအနေနဲ့ဆိုရင်တော့ အဖြေဟာ သိသာထင်ရှားလွန်းနေပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ဟာ တူညီတဲ့ မျိုးရိုးဗီဇ (ဂျင်း) တစ်ခုတည်းကနေ ဖွေးဖွားလာလို့ ဆိုတဲ့ အဖြေပါ။ အဲသလို သွေးသားတော်စပ်တဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေအနေနဲ့ကျတော့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် သူတို့ထဲက တစ်ကောင်ကောင် သေဆုံးသွားခဲ့ရင်တောင် သူတို့ရဲ့ မျိုးရိုးဟာ မျိုးရိုးဗီဇ အစုအဝေး ထဲမှာ ဆက်လက်ရှင်ကျန်နေလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သွေးသားမတော်စပ်တဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကရော ဘာကြောင့် အဲသလို ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြတာလဲ၊ ဝေမျှတတ်ကြတာလဲ။ ဒီမေးခွန်းကို နောက်တစ်နည်းနဲ့ မေးကြည့်မယ်ဆိုရင် ဒီလို သွေးသားမတော်စပ်တဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေဟာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ဘာကြောင့် ပရဟိတသမား ဆန်ဆန်ပြုမူကြတာလဲ။ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကို ဝေမျှနေမယ့်အစား ချင်ပန်ဇီဟာ အသားကို ဘာကြောင့် တစ်ယောက်ထဲစားမိတာလဲ။ ဘာသွန်းတစ်ကောင်ဟာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အေးအေးနေလို့ရရှိသွားနဲ့ ဘာကြောင့် အခြားတစ်ကောင်ကို သန်းရှာပေး၊ အမွှေးတွေပြုပြင်ပေးခြင်းအားဖြင့် သူ့ရဲ့ ကယ်လိုရီတွေကို လောင်ကျွမ်းကုန်ဆုံးစေရတာလဲ။ ဒါတွေဟာ အရေးမပါတဲ့ မေးခွန်းတွေ မဟုတ်ပါဘူး။

အဖြေကတော့ သင်္ချာပညာရပ်ထဲမှာပဲ ရှိပါတယ်။ တိတိကျကျပြောရရင်တော့ ဂိမ်းသီအိုရီပါ။ အမေရိကန် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင် ရောဘတ် အိပ်ဆယ်ရော့ဒ်ဟာ တစ်ခါတုန်းက မတူညီတဲ့ ကွန်ပျူတာ ပရိုဂရမ်တွေ ပြင်ဆင်ကြတဲ့ ပြိုင်ပွဲတစ်ခုမှာ အကူအညီပေးဖူးပါတယ်။ ပရိုဂရမ်တစ်ခုချင်းစီဟာ သူ့ရဲ့ပြိုင်ဖက် ပရိုဂရမ်နဲ့ ထိတွေ့တဲ့အချိန်မှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သစ္စာဖောက်ခြင်း၊ အတ္တအကျိုးကိုသာရှေ့တန်းတင်ခြင်း၊ အခြား ပရိုဂရမ်အတွက် လမ်းဖွင့်ပေးခြင်း စတဲ့ မဟာဗျူဟာတွေထဲက တစ်ခုသော မဟာဗျူဟာကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြရပါတယ်။ ရေရှည်မှာတော့ အောင်မြင်မှုအရှိဆုံး မဟာဗျူဟာတစ်ခု ပေါ်ထွန်းလာပါတယ်။ အဲဒီဟာကို အိပ်ဆယ်ရော့ဒ်က အပေးအယူ လို့ခေါ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ရိုးရှင်းတဲ့ မဟာဗျူဟာ တစ်ခုဖြစ်ပြီး ဖော်ပြပါ ညွှန်ကြားချက်တွေပါဝင်ပါတယ်။ ပထမဦးဆုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမယ်။ အဲဒီနောက်မှာတော့ ပြိုင်ဖက်ရဲ့ မဟာဗျူဟာ အတိုင်း ပြိုင်ပွဲပြီးဆုံးသည်အထိ ဆက်သွားရပါမယ်။ ဒါကြောင့် တကယ်လို့ ကိုယ့်ရဲ့ ပထမရွေ့ကွက်အပြီးမှာ ပြိုင်ဖက်က ပူးပေါင်းတဲ့ မဟာဗျူဟာကို ရွေးခဲ့ရင် ကိုယ်ကလည်း ပူးပေါင်းတာကိုပဲ ရွေးချယ်ပါမယ်။ တကယ်လို့ ပြိုင်ဖက်က မပူးပေါင်းဘဲ ကိုယ့်ကို သစ္စာဖောက် အသုံးပြုခဲ့ရင် ကိုယ်ကလည်း ပူးပေါင်းတာကို ရပ်ပစ်လိုက်ရပါမယ်။ အဲဒီနောက်မှာ ပြိုင်ဖက်က ပြန်လည်ပူးပေါင်းလာခဲ့ရင် ကိုယ့်ဖက်ကလည်း ပူးပေါင်းတဲ့ မဟာဗျူဟာကို ပြန်လည်ရွေးချယ်သွားရပါမယ်။

ဒီအပြုအမူတွေဟာ တိရစ္ဆာန်လောကမှာ ကျွန်တော်တို့ မြင်တွေ့ရတဲ့ အပြုအမူတွေနဲ့ အတိအကျတူပါတယ်။ အဲဒါကို အပြန်အလှန် ကောင်းကျိုးပြုမှု သို့မဟုတ် အပေးအယူ လို့ခေါ်ပါတယ်။ ချင်ပန်ဇီတွေ ဘာကြောင့် အသားကို မိတ်ဆွေနဲ့ ဝေမျှစားသောက်တာလဲဆိုတော့ နောက်တစ်ကြိမ်မှာ သူ့မိတ်ဆွေက သူ့ကို အသားဝေမျှလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ ခံယူချက်နဲ့ ဝေမျှကြတာဖြစ်ပါတယ်။ မိတ်ဆွေရဲ့ မျက်နှာသာပေးမှုကို ပြန်ရလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ ခံယူချက်နဲ့ အခုတစ်ကြိမ်မှာ ကိုယ်က မိတ်ဆွေကို မျက်နှာသာပေးလိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပထမချင်ပန်ဇီဟာ နောက်တစ်ကြိမ်အစာရှာထွက်ရာမှာ လက်ငါးလနဲ့ ပြန်လာခဲ့ရင်တောင်မှ စားစရာရလိမ့်ဦးမယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်စရာလေး ကျန်နေမှာဖြစ်ပါတယ်။

အပြန်အလှန်၊ အပေးအယူသဘောဟာ ကာလရှည်ကြာ မှတ်မိနိုင်တဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေအကြားမှာပဲ အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ချင်ပန်ဇီတစ်ကောင်ဟာ သူဝေမျှပေးခဲ့တာကို သူ့မိတ်ဆွေက မှတ်မိနိုင်တဲ့ စွမ်းရည်ရှိမှသာ သူ့ရဲ့ ဝေမျှခြင်း မဟာဗျူဟာကို အောင်အောင်မြင်မြင် အသုံးပြုနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆင့်မြင့်တဲ့ မျိုးစိတ်အချို့မှာသာ ပြန်လည်မှတ်မိနိုင်တဲ့ စွမ်းရည် ရှိတာဖြစ်ပါတယ်။ အဓိကအားဖြင့်တော့ မျောက်ဝံ၊ လူဝံ မျိုးစိတ်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ် ချင်ပန်ဇီတွေဟာ မဟာဗျူဟာ ကျကျ စဉ်းစားဖို့ ပင်ကိုယ်အသိရှိလို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကြီးက အဲဒီအပြုအမူကို အမွေအဖြစ် ပေးခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အပေးအယူ မဟာဗျူဟာကို အသုံးမပြုနိုင်ခဲ့ကြတဲ့ လူဝံမျိုးစိတ်တွေဟာ မျိုးရိုးဗီဇ အစုအဝေးထဲကနေ ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ကြရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေဟာလည်း အဆင့်မြင့်တဲ့ မျိုးစိတ်ရဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ အပေးအယူ စိတ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ အထဲမှာလည်း ထည့်သွင်းထားခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အပြန်အလှန်၊ အပေးအယူ မဟာဗျူဟာ ဟာ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကို ရှေ့ဆက်လည်ပတ်နေစေတဲ့ အရာတစ်ခုလည်းဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ သွေးသားမတော်စပ်တဲ့ လူပေါင်းများစွာနဲ့ နေ့စဉ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေကြရပါတယ်။ အများစုဟာ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အခြားသောဖက်ခြမ်းက လူတွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ အဲသလို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြခြင်းအားဖြင့်လည်း ကျွန်တော်တို့အတွက်ကို အကျိုးအမြတ်တွေ သိသိသာသာ ရရှိနေပါတယ်။

ဒါပေမယ့် တစ်ခုတော့ ဂရုပြုပါ။ အပေးအယူ သဘောတရားမှာ ၎င်းပျိုးနေတဲ့ အန္တရာယ်တွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ တစ်ယောက်ယောက်က ခင်ဗျားကို တစ်ခုခု ကူညီလိုက်ပြီ ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ထဲမှာ အဲဒီလူကို တစ်ခုခုပြန်ပေးရမယ့် တာဝန်ရှိသွားပြီဆိုတဲ့ စိတ်ခံစားမှုကြီး ဝင်သွားပါပြီ။ အဲသလို အခြေအနေရောက်သွားပြီဆိုရင် ခင်ဗျားကို ကြိုးကိုင်ချယ်လှယ်ဖို့ ခင်ဗျားခွင့်ပြုရပါပြီ။ ဒါ့အပြင် ဒုတိယမြောက် ကြီးမားတဲ့ အန္တရာယ်တစ်ခုလည်း ရှိပါသေးတယ်။ အပေးအယူ မဟာဗျူဟာကို ကျင့်သုံးပြီး ခင်ဗျားဆီက မစဉ်းစားပဲ ဖြေလိုက်တဲ့ ကူညီပါမယ် ဆိုတဲ့ စကားကို ဦးဆုံးအနေနဲ့ ရယူသွားပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ ကူညီပါမယ်လို့ အမြန်ဖြေလိုက်တဲ့ စကားဟာ နောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော်တို့အတွက် နောင်တရစရာတွေ

ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားပါစပ်က လုပ်ပေးပါမယ်ဆိုတဲ့ စကားထွက်တော့မယ်ဆိုရင် အဲဒီအချက်ကို သေသေချာချာ ပြန်စဉ်းစားသင့်ပါတယ်။ ခိုင်လုံတဲ့ အကြောင်းပြချက်နဲ့ ငြင်းဆိုသင့်ရင် ငြင်းဆိုဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အချိန်ကို ကြည့်ပြီး ကူညီဖို့ ငြင်းဆိုဖို့ မဆုံးဖြတ်လိုက်ပါနဲ့။ အဲသလို စဉ်းစားတာဟာ မှားယွင်းတဲ့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှု တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

ချက်ချင်းသဘောတူ လိုက်လျောတတ်မှုဟာ ကျွန်တော်တို့အတွင်းထဲမှာ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အမြစ်တွယ်နေတဲ့ ဇီဝဗေဒဆိုင်ရာ တုန့်ပြန်မှုတစ်ခု ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သိပြီးတဲ့အချိန် ကစပြီး ကျွန်တော်ဟာ ချာလီမွန်ဂါရဲ့ ငါးစက္ကန့် ငြင်းပယ်ခြင်း ဆိုတဲ့ နည်းလမ်းကို တန်ပြန်ဗျူဟာ တစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ပါတယ်။ "အဲဒီအချိန်ရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းမှာ ခင်ဗျား ငြင်းပယ်နေခဲ့မိတယ်ဆိုရင် အဲဒီကိစ္စကို ငြင်းသာငြင်းလိုက်ပါ" တဲ့။ ကျွန်တော်လည်း ထိုအတူပါပဲ အကူအညီတောင်းလာတွေ ရှိခဲ့ရင် စိတ်ထဲကနေ ငါးစက္ကန့်လောက် ငြင်းကြည့်ပါ တယ်။ အချိန် အများစုမှာ ငြင်းချင်နေတဲ့ စိတ်ပေါ်နေခဲ့တယ်ဆိုရင် တောင်းဆိုလာတာတွေကို ငြင်းလိုက်ပါတယ်။ အဲသလို ကျင့်သုံးခဲ့ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်ဟာ မလိုလားအပ်၊ မကူညီအပ်တဲ့ အရာတွေတော်တော်များများကို စနစ်တကျ ဖယ်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနည်းလမ်းကို ခင်ဗျားလည်း စမ်းသုံးကြည့်သင့်ပါတယ်။ အဲသလို ငြင်းပယ်ခြင်းအားဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အပြစ်တင် နောင်တရမှုတွေကနေ အတော်လေး ကင်းဝေးသွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အများစုသောသူတွေဟာ ခင်ဗျားကို ဆုံးဖြတ်ချက်ပြတ်သားပြီး အမြဲတမ်း တသတ်မတ်တည်း ပြုမူ ကျင့်ကြံတတ်သူအဖြစ် တိတ်တစိုး လေးစားနေပါလိမ့်ဦးမယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်က ရောမ အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ဆီနီကာ ရေးခဲ့တာ တစ်ခုရှိပါတယ် ..

"သင့်ကို သူတို့ထံလာဖို့ ဆင့်ခေါ်သူ အများစုဟာ သင့်ကို သင်အဖြစ်ကနေ သွေဖည်သွားအောင် ပြောင်းလဲပစ်ပါလိမ့်မယ်" တဲ့။ ဒါကြောင့် အဲသလို တောင်းဆိုလာမှုတွေ ကြုံတဲ့အခါ မှာ ငါးစက္ကန့်အချိန်ယူပြီး စမ်းသပ်ကြည့်ပါ။ ဒါဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ အကောင်းဆုံး စည်းမျဉ်းဥပဒေသ တွေထဲက တစ်ခုသော ဥပဒေသပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၁။ စူးစိုက်ရှုကြည့်ခြင်း အစွဲမှား
(ကာရစ်ဘီယန်မှာဆိုလည်း ဘာကြောင့် ပိုမပျော်ရတာလဲ)

++++++

ခင်ဗျားဟာ နယူးယောက်မှာ နေထိုင်ပြီး ဆောင်းရာသီကာလလည်း ရောက်နေတယ် ဆိုကြပါစို့။ လမ်းတွေမှာလည်း ညစ်ပတ်တဲ့ နှင်းတွေဖုံးနေပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားကား လေကာမှန်ပေါ်လာတင်တဲ့ နှင်းတွေကို ရှင်းရင်းနဲ့ အလုပ်ရှုပ်နေပါတယ်။ လေကလည်း ခပ်ကြမ်းကြမ်းလေးတိုက်နေပြီး ခင်ဗျားမျက်နှာကို ရေခဲတုံးတွေလာကပ်သလို အေးအောင် လုပ်နေပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ရှူးဖိနပ်ထဲမှာလည်း နှင်းဗွတ်တွေ ဝင်နေပါတယ်။ ခင်ဗျား လက်ချောင်းထိပ်ကလေးတွေလည်း အပ်တွေနဲ့ အထိုးခံနေရသလို တဆစ်ဆစ်နဲ့ပေါ့။ ရုတ်တရက်ဆိုသလိုပဲ ခင်ဗျားဟာ ခဲနေတဲ့ ခင်ဗျားကားရဲ့တံခါးကို ဖွင့်နိုင်လိုက်ပါတယ်။ ရေခဲတုံးလို အေးစက်နေတဲ့ လယ်သာခုံပေါ်ဝင်ထိုင်လိုက်ပါတယ်။ အေးစက်နေတဲ့ ကားစတီယာရင်ခွေပေါ်ကို ခင်ဗျားလက်ကို တင်လိုက်ပါတယ်။ ခင်ဗျား အသက်ရှူလိုက်တိုင်းမှာ နှာခေါင်းနဲ့ ပါးစပ်ထဲကနေ တိမ်တိုက်အဖြူတွေလို အငွေ့တွေ ထွက်နေပါတယ်။ မေးချင်တာ တစ်ခုက .. ခင်ဗျားဟာ အပူချိန် နှစ်ဆယ့်ခြောက် ဒီဂရီလောက်ရှိနေပြီး ငြင်းသာတဲ့ လေနလေးတွေ တိုက်ခတ်နေတဲ့ မီယာမီ ကမ်းခြေမှာ နေထိုင်တဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်ဆိုရင်ရော အခုထက် ဘယ်လောက်များ ပိုပျော်ရွှင်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ သူည (နံနက် ပိုပျော်မှာမဟုတ်ပါဘူး) ကနေ ၁၀ (သေချာပေါက် ပိုပြီးပျော်ရွှင်ရမှာပါ) အထိ အမှတ်ပေးကြည့်ပါ။

ကျွန်တော်မေးကြည့်သမျှ လူအများစုကတော့ ၄ နဲ့ ၆ ကြားမှာ အမှတ်ပေးလေ့ရှိကြပါတယ်။

ခင်ဗျားပါကင်ထိုးထားတဲ့နေရာကနေ ထွက်ပြီး အလုပ်ရုံးရှိရာကို ဦးတည်မောင်းလာခဲ့ပါတယ်။ မကြာခင်မှာပဲ ခင်ဗျားဟာ လမ်းမပေါ်ရောက်လာပြီး ကားပိတ်တာတွေနဲ့ စကြုံရ ပါတယ်။ ရုံးကို မိနစ်သုံးဆယ် နောက်ကျပြီးမှ ရောက်လာပါတယ်။ အလုပ်ရောက်တော့လည်း အီးမေးလ် တပြုံကြီးက စောင့်ကြိုနေပြီး အထက်အရာရှိကလည်း စိတ်မကြည်မသာ ဖြစ်နေတာနဲ့ ကြုံတွေ့ရပါတယ်။ အလုပ်ဆင်းတဲ့အချိန်မှာ တစ်ပတ်စာ ဈေးဝယ်ထွက်ပါတယ်။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ခင်ဗျားအကြိုက်ဆုံး အစာအစာကို ချက်ပြီး စားပါတယ် (အရသာတော်တော်ရှိပါတယ်)။ ပြီးတော့ ဆိုဖာပေါ်မှာ ထိုင်ပြီးအနားယူပါတယ်။ ရုပ်ရှင်ကားကောင်း တစ်ကားကြည့်ပြီး အိပ်ယာဝင်လိုက်ပါတယ်။

ဖလောရီဒါမှာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ အိမ်ကထွက်ပါတယ်။ ကားပိတ်ပါတယ်။ အီးမေးလ်တွေဖတ်ရပါမယ်။ စိတ်တိုနေတဲ့ အထက်အရာရှိနဲ့ ကြုံရပါမယ်။ တပတ်စာ ဈေးဝယ်ရပါမယ်။ အရသာရှိတာလေးတွေ စားရပါမယ်။ ရုပ်ရှင်ကြည့်ပါမယ်။ ထပ်မေးပါဦးမယ်။ ခင်ဗျား မီယာမီ ကမ်းခြေမှာ နေရမယ်ဆိုရင် ဘယ်လောက်လောက် ပိုပျော်ရွှင်ရမယ် လို့ထင်ပါသလဲ။ ဒီတစ်ကြိမ်မှာတော့ မေးလိုက်တဲ့လူအများစုက သူည ကနေ ၂ အကြားပဲ ဖြေကြပါတော့တယ်။

ကျွန်တော် မီယာမီကမ်းခြေမှာ ဆယ်နှစ်နေခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီမတိုင်မီနဲ့ အဲဒီနောက်ပိုင်းတွေမှာတော့ ဆွစ်ဇာလန်မှာ ကျွန်တော်နေခဲ့ပါတယ်။ နှင်းခဲအပျော်တွေ၊ ရေခဲဖုံးနေတဲ့ ကားလေကာမှန်တွေနဲ့ စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ ဆိုးတဲ့အချက်တွေ အကုန်လုံးရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် မီယာမီကမ်းခြေမှာ နေခဲ့ရတုန်းကရော ကျွန်တော်ဘယ်လောက် ပိုပြီး ပျော်ရွှင်မှု ရခဲ့ပါသလဲ။ အဖြေကတော့ ဘယ်လောက်မှ ပိုမပျော်ရွှင်ခဲ့ရပါဘူး။

ဒီအချက်ကို စူးစိုက်ရှုကြည့်ခြင်း အစွဲမှားလို့ခေါ်ပါတယ်။ "အဲဒီအကြောင်း ခင်ဗျား စဉ်းစားနေတဲ့အချိန်မှာ ဘဝမှာရှိတဲ့ အခြားဘယ်အရာကမှ အဲဒီလောက် အရေးကြီးမှာ မဟုတ် ပါဘူး" လို့ ဒန်နီရယ် ခန့်မန်းက ရှင်းပြထားပါတယ်။ ဘဝမှာ ရှိတဲ့အရာတွေကို ချုံ့ပြီး စူးစိုက်စဉ်းစားလေလေ အဲဒီရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုက ပိုကြီးလေလေ ဖြစ်လာပါတယ်။ အပေါ်မှာ စပြီး သရုပ်ဖော်ပြတဲ့အချိန်တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ ရာသီဥတုအပေါ်မှာပဲ လုံးဝ စူးစိုက်ပြီးဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။ နယူးယောက်မှာရှိတဲ့ ရေခဲနေတဲ့ ရာသီဥတုနဲ့ မီယာမီကမ်းခြေက နေသာတဲ့ အခြေအနေလေးကိုပါ။ ဒါကြောင့် ဘယ်မှာနေချင်လဲဆိုတဲ့ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ အဖြေကို ကျွန်တော်တောင်းတဲ့အချိန်မှာ ဒီရာသီဥတုဆိုတဲ့ အချက်ကလေးကပဲ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုမှာ လွှမ်းမိုးနေခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် တစ်နေ့တာလုံးကို ပုံဖော်ပြီး မနက်ခင်းရုံးသွားချိန်ကနေ ညဖက် ဆိုဖာပေါ်မှာ ထိုင်ချအနားယူချိန်အထိ ဖော်ပြပြီးမေးလိုက်တဲ့အချိန်မှာတော့ ရာသီဥတုဟာ စဉ်းစားစရာ အချက်တွေအများကြီးထဲက တစ်ချက်သော အရာအဖြစ်သာ ပါဝင်နေပါတော့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမယ့်အချက်တွေကို တစ်ပတ်စာ၊ တစ်လစာ၊ တစ်နှစ်စာ၊

တစ်ဘဝလုံးစာ စသဖြင့် ချဲ့ထွင်ပြီး စဉ်းစားကြည့်ကြမယ်ဆိုရင် အစက အဓိကအချက်အဖြစ် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့မိတဲ့ ရာသီဥတု ဆိုတဲ့ အချက်ဟာ လုံးဝ ထည့်စဉ်းစားစရာမလိုဘဲ လျစ်လျူရှု ပစ်ရမယ့် အချက်အနေနဲ့သာ ရှိနေတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲ့သလို စူးစိုက်ရှု ကြည့်ခြင်း အစွဲမှားကို ကျော်လွှားနိုင်ခြင်းဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ရာအတွက် အဓိကကျတဲ့ အချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒါက အသုံးမကျတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချမှတ်ခြင်းကို ရှောင်ရှားနိုင်ဖို့ ခင်ဗျားကို ကူညီပေးပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျား နှိုင်းယှဉ်ဆုံးဖြတ်မှုတွေ (ကား၊ အလုပ်၊ ခရီးထွက်ဖို့နေရာ) လုပ်တဲ့အချိန်မှာ ခင်ဗျားဟာ အခြားသောထည့်သွင်းစဉ်းစားရမယ့် အချက်တွေကို လျစ်လျူရှုပြီး အချက်တစ်ခုတည်းကို အဓိကထား စဉ်းစားမိနေတာမျိုး ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒီလို အချက် တစ်ခုတည်းကို အဓိကထား စူးစိုက်ရှု ကြည့်နေမိခြင်းဟာ အထက်မှာပြောခဲ့တဲ့ အစွဲမှားကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ဟာ သူ့အရှိအရေးပါတာထက်ကို ပိုပြီး အရေးပါတယ်လို့ ခင်ဗျားမှားယွင်း မှတ်ယူမိနေတာမျိုးဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဆိုရင် အဲ့ဒါကို ဘယ်လို တွန်းလှန်ချေဖျက်မလဲ။ အချိန်အများကြီးပေးရမယ့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ဖြစ်တဲ့ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမယ့် ရာချီတဲ့ အချက်တွေကို တစ်ခုချင်းလိုက်ပြီး နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားမလား။ နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားနေတဲ့ အရာနှစ်ခုကို အလုံးစုံမြင်နိုင်တဲ့ ရှုထောင့်ကနေ မြှင့်ပြီး စဉ်းစားမလား ဆိုတဲ့ ရွေးချယ်လုပ်ဆောင်နိုင်တဲ့ နည်းလမ်း နှစ်ခု ရှိပါတယ်။ ကောင်းတာက နှိုင်းယှဉ်မယ့် အရာနှစ်ခုကို တစ်ချက်ထဲကို စူးစိုက်ကြည့်မိနေတာမျိုးမဖြစ်အောင် ဝေးဝေးကနေ ရှု ကြည့်နိုင်ယူတာပါ။ ပြောရတာကတော့ လွယ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြောခဲ့တဲ့ အချက်ကို သရုပ်ဖော် တင်ပြပါရစေ။ ကလေးငယ်လေး တစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ရှေ့မှာ ရှိနေတဲ့ အရာတစ်ခုတည်းအပေါ်မှာပဲ လုံးဝ အာရုံစူးစိုက်ထားပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ သုံးနှစ်သားအရွယ်သားလေးဆီကနေ သူ့အရှင်လေးကို ကျွန်တော်ယူသွားလိုက်ရင် သူ့အနေနဲ့ ကမ္ဘာပျက်မတတ်ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။ သူ့မှာ အခြားသော ကစားစရာ တွေ တစ်ဒါလောက်ရှိနေရင်တောင်မှ လောလောဆယ် သူ့ရှေ့ကနေ ကျွန်တော်ယူသွားတဲ့ ကစားစရာလေးအပေါ်မှာပဲ သူလုံးဝ အာရုံစူးစိုက်ထားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝတလျှောက်လုံးမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ လတ်တလောကိစ္စတွေကနေ လွတ်မြောက်အောင်လုပ်ဖို့ သင်ယူလာခဲ့ကြပါတယ်။ နွေးထွေးတဲ့ နွေရာသီ ညနေခင်းလေးတစ်ခုမှာ ကျွန်တော် ဘီယာသောက်ချင်စိတ်ဖြစ်လာပြီး ရေခဲသေတ္တာထဲသွားကြည့်တဲ့အချိန် ဘီယာကုန်နေတယ်ဆိုတာ တွေ့လိုက်လည်း စိတ်ပျက်လက်ပျက်နဲ့ စူးစူးဝါးဝါး အော်ဟစ်တာမျိုး လုပ်မိမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဘီယာအစား အခြားအရာတစ်ခုကို ပြောင်းပြီး အာရုံစိုက်လိုက်လို့ရပါတယ်။ အဲ့သလို စူးစိုက်ရှု ကြည့်မှုကို ပြောင်းလိုက်နိုင်ခဲ့ရင် ဘီယာကုန်နေတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကလေးဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ သာယာတဲ့ ညနေခင်းလေးကို ပျက်စီးစေတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါပေမယ့်လည်း ကံမကောင်းစွာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒီလိုစိတ်ထားနိုင်မှုမှာ မပြည့်စုံ မလုံလောက်တာတွေရှိနေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အမြင်ကို ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် မြန်မြန်ကြည့်နိုင်ဖို့ ကိစ္စမှာ အခက်အခဲတွေ ရှိနေကြပါတယ်။ အဲ့သလိုသာ မဟုတ်ခဲ့ရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ အသေးအဖွဲ့ကိစ္စလေးတွေအတွက်နဲ့ စိတ်ပျက်နေရခြင်းတွေကနေ လွတ်ကင်းသွားနိုင်ပါတယ်။

ငါ့သားအခြားအလုပ်တစ်ခုကိုရရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ၊ အခြားနေရာတစ်ခုမှာသာ နေခွင့်ရခဲ့ရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ၊ အခြားအိမ်တစ်လုံးမှာသာ နေခွင့်ရခဲ့ရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ၊ ဆံပင်စတိုင်လ် တစ်မျိုးလေးနဲ့ဆို ဘယ်လောက်ပိုကောင်းမလဲ စတဲ့ အတွေးမျိုးတွေ ဘယ်နှကြိမ်လောက် တွေးဖူးကြပါသလဲ။ အဲ့သလို အရာတွေဟာ ခင်ဗျားအတွက် အပြောင်းအလဲ အနည်းငယ် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အခုဆိုရင်တော့ အဲ့သလို ပြောင်းလဲလိုက်တာတွေရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုဟာ ခင်ဗျား ထင်ထားသလောက်တော့ ကြီးကျယ်မနေဘူးဆိုတာကို ခင်ဗျား နားလည်သဘောပေါက်နေပြီ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျား ဘဝတစ်လျှောက်လုံးကိုလည်း ပြန်သုံးသပ်ကြည့်ပါ။ အချိန် တစ်ခုမှာ ခင်ဗျား အကြီးကြီးလို ထင်ထားခဲ့ဖူးတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုဟာ သေးငယ်တဲ့ အစကအပြောက်လေး တစ်ခုသာ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာကို ခင်ဗျား တွေ့ပါလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒီအစကကလေး ဟာ ရုပ်ပုံတစ်ခုလုံးနဲ့ စာရင် လျစ်လျူရှု ပစ်လိုရအောင်ကို သေးငယ်နေပါလိမ့်မယ်။ မြင်ကွင်းကျယ်ကြီးကို မြင်ရတဲ့ မှန်ဘီလူးကနေ ခင်ဗျား မကြာခဏ ချောင်းကြည့်နိုင်လေလေ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်လေလေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ နောက်ဆုံးတစ်ခေါက် ပါရီခရီးစဉ်တန်းက ဂျာဒင်း ခူ တရိုကာဒီရိုရဲ့ နသားမှာရှိတဲ့ ရှန်ဂရီလာ ဟိုတယ်ရဲ့ ဧည့်ကြိုကောင်တာမှာ စာရင်းသွင်းနေတုန်းမှာ အီဇယ်တာဝါကို မြင်နိုင်တဲ့ အခန်းကို မရတဲ့အတွက်ကြောင့် ဧည့်ကြိုကောင်တာက မိန်းကလေးကို ဆူညံပူညံလုပ်နေတဲ့ သူတစ်ဦးကို ပြန်မြင်ယောင်ကြည့်မိပါတယ်။ သူက ပြောပါတယ် .. “မင်း ငါ့ရဲ့ ပါရီ ခရီးစဉ်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်တာပဲကွာ” တဲ့။ ကျွန်တော်ခေါင်းယမ်းမိပါတယ်။ ခင်ဗျား ဟိုတယ်အိပ်ယာပေါ်ကနေ အီဇယ်မျှော်စင်ကြီးကို မြင်ရခြင်း၊ မမြင်ရခြင်းက တကယ်တော့ ပါရီခရီးစဉ်မှာ သိပ်အရေးပါလှတဲ့အချက်မဟုတ်ပါဘူး။ ပိုအရေးပါတာက အဲ့ဒီ ဟိုတယ်အခန်းထဲက အိပ်ယာမှာ ခင်ဗျား ဘယ်လောက် နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက် သက်တောင့်သက်သာနဲ့ အိပ်စက်လို့ ရမလဲဆိုတဲ့ အချက်က ပိုအရေးကြီးတာပါ။ ပါရီမှာ လည်မယ်ဆိုရင် အီဇယ်တာဝါကို မြင်ရတဲ့ မြင်ကွင်းဟာ ဘာမှ သိပ်အရေးပါလှတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဟိုတယ်အပြင်ကို ထွက်လိုက်တာနဲ့ကိုပဲ အီဇယ်မျှော်စင်ကြီးကို မမြင်ချင်မှအဆုံး အမုန်းကြည့်လို့ကို ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲ့ဒီ လူကတော့ အီဇယ် မျှော်စင်မြင်ကွင်းပါတဲ့ အခန်းလေးမရတာနဲ့ကိုပဲ စိတ်ဆိုးဒေါသထွက်ပြီး စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ်နေပါတော့တယ်။ စူးစိုက် ရှုကြည့်ခြင်းအစွဲမှားက ခြေတောင်ပိုလေးကို ဝေရတ် တောင်ကြီးအလား ဖြစ်သွားစေခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ အထူးသဖြင့် ပိုက်ဆံနဲ့ပတ်သက်ရင် စူးစိုက်ရှုကြည့်ခြင်းအစွဲမှားရဲ့ သားကောင်တွေဖြစ်သွားတတ်ကြပါတယ်။ မီလျံပေါင်းများစွာချမ်းသာခဲ့ရင်ရော ခင်ဗျား ဘယ်လောက် ပိုပိုပျော်ရွှင်ရမယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံး စာရင်းဝင်တွေထဲက တစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဝါရင်းဘတ်ဖတ်က သူ့ရဲ့ ဘဝကို သာမန်လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝနဲ့ နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ပြခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲ့ဒါဟာ သိပ်အကွာအကြီး မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ ဘတ်ဖတ်ဟာ သူ့ဘဝရဲ့ သုံးပုံတစ်ပုံသော အချိန်တွေကို ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့လိုပဲ အိပ်စက်ခြင်း အတွက် အသုံးပြုရပါသတဲ့။ ဘတ်ဖတ်ဟာ ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့လိုပဲ ပုံမှန် အဝတ်အစားမျိုးကိုပဲ ဝယ်ဝတ်ရပါတယ်တဲ့။ သူ့အကြိုက်ဆုံး သောက်စရာက ကိုကာကိုလာပါတဲ့။ သူဟာ ကျောင်းသားတစ်ယောက်စားတာထက် ပိုကောင်းပြီး ပိုကျန်းမာရေးနဲ့ ညီညွတ်တာတွေကို စားမနေရပါဘူးတဲ့။ ပုံမှန်စားပွဲခုံတစ်လုံးမှာပဲ ပုံမှန် ကုလားထိုင်နဲ့ ထိုင်ပြီး အလုပ်လုပ်ခဲ့ရပါတယ်တဲ့။ သူ့ရုံးခန်းနေရာဟာလည်း (၁၉၆၂) ခုနှစ်ကတည်းက ဖွင့်ခဲ့တဲ့ နေရာမှာပဲ မပြောင်းမလဲ ရှိနေခဲ့ပါတယ်တဲ့။ သူ့ရုံးခန်းဟာ နီဘရာစကားပြည်နယ် အိုမားဟာ မြို့က ပျင်းရိပြီးငွေဖွယ် အဆောက်အအုံကြီးမှာ ရှိပါတယ်။ ဘတ်ဖတ်ရဲ့ ဘဝနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝကို တစ်မိနစ်ချင်း နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် သူ့ရဲ့ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုတွေဟာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားစရာ မလိုလောက်အောင်ကိုပဲ လျစ်လျူရှုထားလို့ ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

အင်မတန်သေးငယ်တဲ့ ကွာခြားချက်လေး တစ်ခုကိုပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ဘတ်ဖတ်မှာ ကိုယ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ်တစ်စင်းရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဈေးသက်သာတဲ့ နေရာကနေ လေယာဉ်စီးနေတဲ့အချိန်မှာ သူကတော့ ကိုယ်ပိုင်လေယာဉ်နဲ့ သွားနိုင်တာတော့ ရှိသလိုပေါ့။ ဒါပေမယ့် အခုဒီ အခန်းကို ခင်ဗျားဖတ်ပြီးသွားပြီဆိုတော့ ခင်ဗျား ဘဝရဲ့ အချိန်တွေရဲ့ (၀.၁) ရာခိုင်နှုန်းလောက်ပဲ ရှိတဲ့ အချိန်လေးမှာ လေယာဉ်စီးရတာအတွက် ထိုင်ခုံလေး နဲ့နဲ့ ကျဉ်းနေတာဟာ ပြဿနာကြီး မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို ခင်ဗျား သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒါကိုပဲ အာရုံစိုက်ပြီး မကျေနပ်ဖြစ်နေမယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားဟာ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ စိတ်ထားရှိသူဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အသေးအဖွဲ့လေးတွေအပေါ်မှာ အာရုံကျပြီး စိတ်ညစ်ညူးနေခြင်းဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝကို ဖြုန်းတီးပစ်နေတာနဲ့ အတူတူပါပဲဗျာ။

၁၂။ ခင်ဗျား ဝယ်လိုက်တဲ့အရာတွေဟာ တကယ့်ခြေရာလက်ရာ မချန်ခဲ့ဘူး
(ဘာကြောင့် နဲ့နဲ့ဝယ်ပြီး များများခံစားသင့်တာလဲ)

++++++

ခင်ဗျားရဲ့ ကားဆီကနေပြီး သာယာချမ်းမြေ့မှု ဘယ်လောက်ရပါသလဲ။ သုညကနေ ၁၀ အထိ အမှတ်ပေးကြည့်ပါဦး။ ခင်ဗျားမှာ ကားမရှိဘူးဆိုရင် အိမ်၊ တိုက်ခန်း၊ လက်(ပ်)တော့ ကွန်ပျူတာ ဒါမှမဟုတ် အခြားကြိုက်နှစ်သက်ရာ အရာတစ်ခုခုကို အစားထိုးပြီး စဉ်းစားကြည့်နိုင်ပါတယ်။ စိတ်ပညာရှင် နောဘတ် ရုရှက်၊ ဒန်နီရာယ် ခါနီမန်းနဲ့ ဂျင်းစု တို့ဟာ ကားမောင်းသူတွေကို ဒီမေးခွန်းလိုက်မေးပြီး သူတို့ရဲ့အဖြေကို သူတို့ပိုင်တဲ့ ကားရဲ့ ငွေကြေးတန်ဖိုးနဲ့ နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ရလဒ်ကတော့ ပိုပြီးကောင်းတဲ့ ဖိမ်ခံကားကို ပိုင်လေလေ ကားပိုင်ရင်ဟာ ပိုမိုစိတ်ချမ်းသာမှု ရလေလေ ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ BMW 7 ဆီးရီးစ်ကို ပိုင်တဲ့သူတွေဟာ ဖွိုင့် အက်စကော့ကို ပိုင်တဲ့သူတွေထက် ငါးဆယ်ရာခိုင်နှုန်း ပိုပြီး စိတ်ချမ်းသာမှု၊ သာယာကျေနပ်မှု ရကြပါတယ်။ အခုထိတော့ ဟုတ်နေပါသေးတယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ ကားအတွက် ငွေများများအကုန်ကျခံထားလေလေ ကားဆီကနေ ပြန်ရ တဲ့ ပျော်ရွှင်မှု ပိုများလေလေ ဖြစ်မှာပါ။

ကဲ အခု မတူညီတဲ့ မေးခွန်းလေးတွေ နဲ့နဲ့ မေးကြည့်ကြရအောင်။ ခင်ဗျားကားနဲ့ ခင်ဗျားနောက်ဆုံးခရီးသွားခဲ့တဲ့ကားက ဘယ်လောက်ပျော်ရွှင်ခဲ့ရသလဲ။ အထက်က ဖော်ပြခဲ့တဲ့ သုတေသနသမားတွေဟာ ဒီမေးခွန်းကိုလည်း မေးခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီမေးခွန်းကိုလည်း ကားမောင်းသူတွေကိုမေးပြီး သူတို့ပိုင်တဲ့ ကားရဲ့ တန်ဖိုးနဲ့ နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ရလဒ်ကတော့ အဲဒီနှစ်ခုအကြားမှာ လုံးဝ အဆက်အစပ်ရှိမနေပါဘူး။ ဘယ်လောက်ပဲ တန်ဖိုးကြီးတဲ့ ဖိမ်ခံကားကိုပဲ ပိုင်ပိုင် ကားပိုင်ရင်တွေရဲ့ အဆင့်သတ်မှတ်ပေးမှုက အောက်ခြေနားမှာပဲ ရှိနေကြပါတယ်။

ပထမ စစ်တမ်းမှာတော့ ကားတန်ဖိုးနဲ့ ကားပိုင်ရှင်ရဲ့ ကျေနပ်ပျော်ရွှင်မှုဟာ အဆက်အစပ်ရှိနေပါတယ်။ ပိုကောင်းတဲ့ကားပိုင်လေလေ ပိုမို ကျေနပ်ပျော်ရွှင်လေလေပါ။ ဒါပေမယ့် ဒုတိယ စစ်တမ်းမှာတော့ အဲဒီနှစ်ခုကြား အဆက်အစပ် မရှိတော့ပါဘူး။ ဖိမ်ခံကားကောင်းကောင်းဟာ ကားမောင်းသမားကို ပိုမို ကျေနပ်ပျော်ရွှင်မှု မပေးတော့ပါဘူး။ အဲဒါ ဘယ်လို ဖြစ်သွားတာလဲ။ အဖြေကတော့ ရိုးရှင်းပါတယ်။ ပထမ မေးခွန်းက ခင်ဗျားကို ကားအကြောင်းသိသန့်ကိုပဲ စဉ်းစားမိစေပါတယ်။ ဒုတိယမေးခွန်းမှာကျတော့ အဲဒါနဲ့ လုံးဝ ကွဲပြား တဲ့ အခြားသော အရာတွေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားမိစေပါတယ်။ ခင်ဗျား ခရီးသွားနေတုန်း ဝင်လာတဲ့ ဖုန်းခေါ်သံတွေရှိမယ်၊ အလုပ်က အခြေအနေတွေခင်ဗျား ကားမောင်းရင်း စဉ်းစားမိတာ ရှိမယ်၊ ကားလမ်းပိတ်တာတွေမှာ စောင့်ဆိုင်းနေရတာတွေရှိမယ်၊ ရှေ့က ဂကျိုးကြောင်းမောင်းတဲ့ ကားသမားကို စိတ်တိုရတာတွေပါ ထည့်စဉ်းစားမိပါလိမ့်မယ်။ ကားအကြောင်း ရိုးရိုးလေး စဉ်းစားချိန်ကတော့ ပိုကောင်းတဲ့ ကားပိုင်လေလေ ပိုပျော်လေလေပေါ့။ ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်း မောင်းရင်းကြုံရတဲ့ အခြေအနေတွေပါ ထည့်စဉ်းစား တော့ ကားပိုင်တဲ့သူအကုန် ကြုံရတဲ့ ဒုက္ခတွေဆိုတော့ ကားဘယ်လောက်ကောင်းတာ ပိုင်ရတာ ဆိုတာနဲ့ မပတ်သက်တော့ဘူး ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒါဟာ ရှေ့ကအခန်းမှာ ကျွန်တော်ပြောခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ စူးစိုက်မှုကြည့်မှု အစွဲမှား ရဲ့သက်ရောက်မှုကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအချက်ဟာ ကားတစ်ခုထဲအတွက် မှန်တဲ့အချက်မဟုတ်ပါဘူး။ စူးစိုက်မှု ကြည့်မှု အစွဲမှားဟာ ခင်ဗျား ဝယ်သမျှအရာတိုင်းအပေါ်မှာ သက်ရောက်မှု ရှိပါတယ်။ X ဆိုတဲ့ အရာအကြောင်း ခင်ဗျားစဉ်းစားနေချိန်မှာ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားဘဝအပေါ်မှာ X ရဲ့သက်ရောက်မှုကို ပိုမိုတွက်ဆမိတတ်ပါတယ်။ အပန်းဖြေအိမ်တစ်လုံးဝယ်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဆိုဒါကြီးတဲ့ ပလက်စမာ တီဗီ တစ်လုံးဝယ်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လူသူထန် ဒေါက်ဖိနပ်တစ်ရံ ဝယ်တာပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီ ဝယ်မယ့်အရာ ကွက်ကွက်ကလေးကိုသာ စဉ်းစားပြီး အဲဒါကို ဝယ်လိုက်ရရင်ဖြင့် ငါတော့ပျော်ရမှာပဲ ဆိုပြီး စဉ်းစားတွေးတောတတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအရာတွေကို တကယ်တမ်း နေ့စဉ်အသုံးချတဲ့အခါမှာတော့ အဲဒီအရာတွေဟာ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ထဲကနေ မှုပါးပျောက်ကွယ်သွားပြီး သူတို့ကပေးတဲ့ ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတာဟာလည်း လုံးပါးပါးသွားလေ့ရှိပါတယ်။ အခန်း (၅) မှာ ကျွန်တော်တင်ပြခဲ့တဲ့ ဆန်ကျင်ဖက် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်စေခြင်းဆိုတဲ့ အချက်နဲ့ အခုတင်ပြနေတဲ့ စူးစိုက်မှု ကြည့်မှု အစွဲမှားတို့ ပေါင်းပြီး ကျွန်တော်တို့ အိပ်ကပ်ထဲကငွေတွေကို ဆွဲထုတ်ကာ ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်ထားတဲ့ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်မှုတွေနဲ့ ဆန်ကျင်တဲ့အရာတွေကို ပေးလေ့ရှိပါတယ်။

ယုံဖို့ခက်နေပါသလား။ ဥပမာတစ်ခုလောက် ကြည့်ကြရအောင်။ ခင်ဗျားဟာ မြို့ပြင်အေးချမ်းတဲ့နေရာမှာ ခမ်းနားတဲ့ အိမ်တစ်လုံး ဝယ်လိုက်တယ်ဆိုပါစို့။ ပထမ သုံးလလောက်မှာ တော့ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားစံအိမ်ကြီးထဲက အိပ်ခန်း ဆယ့်ငါးခန်း အပါအဝင် ခမ်းနားလှတဲ့ အိမ်ကြီးရဲ့ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးကို နှစ်သက်သဘောကျနေမှာပါ။ ဒါပေမယ့် ခြောက်လ လောက်လည်းကြာရော ခင်ဗျားဝန်းကျင်က အိမ်ကြီးရဲ့ ခမ်းနားထည်ပါမှုတွေဟာ တဖြည်းဖြည်းမှုပါးပျောက်ကွယ် လာပါလိမ့်မယ်။ နေ့စဉ်အဲဒီမှာ ကာလရှည်နေလာတဲ့အခါမှာတော့ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားအိမ်အပေါ်မှာ သာယာကျေနပ်နေတဲ့ စိတ်ထက် အခြားအရေးတကြီး ဖြေရှင်းရမယ့် ကိစ္စရပ်တွေအပေါ်မှာ ပိုမိုအာရုံစိုက်မိလာပါလိမ့်မယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်အပြောင်းအလဲဖြစ်လာပြီး အခန်း ဆယ့်ငါးခန်းပါပြီး လှပတဲ့ ဥယျာဉ်နဲ့ အိမ်ကြီးအစား အရင်ခင်ဗျားနေခဲ့တဲ့ အိပ်ခန်းသုံးခန်းပဲတဲ့ မြို့လယ်က တိုက်ခန်းလေးကို သတိရလာပါလိမ့်မယ်။ အခုဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ အိမ်ကို ထိန်းသိမ်းမယ့်လူတွေ၊ ဥယျာဉ်မျိုးတွေ လိုအပ်လာပါပြီ။ လိုအပ်တဲ့ တိုလီမိုလီနဲ့ ကုန်ခြောက်လေးတွေကို ခြေကျင်ဆင်းဝယ် လို့မရတော့ပါဘူး။ အရင် စက်ဘီးလေးနဲ့ မိနစ် နှစ်ဆယ်လောက် စီးသွားလို့ရောက်နိုင်တဲ့ နေရာတွေကို အခုဆို တစ်နာရီလောက် ကားမောင်းမှ ရောက်ပါတော့မယ်။ အခြေခံကျကျ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ အိမ်သစ်ကြီးရဲ့ အသားတင် အကျိုးကို တွက်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ပျော်ရွှင်စိတ်ကျေနပ်မှုဟာ အရှုံးဖက်ကို ပြနေပါပြီ။ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ကျေနပ်မှု စာရင်းဟာ အနုတ်လက္ခဏာဖက်ကို ပြနေပါပြီ။

ဒီဥပမာဟာ စဉ်းစားဖန်တီးထားတဲ့ ဥပမာသာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အလားတူ ကိစ္စရပ်တွေကို တကယ့်လက်တွေ့ဘဝမှာ ကျွန်တော် မြင်ဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော် မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ဟာ ရွက်လှေတစ်စီးပိုင်ပါတယ်။ ပိုင်ခဲ့ဖူးတယ်လို့ ပြောရပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီရွက်လှေကြီးကို မြန်မြန်ရောင်းထုတ်မှ ဖြစ်မယ်ဆိုပြီး သူရောင်းထုတ်ပစ်လိုက်ပြီ ဖြစ်လို့ပါ။ အခုဆိုရင်တော့ သူနည်းနည်းပိုပြီး ဉာဏ်ရှိလာပြီလို့ ပြောရပါလိမ့်မယ်။ သူက .. ရွက်လှေပိုင်ရှင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ အပျော်ရွှင်ရဆုံး ရက် နှစ်ရက် ရှိခဲ့ပါတယ် .. အဲဒီရက်တွေကတော့ ရွက်လှေ ဝယ်လိုက်တဲ့နေ့နဲ့ မြန်ရောင်းထုတ်နိုင်လိုက်တဲ့ နေ့ပါ .. လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ခင်ဗျားဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ရှာဖွေနေတဲ့သူတစ်ယောက်ဆိုရင်တော့ ကိုယ်ဝယ်ယူမယ့်အရာကွက်ကွက်ကလေးကိုသာ မစဉ်းစားဘဲ ဖြစ်လာနိုင်မယ့် အကျိုးဆက်တွေ ကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားဖို့ အကြံပြုလိုပါတယ်။ စူးစိုက်မှု ကြည့်မှု အစွဲမှားကြောင့် သူပေးမယ့် ပျော်ရွှင်ကျေနပ်မှုတွေ လုံးဝပျောက်ကွယ်သွားနိုင်တဲ့ ကုန်ပစ္စည်း အမျိုးအစား တစ်မျိုးရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ တွေ့ကြုံခံစားမှုပါ။ ခင်ဗျားဟာ သာယာကျေနပ်မှုတစ်ခုကို ခံစားနေရပြီဆိုရင် အဲသလို ခံစားနေတဲ့အခိုက်အတန့်မှာ စိတ်နှလုံးနဲ့ အပြည့်အဝ တွေ့ကြုံခံစားနေရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ ဝယ်ယူတာထက်စာရင် ကျေနပ်ပျော်ရွှင်မှု ခံစားရမယ့်အရာတွေအတွက် ပိုမို အကုန်ကျခံသင့်ပါတယ်။ ဘေးထွက် ကောင်းကျိုးတစ်ခုကတော့ အတွေ့အကြုံကို ရယူခံစားမှုမျိုးဟာ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းဝယ်ယူတာမျိုးတွေထက် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာပြီး ဆန်ကျင်ဖက် အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေ ဖြစ်လာနိုင်ချေလည်း နည်းတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကောင်းတဲ့စာအုပ်တစ်အုပ် ဖတ်တာမျိုး၊ မိသားစုနဲ့ ခရီးအတူထွက်တာမျိုး၊ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ဖဲကစားတာမျိုး အဲဒါမျိုး လေးတွေဟာ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်မှု ရစေမယ့်အရာလေးတွေဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာအနှံ့ခရီးသွားတာမျိုးလို့ အာကာသထဲ အလည်အပတ်ထွက်တာမျိုးလို့ အချို့သော တွေ့ကြုံခံစားမှုတွေ ဟာ ငွေကုန်စေတယ်ဆိုတာကတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားသာ အဲသလောက်အကုန်အကျခံနိုင်ခဲ့ရင် အဲသလို အတွေ့အကြုံကို ခံစားတာမျိုးဟာ ပိုရှေးကားတွေ ဝယ်စုတာထက်ကို ပိုပြီးကောင်းတဲ့ ငွေကြေးအကုန်ကျခံ သုံးစွဲမှုမျိုးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ကိစ္စသေးသေးလေးပေမယ့် အရေးကြီးတဲ့ အချက်တစ်ခုရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အလုပ်အကိုင်ဟာလည်း တွေ့ကြုံခံစားမှု တစ်ခုဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပါ။ အလုပ်ဟာ ခင်ဗျား လုပ်နေစဉ်လေးမှာသာ ရှိနေတဲ့အရာလေး မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားရဲ့ အလုပ်အကိုင်ဟာ ပိုရှေးကားတစ်စီးလို့ အဲဒီမှာရှိနေပြီး လုပ်နေရင်းနဲ့ တဖြည်းဖြည်း မှုဝါးပျောက်ကွယ်သွားမယ့် အရာတစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားရဲ့ အလုပ်အကိုင်ဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အတွေးတွေအားလုံးကို သိမ်းပိုက်ထားပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့အလုပ်အပေါ်မှာ အမြဲတမ်း သတိကပ်ပြီး အာရုံစိုက်ထားဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားလုပ်နေရတဲ့ အလုပ်ကို ချစ်နိုင်ရင် အင်မတန်ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်လုပ်နေရတဲ့ အလုပ်ကို မချစ်နိုင်ဘူး ဆိုရင်တော့ ဖြင့် ခင်ဗျားဟာ ပြဿနာပေါင်း သောင်းမြောက်ထောင်ကို လက်ထဲမှာ ကိုင်ထားရသလို ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ မပျော်မရွှင်ဖြစ်နေတဲ့ အလုပ်ကို အခြားသောအရာတွေဆီ အတွေးလွှဲပစ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် အဲဒါကနေ လွန်မြောက်သွားမယ်လို့ မျှော်လင့်လို့မရပါဘူး။

ဒီကိစ္စဟာ ကျွန်တော်ဘာကြောင့် စာရေးဆရာလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ရသလဲ ဆိုတဲ့ အဓိက အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က စာရေးခြင်းအနုပညာကို ချစ်မြတ်နိုးပါတယ်။ စာအုပ် ထုတ်ရတာ မထုတ်ရတာထက် ကျွန်တော်က စာရေးနေရတာကို ကြိုက်တာပါ။ ကျွန်တော်ထုတ်တဲ့ စာအုပ်တွေရဲ့ ပထမဦးဆုံးကော်မီကို ကိုင်ကြည့်ရတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ ဝမ်းမြောက်မိ တာတော့ဟုတ်ပါတယ်။ စာအုပ်အဖုံးကို ပွတ်ကြည့်ပါတယ်။ စာမျက်နှာတွေကို တဖျပ်ဖျပ်နဲ့လှည့်ကြည့်ပါတယ်။ စာအုပ်ချုပ်တဲ့ ကော်နီလေးကို ခံစားကြည့်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စာအုပ်ဟာ မကြာမီမှာပဲ စာအုပ်စင်ထဲရောက်ပြီး ကျွန်တော့်စိတ်ထဲကနေ မှုဝါးပျောက်ကွယ်သွားတာပါပဲ။ အဲဒီစာအုပ်အကြောင်း သိပ်မတွေးဖြစ်တော့ဘဲ နောက်ထပ် စာအုပ် အသစ်တစ်အုပ် ရေးဖို့ အသင့်ဖြစ်နေတော့တာပါပဲ။

ခင်ဗျားလုံးဝပျော်ရွှင်မှုမရှိဘဲ ဘဝရပ်တည်စရာ အတွက်လုပ်နေရလို့ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်နဲ့ အလုပ်ကနေ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ချင်နေတာ အဆင်မပြေပါဘူး။ ပြီးတော့ အဲသလို ခက်ခက်ခဲခဲ ရလာတဲ့ ငွေကြေးကို တွေ့ကြုံခံစားပျော်ရွှင်ရမယ့် ကိစ္စတွေမှာ မသုံးဘဲ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေပေးမယ့် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ ဝယ်ယူမှုမှာ အသုံးချလိုက်တာဆိုရင်တော့ ပိုဝမ်းနည်းစရာကောင်းပါတယ်။ အဲဒါကိုပဲ ဝါရင်းဘတ်ဖက်က ဒီလိုပြောပါတယ် .. “ခင်ဗျားရဲ့ ဝမ်းဗိုက်ကို ပြည့်စေမယ့် လူတွေနဲ့ပဲ အလုပ်လုပ်နေရတာဟာ ငွေအတွက် အိမ်ထောင်ပြုရသလို ပဲ .. ဘယ်လိုအခြေအနေမှာဖြစ်ဖြစ် မလုပ်သင့်တဲ့အရာဖြစ်ပါတယ် .. အထူးသဖြင့် ခင်ဗျားဟာ ချမ်းသာပြီးသားလူ ဖြစ်တယ်ဆိုရင် ပိုဆိုးတာပေါ့”

အိမ်ထောင်ပြုတဲ့အကြောင်းကို ပြောကြရအောင်။ တကယ်တော့ အိမ်ထောင်ပြုခြင်းဟာလည်း တွေ့ကြုံခံစားမှုတစ်ခုပါပဲ။ သစ္စာရှိမှု၊ အခြားရေးချယ်စရာ ရှားပါးမှု ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်နဲ့ ခင်ဗျားကို ပျော်ရွှင်သာယာမှု လုံးဝမပေးနိုင်တဲ့ အိမ်ထောင်ရေးတစ်ခုကို မပြုကွဲအောင် ထိန်းသိမ်းနေတယ်ဆိုတာဟာ အဓိပ္ပါယ်မဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကိစ္စမှာလည်း စူးစိုက်မှု ကြည့်မှု အစွဲမှားက ခင်ဗျားကို အလွတ်ပေးမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ချစ်ရေးချစ်ရာ ဆက်ဆံရေးတိုင်းဟာ အမြဲတမ်းသာယာဖြောင့်ဖြူးနေမှာ မဟုတ်တာတော့ သေချာပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခြေအနေဆိုးလေး တစ်ခုကြုံတာနဲ့ပဲ အခြားအရာတွေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဖို့ကို မပျက်ကွက်သင့်ပါဘူး။ မိုးကြိုးမုန်တိုင်းတွေက ခင်ဗျားကို လမ်းချော်သွားအောင်လုပ် ရင် လမ်းကြောင်းကို ပြန်လည်တည်မတ်ပါ။ (အခန်း ၂)။ အကုန်လုံးကို ကြိုးစားကြည့်ပြီး ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ အဆင်မပြေဘူးဆိုရင်တော့လည်း လေထီးနဲ့ခနဲဆင်းပြီး လေထီးဖွင့်ရ ပါလိမ့်မယ်။ ဆက်ဆံရေးတွေ (အထူးသဖြင့် ချစ်ရေးချစ်ရာ ဆက်ဆံရေးတွေ) ဟာ ခင်ဗျားစိတ်ရဲ့ နောက်ဖက်ဆီကို ဘယ်တော့မှ ဆုတ်ခွာသွားလေ့ မရှိကြပါဘူး။

အချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်သာယာရေးမှာ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ ဝယ်ယူခြင်းရဲ့ သက်ရောက်မှုကို ပိုမိုတွက်ဆ တတ်ကြပြီး တွေ့ကြုံခံစားမှုရဲ့ သက်ရောက်မှုကိုတော့ လျော့တွက်တတ်ကြပါတယ်။ ခင်ဗျားအခုလက်ရှိနေနေတဲ့ အိမ်ရဲ့ အကြောင်းဟာလဲ ခင်ဗျားရဲ့စိတ်ထဲမှာ ကျွတ်ကျွတ်ညံ့နေတဲ့ အခြားသော နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အတွေးတွေအကြားမှာ မှုဝါးပျောက်ကွယ်နေပါတယ်။ တွေ့ကြုံခံစားမှုကတော့ အဲသလို ဖြစ်ဖို့အကြောင်းမရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားရဲ့ လူ့ဘူထန် ဒေါက်ဖိနပ်ကို ခင်ဗျားဟာ ဝယ်ပြီးနေပြီဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ။ အဲသလို ဝယ်ပြီးနေပြီဆိုရင်တော့ အဲဒါကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ နှစ်သက်သဘောကျဖို့ သာကြိုးစားပါတော့။ ပုံမှန်ဆိုရင်တော့ အဲဒီဒေါက်ဖိနပ်ကို ဝယ်ထားမိတဲ့ အမျိုးသမီးတွေဟာ မနက်တိုင်းအဲဒီဖိနပ်ကို ပေါ်လပ်တိုက်တာတွေလုပ်ပြီး တောက်ပတဲ့ အနီရောင် ဒေါက်ဖိနပ်လေးနဲ့ လျှောက်သွားနေပုံကို စိတ်ကူးအိပ်မက်မက်နေကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ စူးစိုက်မှု ကြည့်မှု အစွဲမှားကို သိနားလည်ပြီး ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝကောင်းကျိုးတွေအတွက် အဲဒီအချက်ကို အသုံးချနိုင်ပါစေ။

၁၃။ သောက်ဂရုမစိုက်ဘူးလို့ပြောနိုင်စေမယ့် ပိုက်ဆံ
(လွတ်လပ်မှုကို စုဆောင်းပါ)

+++++

နေရောင်ခြည်က ခင်ဗျားရဲ့နောက်ဖက်မှာ လောင်ကျွမ်းတောက်ပနေပါတယ်။ လေပူတွေကလည်း သံမြေပြင်ပေါ်မှာ မှန်သားအလား တလက်လက်နဲ့ တိုက်ခတ်နေပါတယ်။ ခင်ဗျား အာခေါင်တွေလည်း မြောက်ကပ်နေပါပြီ။ ခင်ဗျားရဲ့ နောက်ဆုံးလက်ကျန်ရေလေးကို ခင်ဗျား လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ရက်ကပဲ သောက်ခဲ့ပြီးပါပြီ။ အခုဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ဟိုးမိုးကုပ်စက်ဝိုင်း ဆီမှာ ပျံ့လွေးမြင်နေရတဲ့ အိုအေစစ်လေးဆီကို လေးဖက်ထောက်ပြီး တွားသွားနေရပါပြီ။ အခုလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ရေ တစ်လီတာအတွက် ခင်ဗျား ဘယ်လောက်ပေးပါမလဲ။

ခင်ဗျား ပိုက်ဆံပေးဝယ်ပြီး ရေတစ်လီတာ ရခဲ့ပြီ ဆိုကြပါစို့။ ရေသောက်ပြီး ရေငတ်လည်းပြေသွားပြီ ဆိုကြပါစို့။ နောက်ထပ် ဒုတိယ ရေတစ်လီတာရဖို့ ခင်ဗျား ဘယ်လောက် ပေးပါမလဲ။ နောက်ထပ် တတိယ ရေတစ်လီတာအတွက်ကိုရော ဘယ်လောက်ပေးမလဲ။

ဟိန္ဒူဇာနည် သူတော်စင်တစ်ပါးက သိဒ္ဓိတွေပြီးမြောက်အောင် ကောင်းချီးပေးခံထားရတဲ့သူ မဟုတ်ဘူးဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားဟာ ပထမဆုံး တစ်လီတာအတွက် ခင်ဗျား စုဆောင်း ထားတဲ့ ပင်စင်ရုံပုံငွေတွေနဲ့ အားလပ်ရပ်မှာ အပန်းဖြေဖို့ဝယ်ယူထားတဲ့ တိုက်ပုလေးအပါအဝင် ခင်ဗျားစုထားတဲ့ ငွေတွေအားလုံးကို ပေးပါလိမ့်မယ်။ ဒုတိယ တစ်လီတာ အတွက် တော့ ခင်ဗျားရဲ့ ဘရိုက်တလင်း နာရီကို ပေးကောင်းပေးပါလိမ့်မယ်။ တတိယ ရေတစ်လီတာအတွက်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ ဟက်ဒီဖုန်းကို ပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ စတုတ္ထ ရေတစ်လီတာ အတွက်ကိုတော့ ခင်ဗျား ဖိနပ်ရဲ့ အောက်ခံဆိုးလ်ပြားကို ပေးကောင်းပေးပါလိမ့်မယ်။ ဘောဂဗေဒ ဘာသာရပ်ကတော့ ဒီသဘောတရားကို “လျော့ပါးလာသော အစွန်းထွက် အသုံးဝင်မှု” လို့ခေါ်ပါတယ်။ နောက်ထပ် တိုးတိုးလာတဲ့ ရေတစ်လီတာတိုင်းဟာ ပထမဆုံး တစ်လီတာနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် အစွန်းထွက် အသုံးဝင်မှုတန်ဖိုး လျော့လျော့လာပါတယ်။ အခြေအနေတစ်ခုကို ရောက်တဲ့အခါမှာတော့ အဲဒီအရာဟာ တန်ဖိုးလုံးဝ မရှိတော့ဘူး ဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒီသဘောတရားဟာ အခြေခံအားဖြင့် ကုန်စည်အားလုံး (ရေ၊ အဝတ်အထည်၊ တီဗီလိုင်း) အတွက် မှန်ကန်တဲ့ သဘောတရားတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အဲဒီအားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ ငွေကြေးတန်ဖိုးအပေါ်မှာ ဒီသဘောတရားရဲ့ သက်ရောက်မှု ရှိနေပါတယ်။ ဒီကိစ္စဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ထောင်လောက်ကတည်းက စပြီး ကျွန်တော်တို့အတွက် မေးခွန်းတစ်ခုကို ပေါ်ပေါက်လာစေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမေးခွန်း ကတော့ ပိုက်ဆံနဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို ဝယ်ယူလို့ ရပါသလား ဆိုတဲ့ မေးခွန်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုတော့ ဒီမှာ စမ်းသပ်တဲ့ မေးခွန်းလေးတစ်ခု မေးကြည့်ပါမယ်။ နောက်ထပ် ထပ်တိုးလာတဲ့

ဝင်ငွေဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုမှာ လုံးဝသက်ရောက်မှု မရှိတော့ဖို့အတွက် ခင်ဗျား တစ်နှစ်ကို ဝင်ငွေ ဘယ်လောက်ဝင်ရမယ်လို့ ယူဆပါသလဲ။ ဆက်မဖတ်ခင် ခင်ဗျား လိုချင်တဲ့ ဝင်ငွေပမာဏကို ဘေးမှာ ချရေးထားလိုက်ပါဦး။

ဒီသုတေသနစစ်တမ်းက ရှင်းလင်းတဲ့ အဖြေတွေကို ပေးပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ဆင်းဆင်းရဲရဲနေရတယ်ဆိုရင် ပိုက်ဆံဟာ အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှာ ရှိနေပါလိမ့်မယ်။ ငွေကြေး အခက်အခဲဟာ ကြီးမားတဲ့ ဒုက္ခတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ အလယ်အလတ်ဝင်ငွေလောက်ဖြစ်တဲ့ တစ်နှစ်ကို ဒေါ်လာ (၃၈၀၀၀) လောက်ရနေတဲ့သူဆိုရင်တော့ ပိုက်ဆံဟာ ခင်ဗျားအတွက် အလယ်အလတ် အခန်းကဏ္ဍလောက်မှာပဲ ရှိနေပါလိမ့်မယ်။ မိသားစုဝင်ငွေ တစ်နှစ်ကို ဒေါ်လာ (၇၅၀၀၀) အထက် (ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာဆို နည်းနည်း ပိုများနိုင်ပြီး စင်စင်နာတီမှာဆို အနည်းငယ် ပိုနည်းနိုင်) ရှိမယ်ဆိုရင်တော့ အပိုဝင်ငွေရဲ့ သက်ရောက်မှုဟာ အဲ့ဒီ မိသားစုအတွက် လုံးဝ သက်ရောက်မှု မရှိဘူးလို့ ပြောလိုရပါလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ အံ့ဩစရာ ကိစ္စတော့မဟုတ်ပါဘူး။ ဘီလျံနာတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝကို နေထွက်က နေဝင်အထိ တစ်ကန့်ချင်း စဉ်းစား စိတ်ကူးကြည့်လိုက်ပါ။ ချမ်းသာတဲ့သူတွေလည်း သွားတိုက်ရပါ တယ်။ လူချမ်းသာတွေဟာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ အိပ်ချိန်တောင် ဆင်းရဲနေတတ်ပါတယ်။ သူတို့လည်း မိသားစုနဲ့ အငြင်းပွား၊ ပဋိပက္ခဖြစ်တာတွေ ရှိပါတယ်။ ဇရာနဲ့ သေခြင်းတရားကို တွေးကြောက်နေကြတာတွေ ရှိပါတယ်။ အဲ့ဒါတွေအားလုံးထက် ဆိုးတာကတော့ သူတို့မှာ စိမ့်ခန့်ခွဲစရာ နောက်တော်ပါး ဝန်ထမ်းတွေ တအုပ်တမကြီးရှိနေပါတယ်။ မီဒီယာတွေကို ရှောင်တိမ်းနေရပါတယ်။ အတူအလုပ်ပူးပေါင်းလုပ်ဖို့ တောင်းပန်စာတွေ တစ်ထပ်ကြီးဝင်လာနေတတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဥယျာဉ်ခြံထဲမှာ အိုလံပစ်အားကစားကွင်းအရွယ် ရေကူးကန်ကြီး တစ်ခုရှိနေခြင်းဟာ အထက်က ဖော်ပြခဲ့တဲ့ အချက်တွေအားလုံးကို ရှောင်ရှားစေနိုင်ပါ့မလား။

(၁၉၇၈) ခုနှစ်မှာ လူသိများထင်ရှားတဲ့ လေ့လာမှုတစ်ရပ် လုပ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ လေ့လာသူတွေဟာ ထိပေါက်သူတွေရဲ့ ဘဝအပေါ် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုကို လေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရလဒ်ကတော့ လအနည်းငယ်ကြာပြီးနောက်မှာ အသစ်စက်စက် သန်းကြွယ်သူဌေးတွေဟာ အရင်အခြေအနေထက် ထူးထူးခြားခြား ပိုပျော်ရတယ်ဆိုတဲ့ ခံစားမှုမျိုး မရှိကြတော့ပါဘူးတဲ့။

ဘောဂဗေဒပညာရှင် ရစ်ချက် အက်စတာလင်က (၁၉၄၆) ခုနှစ်နဲ့ (၁၉၇၀) ခုနှစ်တွေမှာရှိတဲ့ အမေရိကန်တွေရဲ့ ဘဝကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုကို တိုင်းတာ နှိုင်းယှဉ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီကာလအတွင်းမှာ ဘဝနေထိုင်မှု အဆင့်အတန်းဟာ နှစ်ဆနီးပါး တိုးတက်လာခဲ့ပေမယ့်လည်း (၁၉၇၀ မှာ လူတိုင်းနီးပါး ကား၊ ရေခဲသေတ္တာ၊ အဝတ်လျှော်စက်၊ ရေပူပေးစနစ် တွေပိုင်ဆိုင်လာခဲ့ပါတယ်) ဘဝအပေါ် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုနဲ့ ညွှန်းကိန်းကတော့ အပြောင်းအလဲ သိပ်မရှိဘဲ တည်ငြိမ်နေခဲ့ပါတယ်။ အခြားသော သူလေ့လာခဲ့တဲ့ နိုင်ငံ ဆယ်ရှစ်နိုင်ငံမှာလည်း အလားတူ ရလဒ်မျိုးပဲ ပေါ်ထွက်ခဲ့တာကို အက်စတာလင်း တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ အဲ့ဒါကို တခြားနည်းနဲ့ လှည့်ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ စစ်ကြီးပြီးတဲ့ ခေတ်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် လူတွေရဲ့ (၁၉၇၀) မှာရှိတဲ့ သူတို့ဘဝအပေါ် ကျေနပ်မှုဟာလည်း ထူးထူးခြားခြား ပိုပိုပျော်ရွှင်တယ်ဆိုတာလည်း မရှိပါဘူး။ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ တိုးတက်လာမှုဟာ ဘဝကျေနပ်ပျော်ရွှင်မှုအပေါ်မှာ ဘာသက်ရောက်မှုမှ ရှိမနေခဲ့ပါဘူး။ ဒီသက်ရောက်မှုကို “အက်စတာလင် ဝိရောဓိ” လို့ အမည်သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ရှင်းလင်းချက်ကတော့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အခြေခံလိုအပ်ချက်တွေ ပြည့်စုံလုံလောက်နေပြီဆိုရင် ထပ်တိုးလာတဲ့ ငွေကြေးဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအပေါ်မှာ ဘာသက်ရောက်မှုမှ မရှိတော့ပါဘူး ဆိုတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်တာပါလဲ။ အဲ့သလိုသာဆိုရင် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ လေ့လာသုံးသပ်မှုတွေရဲ့ တွေ့ရှိချက်တွေအကြားမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ မီလျံနာတွေ ဖြစ်ဖို့ မကြိုးစားကြ တော့ဘူးတဲ့လား။ အဓိက အကြောင်းရင်းကတော့ နေဥစ္စာကြွယ်ဝမှုဆိုတာဟာ နှိုင်းရအရှိတရားဖြစ်ပြီး အစစ်အမှန်အရှိတရား မဟုတ်တာကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျားနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟာ ခင်ဗျားအလုပ်ရှင်အတွက် အလွန်တရာ အကျိုးအမြတ်ရစေမယ့် စာချုပ်တွေချုပ်ဆိုနိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့တယ် ဆိုကြပါစို့။ အဲ့သလို အခြေအနေမှာ ခင်ဗျား ဘယ်အရာကို ပိုနှစ်သက်ပါသလဲ။

- (က) ခင်ဗျားလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က ဘာမှမရဘဲ ခင်ဗျားက ဘောနပ်ဆုကြေး ဒေါ်လာ (၁၀၀၀၀) ရတာ
- (ခ) ခင်ဗျားက ဒေါ်လာ (၁၅၀၀၀) ရပြီး ခင်ဗျား လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က ဒေါ်လာ (၂၀၀၀၀) ရတာ

ခင်ဗျားသာ လူအများထဲကလူ ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားဟာ ဒေါ်လာ (၁၀၀၀၀) ကို ရွေးချယ်ပါလိမ့်မယ်။ တကယ်တမ်းမှာက ဒုတိယ အရာကသာ ခင်ဗျားကို ပိုမိုများပြားတဲ့ ငွေကြေး ကို ရစေတာဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျားဟာ အနေအထားသာယာကောင်းမွန်တဲ့ မြေကွက်တစ်ကွက်ကို ဝယ်ယူပြီး အိမ်တစ်လုံးဆောက်လိုက်တယ်လို့ မြင်ယောင်ကြည့်ပါ။ အိမ်ကြီးက ခမ်းနားပါတယ်။ ခင်ဗျား လိုအပ်တာထက်ကို အိမ်ခန်းသုံးခန်း အပိုပါပါတယ်။ တစ်နှစ်ကြာပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ ခင်ဗျားဘေးက မြေကွက်ကို တစ်စုံတစ်ယောက်က ဝယ်ပြီး ခင်ဗျားအိမ်ကို တင်းကုပ် အဖီလေးလောက်ထင်သွားစေရလောက်အောင် ခမ်းနားလွန်းတဲ့ အိမ်ကြီးတစ်လုံးကို ဆောက်လိုက်တယ် ဆိုကြပါစို့။ ဘာတွေဖြစ်ကုန်မလဲ။ ခင်ဗျား သွေးတိုးလာပြီး ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝအပေါ် ကျေနပ်ပျော်ရွှင်နေမှုလေးတွေ ကျဆင်းသွားပါလိမ့်မယ်။ တကယ်တမ်းမှာတော့ ခင်ဗျားနေနေရတာဟာလည်း ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ဆိုတဲ့ အခြေအနေထက်ကို ပိုတဲ့ အခြေအနေနဲ့ နေနေရတာပါ။

ပိုက်ဆံဆိုတာ နှိုင်းရအရှိတရားပါ။ သူများတွေနဲ့ လိုက်နှိုင်းယှဉ်နေတာသာမက ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ရဲ့ အတိတ်က အခြေအနေနဲ့လည်း နှိုင်းယှဉ်နေတတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ လုပ်သက်တစ်ဝက်လောက်မှာ တစ်နှစ်ကို ဒေါ်လာ (၅၀၀၀၀) ဝင်ပြီး အခု ဒေါ်လာ (၇၅၀၀၀) ဝင်နေရင် ခင်ဗျားဟာ အဲ့ဒီအခြေအနေကို အရင်က (၇၅၀၀၀) ဝင်ပြီး အခု (၆၀၀၀၀) ဝင်နေတဲ့ အခြေအနေထက် ပိုမိုကျေနပ် ပျော်ရွှင်နေပါလိမ့်မယ်။ တကယ်တမ်းသာ အခြေအနေနှစ်ခုကို ပျမ်းမျှတွက်ကြည့်လိုက်ရင် ဒုတိယ အခြေအနေမှာ ခင်ဗျားရဲ့ စုစုပေါင်း ဝင်ငွေက ပိုများနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျားရဲ့ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုအဆင့်အတန်းဟာ (ဆင်းရဲမွဲတေမှု မျဉ်းရဲ့ အပေါ်မှာ ရှိနေခဲ့တယ်ဆိုရင်) အဓိကအားဖြင့်တော့ အဲ့ဒါကို ခင်ဗျား ဘယ်လို ရှုမြင်သလဲ ဆိုတာအပေါ်မှာပဲ မူတည်ပါတယ်။ ပိုက်ဆံက ခင်ဗျားကို ပျော်ရွှင်စေသလား မပျော်ရွှင်စေဘူးလားဆိုတာ ခင်ဗျားအပေါ်ပဲ မူတည်တဲ့ ကိစ္စရပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ပိုက်ဆံနဲ့ ပတ်သက်လာရင် အလွယ်မှတ်ထားရမယ့် နည်းလမ်းလေးတွေရှိပါတယ်။ ပထမဆုံးနည်းလမ်းကတော့ ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်သူလေးတွေ ထွင်ထားတဲ့ အသုံးအနှုန်း တစ်ခုနဲ့ ပိုက်ဆံကို ခေါ်ဝေါ်ဆက်ဆံဖို့ပါပဲ။ အဲ့ဒါကတော့ “သောကဂရုမစိုက်ဘူး ပိုက်ဆံရေ” ဆိုတဲ့ စကားရပ်လေးပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီစကားလေးကို ပြောနိုင်ပြီဆိုရင်တော့ သူရုံးခန်းထဲက ထွက်မလာခင်ဗျာ ခင်ဗျားဘော့စ်ကိုလည်း ပြန်အော်ပစ်ခဲ့လို့ရပါတယ်။ အဲ့သလို သောကဂရုမစိုက်ဘူး ပိုက်ဆံရေ လို့ပြောနိုင်ဖို့ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားဟာ တစ်နှစ်စာ

လောက်အေးအေးဆေးဆေးထိုင်စားနိုင်ဖို့ကို စုဆောင်းထားပြီးဖြစ်ဖို့တော့လိုပါတယ်။ အဲဒီစကားကို ပြောနိုင်ပြီဆိုရင်တော့ ပိုက်ဆံနဲ့ပတ်သက်ပြီး အချုပ်နှောင်မခံရဘဲ လွတ်လပ်မှုကို ရပြီဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ သောက်ဂရုမစိုက်ပိုက်ဆံကို စုဆောင်းထားပြီး မရှိသေးဘူးဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ ပုံသေကုန်ကျစရိတ်တွေကို လျှော့ပြီး အဲဒီငွေရအောင် စုဆောင်းသင့်ပါတယ်။ ခင်ဗျားထွက်ငွေ နည်းလေလေ အဲဒီ သောက်ဂရုမစိုက် ပိုက်ဆံကို မြန်မြန်ရလေလေ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။

ဒုတိယအချက်ကတော့ ခင်ဗျားရဲ့ ဝင်ငွေနဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေမှာ ဖြစ်လာတာတို့ အသေးအဖွဲ့သော အပြောင်းအလဲလေးတွေကို တုန့်ပြန်မနေပါနဲ့။ ခင်ဗျားဝယ်ထားတဲ့ စတော့ရှယ်ယာတွေ ဒီနေ့မှာ တစ် ရာခိုင်နှုန်းလောက် တက်သွားသလား၊ ကျသွားသလား။ အဲသလောက် တက်သွားကျသွားတာလေးတွေက ခင်ဗျားကို စိုးရိမ်ပူပန်မှု ဖြစ်စေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အခြေခံအားဖြင့် ပိုက်ဆံအကြောင်းကို တအားကြီး တွေးတောပူပန်မနေပါနဲ့။ ခင်ဗျားတွေ့ထင်ထားသလောက် အဲဒါဟာ မြန်မြန်တိုးပွား ကျဆင်းသွားတာမျိုး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

တတိယအချက်ကတော့ ဥစ္စာနေ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုကို ဘယ်တော့မှ နှိုင်းယှဉ်မစဉ်းစားမိပါစေနဲ့။ အဲသလို စဉ်းစားတာမျိုးတွေက ခင်ဗျားကို မပျော်မရွှင်ဖြစ်စေပါတယ်။ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် အခြားသောသူတွေနဲ့ဖြစ်ဖြစ် ဥစ္စာနေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားမှု လုံးဝမပြုလုပ်တာဟာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။

စတုတ္ထအချက်ကတော့ ခင်ဗျား တော်တော်လေးချမ်းသာရင်တောင်မှ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်သာနေပါ။ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုက အခြားသူတွေကို မနာလိုမှုတွေ ပေါ်ပေါက်စေပါတယ်။ ပိုက်ဆံသာ လုံလုံလောက်လောက်ရှိနေရင် ဘယ်သူမဆို ရွက်လှေဝယ်လိုက်လို့ရပါတယ်။ အဲဒီအတွက် ဘာကျွမ်းကျင်မှု စွမ်းရည်မှ မလိုပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ ဘီလျံနာဖြစ်နေပြီး အဲသလို ဟန်ပြကြားပါမှု ပစ္စည်းတွေ မဝယ်ဘဲ နေနိုင်ရင်သာ ချီးမွမ်းဖို့ကောင်းတာပါ။ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်နို့မို့မို့ချချ နေတတ်တာကမှ ချီးမွမ်းဖို့ကောင်းတာပါ။

အဓိကအားဖြင့်တော့ ခင်ဗျားဟာ ဆင်းရဲမွဲတေမှုမျိုးရဲ့ အပေါ်မှာရှိနေပြီး တစ်နှစ်စာလောက်အတွက် စုဆောင်းငွေရှိနေပြီဆိုရင် ထပ်တိုးလာမယ့် ပိုက်ဆံတွေဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ရေးမှာ ဘာမှ သက်ရောက်မှု ထပ်မံရတော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲသလောက် ငွေကြေးဥစ္စာလေး ရှိနေပြီဆိုရင် ငွေထပ်ရှာဖို့ ကြိုးပမ်းမယ့်အစား အခြားသော ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝဖြစ်စေမယ့် အချက်တွေအပေါ်မှာပဲ အချိန်ပေး အသုံးချသင့်ပါတယ်။ တကယ့်အောင်မြင်တဲ့ ဘဝ၊ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝဆိုတာဟာ ပိုက်ဆံငွေကြေးနဲ့ချည်းပဲ လုံးလုံးကြီး သက်ဆိုင်နေတဲ့ ကိစ္စမဟုတ်ပါဘူး။

၁၄။ ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်း
(ဘာကြောင့် ကိုယ့်အကန့်အသတ်ကိုယ် သိဖို့ အရေးကြီးတာလဲ)

++++++

ဘယ်သူမှ လောကကြီးကို အပြည့်အဝ နားမလည်ပါဘူး။ လောကကြီးဟာ လူဦးကျောက်အဖို့ရာ ရှုပ်ထွေးလွန်းလှပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ အဆင့်မြင့်တဲ့ ပညာရေးကို ရခဲ့တယ်ဆိုရင်တောင်မှပဲ လောကကြီးရဲ့ သေးငယ်လွန်းတဲ့ အပိုင်းလေးလောက်ကိုပဲ နားလည်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း အဲဒီသေးငယ်လွန်းတဲ့ အပိုင်းလေးဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အိပ်မက်ရည်မှန်းချက် လေယာဉ်ကြီးကို ဟိုးမြင့်မြင့်ကို ပျံတက်နိုင်စေမယ့် လေယာဉ်ပြေးလမ်း ဖြစ်စေပါလိမ့်မယ်။ အဲသလို ပြေးလမ်းလေးမှ မရှိရင်လည်း ခင်ဗျားဟာ ဘယ်တော့မှ မြေပြင်ကနေ ပျံတက်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဝါရင်းဘတ်ဖတ်ဟာ “ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်း” ဆိုတဲ့ ထူးခြားတဲ့ ဝေါဟာရလေးတစ်ခုကို အသုံးပြုခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီစက်ဝိုင်းရဲ့ အတွင်းထဲမှာက ခင်ဗျား အင်မတန်ကျွမ်းကျင်တဲ့ စွမ်းရည်တွေရှိပါတယ်။ အဲဒီ စက်ဝိုင်းရဲ့ အပြင်ဖက်မှာကတော့ ခင်ဗျား တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းလောက်သာ နားလည်တဲ့ သို့မဟုတ် လုံးဝနားမလည်တဲ့ အရာတွေ ရှိနေပါတယ်။ ဘတ်ဖတ်ရဲ့ ဘဝတွက်တာ လက်ကိုင်ပြုစရာ ဆောင်ပုဒ်ကတော့ “ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းကို သိပြီး အဲဒီအတွင်းထဲမှာပဲ နေထိုင်ဖို့ကြိုးစားပါ .. အဲဒီစက်ဝိုင်းရဲ့ အရွယ်အစားက အရမ်းကြီး အရေးကြီးပါဘူး .. ဒါပေမယ့် အဲဒီစက်ဝိုင်းရဲ့ အနားသတ်မျဉ်းတွေကို သိဖို့က အင်မတန်အရေးကြီးပါတယ်” ဆိုတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ချာလီ မွန်ဂါကတော့ ဒီလို ထပ်ဖြည့်စွက်ခဲ့ပါတယ် .. “လူတိုင်းဟာ ကိုယ့်ကျွမ်းကျင်မှုက ဘာလဲဆိုတာကို သိဖို့ ကြိုးစားရပါမယ် .. အဲသလို သိပြီးတဲ့နောက်မှာ ကိုယ့်ရဲ့ အားသာချက်တွေကို အသုံးပြုရပါမယ် .. ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားအသုံးမကျဆုံး အရာမှာ အောင်မြင်မှုရဖို့ ကြိုးပမ်းနေတယ်ဆိုရင် အဆင်မပြေ ကမောက်ကမဖြစ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းခွင်ဘဝထဲကို ရောက်နေပါလိမ့်မယ် .. ဒါကို ကျွန်တော်ပြောရပါတယ်” ..။ အိုင်ဘီအမ်ရဲ့ တည်ထောင်သူဖြစ်တဲ့ တွမ် ဝတ်ဆန်က အဲဒီစကားတွေရဲ့ သက်သေပြချက်တစ်ခုအဖြစ်နဲ့ နေထိုင်သွားခဲ့ပါတယ်။ သူက သူ့ကိုယ်သူ ဒီလို ပြောခဲ့ပါတယ် .. “ငါဟာ ပါရမီရှင် ဂျိုးနီးယပ်စ် တစ်ယောက်မဟုတ်ဘူး .. ငါဟာ အချို့နေရာတွေမှာတော့ အခြားသူတွေထက် တော်တယ် .. အဲဒီ ငါတော်တဲ့ အရာတွေနားမှာပဲ ငါနေမယ်” ..။

ခင်ဗျားရဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင်ဘဝကို ရွေးချယ်တည်ဆောက်ရာမှာ အထက်က ပြောခဲ့တဲ့ အိုင်ဒီယာတွေကို တိတိကျကျလိုက်နာသင့်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကိုယ့်ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းအပေါ်မှာ အာရုံစူးစိုက် လုပ်ကိုင်တာဟာ ငွေကြေးဥစ္စာဆိုင်ရာ အဆင်ပြေတာ ထက်ကို ပိုတဲ့အချက်တွေရှိနေလို့ပါ။ ငွေကြေးအဆင်ပြေတာနဲ့ ထပ်တူ စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ ကြွယ်ဝကောင်းမွန်ခြင်း ကလည်း ထပ်တူအရေးပါ ပါပါတယ်။ အဲသလို ကိုယ့်ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်းထဲမှာနေခဲ့ရင် ခင်ဗျားဟာ ငါကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်နေရတယ် ဆိုတဲ့ မိမိကိုယ်ကို စိတ်ချယုံကြည်မှုဆိုတဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ ခံစားချက်ကို ရနိုင်ပါတယ်။ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေဟာလည်း ထိရောက်ပြီး မြန်ဆန် မှန်ကန် နေပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကိုယ်ကျွမ်းကျင်တာကို လုပ်နေရတဲ့သူအဖို့မှာ လုပ်ငန်းတာဝန်တစ်ခု ပေါ်လာရင် ငါလုပ်ရင်ကောင်းမလား မလုပ်ရင်ကောင်းမလားဆိုပြီး တွေဝေစဉ်းစားနေရတာမျိုးတွေ မရှိနိုင်တာကြောင့်ပါ။ တိကျစွာပုံဖော်ထားတဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းသာရှိရင် ခင်ဗျားနဲ့ မသင့်တော် မအပ်စပ်တဲ့ တောင်းဆိုမှုတွေ၊ အလုပ်တာဝန်တွေ ပေးအပ်လာရင် မဆိုင်မတွဘဲ ငြင်းပယ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

အရေးကြီးတာက ဘယ်တော့မှ ကိုယ့်ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်းထဲကနေ ခြေလှမ်းမကျော်မိပါစေနဲ့။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အတော်ကြာကြာတုန်းက ကြွယ်ဝတဲ့ စွန့်ဦးတီထွင်သမားတစ်ယောက်က သူ့ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးပေးဖို့ ကျွန်တော့်ကို ယူရီတစ်သန်းပေးပြီး ကမ်းလှမ်းခဲ့ပါတယ်။ အင်မတန် မက်မောစရာကောင်းတဲ့ ကမ်းလှမ်းမှုပါ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ငြင်းခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အတ္ထုပ္ပတ္တိဆိုတာဟာ ကျွန်တော့်ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်းရဲ့ အပြင်ဖက်မှာ ရှိနေတဲ့အရာ ဖြစ်တာကြောင့်ပါ။ အပျံစား အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဆိုတာမျိုးဖြစ်ဖို့က တွေဆုံးမေးမြန်း တာတွေနဲ့ သုတေသနတွေ အများကြီးလုပ်ဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ အဲလိုလုပ်ဖို့ဆိုတာက ကျွန်တော်ရေးနေတဲ့ ဝတ္ထုတွေ သုတစာတွေရေးဖို့ထက် ပိုတဲ့ ကျွမ်းကျင်မှု

စွမ်းရည်တွေရှိဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေဟာ ကျွန်တော့်မှာမရှိတဲ့ စွမ်းရည်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်သာ လက်ခံပြီးရေးခဲ့မိလို့ကတော့ မကြာချင်မှာပဲ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်လာပါမယ်။ အဲဒါထက် ပိုအရေးကြီးတာက ကျွန်တော်ဘယ်လောက်ပဲ အကောင်းဆုံးကြိုးစားရေးရေး ပုံမှန်အဆင့်လောက်ပဲရှိတဲ့ အတ္တပ္ပတ္တိစာအုပ်တစ်အုပ်ပဲ ဖြစ်လာမှာပါ။

သူ့ရဲ့ ပုံမှန်အဆင့်လောက်ထက် အများကြီးသာလွန်ကောင်းမွန်တဲ့ “ဆုံးရှုံးနစ်နားနိုင်ချေကို သိမြင်နိုင်စွမ်း” ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ ဒိုင်လန် အီဗန်စ်ဟာ ဘက်ဂမွန် ပရိုကစားသမား ဂျေဝီရဲ့ အကြောင်းကို ဖော်ပြထားပါတယ်။ “သူဟာ သူ့ပြိုင်ဖက်ရဲ့ အနေအထားကို သိဖို့အတွက်ရာ အမှားသေးသေးလေးတွေကို တမင်တကာ လုပ်လေ့ရှိပါတယ် .. တစ်ဖက် ပြိုင်ဖက် ကစားသမားက ကျွမ်းကျင်တယ်ဆိုရင် သူဟာ ကစားတာကို ရပ်ပစ်လေ့ရှိပါတယ် .. အဲသလိုနည်းနဲ့ သူဟာ လောင်းကြေးငွေရှုံးအောင် ထိန်းချုပ်နိုင်ပါတယ် .. တနည်း ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ဂျေဝီဟာ လောင်းကစားသမားအများစု မသိတဲ့အချက်တစ်ခုကို သိနေပါတယ် .. အဲဒါကတော့ သူဟာ ဘယ်အချိန်မှာ လောင်းကြေးမထပ်သင့်သလဲ ဆိုတာကို သိတာဖြစ်ပါတယ်” ..။ သူဟာ ဘယ်ပြိုင်ဖက်က သူ့ကို ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းရဲ့ အပြင်ကို ခေါ်ထုတ်နိုင်စွမ်းရှိမလဲဆိုတာကို သိပြီး အဲသလို ပြိုင်ဖက်မျိုးကို ရှောင်ရှားတတ်ဖို့ သင်ယူထားခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းအပြင်ကို ခြေချလိုစိတ်ဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းကို ချဲ့ထွင်လိုစိတ်နဲ့အတူ ခင်ဗျားကို သွေးဆောင်ဖျားယောင်းမှုတွေ ပြုလုပ်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ လက်ရှိကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းအတွင်းမှာ အောင်မြင်မှုရပြီးနေသူဆိုရင်တော့ အဲဒီ သွေးဆောင်ဖျားယောင်းမှုဟာ ခင်ဗျားအတွက် ကောင်းပါတယ်။ ခင်ဗျား လက်ရှိကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းအတွင်းမှာ အရာရာကို သက်တောင့်သက်သာနဲ့ အောင်အောင်မြင်မြင်လုပ်ဆောင်နိုင်နေပြီဆိုရင်ပေါ့။ ပုံမှန်ဆိုရင်တော့ အဲဒီ သွေးဆောင်ဖျားယောင်းမှု တွေကို ငြင်းဆိုသင့်ပါတယ်။ ကျွမ်းကျင်မှုဆိုတာတွေက နယ်ပယ်တစ်ခုကနေ နောက်နယ်ပယ်တစ်ခုကို ပြောင်းဖို့အင်မတန်ခက်ခဲပါတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင်တော့ ကျွမ်းကျင်မှု တွေဟာ သူ့ကျွမ်းကျင်ရာနယ်ပယ်ကို တွယ်ကပ်နေတတ်ကြပါတယ်။ စစ်တုရင် မာစတာတစ်ဦးဟာ စီးပွားရေးမဟာဗျူဟာ ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦး အလိုအလျှောက်ဖြစ်မသွားပါဘူး။ နှလုံးခွဲစိတ်အထူးကု ဆရာဝန်တစ်ဦးဟာ ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဆေးရုံအုပ်ချုပ်သူတစ်ဦး အလိုအလျှောက် ဖြစ်မသွားပါဘူး။ အိမ်ခြံမြေ ဈေးကွက် လေ့လာသုံးသပ်သူတစ်ဦးဟာ ထက်မြက်တဲ့ သမ္မတတစ်ဦး အလိုလို ဖြစ်မလာပါဘူး။

ဒါဖြင့်ရင် ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းကို ဘယ်လို တည်ဆောက်ကြမလဲ။ ဝီကီပီးဒီးယားမှာ ရှာဖွေနေရုံနဲ့တော့ မလုံလောက်ပါဘူး။ ပုံမှန် ကျောင်းတွေက ပေးတဲ့ ဘွဲ့တွေရနေရုံနဲ့လည်း ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းကို တည်ဆောက်တတ်ဖို့ မလွယ်ပါဘူး။ အဲဒါဟာ အချိန်ယူရပါတယ်။ အချိန်တကယ့်အများကြီးကို ယူပြီး တည်ဆောက်ရတာပါ။ “အချိန်ပေးဖို့ ထိုက်တန်တဲ့ အရာတိုင်းကို တကယ်ရှည်ကြာတဲ့ အချိန်တွေပေးဖို့ မျှော်လင့်ထားပါ” ဆိုတာဟာ အောင်မြင်မှု အကြီးအကျယ်ရရှိထားတဲ့ အမေရိကန် ဒီဇိုင်း အင်ဂျင်နီယာ မေးလ်မန်း ကျင့်သုံးတဲ့ နည်းလမ်းဖြစ်ပါတယ်။

အဲသလို တစ်ခုခုကို အချိန်ပေးလုပ်ဆောင်တာက အစွဲဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ အစွဲဆိုတာဟာ တစ်ခုခုကို မလုပ်ရမနေနိုင်အောင် စွဲလန်းနေတာမျိုးပါ။ ဒါကြောင့် တစ်ခုခုကို အရူးအမှူး လုပ်နေတတ်တဲ့သူတွေဟာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ လူအများရဲ့ ချီးနှိမ်ရှုတ်ချပြီး ပြောဆိုဆက်ဆံတာကိုလည်း ခံရတတ်ပါသေးတယ်။ ဗီဒီယိုဂိမ်းတွေ၊ ဝီကီ ဇာတ်လမ်းတွေတွေ၊ လေယာဉ်ပျံပုံစံသီလေးတွေကို စွဲလမ်းနေကြတဲ့ လူငယ်တွေရဲ့ အကြောင်းကို ကြားဖူးကြပါလိမ့်မယ်။ အဲသလို စွဲလမ်းမှုတွေဟာ လူတွေကို တစ်ခုခုအပေါ်မှာ နာရီထောင်ပေါင်းများစွာ မြှုပ်နှံလုပ်ဆောင်ဖို့ကို တွန်းအားပေးတတ်ပါတယ်။ လူငယ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဘီလီဂိုတ်မှာ အစွဲတစ်ခုရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ကွန်ပျူတာ ပရိုဂရမ် ရေးဆွဲခြင်းပါ။ စတိတ်ဂျော့ဘ်ဟာဆိုရင်လည်း စာလုံးလက်ရေးအလှရေးသားခြင်းနဲ့ ဒီဇိုင်းအပေါ်မှာ အစွဲအလန်းရှိခဲ့ပါတယ်။ ဝါရင်းဘတ်ဖတ်ဟာ ဆယ့်နှစ်နှစ်သား အရွယ်ကတည်းက သူရတဲ့ မုန့်ဖိုးကို စတော့တွေ၊ ရယ်ယာတွေ စဝယ်ခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းအပေါ်မှာ အစွဲဖြစ်နေခဲ့တာပါ။ ဒီနေ့အချိန်မှာဆိုရင် ဂိတ်၊ ဂျော့ဘ် နဲ့ ဘတ်ဖတ်တို့ဟာ သူတို့လူငယ်ဘဝရဲ့ အချိန်တွေကို ဖြန့်တီးခဲ့တာပဲလို့ ဘယ်သူကမှ မပြောကြပါဘူး။ အဲဒါနဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက်တောင်ပြောကြပါတယ်။ သူတို့မှာ အဲသလို အစွဲရှိလို့သာ သူတို့စိတ်ဝင်စားတဲ့အရာအပေါ်မှာ အချိန်အများကြီးပေးပြီး အောင်မြင်မှုရခဲ့ကြတာဖြစ်တယ်လို့တောင် ပြောကြပါတယ်။ အစွဲအလန်းဆိုတာဟာ အင်ဂျင်စက်တစ်လုံးဖြစ်ပါတယ်။ ပျက်စီးအသုံးမဝတဲ့ အင်ဂျင်တစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။

စကားမစပ် ပြောရရင် အစွဲအလန်းရဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက်က မကြိုက်မနှစ်သက်ခြင်း မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်ဝင်စားတယ် ဆိုတဲ့အရာပဲဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ဝင်စားတယ်လို့ တစ်ယောက်ယောက် က ပြောနေပြီဆိုရင် တကယ်တမ်းက “ကျွန်တော် အဲသလောက်ကြီး စိတ်မဝင်စားပါဘူး” ဆိုတာကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနဲ့ ပြောနေတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်းဆိုတဲ့ သဘောတရားဟာ ဘာကြောင့် ထင်ရှားလူသိများတဲ့ သဘောတရားတစ်ရပ် ဖြစ်နေတာပါလဲ။ သူ့ရဲ့နောက်ကွယ်က လျှို့ဝှက်ချက်က ဘာလဲ။ အဖြေက ရိုးရိုးလေးပါ။ အရမ်းတော်လွန်းတဲ့ ပရိုဂရမ်မာတစ်ဦးဟာ တော်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ပရိုဂရမ်မာတစ်ယောက်ထက် နှစ်ဆ၊ သုံးဆ၊ ကုန်ကုန်ပြောရရင် ဆယ်ဆလောက် ပိုကျွမ်းကျင်နေတာကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး။ အရမ်းတော်တဲ့ ပရိုဂရမ်မာတစ်ဦးဟာ တော်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ပရိုဂရမ်မာ ဖြေရှင်းနေတဲ့ ကိစ္စကိုပဲ သူထက် အကြိမ်တစ်ထောင်လောက်ပိုပြီး ဖြေရှင်းဖူးထားလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အင်မတန်တော်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ရှေ့နေတွေ၊ ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန်တွေ၊ ဒီဇိုင်းနာတွေ၊ သုတေသနသမားတွေ၊ အရောင်းသမားတွေ ဆိုတာဟာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းရဲ့ အတွင်းကအလုပ်တွေနဲ့ အပြင်ကအလုပ်တွေအကြားမှာ ထောင်ချီတဲ့ ကွာခြားမှုတွေ ရှိနေကြပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ ခင်ဗျားဟာ စီမံကိန်းပလန် တစ်ခုချပြီး ဘဝကို အဲဒီစီမံကိန်းအတိုင်း တသွေမတိမ်းလျှောက်လှမ်းသွားနိုင်တယ် ဆိုတဲ့ အတွေးအခေါ်အယူအဆဟာ ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်မှုတစ်ခုသာဖြစ်ပါတယ်။ (အခန်း ၂ ကို ကြည့်ပါ)။ အကြောင်းအရာအမျိုးမျိုးဟာ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ဟာရီကိန်းမုန့်တိုင်းတစ်ခု အလား တိုက်ခတ်လာနိုင်ပါတယ်။ လေပြေလေညှင်းလေးတွေနဲ့ အမြဲသာယာနိုင်မယ့် နေရာဆိုတာက တစ်ခုတည်းရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်း အတွင်းမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစက်ဝိုင်းအတွင်းမှာတောင်မှ သာယာတည်ငြိမ်နေတဲ့ ရေပြင်မှာ ရွက်လွင့်ရသလိုတော့ ဖြစ်နေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီမှာ တိုက်ခတ်လာတဲ့ လှိုင်းလုံးတွေက ခင်ဗျားလမ်းကြောင်း ပျောက်ဆုံးလောက်အောင်အထိတော့ မကြမ်းကြပါဘူး။ တခြားနည်းနဲ့ လှည့်ပြီးပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းထဲမှာ ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှုတွေနဲ့ အစွဲမှားတွေရဲ့ သက်ရောက်မှုကနေ အတော်အတန် အကာအကွယ်ပြုခြင်း ခံရပါလိမ့်မယ်။ မထင်မှတ်ထားတာတွေ ဖြစ်လာရင် တောင်မှ ခင်ဗျားဟာ ဆိုးဆိုးရွားရွားကြီး လမ်းပျောက်မသွားနိုင်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကိုယ့်ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်းထဲမှာဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ လိုအပ်တဲ့ မြေမျက်နှာပြင် အနေအထားတွေကို ကောင်းကောင်းသိပြီးဖြစ်တာကြောင့် ဘာတွေလာနိုင်မလဲ ဘယ်လိုရောက်သွားမလဲ ဆိုတာတွေကို အကြမ်းဖျင်းတော့ ခန့်မှန်းနိုင်မှာ ဖြစ်လို့ပါပဲ။

အချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင် ကိုယ်မကျွမ်းကျင် မပိုင်နိုင်တဲ့နယ်ပယ်တွေမှာ ဝင်ယောင်နေတာကိုရှောင်ပါ။ ခင်ဗျားဟာ လမ်းလျှောက်တာတောင်မှ ကွဲတတ် ဖြစ်နေရင် တောင်အမေရိက ဆာဆာအာက သင်တန်းကို သွားတက်မနေပါနဲ့။ ခင်ဗျားဆွဲထားတဲ့ပုံကို ခင်ဗျားရဲ့ ကလေးက မြင်းပုံလား၊ နွားပုံလား၊ မခွဲခြားတတ်ဘူးဆိုရင် ပန်းချီပညာရှင်အဖြစ် အသက်မွေးဖို့ အိပ်မက်ကို စွန့်လိုက်ပါ။ ခင်ဗျားအဒေါ် ခင်ဗျားအိမ်လာလည်တာကို သည်းမခံနိုင်ရင် ကိုယ်ပိုင်စားသောက်ဆိုင် ဖွင့်မယ်ဆိုတဲ့ အတွေးကို လက်လျှော့လိုက်ပါ။ ခင်ဗျားဟာ နယ်ပယ် အတော်များများမှာ ပျမ်းမျှနဲ့ ပျမ်းမျှအောက်ရောက်နေတာကို စိတ်မညစ်ပါနဲ့။ အနည်းဆုံး ခင်ဗျား နယ်ပယ်တစ်ခုမှာ အများထက်ပိုပြီး တော်နေ၊ ကျွမ်းကျင်နေရင် လုံလောက်ပါပြီ။

အဲဒီ ကိုယ့်ကျွမ်းကျင်အားသာမှုလေးတစ်ခုကို ရှာတွေ့ပြီဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားအတွက် ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ရာ ခိုင်ခံ့တဲ့ အုတ်မြစ်လေးတစ်ခု ရပါပြီ။ ထူးချွန်တဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုတစ်ခုဟာ သာမန်တတ်မြောက်တာ တစ်ထောင်လောက်ထက် ပိုကောင်းပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်းအတွက် အသုံးပြုလိုက်တဲ့ အချိန်တစ်နာရီဟာ အခြားသော အရာတွေအတွက် အသုံးပြုနေတဲ့ ထောင်ပေါင်းများစွာသော နာရီတွေထက် ပိုပြီး တန်ဖိုးရှိပါတယ်။

၁၅။ ဇွဲ၏ လျှို့ဝှက်ချက်
(စောင့်ဆိုင်းတတ်သူတွေက စွန့်စားတတ်သူတွေထက် ဘာကြောင့် ပိုအောင်မြင်ကြတာလဲ)

++++++

စတော့ရှယ်ယာ ပွဲစားတွေကိုကြည့်ပါ။ အင်္ကျီကော်လာတွေကို ကြယ်သီးမတပ်ထားကြပါဘူး။ အင်္ကျီ လက်တွေကို ခေါက်တင်ထားပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ဘဝတွေဟာ ဖုန်းလှိုင်းထဲမှာ ရှိသလိုလို နဲ့ တယ်လီဖုန်းတွေအများကြီးထဲကို တပြိုင်နက်ထဲ လက်ဟန်ခြေဟန်တွေနဲ့ အော်ဟစ်ပြောဆိုနေကြပါတယ်။ လေထဲမှာတောင် တဖျစ်ဖျစ်မြည်သံတွေ ကြားလာရသလို ပါပဲ။ အဲဒီပြောနေတဲ့ ဖုန်းလှိုင်းတွေ အများကြီးထဲကမှ သူတို့ပြောတာကို စိတ်ဝင်စားပြီး လက်ခံစကားပြောမယ့်သူတစ်ယောက်လောက် ရလာတတ်ပါတယ်။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်တွေကို ဖော်ပြတဲ့ ဘလွန်းဘာရှ် တာမန်နယ် ဆော့ဝဲလ်ကို ကြည့်ပြီး ဟော်ဟစ်နေကြတဲ့ စတော့ရှယ်ယာပွဲစားတွေကိုလည်း မြင်ဖူးပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေကတော့ စတော့ဈေးကွက်ကြမ်းပြင်က အနေအထားတွေနဲ့ ဘဏ်တွေရဲ့ ငွေကြေးအရောင်းအဝယ်လုပ်တဲ့ နေရာက အဖြစ်အပျက်တွေကို ကြည့်ပြီး ဘဏ္ဍာရေးလောကဆိုတာ ဘယ်လိုပုံစံ ဆိုတာကို မီဒီယာတွေက ပုံဖော်ပြထားတဲ့ပုံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကဲ .. မြင်ကွင်းကို ပြောင်းကြည့်လိုက်ကြရအောင်။ ဖျင်းရီပြီးငွေဖွယ်ရာကောင်းပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ လျှစ်လျူအရှု ခံရဆုံးဖြစ်တဲ့ နီဘာရားစကားပြည်နယ် အိုမားဟား မြို့ လေးက ဆွဲဆောင်မှုမရှိတဲ့ အဆောက်အအုံကြီးရဲ့ ဆယ်လေးထပ်မှာရှိတဲ့ ရုံးခန်းတစ်ခုကို မြင်ယောင်ကြည့်ပါ။ ဘလွန်းဘတ် တာမန်နယ် ဆော့ဝဲလ်လည်း မရှိပါဘူး။ ကွန်ပျူတာ မရှိပါဘူး။ အီးမေးလ်မရှိပါဘူး။ ခေတ်ဟောင်းပုံစံ အလုပ်စားပွဲနဲ့ တယ်လီဖုန်းတစ်လုံးပဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ နှစ်ပေါင်း ၄၀ဆယ်နှီးပါး နေ့စဉ်ထိုင်ပြီး သူ့အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ သူကတော့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူလောကမှာ အခုအချိန်အထိ အအောင်မြင်ဆုံးသူလို့ပြောရမယ့် ဝါရင်း ဘတ်ဖတ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အခြေအနေနှစ်ရပ်ရဲ့ ခြားနားမှုကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း မြင်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တစ်ဖက်အခြေအနေက အရမ်းကို တက်ကြွလှုပ်ရှားလွန်းတဲ့၊ ပင်ပန်းတကြီး ချွေးတလုံးလုံးနဲ့ ဖြစ်နေတဲ့၊ အပူတပြင်း လှုပ်ရှားနေတဲ့ စတော့ရှယ်ယာပွဲစားတွေဖြစ်ပါတယ်။ အခြားတစ်ဖက်မှာတော့ ငြိမ်သက်လွန်းတဲ့ ငွေရောင်ဆံဖြူတွေနဲ့ အန်ကယ် ဝါရင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခြေအနေနှစ်ခု မှာ တင်ပြခဲ့တဲ့ စတော့ဈေးကွက်ကစားခြင်းနဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဆိုတာ နှစ်ခုရဲ့ ခြားနားချက်ကို ခင်ဗျားနားလည်ရင် နေရာအနှံ့မှာရှိနေတဲ့ အဲဒီလို ကွာခြားမှုမျိုးကို ခင်ဗျား စတင်ရှု မြင်နိုင်ပြီဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကိုင်စွဲစရာ စိတ်ဝိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာ တစ်ခုကို ရရှိနိုင်မှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဖြင့်ရင် ဒီအခြေအနေနှစ်ရပ်အကြားမှာ ခြားနားနေတဲ့ တကယ့်ကွာဟချက်က ဘယ်အရာပါလဲ။ စတော့ရှယ်ယာပွဲစားတွေက စတော့တွေကို သုတ်သီးသုတ်ပြာ ဝယ်တာ၊ ရောင်းတာတွေလုပ်ပြီး အမြတ်ရဖို့ကိုပဲ ကြိုးပမ်းကြတာဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဝယ်လိုက်တဲ့ ရှယ်ယာတစ်ခုရဲ့နောက်ကွယ်မှာ ကယ်လီဖိုးနီးယားက ဆော့ဝဲလ်ကုမ္ပဏီတစ်ခု ရှိနေသလား၊ ပီရူးက ကြေးနီသတ္တုမိုင်းတွင်းတစ်ခု ရှိနေသလားဆိုတာကို သူတို့လုံးဝ စိတ်မဝင်စားကြပါဘူး။ သူတို့တကယ်စိတ်ဝင်စားတာက ရှယ်ယာဈေးနှုန်းဟာ လတ်တေလောအချိန်မှာ မှန်ကန်တဲ့ ဦးတည်ချက်နဲ့ ပြောင်းလဲရွေ့လျားနေသလား ဆိုတာကိုပဲ ကြည့်လေ့ရှိကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ရှေးရိုး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေကတော့ လက်တဆုပ်စာသော ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ ရှယ်ယာတွေကိုပဲ ဝယ်လေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီကုမ္ပဏီတွေကလည်း သူသေသေချာချာ ရင်းနှီး ကျွမ်းဝင်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဈေးကွက်ထဲမှာ ဖြစ်နေတဲ့ သုံးသပ်ချက်တွေကို သူလုံးဝ ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ သူရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ရေရှည်အတွက်ဖြစ်ပါတယ်။ အရောင်း အဝယ်လုပ်တဲ့အတွက် ကုန်ကျတဲ့ စရိတ်ကို ရှောင်ရှားနိုင်ဖို့အတွက် မကြာခဏ ရောင်းတာ ဝယ်တာမျိုးကို မလုပ်ပါဘူး။ ဘတ်ဖတ်နဲ့ ချာလီမွန်ဂါတို့ဟာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခွင့်အလမ်း အသစ်တွေကိုလည်း ရှာဖွေမနေကြပါဘူး။ သူတို့က အခွင့်အလမ်းတွေ သူတို့ဆီရောက်အလာကို စိတ်ရှည်ရှည်နဲ့ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်လေး ထိုင်စောင့်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့က “ချာလီနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ထိုင်ပြီးတော့ ဖုန်းခေါ်သံ မြည်လာတာကိုပဲ စောင့်နေကြတာပါ” လို့ပြောပါတယ်။

ဒါဆို ဘယ်သူတွေက ပိုပြီးအောင်မြင်မှု ရကြပါသလဲ။ ဈေးကွက်မှာ ကစားနေတဲ့သူလား။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူလား။ နှစ်ဖက်စလုံးမှာ အောင်မြင်သူတွေရော၊ ရုံးခိုမှုသူတွေရော ရှိကြပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် အောင်မြင်သူတွေအကြားက တကယ့် အကြီးအကျယ်အောင်မြင်သူကြီးတွေကတော့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေဖက်ခြမ်းကပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရတာ ပါလဲ။ အဓိကကျတဲ့ ခြားနားချက်တစ်ရပ်က .. ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေဟာ ကာလရှည်ကြာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို ရယူကြပြီး စတော့ရှယ်ယာပွဲစားတွေကတော့ အဲဒီ အကျိုးကျေးဇူးကို မရယူကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဦးကျောက်တွေဟာ ကာလတိုကို ပိုကြိုက်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဦးကျောက်တွေက အဲဒီလို ဒီရိုင်းလုပ်ထားခြင်းခံရလို့ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရုတ်တရက် ပြောင်းလဲတာတွေ၊ အသစ်ဖြစ်ထွန်းလာတာတွေနဲ့ ရုတ်တရက် တက်တာ ကျတာတွေကို ပိုကဲစွာ တုန်ပြန်တတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် တိုးတက် ပြောင်းလဲနေတဲ့ အရာတွေကိုတော့ သတိမပြုမိတတ်ကြပါဘူး။ အဲဒါရဲ့ ရလဒ်အနေနဲ့ ဘာမှမလုပ်ဘဲ နေပြီးစောင့်ဆိုင်းဖို့ထက် တစ်ခုခုကို ချက်ချင်းလက်ငင်း ထုတ်လုပ်လိုက်ရတာကို မှ အဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်လို့ ခံစားကြရပါတယ်။ ဇွဲရဲ့ရဲ့နဲ့ ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်လုပ်ရတာထက်စာရင် ချက်ချင်းလက်ငင်း အားကျိုးမာန်တက် လုပ်မိလိုက်ရတာကို ပိုကြိုက်တတ်ကြပါတယ်။ စောင့်ဆိုင်းရခြင်းထက် လုပ်နေရခြင်းကို ပိုပြီး ဦးစားပေးတတ်ကြပါတယ်။

ကာလတစ်လျှောက်လုံးမှာ လူတွေအဝယ်အများဆုံး စာအုပ်တွေက ဘယ်စာအုပ်တွေဖြစ်မယ်ထင်ပါသလဲ။ လက်ရှိ အရောင်းရဆုံးစာရင်းဝင် စာရေးဆရာတွေရဲ့ စာအုပ်တွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ စာအုပ်စင်ရဲ့ အပေါ်ဆုံးမှာ တင်ထားတဲ့ စာအုပ်တွေမဟုတ်ကြပါဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခု ဒါမှမဟုတ် ရာစုနှစ်တစ်ခုအတွင်းမှာ အရောင်းရဆုံး စာအုပ်တွေ ကတော့ သမ္မာကျမ်းစာ၊ မော်ရှဲ့ စာအုပ်နီလေး၊ ကိုရမ်ကျမ်း၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ကြေငြာစာတမ်း၊ လက်စွပ်တို့ရဲ့ အရှင်သခင်၊ မင်းသား (မက္ကီယာပယ်လီ) စတဲ့ စာအုပ်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်တွေဟာ ကာလရှည် တအိအိနဲ့ ရောင်းနေရတဲ့ စာအုပ်တွေဖြစ်ပြီး ဘယ်ထုတ်ဝေသူမှ အဲဒီစာအုပ်တွေကို လက်လွှတ်မခံချင်ကြပါဘူး။ ဘာရှေးဦးစွာ ကမ္ဘာပွင့်၊ ခရီးသွား တွေကို ဆွဲဆောင်တဲ့နေရာတွေ၊ သီချင်းတွေနဲ့ အခြားသော ထုတ်ကုန်တွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း အဲဒီသဘောတရားအတိုင်းပဲ ရှိတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ကာလတစ်လျှောက် လုံး အရောင်းရဆုံးကားဟာ ဘယ်ကားဖြစ်မယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ တိုယိုတာ ကော်ရိုလာကားပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီကားဟာ (၁၉၆၆) ခုနှစ်ကနေ စပြီး ထုတ်လုပ်လာခဲ့တာမှာ အခုဆို

ရင် ကားကိုအဆင့်မြှင့်မြှင့်လာခဲ့တာ ဆယ်တစ်ဆက်မြောက် မျိုးဆက်မော်ဒယ် အထိရောက်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။ ကော်ရိုလာကားဟာ စတုတ်ဘွဲ့ နှစ်မှာပဲ ရောင်းကောင်းပြီး စူပါစတား ဖြစ်ခဲ့တဲ့ကားမဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ကို စတုတ်ဘွဲ့အချိန်ကစပြီး ဒီနေ့အချိန်အထိအထိကပဲ အရောင်းရဆုံးကားအဖြစ် စာရင်းဝင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

အဲ့သလို ကာလရှည်အောင်မြင်မှုဟာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ဘယ်လိုမှထင်မထားတဲ့ အချက်ကလေးတွေကြောင့် ရလာတာမျိုးလည်းဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အပြောင်းအလဲ သေးသေးလေး တွေကို ကာလရှည် ဖြည်းဖြည်းချင်း လုပ်ဆောင်နေရင်းကနေ ရလာတာမျိုးပါ။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပမာတစ်ခုကို ကြည့်ကြရအောင်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ ဒေါ်လာ (၁၀၀၀၀) ကို ငါး ရာခိုင်နှုန်းအတိုးနဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုက်မယ်ဆိုရင် တစ်နှစ်ကြာတဲ့အခါမှာ ခင်ဗျား ဒေါ်လာ (၅၀၀) ပိုပြီးချမ်းသာလာပါမယ်။ လွယ်တယ်မဟုတ်လား။ အဲ့ဒီ အတိုးရလာတာလေးကို ပြန်ပြန်ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုက်မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ဆယ်နှစ်ကြာပြီးတဲ့နောက်မှာ အရင်း ဒေါ်လာ (၁၆၀၀၀) ရပါလိမ့်မယ်။ နှစ် နှစ်ဆယ် ကြာပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ ဒေါ်လာ (၂၆၀၀၀) ရပါပြီ။ နှစ်ငါးဆယ် ကြာပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ ဒေါ်လာ (၁၁၅ ၀၀၀) ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အရင်းဟာ ကိန်းသေနှုန်းနဲ့ တိုးပွားလာတာမဟုတ်ပါဘူး။ မြောက်ပွားကိန်း နဲ့ တိုးပွားလာတာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဦးကျောက်ဟာ ကာလကြာချိန်ကို အာရုံခံနိုင်တဲ့ ဗီအေသီပါမလာတာကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ မြောက်ပွားကိန်းနဲ့ တိုးလာတဲ့ တိုးပွားမှုကို မမြင်တတ်ကြတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဟာ ဇွဲနဲ့ ကာလရှည်လုပ်ဆောင်မှုရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကာလရှည် အောင်မြင်မှုဆိုတာဟာ မုန့်ဖုတ်အမှုန့်နဲ့ ကိတ်မုန့်တစ်လုံး ဖုတ်ရသလိုပါပဲ။ ဖြည်းဖြည်းချင်း လုပ်ရင်း ဖုတ်ရင်းနဲ့ လိုချင်တဲ့ ရလဒ်ကို ရလာတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီသဘောတရားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝမှာလည်း အလားတူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့မှာ ဘယ်ခေတ်ဘယ်အခါမှာမှ ဖြည်းဖြည်းချင်းလုပ်ရတဲ့ အလုပ်တွေ၊ ဇွဲနဲ့ တဆင့်ချင်းတည်ဆောက်ရတဲ့ အရာတွေရဲ့ အကျိုးကို ကိုယ့်အသိနဲ့ကိုယ် မမြင်တတ်ခဲ့ကြပါ ဘူး။ ခေတ်သစ်ရဲ့ လက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ ဝရုန်းသုန်းကား ဖြစ်ခြင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အလုပ်အကိုင်၊ ကုမ္ပဏီ၊ ကျွန်တော်တို့ ဘဝဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်တွေမှာ မြန်မြန်ဆန်ဆန် လုပ်ဆောင်ကြဖို့ကိုပဲ တောင်းဆိုနေပါတယ်။ အဲ့သလို မြန်မြန်ဆန်ဆန် လှုပ်ရှားကြမှပဲ ကျွန်တော်တို့ဟာ အများတကာနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ရာမှာ နောက်ကျ မကျန်ရစ်မှာလား။ လူအများ ကတော့ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ဖြစ်ဖို့ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ စွန့်စားခန်းတွေ၊ အရွှေ့အပြောင်းတွေ၊ အပြောင်းအလဲတွေ အဆက်မပြတ်လုပ်ကြမှ ဖြစ်မယ်လို့ မှတ်ယူနေကြ ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အမြင်ကတော့ အဲ့ဒါနဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဘဝမှာ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ အေးအေးဆေးဆေး လှုပ်ရှားလေလေ ပိုပြီး အကျိုးကျေးဇူး များလေလေလို့ ယူဆ ပါတယ်။ တကယ့်ကို အေးဆေးတည်ငြိမ်တဲ့ ဘဝနဲ့ နေထိုင်ခဲ့တဲ့ ဘာဝရန် ရပ်ဆဲလ် ကလည်း ဒီအချက်ကို ထောက်ခံထားပါတယ် ..

“ကြီးမြတ်တဲ့လူတွေရဲ့ ဘဝတွေဆိုတာဟာလည်း ကြီးကျယ်တဲ့အခိုက်အတန့်တွေနဲ့ချည်းပဲ ရှင်သန်နေထိုင်ရတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုကရေးတီးဟာလည်း ဧည့်ခံပွဲတွေ သွားကောင်း သွားပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ဘဝရဲ့ အချိန်အများစုကို သူ့ဇနီး ဇန့်တစ်ယောက်နဲ့အတူ အေးအေးဆေးဆေး ကုန်ဆုံးပါလိမ့်မယ်။ နေ့ခင်းပိုင်းတွေမှာသူ ဟောပြောဆွေးနွေးပွဲတွေမှာ ရောက်နေပေမယ့် ညနေခင်းတွေမှာတော့ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ အေးအေးချမ်းချမ်း ကုန်ဆုံးမှာပါပဲ။ ကန့် ဟာလည်း သူ့ဘဝတလျှောက်လုံးမှာ ကိုနီစ်ဘက်ဂျီ ကနေ ဆယ်မိုင် ထက်ပိုပြီးဝေးဝေးကို မရောက်ခဲ့ဖူးပါဘူးတဲ့။ ဒါဝင်ဟာလည်း ကမ္ဘာတစ်ပတ်လည်လည်လေ့လာပြီးတဲ့အချိန်မှာ သူ့ဘဝရဲ့ ကျန်တဲ့အချိန်တွေကို သူ့အိမ်လေးထဲမှာပဲ အေးအေး ချမ်းချမ်း နေထိုင်ကုန်ဆုံးခဲ့ပါတယ်။ တည်ငြိမ်အေးဆေးတဲ့ ဘဝဟာ ကြီးကျယ်ထင်ရှားတဲ့သူတွေရဲ့ ဝိသေသလက္ခဏာလို ဖြစ်နေပါတယ်။ အခြားသူတွေလို လှုပ်ရှားသွားလာနေမှ သာယာချမ်းမြေ့မှုကို ရကြတဲ့သူတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး” ..။ သမိုင်းတလျှောက်မှာ ကြီးကျယ်ထင်ရှားတဲ့ အမျိုးသမီးတွေကို ကြည့်ရင်လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပါပဲ။ ဟောင်ဗွာ ဟောင်ဗွာနေထိုင်ပြောဆိုခြင်းနဲ့ အတွေးအခေါ်ကောင်းတွေ ရရှိမှုအကြား၊ မနားမနေ လှုပ်ရှားနေခြင်းနဲ့ ထိုးထွင်းသိမြင်မှုအကြား၊ သုတ်သုတ်သုတ်သုတ် လုပ်နေခြင်းနဲ့ ရလာဒ် ကောင်းမွန်မှုတို့အကြားမှာ သိသာတဲ့ ဆက်နွှယ်ချက်မျိုး တွေရခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့အတွက် ဒီအချက်ကို ဘယ်လိုအသုံးပြုကြမလဲ။ အလုပ်ရှုပ်နေတာကို လျှော့ချပြီး ရေရှည်ကိုကြည့်ကာ ဇွဲသန်သန်နဲ့ ဖြည်းဖြည်း မှန်မှန်လုပ်ရတဲ့ ကိစ္စတွေကို ပိုလုပ်ကြရအောင်။ အရင်အခန်း (၁၄) မှာပြောခဲ့တဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းကို ဖော်ထုတ်ပြီး အဲ့ဒီစက်ဝိုင်းထဲက ကိစ္စတွေကို ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် လုပ်ဆောင်ကာ အဲ့ဒီအထဲမှာ နေနိုင်သမျှ နေလို့ရအောင် ကြိုးစားပါ။ ထို့အတူပဲပဲ ကောင်းမွန်တဲ့ အိမ်ထောင်ဖက်ရအောင်၊ သင့်လျော်တဲ့ နေထိုင်စရာ နေရာလေး ဒါမှမဟုတ် ကောင်းမွန်တဲ့ ဝါသနာတွေ ရရှိဖို့ကိုလည်း ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်သွားပါ။ ဇွဲလုံ့လ၊ ဇွဲမြဲကြံ့ခိုင်ခြင်းနဲ့ ရေရှည်ကို မျှော်တွေးတတ်မှုတို့ဟာ အင်မတန်တန်ဖိုးကြီးမား ပေမယ့် လူတွေက သိပ်အလေးမထားတတ်ကြတဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့ အရာတွေဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲ့သလို ကောင်းမြတ်တဲ့အရာတွေ ကိုယ့်မှာ တိုးပွားလာအောင် ကြိုးစားကြဖို့ လိုပါ တယ်။ ချာလီမွန်ဂါက ပြောပါတယ် ..

“အောင်မြင်မှုရဖို့ရာအတွက် ခင်ဗျားဟာ အရမ်းထူးချွန်တဲ့သူ ဖြစ်နေဖို့ မလိုပါဘူး .. အခြား သာမန်ပျမ်းမျှလူတွေထက် ရေရှည်မှာ နိနဲ့ နိနဲ့ ပိုတော်နေဖို့ပဲ လိုတာပါ”

၁၆။ ဗျာဒိတ်တော်တွေရဲ့ အနှောက်အယှက်
(လုပ်နိုင်တာကိုလုပ်ပါ .. လုပ်ရလိမ့်မယ်လို့ ပြောတဲ့ဟာတွေကို မလုပ်ပါနဲ့)

+++++

အန်တိုနီကို အေဒီ (၂၅၁) မှာ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ အီဂျစ်က ကြွယ်ဝချမ်းသာတဲ့ မြေပိုင်ရှင်တစ်ဦးရဲ့သား ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့အသက် (၁၈) နှစ်ရောက်တဲ့အချိန်မှာ သူ့မိဘတွေ ဆုံးပါးသွားကြပါတယ်။ အဲ့ဒီနောက် ဘုရားကျောင်းကို သူသွားတဲ့အချိန်မှာ သမ္မာကျမ်းစာထဲက ရှင်မသဒ်ရဲ့ စကားတွေကို သူကြားခဲ့ရပါတယ်။

“ပြီးပြည့်စုံမှုကို သင်အလိုရှိရင် သင့်မှာရှိတဲ့အရာတွေကိုရောင်းချပြီး မရှိဆင်းရဲသူတွေကို ပေးဝေပါ .. ထိုသို့ပြုသူဟာ ကောင်းကင်ဘုံကို ဆောင်ကျဉ်းခြင်းခံရလိမ့်မယ် .. လာပါ .. ငါ့နောက်ကို လိုက်ခဲ့ပါ”

ဒီလိုနဲ့ အန်တိုနီဟာ သူ့မှာရှိသမျှကို ရောင်းချပေးဝေပြီး သဲကွန္ဒာရအတွင်းမှာ လှည့်လည်သွားလာနေပါတော့တယ်။ အဲဒီမှာသူဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာအောင် သူတော်စင် ရသေ့ အဖြစ်နဲ့ နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အချိန်ကြာလာတာနဲ့အမျှ သူ့မှာ နောက်ပါသာဝကတွေ တိုးပွားလာပါတယ်။ နောက်လိုက်နောက်ပါ အရေအတွက်ဟာ တိုးပွားသည်ထက် တိုးပွားလာပါတယ်။ သူ့နောက်လိုက်ကြတဲ့သူတွေကတော့ ဘုရားသခင်ရဲ့ အသံတော်နဲ့ ဗျာဒိတ်စကားကို ကြားပါတယ်ဆိုတဲ့ လူငယ်တွေဖြစ်ပါတယ်။ အစက စုစည်းမိခြင်းမရှိဘဲ သိခြားစီနေကြတဲ့ ရသေ့ရဟန်း အဖွဲ့တွေဟာ သူ့နောက်မှာ ပါလာပြီး စုစည်းမိခဲ့ကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ အဓိက ခရစ်ယာန် ရဟန်းအစုအဝေးကြီးကို ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့ကြပြီး ယနေ့ခေတ်အချိန်အခါမှာတော့ အန်တိုနီဟာ ရဟန်းတို့ရဲ့ ဖခင်ကြီး အဖြစ် လူသိများခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

နှစ်တစ်ထောင်လောက်ကြာတဲ့အချိန်မှာတော့ အလားတူကိစ္စတစ်ရပ် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီတစ်ကြိမ်မှာတော့ ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ အီတလီလူမျိုး အဝတ်အထည်ကုန်သည်တစ်ဦးရဲ့ သားတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ အာစီဇီမြို့မှာနေတဲ့ ဖရန်စစ်ဆိုတဲ့ လူငယ်လေးဟာ သူ့အိပ်မက်ထဲမှာ ဘုရားသခင်ရဲ့ ဗျာဒိတ်စကားကို မကြားခင်အချိန်အထိ ဆိုးသွမ်းအကျင့်ပျက်တဲ့ လူငယ်လေးတစ်ဦးအဖြစ်နဲ့ နေထိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရားသခင်ရဲ့ ဗျာဒိတ်စကားကို ကြားပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ သူပိုင်သမျှအားလုံးကို ပေးလှူစွန့်လွှတ်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ အဝတ်အထည်တွေအားလုံးကို သူဖုန်းစားတွေကို ပေးပစ်ခဲ့ပြီး သူကတော့ ရသေ့သူတော်စင် အဖြစ်နဲ့နေခဲ့တာ ဘုရားကျောင်းတွေကို ပြန်လည်ပြုပြင်ထူထောင်တဲ့ အလုပ်ကိုပဲ တောက်လျှောက်လုပ်နေခဲ့ပါတယ်။ တဖြည်းဖြည်းချင်း နောက်လိုက်တွေ တိုးပွားလာကာ သူဟာ ဖရန်စစ္စကန် ဂိုဏ်းကို ထူထောင်ခဲ့ပါတယ်။

ဗျာဒိတ်တော် (ဘုရားသခင်ရဲ့ ခေါ်သံ) ဆိုတဲ့ စကားကို ဒီနေ့ခေတ်အချိန်မှာသာ ကြားခဲ့ရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ အန်တိုနီတို့၊ အာစီဇီက ဖရန်စစ်တို့လို လူမျိုးတွေကို ကျွန်တော်တို့ သတိရမိမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဗျာဒိတ်တော်ကို ကြားခဲ့ရတဲ့အချိန်မှာ သူတို့ဟာ ဘာမှမတတ်နိုင်ဘဲ အသံတော်ရဲ့ လမ်းညွှန်မှုနောက်ကို လိုက်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲသလို အဖြစ်မျိုးကို ကျွန်တော်တို့ဟာ ပေါလု၊ အော်ဂတ်စတင်၊ ဘလေ့စ် ပါစကယ် စတဲ့ သမ္မာကျမ်းစာထဲနဲ့ ပြင်ပက လူတွေဆီမှာ မြင်တွေ့ဖူးပါလိမ့်မယ်။

ဗျာဒိတ်တော်တွေနဲ့ ပတ်သက်ရင် မေးစရာမေးခွန်းတစ်ခုလည်း ရှိလာပါတယ်။ “ကျွန်တော်အတွက် ဗျာဒိတ်စကားကို ကျွန်တော်ဘယ်လို ရှာဖွေရမှာလဲ” ဆိုတဲ့ မေးခွန်းဟာ လူငယ်တွေအကြားမှာ ကျွန်တော်အများဆုံးကြားရတဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအမေးကို ကြားရတဲ့အခါတိုင်းမှာ ကျွန်တော် နှုတ်ပိတ်ပြီးသာနေခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ဗျာဒိတ်တော် ဆိုတာဟာ ခရစ်ယာန် အယူဝါဒရဲ့ ဓါတ်တော်မွေတော် တစ်ခုဖြစ်တာကြောင့်ပါပဲ။ ဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်သက်ဝင်မှု မရှိတဲ့ အခြားသောသူတွေရဲ့ အမြင်မှာတော့ အဲဒီ ဗျာဒိတ်တော်ဆိုတဲ့ စကားဟာ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှု တစ်ခုအဖြစ်သာ ရှိနေမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေ့ခေတ်အချိန်အခါမှာ ဗျာဒိတ်တော်ကို လိုက်လံရှာဖွေနေပါတယ် ဆိုတဲ့လူတွေဟာလည်း လောကီစည်းစိမ်ဥစ္စာတွေကို စွန့်လွှတ်ဖို့ စိတ်ဝင်စားမှာမဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါနဲ့ ဆန့်ကျင်ပြီး သူတို့ဟာ လောကကို ပိုပြီးတောင်နီးနီးကပ်ကပ် ချဲ့မြင်ထိတွေ့ကြပါလိမ့်ဦးမယ်။ သူတို့ဟာ ကြည်နူးဖွယ်တင်စားချက်ဖြစ်တဲ့ လူတိုင်းရဲ့ အတွင်းထဲမှာ ပွင့်လန်းလာဖို့ စောင့်ဆိုင်းနေတဲ့ အဖူးအငုံ့လေးတစ်ခုရှိတယ်ဆိုတဲ့ တင်စားချက်လေးကို ပိုပြီး နှစ်သက်ကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ဟာ ဘဝရဲ့ အဓိပ္ပါယ်တွေကို ဖြည့်စွမ်းပေးမယ့် သူတို့ရဲ့ အတွင်းက အသံကို ကြားရအောင် နားထောင်တတ်ကြပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအယူအဆတွေဟာ အန္တရာယ်ကြီးမားလွန်းလှပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဗျာဒိတ်တော်တို့ အတွင်းက အသံတို့ဆိုတဲ့ အယူအဆမျိုးတွေကို ယနေ့ခေတ်အချိန်အခါမှာတော့ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှုတွေအဖြစ် မှတ်ယူထားကြလို့ဖြစ်ပါတယ်။

ဂျွန် ကနေဒီ တိုးလ်ဟာ သူ့ကိုယ်သူ စာရေးဖို့မွေးဖွားလာသူဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ယူထားပါတယ်။ နှစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ် အမေရိကန်ကောင်လေး ကနေဒီဟာ သူ့စာမူကို ထုတ်ဝေသူ ဆိုင်မွန်နဲ့ ဂျူတတာ စာပေတိုက်ကို သွားပို့တဲ့အချိန်မှာ ရာစုနှစ်အတွင်း အကောင်းဆုံး ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဝေခွင့်ရတော့မယ် ဆိုတဲ့ အတွေ့နဲ့ သွားပို့ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆိုင်မွန်နဲ့ ဂျူတတာဟာ သူ့ကို စိတ်ဓါတ်အကြီးအကျယ်ကျစေခဲ့ပါတယ်။ သူဝတ္ထုကို မကြိုက်ခဲ့ကြပါဘူး။ အခြားသော ထုတ်ဝေသူပေါင်း များစွာဆီ လှည့်လည်ပြသပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ပေမယ့်လည်း ဘယ်သူကမှ သဘောမကျခဲ့ပါဘူး။ သူ့အတွင်းအကျဆုံးနေရာက ခံယူချက်ကြီးဟာ ကိုင်လုပ်ခံလိုက်ရသလို ဖြစ်သွားပါတယ်။ ခြောက်နှစ်ကြာပြီးတဲ့နောက် (၁၉၆၉) ခုနှစ်၊ ဘီလော့ဇီ၊ မစ္စစ္စီပီမှာ တိုးလ်ဟာ ဥယျာဉ်တစ်ခုက မီးသတ်ရေငုပ်ကပိုက်ကို သူကားရဲ့ အိတ်ဇောပိုက်ထဲ ထိုးတည့်ပြီး ပိုက်ရဲ့ အခြားတစ်ဖက်ကိုတော့ သူကားထဲထည့်ကာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေသွားခဲ့ပါတယ်။ သူသတ်သေပြီးနောက်မှာတော့ သူ့အမေဟာ ထုတ်ဝေသူတစ်ဦးနဲ့ ဆက်မိပြီး သူ့ရဲ့ စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့စာမူ “A Confederacy of Dunces” ကို (၁၉၈၀) ခုနှစ်မှာ ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ပြီး ဝေဖန်မှုများစွာကြားကနေပဲ အမေရိကန် တောင်ပိုင်းရဲ့ အကောင်းဆုံးသော လက်ရာ အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရပါတယ်။ တစ်နှစ်တာအတွင်း အကောင်းဆုံးဝတ္ထုကို ရေးသားခဲ့သူအဖြစ် တိုးလ်ကိုလည်း ပူလစ်ဇာဆု ချီးမြှင့်ခဲ့ကြပါတယ်။ စာအုပ်ဟာ အုပ်ရေ တစ်သန်းခွဲကျော် ရောင်းချခဲ့ရပါတယ်။

“ရုတ်တရက် အာရုံကြော အကြောသေသွားခြင်း ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ လက္ခဏာရပ်တွေထဲက တစ်ခုကတော့ လူတစ်ယောက်ဟာ သူ့အလုပ်ကို အင်မတန်ကြိုး အရမ်းကြိုးတဲ့ အလုပ်အဖြစ် မှတ်ယူထားခြင်းဖြစ်တယ်” လို့ ဘာထရန် ရပ်ဆဲလ်က ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒီ ဗျာဒိတ်တော်တွေ၊ အတွင်းက အသံဆိုတာတွေရဲ့ အန္တရာယ်ကတော့ ဒါပါပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်နဲ့ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် အရမ်းကြိုး အရမ်းကြိုး၊ အရမ်းပါတဲ့ အရာတစ်ခုအဖြစ် မှတ်ယူထားမိပြီး ဖြစ်လာတဲ့အခါ အလွန်အမင်း စိတ်ထိခိုက်ရတာမျိုးပါ။ ဂျွန် ကနေဒီ တိုးလ်လိုမျိုး တစ်ခုခုအပေါ်မှာ အလွန်အမင်းကြိုး ဆုပ်ကိုင်ဖက်တွယ်ထားခဲ့မိရင် အဲဒါဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ရေးမှာ အဟန့်အတားဖြစ်စေပါလိမ့်မယ်။ ဥပမာအားဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင် တစ်ခုခုကို အလွန်အမင်း ဖက်တွယ်ပြီး မျှော်မှန်းထားမိလို့ အဲဒီတစ်ခုနဲ့ အဆင်မပြေဖြစ်ခဲ့ရင် ခင်ဗျား စိတ်ထိခိုက်ရပါလိမ့်မယ်။ တိုးလ်သာ သူ့စာရေးခြင်းအလုပ်ကြီးကို အင်မတန်ကြိုး ဖက်တွယ်ဆုပ်ကိုင်မထားခဲ့ရင် သူ ဒီလိုမျိုး အဆုံးသတ်နဲ့ ကြုံရလိမ့်မယ်လို့ မထင်ပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ အလုပ်တစ်ခုကို ချစ်မြတ်နိုးပြီး စိတ်နှစ်လုပ်ရမယ်ဆိုတာကတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အစွဲအလမ်း လွန်ကဲလောက်အောင်ကြိုးအထိတော့ မလုပ်သင့်ပါဘူး။ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်၊ လုပ်ဆောင်ချက် အပေါ်မှာ အကောင်းဆုံးကြိုးစားပြီး အောင်မြင်ခြင်း၊ မအောင်မြင်ခြင်း၊ ရလဒ် တွေအပေါ်မှာတော့ အလွန်အမင်း အာရုံမစိုက်လိုက်ပါနဲ့။ “ငါ ဒီနေ့တော့ မဖြစ်မနေ သုံးမျက်နှာပြီးအောင်ရေးမယ်” ဆိုတာက “ငါ စာပေဆိုင်ရာ နိဘယ် ဆုကြီးရအောင်ရေးမယ်” ဆိုတာထက် ပိုကောင်းပါတယ်။

ဗျာဒိတ်တော်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ ကြည်နူးဖွယ် တင်စားချက်ကလေးဟာလည်း မမှန်ကန်ပါဘူး။ ကိုယ့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အစွဲကြီးကြီး ခေါင်းမာမာနဲ့ တစ်ခုခုကို ဆုပ်ကိုင်ထားမိတဲ့သူတွေဟာ မပျော်ရွှင်ရတတ်ပါဘူး။ ကိုယ်လုပ်ချင်တဲ့အလုပ်ကို မလုပ်ရတဲ့အခါ သူတို့ဟာ နောက်ပိုင်းမှာ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်ရတာမျိုးတွေနဲ့ ကြုံရတတ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဗျာဒိတ်တော်တွေ၊ အတွင်းက အသံတွေဆိုတာ အများစုဟာ လက်တွေ့မကျ၊ ဖြစ်နိုင်ဖို့ခက်ခဲတဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေ ဖြစ်နေတာကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ ရာစုနှစ်ရဲ့ အကောင်းဆုံး ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကိုရေးဖို့၊ ကမ္ဘာ့စံချိန်တွေကို ချိုးဖို့၊ ဘာသာတရားအသစ်တစ်ခု ထူထောင်ဖို့၊ ကမ္ဘာ့ဆင်းရဲမွဲတေမှုတွေကို တိုက်ဖျက်ပေးဖို့ ရည်မှန်းထားတယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ ရည်မှန်းချက် ပြည့်ဖို့ အခွင့်အလမ်းဟာ တစ်ထရီလီယံပုံ ပုံရင် တစ်ပုံပဲ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို အထင်မလွဲပါနဲ့။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ မြင့်မားတဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေ ချမှတ်နိုင်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ အဲဒါတွေကို ပြည့်နိုင်လောက်တဲ့ အကွာအဝေးမှာ ရှိနေပြီး ပြည့်နိုင်လောက်တဲ့ အခြေအနေမှာ ရှိနေခဲ့တယ် ဆိုရင်ပေါ့။ အဲသလိုမှမဟုတ်ဘဲ ဗျာဒိတ်တော်တွေ၊ အတွင်းကအသံတွေနောက်ကို မျက်ရမ်းမှန်းဆနဲ့ လိုက်နေမယ်ဆိုရင်တော့ ဆိုးရွားတဲ့ ဘဝတစ်ခုဆီကို ဦးတည်သွားမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါနဲ့ဆက်စပ်နေတဲ့ အချက်တစ်ခုက ရွေးချယ်မှု အစွဲမှားပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို လိုက်ပြီး အောင်မြင်သွားတဲ့သူတွေရဲ့ အကြောင်းကိုပဲ ကြည့်တတ်ကြပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် - မဒမ်ကျူရီဟာဆိုရင် အသက် ဆယ်ငါးနှစ်အရွယ်ကစလို့ သိပ္ပံပညာရှင်ဖြစ်ဖို့ ရူးသွပ်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ နိဘယ်ဆုရတဲ့အထိ အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။ စိကဆို့ ဆိုရင်လည်း အသက်ဆယ်နှစ်အရွယ်မှာ အနုပညာကျောင်းကို တက်ခွင့်ရခဲ့ပြီး ဆန်းသစ်တော်လှန်တဲ့ ပန်းချီကားတွေကို ရေးဆွဲခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုမျိုး အောင်မြင်ခဲ့တဲ့အကြောင်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ဟာ မရေမတွက်နိုင်တဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ၊ အင်တာဗျူးတွေ၊ မှတ်တမ်းရှင်ကားတွေမှာ တွေ့မြင်ကြားသိကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မကြည့် မမြင်ခဲ့ရတာကတော့ အဲဒါလို အိပ်မက်တွေမက်ခဲ့ပြီး ကျန်းသွားကြတဲ့ များစွာသောလူတွေရဲ့ အကြောင်းတွေပါ။ သူ သုတေသနစာတမ်းကို လူနှစ်ယောက်ပဲ (သူမိန်းမနဲ့၊ သူအမေ) ဖတ်လို့ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်နေကြတဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်တွေအကြောင်းကို ခင်ဗျား မမြင် မကြားရပါဘူး။ အတွင်းက အသံနောက်လိုက်ပြီး စန့်ယားဆရာမ ဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပေမယ့် ဘယ်သူကမှ အသိအမှတ်မပြု၊ လက်မခံလို့ မထင်မရှားမြို့လေးက ကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ ဂီတဆရာမလုပ်နေရသူတွေအကြောင်း ခင်ဗျား မြင်ရ ကြားရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့တွေဟာ သူတို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင်အတွက် သူတို့ အတွင်းက စကားသံနောက်ကို လိုက်ခဲ့ပြီး မှေးမှိန်မှိုင်းတဲ့ ဘဝကို ရောက်သွားခဲ့ကြရသူတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါလိုလူတွေအကြောင်းကိုတော့ ဘယ်သူကမှ အရေးလုပ်ပြီး ရေးသားဖော်ပြတာတွေမရှိတဲ့အတွက် ခင်ဗျား ကြားရ မြင်ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တမ်းမှာက အောင်မြင်သွားကြသူတွေထက် မအောင်မြင်ဘဲ နှစ်မြှုပ်သွားကြသူတွေက အဆပေါင်းများစွာ များပြားလွန်းပါတယ်။

တစ်ခါတစ်လေမှာ လူတွေက သူတို့မှာ အခြားရွေးချယ်စရာမရှိလို့ X ဆိုတဲ့အလုပ်ကို လုပ်ရပါတယ်လို့ ပြောကြပါတယ်။ နားထောင်လိုကောင်းပေမယ့် အဓိပ္ပါယ်မရှိတဲ့ စကားဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာဦးက မုဆိုး - သစ်သီးကောက်သူတွေမှာ ရွေးချယ်စရာမရှိပါဘူး။ ဒီရုပ်ခေတ်က ကျွန်တစ်ယောက်မှာ ရွေးချယ်စရာမရှိပါဘူး။ အလယ်ခေတ်က လယ်သမားတစ်ယောက်ရဲ့ ဇနီးမယားမှာ ရွေးချယ်စရာမရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့ခေတ်အခါက လူသားတစ်ဦးအနေနဲ့ ရွေးချယ်စရာမရှိဘဲ သူ့အတွင်းက အသံက ဂစ်တာသမားဖြစ်ဖို့ တွန်းအားပေးနေလို့ မဖြစ်မနေလုပ်နေရပါတယ်ဆိုတာက ရယ်စရာကောင်းပါတယ်။

တကယ်လို့ အဲဒါလို ဗျာဒိတ်တော်မျိုး အမှန်တကယ် ရှိခဲ့ရင်တောင်မှ လိုက်မလုပ်ဖို့ကို အကြံပေးလိုပါတယ်။ ဟက်ကာတွေ၊ လိမ်လည်သူတွေနဲ့ အကြမ်းဖက်သမားတွေဟာ သူတို့အတွင်းက အသံကခိုင်းတဲ့အတိုင်း လိုက်လုပ်ပြီး အမှုတော်ထမ်းနေတာလို့ ယုံကြည်နေတတ်ကြပါတယ်။ ဟစ်တလာ၊ နပိုလီယံ၊ စတာလင်နဲ့ အိုမာဘင်လာဒင်တို့အားလုံးဟာလည်း အလားတူပါပဲ။ ဘုရားသခင်ရဲ့ ဗျာဒိတ်တော်ကို ပြည့်ဝအောင် ထမ်းရွက်နေကြသူတွေလို့ အထင်ရောက်နေကြသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သေချာတာကတော့ ဗျာဒိတ်တော်ဆိုတာတွေဟာ လူကျင့်ဝတ်တွေ၊ သနားကျင့်နာမှုတွေနဲ့ ညီညွတ်နေလိမ့်မယ်လို့ အာမခံချက် မပေးနိုင်တာပါပဲ။

ဒါဖြင့်ရင် ဘာလုပ်ကြမလဲ။ အတွင်းက အသံဆိုတာတွေကို နားထောင်မနေပါနဲ့။ တကယ်တော့ အတွင်းကအသံတို့ ဗျာဒိတ်တော်တို့ဆိုတာဟာ တခြားမဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားလုပ်ချင်နေပြီး ခင်ဗျားရဲ့ မသိစိတ်ထဲမှာ တိမ်မြုပ်နေတဲ့ အရာတွေသာဖြစ်ပါတယ်။ အတွင်းမှာ ဖူးငုံနေတဲ့ ပန်းဖူးလေးဆိုတာဟာလည်း မရှိပါဘူး။ အတွင်းမှာက တိမ်မြုပ်နေတဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုတွေ၊ ကြိုက်နှစ်သက်မှုတွေသာ ရှိနေတာပါ။ ခင်ဗျားမှာ တကယ်ရှိနေတဲ့ စွမ်းရည်ကိုသာ ကျွမ်းကျင်သည်ထက် ကျွမ်းကျင်လာအောင် ဖော်ထုတ်ပါ။ အတွင်းက အသံက ခိုင်းတဲ့အလုပ်တွေကို လိုက်လုပ်ဖို့ ကြိုးစားမနေပါနဲ့။ ကံကောင်းတဲ့အချက်တစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ ကျွမ်းကျင်တဲ့ စွမ်းရည်တွေဆိုတာမျိုးဟာ လုပ်ဖို့ရာအတွက် ကျွန်တော်တို့ ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ အရာတွေ ဖြစ်နေတတ်တာပါပဲ။ အရေးကြီးတဲ့ နောက်တစ်ခုက အခြားသူတွေကလည်း ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုတွေကို တန်ဖိုးထားပါလိမ့်မယ်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ဂျွန် ဂရေး ပြောခဲ့သလိုပါပဲ ..

“ကိုယ့်မှာရှိတဲ့ စွမ်းရည်ကို အများက အသိအမှတ်မပြုလို့ မပျော်မရွှင်ဖြစ်နေရတဲ့သူဆိုတာ နည်းနည်းလေးပဲ ရှိပါတယ်”

၁၇။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဂုဏ်သတင်းတစ်ခုရဲ့ အကျဉ်းသား
(ပြင်ပက အကဲဖြတ်မှုတွေဆီကနေ အတွင်းက အကဲဖြတ်မှုဆီကို ဘယ်လို ရွှေ့ပြောင်းမလဲ)

+++++

ဘယ်အချက်ကို ခင်ဗျားပိုကြိုက်ပါသလဲ။ ကမ္ဘာ့ဉာဏ်အကောင်းဆုံးသူ ဖြစ်ပြီး ဉာဏ်အတုံးဆုံးလို့ အထင်ခံနေရတာ။ ဒါမှမဟုတ် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဉာဏ်အတုံးဆုံးသူဖြစ်ပြီး ဉာဏ်အကောင်းဆုံးသူလို့ အထင်ခံနေရတာ။

(၂၀၁၆) ခုနှစ်မှာ ဘော့ဒိုင်လန် စာပေဆိုင်ရာ နိဘယ်ဆုကိုရတဲ့အချိန်မှာ ရက်သတ္တပတ်ပေါင်းများစွာအထိ သူ အသိအမှတ်မပြုခဲ့ပါဘူး။ ဘာရည်ညွှန်းဖော်ပြချက်မှမလုပ်ခဲ့ပါဘူး။ အင်တာဗျူးလာမေးတာမျိုး လုံးဝ လက်မခံခဲ့ပါဘူး။ ဆွီဒင်အကယ်ဒမီကိုတောင်မှ ဖုန်းကလေးတစ်ချက် သူမခေါ်ခဲ့ပါဘူး။ အဲဒီနောက်မှာ ဘက်ပေါင်းစုံကနေ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်တာတွေ ကြုံခဲ့ရပါတယ်။ ဘယ်လောက်ကျေးဇူးတရား မသိတတ်တဲ့သူလဲ။ ဘယ်လောက် မောက်မာတဲ့သူလဲ။ အလကားပါ ဘာမှ ထူးခြားတဲ့သူလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ စတဲ့ ဝေဖန်သံတွေ ညံ့ညံ့စိစိ ကြားခဲ့ရပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ဒိုင်လန်ဟာ ဗြိတိသျှသတင်းစာ တစ်စောင်နဲ့ အင်တာဗျူးပြုလုပ်ပြီး “ခုလို ဆုချီးမြှင့်ခံရတဲ့အတွက် ဂုဏ်ယူပါတယ်” လို့ သူ့ရဲ့ လူထုဆက်ဆံရေး အကြံပေးက အတင်းဖိအားပေးပြီး ပြောခိုင်းတဲ့အတိုင်း ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ ဆုချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနားကို သူမတက်ရောက်ခဲ့ပါဘူး။ သုံးလ နောက်ကျပြီးမှ သူဆုကို လက်ခံရယူခဲ့ပါတယ်။ အများကတော့ သူ့အနေနဲ့ အခုလို ကမ္ဘာ့ ဂုဏ်သိက္ခာအမြင့်မားဆုံး ဆုတစ်ခုကို အလေးမထား ဂရုမစိုက်သို မလုပ်သင့်ဘူးလို့ ယူဆကြပါလိမ့်မယ်။

ဂရီဂိုရီ ပီရိုနန်းကို (၁၉၆၆) ခုနှစ်မှာမွေးဖွားခဲ့ပြီး သူဟာ အကြီးကျယ်ဆုံး အသက်ရှင်သန်နေဆဲ သင်္ချာပညာရှင်ကြီးတွေထဲက တစ်ယောက်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံခဲ့ရပါတယ်။ (၂၀၀၂) ခုနှစ်မှာ သူဟာ ဖြေရှင်းရမယ့် သင်္ချာပြဿနာ (၇) ခုထဲက “တောင်စုနှစ် ပြဿနာ” ကို ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျန်တဲ့ ပြဿနာခြောက်ခုကတော့ ယနေ့အထိ ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါဘူး။ သင်္ချာနယ်ပယ်အတွက်ပေးတဲ့ ဆုတံဆိပ်ကို ရရှိသူအဖြစ် သူ့ကို ရွေးချယ်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီဆုဟာ သင်္ချာပညာရပ်နယ်ပယ်ထဲက နိဘယ်ဆုလိုသတ်မှတ်လို့ ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူဟာ အဲဒီဆုကို လက်ခံယူဖို့ ငြင်းပယ်ခဲ့ပါတယ်။ ဆုကြေးအဖြစ် ချီးမြှင့်တဲ့ သန်းချီတဲ့ ငွေသားတွေကိုလည်း ငြင်းခဲ့ပါတယ်။ အမှန်တကယ်ဆို သူဟာ အဲဒီအချိန်မှာ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေပြီး စိန့်ပီတာစဘတ်ချ် မြို့ရဲ့ အမြင့်ပိုင်းရပ်ကွက်တစ်ခုမှာ သူ့ရခိုင်နဲ့ အတူနေတဲ့အချိန်ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်ဆို အဲဒီအချိန်မှာ အဲဒီငွေတွေကို သူ အသုံးပြုလို့ ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့အတွက်က သင်္ချာတစ်ခုတည်းသာ အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ကမ္ဘာကြီးက သူ့အပေါ် ဘယ်လိုမြင်တယ်ဆိုတာနဲ့ အောင်မြင်မှု ဆုတံဆိပ်တွေကို လုံးဝ စိတ်မဝင်စားခဲ့ပါဘူး။

ကျွန်တော် စာစရေးခါစတုန်းက ကျွန်တော်စာအုပ်တွေအပေါ်မှာ အခြားသောသူတွေရဲ့ အမြင်တွေ ဘယ်လိုရှိမလဲဆိုတာကို သိဖို့က အင်မတန်မှ အရေးကြီးတယ်လို့ ထင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်စာအုပ်တွေအပေါ်မှာ ကောင်းမွန်တဲ့ သုံးသပ်ချက်ကလေးတွေ တွေ့ရရင် အင်မတန်ပျော်ရွှင်ပြီး အဲ့ဒီ ချီးကျူးတဲ့ စကားလုံးတွေအပေါ်မှာ အင်မတန် သာယာကျေနပ် နေမိခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ လက်ခုပ်သံတွေကို ကျွန်တော့်အောင်မြင်မှုကို တိုင်းတာရဲ့ အရာအဖြစ် မှတ်ယူခဲ့မိပါတယ်။ ကျွန်တော် အသက်လေးဆယ် အလယ်ပိုင်းကို ရောက်လာတဲ့ အချိန်တစ်ခုမှာတော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဘော့ဒိုင်လန် အခိုက်အတန့်လေးနဲ့ ကြုံတွေ့ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်စာအုပ်တွေရဲ့ အရည်အသွေးဟာ လူအများရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေနဲ့ သက်ဆိုင်မှု သိပ်မရှိလှဘူးဆိုတာကို နားလည်လာခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒီချီးကျူးတာ၊ ကဲ့ရဲ့တာတွေဟာ ကျွန်တော့်စာအုပ်တွေကို ပိုကောင်းသွားစေတာ၊ ပိုဆိုးသွားစေတာမျိုး မဖြစ်စေဘူးဆိုတာကို နားလည်လာခဲ့ပါတယ်။ အဲ့သလို နားလည်သွားခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်ဟာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားတဲ့ အများရဲ့အမြင်ဆိုတဲ့ အကျဉ်းထောင်ကြီးထဲက နေ လွတ်မြောက်သွားခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော် ဦးဆုံးမေးခဲ့တဲ့ မေးခွန်းဆို ပြန်သွားကြရအောင်။ အဲ့ဒီမေးခွန်းကို ဝါရင်းဘတ်ဖတ်ကတော့ ဒီလိုပြောင်းပြောပါတယ် ..

“ခင်ဗျားဟာ ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံးချစ်တတ်သူဖြစ်ပြီး တကမ္ဘာလုံးက အဆိုးဆုံးချစ်တတ်သူလို့ အထင်ခံနေရတာနဲ့ .. ကမ္ဘာ့အဆိုးဆုံး ချစ်တတ်သူဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး ချစ်တတ်သူလို့ တကမ္ဘာလုံးက အထင်ခံနေရတာ ဘယ်အရာကို ပိုကြိုက်ပါသလဲ”

အဲ့သလို ပြောင်းပြီးမေးလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ဘတ်ဖတ်ဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ရေးအတွက် အရေးကြီးတဲ့ အယူအဆတစ်ရပ်ကို ပုံကြမ်းချပေးလိုက်ပါတယ်။ အဲ့ဒါကတော့ ပြင်ပက အကဲဖြတ်မှုနဲ့ အတွင်းက အကဲဖြတ်မှုဆိုတဲ့ သဘောတရားပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားအတွက် ဘယ်အရာက ပိုအရေးကြီးပါသလဲ။ ခင်ဗျား ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘယ်လို တန်ဖိုးဖြတ်သလဲဆိုတာနဲ့ ပြင်ပလောက က ခင်ဗျားကို ဘယ်လိုတန်ဖိုးဖြတ်သလဲဆိုတာ ဘယ်ဟာက ခင်ဗျားအတွက် ပိုအရေးကြီးပါသလဲ။

“ခင်ဗျားရဲ့ ကလေးတွေကို သင်ကြားပို့ချပေးတာမှာ သူတို့ရဲ့ ပထမဦးဆုံးသော အဆင့်မှာ သူတို့ရဲ့ မိဘတွေက ဘယ်အချက်ကို အလေးသာပေးကြသလဲ ဆိုတာကို သူတို့ မှတ်သား သင်ယူကြပါလိမ့်မယ် .. မိဘတွေက ပြင်ပက အကဲဖြတ်မှုတွေကို အလေးထားတာကို အဓိကအသားပေးခဲ့ရင် ကလေးတွေဟာ သူတို့ဘာလုပ်သင့်တယ်၊ ဘယ်လို ပြုမူသင့်တယ် ဆိုတာထက် မိဘတွေမျက်နှာသာပေးအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ ဆိုတာကိုပဲ ဦးစားပေးပြီး မှတ်သားသွားကြပါလိမ့်မယ်”

အဲ့သလို ပြင်ပက အကဲဖြတ်မှုတွေကို ဦးစားပေးလွန်းသွားပြီဆိုရင် အဲ့ဒါဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ရာမှာ အဟန့်အတားတွေ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။

ဒါပေမယ့်လည်း ကိုယ့်ရဲ့ ကောင်းတဲ့ပုံရိပ်လေးကို ကောင်းနိုင်သမျှကောင်းအောင် ပုံဖော်ပြလိုတဲ့ ဆန္ဒဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတွင်းစိတ်ထဲမှာ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းအမြစ်တွယ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘိုးဘေးတွေဖြစ်တဲ့ ကမ္ဘာဦးမုဆိုးတွေအတွက် အတွင်းကအကဲဖြတ်မှုနဲ့ ပြင်ပက အကဲဖြတ်မှု ဘယ်ဟာက ပိုအရေးကြီးမယ်လို့ ခင်ဗျားထင်ပါသလဲ။ သူတို့အတွက်မှာ ပြင်ပက အခြားသောသူတွေရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေက အရေးကြီးပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ အသက်ဟာ အခြားသူတွေက သူတို့ကို ဘယ်လိုထင်မြင်ယူဆသလဲ ဆိုတာအပေါ်မှာ အများကြီး တည်မှီနေပါတယ်။ ကမ္ဘာဦး ဘိုးဘေးတွေအတွက်တော့ အခြားသူတွေသူတို့နဲ့ ပူပေါင်းလုပ်ဆောင်မလား၊ အုပ်စုထဲကနေ ပျောက်ကွယ်သွားအောင် လုပ်လိုက်မလားဆိုတဲ့ အချက်ဟာ အဲ့ဒီ ပြင်ပကလူတွေရဲ့ မိမိအပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်က အများကြီး အရေးပါလွန်းနေပါတယ်။ ပြင်ပက အခြားသောသူတွေရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကောင်းကို မရတဲ့ ဘိုးဘေးကမ္ဘာဦးလူသားတွေဟာ သတိပြတ်သုတ်သင်ခြင်းခံရပြီး မျိုးရိုးဗီဇ အစုအဝေးထဲကနေ ပျောက်ကွယ်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ပထမဦးဆုံးသော မြို့ရွာတွေကို ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း တစ်သောင်းလောက်က စတင်ထူထောင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့သလို မြို့ပြတွေ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ အချိန်မှာ မြို့ပြတွေမှာရှိတဲ့ လူအားလုံးနဲ့ အသိအကျွမ်းဖွဲ့စို့ရာက မဖြစ်နိုင်တော့တာကြောင့် ဂုဏ်သတင်းကောင်းမွန် ကျော်ကြားအောင်လုပ်ဖို့က အရေးပါလာခဲ့ပါတယ်။ အတင်းအဓမ္မစကား ပြောကြခြင်း ဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ခင်မင်ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ကြခြင်းရဲ့ လက္ခဏာရပ်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ် ခင်ဗျား သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ တွေ့ဆုံစကားပြောကြရင် သတိထားစောင့်ကြည့်ကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ပြောစကားတွေထဲမှာ (၉၀) ရာခိုင်နှုန်းလောက်ဟာ အခြားသူတွေရဲ့အကြောင်းကို ပြောနေတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ သူတစ်ပါးရဲ့ ထင်မြင်ယူဆ အကဲဖြတ်ချက်တွေကို ဘာကြောင့် အလေးအနက်ထားနေကြသလဲ ဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်းကို ဆင့်ကဲတိုးတက်မှု ဖြစ်စဉ်ကြီးကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီး သိမြင်နားလည်နိုင်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဒီနေ့လိုမျိုး အချိန်အခါမှာတော့ အဲ့ဒီ ကိစ္စဟာ လုံးဝကြီး အဓိပ္ပါယ်မရှိတော့ပါဘူး။ ဒီနေ့အချိန်အခါမှာတော့ အဲ့ဒါနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်တောင် ဖြစ်နေပြီလို့ ပြောရမလို့ပါပဲ။ ဒီနေ့ခေတ်မှာတော့ ခင်ဗျားအပေါ် အခြားသူတွေရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထင်မြင်ယူဆချက်လောက် အရေးမပါလှတော့ပါဘူး။ ခင်ဗျားရဲ့ ဩဇာအာဏာ၊ ဂုဏ်သတင်းနဲ့ ပီသသလက္ခဏာတို့နဲ့ပတ်သက်ပြီး အဲ့ဒါတွေအပေါ်မှာ ဖြစ်ပေါ်တတ်တဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ တုန်ပြန်မှု အပြောင်းအလဲက ဒီနေ့ခေတ်အခါမှာ ပိုမိုအရေးပါလာပါတယ်။ အဲ့သလိုမှ မဟုတ်ဘဲ အခြားသူတွေရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေအပေါ်မှာလိုက်ပြီး ခံစားနေဦးမယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်အခြေအနေဟာ ကျောက်ခေတ်က စိတ်အခြေအနေမှာ ရှိနေတုန်းလိုသာ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ခင်ဗျားကို ကောင်းကင်ရောက်လောက်အောင်အထိ ချီးမွမ်းနေသည်ဖြစ်စေ၊ မြောင်းထဲရောက်လောက်အောင်အထိ နှိမ့်ချပြောဆိုနေသည်ဖြစ်စေ ခင်ဗျားရဲ့ တကယ့်ဘဝအပေါ် ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သတင်းနဲ့ မျိုးနွယ်ခံရခြင်းတွေရဲ့ သက်ရောက်မှုဟာ ခင်ဗျားထင်မှတ်ထားသလောက်ကို သက်ရောက်မှုရှိမနေပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲ့ဒါတွေကနေ လွတ်မြောက်အောင်နေပါ။ ဘာလို့ အဲ့ဒီ ချီးကျူး ကဲ့ရဲ့မှုတွေကနေ ကင်းလွတ်အောင် နေသင့်သလဲဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်း သုံးချက်ရှိပါတယ်။ ပထမဆုံးက အဲ့သလို ချီးမွမ်းကဲ့ရဲ့ တာတွေကို ဂရုမစိုက်ဘဲ နေတတ်ရင် ခင်ဗျားဟာ စိတ်ခံစားမှုတွေ ရှိလာကိစ္စတစ်ခုလို အတက်၊ အကျ ဖြစ်နေရခြင်းမျိုးတွေကနေ လွတ်ကင်းနိုင်ပါတယ်။ ရေရှည်မှာ ကိုယ့်ရဲ့ဂုဏ်သတင်းကို ပြီးပြည့်စုံတဲ့ အခြေအနေမှာ ထိန်းထားနိုင်ကြတဲ့သူလည်း ရှားပါတယ်။ ဖီးယက်စ်ရဲ့ သူဌေးဟောင်း ဂျီယန်နီ အက်ဂနယ်လီကို ဝါရင်းဘတ်ဖတ်က ဒီလိုပြောဖူးပါတယ် ..

“ခင်ဗျား အသက်ကြီး အိုမင်းလာချိန်မှာ ခင်ဗျားနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ ဂုဏ်သတင်းကို ရလာမှာပါပဲ”

အခြားသောသူတွေကို ခင်ဗျား အရေးလုပ်ပြီး နေနိုင်ရင် ခဏပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ရေရှည် ဘဝတလျှောက်လုံးတော့ ဟန်ဆောင်ပြီး မနေနိုင်ပါဘူး။ ဒုတိယအချက်က ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ဂုဏ်သတင်းကျော်ကြားမှုတွေအပေါ်မှာ အလွန်အမင်း ဂရုစိုက်နေထိုင်ခြင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ကို အစစ်အမှန်ပျော်ရွှင်စေတဲ့ အရာတွေဟာ ဘာတွေလဲဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မှားယွင်းပျက်ပြားစေတတ်ပါတယ်။ တတိယအချက်ကတော့ အဲ့ဒါတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ဖိအားတွေ ပိစေပါတယ်။ အဲ့ဒီဖိအားတွေကလည်း ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေပါတယ်။

ဒီနေ့လို ဆိုရှယ်မီဒီယာ အားကောင်းတဲ့အချိန်မှာဆိုရင်လည်း ပြင်ပက ဝေဖန်အကဲဖြတ်ချက်တွေအပေါ် အလွန်အမင်း ခံစားနေတာမျိုးတွေဟာ အဆင်မပြေပါဘူး။ ဒေးဗစ် ဘရွတ်က ဒီလိုပြောပါတယ် ..

“ဆိုရှယ်မီဒီယာတွေဖြစ်တဲ့ ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်၊ တွစ်တာ၊ စာတိုပေးပို့မှု၊ အင်စတာဂရမ်တို့ဟာ လူတွေကို ဘရန်းမန်နေဂျာလေးတွေဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲပစ်နေပါတယ် .. အဲ့ဒီနေရာတွေ မှာ လူတွေဟာ တကယ်တမ်း မပျော်ရွှင်နေဘဲနဲ့လည်း ပျော်ရွှင်တက်ကြွနေတဲ့ ပုံစံပေါက်အောင် ဖန်တီးပြီး အစစ်အမှန်မဟုတ်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ထူထောင်ပြနေကြပါတယ်”

ဘရွတ်ဟာ လူတွေ သတိမထားရင် ဘာတွေဖြစ်လာမလဲဆိုတာကို ဖော်ပြဖို့အတွက် အင်မတန်ကောင်းတဲ့ ဝေါဟာရတစ်ခုကိုလည်း အသုံးပြုခဲ့ပါသေးတယ်။ အဲ့ဒါကတော့ “အတည်ပြုမှုရှာဖွေစက်” ပါတဲ့။ ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်က လိုက်နာတွေ၊ အဆင့်သတ်မှတ်ချက်တွေ၊ ဖော်လိုပါတွေဟာ လူအများရဲ့ တုန့်ပြန်မှုကို သိမြင်နိုင်ပြီး ရေတွက်လို့ရနိုင်တဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ တွေအဖြစ် လုပ်ဆောင်တတ်ပါတယ်။ တကယ်တမ်းကျတော့ ဒါတွေဟာလည်း ခင်ဗျားရဲ့ တကယ့် အစစ်အမှန် ဂုဏ်သတင်းအဆင့်အတန်းကို ကိုယ်စားမပြုကြပါဘူး။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားသာဒီ ဝဘ် (ပင့်ကူအိမ်) ထဲမှာ ငြိတွယ်မိသွားပြီဆိုရင် ရုန်းထွက်လွတ်မြောက်အောင်ကြိုးပမ်းပြီး ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ထူထောင်ဖို့ မလွယ်တော့ပါဘူး။

အချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင် လောကကြီးကတော့ ခင်ဗျားအကြောင်းတွေကို ရေးသားတာ၊ တွစ်တာတင်တာ၊ ဖေ့စ်ဘွတ်ခ် ပို့တင်တာတွေ လုပ်ကြမှာပါ။ လူတွေကလည်း ခင်ဗျားနောက်ကွယ်မှာ အတင်းအဓမ္မတွေ တီးတိုးသဖန်းပိုးလုပ်ပြီး ပြောကြမှာပါ။ ချီးမြှောက်ပြီးပြောမယ့်သူတွေရှိသလို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချမယ့်သူတွေလည်း ရှိတာပါ။ အဲ့ဒီအရာတွေ က ခင်ဗျားထိန်းချုပ်လို့ မရတဲ့အရာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျေးဇူးတင်ဖို့ကောင်းတာက ခင်ဗျားအနေနဲ့ အဲ့ဒီအရာတွေကို ထိန်းချုပ်နေစရာလည်း မလိုပါဘူး ဆိုတဲ့ အချက် ပါ။ ခင်ဗျားဟာ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက်မဟုတ်ဘူး၊ ဆယ်လီတစ်ယောက်မဟုတ်ဘူး၊ ကြော်ငြာမော်ဒယ်လုပ်ပြီး ဝင်ငွေရှာတဲ့သူ မဟုတ်ဘူးဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သတင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိုးရိမ်ပူပန်နေတာတွေကို ရပ်လိုက်ပါတော့။ သူများတွေကို နှစ်သက်ပြီး နှစ်သက်အောင် ပြန်လုပ်နေတာတွေကိုလည်း စွန့်လွှတ်လိုက်ပါတော့။ အများရဲ့ အသိအမှတ် ပြုမှုကိုလည်း ရှာဖွေမနေပါနဲ့။ အဲ့ဒါတွေအစား တစ်ခုခုကို ကြိုးပမ်းထူထောင်ပါ။ ခင်ဗျားကိုယ် ခင်ဗျား မှန်ထဲပြန်ကြည့်ရင် မြင်နိုင်တဲ့ ပုံစံအတိုင်းပဲ နေထိုင်ပါ။ ဘတ်ဖက်က ပြောပါ တယ် ..

“အခြားသူတွေက မကြိုက်နှစ်သက်ပေမယ့်လည်း ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ကောင်းတယ်လို့ ခံစားရတဲ့အရာတွေကို လုပ်ရတာ ကျွန်တော် ပျော်ပါတယ် .. အခြားသူတွေက ချီးကျူးကြ ပေမယ့်လည်း ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ မကျေနပ်ဘူးဆိုရင် .. အဲ့ဒီအရာကို လုပ်ဖို့ရာ ကျွန်တော် မပျော်ပါဘူး”

ဒါဟာ တကယ်ပြီးပြည့်စုံတဲ့ အတွင်းက အကဲဖြတ်မှု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲ့ဒီအရာအပေါ်မှာပဲ စူးစိုက်လုပ်ဆောင်ပါ။ ပြင်ပက ချီးမွမ်းတာတွေ ကဲ့ရဲ့တာတွေကိုတော့ ခပ်ဝေးဝေး တစ်နေရာမှာသာ ထားထားလိုက်ပါ။

၁၈။ “သမိုင်း၏ နိဂုံး” အစွဲမှာ
(ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြောင်းလဲနိုင်တယ် .. အခြားသူတွေကိုတော့ မပြောင်းလဲနိုင်ဘူး)

+++++

ဇူးရစ်လေဆိပ်ထဲမှာ လမ်းခြတ်လျှောက်တိုင်း အပြောင်းအလဲ နည်းနည်းစီ ဖြစ်နေလေ့ရှိတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဆိုင်သစ်တွေ၊ ကော်ဖီဆိုင်တွေ၊ အမြင်မှာပြထားတဲ့ ဘီလ်ဘုတ် ကြီးတွေ၊ စစ်သားတွေ စီတန်းရပ်နေတဲ့အလား တောက်ပ ညီညာတဲ့ စာရင်းသွင်းကောင်တာအသစ်တွေ စတဲ့ အပြောင်းအလဲတွေကို တွေ့ရပါတယ်။ အချိန်နဲ့အမျှဆိုသလိုပဲ ကားပါကင်ထိုးတဲ့ အဆောက်အအုံအသစ်တွေကလည်း ပေါ်ပေါ်လာပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ကျွန်တော်ဟာ အသစ်ပြုပြင်ထားတဲ့ အဆောက်အအုံထဲမှာ လျှပ်စစ် ပလပ်ပေါက် ဘယ်နေရာမှာရှိသလဲဆိုတာကို မနည်းလိုက်ပြန်ရှာနေရပါတယ်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ကျွန်တော်ဟာ ဒီလေဆိပ် ဝက်ဘ်ကြီးထဲမှာ တစ်လတစ်ခါလောက်တော့ ဖြတ်သွားရပါတယ်။ အဲ့သလို သွားလာနေတာလည်း နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်လောက်ရှိပြီ။ အဲ့သလိုဖြတ်တိုင်းမှာလည်း ကျွန်တော့်ရဲ့ ဦးကျောက်ဟာ ပြောင်းလဲသွားတဲ့ အရာတွေကို မှတ်သားနေပါတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ်ဖြတ်တဲ့အခါ သွားချင်တဲ့နေရာကို မှားယွင်းကြန့်ကြာမှု မရှိဘဲ သွားနိုင်အောင်ပေါ့။ ကျွန်တော်ငယ်ငယ်က အမေ့လက်ကိုဆွဲပြီး ဒီလေဆိပ်ကြီးထဲ ပထမဆုံးအကြိမ် အဖြစ်ရောက်ခဲ့တဲ့ အချိန်ကို ပြန်အမှတ်ရမိပါတယ်။ အလုပ်အတွက် ခရီးသွားရာကနေပြန်လာမယ့် ကျွန်တော့်အဖေကို လာကြိုတာပါ။ အဖေလေယာဉ်လေ့ကားကနေ ဆင်းလာပြီး ကျွန်တော်တို့ကို လက်လှမ်းပြတာကို မြင်ရပါတယ်။ အဲ့ဒီအချိန်တုန်းက လေဆိပ်ဟာ အခုအချိန်အခါနဲ့ လုံးဝ အကွာခြားကြီးကွာခြားနေခဲ့ပါပြီ။ အဲ့ဒီအချိန်အခါတုန်းကတော့ ဇူးရစ်- ကလိုတန် လေဆိပ်ဟာ ဟောခန်းမကြီးတစ်ခုပဲ ရှိသေးပြီး လေသံအနိမ့်အမြင့်မရှိ ကြေငြာနေတဲ့ ကြေငြာသံလည်း တစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။ လေယာဉ်ထွက်ခွာချိန်ကိုကြေငြာပြီး ခရီးသည်တွေ လေယာဉ်ပေါ်တက်ကြဖို့ကို (ဂျာမန်ဘာသာ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၊ ပြင်သစ်ဘာသာတွေနဲ့) လော်စစီကာကနေ အော်နေတာဖြစ်ပါတယ်။ လေယာဉ်တွေ ဘယ်နား ရောက်နေပြီလဲဆိုတာကိုပြတဲ့ ဘုတ်ပေါ်မှာလည်း ဂဏန်းလေးတွေ ပြောင်းပြောင်းသွားတဲ့ အသံလေးကို ပုံမှန်ကြားနေရပါလိမ့်မယ်။ ဒီနေ့အချိန်အခါမှာတော့ ဇူးရစ်နိုင်ငံတကာ လေဆိပ်ဟာ လျှောက်လမ်းသုံးလမ်းရှိပြီး ဆိုင်ပေါင်းများစွာလည်း ဖွင့်လှစ်ရောင်းချနေတဲ့ ရှေ့ပင်းစင်တာကြီးတစ်ခုအလား ဖြစ်နေပါပြီ။ အခြားသော အရာတွေဖြစ်တဲ့ ရထား ဘူတာရုံတွေ၊ မြို့ကြီးတွေ၊ တက္ကသိုလ်ကြီးတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း ခင်ဗျားငယ်စဉ်က အချိန်နဲ့ အခုလက်ရှိအချိန်မှာ အကွာခြားကြီး ကွာခြားနေတာကို တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ မကြာခဏ ခရီးသွားနေတဲ့သူဆိုရင်တော့ အဲ့သလို နည်းနည်းနဲ့ တဖြည်းဖြည်းချင်းပြောင်းလဲနေတာတွေကို ဂရုပြုမိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားရော ဘယ်လိုလဲ။ အချိန်နဲ့အမျှ ခင်ဗျား ဘယ်လောက်ပြောင်းလဲနေပါသလဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် နှစ်ဆယ်လောက်တုန်းက ခင်ဗျားဘယ်လိုပုံစံ ဖြစ်နေခဲ့လဲဆိုတာကို ပြန်တွေးကြည့်စမ်းပါ။ ပြင်ပအရာတွေ (အလုပ်၊ အိမ်၊ ရုပ်သွင်ပြင်) ကိုမတွေးပါနဲ့။ ခင်ဗျားရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ အကျင့်စရိုက်လက္ခဏာ၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ ခင်ဗျားတန်ဖိုးထားတဲ့ စံနှုန်းတွေနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ ကြိုက်နှစ်သက်မှုတွေအကြောင်းကို တွေးကြည့်ပါ။ အဲ့ဒီအချိန်တုန်းက ရှိခဲ့တဲ့ အရာတွေကို အခုလက်ရှိအချိန်နဲ့ နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ကြည့်ပါ။ အဲ့ဒီအချိန်နဲ့ အခု လက်ရှိအချိန် အပြောင်းအလဲ ဘယ်လောက်ကြီး ဖြစ်သွားသလဲဆိုတာကို (၀ - အပြောင်းအလဲ လုံးဝမရှိ) ဆိုတာကနေ (၁၀ - လုံးဝပြောင်းလဲသွား၊ လုံးဝကွဲပြားခြားနားတဲ့ လူသစ်တစ်ယောက် ဖြစ်သွားတယ်) အထိ အမှတ် ပေးကြည့်ကြည့် ပါ။

ကျွန်တော်မေးကြည့်တဲ့ လူအများစုကတော့ သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွေ၊ တန်ဖိုးထားတဲ့ စံတွေ၊ ကြိုက်တာတွေ၊ မကြိုက်တာတွေဟာ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်အတွင်းမှာ အပြောင်းအလဲတွေ ရှိခဲ့တယ်လို့ ဖြေခဲ့ကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ ပြောင်းလဲမှုအဆင့်ကို (၂) ကနေ (၄) အတွင်းကို ဖြေခဲ့ကြပါတယ်။ ဇူးရစ်လေဆိပ်လို အပြောင်းလဲကြီး ပြောင်းလဲသွားတာမျိုးမဟုတ်ပေမယ့် အပြောင်းအလဲတော့ ရှိခဲ့ကြပါတယ်။

နောက်ဆက်တွဲမေးခွန်းလေးတွေ ထပ်မေးကြည့်ပါမယ်။ နောက်ထပ် အနှစ်နှစ်ဆယ်ကြာတဲ့အချိန်မှာ ခင်ဗျား ဘယ်လောက်အထိ ပြောင်းလဲသွားလိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ အများစု ဖြေကြတာကတော့ (၀) ကနေ (၁) အတွင်းမှာပဲ ရှိပါတယ်။ ဆိုလိုတာက လူအများစုက နောက်အနှစ်နှစ်ဆယ်ကြာတဲ့အခါမှာ သူတို့ ပြောင်းလဲသွားလိမ့်မယ်လို့ မထင်ခဲ့ကြပါဘူး။ ပြောင်းလဲရင်လည်း အတွင်းကျကျ မပြောင်းလဲဘဲ အပေါ်ယံ အနည်းငယ်လောက်သာ ပြောင်းလဲလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ခဲ့ကြပါတယ်။ လေဆိပ်တွေ၊ ရထားဘူတာရုံတွေနဲ့ မြို့တော်ကြီးတွေလို အပြောင်းအလဲကြီးပြောင်းလဲသွားကြလိမ့်မယ်လို့ မထင်ကြပါဘူး။ အဲ့ဒါ ရယ်စရာမကောင်းဘူးလား။ လက်ရှိအချိန်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရပ်ဆိုင်းသွားတဲ့အချိန် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ အမှန်ပဲ မှီလို့လားဗျာ။ တကယ်တမ်းမှာတော့ အဲ့သလို မဟုတ်ပါဘူး။ ဟားဗတ်က စိတ်ပညာရှင် ဒန်နီရယ် ဂီးလ်ဘတ်က ဒီအချက်ကို သမိုင်း၏ နိဂုံး အစွဲမှားလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အမှန်မှာတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အတိတ်ကနေ အခုအချိန်အထိ ပြောင်းလဲခဲ့သလောက်ပဲ အခုအချိန်ကနေ အနာဂတ်မှာ ဆက်လက်ပြောင်းလဲနေကြဦးမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လားရာဆိုတဲ့ ဦးတည်ပြောင်းလဲမှာပါလဲ။ ဒီအချက်ကတော့ သိပ်မထင်ရှားလှပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ပြောနိုင်တာ တစ်ခုကတော့ ခင်ဗျားဟာ အနာဂတ်မှာလည်း မတူညီတဲ့ တန်ဖိုးစံတွေကို လက်ခံတဲ့ မတူညီတဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးရှိတဲ့ သူတစ်ဦး ဖြစ်လာလိမ့်မယ် ဆိုတာပါပဲ။ ဒီအချက်ကတော့ သိပ်ကို သေချာလွန်းတဲ့ သုတေသနရလဒ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

ကြီးမားတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့ တန်ဖိုးစံ ဆိုတာတွေကို နောက်ကို ခဏပို့ထားလိုက်ကြရအောင်။ ခင်ဗျားရဲ့ အကြိုက်တွေအကြောင်းပဲ ပြောကြည့်ကြရအောင်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်ဆယ်ကို ပြန်တွေးကြည့်ပါ။ အဲ့ဒီအချိန်တုန်းက ခင်ဗျားအကြိုက်ဆုံး ရုပ်ရှင်ကားက ဘယ်ကားဖြစ်မလဲ။ အခုအချိန်မှာရော အကြိုက်ဆုံး ရုပ်ရှင်ကားက ဘယ်ဇာတ်ကားလဲ။ အတိတ်က ခင်ဗျားရဲ့ စံပြပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်သူတွေလဲ။ အခုအချိန်မှာရော ဘယ်သူတွေဖြစ်နေပြီလဲ။ အရင်က ခင်ဗျားရဲ့ အရေးအပါဆုံး မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတွေက ဘယ်သူတွေလဲ။ အခုရော ဘယ်သူတွေလဲ။ ဒီမေးခွန်းတွေကို အချိန်အနည်းငယ်ယူပြီး ဖြေကြည့်ပေးပါ။

ဒီလိုလူတွေရဲ့ အကြိုက်တွေ၊ မကြိုက်နှစ်သက်မှုတွေရဲ့ အပြောင်းအလဲကို တိုင်းတာနိုင်မယ့် အင်မတန်ကောင်းတဲ့ သဘောတရားတစ်ရပ် ဂီးလ်ဘတ်မှာ ရှိပါတယ်။ သူက လူတွေကို မေးခွန်း နှစ်ခု မေးပါတယ်။ (က) လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်နှစ်က ခင်ဗျားအကြိုက်ဆုံး ဂီတအဖွဲ့က ဘယ်အဖွဲ့လဲ .. အဲ့ဒီအဖွဲ့ရဲ့ ရိုးပွဲကို အခုအချိန်မှာ ကြည့်ရဖို့ လက်မှတ်ဝယ်ရမယ်ဆိုရင် ဘယ်လောက် အကုန်အကျခံပြီးဝယ်နိုင်မလဲ (ခ) လက်ရှိအချိန်မှာ ခင်ဗျားအကြိုက်ဆုံး ဂီတအဖွဲ့က ဘယ်အဖွဲ့လဲ .. နောက်ဆယ်နှစ်အတွင်းမှာ အဲ့ဒီခင်ဗျားကြိုက်ခဲ့တဲ့ ဂီတအဖွဲ့တွေကို ကြည့်ခွင့်ရဖို့ အတွက် ဘယ်လောက် အကုန်အကျခံပြီး လက်မှတ်ဝယ်နိုင်မလဲ။ အဲ့သလို မေးခွန်းနှစ်ခု မေးပြီး လေ့လာကြည့်လိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ကွဲပြားခြားနားမှုက သိသိသာသာကြီးကို ပေါ်ထွက်လာပါတယ်။ ဖြေဆိုသူတွေထဲက ပျမ်းမျှထုတ်ယူလိုက်တဲ့အခါမှာ လက်ရှိကြိုက်နေတဲ့ အဖွဲ့ကို နောင်ဆယ်နှစ်မှာ နားထောင်နိုင်ဖို့အတွက်၊ အရင်က ကြိုက်ခဲ့တဲ့ အဖွဲ့ကို ဒီနေ့နားထောင်နိုင်ဖို့ထက်ပိုပြီး (၆၁) ရာခိုင်နှုန်းလောက် ပိုပေးမယ်လို့ ဖြေခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီအချက်က သမိုင်း၏ နိဂုံး အစွဲမှား ရှိနေတယ် ဆိုတာနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ အကြိုက်တွေဟာ တသမတ်တည်း ဖြစ်မနေဘဲ ပြောင်းလဲနေတယ်ဆိုတာရဲ့ သက်သေပြချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်မှာ ပြောစရာ သတင်းကောင်းရော သတင်းဆိုးရော ရှိပါတယ်။ ပထမအနေနဲ့ သတင်းကောင်းကို ပြောပါမယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ လေ့ကျင့်ယူလို့ရတယ် ဆိုတဲ့အချက်ပါ။ အများကြီးတော့ ပြောင်းလဲနိုင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ အများစုသော ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွေဟာ မျိုးရိုးဗီဇထဲမှာ ပါလာတဲ့ ပရိုဂရမ်တွေနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က သင်ကြားချက်တွေ အပြန်အလှန် ပေါင်းစပ်ပြီး ဖြစ်ထွန်းလာကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ရသလောက် အခွင့်အလမ်းကို ရယူပြီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ ကြိုးစားသင့်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ပွဲကိုင်ဖို့ အထိရောက်ဆုံး နည်းလမ်းကတော့ စံပြပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အသုံးပြုခြင်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကိုယ်လေးစားအားကျတဲ့သူတွေကို ရွေးချယ်တဲ့အခါမှာ ဂရုတစိုက် ရွေးချယ်သင့်ပါတယ်။

သတင်းဆိုးကတော့ ခင်ဗျားအနေနဲ့ အခြားသူတွေကို ပြောင်းလဲပေးလို့ မရဘူးဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝလက်တွဲဖော်ဖြစ်စေ၊ သားသမီးတွေကိုဖြစ်စေ ပြောင်းလဲပေးလို့ မရပါဘူး။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ဖို့ တွန်းအားတွေဟာ အတွင်းကနေပဲ လာလေ့ရှိပါတယ်။ ပြင်ကပနေ ဖိအားပေးပြီး ပြောင်းလဲစေတာမျိုးတွေ၊ ကျိုးကြောင်းပြ ဆုံးမပြီး လမ်းညွှန်မှုပေးတာတွေဟာ ဘယ်တော့မှ အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့အတွက် ကျွန်တော်အသုံးပြုတဲ့ ရွှေစည်းမျဉ်းတွေထဲက တစ်ခုကတော့ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါတယ်။ "အခြားသူတွေကို ပြောင်းလဲ ပေးရမယ့် အခြေအနေမျိုးတွေကို ရှောင်ရှားပါ" ဆိုတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရိုးရှင်းတဲ့ မဟာဗျူဟာလေးဟာ ကျွန်တော့်ကို စိတ်ပျက်စရာအဖြစ်တွေ၊ စရိတ်ကုန်ကျတာတွေနဲ့ ဘေးဒုက္ခကြုံရတာတွေကနေ အကာအကွယ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ လက်တွေ့ပြောပြရရင် ကျွန်တော်ဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အကျင့်စရိုက်ကို နောက်မှ ပြင်ပေးလို့ရပါတယ်ကွာဆိုပြီး အဲ့ဒီလူနဲ့ အလုပ်တွဲလုပ်တာမျိုးကို ဘယ်တော့မှမလုပ်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲ့သလို ပြင်ပေးလို့ မရဘူးဆိုတာ ကျွန်တော်သိနေတာကြောင့်ပါ။ ဘယ်လောက်ပဲ အကျိုးအမြတ်ရှိမယ့် အလုပ်ကိစ္စပဲဖြစ်ပါစေ တစ်ဖက်လူရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ အကျင့်စရိုက်ဟာ ကျွန်တော်နဲ့ အဆင်မပြေနိုင်ဘူးဆိုရင် အဲ့ဒီလူနဲ့ ကျွန်တော်ဘယ်တော့မှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တာမျိုး မလုပ်ပါဘူး။ ဒါအပြင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွင်းမှာ ရှိတယ်လူတွေရဲ့ စိတ်ဓါတ်ရေးရာ၊ အကျင့်စရိုက်တွေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရမယ်ဆိုတဲ့ ခေါင်းဆောင်နေရာမျိုးကို ကျွန်တော်ဘယ်တော့မှ တာဝန်ယူလေ့မရှိဘဲ လက်ရှောင်ပါတယ်။

ထက်မြက်တဲ့ စီးပွားရေးသမားတွေအားလုံးဟာ ဒီအချက်ကို အမြဲဂရုစိုက်ပါတယ်။ "အနောက်တောင် လေကြောင်းလိုင်း" ကို စတင်တည်ထောင်စဉ်အချိန်ကတည်းက ချမှတ်ထားတဲ့ လမ်းညွှန်မူဝါဒတစ်ခုက "စိတ်ဓါတ်ရေးရာ ကောင်းမွန်သူတွေကို ငှားရမ်းပြီး ကျွမ်းကျင်မှုရှိအောင် လေ့ကျင့်ပေးပါ" ဆိုတဲ့ မူဝါဒပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ဓါတ် အကျင့်စရိုက်ကို ပြောင်းပေးလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ လျှော့လျှော့ပေါ့ပေါ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် သင့်လျော်တဲ့ အချိန်တစ်ခုအတွင်းမှာ ပြောင်းပေးလို့ မရပါဘူး။ စိတ်ဓါတ်၊ အကျင့်စရိုက်ကို ပြင်ပက ဖိအားနဲ့ လုံးဝ ပြောင်းပေးလို့မရပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွမ်းကျင်မှု စွမ်းရည်ကတော့ ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးလို့ရပါတယ်။

ဒီလိုရိုးရှင်းတဲ့ ဗျူဟာလေးတစ်ခုကို လူတွေဘာကြောင့် မသိမြင်ကြတာလဲ။ အသုံးမချကြတာလဲလို့ ကျွန်တော်အမြဲ အံ့သြနေမိပါတယ်။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ရှိပါတယ်။ သူဟာ ပါတီပွဲတွေကိုကြိုက်ပြီး၊ လူမှုရေးရာ ကိစ္စတွေမှာ အမြဲတက်တက်ကြွကြွနဲ့ ရှေ့တန်းက ပါဝင်လုပ်ဆောင်တတ်သူတစ်ယောက်ပါ။ သူဟာ အင်မတန်ချောမောလှပပြီး အတွင်းစွန့် အိမ်တွင်းပုန်းတတ်တဲ့ စရိုက်သဘာဝရှိတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို လက်ထပ်ယူခဲ့ပါတယ်။ သူ့အကျင့်စရိုက်ကို ပြောင်းလဲပေးပြီး ပါတီပွဲတွေကြိုက်တတ်တဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ်လာအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်လိမ့်မယ် ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ပေါ့။ သူ မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ ရလဒ်ကတော့ မကြာခင်မှာပဲ ကွာရှင်းပြတ်စဲခဲ့ရပြီး ငွေကုန်ကြေးကျ အတော်များသွားတာပါပဲ။

အဲ့ဒါနဲ့ ဆက်စပ်တဲ့ ဘဝတွေကတော့ စည်းမျဉ်းတစ်ခုက “ခင်ဗျားကြိုက်နှစ်သက်ပြီး ယုံကြည်စိတ်ချတဲ့လူမျိုးနဲ့သာ အလုပ်လုပ်ပါ” ဆိုတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ချာလီမွန်ဂါ ပြောသလိုပါပဲ။ “အိုး .. ခင်ဗျားယုံကြည်ရတဲ့သူတွေနဲ့ပဲ အလုပ်လုပ်ပြီး ကျွန်တို့သူတွေကို ခင်ဗျားဘဝထဲက ထုတ်ထားတာက အသုံးတည့်ပါတယ် .. ဒါပေမယ့် ဉာဏ်ပညာရှိတဲ့သူတွေကတော့ ကြွက်သတ်ဆေးလို့မျိုး လုံးဝ အဆိပ်အတောက်ဖြစ်စေတဲ့ သူမျိုးကိုပဲ ရှောင်ရှားတတ်ကြပါတယ် .. အဲသလို လူမျိုးတွေကလည်း အများကြီးရှိပါတယ်” .. တဲ့ ..။ ဆိုတော့ကာ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား ဒီလို အဆိပ်အတောက်ဖြစ်စေတဲ့ လူတွေဆီကနေ ဘယ်လိုမျိုးရှောင်ရှားမလဲ။ အကြံပြုချက် တစ်ခုပေးပါမယ်။ နှစ်တိုင်းရဲ့ ဒီဇင်ဘာ (၃၁) ရက်နေ့မှာ ကျွန်တော်နဲ့ ကျွန်တော့်ဇနီးဟာ စာရွက်တစ်စုံပေါ်မှာ ဘယ်သူတွေက ကျွန်တော်တို့အပေါ် အဆိပ်အတောက်ဖြစ်စေသလဲဆိုတာနဲ့ ဘယ်သူတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဘဝထဲက ထုတ်ပယ်ရမလဲဆိုတဲ့ စာရင်းကို ရေးသားပြုစုလေ့ရှိပါတယ်။ ပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ အဲ့လိုလူတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဘဝထဲကနေ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ဖယ်ထုတ်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ အလေ့အထတစ်ခုဖြစ်ပြီး အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမယ့် ဓလေ့ထုံးစံတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

၁၉။ ဘဝရဲ့ ပိုမိုသေးငယ်တဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်
(ခင်ဗျား ဘယ်ရည်မှန်းချက်တွေကို ပြီးမြောက်နိုင်မလဲ .. ဘယ်အရာတွေက မပြီးမြောက်နိုင်တဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေလဲ)

++++++

စာရေးဆရာ တယ်ရီ ပီးယော့စ် သူ့သူငယ်ချင်း ဂယ်ရီဆီကို ဖုန်းခေါ်တဲ့အချိန်မှာ ဖုန်းထဲကနေ ဒီလိုပြောတာကို ကြားလိုက်ရပါတယ် .. “ဟိုင်း .. ဂယ်ရီပါ .. ဒါဟာ အလိုအလျှောက် ဖုန်းဖြေစက်မဟုတ်ပါဘူး .. မေးခွန်းမေးစက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ် .. မေးခွန်းနှစ်ခု မေးပါမယ် .. ခင်ဗျားဘယ်သူပါလဲ .. ခင်ဗျား ဘာအလိုရှိ (ဖြစ်ချင်) ပါသလဲ” .. စကားသံ ခဏတိတ်သွားပြီး ဆက်ပြောပါတယ်။ “ဒီမေးခွန်းတွေကို အရေးမပါတဲ့ အသေးအမွှေးမေးခွန်းလေးတွေလို့ ခင်ဗျားထင်ခဲ့ရင် ဘဝမှာ ရှင်သန်နေထိုင်သွားကြတဲ့ လူတွေရဲ့ (၉၅) ရာခိုင်နှုန်းဟာ ဒီမေးခွန်းနှစ်ခုထဲက ဘယ်မေးခွန်းကိုမှ စဉ်းစားဖြေဆိုသွားကြခြင်း မရှိဘူးဆိုတာ သတိရပါ” ..။

“သင် ဘယ်သူလဲ” ဆိုတဲ့မေးခွန်းကို ခင်ဗျား ဘယ်လို ပြန်ဖြေမလဲ။ အဲ့ဒီမေးခွန်းကို မေးလိုက်ရင် လူအများစုကတော့ သူတို့နာမည်ကို ပြောပြီး သူတို့ ဘာအလုပ်လုပ်ကိုင်နေတယ်ဆိုတာကို ပြောတတ်ကြပါတယ်။ တစ်ခါတစ်လေမှာ သူတို့ မိသားစုအကြောင်း အကျဉ်းချုပ် (ကျွန်မဟာ ကလေးနှစ်ယောက်ရဲ့ အမေဖြစ်တယ်) ဒါမှမဟုတ် သူကြိုက်နှစ်သက်တဲ့အရာတွေ (ကျွန်မ လူတွေကို ကြိုက်တယ်) ကိုလည်း ပြောတတ်ကြပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလို ပြန်ဖြေတာတွေက ဘာအသုံးကျပါသလဲ။ တကယ်တော့ ဘာမှ အသုံးမကျပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲ့သလို အဖြေမျိုးတွေက ခင်ဗျားရဲ့ သရုပ်သကန်ကို ဖော်ထုတ်မပြနိုင်ကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့သလိုအဖြေမျိုးတွေက တစ်ကြောင်းပဲဖြစ်ဖြစ် ဆယ်ကြောင်းလောက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် ပြောနေလည်း ခင်ဗျားဘယ်သူလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို မဖြေဆိုနိုင်ပါဘူး။ ခင်ဗျား ဘယ်သူပဲ ဖြစ်နေပါစေ အဲ့သလိုအဖြေမျိုးတွေနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝနဲ့ ခင်ဗျား ဘယ်သူလဲ ဆိုတာကို ပြန်ဖြေမယ်ဆိုရင် ဝတ္ထု ထူထူ တစ်အုပ်စာလောက်ပြန်ဖြေမှ ရပါလိမ့်မယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝတွေဟာ မျက်နှာစာပေါင်းများစွာနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ကြောင်းထဲနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဘဝကို ပုံဖော်ဖို့က ဘယ်လိုမှ တိကျနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အမြဲတမ်းဆိုသလိုပဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အဲ့သလို တစ်ကြောင်းထဲဖြစ်တဲ့အထိကို ချုံ့ပြီး ရှု ကြည့်မိတတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် ကာတွန်းစာအုပ်ထဲက ကာတွန်းရုပ်လေးတွေလိုမျိုး အလွန်အမင်းရှင်းလင်းအောင် ရှုကြည့်မိတတ်ကြပါတယ်။ အဲ့သလို ကြည့်တဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော်တို့မှာ ပဋိပက္ခဖြစ်နေတဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက်တွေ ဖြစ်နေသလောက်၊ လုံးဝ အကောင်းတွေချည်းဖြစ်နေသလောက်ဖြစ်အောင် ကြည့်မြင်မိတတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်အကြောင်းကိုယ်ပြောရမယ်ဆိုရင် မကောင်းတာတွေကို မေ့ထားကြပြီး ကောင်းတဲ့အပိုင်းတွေကိုပဲ ပြောတတ်ကြပါတယ်။ တကယ်တော့ ခင်ဗျားဘယ်သူလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းမျိုးကို ပြန်မဖြေတာက အကောင်းဆုံးပါပဲ။ ဒါဟာ အချိန်ဖြုန်းတာ သက်သက်ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဒုတိယ မေးခွန်းကို ဆက်သွားကြရအောင်။ ခင်ဗျားဘာ ဖြစ်ချင်သလဲ ဆိုတဲ့မေးခွန်းပါ။ ပထမမေးခွန်းနဲ့ မတူပါဘူး။ ဒီမေးခွန်းကတော့ အင်မတန်ကို ဖြေဆိုလို့ရတဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ပြန်ဖြေမယ့်အချိန်မှာတော့ အင်မတန် သတိထားပြီး ပြန်ဖြေရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမေးခွန်းက ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝရည်မှန်းချက်ကို မေးနေတာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်လေမှာ ဘဝ အဓိပ္ပါယ်လို့လည်း ပြောကြပါသေးတယ်။ အနက်အဓိပ္ပါယ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးက ကျွန်တော်တို့ကို အတော်လေး ရှုပ်ထွေးစေပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ဆိုတာကို ဘဝရဲ့ ကြီးမားတဲ့အနက်အဓိပ္ပါယ်နဲ့ ဘဝရဲ့ သေးငယ်တဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ဆိုပြီး တိတိကျကျလေး ခွဲခြားကြည့်ကြရအောင်။

ဘဝရဲ့ ကြီးမားတဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်လို့ဆိုလိုက်ရင် ဒီကမ္ဘာမြေပေါ် ဘာလုပ်ဖို့ ရောက်လာတာလဲ၊ စကြဝဠာကြီး ဘာကြောင့်တည်ရှိနေတာလဲ၊ ဒါတွေအားလုံးဟာ ဘာအဓိပ္ပါယ်ရှိသလဲ စတာတွေဆီရောက်သွားပါလိမ့်မယ်။ အခုအချိန်အထိတော့ ယဉ်ကျေးမှုအသိုင်းအဝိုင်းတိုင်းမှာ အဲ့ဒါတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ သူ့ကိုယ်ပိုင် ဒဏ္ဍာရီတွေ ရှိနေကြပါတယ်။ ကမ္ဘာမြေကြီးဟာ အင်မတန်ကြီးမားတဲ့ လိပ်ကြီးတစ်ကောင်ရဲ့ အခွံဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့ ဒဏ္ဍာရီတစ်ခုလည်း ရှိပါတယ်။ အဲ့ဒီ ဒဏ္ဍာရီကို တရုတ်နဲ့ တောင်အမေရိကမှာ တွေ့ရပါတယ်။ ခရစ်ယာန် ဒဏ္ဍာရီအရဆိုရင်တော့ ဘုရားသခင်က အရာအားလုံးကို ခြောက်ရက်အတွက် ဖန်ဆင်းခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ တရားစီရင်ရာနေ့ ရောက်တဲ့အခါ ဘုရားသခင်ဟာ ကမ္ဘာကြီးကို ပြန်လည်သန့်စင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒဏ္ဍာရီ စာရေးဆရာတွေနဲ့ မတူတာကတော့ သိပ္ပံပညာရှင်တွေဖြစ်ပါတယ်။ သိပ္ပံပညာမှာတော့ ကြီးမားတဲ့ ဘဝရဲ့အဓိပ္ပါယ်နဲ့ ဆိုင်တဲ့ အဖြေတွေကို မတွေ့ရှိသေးပါဘူး။ ဘဝနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သိပ္ပံပညာက သိသမျှကတော့ ဘဝဟာ ရုပ်ခြင်နဲ့ စွမ်းအင် လုံလောက်စွာ ရရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ရည်ရွယ်ချက်မဲ့ ဆက်လက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေဦးမယ်ဆိုတာပါပဲ။ ဘဝမှာ လူသားတွေအတွက်သာမက စကြဝဠာကြီးအတွက်ပါ သိသာထင်ရှားတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဆိုတာမျိုး ရှိမနေပါဘူး။ ကမ္ဘာလောကကြီးဟာ အခြေခံအားဖြင့်တော့ အဓိပ္ပါယ်ကင်းမဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘဝရဲ့ကြီးမားတဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ရှာဖွေနေတာကို ရပ်လိုက်ပါ။ အဲ့ဒါဟာ အချိန်ဖြုန်းတာ သက်သက်ပဲဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဒါပေမယ့် ဘဝရဲ့ သေးငယ်တဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ရှာဖွေတာကတော့ အရေးကြီးပါတယ်။ အဲ့ဒါကတော့ ခင်ဗျားရဲ့ တကိုယ်ရေ ရည်မှန်းချက်တွေ၊ ပန်းတိုင်တွေ၊ လုပ်ရမယ့် တာဝန်ဝတ္တရားတွေအကြောင်း တွေးတောစဉ်းစားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒါဟာ ဂယ်ရီရဲ့ ဖုန်းဖြေစက်ထဲက ဒုတိယမေးခွန်း အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်မှာ ရည်မှန်းချက် တစ်ခုမရှိခဲ့ရင် ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ဘယ်လိုမှ တည်ဆောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆီနီကာဟာ ဒီအချက်ကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်လောက်ကတည်းက ဖော်ထုတ်ခဲ့ပါတယ်။ “ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အားထုတ်မှုတွေ အားလုံးဟာ တစ်ခုခုကို ရည်ရွယ်ပြီး လုပ်ဆောင်သင့်ပါတယ် .. အဆုံးသတ်ကို စိတ်ထဲမှာ ကြိုတင်ရှုမြင်ပြီးမှသာ စတင်လုပ်ဆောင်ပါ” လို့ သူက ပြောခဲ့ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ရည်မှန်းချက် သေချာပေါက် ပြည့်လိမ့်မယ်လို့တော့ ဘယ်သူမှ အာမခံနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဘာရည်မှန်းချက်မှ မရှိဘူးဆိုရင်တော့ ဘာကိုမှ အောင်မြင်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကိုတော့ အာမခံနိုင်ပါတယ်။

ဘဝရည်မှန်းချက်တွေဟာ အင်မတန်မှ အရေးပါပါတယ်။ ဥပမာပြောရရင် အမေရိကန်မှာ အသက် (၁၇)၊ (၁၈) အရွယ်ရှိတဲ့ ကျောင်းသားတွေကို ငွေရေးကြေးရေးအရ အောင်မြင်မှု ရရှိကာ ဘယ်လောက်အရေးပါသလဲ ဆိုတဲ့ စစ်တမ်းတစ်ခု ကောက်ယူခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ကို (၁) အရေးမပါပါ (၂) အတော်အသင့် အရေးပါသည် (၃) အလွန်အရေးပါသည် (၄) အလွန် အလွန် အရေးပါသည် ဆိုတဲ့ အဖြေလေးခုထဲက တစ်ခုကို ရွေးခိုင်းခဲ့ပါတယ်။ နှစ်အတော်ကြာတဲ့အခါမှာ အဲဒီ လူတွေကိုပဲ သူတို့ရဲ့ ဝင်ငွေဘယ်လောက်ရှိသလဲ ဆိုတာနဲ့ သူတို့ ဘဝမှာ ဘယ်လောက်အထိ ပျော်ရွှင်မှု ရှိနေသလဲ ဆိုတဲ့အချက်တွေကို စစ်တမ်း ပြန်ကောက်ယူခဲ့ပါတယ်။ ပထမ ရလဒ်က ငယ်ရွယ်စဉ်မှာ ငွေကြေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရည်မှန်းချက် မြင့်မားခဲ့တဲ့သူတွေဟာ သက်လတ်ပိုင်းအရွယ်မှာ ဝင်ငွေပိုကောင်းနေကြတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ရည်မှန်းချက်ထားရှိတာက အလုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအချက်က ပက်စလော့ရဲ့ ခွေးလိုမျိုးပဲ လူတွေဟာ ပြင်ပက လှုံ့ဆော်မှုတွေကိုသာ တုန်ပြန်လေ့ရှိတယ်လို့ မှတ်ယူထားခဲ့တဲ့ စိတ်ပညာရှင်တွေကို အတော်လေး အံ့အားသင့်သွား စေခဲ့ပါတယ်။

ဒုတိယ ရလဒ်ကတော့ ပညာရေးပြီးဆုံးလို့ အလုပ်ခွင်ဝင်တဲ့အချိန်မှာ ဝင်ငွေမြင့်တဲ့ အလုပ်ကို ရရမယ်လို့ ရည်မှန်းချက်ထားခဲ့ပြီး အဲဒီရည်မှန်းချက်အတိုင်း ပြည့်ဝခဲ့ကြတဲ့ ကျောင်းသား အားလုံးဟာ သူတို့ရဲ့ ဘဝကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု ရှိခဲ့ကြတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်တော့ ငွေကြေးဟာ အရေးပါတယ် လို့ဖြေဆိုခဲ့ကြပြီး အဲဒီရည်မှန်းချက်ကို ပြည့်အောင် မလုပ်နိုင်ခဲ့သူတွေကကျတော့ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် မကျေနပ်နိုင်ခဲ့ကြပါဘူး။ ဒါကိုကြည့်ပြီး ခင်ဗျား သေချာပေါက် တွေးမိမှာ တစ်ခုကတော့ ပိုက်ဆံက ခင်ဗျားကို ပျော်ရွှင်စေတယ်လို့ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ တကယ်က အဲသလိုမဟုတ်ပါဘူး။ ဥစ္စာနေကို ဘဝရည်မှန်းချက်အဖြစ် မထားထားတဲ့သူအတွက်တော့ ဝင်ငွေမြင့်မားမှုဟာ အဓိကကျမနေပါဘူး။ အဲသလိုလူမျိုးကို ပျော်စေတာ မပျော်စေတာက ပိုက်ဆံမဟုတ်ပါဘူး။ အဓိက အချက်က ကိုယ့်ဘဝရည်မှန်းချက်ကို ကိုယ်တကယ် သိမြင်သလား မသိမြင်ဘူးလား ဆိုတာကသာ အဓိကကျတာပါ။ ဘယ်လိုမျိုးဘဝရည်မှန်းချက်မျိုးပဲ ဖြစ်ပါစေ ကိုယ့်ဘဝ ရည်မှန်းချက်ကို ကိုယ်တိုင်သိမြင် ဖော်ထုတ်နိုင်ဖို့က အရေးကြီးပါတယ်။

ရည်မှန်းချက်တွေက ဘာကြောင့် အလုပ်ဖြစ်တာပါလဲ။ ရည်မှန်းချက်တစ်ခုထားပြီး စူးစိုက်လုပ်ဆောင်တတ်တဲ့သူတွေဟာ အဲဒီရည်မှန်းချက်အတွက်ကို ပိုမိုအားစိုက်ထုတ်တတ်ကြ တဲ့သဘော ရှိပါတယ်။ ပြီးတော့ ရည်မှန်းချက်တစ်ခုကို စူးစိုက်ထားခြင်းအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချမှတ်ရတာ လွယ်ကူစေပါတယ်။ ဘဝလမ်းတစ်လျှောက်မှာက အဆုံးမရှိတဲ့ လမ်းခွဲတွေနဲ့ အမြဲကြုံတွေ့နေရမှာပါ။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားမှာသာ တိကျတဲ့ ရည်မှန်းချက်မျိုးရှိထားတယ်ဆိုရင် အဲသလို လမ်းခွဲတွေ ကြုံတွေ့တိုင်းမှာ တွေ့ဝေပြီး စဉ်းစားနေရမှာ မလိုပါဘူး။ ဒါကြောင့် ငွေကြေးဟာ အလွန်အလွန် အရေးပါတယ်လို့ ဖြေခဲ့တဲ့ ကျောင်းသားတွေအနေနဲ့ ဝင်ငွေကောင်းတဲ့အလုပ်တွေ (ဆရာဝန်၊ ရှေ့နေ၊ အကြံပေး) ကို ရွေးချယ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြတာဟာ အံ့ဩစရာ ကိစ္စမဟုတ်ပါဘူး။

ဒါကြောင့် ခင်ဗျားအနေနဲ့လည်း ဘဝရည်မှန်းချက်တစ်ခု ချမှတ်ထားရှိဖို့ကို အကြံပေးလိုပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာမှာလည်း ပြဿနာ နှစ်ရပ်နဲ့ ကြုံကောင်း ကြုံလာနိုင်ပါတယ်။ "ပြီးကောင်ပေါက်အရွယ်ရဲ့ မကျေနပ်မှုတွေထဲမှာ ပြည့်ဝဖို့ ခက်ခဲလွန်းတဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေ ချမှတ်မိတာလည်း ပါပါတယ်" လို့ ဒန်နီရယ် ခါနီမန်းက ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ တခြားနည်း နဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ ရည်မှန်းချက်ဟာ လက်တွေ့ကျပြီး ဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့အရာ ဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ပုပ္ပဝ ဖြစ်ပြီး ဘက်စကက်ဘော ချန်ပီယံ ဖြစ်ဖို့ ရည်မှန်းချက်ထားမိရင်လည်း အဆင်မပြေပါဘူး။ မာ့စ်ဂျီလ်ပေါ်ကို ပထမဆုံး ခြေချနိုင်တဲ့သူဖြစ်ရမယ်တို့၊ သမ္မတကြီးဖြစ်ရမယ်တို့၊ ဘီလျံနာကြီး ဖြစ်ရမယ်တို့ ဆိုတာတွေ ဟာလည်း အလားတူပါပဲ။ မဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေချနေတာဟာ ကိုယ့်ပျော်ရွှင်မှုတွေကိုယ် ပြန်မျက်ဆီးနေသလိုပါပဲ။ ကျွန်တော်အကြံပေးရမယ်ဆိုရင်တော့ တဆင့်ချင်း သွားဖို့ပါပဲ။ ဘီလျံနာကြီး ဖြစ်ရမယ် ဆိုတာမျိုးထက် ဘယ်အချိန်မှာ ဘယ်လောက်တော့ ချမ်းသာနေရမယ် ဆိုတာမျိုးက ပိုအဆင်ပြေပါတယ်။ အဲသလို ရည်မှန်းချက် ချပြီးလို့ ပြည့်တယ်ဆိုရင်တော့ ဝမ်းမြောက်စရာပါ။ မပြည့်ခဲ့ဘူးဆိုရင်လည်း ဘာကြောင့် မပြည့်ဝခဲ့တာလဲ ဆိုတာကို ပြန်သုံးသပ်ပြီး လိုအပ်ချက်တွေကို ဖြည့်ဆည်းရမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။ အဲသလို ပြန်သုံးသပ်တာမျိုးက ခင်ဗျားသိစိတ်နဲ့ မလုပ်ခဲ့ရင်တောင် ခင်ဗျားရဲ့ ဦးစောကံက အလိုလို ပြန်သုံးသပ်နေမှာဖြစ်ပါတယ်။

အချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ရည်မှန်းချက်တွေက အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ရည်မှန်းချက်တွေဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူအများစုကတော့ ဘဝရဲ့ သေးငယ်တဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရှာဖွေဖို့နားမလည်ကြဘဲ ဘဝရဲ့ ကြီးမားတဲ့အနက်အဓိပ္ပာယ်တွေကို သွားတွေးဆပြီး လုံးလည်ခြာလည် လိုက်နေကြပါတယ်။ အချို့သူတွေကတော့ ရည်မှန်းချက် တိတိကျကျ ချမှတ်မထားဘဲ ပေါ်ပင်တွေနောက်ကိုပဲ ရေစီးနဲ့လိုက်နေကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဆိုတဲ့ သွားတဲ့လမ်းကြောင်းဟာ ဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေချမှတ်ပြီး ကိုယ့်လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို အဲဒီ ရည်မှန်းချက်နဲ့ လိုက်လျောညီထွေ ရှိနေအောင် အမြဲချိန်ညှိနေတာမျိုးပါ။ ဘယ်နေရာတွေကို မြန်မြန်ရောက်ရှိ နေသလဲ ဆိုတာထက် ခင်ဗျား ဘယ်ကိုသွားချင်တာလဲဆိုတာက ပိုပြီးတော့ အရေးကြီးပါတယ်။

၂၀။ ခင်ဗျားရဲ့ အတ္တဘာဝ နှစ်ခု
(ခင်ဗျားရဲ့ဘဝဟာ ဘာကြောင့် ခါတ်ပုံ အယ်လ်ဘမ် တစ်ခု မဟုတ်ရတာလဲ)

+++++

ခင်ဗျားကောင်းကောင်းရင်းနှီးကျွမ်းဝင်တဲ့သူ နှစ်ဦးနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။ သူတို့တွေကတော့ ခင်ဗျားရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝနဲ့ အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝ တို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝဟာ လက်ရှိအခိုက်အတန့်ကို ခံစားသိနေတဲ့ ခင်ဗျားသိစိတ်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အခုလတ်တလော ဒီစာတွေကို ဖတ်နေတဲ့ အရာဖြစ်ပါတယ်။ မကြာခင်အချိန်မှာဆိုရင် စာအုပ်ကိုပိတ်လိုက်တာ၊ စာအုပ်ကို စာပွဲပေါ်တင်လိုက်တာ၊ မီးဖိုထဲလျှောက်သွားပြီး ကော်ဖီတစ်ခွက်ဖျော်လိုက်တာတွေကို ခံစားရနိုင် ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝဟာ လက်ရှိအချိန်မှာလုပ်နေတာတွေကို ခံစားရုံသာမက လုပ်နေတဲ့အချိန်မှာ ခင်ဗျား တွေးတောနေတာတွေနဲ့ ခံစားနေရတာတွေကို လည်း သိနေပါတယ်။ အဲဒါဟာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေတွေဖြစ်တဲ့ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်တာတွေ၊ သွားနာနေတာတွေ၊ စိတ်တင်းကြပ်နေတာတွေ စတဲ့ အနေအထားတွေကို တစ်ခု တည်းသော အတွေ့အကြုံအဖြစ် ရောနှောပေါင်းစည်းပြီး သိမှတ်နေတာဖြစ်ပါတယ်။

အခိုက်အတန့်လေးတစ်ခုဟာ ဘယ်လောက်ကြာကြာ တည်တံ့ပါသလဲ။ စိတ်ပညာရှင်တွေကတော့ သုံးစက္ကန့်လို့ ခန့်မှန်းကြပါတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မြင်နိုင်တဲ့ ပစ္စုပ္ပန် ဆိုတာလေးရဲ့ အတိုင်းအတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ အခြေခံအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီအခိုက်အတန့်လေးမှာ တွေ့ကြုံခံစားနေရသမျှကို "အခု" ဆိုတဲ့ အရာလေးထဲကို ဖိသိပ်ထည့် ပစ်လိုက်ကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ရှည်ကြာတဲ့ ကာလကိုတော့ အဲဒီအခိုက်အတန့်လေးတွေတွဲစပ်နေတဲ့ အစဉ်အတန်းကြီးအဖြစ် မှတ်ယူကြပါတယ်။ အိပ်နေတဲ့ အချိန်တွေကို ဖယ်ထုတ်လိုက်လို့ရပါတယ်။ အိပ်နေတဲ့ အချိန်တွေက တစ်ရက်ကို အခိုက်အတန့် နှစ်သောင်းလောက်ရှိပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ပျမ်းမျှသက်တမ်းနဲ့ ချိန်ထိုးပြီးတွက်ကြည့်မယ် ဆိုရင်တော့ အိပ်နေတဲ့ အချိန်တွေက အခိုက်အတန့်ပေါင်း ဘီလျံဝက် လောက်ရှိပါတယ်။

ခင်ဗျားဦးကျောက်ထဲမှာ စက္ကန့်အမျှ ပြေးလွှားလှုပ်ရှားနေကြတဲ့ ခံစားချက်တွေဟာ ဘယ်လိုဖြစ်သွားကြပါသလဲ။ အများစုကတော့ ပြန်ဖော်ယူလို့ မရနိုင်လောက်အောင်ပဲ ပျောက်ဆုံး သွားကြပါတယ်။ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် စမ်းသပ်ကြည့်ပါ။ ကုန်လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီ၊ ဆယ်မိနစ်နဲ့ သုံးစက္ကန့်တွေမှာ ခင်ဗျား ဘာတွေကို တွေ့ကြုံခံစားနေခဲ့ပါသလဲ။ ခင်ဗျား နှာချေကောင်း ချေခဲ့မိပါလိမ့်မယ်။ ပြတင်းပေါက်ကနေ အပြင်ကို ကြည့်နေခဲ့တာမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဘောင်းဘီက အစွန်းကွက်တွေကို ချွတ်နေတာ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဘာတွေပဲဖြစ်ဖြစ်ခင်ဗျား အခုအချိန်မှာ ပြီးဆုံးသွားပါပြီ။ များစွာသော ခံစားချက်တွေထဲကမှ တစ်သန်းအောက်နည်းတဲ့ ခံစားချက်တွေလောက်ပဲ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ တင်ကျန်ရစ်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တကယ် ခံစားမှု ပျောက်ဖျက်စက်ကြီး တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဟာ ခင်ဗျားရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝ အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ထပ် မိတ်ဆက်ပေးမယ့်သူကတော့ ခင်ဗျားရဲ့ အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကတော့ ခင်ဗျားရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝက စွန့်မပစ်လိုက်ဘဲ ကျန်ခဲ့တဲ့ အရာတွေကို အကဲဖြတ်သုံးသပ်ပြီး စုစည်းပေးတဲ့ ခင်ဗျားသိစိတ်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီ၊ ဆယ်မိနစ်နဲ့ သုံးစက္ကန့်အချိန်တွေမှာ ခင်ဗျားဟာ အကောင်းဆုံး ချောက်လက်မုန့်တစ်မျိုးကို အရသာခံစားခဲ့ရရင် ခင်ဗျားရဲ့ အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝက အဲ့ဒီအဖြစ် ကို အခုအချိန်အထိ မှတ်မိသိရှိနေဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျားရဲ့ အတ္တဘာဝ နှစ်အခုအကြားက ကွာခြားချက်ကို ရိုးရှင်းတဲ့ မေးခွန်းလေးတစ်ခုနဲ့ သရုပ်ဖော် ရှင်းပြနိုင်ပါတယ်။ ခင်ဗျား ပျော်နေသလား။ အဲ့ဒီမေးခွန်းကို ဖြေဖို့ အချိန်နဲ့ယူပြီး တွေးကြည့်ပါ။

ကောင်းပြီ .. ခင်ဗျားဘယ်လို ဆက်အလုပ်လုပ်သွားပါသလဲ။ အဲ့ဒီမေးခွန်းကိုဖြေဖို့ ခင်ဗျားရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝကို တိုင်ပင်ခဲ့တယ်ဆိုရင် သူက လက်ရှိအဓိကမှာ ခံစားနေ ရတဲ့ စိတ်အခြေအနေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီး အဖြေပေးပါလိမ့်မယ်။ လက်ရှိ သုံးစက္ကန့်လေးအတွင်းမှာရှိတဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်အခြေအနေနဲ့ပေါ့။ ခင်ဗျားဟာ ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်နေရင်း စဉ်းစားတာ ဆိုတော့ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်အခြေအနေဟာ အပြုသဘောဆောင်တဲ့ စိတ်အခြေအနေ ဖြစ်နေလိမ့်မယ်လို့တော့ ကျွန်တော်မျှော်လင့်မိပါတယ်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝကိုသာ တိုင်ပင်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်အခြေအနေတစ်ခုလုံးကို ခြုံငုံသုံးသပ်ပြီး ထွက်လာတဲ့ ကျယ်ပြန့်တဲ့ သုံးသပ်ချက်ကို ထုတ်ပေးပါလိမ့်မယ်။ အကြမ်းဖျင်းတော့ လတ်တလော အချိန်တွေမှာ ခင်ဗျားစိတ်အခြေအနေ ဘယ်လိုတွေခံစားခဲ့ရတယ်ဆိုတာနဲ့ ခင်ဗျားဘဝအပေါ် ခင်ဗျားဟာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျေနပ်ပျော်ရွှင်မှု ရှိနေရဲ့လားဆိုတဲ့ အဖြေကို ထုတ်ပေးပါလိမ့်မယ်။

ကံမကောင်းတဲ့အချက်က အတ္တဘာဝနှစ်ခုက တူညီတဲ့အဖြေကို ပေးတယ်ဆိုတာ အတော်ရှားပါးပါတယ်။ သုတေသနသမားတွေက အားလပ်ရက်တွေအတွင်းမှာ ကျောင်းသား တွေမှာ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ ပျော်ရွှင်မှု အခြေအနေကို လေ့လာခဲ့ကြပါတယ်။ အချို့ကျောင်းသားတွေကိုတော့ သူတို့ရဲ့ စိတ်အခြေအနေအကြောင်းကို ကျပန်း စစ်တမ်းကောက်ယူပါတယ်။ တစ်နေ့တာအတွင်းမှာ ဖုန်းကနေ စာတိုတွေ အကြိမ်များစွာပေးပို့ပြီး သူတို့ရဲ့ စိတ်အခြေအနေကို မေးမြန်းပါတယ်။ အခြားသူတွေကိုတော့ အားလပ်ရက်ရဲ့ အဆုံးမှာကျမှပဲ မေးခွန်း မေးမြန်းပါတယ်။ ရလဒ်ကတော့ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝဟာ အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝလောက် ပျော်ရွှင်မှု မရှိဘူး ဆိုတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ အံ့သြစရာ ကိစ္စတော့မဟုတ်ပါဘူး။ ပြန်လည်လွမ်းမောပြီး ကျေနပ်သာယာရတဲ့ အဖြစ်အပျက်ကလေးတွေကို လူတိုင်းကြုံဖူးကြမယ်ထင်ပါတယ်။ အများစုသော ကိစ္စရပ်တွေဟာ တကယ်လုပ်နေရတဲ့ အချိန်မှာထက် ပြန်လည်တွေးတောပြီး စားမြုံ့ ပြန်ရတဲ့အချိန်မှာ ပိုကောင်းနေတာကို တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်က ဘာကိုလည်း ပြနေသလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဦးကျောက်ရဲ့ ပြန်လည်စဉ်းစားပုံဖော်နိုင်မှု စွမ်းရည်အပေါ် အလွန်အမင်း ယုံကြည်ကိုးစားလို့ မရဘူးဆိုတာကိုလည်း ပြနေပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဥပမာအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ခရီးတစ်ခု သွားတဲ့ အတွေ့အကြုံကို ပြန်စဉ်းစားတဲ့အခါမှာ ဒုက္ခဖြစ်ခဲ့တဲ့ အချက်တွေကို မေ့မစ်ပြီး ကြည့်နှုံးသာယာဖွယ်ကောင်းတာလေးတွေကိုပဲ မှတ်သား ထားတတ်ကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဦးကျောက်ဟာ အဲ့သလိုပဲ စနစ်ကျစွာနဲ့ ပရိရမ်အမှားဖြစ်နေတဲ့ စက်တစ်ခုလို့ ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒီအမှားတွေရဲ့ ပမာဏကို အောက်မှာဖော်ပြမယ့် စမ်းသပ်ချက်လေးကို လုပ်ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဖော်ထုတ်နိုင်ပါတယ်။ ပထမ စမ်းသပ်ချက်မှာ ကျောင်းသားတွေကို (၁၄) ဒီဂရီလောက် အေးတဲ့ ရေထဲမှာ သူတို့လက်တွေကို တစ်မိနစ်တိတိစိမ့်ခိုင်းထားပါတယ်။ ဒါဟာ အတော်လေးဆိုးတဲ့ စမ်းသပ်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယ စမ်းသပ်ချက်မှာတော့ သူတို့ရဲ့လက်တွေကို (၁၄) ဒီဂရီအေးတဲ့ ရေထဲမှာ တစ်မိနစ် စိမ့်ခိုင်းပြီး ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ (၁၅) ဒီဂရီအေးတဲ့ ရေထဲမှာ စက္ကန့် သုံးဆယ်ထပ်စိမ့်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီ စမ်းသပ်ချက် နှစ်ခုကို လုပ်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ ဘယ်စမ်းသပ်ချက်ကို ထပ်အလုပ်ခံချင်သလဲလို့ ကျောင်းသားတွေကို မေးပါတယ်။ ကျောင်းသားတွေရဲ့ (၈၀) ရာခိုင်နှုန်းဟာ ဒုတိယ စမ်းသပ်ချက်ကို ထပ်အလုပ်ခံချင်ပါတယ်လို့ ဖြေခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါဟာ လုံးဝ အဓိပ္ပာယ်မရှိပါဘူး။ မွေမိဌာန်ကျကျ စဉ်းစားရင် ဒုတိယ စမ်းသပ်ချက်က ပိုပြီးခံစားရတာ ဆိုးပါတယ်။ ပထမ စမ်းသပ်ချက်မှာ ခံရတာအပြင်ကို နောက်ထပ် စက္ကန့်သုံးဆယ် ဒုတိယစမ်းသပ်ချက်မှာ ထပ်မံကြရဦးမှာပါ။

ဒါဆိုရင် ဘာကြောင့် ဒီလို ဖြစ်နေရတာပါလဲ။ ဒီအချက်ကို အနီရောင် ခါနီမန်းက အထွဋ်အထိပ်-အဆုံး စဉ်းမျဉ်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိစ္စရပ်တစ်ခုရဲ့ အထွဋ်အထိပ် ဖြစ်ရပ်ကိုပဲ အရှင်းလင်း အပြတ်သားဆုံး မှတ်မိကြတာဖြစ်တယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ကိစ္စရပ်တစ်ခုထဲက အထင်ရှားဆုံး ဖြစ်ရပ်နဲ့ အဆုံးသတ်တွေကိုပဲ မှတ်မိ နေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခြားသော အရာတွေကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ဦးကျောက်ထဲမှာ မသိမ်းထားတော့ဘဲ စစ်ထုတ် ဖယ်ရှားပစ်လိုက်ပါတယ်။ ရေနဲ့ စမ်းသပ်တဲ့ ကိစ္စမှာတော့ အပြင်းထန်ဆုံး ဖြစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ (၁၄) ဒီဂရီ အေးတဲ့ ရေဟာ စမ်းသပ်ချက် နှစ်ခုစလုံးမှာ အတူတူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဆုံးသတ်ကတော့ ကွဲပြားခြားနားပါတယ်။ ပထမ စမ်းသပ်ချက်ရဲ့ အဆုံးသတ်က (၁၄) ဒီဂရီအေးတဲ့ ရေဖြစ်ပြီး။ ဒုတိယ စမ်းသပ်ချက်ရဲ့ အဆုံးသတ်က (၁၅) ဒီဂရီ အေးတဲ့ရေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် (၁၅) ဒီဂရီနဲ့ အဆုံးသတ်ရတာ ကို (၁၄) ဒီဂရီနဲ့ အဆုံးသတ်ရတာထက် ပိုသက်သာတယ်လို့ ဦးကျောက်က မှတ်ယူသွားတာဖြစ်ပါတယ်။ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝနဲ့ မွေမိဌာန်ကျကျ စဉ်းစားရင် ပထမ စမ်းသပ်ချက်က ပိုမို သက်သာတာဖြစ်ပေမယ့် အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝနဲ့ စဉ်းစားမိကြတဲ့အခါမှာ ပိုမို ဆိုးဆိုးရွားရွား ခံစားရတဲ့ ဒုတိယ စမ်းသပ်ချက်ကို ရွေးမိသွားကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီစမ်းသပ်ချက်တွေမှာ ရေထဲလက်နှစ်ထားရတဲ့ ကြာချိန်က ဘာသက်ရောက်မှုမှ မရှိပါဘူး။ ကျောင်းသားတွေဟာ စက္ကန့် ခြောက်ဆယ်ဖြစ်စေ၊ စက္ကန့် ကိုးဆယ်ဖြစ်စေ စမ်းသပ်ချက် ရဲ့ကြာချိန်ကို လုံးဝ ထည့်သွင်းမစဉ်းစားကြပါဘူး။ အဲ့ဒီအချက်ဟာ မှန်ကန်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ အားလပ်ရက် အပန်းဖြေခရီးကို တစ်ပတ်ထွက်ရသည်ဖြစ်စေ၊ သုံးပတ်သွားရသည် ဖြစ်စေ အဲ့ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ခင်ဗျားပြန်စဉ်းစားတဲ့အခါမှာတော့ ကြာချိန်ကြီးကို လုံးဝ ပြန်မစဉ်းစားမိတတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားရဲ့ အမှတ်ရ ကြည့်နှုံးမှုက တစ်ပတ်ဖြစ်စေ သုံးပတ် ဖြစ်စေ အတူတူပါပဲ။ အလားတူပါပဲ ထောင်ထဲမှာ တစ်လနေရသည်ဖြစ်စေ တစ်နှစ်နေရသည် ဖြစ်စေ ပြန်စဉ်းစားကြည့်တဲ့အခါမှာတော့ အမှတ်ရမှုဟာ အတူတူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ထောင်ထဲမှာ နေရတဲ့ သာမန်အချိန်လေးတွေကို ဦးကျောက်က စစ်ထုတ်ပြီး မေ့ဖျောက်ပစ်လိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ သိမှုဆိုင်ရာ အစွဲမှားကို ကြာချိန်လျှစ်လျူရှုမှုလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အထွဋ်အထိပ်-အဆုံး စဉ်းမျဉ်းပြီးရင် ခင်ဗျားရဲ့ အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝက လုပ်ဆောင်တဲ့ အမှားတွေထဲမှာ ဒီအစွဲမှားက အဆိုးဆုံးဖြစ်ပါတယ်။

အတွေ့အကြုံ အတ္တဘာဝက အရေးကြီးတဲ့ အချက်တွေကို စစ်ထုတ်ရှင်းလင်းပြီး အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝက မှားယွင်းစွာအမှတ်ရအောင်လုပ်နေတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေဟာ မှားယွင်းတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ဖြစ်ကုန်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝရဲ့ မှားယွင်းတဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် ကိုယ်ရရှိနေတဲ့ သာယာမှုတွေကို လျော့ပေါ့တွက်ချက်မိတတ်ကြပါတယ်။ လတ်တလော သာယာမှုတွေကို အလွန်အမင်း တန်ဖိုးထားမိတတ်ကြပါတယ်။ အဲ့ဒါတွေကြောင့်ပဲ ခြေလှမ်းတောင်တက် လုပ်ရတာထက် ဘန်ဂျီခန့်ရတာကို ပိုကြိုက်တတ်ကြတာမျိုးဖြစ်တတ်ပါတယ်။ မိမိ ဘဝလက်တွဲဖော်နဲ့ အိမ်ထောင်သူခ ပုံမှန်ခံစားရတာထက် တစ်ညတာ သာယာမှုမျိုးကို ရှာဖွေမိတတ်ကြပါတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အချိန်ပေး ဖတ်ရှုခြင်းထက် ယူကျူက ဗီဒီယို တိုလေးတွေကို ကြည့်ဖို့ ပိုမိုနှစ်သက်မိတတ်ကြပါတယ်။

အစွန်းရောက်တဲ့ နေထိုင်မှုတွေအကြောင်း ရေးသားထားတဲ့ အနုပညာမြောက်တဲ့ စာအုပ်စာပေတွေလည်းရှိပါတယ်။ အဲ့ဒါမျိုးရေးတဲ့ စာရေးဆရာတွေဟာ စစ်သတင်းထောက်တွေ၊ စွန့်စားတောင်တက်သမားတွေ၊ လုပ်ငန်းသစ်ထူထောင်သူ စွန့်ဦးတီထွင်သူတွေ၊ ပါဗေါင်းမန့်အနုပညာရှင်တွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့စာတွေမှာ ပုံမှန်သာယာချမ်းမြေ့မှုလေး ကို ခံစားနေဖို့အတွက်ရာ ဘဝဟာ တိုတောင်းလွန်းပါတယ်ဆိုပြီး သူတို့က တရားဟောလေ့ရှိပါတယ်။ အနိမ့်ဆုံးဖြစ်စေ၊ အမြင့်ဆုံးဖြစ်စေ အစွန်းရောက်တဲ့ အခြေအနေတွေမှာသာ တစ်စုံတစ်ရာ ခံစားဖို့ရာ အကောင်းဆုံးဖြစ်နေတတ်တယ်လို့ သူတို့ ရေးလေ့ရှိကြပါတယ်။ တည်ငြိမ်တဲ့ ပုံမှန်ဘဝမျိုးတွေဟာ ရှင်သန်မှုမရှိတဲ့ဘဝတွေ ရင်ခွန် စိတ်လှုပ်ရှားစရာ မရှိတဲ့ ဘဝတွေလို့ သူတို့က ပုံဖော်ရေးသားတတ်ကြပါတယ်။ ဒီလိုစာရေးဆရာတွေနဲ့ အဲ့သလိုစာတွေဖတ်ပြီး သူတို့ရဲ့ပါဒ်မျိုးမှာ မိနေကြတဲ့သူတွေဟာ အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝရဲ့ ထောင်ချောက်အတွင်းမှာ အမိခံနေကြရတဲ့သူတွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန် တစ်နိုင်ငံလုံးအနှံ့ ခြေလှမ်းပြီး ပြေးတာမျိုးတို့၊ ဧဝရကတောင်ပေါ်ကို အချိန်တိုအတွင်း စံချိန်ချိုးပြီး တက်တာမျိုးတို့ဟာ ပြန်လည်စဉ်းစားကြည့်တဲ့အချိန်မှာသာ ခံစားရရှိနိုင်တဲ့ အမှတ်ရကြည်နူးစရာမျိုးပါ။ တကယ်လုပ်နေတဲ့အချိန်မှာ ချွေးတွေ၊ သွေးတွေ၊ အသက်တွေနဲ့ ရင်းပြီး လုပ်နေရတာမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ သက်စွန့်ဆံဖျားကစားရတဲ့ အစွန်းရောက် အားကစားတွေဟာလည်း အစိုက်အတန့်လေးတွေ အတွင်းမှာ ပျော်ရွှင်ရတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုတွေကို စတေးပြီး ရယူကြရတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘယ်အရာက ပိုအရေးကြီးသလဲ ဆိုတာ စဉ်းစားသုံးသပ်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝလား၊ အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝလား။ တကယ်တမ်းမှာတော့ နှစ်ခုစလုံးက အရေးကြီးပါတယ်။ ဘယ်သူမှ အမှတ်ရစရာ အစိုက်အတန့်လေးတွေ မရှိတဲ့ဘဝမျိုးကို မလိုချင်ကြပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝကို အလွန်အမင်းတန်ဖိုးထားတတ်တဲ့ အစွဲမားမျိုးထဲကို ရောက်မသွားဖို့ကိုတော့ ဂရုပြုရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့သလိုမျိုး အစွဲမားထဲ မကျအောင် ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် စောင့်ရှောက်ပြီးနေထိုင်ပါ။ ခင်ဗျားအတွက် ဘယ်ဟာက ပို အရေးကြီးပါသလဲ။ သာယာပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စရာ အစိုက်အတန့်လေးတွေနဲ့ ပြည့်စုံနေတဲ့ ဘဝတစ်ခုလား .. ဒါမှမဟုတ် .. စိတ်လှုပ်ရှားစရာတွေအပြည့်ပါတဲ့ ဓါတ်ပုံ အယ်လဘမ် တစ်ခုလား ???

၂၁။ အမှတ်သညာ ဘဏ်
(အတွေ့အကြုံက အမှတ်ရစရာတွေထက် ပိုကောင်းတယ်)

++++++

ခင်ဗျားအတွက် ဘယ်အတွေ့အကြုံက အကောင်းဆုံးဖြစ်မလဲဆိုတာကို စိတ်ကူးပုံဖော်ကြည့်လိုက်ပါ။ ကာရစ်ဘီယံ ပင်လယ်ထဲမှာ ဖိမိခံသင်္ဘောကြီးနဲ့ ဆယ်နှစ်လှည့်လည် လည်ပတ်ခွင့် ဒါမှမဟုတ် ဂလက်ဆီအနံ့ လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုနိုင်ခွင့် ဒါမှမဟုတ် (၁၉၄၇) ခုနှစ်ထုတ် ချီဗယ်ဘလန်စ်ဗန်ဒါမူလန် ပြင်သစ်ပိုင်လေးဖေါက်ပြီး ဘုရားသခင်နဲ့ ညစားစွဲင့် စသဖြင့် ခင်ဗျားကြိုက်နှစ်သက်ရာ တစ်ခုခုကို စိတ်ကူးပုံဖော်ကြည့်လိုက်ပါ။ အဲ့ဒီ ခင်ဗျားပုံဖော်ထားတဲ့အရာကို ခံစားရနိုင်ဖို့ ခင်ဗျားတန်ဖိုးသယ်လောက် ပေးနိုင်ပါမလဲ။

ခင်ဗျားခံစားချင်တဲ့ အကောင်းဆုံးအတွေ့အကြုံတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အဓိက စာလုံးတွေကို ချရေးထားပြီး ဘယ်ဟာအတွက် ဘယ်လောက်တော့ အကုန်အကျခံနိုင်မယ် ဆိုတာကို စဉ်းစားပြီး ချရေးထားကြည့်လိုက်ပါ။

အဲ့သလို ရေးပြီးပြီဆိုရင် နောက်ဆက်တွဲမေးခွန်းလေးတွေ မေးဖို့ရှိပါတယ်။ အဲ့သလို တွေ့ကြုံခံစားပြီးနောက်မှာ အဲ့ဒီအဖြစ်အပျက်ကို ခင်ဗျား မှတ်မိတော့မှာ မဟုတ်ဘူး ဆိုရင်ရော ခင်ဗျား အဲ့ဒါတွေအတွက် ဘယ်လောက်များပေးဖို့ ဆန္ဒရှိမလဲ။ ခင်ဗျားရဲ့ ကာရစ်ဘီယံနံ့က သင်္ဘောကြီး ဘယ်လိုပုံစံလဲဆိုတာ ခင်ဗျား မှတ်မိတော့မှာမဟုတ်ဘူး။ အာကာသထဲ ခင်ဗျားတက်ကြည့်ပြီး ကမ္ဘာမြေပေါ်ပြန်လာမယ်။ ဒါပေမယ့် ဆိုလာစနစ်ကြီးထဲမှာ ဂြိုဟ်တွေ ဘယ်လိုဘယ်ပုံလှည့်ပတ်နေကြတယ်ဆိုတာကို ပြန်မှတ်မိတော့မှာမဟုတ်ဘူး။ ဝိုင်ရဲ့ အရာသာကို မေ့သွားမှာ ဖြစ်တဲ့အပြင် ဘုရားခင်ဆိုတာဟာ ယောက်ျားလား မိန်းမလားဆိုတာကိုတောင် ခင်ဗျားမှတ်မိတော့မှာမဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျား ဦးကျောက်ကို ခင်ဗျား ဘယ်လောက် ညှစ်ထုတ်ပြီးတွေးတွေး အဲ့ဒါတွေကို ခင်ဗျားလုံးဝ ပြန်မှတ်မိမှာမဟုတ်တော့ဘူး။ အဲ့သလို အခြေအနေမှာဆိုရင်တော့ ခင်ဗျား အဲ့ဒီ တွေ့ကြုံခံစားမှုတွေအတွက် ဘယ်လောက်များ ပေးချင်ပါမလဲ။ ကျွန်တော်မေးမြန်းခဲ့တဲ့သူ အများစုကတော့ အဲ့သလို ပြန်မှတ်မိမှာ မဟုတ်တော့တဲ့ အတွေ့အကြုံတွေဟာ လုံးဝ တန်ဖိုးမရှိပါဘူးလို့ ပြန်ဖြေကြ ပါတယ်။

ခင်ဗျားလဲ အလားတူ ခံစားရပါလိမ့်မယ်။ တွေ့ကြုံခံစားပြီးနောက်မှာ တစ်ရက်၊ တစ်နှစ်နဲ့ ဆယ်နှစ်တာလောက် မှတ်မိနေမယ့် အရာတွေအတွက်ရော ခင်ဗျား ဘယ်လောက် အကုန်အကျခံနိုင်မယ်လို့ စိတ်ကူးမိပါသလဲ။

ဝမ်းနည်းဖို့ကောင်းတာတစ်ခုက ဒန်နီရာယ် ခါနီမန်း မေးထားတဲ့ အဲ့ဒီမေးခွန်းအတွက် သိပ္ပံနည်းကျ လေ့လာထားတဲ့ စစ်တမ်းမရှိခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော် လက်လှမ်းမီသလောက် လိုက်မေးထားတာတော့ရှိပါတယ်။ အဲ့ဒါတွေအရ ကောက်ချက်ချနိုင်တာကတော့ ပြန်လည်အမှတ်ရနိုင်မှသာလျှင် တွေ့ကြုံခံစားမှုကို လူတွေ တန်ဖိုးထားကြတယ် ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကို အမှတ်သညာ ဘဏ်လို့ ခေါ်ကြရအောင်။ ကျွန်တော်တို့ ကြာကြာအမှတ်ရနိုင်လေလေ အဲ့ဒါရဲ့ တန်ဖိုးတက်လေလေပါပဲ။ တကယ်လို့ အမှတ်သညာ (အပြုသဘောဆောင်တဲ့) တွေကို ခင်ဗျားမသေဆုံးမီအထိ ဘဏ်တစ်ခုထဲမှာ ထည့်သိမ်းသလို သိမ်းထားလို့သာရမယ်ဆိုရင် အဲ့ဒါတွေကို ပြန်လည်ခံစားနိုင်ဖို့ တန်ဖိုးကြီးကြီး ပေးကြ ပါလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒါရဲ့ တစ်ဝက်အချိန်လောက်အထိပဲ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်မယ်ဆိုရင် သူ့ရဲ့တန်ဖိုးဟာလည်း တဝက်လျော့ကျသွားပါလိမ့်မယ်။ အဲ့သလို ထိန်းသိမ်းနိုင်တဲ့ အချိန် နည်းလေလေ သူ့ရဲ့ တန်ဖိုးဟာ လျော့ကျသွားလေလေးဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးမှာ တန်ဖိုး သုညအထိ ရောက်သွားပါလိမ့်မယ်။ ပြန်လည်အမှတ်ရနိုင်စွမ်းသာမရှိရင် တွေ့ကြုံခံစားမှုတွေ ဟာ လုံးဝတန်ဖိုး ကင်းမဲ့နေပါလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ အံ့ဩစရာကောင်းတဲ့ အချက်ဖြစ်ပြီး လုံးဝ အဓိပ္ပါယ်မရှိတဲ့ အချက်လည်းဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တမ်းမှာတော့ ခင်ဗျား ပြန်လည် မမှတ်မိနိုင်ဘူးဆိုရင်တောင်မှ ထူးခြားအံ့ဩဖွယ်ကောင်းတဲ့ အရာတွေကို တွေ့ကြုံခံစားသင့်ပါတယ်။ အနည်းဆုံးတော့ ခံစားနေတဲ့အစိုက်အတန့်မှာ ခင်ဗျားဟာ လုံးဝ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အချိန်လေးကို ပိုင်ဆိုင်နေရတာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံး ကျွန်တော်တို့ သေဆုံးတဲ့အချိန်မှာ ခင်ဗျားတို့အားလုံးရော ကျွန်တော်ရောဟာ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ရသမျှ အားလုံး ကို မေ့ပျောက်ပြီး ထွက်ခွာသွားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သေပြီးနောက်မှာ ခင်ဗျားတို့ဆိုတာရော ငါ ဆိုတာတွေရော ဘယ်အရာမှ ရှိတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

တကယ်လို့ သေခြင်းတရားက ခင်ဗျားရဲ့ အမှတ်သညာတွေအားလုံးကို ဖျက်ပစ်လိုက်တယ်ဆိုရင် အဲ့ဒါတွေကို ခင်ဗျားမသေဆုံးမီအချိန်အထိ ထိန်းသိမ်းထားမယ်ဆိုတာကရော ဘာများထူးခြားဦးမှာ ဖို့လို့ပါလဲ။

မှတ်ဉာဏ်ဖောက်ပြန်တဲ့ စိတ်ဝေဒနာရှင်တွေရဲ့ စိတ်ခံစားမှုလောကကို လေ့လာရတာကလည်း စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ရဲ့ မှတ်ဉာဏ်ဟာ သူတို့ တွေ့ကြုံနေရတဲ့ အရာသီးသန့်ပဲ ဖြစ်နေလို့ပါ။ သူတို့ရဲ့ မှတ်ဉာဏ်ဟာ လတ်တလောကြုံရတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေရဲ့ အစဉ်တန်းကြီးသာဖြစ်ပါတယ်။ ဖြစ်နေတာကို သူတို့သိပြီး ချက်ချင်း မေ့သွားကြပါတယ်။ သူတို့မှာ ရှေ့ကဖြစ်တာတွေကို မှတ်မိနေတယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ လေ့လာသိရှိရတဲ့ အချက်အလက်တွေအရ အများစုသော တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ စိတ်ခံစား မှုလောက ကလည်း အလားတူပဲဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့မှာ အခိုက်အတန့်တွေပဲရှိပြီး မှတ်ဉာဏ်ဆိုတာ တအားနည်းနည်းပဲရှိတာ ဒါမှမဟုတ် လုံးဝမရှိတာမျိုးပါ။ ခင်ဗျား တစ်ခါတစ်လေ သတိမေ့တတ်တဲ့ အစိုးအို အဖွားအိုတွေကို ပြုစုနေရတဲ့သူတွေ “အစိုး အဖွားတွေကလည်း ဘာကိုမှ မမှတ်မိတော့ပါလား” ဆိုပြီး မြည်တွန်တောက်တီးနေတာမျိုးကို ကြားဖူးမှာပါ။ တကယ်တော့ အဲ့ဒီ လူနာ အစိုးအဖွားတွေဟာ အခိုက်အတန့်တွေကို တွေ့ကြုံခံစားနေကြရတာဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝဟာ ကောင်းကောင်း အလုပ်လုပ် နေပါသေးတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှု အတ္တဘာဝဟာလည်း ကောင်းကောင်း အလုပ်လုပ်နေပါလိမ့်ဦးမယ်။

လူတွေဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှုတွေကို ပြန်လည်အမှတ်ရမိကြတဲ့အချိန်မှာ ပျော်ရွှင်မှုကို ပိုမိုခံစားကြရတယ်လို့ လေ့လာမှုတွေက ဖော်ပြနေပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အဲ့ဒီ အမှတ်ရစရာလေးတွေကို အပြုသဘောဆောင်တဲ့ စိတ်အခြေအနေနဲ့ ပြန်လည်အမှတ်ရမိတဲ့ အခါမျိုးမှာပေါ့။ ဒါကြောင့် များစွာသော စိတ်ပညာရှင်တွေက ကျွန်တော်တို့ဟာ အတိတ်က ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကြည်နူးဆွတ်ပျံ့ဖွယ်ရာ အမှတ်ရစရာလေးတွေကို မကြာခဏ ပြန်တွေးတွေးပေးသင့်တယ်လို့ ပြောကြတာပါ။ ဒီအဆိုဟာ သံသယထား စဉ်းစားသင့်တဲ့ အဆို တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ အတိတ်ကို ပြန်တွေးပြီး ကြည်နူးနေမယ့်အချိန်မှာ အခုလက်ရှိမှာ ကောင်းမွန်တဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှုလေးတွေကို ရယူခံစားပြီး မနေသင့်ဘူးလား။ လက်ရှိအခိုက် အတန့်လေးတွေကို နီးကြားတဲ့အသိစိတ်နဲ့ ခံစားနေထိုင်နိုင်ဖို့ အားထုတ်ရတာဟာ အတိတ်က ကြည်နူးဖွယ်ရာတွေကို ပြန်တွေးပြီး ကြည်နူးနေရတာနဲ့ အားစိုက်ထုတ်ရမှုချင်း အတူတူပါပဲ။ ပြောရမယ်ဆိုရင် လက်ရှိအချိန်မှာ ခံစားနေရတာတွေက အတိတ်က အမှတ်သညာဟောင်းတွေကို ပြန်ဖော်ပြီး ကြည်နူးနေရတာထက် ပိုပြီး အင်အားကြီးပါတယ်။ ပိုပြီး ရသာရှိပါတယ်။ ပိုပြီး အရောင်အသွေးစုံလင်ပါတယ်။ လက်ရှိအခိုက်အတန့်လေးကို ကြည်နူးခံစားဖို့အတွက်ရာ ခင်ဗျားဟာ လေထီးသွားခုန်နေမှ၊ လှပတဲ့ နေဝင်ချိန်ကြီးကို တခုတ် တရ သွားကြည့်နေမှ မဟုတ်ပါဘူး။ အခု ခင်ဗျား ပက်လက်ကုလားထိုင်လေးမှာထိုင်ပြီး ဒီစာကို ဖတ်နေတာဟာ တောင်မှ ခံစားပျော်ရွှင်ရတဲ့ ပစ္စုပ္ပန်အခိုက်အတန့်လေးတွေ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီအခိုက်အတန့်လေးအပေါ်မှာ ပြည့်ဝနိုးကြားတဲ့ သတိကပ်ပြီး နေထိုင်မယ်ဆိုရင် အတိတ်က အမှတ်တရတွေကို ပြန်တွေးတော ကြည်နူးနေရတာထက် ပိုမို ကောင်းမွန်တဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှုလေးကို ရရှိနိုင်ပါတယ်။ အတိတ်ကို ပြန်လည်တွေးဆနေစရာတောင် လိုမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ဥပမာအားဖြင့် အားလပ်ရပ် အပန်းဖြေခရီးတစ်ခု သွားတယ်ဆိုရင်တောင်မှ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲ့ဒီခရီးစဉ်ရဲ့ ထူးခြားတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ အဆုံးသတ်အပိုင်းကိုသာ အမှတ်ရမိနေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကို ခန့်မန်းရဲ့ အတွင်းအထိတ် - အဆုံးသတ် စည်းမျဉ်း လို့ခေါ်ပါတယ်။ (အခန်း ၂၀ မှာ တင်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။) အားလပ်ရပ်ခရီးစဉ်ရဲ့ အခြားသော ဖြစ်ရပ် သုံးလေးခုကိုလည်း ပြန်ဖော်ယူနိုင်ကောင်း ဖော်ယူနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုဖော်နိုင်တာက လက်ကုန်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူအများစုကတော့ သူတို့မှာ သူတို့ရဲ့ အမှတ်တရ တွေကို ရုပ်ရှင်ပိတ်ကားပေါ်မှာ ပြသ သလို အကုန်လုံးကို ပြန်ဖော်ယူနိုင်တယ်လို့ ထင်မြင်ယူဆတတ်ကြပါတယ်။ တကယ်တော့ အဲ့ဒီအထင်ဟာ မှားပါတယ်။ မှတ်ဉာဏ်တွေဟာ တစ်လမ်းသွားဖြစ်ပါတယ်။ ခပ်တိမ်တိမ် ပဲ ရှိပါတယ်။ ဖုံးဝါးပြီး ဖမ်းဆုပ်ကိုင်တွယ်ရခက်ပါတယ်။ အများအားဖြင့် မှားယွင်းပြီး မှတ်မိနေကြတာမျိုးဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ မှတ်ဉာဏ်တွေဟာ မဟုတ်မဟပ် လုပ်ဇာတ်တွေ လည်း ခင်းပြတတ်ပြီး လုံးဝညသံ အားကိုးအားထား ပြုလို့မရတဲ့ အရာဖြစ်ပါတယ်။ အတိုချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အမှတ်ရစရာတွေကို တန်ဖိုးကြီးကြီး ပိုပေး ထားမိတတ်ကြပြီး တွေ့ကြုံခံစားမှု အခိုက်အတန့်လေးတွေကိုတော့ တန်ဖိုးလျော့ပေးထားမိတတ်ကြပါတယ်။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် (၁၉၆၀) ပြည့်နှစ်တွေမှာ “ဒီနေရာနဲ့ ဒီအချိန်” ကိုအကောင်းဆုံး ခံစားမယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆဟာ အတော်လေး ပြင်းထန်လာခဲ့ပြီး လူငယ်တွေ ဟာ LSD တွေသုံးတာ၊ လိင်ကိစ္စလွတ်လပ်ပွင့်လင်းစွာ လုပ်ဆောင်တာတွေအထိတောင် ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။ (၁၉၇၁) ခုနှစ်မှာတော့ ဟားဗတ်က ပါမောက္ခ ရစ်ချတ် အယ်ပိုတ် (သူ့ရဲ့ အိန္ဒိယ ဂုဏ်အမည် ရစ်ဒါနစ် ဆိုတာနဲ့ လူသိပိုများ) ဟာ သူ့ရဲ့ အရောင်းရဆုံးစာရင်းဝင် စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်တဲ့ “ဒီအချိန် ဒီနေရာမှာ နေ” (Be Here Now) ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့ပါတယ်။ ခင်ဗျားဘဝအတွက်တာမှာ “ဒီအချိန် ဒီနေရာမှာနေ” ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်ထက် ကောင်းတဲ့ဆောင်ပုဒ်မျိုး ရှိနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရစ်ဒါနစ် ဟာ အဲ့ဒီစာအုပ်မှာ အဓိကအားဖြင့်တော့ ရှေးက ဗုဒ္ဓရဲ့ သင်ကြားချက်တွေကို အနောက်တိုင်းနဲ့ ဆီလျော်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပြီး ရေးသားဖော်ပြခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ခေတ်အချိန်အခါမှာဆိုရင် (၁၉၆၀) နှစ်တွေကလိုမျိုး “လက်ရှိအခိုက်အတန့်လေးမှာ ပျော်အောင်နေမယ်” ဆိုတာမျိုးတွေဟာ “နီးကြားတဲ့ သတိတရားဖြင့် နေထိုင်ခြင်း” ဆိုတဲ့ခေါင်းစဉ်နဲ့ ပြန်လည်ခေတ်စား လာနေပါတယ်။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နည်းပြတွေ၊ သင်တန်းဆရာတွေ၊ ရောဂါဆရာတွေ ဂုဏ်တွေ အမျိုးမျိုးဟာလည်း အလျှို့အသိ ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။

ကိုယ့်အနာဂတ်ကို ဖျက်ဆီးပစ်တဲ့ အပြုအမူတွေကို မလုပ်မချင်းတော့ နီးကြားတဲ့ သတိတရားနဲ့ နေထိုင်ခြင်းဆိုတာဟာ ကောင်းတဲ့အရာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူငယ်တွေဟာ နီးကြားတဲ့ သတိတရားနဲ့နေထိုင်ခြင်းကို ဖြစ်သလို နေချင်သလို နေထိုင်ခြင်းနဲ့ မှားယွင်းနေကြပါတယ်။ ပြကွဒိန်တိုင်းလိုလိုမှာတော့ရတဲ့ ပေါ်ပင်ဖြစ်နေတဲ့ ဆောင်ပုဒ် တစ်ခုလည်း ရှိပါသေးတယ်။ အဲ့ဒါကတော့ “နေ့တိုင်းကို သင့်ဘဝရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့ရက်လို့ သဘောထားပြီး ရှင်သန်နေထိုင်ပါ” ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ အဲ့ဒီဆောင်ပုဒ်ဟာ ခင်ဗျားကို ဆေးရုံဆီ၊ အကျဉ်းထောင်ဆီ၊ ဒါမှမဟုတ် အုတ်ဂူဆီကို အချိန်တိုအတွင်း ရောက်သွားစေမယ့် ဆောင်ပုဒ်တစ်ခုသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်တဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်မှာ အနာဂတ်ကို မျှော်မြင်တွေးဆပြီး ကြုံတွေ့လာနိုင်မယ့် အန္တရာယ်တွေကို စောစောစီးစီးသိမြင်ကာ ကြိုတင်ကွင်းရှောင်နိုင်ဖို့ လုပ်ဆောင်တာမျိုးတွေ ပါဝင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

သင်ခန်းစာအဖြစ် ဆောင်ယူသွားလို့ရစေနိုင်မယ့် အချက်တွေကတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဦးကျောက်ဟာ အချိန်ရဲ့ အလွှာသုံးခုဖြစ်တဲ့ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ် ဆိုတာတွေကို အလိုအလျောက် တုန်ပြန်လုပ်ဆောင်သွားလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် အချိန်ရဲ့ ဘယ်ကာလ အလွှာကို အဓိကထားလုပ်ဆောင်ရမလဲဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ အသိစိတ်နဲ့ ထိန်းညှိ ပေးဖို့လိုအပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အကြံပေးလိုတာကတော့ ရေရှည်စိမ့်ကန်းတွေ ရေးဆွဲတာကို မရှောင်ပါနဲ့။ ဒါပေမယ့် အဲ့သလို စိမ့်ကန်းတွေ ရေးဆွဲရာမှာ လက်ရှိ ပစ္စုပ္ပန် အချိန် အကြောင်းကို မေ့မထားဖို့ လိုပါတယ်။ နောင်ဖြစ်လာမယ့် အမှတ်တရတွေကို ဦးစားပေးတာထက် လက်ရှိအချိန်မှာ တွေ့ကြုံခံစားရမယ့် အရာတွေကို ပိုဦးစားပေးပြီး စဉ်းစား တွေးတောပါ။ နေဝင်ချိန်လေးကို ဓါတ်ပုံ အမိအရ ရိုက်ဖို့ ကြိုးစားနေရင် လက်ရှိသူ့အလှတရားကို မခံစားလိုက်ရတာမျိုးမဖြစ်ပါစေနဲ့။ ဘဝမှာ အကောင်းဆုံးအတွေ့အကြုံကို ခံစားရ ပြီးနောက်ပိုင်းမှာ မေ့သွားခဲ့မယ်ဆိုရင်တောင်မှ ခံစားနေရတဲ့ အခိုက်မှာ အဲ့ဒီအရာဟာ အကောင်းဆုံး အတွေ့အကြုံလေး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လက်ရှိအခိုက်အတန့်တွေကို နောင်တစ်ချိန် ပြန်ခံစားဖို့ရာအတွက် အမှတ်သညာဘာဏ်ထဲ ထည့်သွင်းဖို့ပဲ လုံးပန်းနေတာမျိုးကို ရှောင်ပါ။ တစ်နေ့ ခင်ဗျား သေရာညောင်စောင်းမှာ လဲလျောင်းရတဲ့နောက်မှာ ခင်ဗျားရဲ့ အဲ့ဒီဘာဏ်စာရင်းဟာ အပြီးတိုင် ပိတ်သိမ်းသွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

၂၂။ ဘဝဇာတ်လမ်းတွေဟာ မှားယွင်းပုံဖော်မှုတွေနဲ့ လျှောက်လှမ်းချင်ကြတာလဲ။
(ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘာကြောင့် ဘဝကို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မှားယွင်းပုံဖော်မှုတွေနဲ့ လျှောက်လှမ်းချင်ကြတာလဲ)

+++++

ပထမကျွန်းစစ်အကြောင်း ခင်ဗျားဘာတွေသိပါသလဲ။ မှန်ပါတယ်။ (၁၉၁၄) ခုနှစ်မှာ ဆာဘီးယား လွတ်မြောက်ရေး တပ်သားတစ်ဦးက ဆာယာယေဘိုမှာ အော်စတို-ဟန်ဂေးရီးယန်း ထီးနန်းကို ဆက်ခံမယ့်သူကို လုပ်ကြံခဲ့တဲ့အတွက် အော်စတီးယားနဲ့ ဟန်ဂေးရီတို့ ဆာဘီးယားမှာ စစ်ကြေငြာခဲ့ပြီး စတင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဥရောပ ပြည်ထောင်စု အများစုကလည်း မဟာမိတ်စာချုပ်တွေ ချုပ်ဆိုထားကြတာကြောင့် ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပဲ သူတို့လည်း စစ်ပွဲထဲကို ပါဝင်လာကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်မဟာမိတ် အုပ်စုကမှ ပြတ်ပြတ်သားသား အနိုင်မရတာကြောင့် စစ်ပွဲဟာ ပြင်းထန်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီစစ်ကြီးဟာ လူ့အသက်ပေါင်းများစွာကို အမှည့်မြေ မြေခွဲတဲ့ စစ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ဟဒန်မြို့ဟာလည်း စစ်တလင်းဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ စစ်ကြီးဟာ လေးနှစ်ကြာမြင့်ခဲ့ပြီး လူပေါင်း (၁၈) သန်းလောက် သေဆုံးအပြီးမှာတော့ ပြီးဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်။

အထက်မှာ တင်ပြခဲ့တာတွေကတော့ ပထမကျွန်းစစ်ကြီးအကြောင်းကို ခင်ဗျား အနှစ်ချုပ်ပြီး မှတ်သားထားမျိုး ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားဟာ အသေးစိတ်လေ့လာတဲ့ သမိုင်းပညာရှင် မဟုတ်ခဲ့ဘူးဆိုရင်ပေါ့။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ သမိုင်းကို အသေးစိတ် တိတိကျကျ လေ့လာတဲ့သူတစ်ဦးဆိုရင်တော့ ပထမကျွန်းစစ်ကြီးဟာ အဲဒီအတိုင်း မဟုတ်ခဲ့တာကို သိပါလိမ့်မယ်။ စစ်ကြီးရဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေဟာ အထက်ကပြောခဲ့တာတွေထက် ပိုမိုရှုပ်ထွေးပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ခေါင်းထဲမှာ မှတ်သားထားတဲ့ ဇာတ်လမ်းလေး တစ်ပုဒ်ထက်ကို ပိုမို ရှုပ်ထွေးကွေ့ကောက်ပြီး ပဟေဠိဆန်ပါတယ်။ အမှန်တကယ်တော့ ဆာဘီးယားမှာ ဘာကြောင့် စစ်ဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာကိုတောင် ကျွန်တော်တို့ နားမလည်နိုင် ကြသေးပါဘူး။ အဲဒီခေတ် အဲဒီအခါက ဒီနေ့ခေတ်အခါထက်ကို ပိုပြီး လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်တာတွေ ပိုမိုများပြားပါတယ်။ ဂျာမနီဟာ ပြင်သစ်ကို စစ်ကြေငြာချင်ရင် အလွယ်တကူ စစ်ကြေငြာနိုင်ပြီး ပြင်သစ်ဗက်ကနေ ဂျာမနီကို စစ်ကြေငြာချင်ရင်လည်း အလွယ်တကူ ကြေငြာနိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုးတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ပထမကျွန်းစစ်ကြီးကို စတင်မီးမွှေး ပေးမယ့် အဲဒီ စစ်ပွဲလေး ဘာကြောင့် ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်ဆိုတာကို နားမလည်နိုင်ကြသေးပါဘူး။ ပြန်စဉ်းစားကြည့်လိုက်တဲ့အခါ စစ်ကြီးမဖြစ်မီလေးမှာ လက်နက်နည်းပညာပိုင်းတွေ (စက်သေနတ်တွေ၊ တင့်ကားတွေ၊ အဆိပ်ငွေ့တွေ၊ ရေငုပ်သင်္ဘောတွေ၊ အခြေတည်ပေါ်လာတဲ့ လေကြောင်းနည်းပညာတွေ) ဆန်းသစ်တီထွင်မှု ရှိလာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ အချက်တွေ က စစ်ကြီးကို ပိုမိုပြင်းထန် အရှိန်ကောင်းသွား စေသလိုလို ရှိခဲ့ပါတယ်။

လူဦးရေကံကို တစ်ခါတစ်ရံမှာ ကွန်ပျူတာနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပုံဖော်ပြတတ်ကြပါတယ်။ တကယ်တော့ အဲဒါလို ပုံမှန်ပြတာက သိပ်တော့ မဆီလျော်လှပါဘူး။ ကွန်ပျူတာတစ်လုံးဟာ သတင်းအချက်အလက်တွေရဲ့ အနိမ့်ဆုံးယူနစ်ဖြစ်တဲ့ ဘစ်ကလေးတွေကို သတင်းအချက်အလက် အကြမ်းအဖြစ်နဲ့ သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ဦးကျောက်က ကျတော့ အဲဒါလို ဒေတာအကြမ်းတွေကို သိမ်းဆည်းတာမဟုတ်ဘဲနဲ့ ပြုပြင်စီရင်ပြီးသား သတင်းအချက်အလက်တွေကိုသာ သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားတာဖြစ်ပါတယ်။ လူဦးရေကံရဲ့ သတင်း အချက်အလက် သိုမှီးတဲ့ အနိမ့်ဆုံးယူနစ်က ဘစ်မဟုတ်ပါဘူး ဇာတ်လမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဦးခေါင်းခွံထဲက ဦးကျောက်ရဲ့ အချက်အလက် သိုမှီး စို့နေရာဟာ အကန့်အသတ်နဲ့သာ ရှိနေတာကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဘီလီယံ ရှစ်ဆယ်လောက်ရှိတဲ့ ဦးကျောက်ဆဲလ်တွေဟာ အများကြီးလို့ ထင်စရာရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် တို့လူသားတွေရဲ့ သိုမှီးစရာတွေဖြစ်တဲ့ မြင်သမျှ၊ ဖတ်သမျှ၊ ကြားသမျှ၊ အနံ့ရသမျှ၊ အရသာခံစားရသမျှ၊ စဉ်းစားတွေးတာသမျှနဲ့ ခံစားရသမျှ အကုန်လုံးကို မှတ်ဖို့ရာအတွက်တော့ ဘယ်လိုမှ လုံလောက်မှု ရှိမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဦးကျောက်ဟာ သတင်းအချက်အလက်တွေကို ဇာတ်လမ်းတွေအဖြစ် ဖိသိပ်ပြုထည့်ပြီး ချုံ့ ပစ်လိုက်ရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဇာတ်လမ်းတွေပါ။

တကယ်လက်တွေ့လောကကြီးမှာ ဇာတ်လမ်းရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ ဆယ်နှစ်လောက်အချိန်ယူပြီး ရှိသမျှ ကျောက်တုံးတိုင်းကို နင်းမိလောက်အောင်အထိ တိုက်ကြီး ခုန်တိုက်ကို မှန်ဘီလူးတစ်လက်နဲ့ လှည့်ပတ်ကြည့်မယ်ဆိုရင်တောင်မှ ဘာဇာတ်လမ်း တစ်ခုတစ်လေကိုမှ တွေ့မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျား ကျောက်တုံးတွေ၊ တိရစ္ဆာန်တွေ၊ အပင်တွေ၊ ရေညှိတွေပဲတွေ့မှာပါ။ ပိုမိုအားကောင်းတဲ့ အကုန်ကြည့်မှန်ပြောင်းနဲ့ လိုက်ကြည့်ဦးမယ်ဆိုရင်တောင်မှ ဆဲလ်တွေ၊ မော်လီကျူးတွေ၊ အက်တမ်တွေနဲ့ နောက်ဆုံးမှာ အခြေခံ အမှုန်တွေကိုပဲ တွေ့မှာပါ။ ဘာဇာတ်လမ်းကိုမှ တွေ့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ ပထမကျွန်းစစ်ကြီးအတွင်းမှာ ရှင်သန်နေထိုင်ခဲ့ရတဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်ဦးမယ်ဆိုရင် တောင်မှ ခင်ဗျားဟာ ပထမကျွန်းစစ်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်လို ခြုံငုံ တွေ့မြင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျား သံခမောက်တွေဆောင်းထားတဲ့ စစ်သားတွေ၊ သစ်ပင် အပိုင်းပိုင်း ကျိုးပြီး အငုတ်သာကျန်နေတဲ့ သစ်တောတွေ၊ လေထဲမှာ ဝဲပျံနေတဲ့ ကျည်ဆံတွေနဲ့ မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် ကျုံ့ပြန်နေတဲ့ လူတွေ၊ မြင်းတွေရဲ့ အသက်ခွံ ခန္ဓာ တွေကိုပဲ ခင်ဗျားတွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဦးကျောက်ဟာ အချက်အလက်တွေကို မှတ်ဉာဏ်တွေဖြစ်သွားအောင် ဘယ်လို ရက်စွဲပစ်လိုက်သလဲ ဆိုတော့ အဲဒီအချက်အလက်တွေကို ကျစ်လျစ်သိပ်သည်းပြီး၊ ရှေ့နောက် အချိတ်အဆက်ရှိကာ အကြောင်းအကျိုး ညီညွတ်တဲ့ ဇာတ်လမ်းလေးတွေအဖြစ် ပေါင်းစည်းပြီး မှတ်သားပစ်လိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။ ကျစ်လစ်၊ ချိတ်ဆက်၊ ကြောင်းကျိုး ဆိုပြီး အတိုမှတ်နိုင်ပါတယ်။ ကျစ်လစ် - ဇာတ်လမ်းတွေဟာ တိုတောင်း၊ ရိုးရှင်းပြီး ဟာကွက် မရှိပါဘူး။ ချိတ်ဆက် - ဇာတ်လမ်းတွေဟာ ဆန့်ကျင်နေတာမျိုး မရှိဘဲ အချိတ်အဆက် မိနေပါတယ်။ ကြောင်းကျိုး - ဇာတ်လမ်းတွေမှာ အကြောင်းအကျိုးတွေဟာ ချိတ်ဆက်နေကြပါတယ်။ (က) ဖြစ်လို့ (ခ) ဖြစ်လာပါတယ်။ (ခ) ဖြစ်လို့ (ဂ) ဖြစ်လာတယ် စသဖြင့် ဇာတ်လမ်းတွေရဲ့ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုတွေဟာ အဓိပ္ပါယ်ရှိနေကြပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဦးကျောက်ဟာ အဲဒီအရာတွေကို အလိုအလျောက်လုပ်ဆောင်ပါတယ်။ စစ်ကြီးအကြောင်း သတင်းအချက်အလက် သန့်သန့်တွေကို သိမ်းဆည်းပါဆိုရင် ဦးကျောက်ဟာ သိမ်းဆည်းနိုင်စွမ်း ရှိမှာမဟုတ်ပါဘူး။ အလားတူ စတော့ရှယ်ယာဈေးကွက်ထဲက အပြောင်းအလဲတွေ၊ ဖက်ရှင်ပြောင်းလဲလာပုံတွေ သာမက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဘဝထဲက အကြောင်းအရာတွေကို အချက်အလက် သီးသန့်အဖြစ် သိမ်းဆည်းထားနိုင်ဖို့ရာ ကျွန်တော်တို့ဦးကျောက်ဟာ မစွမ်းရှာပါဘူး။ ဒီလို အချက်အလက်တွေကို ဇာတ်လမ်းအဖြစ် ပြောင်းလဲတည်ဆောက်လိုက်ခြင်းဟာ ခင်ဗျားရဲ့ (ရှေ့အခန်းတွေမှာ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့) အမှတ်ရမှု အတ္ထုဘာဝရဲ့ အဓိက လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဇာတ်လမ်းတွေက ခင်ဗျားဟာ ဘယ်သူဖြစ်တယ်၊ ဘယ်ကလာတယ်၊ ဘယ်ကို ဦးတည်သွားနေတယ်၊ ခင်ဗျား ဘယ်အရာတွေကို အလေးထားတယ်ဆိုတဲ့ အချက်တွေကို ပြောပြနေပါတယ်။ အဲဒီအရာကို ခင်ဗျားရဲ့ “အတ္ထုဘာဝ” ဒါမှမဟုတ် “အတ္ထုပရိပုံ” လို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဇာတ်လမ်းတွေဟာ ကျစ်လျစ်ပါတယ်။ လူတစ်ယောက်က ခင်ဗျားဘယ်သူလဲလို့ မေးခဲ့ရင် ခင်ဗျားမှာ အကျဉ်းချုပ်ပြီး အဆင်သင့်ဖြေဆိုနိုင်မယ့် အဖြေရှိနေပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဇာတ်လမ်းတွေဟာ ချိတ်ဆက်မှု ရှိနေ ပါတယ်။ အချိတ်အဆက်မမီတဲ့ အရာတွေကို ခင်ဗျားဦးကျောက်ဟာ အလွယ်တကူပဲ မေ့ဖျောက်ပစ်လိုက်ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဦးကျောက်မှာ ခင်ဗျား မှတ်ဉာဏ်ထဲက အဟာ ဖြစ်နေတဲ့ အရာတွေကို ဖြည့်ဖို့ပိတ်ပစ်နိုင်တဲ့ (ရိုမန်း ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျားတောင်မသိတဲ့) စွမ်းရည်တစ်ခု ရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဇာတ်လမ်းတွေဟာ အကြောင်းအကျိုးတွေ ရှိနေ ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေဟာ အနက်အဓိပ္ပါယ်တွေ ရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားဘဝမှာ ဖြစ်လာတဲ့ ကိစ္စတိုင်းရဲ့နောက်ကွယ်မှာ အကြောင်းရင်းတွေ အမြဲရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဇာတ်လမ်းတွေဟာလည်း ကျစ်လျစ်၊ ချိတ်ဆက်ပြီး ကြောင်းကျိုးကျပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားခေါင်းထဲမှာ ခင်ဗျားသယ်ဆောင်ထားတဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေဟာ ဘယ်လောက်များ မှန်ကန် လက်တွေ့ကျမှု ရှိပါသလဲ။ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီဇာတ်လမ်းတွေ ဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ သုံးနှစ်သားအရွယ်သားလေးက ကျွန်တော်တို့ပုံတူကို အိမ်နံရံမှာ မြေဖြူခဲနဲ့ ရေးခြစ်သလိုသာ ရှိပါလိမ့်မယ်။ အဲသလို မတိကျ မမှန်ကန်ဘူးဆိုရင်ရော ဘာပြဿနာ ရှိသလဲလို့ ခင်ဗျားပြောကောင်းပြောပါလိမ့်မယ်။ တကယ်တော့ အဲဒါဟာ တကယ်ပြဿနာ အကြီးကြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်း လေးခုရှိပါတယ်။

ပထမတစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ထင်နေတာထက်ကို ပိုပြီးအပြောင်းအလဲမြန်တတ်ကြပါတယ်။ ပြောင်းလဲတယ်ဆိုရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ကြိုက်တာတွေ၊ မကြိုက်တာတွေ (ပါသနာတွေ၊ ကြိုက်တဲ့ဂီတတွေ၊ ကြိုက်တဲ့အစားအစာတွေ) တင်မကပါဘူး။ ပြောင်းလဲရခက်တယ်လို့ ထင်မြင်ယူဆထားကြတဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွေနဲ့ တန်ဖိုးထားတဲ့ နှုန်းစံတွေကပါ ကျွန်တော်တို့ ထင်ထားတာထက်ကို ပိုမိုမြန်မြန်ဆန်ဆန် ပြောင်းလဲတတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အသက်နှစ်ဆယ်အရွယ် ဒါမှမဟုတ် အသက် လေးဆယ်အရွယ်တွေမှာ အနာဂတ်ကိုမျှော်ကိုးပြီး ပင်ပန်းတကြီး အလုပ်လုပ်တတ်ကြပါတယ်။ တစ်ပတ်ကို နာရီ (၇၀) အလုပ်လုပ်မယ်၊ ရင်သွေးတွေကို ပျိုးထောင်မယ်၊ အပန်းဖြေအိမ်တစ်လုံးဝယ်မယ် လို့ရည်မှန်းပြီး ကြိုးစားနေတာဟာ ကျွန်တော်တို့ မဟုတ်တော့တဲ့ အရင်က လူတစ်ယောက်ရဲ့ အကြိုက်တွေကို ဖြည့်ဆည်းဖို့ ကြိုးစားနေတာမျိုး ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ လက်ရှိအချိန်က ကျွန်တော်တို့ဟာ အပန်းဖြေအိမ်တစ်လုံး မဝယ်ချင်တော့တာမျိုး ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ အခုလက်ရှိအချိန်က ကျွန်တော်တို့ဟာ ငါ တစ်ပတ် ကို နာရီ (၇၀) လောက် အပင်ပန်းခံ အလုပ်လုပ်ပြီး အခုလို နှလုံးရောဂါရလာတာမျိုးက တန်ဖိုးထားလို့ ပြန်စဉ်းစားမိကောင်း စဉ်းစားမိနေပါလိမ့်မယ်။

ဒုတိယအချက်က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝဟာ တကယ်ဖြစ်နေတာတွေထက်စာရင် စီမံချက်တွေကို ပိုမိုလိုလားလက်ခံချင်တဲ့ပုံပေါက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်ချင်တာတွေထက် ဖြစ်လာတဲ့ အခွင့်အလမ်းတွေက ပိုမိုအရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍမှာ ရှိနေပါတယ်။ ထောင်စုနှစ် တစ်ခုစာလောက် ကြိုးစား စမ်းသပ်ခဲ့တဲ့ အသိပညာဆိုင်ရာ သဘောတရားတစ်ခု ဖြစ်တဲ့ ကံကြမ္မာ၊ ကံတရား၊ ကံကောင်းမှုကံသမီး စတဲ့အယူအဆကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ရာလောက်ကစပြီး အသိအမှတ်မပြုခဲ့ကြတော့ပါဘူး။ မတော်တဆ ဖြစ်မှုတွေ၊ ကင်ဆာ ရောဂါ၊ စစ်ပွဲနဲ့ သေခြင်းတရားတွေ စတဲ့ ကြမ္မာဆိုးတွေက ရုတ်တရက်တိုက်ခိုက်ကြတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးထိခိုက်ခံစားကြရပါတယ်။ ကုန်လွန်ခဲ့တဲ့ ရာစုနှစ်တစ်ခု မတိုင်မီအချိန်အထိ လူတွေဟာ အဲသလို ကြမ္မာဆိုးတွေကို ပိုပြီးတော့ လက်ခံနိုင်စွမ်းရှိကာ ကံကြမ္မာကြောင့်ပေါ့ဆိုပြီး နှလုံးသွင်းဖြေဆည်နိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ လူတွေဟာ အဲသလို ကြမ္မာဆိုးတွေ ရောက်လာဖို့ကို သူတို့စိတ်မှာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပြီး ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် ဖြေလျှော့ထားခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီနေ့ခေတ်အခါမှာတော့ အဲဒီ ကြမ္မာဆိုးဆိုတာကို “စနစ်တစ်ခုရဲ့ ပျက်စီးယိုယွင်းမှု” လို့သာ ချဲ့မြင် မှတ်ယူကြပါတော့တယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ထူထောင်နိုင်ဖို့ဆိုရင် အမျိုးမျိုးဇာတ်လမ်းဆင်ပြီး လက်ခံနေကြတဲ့ ကြမ္မာဆိုတဲ့ ဟာကြီးကို သူ့နေရာမှန်ကို ပြန်ပို့နိုင်ဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တတိယအချက်က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဇာတ်ညွှန်းချရေးသားထားတဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေဟာ အချက်အလက်တွေကို ယထာဘူတ ကျကျ ချ မြင်သုံးသပ်ဖို့အတွက်ကို ခက်ခဲအောင် လုပ်တတ်ကြပါတယ်။ အဖြစ်အပျက်တွေကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင် ဖွင့်ဆိုချက်တွေ၊ အာဘော်တွေ၊ ဆင်ခြေတွေ မပါဘဲ မွေ့မိဌာန်ကျကျ သုံးသပ်ဖို့ကို အဲဒီ ကျွန်တော်တို့ ဆင်ထားတဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေက အနှောင့်အယှက်ပြုပါတယ်။ ဆင်ခြေတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ အမှားတွေကနေ ကျွန်တော်တို့ သင်ခန်းစာ ပြန်ယူနိုင်ခြင်းဆိုတဲ့ အချက်ကို တားမြစ် တတ်ပါတယ်။

စတုတ္ထအချက်ကတော့ အဲသလိုဇာတ်လမ်းတွေက ကျွန်တော်တို့ကိုယ် ကျွန်တော်တို့ တကယ့်အရှိတရားထက်ကို ပိုမိုပြီး ပိုကောင်းတဲ့လူ၊ ပိုကြည့်ကောင်းတဲ့လူ၊ ပိုအောင်မြင်တဲ့လူ၊ ပိုပြီးညက်ရည်ထက်မြက်တဲ့လူ အဖြစ် မှားယွင်းချဲ့မြင်မိစေတတ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အရေးသားပေးမှု အစွဲမှားဟာ ကျွန်တော်တို့ ပုံမှန်အခြေအနေမှာဆိုရင် လုပ်မှာမဟုတ် တဲ့ အန္တရာယ်များတဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်မိအောင် တွန်းအားပေးတတ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အမြင်ကြီးထား သုံးသပ်မိစေတတ်ပြီး စဉ်းစားသုံးသပ်မှုတွေကို မှားယွင်းစေကာ ကျွန်တော်တို့ကို ဘေးဒုက္ခတောထဲကို တွန်းပို့မှာဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါတွေရဲ့ နောက်ဆုံးရလဒ်ကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မှားယွင်းပုံဖော်ထားတဲ့ ပုံရိပ်ကြီးနဲ့ ဘဝလမ်းခရီးကို လျှောက်လှမ်းမိနေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တသမတ်တည်း သာရှိတယ်လို့ မှားယွင်းမှတ်ယူနေမိစေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တကယ့်အရှိအခြေအနေကို မမြင်တော့ဘဲ ပဋိပက္ခတွေ၊ မရေရာမှုတွေကို ဖြစ်စေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အခြားတစ်ယောက်က ခင်ဗျားကို မှားယွင်းအကဲဖြတ်မိတယ်ဆိုရင်လည်း အံ့သြစရာတော့ မရှိပါဘူး။ ခင်ဗျား ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တောင်မှန်အောင် အကဲဖြတ်နိုင်တာမှ မဟုတ်တာ။ ခင်ဗျားအတွက် မှန်ကန်တဲ့ ပုံရိပ်တစ်ခုကို ဝေဖန်ထောက်ပြ ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်မှာက ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝလက်တွဲဖော်လို၊ ခင်ဗျားနဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ပေါင်းသင်းလာတဲ့ သူငယ်ချင်းလိုမျိုး သူတွေသာဖြစ်ပြီး သူတို့ဟာလည်း ရိုးရိုးရှင်းရှင်းနဲ့ မှန်ရာကို မှန်တဲ့အတိုင်း ထောက်ပြနိုင်တဲ့သူမျိုး ဖြစ်ရပါလိမ့်မယ်။ ပိုကောင်းတဲ့ နည်းလမ်းတစ်ခုကတော့ ဒိုင်ယာရီ ရေးသားတဲ့ အကျင့်ကို မွေးပြီး ကိုယ့်ဒိုင်ယာရီ အဟောင်းလေးတွေကို ပြန်ပြန်ဖတ်ကာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သုံးသပ်တတ်တဲ့ အကျင့်မျိုးမွေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို ဒိုင်ယာရီအဟောင်းတွေကို ပြန်ဖတ်တဲ့အခါမှာ ခင်ဗျားဟာ ငါ ဒီအချိန်တုန်းက ဒီလိုအတွေးအမြင်မျိုး ရှိခဲ့တာပါလား ဆိုတာကို အံ့အားသင့်ဖွယ်ရာ ပြန်လည်တွေ့ရှိနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ကိုထူထောင်ဖို့ရာက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လက်တွေ့အကျဆုံး ဝေဖန်သုံးသပ်နိုင်ဖို့က အရေးကြီးတဲ့ အချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အတွင်းပဋိပက္ခတွေ၊ အားနည်းချက်တွေ၊ ခင်ဗျားရဲ့ အမှောင်ခြိမ်းတွေနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ အရာအားလုံးကို မှန်မှန်ကန်ကန် ချဲ့မြင်နိုင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားကိုယ်ကိုယ်ကိုယ် အမှန်ကန်ဆုံး ချဲ့မြင်သုံးသပ်နိုင်ပြီးဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ဘယ်လိုလူမျိုး ဖြစ်ချင်တယ်ဆိုတာကို မှန်မှန်ကန်ကန် ချဲ့မြင်သုံးသပ်နိုင်ပြီး ဖြစ်ချင်တဲ့အရာကိုလည်း ဖြစ်လာအောင် ပိုပြီး စွမ်းဆောင်နိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်းလဲ ပိုများမှာဖြစ်ပါတယ်။

၂၃။ ကောင်းမွန်သော သေဆုံးခြင်း အစွဲမှား
(ခင်ဗျားရဲ့ နောက်ဆုံးအခိုက်အတန့်ဟာ ခင်ဗျားကို ဘာကြောင့် စိုးရိမ်ပူပန်မှု မဖြစ်စေတာလဲ)

++++++

“ငါ့ရဲ့ သေရာညောင်စောင်းမှာ နောက်ဆုံးလဲလျောင်းရချိန် ငါ့ဘဝတစ်ခုလုံးကို ပြန်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ..” ဆိုတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ် အဖွဲ့အနွဲ့မျိုးကို ခင်ဗျား ကြားဖူးလိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ခမ်းနားကြီးကျယ်တဲ့ စိတ်ကူးတစ်ခုပါပဲ။ ဒါပေမယ့် လက်တွေ့မှာ ဘာမှ အဓိပ္ပါယ်မရှိတဲ့ စကားရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင် သေဖို့ရာအတွက် နောက်ဆုံး အိပ်ယာပေါ်မှာ လဲလျောင်းနေရတဲ့ အချိန်မှာ ဘယ်သူမှ အဲသလောက် ကိုယ့်ဘဝတစ်ခုလုံးကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြတ်ပြတ်သားသား ပြန်တွေးမနေနိုင်ပါဘူး။ နောက်ဘဝဆိုတဲ့ ပိုပေးနိုင်မယ့် အဓိက တံခါးသုံးပေါက်ကတော့ နှလုံးဖောက်ခြင်း၊ ဦးကျောက်သွေးကြောပြတ်ခြင်းနဲ့ ကင်ဆာတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ပထမ နှစ်ခုမှာဆိုရင် အထက်က ဖော်ပြခဲ့သလို ဒဿနဆန်ဆန်လေး ပြန်တွေးနေဖို့ရာတောင်မှ အချိန်ရလိုက်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကင်ဆာရောဂါ အများစုအတွက်မှာတော့ ခင်ဗျားဟာ အကိုက်အခဲ အနာအကျင် ပျောက်တဲ့ ဆေးဝါးတွေ သောက်သုံး နေရတာနဲ့ပဲ ခင်ဗျားဦးကျောက်က တစ်ခုခုကို စူးစိုက်စဉ်းစားနေနိုင်စွမ်း ဘယ်လိုမှ ရှိနေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါ့အပြင် အဲသလို စိတ်ဝယောက်ဂယက်ဖြစ်ပြီး သတိချွတ်ချော်ကာ အိပ်ယာထမှာ လဲနေရတဲ့ လူနာတစ်ဦးအနေနဲ့က သေဖို့လဲလျောင်းစောင့်စားနေရင်း ဘယ်လို အတွေးအမြင်သစ်တွေကိုမှ တွေးတောဖော်ထုတ်နေနိုင်အားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

တကယ်လို့ ခင်ဗျားမှာ သေလုဆဲဆဲအချိန် အတိတ်ကိုပြန်တွေးပြီး နောင်လာနောက်သားတွေအတွက် သင်ခန်းစာတွေ ပြောကြား ထားရင်ခွဲဖို့ အချိန်နဲ့ ငွေကြေးဥစ္စာ လုံလုံ လောက်လောက် ရှိတယ်ဆိုရင်တောင်မှ (ရှေ့က အခန်း (၃) ခန်းမှာ တင်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း) ခင်ဗျားရဲ့ မှတ်ဉာဏ်ဟာ ခင်ဗျားရဲ့ အဖြစ်မှန်ကို ပြန်ဖော်ပြပေးလိမ့်မယ်လို့ အာမခံလို့ မရပါဘူး။ ခင်ဗျားရဲ့ အမှတ်ရမှု အတ္တဘာဝဟာ အမှားတွေကို စနစ်ကျနစွာပဲ ပြုပြင်စီရင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ မှတ်ဉာဏ်ဟာ ခင်ဗျားကို ချဲ့ကား၊ ပြုပြင်စီရင်ပြီးဖြစ်တဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေကိုပဲ ခင်ဗျားကို ပြောပြမှာဖြစ်ပါတယ်။

အခြေခံအားဖြင့်ပြောရမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ နောက်ဆုံးအမှတ်အတန် ဒါမှမဟုတ် နောက်ဆုံး နာရီတွေအကြောင်းကို အခုအချိန်မှာ ကြိုတင်မှန်းဆနေတာဟာ ဘာမှ အသုံးမဝင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်ပြောတာ ယုံပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ နောက်ဆုံးအချိန်ဟာ ခင်ဗျားမှန်းဆ ပုံဖော်ထားတဲ့အတိုင်း ဘယ်နည်းနဲ့မှ ဖြစ်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ပိုပြီးရက်ရက်စက်စက် ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ နောက်ဆုံးအမှတ်အတန်လေးဟာ ခင်ဗျားရဲ့ တစ်ဘဝလုံးစား အဖြစ်အပျက်တွေကို ဘယ်လိုမှ ကိုယ်စားပြုထင်ဟပ် စေနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားရဲ့ နောက်ဆုံးအချိန်အကြောင်းကို ကြိုတင်မှန်းဆ နေခြင်းဟာ ဘာအကျိုးကျေးဇူးမှမရှိတဲ့အပြင် ခင်ဗျားကို ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ရာကနေတောင်မှ လမ်းချော်သွားစေနိုင်ပါတယ်။

ဒန်နီရာယ် ခါနီးမနီးက ကျွန်တော်တို့မှတ်ဉာဏ်ထဲမှာရှိတဲ့ အမျိုးမျိုးသော အစွဲမှားတွေကို စနစ်တကျ ဖော်ထုတ်ပြခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒီအစွဲမှားတွေထဲက တစ်ခုကတော့ ကြာချိန်ကို လျှပ်လျှူမှုမှ အစွဲမှားဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုရဲ့ ကြာမြင့်ချိန်ကို ခင်ဗျားရဲ့မှတ်ဉာဏ်ထဲမှာ တိကျစွာ မမှတ်သားနိုင်မှုကို ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဦးကျောက်ဟာ သုံးပတ်အကြာ သွားခဲ့ရတဲ့ အပန်းဖြေခရီးကို တစ်ပတ်အကြာသွားခဲ့ရတဲ့ အပန်းဖြေခရီးထက်ကို ပိုကောင်းတယ်၊ ပိုဆိုးတယ် ဆိုတာမျိုး ဆုံးဖြတ်ပြီး မှတ်သားထားနိုင်စွမ်း မရှိပါဘူး။ အဲ့ဒီခရီးနှစ်ခုကို ခင်ဗျားမှတ်သားရာမှာ ကြာချိန်ကို လုံးဝ မမှတ်သားဘဲ ခရီးစဉ်အတွင်းမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ အဓိက ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ ခရီးစဉ် အဆုံးသတ်ပိုင်းမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကိုသာ မှတ်သားထားလိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။ (အခန်း (၂၀) မှာ အထွဋ်အထိပ် - အဆုံးသတ် စည်းမျဉ်းကို တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။) ခင်ဗျားဟာ ရုပ်ရှင်တစ်ကားကို ကြည့်တဲ့အခါမှာ ဇာတ်ကားတစ်လျှောက် စိတ်လှုပ်ရှားစရာတွေ အပြည့်ပါပေမယ့်လည်း ဇာတ်သိမ်းပိုင်းမှာ ညံ့ဖျင်းသွားခဲ့ရင် အဲ့ဒီရုပ်ရှင်ကို မကောင်းတဲ့ ဇာတ်ကားတစ်ကားအဖြစ် မှတ်ဉာဏ်ထဲမှာ မှတ်သားလိုက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပါတီပွဲတွေ၊ ကဗျ်ဇာတ်တွေ၊ စာအုပ်တွေ၊ သင်ခန်းစာလက်ချာတွေ၊ အိမ်တွေ၊ ချစ်မှုရေးရာ ဆက်သွယ်မှုတွေ နဲ့ ပတ်သက်ရင်လည်း ခင်ဗျားရဲ့ ဦးကျောက်ဟာ အလားတူပဲ အလုပ်လုပ်ပြီး မှတ်သားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘဝ တလျှောက်လုံးကို အကဲဖြတ်တဲ့အခါမှာရော အလားတူပဲလား။ ဆက်လေ့လာ စူးစမ်းကြည့်လိုက်ကြရအောင်။ အန်နာရဲ့ ဘဝကို သုံးသပ်ကြည့်ကြပါမယ် ..

"အန်နာဟာ တစ်ခါမှ လက်မထပ်ဖူးပါဘူး။ ကလေးလည်း မရှိပါဘူး။ သူဟာ သူ့ဘဝမှာ အလွန်အမင်း ပျော်ရွှင်နေပါတယ်။ သူ့အလုပ်ကိုလည်း သူနှစ်သက်ပါတယ်။ သွားခဲ့ရတဲ့ အားလပ်ရက် အပန်းဖြေခရီးတွေ၊ သူမရဲ့ အားလပ်ချိန်တွေနဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ ကိုလည်း သူနှစ်သက်ပါတယ်။ အသက်သုံးဆယ် အရွယ်ရောက်တဲ့အချိန်မှာ ကားမတော်တဆ ဖြစ်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားပြီး ဘာရောဂါဝေဒနာမှ မခံစားရဘဲ ရုတ်တရက် သေဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်"

အန်နာရဲ့ ဘဝကို အကဲဖြတ် အမှတ်ပေးရမယ်ဆိုရင် (၁) အရမ်းဆိုးပါတယ်၊ (၉) အရမ်းကောင်းပါတယ်နဲ့ (၅) ကတော့ အလယ်မှတ်အဖြစ် သာမန်ပါပဲ ဆိုတဲ့ စကားနဲ့ အမှတ်ပေးအကဲဖြတ်ကြည့်လိုက်ပါ။

အခု ဘာတာရဲ့ ဘဝကို အကဲဖြတ်ကြည့်ကြရအောင် ..

"ဘာတာဟာ တစ်ခါမှ လက်မထပ်ဖူးပါဘူး။ ကလေးလည်း မရှိပါဘူး။ သူဟာ သူ့ဘဝမှာ အလွန်အမင်း ပျော်ရွှင်နေပါတယ်။ သူ့အလုပ်ကိုလည်း သူနှစ်သက်ပါတယ်။ သွားခဲ့ရတဲ့ အားလပ်ရက် အပန်းဖြေခရီးတွေ၊ သူမရဲ့ အားလပ်ချိန်တွေနဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ ကိုလည်း သူနှစ်သက်ပါတယ်။ သူမဘဝရဲ့ နောက်ဆုံး ငါးနှစ်တာမှာတော့ သူ့ရဲ့ဘဝဟာ နှစ်သက်ဖွယ်ရာဖြစ်ပေမယ့် ပထမတစ်ဦးလောက်တော့ မကောင်းမွန်ခဲ့ပါဘူး။ အသက် သုံးဆယ်ငါးနှစ်အရွယ်မှာတော့ ကားမတော်တဆမှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဘာရောဂါ ဝေဒနာမှ မခံစားရဘဲ ရုတ်တရက် သေဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်"

သူ့ဘဝကိုလည်း (၁) ကနေ (၉) အထိ အမှတ်ပေးကြည့်ပါဦး။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ အထက်က ဘဝဇာတ်လမ်းနှစ်ခုကို တင်ပြပြီး ကျောင်းသားတွေကို စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့ကြပါတယ်။ ရလဒ်ကတော့ အန်နာရဲ့ဘဝကို ဘာတာရဲ့ဘဝထက် ပိုပြီးကောင်းတယ်လို့ ကျောင်းသားတွေကဖြေဆိုခဲ့ကြပါတယ်။ တကယ်တမ်းပြောရမယ်ဆိုရင် ဒီလိုဖြေကြတာတွေက ယုတ္တိမကျပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အမျိုးသမီးနှစ်ဦးစလုံးဟာ သူတို့ရဲ့ ဘဝတွေကို အသက်သုံးဆယ်အရွယ်အထိ အလွန်ပျော်ရွှင်စွာနဲ့ ဖြတ်သန်းနေထိုင်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင် ဘာတာကတောင်မှ အန်နာထက် အသက်ငါးနှစ်ပိုပြီး ရှင်သန်နေထိုင်ခွင့်ရခဲ့ပါသေးတယ်။ နောက်ပိုင်းငါးနှစ်မှာ အန်နာလောက် ကောင်းတဲ့ဘဝမျိုးမဟုတ်ခဲ့တာတောင်မှ ဘဝတလျှောက်လုံးအနေနဲ့ ခြုံကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘာတာဟာလည်း ပျော်ရွှင်ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝနဲ့ နေခဲ့ရတာဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တမ်း ကြောင်းကျိုးကျကျ စဉ်းစားမယ်ဆိုရင် ဘာတာရဲ့ ဘဝကို အမှတ်ပိုပေးသင့်တာဖြစ်ပါတယ်။ ကွာခြားတာလေးတစ်ခုက အန်နာရဲ့ ဘဝဟာ အမြင်ဆုံးအခြေအနေမှာ အဆုံးသတ်ခဲ့ရတာဖြစ်ပြီး ဘာတာရဲ့ ဘဝကတော့ နဲ့နဲ့ ပိုနိမ့်တဲ့ အခြေအနေနဲ့ အဆုံးသတ်ခဲ့ရတာလေးတစ်ခုပါပဲ။ ဒီနေရာမှာ ဝင်ရောက်လွှမ်းမိုးသွားတာက အထွဋ်အထိပ် - အဆုံးသတ် စည်းမျဉ်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပျော်ရွှင်သာယာစွာနေခဲ့ရတဲ့ အပို ငါးနှစ်တာကာလဟာ ဒီနေရာမှာ အသိအမှတ်ပြုမခံရဘဲ ဖယ်ထုတ်ခံလိုက်ရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကို သုတေသနပညာရှင်တွေက ဂျိမ်းဒီးန့် သက်ရောက်မှုလို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ ဒီးန့်ဟာ သူ့အလုပ်အကိုင်ဘဝမှာ အမြင်ဆုံးအချိန်ကို ရောက်နေတဲ့အချိန်မှာ ကားမတော်တဆဖြစ်မှုတစ်ခုနဲ့ ကွယ်လွန်သွားခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ကွယ်လွန်ချိန်မှာ အသက် နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။ တကယ်လို့ သူ့ဘာ မသေဆုံးခဲ့ဘဲ နောက်ထပ်နှစ်တွေ ဒါမှမဟုတ် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုစာလောက် ပိုအသက်ရှင်ခဲ့ပြီး အခုလောက် လျှမ်းလျှမ်းတောက် မအောင်မြင်ဘဲ ပုံမှန်အောင်မြင်၊ ပုံမှန်ပျော်ရွှင်တဲ့ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်မင်းသား ဘဝနဲ့ပဲ နေသွားခဲ့ရမယ်ဆိုရင် လူတွေက သူ့ဘဝကို အခုလက်ရှိအချိန်မှာ သေဆုံးသွားရတဲ့ ဘဝထက်ပိုပြီး အမှတ်လျှော့ပေးကြပါလိမ့်မယ်။

ကဲ အခုတစ်ခါ အန်နာနဲ့ ဘာတာရဲ့ ဘဝကို နောက်တစ်ခေါက်လောက်ထပ်ပြီး အမှတ်ပေးကြည့်ကြရအောင်ပါ။ ဒီတစ်ကြိမ်မှာတော့ ကားမတော်တဆဟာ အန်နာ အသက်ခြောက်ဆယ်မှာဖြစ်ပြီး ဘာတာ ခြောက်ဆယ်ငါးနှစ်မှာ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုကြပါစို့။ အခြားအချက်တွေကတော့ မပြောင်းလဲဘူးလို့ သဘောထားပါ။ ဒီတစ်ကြိမ်မှာ ဘယ်လို အမှတ်ပေးချင်ပါသလဲ။ ဆက်မဖတ်သေးဘဲ သေသေချာချာလေးတွေးပြီး အမှတ်ပေးကြည့်ပါ။

လေ့လာမှုမှာ ပါဝင်တဲ့ အစမ်းသပ်ခံကျောင်းသားတွေကို အဲဒီမေးခွန်းကို ဆက်မေးခဲ့ပါတယ်။ ရလဒ်ကတော့ ဒီတစ်ကြိမ်မှာလည်း အန်နာရဲ့ ဘဝကို သိသိသာသာပဲ အမှတ်ပိုပေးထားကြတာပါ။ (ခင်ဗျားမျှော်လင့်ထားတဲ့အတိုင်းပါပဲ .. အတွင်းအထိပ် - အဆုံးသတ် စည်းမျဉ်းက ဆက်လက် အလုပ်လုပ်နေဆဲပါပဲ)။ ဒါပေမယ့် ရလဒ်ထဲမှာ အံ့သြစရာကောင်းတဲ့ အချက်တစ်ခုက အန်နာ အပိုရရှိခဲ့တဲ့ အလွန်အမင်းပျော်ရွှင်ရတဲ့ အနှစ်သုံးဆယ်ကို ဖြေဆိုသူတွေက လုံးဝ ရမစိုက်ခဲ့ကြဘူးဆိုတဲ့ အချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာတာအတွက်လည်း ထို့အတူပါပဲ။ ဒါဟာ ယုတ္တိနဲ့ လွှဲချော်နေပြီး ကြာမြင့်ချိန်ကို လျစ်လျူရှုတတ်မှုကို ပြသနေတဲ့ အကောင်းဆုံး ဥပမာ တစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကဲ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ အခြားသူတွေရဲ့ ဘဝတွေကို အကဲဖြတ်အမှတ်ပေးဖို့ရာအတွက် အတော်လေး ဒုက္ခခံခဲ့ကြပြီးပါပြီ။ ဒီလို အခြားသူတွေကို လိုက်လံသုံးသပ်အကဲဖြတ်နေတာဟာ ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်မှုအမှားတစ်ခုကို စနစ်ကျနစွာနဲ့ ကျူးလွန်နေခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်ကောင်တွေဖြစ်တဲ့ အန်နာနဲ့ ဘာတာတို့ ဘဝကို လိုက်လံအကဲဖြတ် သုံးသပ်နေတာကတော့ ခွင့်လွှတ်နိုင်ဖွယ်ရာရှိပါတယ်။ တကယ့်လက်တွေ့ဘဝမှာ အခြားသူတွေရဲ့ ဘဝတွေကို လိုက်လံအကဲဖြတ် သုံးသပ်နေပြီဆိုရင်တော့ ဒါဟာ ခွင့်လွှတ်နိုင်ဖွယ်ရာ မရှိပါဘူး။ စိတ်ထဲမှာ မှတ်သားထားဖို့က ခင်ဗျားဟာ ကျိန်းစိဒီးနဲ့ လို အအောင်မြင်ဆုံးအချိန်မှာ သေဆုံးသွားဖို့ အခွင့်အလမ်းဟာ မရှိသလောက် နည်းပါးပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်ချေအများဆုံးကတော့ ခင်ဗျားရဲ့ ရုပ်ပိုင်း စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်တွေ တဖြည်းဖြည်းကျဆင်းလာပြီး တဖြည်းဖြည်းနဲ့ သေသွားဖို့ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝနှောင်းပိုင်းမှာ ခံစားရလာနိုင်တဲ့ ရောဂါ၊ ဝေဒနာ အနေအထားပေါ်မူတည်ပြီး ခင်ဗျားရဲ့ အခိုက်အတန့်လေးတိုင်းမှာ ခံစားနိုင်တဲ့ ပျမ်းမျှပျော်ရွှင်မှု ပမာဏဟာ ခင်ဗျားဘဝ အရှေ့ပိုင်း အပူအပင်မရှိတဲ့ အချိန်တွေထက် နောက်ပိုင်း ဘဝတွေမှာ ပိုမိုနည်းပါးနေပါလိမ့်မယ်။ ဒီကနေ ဘာကောက်ချက်တွေ ချနိုင်မလဲ ဆိုတော့ .. ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝ နောက်ဆုံးအချိန်တွေမှာ ခံစားနိုင်တဲ့ ရောဂါ၊ ဝေဒနာဆိုတဲ့ တိမ်တိုက်တွေက ခင်ဗျားဘဝတစ်ခုလုံးကို သုံးသပ်တဲ့နေရာမှာ ဖုံးလွှမ်းမသွားပါစေနဲ့။ ဘဝတလျှောက်လုံး ပျော်ပျော် ရွှင်ရွှင်နေခဲ့ပြီး ရောဂါ၊ ဝေဒနာ ခံစားရတဲ့ ဘဝနှောင်းပိုင်းအချိန်အနည်းငယ်က တစ်ဘဝလုံး နံနံချာချာနေခဲ့ပြီး ကောင်းကောင်းမွန်မွန်သေဆုံးရတာထက်ကို ပိုကောင်းပါတယ်။ ဧရာနဲ့ မရဏဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုအတွက် ကျွန်တော်တို့ ပေးရတဲ့ ဈေးနှုန်းတန်ဖိုးပါပဲ။ စားသောက်ဆိုင်ကောင်းကောင်းမှာ အရသာရှိစွာစားသောက်ပြီးနောက်မှာ ရှင်းပေးရတဲ့ ပမာဏ အတော်အသင့်များတဲ့ ငွေကြေးလို့ပဲ သဘောထားပါ။ အသင့်စား အမြန်စာ ဘာဂါတစ်လုံးအတွက် အံ့သလောက်များပြားတဲ့ ငွေကြေးကိုတော့ ကျွန်တော် မသုံးချင်ပါဘူး။ ကျွန်တော်ကတော့ ငွေကြေးအကုန်အကျခံရတာနဲ့ တန်အောင်ဆိုရင်တော့ စားစရာ အမျိုးစား ခြောက်မျိုးအပြည့်ပါတဲ့ ညစာစားပွဲတစ်ခုကို မစ်ရယ်လင်းအဆင့် စားသောက်ဆိုင် တစ်ခုမှာ ပထမတန်းစား ပိုင်ကို အကောင်းဆုံးအဖော်မွန်တစ်ဦးနဲ့ပဲ စားချင်ပါတယ်။

၂၄။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားမှု ဝဲကတော့
(အတိတ်မှာ တွယ်ငြိသာယာနေတာက ဘာကြောင့် အဓိပ္ပါယ်မရှိတာလဲ)

++++++

ကာနီယိုလိုခေါ်တဲ့ ဆပ်ကပ်လူပြက်တစ်ယောက်ဟာ သူကပွဲ မစတင်မီအချိန်လေးအတွင်းမှာပဲ အရာအားလုံးထက်ပိုပြီး သူ့မြတ်နိုးချစ်ခင်ရတဲ့ သူ့ရဲ့ဇနီးဟာ အခြားသူတစ်ဦးနဲ့ ဖေါက်ပြန်နေတယ်ဆိုတာကို သိလိုက်ရပါတယ်။ ဆပ်ကပ်တစ်ယောက်မှာ သူတစ်ယောက်ထဲ သွားထိုင်နေပါတယ်။ မျက်ရည်တွေကို အနိုင်နိုင်ထိန်းချုပ်ရင်း ကပြဖို့ရာအတွက် မိတ်ကပ်ကို ကြိုးစား လိမ်းခြယ်နေပါတယ်။ ကပွဲရုံအတွင်းထဲမှာတော့ ပရိသတ်တွေဟာ သူထွက်လာမှာကို စိတ်အားထက်သန်စွာနဲ့ စောင့်နေကြပါတယ်။ မိနစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပဲ သူ အရူးလူပြက်တစ်ယောက်အဖြစ် သရုပ်ဆောင် ကပြရပါတော့မယ်။ ဘာပဲဖြစ်နေဖြစ်နေ ကပွဲကတော့ ဆက်သွားနေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှု ကြီးမားစွာနဲ့ပဲ အင်မတန်လှပတဲ့ ပြဇာတ်တေးတစ်ပုဒ်ဖြစ်တဲ့ (Vesti la giubba) “မင်းရဲ့ဝတ်စုံကို ဝတ်လိုက်ပါ” ဆိုတဲ့ တေးသွားကို သူပါးပြင်ပေါ်လိမ့်ဆင်းလာတဲ့ မျက်ရည်တွေနဲ့အတူ သီဆိုဖျော်ဖြေခဲ့ပါတယ်။

အဲဒါဟာ လီယွန်ကာဗယ်လိုရဲ့ (၁၈၉၂) ခုနှစ်မှာ တင်ဆက်ခဲ့တဲ့ (Pagliacci) ဆိုတဲ့ အော်ပရာရဲ့ ပထမဆုံး အခန်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ “မင်းရဲ့ဝတ်စုံကို ဝတ်လိုက်ပါ” ဟာ သူရေးစပ်ထားခဲ့တဲ့ စိတ်နှလုံးကို ထိခိုက်ခံစားရစေနိုင်ဆုံး အော်ပရာတေးတွေထဲက တစ်ပုဒ်ဖြစ်ပါတယ်။ အန်ရီကို ကျူးဆိုး၊ ပလာစီဒို ဒိုမင်းရို၊ ဂျိုဂျာ ကာရီးရက်စ် စတဲ့ အဆိုကျော်တွေဟာလည်း အဲဒီသီချင်းကို သီဆိုပြီး အောင်မြင်ကျော်ကြားခဲ့ပါတယ်။ Pavarotti နဲ့ Vesti la giubba ဆိုပြီး ယူကျူ မှာ ရိုက်ရှာနိုင်ပါတယ်။ ပါတာရိုတီဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားစဖွယ် ဖြစ်အောင် လူပြက် ကာနီယိုအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ပြီး သီဆိုနေတဲ့ အဲဒီဂီတတေးသွားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ နှလုံးသားကို ကွဲကြွေ စေပါလိမ့်မယ်။

ဒုတိယ (နဲ့ နောက်ဆုံး) အခန်းကတော့ အော်ပရာကဇာတ်တွေရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း စူးစူးရှရှုမ်းနည်းဆို့နှင့်ရတဲ့ ခံစားမှုနဲ့ အဆုံးသတ်ထားပါတယ်။ ဇာတ်လမ်းထဲ ပါတဲ့သူတွေ အကုန်သေကုန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဇာတ်လမ်းရဲ့ တကယ့်အတွင်းအထိပ်ကို ရောက်ပြီးနောက်မှာတော့ ကျန်တဲ့အရာတွေအားလုံးဟာ သိပ်ထူးပြီး နာကျင်စရာ မရှိတော့သလိုပါပဲ။ အဲဒီအော်ပရာစတင်ကပြပြီးခဲ့တဲ့အချိန်ကလို့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ မှတ်ဉာဏ်ထဲမှာ မျက်ရည်တွေအပြည့်နဲ့ လူပြက်တစ်ယောက်ရဲ့ ပုံရိပ်ဟာ စွဲထဲကျန်ရစ်ခဲ့ပါတော့တယ်။ အဲဒီကနေ ဆင့်ပွားပြီးတော့ (၁၉၆၀) ခုနှစ်တွေရဲ့ အရောင်းရဆုံး သီချင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်တဲ့ မီရယ်ရဲ့ “လူပြက်တစ်ယောက်ရဲ့ မျက်ရည်စက်များ” ဆိုတဲ့ သီချင်းမျိုးတွေတောင် ပေါက်ဖွား လာခဲ့ရပါတယ်။ တကယ်တမ်းပြောရရင် အဲဒီချင်းရဲ့ ဂီတဖွဲ့စည်းပုံဟာ မူရင်းသီချင်းရဲ့ ဂီတဖွဲ့စည်းပုံရဲ့ (၁) ရာခိုင်နှုန်းလောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ စိတ်နှလုံးကို သိမ်းကြိုးဖမ်းစားနိုင်မှုမှာလည်း မူရင်းဂီတရဲ့ တစ်ဝက်လောက်ပဲ ရှိပါတယ်။

“မင်းရဲ့ဝတ်စုံကို ဝတ်လိုက်ပါ” ကိုနားထောင်ပြီးလို့မှ ခင်ဗျားအနေနဲ့ မျက်ရည်လေးတောင်မှ မစိုမိဘူးဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်လည်း မတတ်နိုင်ပါဘူး။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်ပြောချင်တာက အဲဒီသီချင်းအကြောင်းထက် ကာနီယိုရဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားပြီးခံစားနေတဲ့ အပြုအမူအကြောင်းကိုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားနေတာမျိုးဟာ ရေရှည် ဖြစ်နေပြီဆိုရင် အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားမှုဟာ ဘဝအတွက်တာမှာ လုံးဝအသုံးမဝင်တဲ့ တုန့်ပြန်မှုတစ်ရပ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားနေခြင်းအားဖြင့် ဘယ်အရာကမှ ပြောင်းလဲကောင်းမွန်သွားမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပိုဆိုးရွားတာတွေပဲ ဆက်ဖြစ်လာမှာပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သနားနေခြင်းဟာ စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ ရေဝဲတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ခင်ဗျားကြာကြာနေလေလေ ခင်ဗျားကို အောက်ခြေအထိရောက်အောင် ဆွဲယူနှစ်မြုပ်သွားလေလေ ဖြစ်တဲ့ ရေဝဲကတော့ တစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ နှစ်မြုပ်သွားတဲ့သူတွေဟာ ကြောင့်ကြလွန်၊ ယုံမှားလွန် စိတ်ဝေဒနာတွေကို ခံစားရနိုင်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့စိတ်မှာ လူတစ်စု သို့မဟုတ် လူသားထုတစ်ရပ်လုံး သို့မဟုတ် စကြဝဠာကြီး တစ်ခုလုံးက သူတို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေကြတယ်လို့ ထင်မှတ်လာတတ်ကြပါတယ်။ ဒါဟာ သံသယတွေနဲ့ ယုံမှားလွန်နေတဲ့သူအတွက် အဆိုးကျောသံသရာတစ်ခု ဖြစ်ရုံမျှမက သူတို့နဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံနေတဲ့သူတွေအတွက်လည်း စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်စရာတွေ ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ လူတွေဟာ သူတို့ကို တဖြည်းဖြည်းရှောင်ရွာသွားတတ်ကြပြီး အဲသလိုရှောင်ရွာသွားတဲ့အတွက်ကြောင့်လည်း လူတွေအပေါ် သူတို့ရဲ့ သံသယတွေက ပိုမို တိုးပွားလာပါတော့တယ်။ ကျွန်တော်မှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သနားမှုရဲ့ ပထမဆုံးသံလွန်စကို တွေ့ခဲ့ရတဲ့ အချိန်တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ အဲဒီဝဲကြီးရဲ့ စုပ်ယူမှုကနေ လွတ်အောင် အသည်းအသန် ကူးခပ်ဖြေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က ကျွန်တော်ကိုင်စွဲခဲ့တဲ့ သတိပေးစကားလေးတစ်ခုက .. “မင်းကိုယ်မင်း ကျင်းထဲကျနေပြီလို့သိရင် ဆက်မတူးပါနဲ့တော့” ဆိုတဲ့ စကားပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ချာလီမွန်ဂါဟာ ဗရင့်ထုတ်ထားတဲ့ ကဒ်ပြားထုပ်လေး တစ်ထုပ်ကို အမြဲဆောင်ထားတတ်တဲ့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်အကြောင်းကို ပြောပြပါတယ်။ အဲဒီလူက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားမှု အရိပ်အယောင်သန်းနေတဲ့ လူတစ်ယောက်ကိုတွေ့ရင် သူကဒ်ပြားထုပ်လေးထဲက အပေါ်ဆုံးကဒ်ကို ဝမ်းနည်းစွာတုတ်ယူပစ်ပြီး ပေးလေ့ရှိပါတယ်။ ကဒ်ပြား ပေါ်မှာ ရေးထားတာက .. “ခင်ဗျားရဲ့ ဇာတ်လမ်းဟာ ကျွန်တော့်နလုံးသားကို ထိခိုက်စေပါတယ် .. ခင်ဗျားလို ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျမှုတွေ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ သူမျိုးကို ကျွန်တော့်ဘဝမှာ တစ်ခါမှ မကြုံတွေ့ဖူးသေးပါဘူးခင်ဗျာ” လို့ ရေးထားပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားတတ်တဲ့လူမျိုးကို တုန်ပြန်ဖို့အတွက် ဉာဏ်ရွှင်၊ ဆန်းသစ်ပေမယ့် နည်းနည်းတော့ ရက်စက် ရာကျတဲ့ တုန်ပြန်မှုမျိုးပါပဲ။ ဒါပေမယ့် မွန်ဂါပြောတာ မှန်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားမှုဟာ ဆိုးဆိုးရွားရွား မှားယွင်းတဲ့ တွေးခေါ်မှုပုံစံတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

ပိုပြီး အံ့အားသင့်စရာ ကောင်းတာတစ်ခုက လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သနားမှုဟာ အလွန်အမင်း အားကောင်းပျံ့နှံ့ခဲ့တယ် ဆိုတာပါပဲ။ အဓိက အားဖြင့်တော့ အဲဒီကိစ္စဟာ “ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတဲ့ ကိစ္စတွေ” သို့မဟုတ် “ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရတဲ့ ကိစ္စတွေ” အဖြစ်နဲ့ ပျံ့နှံ့ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စဟာ လူမှုအဝန်းအဝိုင်း ပုံစံတစ်ခုအနေနဲ့လည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ လူအတော်များများပါဝင်တဲ့ လူအုပ်စုကြီး တစ်ခုက သူတို့ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ရာလောက်က ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကိစ္စကြီးတစ်ခုရဲ့ သားကောင်တွေ ဖြစ်တယ်လို့ ထင်မှတ်နေကြတာပါ။ တက္ကသိုလ်ကြီးတစ်ခုက ဌာနအားလုံးပေါင်းပြီး ဒီလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သားကောင်အဖြစ် မှတ်ယူသနားနေတာမျိုးရဲ့ သမိုင်းဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်တွေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပြီး အဲဒီ အစွဲမှားတွေကို အသေးငယ်ဆုံး နန်းကြီးမျှင်လေးတွေ ဖြစ်လောက်အောင်အထိ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလေ့လာမှုတွေ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ သုံးသပ်ချက်က ဒီနေ့ခေတ်အခါမှာ တောင်မှ အာဖရိကန် အမေရိကန်တွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်များစွာက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကျွန်ုပ်တို့တွေ၊ လူကုန်ကူးမှုတွေရဲ့ သားကောင်ဖြစ်နေပြီး၊ အာဖရိကတိုက်က နိုင်ငံအားလုံးနီးပါးဟာ ကိုလိုနီနယ်ပယ်ချဲ့ထွင်မှုတွေရဲ့ အရိပ်အလွှမ်းခံရပြီး သူတို့ဟာ အဲဒါတွေရဲ့ သားကောင် ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ယူနေကြတုန်းဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဒီလိုမျိုး မှတ်ယူစဉ်းစားနေတာမျိုးတွေဟာ အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။ ပြီးတော့ အတွေးအခေါ်ကိုလည်း အဆိပ်အတောက်ဖြစ်စေပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အတိတ် ဘယ်လောက် အချိန်အထိလောက်အထိ ပြန်သွားပြီး ဒါတွေကို ကိုယ်ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတဲ့ ကိစ္စတွေအဖြစ် မှတ်ယူနေကြဦးမှာလဲ။ နှစ်တစ်ရာလား၊ နှစ်ပေါင်းနှစ်ရာလား၊ နှစ်ငါးရာလား။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ငါးရာက ခင်ဗျားရဲ့ အချစ်တည်နေမှုနဲ့ တိုက်ရိုက်ပတ်သက်ခဲ့ကြတဲ့ ဘိုးဘေး လူပေါင်း တစ်သန်းလောက်ဟာ ဒီကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်မှာ ရှင်သန်နေထိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ခင်ဗျား အဖိုးရဲ့ အဖိုးရဲ့ အဖိုးရဲ့ အဖိုး စသဖြင့်ပေါ့။ ခင်ဗျားတို့ မိသားစု သစ်ပင်ရဲ့ အဓိက အကိုင်အခက်အချို့ဟာ ရက်စက်စွာပဲ ဖိနှိပ်ချက်ဆီးခံခဲ့ရပါတယ်။ ဒါတွေအားလုံးကို ခင်ဗျား လိုက်ခံ စားနေမှာလား။ ဘာအတွက် လိုက်ခံစားနေမှာပါလဲ။ အတိတ်က အမှားတွေကို လက်ခံပြီး လက်ရှိကာလအတွက်ကိုသာ ခံနိုင်ရည်ရှိအောင်၊ အောင်အောင်မြင်မြင် ကျော်ဖြတ်နိုင်အောင် ခင်ဗျား စီမံခန့်ခွဲရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူအုပ်စုကြီးတစ်ခုရဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားနေမှုဟာလည်း တစ်ယောက်ချင်းစီရဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားနေမှုလိုမျိုးပဲ လုံးဝ အလုပ်မဖြစ်တဲ့ အရာတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

“ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတဲ့ ကိစ္စတွေ” ဆိုတာရဲ့ ဒုတိယ ပုံစံတစ်မျိုးကို လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ ပုဂ္ဂလိကအလွှာမှာ တွေ့ရပါတယ်။ စိတ်ရောဂါကု ဆရာဝန်ရဲ့ လူနာထိုင်ဆိုဖာပေါ်မှာ ထိုင်ပြီး လူနာဟာ သူတောင်မေ့လျော့နေပြီဖြစ်တဲ့ သူ့ကလေးဘဝရဲ့ ခံခဲ့ရတဲ့ ကိစ္စတွေကို ပြန်လည်တွေးဆပြီး ဖွင့်ဟပြောပြနေပါတယ်။ သူ့လက်ရှိအချိန်မှာ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ ပြဿနာတွေရဲ့ အကြောင်းရင်းအဖြစ်လည်း အဲဒီကိစ္စတွေကို အလွယ်တကူ ပုံချတတ်ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်နေမိပြီဆိုရင် ပြဿနာ နှစ်ရပ်ရှိပါတယ်။ ပထမတစ်ချက်က အခြားသူတွေ အထူးသဖြင့် မိဘတွေကို အပြစ်တင်နေခြင်းဟာ ရက်လွန်နေပြီဖြစ်တဲ့ အရာတစ်ခုကို စားသုံးနေရသလိုပါပဲ။ အသက်လေးဆယ်အရွယ်အထိ ခင်ဗျားပြဿနာတွေရဲ့ အကြောင်းအရင်းဟာ ခင်ဗျားရဲ့ မိဘတွေကြောင့်လို့ မှတ်ယူထားနေမိတယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ လုံးဝ ရင့်ကျင်မှုမရှိသေးတဲ့ လူတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ယူရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယအချက်ကတော့ လေ့လာသုံးသပ်မှုတွေအရ ဆိုးရွားလွန်းတဲ့ ငယ်ဘဝ ဖြစ်ရပ်တွေ (မိဘ သေဆုံးတာ၊ မိဘတွေကွာရှင်းတာ၊ လျှစ်လျူရှုခံရတာ၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနိုင်ကျင့် ခံရတာ) ဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အောင်မြင်မှုနဲ့ ကြီးပြင်းလာတဲ့ ဘဝအပေါ်မှာ ကျေနပ်မှုရခြင်း အပေါ်မှာ သက်ရောက်မှု အင်မတန် နည်းပါးစွာပဲ ရှိနေတယ်ဆိုတာ ဖော်ပြနေတာ ပါပဲ။ အမေရိကန် စိတ်ပညာရှင်အသင်းရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း မာတင် ဆယ်လ်ဗင်မန်းဟာ ဒီလိုလေ့လာမှုပေါင်း တစ်ရာကို လေ့လာပြီး “ကြီးပြင်းချိန်ဖြစ်လာတဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အပေါ်မှာ ကလေးဘဝက ဖြစ်ရပ်တွေရဲ့ သက်ရောက်မှုဟာ ပမာဏအနည်းငယ် ပါတယ်လို့ ပြောဖို့တောင် ခက်ခဲပါတယ် .. ဘယ်လို သက်သေအထောက်အထားမှ မတွေ့ရှိပါဘူး .. အဲဒါလို သက်ရောက်မှုတွေ ရှိတယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ဖို့ အကြောင်းရင်း မရှိပါဘူး” လို့ကောက်ချက်ချခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အတိတ်က ဖြစ်ရပ်တွေထက် ပိုပြီးအဆုံးအဖြတ်ပေးတာ က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မျိုးရိုးဗီဇပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မျိုးရိုးဗီဇရဲ့ သက်ရောက်မှုက ပိုကြီးမားပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ လက်ရှိအခြေအနေအတွက် ခင်ဗျား လက်ညှိုးထိုးချင်တယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးရိုးဗီဇနဲ့ (အခန်း ၇) မှာ တင်ပြခဲ့တဲ့ မွေးဖွားရာဒေသ အားသက်ချက် တို့ကို အပြစ်တင်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလို အပြစ်တင်နေတော့ရော ဘာများ ထူးခြား အောင်မြင် လာမှာမို့လို့ပါလဲ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားစိတ်ကြီးအပေါ်မှာ တွယ်ကပ်မနေခြင်းဟာ စိတ်ကျန်းမာရေးအတွက် ရွှေစည်းမျဉ်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝပဲ ဖြစ်ဖြစ် အခြားသူတစ်ယောက် ရဲ့ဘဝပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဘဝဟာ ပြီးပြည့်စုံမှု မရှိဘူး ဆိုတဲ့ အချက်ကို လက်ခံပါ။ ရိုမန် ဒဿနပညာရှင် ဆီနီကာ ပြောသလိုပါပဲ .. “ခင်ဗျားဆီကို ပစ်ပေါက်တာတွေခံရမယ် .. ခင်ဗျားကို ထိမှန်တာ တွေလည်းရှိမယ် .. ဘဝမှာ ပျော့ပြောင်းတဲ့ ကိစ္စရပ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး” ဆိုတာကို နှလုံးသွင်းထားသင့်ပါတယ်။ အဲဒီကနေ ဘာကိုနားလည်နိုင်သလဲဆိုတော့ “ခင်ဗျား မပျော်ရွှင် နေဘူးဆိုရင် မပျော်ရွှင်စရာတွေပဲ ဖြစ်နေမှာပါ” ဆိုတာကိုပါ။ ခင်ဗျားဘဝမှာ လက်ရှိကြုံတွေ့နေရတဲ့ ပြဿနာတွေကို လျော့ပါးသက်သာအောင် လုပ်နိုင်စွမ်း ရှိတယ်ဆိုရင် လုပ်လိုက်ပါ။ မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ အဲဒီအခြေအနေကို နားလည်လက်ခံနိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းပါ။ ညည်းညူပြစ်တင်နေခြင်းဟာ အချိန်ဖြုန်းတာ သက်သက်ပါပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားနေတာဟာ အလုပ်မဖြစ်စေရုံမျှမက နှစ်ဆ ဆိုးရွားစေပါတယ်။ အဲဒါလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သနားနေမယ်ဆိုရင် ပထမ အနေနဲ့ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ မပျော်ရွှင်မှုတွေကို ကျော်လွှားဖို့ရာ ဘာမှလုပ်ဖြစ်မှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ဒုတိယအနေနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ မူလ မပျော်ရွှင်မှုထဲကို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဖျက်ဆီးမှုဆိုတဲ့ လောင်စာကို လောင်းထည့်နေသလို ဖြစ်ပါ လိမ့်မယ်။ ဒါမှမဟုတ် ချာလီမွန်ဂါရဲ့ သံမဏိ လမ်းညွှန်ချက်ကို လက်ကိုင်ပြပါ။ အဲဒါကတော့ “အခြေအနေတစ်ခု ဒါမှမဟုတ် တစ်စုံတစ်ယောက်က ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝကို ဖျက်ဆီးနေ တယ်လို့ ထင်မြင်တိုင်းမှာ တကယ်တမ်း ခင်ဗျားဘဝကို ဖျက်ဆီးနေတာဟာ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်ပဲဆိုတာကို သတိရပါ .. တစ်ခုခုရဲ့ သားကောင်လို့ ခံစားနေရတာဟာ ဘဝကို ဖြတ်သန်းတဲ့နေရာမှာ လုံးဝ ပျက်စီးစေမယ့် နည်းလမ်းတစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်” .. ဆိုတာပါပဲ။

၂၅။ အပျော် နဲ့ ပီတိ
(နှစ်သက်ပျော်ရွှင်မှုအတွက် အနက်အဓိပ္ပါယ်တွေက ဘယ်လို အစားထိုးဖြည့်ဆည်းပေးသလဲ ..
ပြီးတော့ အနက်အဓိပ္ပါယ်တွေအတွက် နှစ်သက်ပျော်ရွှင်မှုက ဘယ်လို အစားထိုးဖြည့်ဆည်းပေးသလဲ)

+++++

အောက်မှာဖော်ပြမယ့် အချက်တွေက ခင်ဗျားကို ဘယ်လောက် ပျော်ရွှင်နှစ်သက်မှု ဖြစ်စေပါသလဲ။ ၀ (လုံးဝ မပျော်ရွှင်စေဘူး/ လုံးဝ စိတ်မဝင်စားဘူး) ကနေ ၁၀ (လုံးဝ ပျော်ရွှင်စေတယ်/ ဒါထက်ပျော်စရာကောင်းတာ ဘာမှမရှိတော့ဘူး) အထိ အမှတ်ပေးကြည့်ပါ။ အကြိုက်ဆုံး ချောကလက်ကို စားရခြင်း၊ တိုင်းပြည်အတွက် စစ်ပွဲမှာ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရခြင်း၊ ဝါသနာပါရာလေးတွေလုပ်ပြီး အချိန်ဖြုန်းရခြင်း၊ ကလေးတွေကို ပြုစုပျိုးထောင်ရခြင်း၊ အာဖရိက က ဆေးရုံတစ်ခုအတွက် ရုပ်ငွေ ရှာဖွေရခြင်း၊ ကမ္ဘာကြီး ပူနွေးလာမှုကို ကာကွယ်ရခြင်း၊ လိင်ဆက်ဆံရခြင်း၊ ကမ္ဘာ့ဗလား ဘောလုံးပွဲကို ကြည့်ရှုရခြင်း၊ အဖွားကြီးတစ်ဦးကို လမ်းဖြတ်ကူးဖို့ ကူညီပေးရခြင်း၊ ကာရင်ဘီယံမှာ အပန်းဖြေ ခရီးထွက်ပြီး အနှိပ်ခန်းတစ်ခုမှာ ဇိမ်ခံနေရခြင်း စတဲ့အချက်တွေကို အမှတ်ပေးကြည့်ပါ။ အချိန်အနည်းငယ်ယူပြီး စဉ်းစား အမှတ်ပေးကြည့်ပါဦး။

လူအများစုကတော့ လိင်ဆက်ဆံတာ၊ ချောကလက်စားတာ၊ တီဗီ နဲ့ အပန်းဖြေခရီးမှာ ဇိမ်ခံတာတွေကို (၉) မှတ် (၁၀) မှတ်အထိ ပေးကြပါတယ်။ ကလေးတွေကို ပြုစု ပျိုးထောင်တာတွေကိုတော့ (၂) မှတ် သို့မဟုတ် (၃) မှတ်လောက်ပဲ ပေးကြပါတယ်။

နောက်ထပ်မေးခွန်းတစ်ခု မေးချင်တာက အပေါ်မှာ မေးခဲ့တဲ့ ကိစ္စတွေဟာ ဘယ်လောက်အထိ အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိတယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ ၀ (လုံးဝ အဓိပ္ပါယ်မရှိပါ) ကနေ ၁၀ (နက်ရှိုင်းသော အနက်အဓိပ္ပါယ် ရှိပါသည်) အထိ အမှတ်ပေးကြည့်ပါ။ အချိန်ခဏလောက်ယူပြီး စဉ်းစားအမှတ်ပေးကြည့်ပါဦး။

လူအများစုကတော့ အထက်က အမှတ်ပေးခဲ့တာတွေနဲ့ လုံးဝ ဆန့်ကျင်စွာပဲ အမှတ်ပေးကြပါတယ်။ ကလေးတွေ ပျိုးထောင်ရခြင်းဟာ အားလပ်ရက် အပန်းဖြေခရီးထက် သိသိသာသာ အမှတ်ပိုများပါတယ်။ အဖွားအိုတစ်ဦးကို လမ်းဖြတ်ကူးဖို့ အကူအညီပေးတာက ချောကလက်စားတာထက် ပိုပြီး အနက်အဓိပ္ပါယ် ပြည့်ဝတယ်လို့ ဖြေခဲ့ကြပါတယ်။

ဒါဆိုရင် အနက်အဓိပ္ပါယ်နဲ့ ပျော်စရာ ဘယ်အရာက ပိုအရေးကြီးပါသလဲ။ ဘယ်အရာကို ပိုမိုအာရုံစိုက် အလေးထားသင့်ပါသလဲ။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဖြစ်ဖို့ ဘယ်အချက်တွေက အထောက်အပံ့ပြုနိုင် ပါမလဲ။ ပျော်စရာကောင်းတဲ့ အရာတွေလား၊ ဒါမှမဟုတ် အနက်အဓိပ္ပါယ်နဲ့ ပြည့်ဝတဲ့ အရာတွေလား။

ဘီစီ ငါးရာစုနှစ်လောက်အထိ စောတဲ့ကာလတုန်းက ဂရိတွေ့ခေါ်ပညာရှင်တွေဟာ ဒီပြဿနာရပ်တွေကို စဉ်းစားအဖြေထုတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ အပျော်အပါး ရှာဖွေခံစားခြင်းကသာ အကောင်းဆုံးပါ။ လူ့လက်ခံသူတွေအဖြစ် လူသိများတဲ့ တွေးခေါ်ပညာရှင် အနည်းစုကတော့ ကောင်းမွန်သောဘဝတစ်ခုကို ဖြစ်နိုင်သမျှသော သာယာကျေနပ်မှုတွေကို များနိုင်သမျှများများ ရှာဖွေခံစားခြင်း အားဖြင့်သာ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်နိုင်တယ်လို့ ယုံကြည်ယူဆခဲ့ကြပါတယ်။ အပျော်အပါးဝါဒီ (hedonistic) ဆိုတဲ့စကားရပ်ဟာ ဂရိဘာသာ စကား “hedone” ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကနေ ဆင်းသက်လာတာဖြစ်ပြီး အနက်အဓိပ္ပါယ်ကတော့ ကြည်နူးဝမ်းမြောက်မှု၊ သာယာပျော်ရွှင်မှု၊ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု၊ အားရကျေနပ်မှု၊ လောကီအာရုံများ စတဲ့ အနက်တွေရှိပါတယ်။ အပျော်အပါးဝါဒီတွေရဲ့ ရှုထောင့်ကနေ ပြောရမယ်ဆိုရင် ယူကျူ မှာ ဟာသဗီဒီယိုလေးတွေ ကြည့်နေလို့ရတဲ့ အချိန်မှာ ဘာကြောင့်များ လမ်းဖြတ်ကူးဖို့ ခက်နေတဲ့ အဖွားကြီးကို ကူညီရမှာပါလဲ။

ဒါပေမယ့် တွေးခေါ်ပညာရှင် အများစုကတော့ ဒီလို လတ်တလော အပျော်တွေကိုချည်း ရှာဖွေနေတာဟာ ကောင်းမြတ်တဲ့ကိစ္စတစ်ခုမဟုတ်ဘဲ တိရိစ္ဆာန်သာသာ အကျင့်ပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်ယူဆ ခဲ့ကြပါတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဟာ “ပိုမိုအဆင့်မြင့်တဲ့ နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့မှုတွေ” (ပီတိ) နဲ့ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါလို ပိုမို အဆင့်မြင့်တဲ့ နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့မှုတွေကို ရှာဖွေတာကို ပီတိဝါဒလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီဝေါဟာရ စတင်ပေါ်ထွန်းခဲ့တဲ့ အချိန်ကစလို့ လူတွေဟာ အဲဒါရဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ် က ဘာလဲဆိုတာကို လေ့လာစူးစမ်းခဲ့ကြပါတယ်။ တွေးခေါ်ပညာရှင်အများစုကတော့ ပိုမိုအဆင့်မြင့်တဲ့ နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့မှု (ပီတိ) ဆိုတာဟာ ကောင်းမြတ်တဲ့ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ ဖြစ်တယ် လို့ ကောက်ချက်ချခဲ့ကြပါတယ်။ ရိုးသားဖြောင့်စင်းတဲ့ ဘဝတစ်ခုကသာလျှင် ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝတစ်ခုကို ဖြစ်စေနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကမ္ဘာ့ဗလားပွဲကြည့်မယ့်အစား အာဖရိကက ဆေးရုံတွေအတွက်ကို ဦးစားပေးသင့်ပါတယ်။ အချို့သော ကျင့်ဝတ်သိက္ခာတွေဟာ နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့မှု (ပီတိ) ကို တည်ဆောက်ပေးတယ်လို့ မှတ်ယူနိုင်ပါတယ်။ လူတွေဟာ ဆင်ခြင်တုံတရား နဲ့ ပြည့်စုံသည်ထက် ပြည့်စုံသင့်သလိုပဲ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိပြီး ခြိုးခြံချုပ်တည်းခြင်းနဲ့လည်း ပြည့်စုံသင့်တယ်လို့ ပလေတိုရော အရစ္စတိုတယ်ရောက ယုံကြည်ခဲ့ကြပါတယ်။ ရာစုနှစ်အတော် ကြာပြီးတော့နောက်မှာတော့ ဒီစကားရပ်လေးခုကို ကက်သိုလစ်ဘုရားကျောင်းက ဆွဲယူသုံးစွဲခဲ့ပြီး အခုအချိန်အခါမှာတော့ အခြေခံအကျဆုံး သူတော်ကောင်းတရား တွေအဖြစ် လူသိများနေပါပြီ။ အဲဒါတွေကတော့ ဆင်ခြင်တုံတရားပြည့်ဝခြင်း၊ ခြိုးခြံချုပ်တည်းမှု ရှိခြင်း၊ ဇွဲသတ္တိရှိခြင်း နဲ့ တရားမျှတမှု ရှိခြင်းတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီယုတ္တိဗေဒကို တရားသေ ကိုင်စွဲခဲ့မယ်ဆိုရင်လည်း “အာဂျင်တီးနားက ကမ်းခြေမှာ နေပူစာလှူနေတဲ့ နာဇီစစ်ရာဇဝတ်ကောင်တွေဟာ ပျော်ရွှင် နေတဲ့သူတွေ မဟုတ်ဘူး .. ဒါပေမယ့် လူသားစား လူရိုင်းတွေရဲ့ အရှင်လတ်လတ် ကိုက်ဖွဲ့စားသောက်ခြင်းကို ခံနေရတဲ့ ဘာသာတရားကိုးကွယ်တဲ့ သာသနာပြုတွေကတော့ ပျော်ရွှင်နေကြတဲ့သူတွေ ဖြစ်နေလိမ့်မယ်” ဆိုတဲ့ ယုတ္တိမတန်တဲ့ ကောက်ချက်မျိုးတွေဆို ရောက်သွားနိုင်တယ်လို့ ဟားဗတ်က စိတ်ပညာရှင် ဒန် ဂီးလ်ဘတ်က ခပ်ပြတ်ပြတ် မှတ်ချက်ပြုခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒါတွေအားလုံးဟာ ပြောရတာ အနည်းငယ်တော့ ရှုပ်ထွေးပါတယ်။ လန်ဒန် ဘောဂဗေဒကျောင်းက စိတ်ပညာရှင် ပေါလ် ဒိုလန်ကလည်း ဒီ အမယ်ဘုတ်ရဲ့ ချည်ခင်ကြီး ကို ရှင်းလင်းပေးဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ တေးဂီတ နှုတ်စ် တစ်ခုစီတိုင်းမှာ ပစ်ချ်ဆိုတဲ့ စကားနဲ့ အသံအတိုးအကျယ်ဆိုတဲ့ ဂုဏ်သတ္တိနှစ်ရပ် ပါဝင်နေသလိုပဲ ကြုံတွေ့ခံစားမှု အခိုက်အတန့်တိုင်းမှာ အစိတ်အပိုင်းနှစ်ရပ် ပါဝင်နေပါတယ်။ နှစ်သက်သာယာဖွယ် (အပျော်အပါးဝါဒ) နဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ် (နှစ်သိမ့်ချမ်းမြေ့မှု ပီတိဝါဒ) စတဲ့ အစိတ်အပိုင်းနှစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ အပျော်အပါးဝါဒက လတ်တလော ပျော်စရာကို ဦးစားပေးတဲ့ အပိုင်းဖြစ်ပါတယ်။ တခြားတစ်ဖက်က အနက်အဓိပ္ပါယ်အစိတ်အပိုင်းကတော့ တွေ့ကြုံခံစားရတဲ့ အခိုက်အတန့်လေးတစ်ခုဟာ ဘယ်လောက် အနက်အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ မှတ်ယူသလဲ ဆိုတာကို ဦးစားပေးတဲ့ အပိုင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ချောကလက် စားလိုက်တာဟာ အပျော်အပါးများများရပြီး အနက်အဓိပ္ပါယ်အပိုင်းမှာတော့ နည်းနည်းပဲ ရတဲ့သဘောဖြစ်ပါတယ်။ အကုန်လုံးအတွက်မမှန်ဘူးဆိုရင်တောင် အများစုအတွက် မှန်ကန်တဲ့ အမြင်ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ လမ်းဖြတ်ကူးတဲ့ အဖွားကြီးကို အကူအညီပေးခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီနှစ်ခု ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။

“အနက်အဓိပ္ပါယ် ပြည့်ဝမှု” သို့မဟုတ် “ရည်ရွယ်ချက် ရှိမှု” ကို ပိုပြီးတိတိကျကျ အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ပေးဖို့ ပေါလ် ဒိုလန်ရဲ့ ငြင်းဆိုမှုအရ သူဟာ သက်တမ်း (၂၅၀၀) ရှိနေပြီ ဖြစ်တဲ့ သူတော်ကောင်းတရားဆိုတဲ့ သံအိမ်လေးကို ခြုံဖျက်ပြီး သူ့နောက်မှာ ချန်ထားခဲ့လိုက်သလိုပါပဲ။ “ငါမြင်တဲ့အခါမှာ ငါသိတယ်” ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်လိုပါပဲ လက်ရှိကြုံတွေ့နေရတာ

တစ်ခုဟာ အဓိပ္ပါယ်ရှိသလား မရှိဘူးလားဆိုတာကို လူတိုင်းသိကြပါတယ်။ အခုအချိန်မှာဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ဒီစာပိုဒ်ကို ဖတ်နေပါတယ်။ ချာတူး ပီထရပ်စ် ဝိုင်တစ်ဝံ့လောက် သောက်လိုက်ရတာနဲ့ နှိုင်းယှဉ်မယ်ဆိုရင်တော့ ပျော်စရာကောင်းမှုမှာ အမှတ်နည်းနေမှာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝမှုမှာတော့ ဝိုင်သောက်ရတာထက် အများကြီး ပိုများနေပါလိမ့်မယ်။ ဒီစာကိုရေးခဲ့ရတဲ့ ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံနဲ့ ယှဉ်ပြောရမယ်ဆိုရင် ပိုထင်ရှားပါတယ်။ ဝန်ခံရမယ်ဆိုရင် ဒီအခန်းကိုရေးရတာဟာ ပျော်စရာမကောင်းပါဘူး။ ဒီလို ရေးဖို့အတွက်ကို အများကြီး ရုန်းကန်အားထုတ်ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုအသိပညာ ဝေမျှပေးတဲ့ စာတွေရေးရတာဟာ အနက်အဓိပ္ပါယ်အနေနဲ့ဆိုရင် အများကြီးလေးနက်ပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ကျေနပ်သာယာမှုဟာ ပျော်ရွှင်မှုရဲ့ အဓိကအချက်နှစ်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာဟာ “ရဲရင့်စစ်မှန်တဲ့ ရွှေ့လျားမှု” ဖြစ်တယ်လို့ ဒန်နီရာယ် ခါနီမန်းက ပြောခဲ့ပါတယ်။

နှစ်တိုင်း ဟောလီဝုဒ်ဟာ ရုပ်ရှင်ကားပေါင်း လေးရာကနေ ငါးရာလောက်အထိ ထုတ်လုပ်ပါတယ်။ ဒေါ်လာဘီလီယံချီတဲ့ လုပ်ငန်းစုတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ သုတေသနသမားတွေက လူတွေဘာကြောင့် ရုပ်ရှင်ရိုက်သွားကြသလဲဆိုတာကို လေ့လာခဲ့ကြတာလည်း အံ့သြစရာတော့မဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်လိုရုပ်ရှင်မျိုးကို လူတွေကြိုက်ကြမလဲ ဆိုတာကို ဖော်ထုတ်ဖို့ အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး ဒီလေ့လာမှုကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေဟာ ပျော်ချင်လို့ ရုပ်ရှင်သွားကြည့်ကြတာဆိုတဲ့ သီအိုရီက ကာလရှည်ကြာစွာပဲ စိုးမိုးမင်းမှုခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကြည့်တဲ့သူတွေကို လုံလောက်တဲ့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကို ပေးဖို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပါတယ်။ တအားပျင်းစရာမကောင်းဖို့၊ တအားစိတ်ဖိစီးမှုမဖြစ်စေဖို့ကြိုးစားရိုက်ကူးခဲ့ကြပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ဦးစွာလုပ် လက်ရှိဘဝကနေ ခဏတာလွတ်မြောက်နိုင်အောင် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပါတယ်။ လူပုဂ္ဂိုလ်သရုပ်ဆောင်တွေ၊ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဇာတ်လမ်းတွေကို ပျော်စရာအဆုံးသတ် လေးဖြစ်အောင် ကြိုးစားရိုက်ကူးကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလို ပျော်ရွှင်ဖွယ် အဆုံးသတ်မဟုတ်ပေမယ့်လည်း အင်မတန် အောင်မြင်ခဲ့တဲ့ ဇာတ်ကားတွေကို တွေ့လာတဲ့အခါ ဒီ သီအိုရီနဲ့ ရှင်းမပြနိုင်တော့တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် .. “Life is beautiful” နဲ့ “A Beautiful Mind” တို့လို ဇာတ်ကားမျိုးတွေဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ရှင်လေ့လာသူ ပညာရှင် တွေ လတ်တလော လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ကြတာက တော်တဲ့အချက်တာတွေ၊ စာရေးဆရာတွေ အစကတည်းက သိရှိထားတဲ့ အချက်တစ်ခု ရှိတယ်ဆိုတာပါပဲ။ အဲ့ဒီ အချက်ကတော့ ရုပ်ရှင်ဟာ ပျော်စရာသက်သက်ကို ပေးတာထက်ပိုတဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝတဲ့ အရာတွေကိုချပြခဲ့ရင်းလည်း လူတွေနှစ်သက်ကြတယ် ဆိုတဲ့အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ငွေကြေး ကုန်ကျစရိတ် အနည်းငယ်ပဲသုံးပြီး ရိုက်ကူးထားတဲ့ ဝမ်းနည်းစရာရုပ်ရှင်ကား တစ်ကားဟာလည်း ကောင်းမွန် အောင်မြင်တဲ့ ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကား ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ပြည့်ဝတဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်တစ်ခုကို အဲ့ဒီရုပ်ရှင်ထဲမှာ ထည့်သွင်းဖော်ထုတ်ပြနိုင်ခဲ့မယ် ဆိုရင်ပေါ့။

အနက်အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝမှုဟာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း၊ ဈေးကွက်အတွင်းမှာလည်း ကောင်းကောင်း ပါဝင်နေပါတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို အကျိုးပြုနိုင်မယ့် အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝတဲ့ အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ဖို့ဆိုရင် လူငယ်အလုပ်သမားတွေဟာ ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးထက် နည်းပါးတဲ့ လုပ်ခလစာနဲ့ဆိုလည်း လက်ခံလုပ်ကိုင်လိုကြတယ် ဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို အကျိုးပြုနိုင်မယ့် လုပ်ငန်းမျိုးကို စတင်ထူထောင်တဲ့ လုပ်ငန်းလေးတွေအတွက် ကောင်းမွန်တဲ့အချက်ဖြစ်ပြီး အဓိက လုပ်ငန်းကြီးတွေအတွက်တော့ မကောင်းတဲ့ အချက်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လုပ်ငန်းကြီးအများစုဟာ သူတို့လုပ်ငန်းရဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်မရှိမှုကြီးကို ငွေကြေးဆိုတဲ့ ပျော်စရာအချက်နဲ့ ပြန်လည် အစားထိုးဖြည့်ဆည်းပေးနေကြရလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အနုပညာရှင်တွေဟာ အမြဲတမ်း အဲ့ဒီနှစ်ခုမှာ ဘယ်ဟာကို ရွေးရမလဲ အမြဲ ဆုံးဖြတ်နေကြရပါတယ်။ လူကြိုက်များပြီး ငွေရလွယ် တဲ့အရာတွေကိုလုပ်မလား၊ လူကြိုက်မများ ငွေမရပေမယ့် အနုပညာအရ အနက်အဓိပ္ပါယ် ပြည့်ဝတဲ့ အရာတွေကို လုပ်မလားဆိုပြီး ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်နေရတာမျိုးပါ။

ခင်ဗျားလဲ ပျော်စရာနဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်အကြားမှာ ဗျာများနေရလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အစွန်းနှစ်ဖက်စလုံးကို ရှောင်ပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ခင်ဗျားရဲ့ အစွန်းထွက် အသုံးပြုမှု တန်ဖိုးဟာ အဲ့ဒီအရာကို ပိုလုပ်လေလေ ပိုကျဆင်းလာလေလေ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ ချောကလက်၊ တီဗီ၊ လိင်ကိစ္စ စတာတွေဟာ ပိုလုပ်လေလေ ကြိုက်နှစ်သက်မှု နှုန်းကျဆင်းလာလေလေ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ ချောကလက် ဒုတိယ ကီလိုဂရမ်ကို စားရတာဟာ ပထမကီလိုဂရမ်လောက် ခင်ဗျားကို ကျေနပ်သာယာမှု ရစေမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ တီဗီ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီလောက် ကြည့်ပြီးရင် ခင်ဗျား ဆက်ကြည့်ချင်မှာတောင်မဟုတ်ပါဘူး။ လိင်ဆက်ဆံတာလည်း ထို့အတူပါပဲ။ အကြိမ်များလေလေ သာယာကျေနပ်မှုက လျော့လာ လေလေ ဖြစ်လာမှာပါ။ ကိုယ့်သာယာ ကျေနပ်ပျော်ရွှင်မှုကို စတေးပြီး အချိန်ပြည့် လောကကောင်းကျိုးဆောင်နေမယ် ဆိုရင်လည်း အလားတူ အချက်နဲ့ ကြုံရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ဟာ မျှတနေရင် အကောင်းဆုံးပါပဲ။ ဒါကြောင့် လောကကောင်းကျိုး တစ်ခုလုပ်ပြီးတဲ့အခါ ဝိုင်တစ်ခွက်လောက်လည်း သောက်သင့်တယ် လို့ ပြောချင်ပါတယ်။

၂၆။ ဂုဏ်သိက္ခာ စက်ဝိုင်း (အပိုင်း - ၁)
(အဲ့သလို မဖြစ်ခဲ့ရင်လည်း ..)

+++++

(၁၉၃၉) ခုနှစ်၊ ဂျာမနီက ပိုလန်ကို ဝင်သိမ်းပြီး မကြာမီ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ဖို့ တာရှည်ခံချိန်မှာ အင်္ဂလန်ဟာ အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြားကို ဖြတ်ပြီး စစ်သားတွေကို စတင် ပို့ဆောင်တပ်ဖြန့်ခဲ့ပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ဂျာမန်တွေနဲ့ တိုက်တော့မယ့် တိုက်ပွဲမှာ ပြင်သစ်တွေကို စစ်ကူပေးဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နှစ် ကြာပြီးနောက် (၁၉၄၀) ခုနှစ်၊ မေလမှာ အင်အား (၃၀၀၀၀၀) ရှိတဲ့ ဗြိတိသျှ တပ်တွေဟာ ပြင်သစ်နိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းက ဆိပ်ကမ်းမြို့ဖြစ်တဲ့ ဒန်ကူးခ်မြို့တွင်းနဲ့ ဝန်းကျင်မှာ တပ်စွဲခဲ့ကြပါတယ်။ အဲ့ဒီလမှာပဲ ဂျာမန် တပ်တွေဟာ ဘယ်လဂျီယံနဲ့ ဟော်လန်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းယူပြီး ပြင်သစ်ကို ချီတက်လာခဲ့ကြပါတယ်။ ရက်အနည်းငယ်ကြာပြီးတဲ့ နောက်မှာတော့ ဗြိတိသျှတွေဟာ ဂျာမန်တွေရဲ့ အပိုင်းကို ခံလိုက်ရပါတယ်။ သူတို့တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်ခံရတော့မှာက အနားနဲ့ အမြန်ပါပဲ။ အခြေအနေကတော့ တကယ့်ကို ကူကယ်ရာမဲ့တဲ့ ကိန်းကို ဆိုက်နေတော့တာပါပဲ။ ဗြိတိသျှ အရာရှိတစ်ဦးက လန်ဒန်ကို (“But if not”) အဲ့သလို မဖြစ်ခဲ့ရင်လည်း ဆိုတဲ့ စကားလေးကို ကြေးနန်းနဲ့ ပေးပို့ခဲ့ပါတယ်။ မေးချင်တာက .. အဲ့ဒီ စကားလေးကို ခင်ဗျား ဘယ်လို အနက်ဖွင့်ဆိုချင်ပါသလဲ။

သမ္မာကျမ်းစာနဲ့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှု ရှိတဲ့သူတစ်ဦး ဆိုရင်တော့ ဒီစကားလေးက ဘာကိုဆိုလိုတယ်ဆိုတာကို ကောင်းကောင်းနားလည်ပါလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒီစကားက မွေဟောင်းကျမ်းရဲ့ (ဒီယေလ ၃:၁၈) ကနေ လာတဲ့ စကားဖြစ်ပါတယ်။ ဘောဘီလုံဘုရင် နီဘုရားဒန်ကဏက သူသွန်းလုပ်ထားတဲ့ ဘုရားဆင်းတုတော်ကို ရိုခိုးဖို့ ကြောက်ရွံ့နေတဲ့ ဂျူးသုံးယောက်ကို “ကျွန်ုပ်၏ ဘုရားကို မကိုးကွယ်မှု သင်တို့အား မီးရှို့သတ်ဖြတ်မည်” လို့ပြောပါတယ်။ အဲ့သလို ပြောပြီးတော့ ဂျူးသုံးယောက်ကို စဉ်းစားဖို့ အချိန်ပေးလိုက်ပါတယ်။ သူတို့က ဒီလို ပြန်ဖြေခဲ့ပါတယ် .. “အကျွန်ုပ်တို့ ကိုးကွယ်သော ဘုရားသခင်သည် မီးလောင်လျက်ရှိသော မီးခိုးထဲက အကျွန်ုပ်တို့ကို ကယ်လွှတ်နိုင်တော်မူ၏ .. အသင်မင်းကြီး၏ လက်မှလည်း ကယ်လွှတ်တော်မူလိမ့်မည် .. ထိုသို့ ကယ်လွှတ်တော် မမူခဲ့လျှင်လည်း အသင်မင်းကြီး၏ ရွှေဆင်းတု ဘုရားရုပ်တုကို အကျွန်ုပ်တို့ ဝတ်မပြုပါ” ဆိုပြီး ဘုရင်ကို ပြန်လျှောက်တင် ခဲ့ကြပါတယ်။

အရာရှိ ပို့လိုက်တဲ့ ကြေးနန်းဟာ လန်ဒန်ကို (၁၉၄၀)၊ မေလမှာ ရောက်သွားပါတယ်။ စာထဲမှာပါတာက အဲဒီ စကားလေး တစ်ခွန်းပေမယ့် လန်ဒန်က လူတွေ နားလည်လိုက်တာက .. "ဒန်ကွန်မှာတော့ အခြေအနေဆိုးရွားနေပါပြီ .. ကျွန်တော်တို့ ရန်သူတွေပိုင်းထားတာ ခံနေရပါတယ် .. ထူးခြားဆန်းကြယ်တဲ့ တန်ခိုးအစွမ်းနဲ့ပဲ ကျွန်တော်တို့ကို ကယ်တင်နိုင် တော့ပါလိမ့်မယ် .. ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ကတော့ အဆုံးအစွန်ဆုံးအထိ ခုခံဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားပြီးပါပြီ" လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ အနက်အဓိပ္ပါယ်တွေအားလုံး အဲဒီ "အဲဒါလို မဖြစ်ခွဲရင်လည်း" ဆိုတဲ့ စကားလေး တစ်ခွန်းထဲမှာ အကုန်လုံး ပါသွားပါတယ်။ အဲဒီစကားလေးက ပြင်းပြတဲ့ သိန္နိဋ္ဌာန်ကို ဖော်ပြတဲ့ စကားလုံးလေး တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

ရက်အနည်းငယ် ကြာပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ ဗြိတိသျှတွေဟာ ဖျက်သင်္ဘော၊ ငါးဖမ်းသင်္ဘော၊ ကုန်တင်သင်္ဘော၊ အပျော်စီးသင်္ဘော နဲ့ သိမ်းစွဲခြစ်ကူး ဖယ်ရီသင်္ဘော စတဲ့ ရရာ သင်္ဘောပေါင်း ရှစ်ရာကို စုစည်းပြီး ရှုပ်ထွေးပြင်းထန်တဲ့ စစ်ဆင်ရေးတစ်ရပ်ဆင်နွှဲကာ ပြင်သစ်နဲ့ ဗြိတိသျှစစ်သား (၃၇၈ ၀၀၀) ကို ကယ်တင်နိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီနေ့ အချိန်အခါ အထိကိုပဲ လူတွေဟာ ဒန်ကွန်က အံ့အားသင့်ဖွယ်ရာ စစ်ပွဲအကြောင်းကို တသသ ပြန်ပြောင်း ပြောနေကြဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဒီနေ့ခေတ်အခါမှာ လူတွေဟာ သမ္မာကျမ်းစာနဲ့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှု နည်းပါးလာတာကြောင့် အဲဒီ အဲဒါလို မဖြစ်ခွဲရင်လည်း ဆိုတဲ့ စားလုံးလေးရဲ့ လေးနက်မှုကို သိပ်နား မလည်ကြတော့ပါဘူး။ ဒီနေ့ခေတ်စကားနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ "ငါ သေမှပဲ ရမယ်" ဆိုတဲ့ စကားနဲ့ တူညီပါလိမ့်မယ်။

ဒီစိတ်ဓါတ်ဟာ စေ့စပ်ညီညွတ်မှုတွေ လုပ်ကြတဲ့ နေရာမှာသာ မကဘဲ ကျွန်တော့်ဘဝရဲ့ နေရာအတော်များများမှာ အရေးကြီးတဲ့ အခန်းကဏ္ဍကနေ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီစိတ်ဓါတ်မှာ ဘဝမှာ လုံးဝလျှော့မပေးရမယ့် ဦးစားပေးအရာတွေကို သိနားလည်မှုနဲ့ အလေးထားကျင့်သုံးရမယ့် စည်းမျဉ်းတွေ ပေါင်းစပ်ပါဝင်နေပါတယ်။ ဥပမာ အားဖြင့် ကျွန်တော်ဟာ မလုပ်သင့်ဘူးလို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့အရာကို တန်ရာတန်ကြေးထက် ဆယ်ဆ ပိုပေးခဲ့ရင်လည်း ငွေမျက်နှာတစ်ခုတည်း ကြည့်ပြီး မလုပ်ပါဘူး။ တနည်းပြောရရင်တော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေမှာ ငွေကို အဆုံးအဖြတ်ပြုတဲ့အရာ နေရာမှာ မထားထားပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ကလေးတွေရဲ့ ဓါတ်ပုံကို ဘယ်တော့မှ အွန်လိုင်းပေါ် မတင်ပါဘူး။ ပြောဖို့ အကြောင်းပြချက် ခိုင်ခိုင်လုံလုံ ရှိခဲ့ရင်တောင်မှ မိသားစု၊ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ အခြားသော ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ မကောင်းသတင်းကိုမှ အခြားသူတွေကို လျှောက်မပြောပါဘူး။ ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်း သဘောတရားလို့ပဲ ဒီအချက်ကိုလည်း ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်း လို့ ကျွန်တော် အမည်ပေးထားပါတယ်။ ဒီသဘောတရားက အခန်း (၃) မှာ တင်ပြခဲ့တဲ့ သိန္နိဋ္ဌာန် ဆိုတဲ့ သဘောတရားနဲ့ ဆက်နွှယ်နေပါတယ်။ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းဟာ ခင်ဗျားရဲ့ သိန္နိဋ္ဌာန်ကို တိုက်ခိုက်မှု သုံးခုကနေ ကာကွယ်ပေးပါတယ်။ အဲဒါတွေ ကတော့ .. (က) ပိုကောင်းတာရှိဦးမလားဆိုတဲ့ ဆင်ခြေတွေ (ခ) အသက်အန္တရာယ် ခြိမ်းခြောက်မှုတွေ နဲ့ (ဂ) မကောင်းတဲ့ စိတ်ဆိုးတွေရဲ့ နှိုးဆော်မှုတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသုံးပိုင်းထဲကမှ ဂုဏ်သိက္ခာ စက်ဝိုင်းရဲ့ ပထမပိုင်းဖြစ်တဲ့ ပိုကောင်းတာရှိဦးမလားဆိုတဲ့ ဆင်ခြေတွေအကြောင်းကို ဒီအခန်းမှာ တင်ပြသွားပါမယ်။ နောက်လာမယ့် နှစ်ခန်းမှာတော့ ဒုတိယနဲ့ တတိယ ခြိမ်းခြောက်မှုတွေ အကြောင်းကို အသေးစိတ် တင်ပြသွားပါမယ်။

ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းတုန်းကလိုပါပဲ။ ခင်ဗျားဂုဏ်သိက္ခာ စက်ဝိုင်းရဲ့ အရွယ်အစားက တကယ်တမ်း အရေးမပါပါဘူး။ အရေးကြီးတာက အဲဒီစက်ဝိုင်းရဲ့ အနားသတ်တွေ ဘယ်နေရာ အထိရှိနေသလဲဆိုတာကို တိတိကျကျ သိဖို့ပါပဲ။

ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့အရေးဟာ ဉာဏ်အလင်းပွင့်ခြင်းတွေဘာတွေနဲ့ သိပ်မသက်ဆိုင်လှပါဘူး။ ဉာဏ်အလင်းပွင့်မှုဆိုတာက ငါဆိုတဲ့ အတ္တကို ဖျောက်ဖျက်ရ တာဖြစ်ပြီး ရှင်းလင်းစွာတွေ့တော့ခြင်း၊ ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်ခြင်း၊ အရာရာကို ဆင်ခြေတွေထုတ်ပြီး လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ အရာရာကို မေးခွန်းထုတ်ပြီး လေ့လာ သုံးသပ် ဆန်းစစ်နေတာက တိုးတက်မှုကို မဖြစ်စေဘူးလားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ အဖြေကတော့ ရှိပါတယ်လို့ပဲ ဖြေရပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အနည်းငယ်ပဲ သက်ရောက်မှု ရှိတယ်လို့ ပြောရပါလိမ့်မယ်။ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းက သေးငယ်ချင်သေးငယ်နေပါစေ။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တည်ဆောက်ထားတယ်ဆိုရင် ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ဖြစ်တည်ဖို့အတွက် အထောက်အပံ့ ကောင်းကောင်း ပေးနိုင်ပါတယ်။ အဲဒါလို ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းထဲမှာ ထည့်ထားတဲ့ အရာတွေကို ပိုကောင်းတာရှိဦးမလား ဆိုပြီး ဆင်ခြေတက်မနေပါနဲ့။ အဲဒါလို ဆင်ခြေတက်ခဲ့ရင် ခင်ဗျား ဘယ်လိုမှ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းနေလို့ ရနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဟာ ခိုင်ခံ့တဲ့ မြေပြင်ပေါ်မှာ ရပ်နိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူများတွေက ကိုယ့်စည်းမျဉ်းတွေ၊ မူတွေကို လာဝေဖန်မှာကို ပြန်လည်ငြင်းခုံခိုအတွက် ပိုကောင်းတဲ့ စည်းမျဉ်းတွေကို ရှာဖွေ ပြင်ဆင်နေရင်းနဲ့ပဲ ခင်ဗျားရဲ့ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အချိန်တွေ ကုန်ဆုံးသွားရပါလိမ့်မယ်။

ဂုဏ်သိက္ခာ စက်ဝိုင်းတစ်ခုကို ဘယ်လို တည်ဆောက်ကြမလဲ။ စဉ်းစားတွေ့တော့မှ သက်သက်နဲ့တော့ တည်ဆောက်လို့ မရပါဘူး။ အဲဒါဟာ အချိန်နဲ့အမျှ တဖြည်းဖြည်း ရှင်းလင်း ပြတ်သား ထင်ရှားလာတတ်တဲ့ အရာမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ အများစုသော လူတွေအတွက်တော့ သက်လတ်ပိုင်းအရွယ်မှာ ထင်ရှားတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းတစ်ခု ဖြစ်ထွန်း တည်ဆောက် ပြီး ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။ ဒီလို ရှင်းလင်းပြတ်သား ထင်ရှားလာမှု ဖြစ်စဉ်ဟာ ရင့်ကျက်တဲ့ လူရွယ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာဖို့အရေးမှာ မရှိမဖြစ် အရေးကြီးတဲ့ ဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အချို့သော အရာတွေကို ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံခံစားဖူးဖို့လိုပါတယ်။ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှားတွေ၊ စိတ်ပျက်အားငယ်ရမှုတွေ၊ အရှုံးတွေ၊ အကြပ်အတည်းတွေ စတဲ့ အရာတွေပါ။ ပြီးတော့ ဘယ်စည်းမျဉ်းကို ယူငင်သုံးစွဲမယ်နဲ့ ဘယ်စည်းမျဉ်းတွေကတော့ လက်လွှတ်လိုက်သင့်တယ်ဆိုတာကို သိဖို့အတွက် လုံလောက်တဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိမြင်တတ်မှု မျိုးလည်း လိုအပ်ပါတယ်။ တချို့ လူတွေဟာ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းတစ်ခုကို ဘယ်တော့မှ မတည်ဆောက်နိုင်ကြပါဘူး။ အဲဒီလိုလူမျိုးတွေဟာ အခြေခံခိုင်မာမှု မရှိဘဲ အမြဲတမ်း ဆင်ခြေတွေနဲ့ပဲ လုံးထွေးနေတတ်ကြတဲ့ သူမျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းကို ကျစ်ကျစ်လစ်လစ် ခိုင်ခိုင်မာမာ ထိန်းသိမ်းပါ။ ကြီးမားတဲ့ စက်ဝိုင်းကြီးထက် သေးငယ်ကျစ်လစ်တဲ့ စက်ဝိုင်းလေးတစ်ခုက အကြောင်းရင်း နှစ်ခုနဲ့ ပိုပြီး စွမ်းအားရှိကြောင်း သိနိုင်ပါတယ်။ ပထမတစ်ခုက ခင်ဗျားရဲ့ စက်ဝိုင်းထဲကို များများထည့်လေလေ အဲဒီအရာတွေအချင်းချင်း ပဋိပက္ခဖြစ်လေလေပါပဲ။ ဘယ်အရာတွေကို အရေးအကြီးဆုံးထားမလဲ စဉ်းစားရင်းနဲ့ပဲ ချာလပတ်ရမ်းနေပါလိမ့်မယ်။ ဒုတိယအချက်ကတော့ ခင်ဗျားရဲ့ စက်ဝိုင်းထဲမှာ နည်းနည်းပဲ ရှိလေလေ အဲဒီအရာတွေ မကျိုးပျက် မပေါက်ကြားရအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ဖို့ လွယ်ကူလေလေပါပဲ။ "သိန္နိဋ္ဌာန်တွေဟာ မြင့်မြတ်ကောင်းမွန်တဲ့အရာတွေဖြစ်ပြီး ငုံ့ပေါလအော အများကြီး မထားသင့်ပါဘူး" လို့ ဝါရင်းဘတ်ဖတ်က သတိပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီအချက်ဟာ အခြားသူတွေကို ပေးတဲ့ ကတိတွေအတွက်တင်သာမက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပေးတဲ့ ကတိတွေအတွက်ပါ မှန်ကန်တဲ့အရာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားအတွက် ဘာအကြောင်းကြောင့်နဲ့မှ အလျှော့ပေးဖို့ မဖြစ်နိုင်တဲ့ စည်းမျဉ်းတွေကို ရွေးချယ်ရာမှာ သေသေချာချာ ဂရုတစိုက်နဲ့ ရွေးချယ်သင့်ပါတယ်။

အခုအချိန်အထိတော့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိနေလိမ့်ဦးမယ် ထင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ခုတော့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ စည်းမျဉ်းတွေကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း အားဖြင့် အချို့သောသူတွေကို စိတ်ပျက်စေတာတွေ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ အထူးသဖြင့် ခင်ဗျား အလေးထားတဲ့ သူတွေပေါ့။ လူတချို့ကို နာကျင်စေပါလိမ့်မယ်။ အချို့သောသူတွေ ကို ပစ်ပယ်ရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါရဲ့ အကျိုးဆက်အဖြစ်နဲ့ ခင်ဗျားလည်း စိတ်ပျက်ဝမ်းနည်းရပါလိမ့်မယ်။ နာကျင်ခံစားရပါလိမ့်မယ်။ လူတွေရဲ့ ပစ်ပယ်မှုတွေကို ခံရပါလိမ့်မယ်။ ဒီ စိတ်ခံစားမှုတွေကို ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒါတွေဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ စက်ဝိုင်းအတွက် ခင်ဗျားပေးရမယ့်

တန်ရာတန်ကြေးတွေ ဖြစ်လို့ပါ။ သူများကြီးဆွဲတိုင်း ကတတ်တဲ့ ရုပ်သေးရုပ်တွေသာလျှင် ပဋိပက္ခတွေ မရှိဘဲ နေနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်းကို နာရီပေါင်း တစ်သောင်း ရင်းနှီးပြီး တည်ဆောက်ရတယ် ဆိုရင် ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းကိုတော့ ဒဏ်ရာပေါင်း တစ်သောင်း ရင်းနှီးပြီး တည်ဆောက်ရပါလိမ့်မယ်။

ဒီတန်ကြေးဟာ ပေးဖို့တန်ဖိုးလား။ အဲ့ဒါဟာ မှားယွင်းတဲ့ မေးခွန်းဖြစ်ပါတယ်။ အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်အရတော့ တန်ဖိုးမရှိတဲ့အရာတွေသာ အလကားရတတ်ပါတယ်။ “လူတစ်ယောက်ဟာ သေဖို့ထိုက်တန်လောက်တဲ့ အရာတစ်ခုကို ရှာမတွေ့ဘူးဆိုရင် သူဟာ နေထိုင်ရှင်သန်ဖို့ မထိုက်တန်တဲ့ သူတစ်ဦးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်” လို့ မာတင်လူသာ ကင်းက ပြောခဲ့ပါတယ်။ အမှန်ပါပဲ။ အဲ့သလို လူမျိုးတွေဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုနဲ့ နေထိုင်ဖို့ မထိုက်တန်တဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

၂၇။ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်း - အပိုင်း (၂)
(ပြင်ပအလွှာကို ချိုးဖျက်လိုက်ခဲ့ရင်)

++++++

(၁၉၆၅) ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်နေ့မှာ ငယ်ရွယ်တဲ့ အမေရိကန် မရင်းလေသူရဲ ဂျိမ်းစ် စတော့ခ်ဒေးလ်ဟာ လေယာဉ်တင်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ် အိုရစ်စ်ကန်နီ ပေါ်ကနေ ဗီယက်နမ် မြောက်ပိုင်းဆီကို သူ့ရဲ့တိုက်လေယာဉ်နဲ့ ထွက်ခွာလာခဲ့ပါတယ်။ ကွန်မြူနစ်တွေရဲ့ လက်နက်ကြီးတွေ ဆင်ထားတဲ့နေရာကို ပုံမှန်လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ပြုလုပ်အပြီး အပြန်လမ်းမှာ သူဟာ လေယာဉ်ပစ်ဒုံးကျည်နဲ့ ပစ်တာ ခံလိုက်ရပါတယ်။ အီဂျက်ခလုင်ကိုဆွဲပြီး လေယာဉ်ထဲကနေ သူ့ရန်သူထွက်ခဲ့ပါတယ်။ “ကျွန်တော်က အဲ့ဒီအချိန် ပေတစ်ထောင်အောက်မှာပဲ ပျံနေတာပါ။ လေထီးနဲ့ စက္ကန့် နှစ်ဆယ်လောက်ပဲ နေလိုက်ရပါတယ်။ ပြီးတော့ မြို့ငယ်လေးတစ်ခုရဲ့ လမ်းမကြီးတစ်ခုပေါ်ကို ကျသွားပါတယ်။ သူတို့ ကျွန်တော်ရှိရာဆီ သေနတ်တွေနဲ့ ပစ်ကြပါတယ်” ..။ စတော့ခ်ဒေးလ် ကိုချက်ချင်းပဲ ဖမ်းမိသွားပြီး နာမည်ဆိုးနဲ့ ကျော်ကြားတဲ့ ဟနိုင်း ဟိလ်တန်ကို ပို့ခံလိုက်ရပါတယ်။ အဲ့ဒီမှာ အခြားသော အမေရိကန် စစ်သုံးပန်းတွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ သူ့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးကြပါတယ်။ ရိုက်နှက်ကြပါတယ်။ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းကြပါတယ်။ စတော့ခ်ဒေးလ်ဟာ အဲ့ဒီ အကျဉ်းထောင်ထဲမှာ ခုနစ်နှစ်ခွဲ နေခဲ့ရပြီး ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲပြီးတဲ့အထိ လေးနှစ်တိတိ တစ်ကိုယ်တော် တိုက်ပိတ်ခံပြီး နေခဲ့ရတာပါ။

စတော့ခ်ဒေးလ်ဟာ သူ့ကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သူတွေနဲ့ လိုက်လျောညီထွေ အဆင်ပြေအောင်နေပြီး အဲ့သလို နှိပ်စက်မှုတွေကို သက်သာအောင် လုပ်လို့ရပါတယ်။ ရံဖန်ရံခါ ဆိုသလို အမေရိကန်ဆန်ကျင်ရေး လေးတွေကြွေးကြော်ပြခြင်းအားဖြင့် ရိုးရိုးအကျဉ်းသားလိုမျိုးနေထိုင်နိုင်ပြီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုတွေကနေ ကင်းလွတ်ခွင့်ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စတော့ခ်ဒေးလ်ဟာ အဲ့သလို လုံးဝ မလုပ်ခဲ့ပါဘူး။ ကျေကျေနပ်နပ်ပဲ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုကို ခံယူခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ သူပြန်ရှင်းပြတာက ဒါဟာ သူ့ရဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လေးစားမှုကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့ရာ တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ တိုင်းပြည်ကို ချစ်လို့လုပ်ခဲ့တာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့အယုံအကြည်မရှိတော့တဲ့ စစ်ကြီးကြောင့် လည်းမဟုတ်ပါဘူး။ အတွင်းက တန်ဖိုးထားတဲ့အရာတစ်ခုကို မချိုးဖောက်ချင်လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ သူ့အတွက်ကိုပဲ အဲ့ဒီဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ကြိမ်မှာ သူတို့ဟာ သူ့ကို အခြားအကျဉ်းထောင်တစ်ခုဆီကို ရွှေ့ပြောင်းဖို့ စီစဉ်ခဲ့ကြပါသေးတယ်။ အဲ့ဒီအတွက် သူဟာမြို့ထဲကို တန်းစီချီတက်တဲ့အထဲမှာ ပါဝင်ပေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ အကျဉ်းသားတွေကို နိုင်ငံတကာမီဒီယာတွေရှေ့ထုတ်ပြပြီး ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ထားတယ်၊ ဝဝလင်လင်ကျွေးတယ်ဆိုတာမျိုး ပြသဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ထောင်ကမထွက်ခွာခင်လေးမှာ စတော့ခ်ဒေးလ်ဟာ ခွေးခြေခုံတစ်ခု ဆွဲယူပြီး သူ့မျက်နှာသူ ပြန်ရိုက်ခဲ့ပါတယ်။ မျက်လုံးဖူးယောင်သွားပြီး သွေးတွေလည်း သူ့ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့ ပျံ့နှံ့သွားပါတယ်။ အဲ့သလိုအခြေအနေနဲ့တော့ သူ့ကို အပြင်က မီဒီယာတွေရှေ့ကို ထုတ်ပြဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။ “ကျွန်တော် အဲ့ဒီ တစ်ညလုံး ကြမ်းပြင်ပေါ် လူးလိမ့်ပြီး အော်နေရတာပေါ့ဗျာ .. အဲ့သလိုလုပ်ရတာ ပျော်တယ် .. ပြီးတော့ ဒီကောင်တွေ လူတွေကို လိမ်ညာချပြတာတွေလုပ်ဖို့ကြိုးစားရာမှာ မပါဝင်ရတာအတွက်လည်း ကျေနပ် မိပါတယ်” လို့ သူက ပြောခဲ့ပါတယ်။

အပြင်လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ အဲ့ဒါဟာ အတော်လေးကို အဓိပ္ပါယ်မဲ့တဲ့လုပ်ရပ်တစ်ခုပါပဲ။ စတော့ခ်ဒေးလ်ရဲ့ အခြေအနေနဲ့ဆို ဟိုလူတွေခိုင်းတဲ့အတိုင်းလေး အလိုက်သင့်လုပ်ပေးလိုက်တာက ပိုကောင်းစရာရှိပါတယ်။ အမိန့်အတိုင်း လိုက်နာလိုက်ရုံလေးပါပဲ။ ရေလိုက်ငါးလိုက်ကလေး နေလိုက်ရုံပါပဲ။ ဒီလိုအခြေအနေမှာ အခြားသူတွေ ထက် ချွန်ထွက်ထူးခြားနေတာ ဘယ်လိုမှ ကောင်းစရာမရှိပါဘူး။ အမေရိကန်တွေ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်တာ မကောင်းဘူးလို့ ပြောဆိုလဲ ပြောပေးလိုက်လို့ ရတာပါပဲ။ လွတ်သွားတဲ့ အခါကျတော့လည်း သေလောက်အောင်အထိ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရလို့ ပြောရတာပါလို့ ပြောလိုက်ရင် ရနိုင်တာပါပဲ။ သူ့အဲ့သလိုတွေ ရေလိုက်ငါးလိုက် နေခဲ့ပြောခဲ့ရင်လည်း အခြားသူတွေက သူ့အခြေအနေကို စာနာ နားလည်ပေးကြမှာပါပဲ။ သူ့ကို ဘယ်သူကမှ အဲ့သလို ပြောရပါ့မလားဆိုပြီး အပြစ်တင်မှာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲ့သလို ခုနစ်နှစ်ခွဲလုံး တောင့်ခံနိုင်ဖို့ရာ စတော့ခ်ဒေးလ်မှာ ခံနိုင်ရည်ရှိပါ့မလား။ အဲ့သလို တောင့်ခံနိုင်ခဲ့ရင်ရော အဲ့ဒီ အကျဉ်းစံအချိန်တွေကို ပြန်ကြည့်ပြီး “တိုင်းတာလို့ မရနိုင်လောက် အောင် အဖိုးတန်တဲ့အရာ” ဆိုပြီး သူပြောနိုင်ပါတော့မလား။

ကိုယ့်အတွင်းမှာ ယုံကြည်ထားတဲ့အရာအတွက် ပြင်ပမှာဘယ်လို နေထိုင်ပြုမူမလဲ ဆိုတာကို ရှင်းလင်းအောင် မလုပ်ထားရင် ခင်ဗျားဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ သူများကြီးဆွဲရာ ကရတဲ့ ရုပ်သေးရုပ်တစ်ခုအဖြစ်ကို ပြောင်းလဲလာမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တခြားသူတွေက ခင်ဗျားကို သူတို့အကျိုးအတွက် လိုရာကြိုးဆွဲတာကို ခင်ဗျားက လိုက်ပါစီးမြောရင်းနဲ့ နောက်ဆုံးမှာ ခင်ဗျားအတွင်းက စည်းမျဉ်းတွေကိုလည်း ခင်ဗျား နောက်ဆုံးမှာ လက်လွှတ်လိုက်ရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒါအတွက် ခင်ဗျား လုံးဝ ကာကွယ်တိုက်ခိုက်လို့စိတ်တောင် ရှိတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျား စိတ်ရှုပ်ခံမနေတော့ဘဲ အခြားသူတွေခိုင်းမျှ လိုက်လုပ်နေမိမှာပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်စွမ်းအင်လည်း ချဉ်းနဲ့လာပါလိမ့်မယ်။ ပြင်ပက အရာကို ချိုးဖောက်မိရင် မကြာခင်မှာ အတွင်းက အရာလည်း ကျိုးပေါက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

ထောင်နဲ့ဆိုင်တဲ့ စာပေအနုပညာအမျိုးအစားတွေ အစုံအလင်ရှိပါတယ်။ ဆိုရှီနစ်ဇင်ရဲ့ “ဂူးလက် ကျွန်းစု” ကနေ အယ်လီ ဝီဆယ်ရဲ့ “မရကတေး” အထိ၊ ပရိမို လစ်စီစ် ရဲ့ “အကယ်၍ ဒါဟာ လူတစ်ယောက် ဖြစ်ရင်” ကနေ စစ်တာ ဖရန်ကယ်ရဲ့ “လူသားရဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ရှာဖွေမှု” အထိ အစုံအလင်ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီစာအုပ်တွေကို မကြာခဏဆိုသလိုပဲ မှားယွင်း အနက်ကောက်မိတတ်ကြပါတယ်။ လူတွေက ဒီစာအုပ်တွေကို ခက်ခဲကြမ်းတမ်းတဲ့ အခြေအနေတွေကနေ ရှင်ကျန်ကျော်လွှားနိုင်ဖို့ နည်းလမ်းတွေ အဖြစ်လောက်သာ မှတ်ယူတတ်ကြပါတယ်။ တကယ်တမ်းမှာက ရှင်ကျန်ဖို့ဆိုတာက အခွင့်အလမ်းနဲ့သာ ဆိုင်တဲ့ ကိစ္စဖြစ်နေရင်တောင်မှပါ။ အော့စ်ဝင် အကျဉ်းထောင်မှာ နေရသူတွေအဖို့မှာ ရှင်ကျန်ဖို့ မဟာဗျူဟာဆိုတာ မရှိပါဘူး။ စစ်ကြီးပြီးတဲ့အထိ ရှင်ကျန်နေနိုင်ဖို့ဆိုတာဟာ လွယ်ကူတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ နောက်တစ်ချက်ကလည်း ဖမ်းဆီးခံရပြီး ရှင်ကျန်သူတွေ ဖြစ်မှသာ ဒီလိုစာအုပ်မျိုးတွေ ရေးနိုင်မယ်ဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ သေဆုံးသွားတဲ့သူတွေကတော့ အဲ့သလို စာအုပ်မျိုးတွေ ရေးနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

စတော့ခံဒေးလ်ကတော့ ကံကောင်းခဲ့ပါတယ်။ ရန်သူတွေရဲ့ နယ်မြေထဲကို လေထီးနဲ့ ဆင်းခဲ့ရတဲ့ အချိန်တုန်းကလည်း ကျည်ဆံ မမှန်ခဲ့ပါဘူး။ အခုထိလည်း သူ ဆက်ပြီး တောင့်ခံထားနိုင်ဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလို စာအုပ်မျိုးတွေဆီကနေ အခြေခံကျတဲ့ စည်းမျဉ်းတစ်ခု ပေါ်ထွက်လာပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဒီနေ့ပြီး နောက်နေ့ နောက်နေ့ နောက်နေ့တွေမှာ တစ်ရက်ချင်း တစ်ရက်ချင်း ရှင်ကျန်အောင် ကြိုးပမ်းနိုင်ခဲ့ရင် ရှင်ကျန်နိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်းကလည်း တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပိုပိုများလာမယ်ဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါလို တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့ ရှင်ကျန်နိုင်အောင် ကြိုးစားနိုင်ခဲ့ရင် နောက်ဆုံးမှာ အောင်ပွဲရကနေ လွတ်မြောက် သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ အချိန်တစ်ခု ရောက်တဲ့အခါမှာ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်မှုတွေဟာ အဆုံးသတ်သွားမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခံနိုင်ရည်ရှိရုံနဲ့ တစ်နေ့လွတ်မြောက်ဖို့ရော ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ယူဆပြီး ရုန်းကန်ကြိုးစားနေဖို့ပဲ လိုပါတယ်။ အဲဒါလို လုပ်နိုင်ဖို့ဆိုတာဟာ ကိုယ့်ရဲ့ အတွင်းရော အပြင်ရောက စည်းမျဉ်းတွေကို မချိုးဖောက်မိအောင် ခံနိုင်ရည်ရှိတဲ့သူမျိုး ဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဘယ်တော့မှ အရှုံးမပေး၊ လက်မလျှော့တတ်တဲ့သူမျိုး ဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဘယ်လောက်သေးငယ်တဲ့ ချိုးဖောက်မှုမျိုးပဲဖြစ်ဖြစ် မလုပ်မိအောင် ရှောင်ရှားပြီး ကိုယ့်စိတ်ဇောဆန္ဒကို ခိုင်ခိုင်မာမာ ထူထောင်ထားနိုင်တဲ့ သူမျိုး ဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။

ဒီလိုအချက်တွေအားလုံးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့သူမျိုးမှသာလျှင် အထက်မှာ ကျွန်တော်ပြောခဲ့တဲ့ လွတ်မြောက်နိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်း ဆိုတာကို ဆုပ်ကိုင်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို အဆုံးစွန်ဆုံး အခြေအနေမျိုးတွေနဲ့ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့သူတွေရဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ ဇာတ်လမ်းတွေဟာ ကျွန်တော်တို့လို ပုံမှန်လူတွေအတွက်ကိုလည်း သင်ခန်းစာယူစရာတွေ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကံကောင်းစွာနဲ့ပဲ သူတို့လို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရဖို့ မရှိပါဘူး။ တိုက်ပိတ်ခံရတာတွေ၊ အေးခဲနေတဲ့ အအေးခန်းထဲမှာ ပိတ်ခံရတာမျိုးတွေ ကြုံတွေ့ရဖို့ မရှိလှပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လည်း ကျွန်တော်တို့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းထဲမှာ ထည့်ထားတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်တွေ၊ စည်းမျဉ်းတွေ၊ ဦးစားပေးမှုတွေဟာတော့ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ တိုက်ခိုက်ခံနေရပါတယ်။ ဒီလို တိုက်ခိုက်ခံရမှုတွေဟာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရတာလိုတော့ မသိသာ မထင်ရှားပါဘူး။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ကျွန်တော်တို့ လုံးဝ သတိမထားမိလောက်အောင် အထိတောင် သိမိမိလွန်းနေပါတယ်။ ကြော်ငြာတွေ၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ဖိအားတွေ၊ မတောင်းဆိုပါဘဲနဲ့ ထောင့်ပေါင်းစုံက ဝင်လာနေတဲ့ အကြံပေးစကားတွေ၊ အပျော့စား ဝါဒမှိုင်းသွင်းမှုတွေ၊ ဖက်ရှင်ခေတ်စားနေမှုတွေ၊ မီဒီယာတွေရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုတွေနဲ့ ဥပဒေတွေ စတာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းဆီကို နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ပစ်လွှတ်နေကြတဲ့ မြားတွေဖြစ်ပါတယ်။ ထက်ရှုတဲ့ အဆိပ်မြားတွေပါ။ သေစေနိုင်လောက်တဲ့ မြားတံတွေတော့ မဟုတ်ပေမယ့် ခင်ဗျားရဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လိပ်ပြာလုံမှုနဲ့ စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ ခုခံအား စနစ်ကိုတော့ လုံးဝ ချညှန့် အားပျော့သွားစေနိုင်တဲ့ လက်နက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းက ခင်ဗျားကို ဒီမြားတွေနဲ့ ဘာကြောင့် ပစ်ခတ်နေတာပါလဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ရဲ့ စိုးရိမ်ပူပန်မှုက ခင်ဗျားရဲ့ စိုးရိမ်ပူပန်မှု မဟုတ်လို့ပါပဲ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းက လူအားလုံး စည်းလုံးပြီး အစေးကပ်နေတာကိုပဲ အလိုရှိပါတယ်။ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးချင်းစီတိုင်းရဲ့ ပုဂ္ဂလိက စိတ်ဝင်စားမှုကို သူတို့ အလေးမထားပါဘူး။ တစ်ဦးချင်းစီရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုဟာ စတေးပစ်လိုရတဲ့ အရာမျိုးဖြစ်ပြီး အဲဒီအရာက အဖွဲ့တစ်ခုလုံးရဲ့ အလိုနဲ့ ဆန့်ကျင်နေခဲ့ရင် အဲဒါကို ခြိမ်းခြောက်မှုအဖြစ် သူတို့ မှတ်ယူပစ်လိုက်ကြပါတယ်။ အထူးသဖြင့် လူတစ်ဦးချင်းစီက အများနဲ့ မတူညီတဲ့ ကိုယ်ပိုင် ကွဲပြားတဲ့ စည်းမျဉ်းတွေကို ကိုင်စွဲခဲ့မယ် ဆိုရင်ပေါ့။ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ လူတွေအားလုံး တူညီပြီး ငြိမ်းချမ်းနေတာကိုသာ အလိုရှိတတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒါလို အများညီစွာနဲ့ ပစ်ခတ်လာတဲ့ မြားတွေရဲ့ ဒဏ်ကိုခံနိုင်ဖို့ရာအတွက်က ခိုင်ခံ့တဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းတစ်ခုကို တည်ဆောက်ထားနိုင်ဖို့ လိုပါတယ်။

ခင်ဗျားရဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်ကို အကာအကွယ်ပေးထားတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းကို အဲဒါလို ပစ်ခတ်မှုတွေနဲ့ စမ်းသပ်စစ်ဆေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ မြင့်မားတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေ၊ မြင့်မြတ်တဲ့ စည်းမျဉ်းတွေ၊ ထူးခြားတဲ့ ဦးစားပေးမှုတွေကို ချမှတ်ထားပေးမယ့်လည်း အဲဒီအရာတွေကို မြားချက်တွေရဲ့ ဒဏ်ကနေ တကယ်တမ်း ကာကွယ်နိုင်မှသာ ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းဟာ ခိုင်ခံ့တယ်လို့ ပြောနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါလို ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ပြီးမှသာ စတော့ခံဒေးလ် ပြောသလို "ပီတိနဲ့ ငိုကြွေးတဲ့သူ" လို့ ပြောလို့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျား အတွေ့အကြုံအရ သိလာနိုင်တာတစ်ခုက အဆိုးရွားဆုံးသော တိုက်ခိုက်မှုဟာ ကိုယ်ထိလက်ရောက်တိုက်ခိုက်မှုမဟုတ်ဘဲ စကားလုံးတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒါလို စကားလုံးတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်လာမှုတွေကို ဘယ်လိုကာကွယ်ရမလဲ ဆိုတဲ့ နည်းစနစ်တစ်ခုကို ကျွန်တော်ပေးပါမယ်။ ခင်ဗျားဟာ အစည်းအဝေးတစ်ခုထဲကို ရောက်နေပြီး လူတစ်ယောက်က ခင်ဗျားကို ဆိုးရွားတဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်ပြောဆို လိုက်ပြီ ဆိုကြပါစို့။ ခင်ဗျား သူပြောတာကို မကြားလိုက်ဟန်ပြုပြီး "နောက်တစ်ခေါက်လောက် ပြန်ပြောပေးပါဦး ကျွန်တော်မကြားလိုက်လို့ပါ" လို့ ပြောလိုက်ပါ။ အဲဒါလို ပြောလိုက်ရင် တိုက်ခိုက်စော်ကားလာသူ အများစုကတော့ တန့်သွားတတ်ကြပါတယ်။ ဆာဘီးယား သမ္မတ အလက်ဆန်းဒါး ဖူစီဟာ တစ်ကြိမ်မှာ သူ့ကို ဝက်ဘ်ဆိုက် ထဲမှာ စော်ကားရေးသားတဲ့ စာနယ်ဇင်းသမား တစ်ဦးကို မျက်နှာချင်းဆိုင် တွေ့ဆုံခန်းတစ်ခုမှာ "ခင်ဗျား ဝက်ဘ်ဆိုက် ထဲမှာ ရေးထားတာတွေကို ကျွန်တော့်ကို အခု ဖတ်ပြပေးနိုင်မလား" ဆိုပြီး မေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ စာနယ်ဇင်းသမားလည်း အရှက်ရပြီး တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုကို မြန်မြန်ဖြတ်ကာ ပြန်လစ်ပြေးသွားပါတော့တယ်။

ရှင်းလင်းတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းတစ်ခုကို တည်ဆောက်ထားတဲ့သူတွေဟာ စာပေတွေထဲမှာဖြစ်စေ၊ ရုပ်ရှင်တွေထဲမှာဖြစ်စေ သူတို့အကြောင်း ဖတ်ရ၊ ကြည့်ရတာဟာ ကျွန်တော်တို့ကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု ဖြစ်စေပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် "သေဆုံးနေတဲ့ ကဗျာဆရာများ အသိုက်အဝန်း" ထဲက စားပွဲခုံမှာ မတ်တပ်ရပ်ပြီး သူဆရာရဲ့ ထိုးနှက်မှုတွေကို တွန်းလှန်ကာကွယ်နေတဲ့ တော့ဒ် အန်ဒါဆင်ကို ကြည့်ပါ။ ဒါမှမဟုတ် သူ့ရဲ့ သင်ကြားချက်တွေကို မှားပါတယ်လို့ ဝန်မခံဘဲ အဆိပ်ခွက်ကို သောက်သွားခဲ့တဲ့ ဆိုကရေးဘီးစ် ကိုကြည့်ပါ။ သူဟာ မြင့်မြတ်ရဲရံစွာနဲ့ပဲ သူ့ရဲ့ ဟမ်းလော့ခ် အဆိပ်ခွက်ကို သောက်သွားခဲ့ပါတယ်။

လူအများစုကတော့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းကို သေရေးရှင်ရေးလောက် သဘောမထားကြဘဲ အခြားသူတွေနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ရာမှာ အသာစီးယူဖို့အတွက်လောက်သာ အသုံးပြုကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းကို ထိုးနှက်မယ့်သူတွေကို ခက်နိုင်သမျှ ခက်ခဲအောင် ပြုလုပ်ထားပါ။ ခင်ဗျားမြင့်မြတ်ကောင်းမွန်တယ်လို့ ယူဆပြီး ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းထဲ ထည့်သွင်းထားတဲ့ အရာတွေနဲ့ ပတ်သက်ရင် လုံးဝအထိခိုက်မခံဘဲ ထိန်းသိမ်းနိုင်သမျှ ထိန်းသိမ်းဖို့ ကြိုးစားပါ။ ခင်ဗျား လက်မြှောက်အရှုံးပေးရတော့မယ့် အခြေအနေမျိုး ကြုံလာခဲ့ပြီဆိုရင်လည်း အဲဒီလက်မြှောက်အရှုံးပေးရမှုအတွက် ခင်ဗျားပြိုင်ဖက်ဆီက များနိုင်သမျှ များများ ရအောင်ယူပြီးမှ လက်မြှောက်ဖို့ လုပ်ပါ။ ဒီလို ခိုင်မာတဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်နဲ့ အဲဒီ အရာကို အကာအကွယ်ပေးထားတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းတစ်ခုမှာ မထင်မှတ်ထားနိုင်လောက်တဲ့ စွမ်းအင်တွေရှိနေကြပါတယ်။ အဲဒါဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝကို ဖွင့်လှစ်နိုင်မယ့် သော့တစ်ချောင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

+++++

အံ့ပစ် တောင်တန်းကြီးတွေ။ ဥရောပအလယ်က အလွန်ကြီးမားတဲ့ အဆီးအတားတွေပေါ့။ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကြာအောင် တောင်နံမြောက်အကြားက သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနဲ့ ကုန်စည်စီးဆင်းရေးအတွက် အဆီးတားတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ စွန့်စားလိုစိတ်ရှိတဲ့သူတွေဟာလည်း အဲဒီတောင်တန်းကြီးတွေကို ဖြတ်ကျော်နိုင်ဖို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပါတယ်။ အကောင်းဆုံး လမ်းကြောင်းကတော့ ဂေါ့ထုတ်လမ်းကြောင်းပါပဲ။ အဲဒီလမ်းကြောင်းက ဆွစ်ဒေသစိတ်နယ်မြေဖြစ်တဲ့ ယူရီနဲ့ တီစီနီကြားကနေပြီး အံ့ပစ်တောင်တန်းကြီးရဲ့ အလယ်ကို ဖြတ်ထွက်တဲ့ လမ်းကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလမ်းကြောင်းရဲ့ အလယ်မှာကတော့ အတော်ကြမ်းတမ်းပါတယ်။ ရှိလင်နန်ချောက်ကြီးကလည်း မြောက်ပိုင်းက နေပြီးတော့ ကန့်လန့်ဖြတ်ကြီး ခံနေပါတယ်။ ဒီကြီးမားတဲ့ ချောက်ကမ်းပါးကြီးကို ဘယ်လိုများ ဖြတ်သန်းကြမလဲ။ ဆယ့်သုံးရာစုနှစ်မှာ ထုတ်ခဲ့တဲ့ အဖြေကတော့ တံတားတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ပါပဲ။ မိစ္ဆာတံတားပေါ့။

ဒေသခံတွေဟာ တံတားတစ်စင်းတည်ဆောက်ဖို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပေမယ့်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ဒေသခံအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်ဟာ စိတ်ပျက် လက်ပျက်နဲ့ အခုလိုပြောခဲ့ပါတယ်။ ("Do sell der Tyfel e Brigg bue!") "မိစ္ဆာကိုသာ တံတားဆောက်ခိုင်းလိုက်ချင်တော့တယ်ကွာ" တဲ့။ အဲဒီလို ပြောပြီးပြီးချင်းမှာပဲ မိစ္ဆာဟာ ရုတ်တရက် ပေါ်ထွက်လာပြီး စိတ်ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ ဒေသခံတွေနဲ့ အပေးအယူတစ်ခု လုပ်ပါတယ်။ သူ တံတားကို တည်ဆောက်ပေးမယ့်အကြောင်းပြောပါတယ်။ အဲဒါလို တည်ဆောက်ပေးတဲ့အတွက် တံတားဆောက်ပြီးသွားချိန် တံတားပေါ်က ပထမဆုံး ဖြတ်သွားသူရဲ့ ဝိညာဉ်ကို သူ့ကိုပေးရမယ် လို့တောင်းဆိုပါတယ်။

ဉာဏ်များလှတဲ့ ဒေသခံတွေဟာ မိစ္ဆာနဲ့ သဘောတူလိုက်ပြီး အစီအစဉ်တစ်ခု လှူ ဂုဏ်ရေးဆွဲလိုက်ကြပါတယ်။ မိစ္ဆာက တံတားကိုဆောက်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ ဒေသခံတွေဟာ တံတားပေါ်ကို ဆိတ်တစ်ကောင်ကို ဦးဆုံးဖြတ်သန်းစေဖို့ မောင်းလွှတ်လိုက်ကြပါတယ်။ မိစ္ဆာဟာ လုံးဝ စိတ်ဆိုးသွားပါတယ်။ အိမ်လောက်ကြီးတဲ့ ကျောက်တုံးကြီးကို မပြီး တံတားကို ချိုးဖျက်ဖို့ ကြံလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦး ထွက်လာပြီး ကျောက်တုံးပေါ်မှာ လက်ဝါးကပ်တိုင်ပုံစံ ခြစ်လိုက်ပါတယ်။ မိစ္ဆာလည်း ကျောက်တုံးကို ပြန်လွှတ်ချလိုက်ရပါတယ်။ ကျောက်တုံးကြီးဟာ ချောက်ထဲ ပြုတ်ကျသွားပါတယ်။ တံတားကိုလည်း မထိခိုက်မိဘဲ သီသီကလေး ကပ်လွဲသွားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီကျောက်တုံးကြီးဟာ မရပ်တန့်ဘဲ ဆက်လိမ့်သွားလိုက်တာ ဂါရုန်ရွာကို ဖြတ်ကြိတ်သွားပါတယ်။ အဲဒီကျောက်တုံးကြီးကို ယနေ့တိုင်တွေ့မြင်နိုင်ပါသေးတယ်။ အော်တိုဘန်နီကနေ မီတာအနည်းငယ်ကွာဝေးတဲ့ နေရာမှာပါ။ အဲဒီကျောက်တုံးကြီးကို အဲဒီအချိန်ကတည်းက "မိစ္ဆာရဲ့ကျောက်တုံး" လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။

ယူရီကလူတွေဟာ သူတို့ဝိညာဉ်ကို မိစ္ဆာဆီ ရောင်းခဲ့ကြပေမယ့်လည်း မိစ္ဆာဆီကနေ ဒဏ်ရာအနာတရမဖြစ်ဘဲ လွတ်မြောက်အောင် ကြံဆောင်နိုင်ခဲ့ကြတဲ့အပြင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် အင်မတန်အကျိုးရှိတဲ့ တံတားတစ်စင်းကိုလည်း ရခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီ ပုံပြင်ဇာတ်လမ်းနဲ့ ဆင်တူတဲ့ ပုံပြင်တွေကို ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှု အဝန်းအဝိုင်း တိုင်းလိုလိုမှာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း အဲဒီပုံပြင်တွေက နံနံပျော့ပြောင်းပါသေးတယ်။ အော်စကာဝိုင်းလ်ရဲ့ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်တဲ့ "ဒိုရီယန် ဂရေရဲ့ ရုပ်ပုံလွှာ" ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်မှာ ဇာတ်လိုက်ဟာ သူဝိညာဉ်ကို မိစ္ဆာထံ ရောင်းခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအတွက် သူဟာ ရှိရင်းအသက်အတိုင်း နုပျိုလှပနေပြီး အဲဒီအစား သူ့ရဲ့ ရုပ်ပုံကားချပ်ကပ် တဖြည်းဖြည်း အိုမင်း ဆွေမြည့် သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဂရေ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေထဲနစ်ပြီး အပျော်အပါးလိုက်စားလေလေ သူ့ရုပ်ပုံလွှာကြီးကို ပိုပြီး အိုမင်းရုပ်ဆိုးလာလေလေ ဖြစ်လာပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာသူဟာ အဲဒီရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်လာတဲ့ သူ့ရုပ်ပုံလွှာကြီးကို ဘယ်လိုမှ သည်းခံပြီး မကြည့်နိုင်တော့ဘဲ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒါလိုနဲ့ သူလည်း သေဆုံးသွားရပါတယ်။ ပိုပြီးထင်ရှား ကျော်ကြားတဲ့ ဇာတ်လမ်းက ဖတ်စိတ်ထဲရဲ့ ပဋိညာဉ်ဆိုတဲ့ ဒဏ္ဍာရီပါပဲ။ အဲဒီဇာတ်လမ်းထဲမှာ အဓိကဇာတ်ဆရာ ဂျီဟန်း ဂျော့ ဖတ်စိတ်ဟာ သူ့ရဲ့ ဝိညာဉ်ကို မိစ္ဆာဆီကို ရောင်းပြီး ကမ္ဘာပေါ်က ရှိသမျှအရာတွေကို နားလည်နိုင်မယ့် အသိဉာဏ်နဲ့ မဖြစ်နိုင်တာမရှိတဲ့ သာယာတစ်မက်ဖွယ်ရာတွေကို ခံစားနိုင်ခွင့်ရဖို့ကို တောင်းဆို ခဲ့ပါတယ်။ ဂိုဏ်းဟာ အဲဒီဇာတ်လမ်းကို ဂန္ထဝင်ဇာတ်လမ်းတစ်ခုဖြစ်အောင် ရေးဖွဲ့ခဲ့ပြီး အဲဒီဇာတ်လမ်းဟာ ဂျာမန်ကျောင်းတွေမှာ မဖတ်မဖြစ်ဖတ်ရတဲ့ သင်ရိုးတစ်ခုအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းခံ ထားရပါတယ်။

ခင်ဗျားရဲ့ ဝိညာဉ်ကို ရောင်းလိုက်တယ်။ အဲဒါဟာ ဘာကိုဆိုလိုတာပါလဲ။ ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုတွေမှာ တချို့သော အရာတွေဟာ မရောင်းဝယ်ရမယ့် မလုပ်ရမယ့် ဆိုးသွမ်းတဲ့ ကိစ္စတွေအဖြစ် ခေတ်ကာလတိုင်း ယဉ်ကျေးမှု အသိုက်အဝန်းတိုင်းက သတ်မှတ်ထားတာတွေ ရှိပါတယ်။ လုံးဝ မရောင်းရပါဘူး။ လုံးဝ မဝယ်ရပါဘူး။ လုံးဝ ငွေကြေး မကမ်းလှမ်းရပါဘူး။ ဒီအရာတွေဟာ မြင့်မြတ်ပါတယ်။ တန်ဖိုးဖြတ်မရပါဘူး။ ဘောဂဗေဒသမားတစ်ယောက်အတွက်တော့ ဘယ်အရာမှ တန်ဖိုးဖြတ်မရတာ မရှိဘူး ဆိုတာ ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်။ မြင့်မြတ်တဲ့အရာတွေဆိုတာကလည်း အလွန်အမင်း တန်ဖိုးမြင့်ထားတဲ့ အရာတွေသာဖြစ်တယ် လို့ သူတို့က ပြောပါလိမ့်မယ်။ လုံလောက်တဲ့ တန်ဖိုး တစ်ခုသာ သတ်မှတ်ပေးလိုက်ပါ ပိုင်ရှင်ဟာ အားပျော့ယိမ်းယိုင်လာပါလိမ့်မယ် လို့သူတို့က မြင်ကြပါတယ်။ ဒါဟာ ဖရက်ဒရစ် ဒါရန်မတ် ရဲ့ "အလည်အပတ်" ဆိုတဲ့ ပြဇာတ်ထဲက လို အနိုင်အထက် အတင်းအကြပ်လုပ်တာမျိုးလိုပါပဲ။ ပြဇာတ်ထဲမှာ ကလဲရာ ဇက်ချနာဗီယာ ဆင်းရဲမွဲတေနေတဲ့ မြို့ သားတွေကို သူ့ချစ်သူဟောင်းကို သတ်ပေးနိုင်ရင် ဆွစ်ဒေါ်လာ တစ်ဘီလီယံ ပေးမယ်ဆိုပြီး ကမ်းလှမ်းခဲ့ပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ သူမ လိုချင်တာ ရခဲ့ပါတယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မေးခွန်းတစ်ခု မေးကြည့်ပါ။ ဒေါ်လာ တစ်ဘီလီယံလောက်ဖြစ်ဖြစ် ဒါမှမဟုတ် ဘယ်ဈေးပေးပေး မရောင်းဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ အရာတွေ ခင်ဗျားမှာ ရှိပါသလား။ ဘယ်လိုအရာမျိုးတွေပါလဲ။ ခင်ဗျားရဲ့ အဖြေတွေကို ဘေးမှာ ချရေးကြည့်ထားပါဦး။

ခင်ဗျားရဲ့ စာရင်းထဲမှာ ဘယ်အရာတွေ ပါနေပါသလဲ။ ခင်ဗျားရဲ့ အသက်ပါလိမ့်မှာကတော့ အသေအချာပါပဲ။ ခင်ဗျားမိသားစုဝင်နဲ့ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတွေရဲ့ အသက်တွေနဲ့ အခြားသော လူသားတွေရဲ့ အသက်တွေ ပါလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ကျန်းမာရေးရော။ တစ်ဘီလီယံပေါင်လောက် ပေးမယ်ဆိုရင် လူကီးမီးယားတို့၊ စိတ်ကျရောဂါတို့လို နာမကျန်းမှုမျိုး ဖြစ်ပါဆိုရင်ရော လက်ခံမှာပါလား။ ခင်ဗျားရဲ့ အတွေးအမြင်တွေရော မပါဘူးလား။ ခင်ဗျားရဲ့ အတွေးအမြင်တွေမှာ ဈေးနှုန်းရှိပါသလား။ အချို့နိုင်ငံရေး သမားတွေ ဟာ သူတို့ရဲ့ မိတ် ဘဏ္ဍာငွေ အတောင့်တင်းဆုံးနဲ့ အထောက်အပံ့ပေးနိုင်ဆုံး ကုမ္ပဏီတွေအတွက် ရောင်းချတတ်ကြပါတယ်။ ခင်ဗျားဆိုရင်ရော အဲဒါလို လုပ်မှာလား။ ခင်ဗျားဟာ သူများပေးတဲ့ ပေါင်မုန့်ကို တန်းစီပူဇော်ပြီးစားနေရတဲ့ အခြေအနေမျိုး ရောက်နေခဲ့ရင်ရော အဲဒါလို လုပ်မှာပါလား။ ခင်ဗျားရဲ့ အချိန်တွေ၊ စိတ်ဝင်စားမှုတွေ၊ စည်းမျဉ်းတွေ ကိုရော ရောင်းမှာပါလား။ ဘီလီယံနာတစ်ဦး ဖြစ်ဖို့အရေးအတွက်နဲ့ ခင်ဗျားမစွန့်လွှတ်မယ့်အရာတွေက ဘယ်အရာတွေပါလဲ။

အပေါ်က ပြောခဲ့တဲ့ အချက်တွေကတော့ ရွေးရတာ အဖြူအမည်း သဲကွဲပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် တချို့အချက်တွေကကျတော့ အဲဒါလို ရှင်းလင်းမလွယ်ကူနေ တတ်ကြပါဘူး။ အဓိက ပြောချင်တဲ့အချက်ကတော့ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝတစ်ခုကို တည်ဆောက်ဖို့ဆိုရင် သေးချင်သေးငယ်ပါစေ ရှင်းလင်းပြတ်သားတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ စက်ဝိုင်းတစ်ခုကို တည်ဆောက်

ထားကြဖို့ပါ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စက်ဝိုင်းကို တိုက်ခိုက်မှု သုံးမျိုးကနေ ကာကွယ်ရမယ်လို့ ရှေ့အခန်းတွေမှာ ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။ (က) ပိုကောင်းတာရှိဦးမလား ဆိုတဲ့ ဆင်ခြေတွေ (ခ) အသက်အန္တရာယ် ခြိမ်းခြောက်မှုတွေနဲ့ (ဂ) မကောင်းတဲ့ စိတ်ဆိုးတွေရဲ့ နှိုးဆော်မှုတွေ သို့မဟုတ် မိစ္ဆာရဲ့ သွေးဆောင်မှုတွေပါ။ ဒီမှာတော့ တတိယအချက်ကို ဆက်ပြောမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မရေးဆွဲထားခဲ့ရင် ကိစ္စတစ်ခု ပေါ်လာတိုင်းမှာ ခင်ဗျားဟာ လုပ်ရမယ့်အရာလား မလုပ်ရမယ့် အရာလားဆိုတာကို အမြဲ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို အရေးကြုံတိုင်း တွေဝေစဉ်းစားနေရတာဟာ အချိန်ကုန်လှပန်းဖြစ်စေတဲ့အပြင် ခင်ဗျားရဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လေးစားမှုနဲ့ ဂုဏ်သတင်းကိုလည်း အတိုက်စားခံရနိုင်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် နောက်အကြိမ်တွေမှာလည်း ခင်ဗျားကို အလားတူကိစ္စမျိုးအတွက် သွေးတိုးစမ်းချင်စရာ ဖြစ်စေပါတယ်။ ဒါဟာ ရှင်းလင်းတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းတစ်ခု မရှိခြင်းရဲ့ အဆိုးကျော့သံသရာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျားဘဝမှာလည်း အဲသလို ကမ်းလှမ်းလာမှုတွေ ကြုံလိမ့်မယ်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။ သူ့ရဲ့ "ငွေနဲ့ ဝယ်လို့မရတဲ့အရာ" ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ ဟားဗတ် ပါမောက္ခ မိုက်ကယ် ဆန်ဒယ်ဟာ အဲသလိုမျိုး ကမ်းလှမ်းမှုတွေဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်အတွင်းမှာ လူတွေရဲ့ ဘဝတွေထဲကို ဘယ်လိုတွေ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာခဲ့သလဲ ဆိုတာကို ဖွင့်ချပြထားပါတယ်။ အရင်က ဘယ်လိုမှ လက်ခံဖို့ မဖြစ်နိုင်ခဲ့တဲ့ အရာတွေတောင်မှ အခုအချိန်မှာ ကမ်းလှမ်းချက်ကို လက်ခံပြီး ဆွေးနွေးစရာတွေအဖြစ်ကို ရောက်ရှိလာကြပါတယ်။ ဥပမာ အားဖြင့် အမေရိကက အမျိုးသမီးတစ်ဦးဟာ သူ့သားအတွက် ပညာရေးစရိတ် ရရှိအောင်လို့ ဒေါ်လာတစ်သောင်း လက်ခံရယူပြီး အွန်လိုင်းကာစီနိုရုံတစ်ခုရဲ့ နာမည်ကို သူနဖူးပေါ်မှာ တက်တူးထိုးခံခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ ကိုယ့်သဘောဆန္ဒကိုယ် လက်ခံသဘောတူခဲ့တာဆိုတာကတော့ မှန်ပါတယ်။ ဒါဟာ အရင်အချိန်တုန်းက လုံးဝ အထိမခံနိုင်လောက်အောင် အကဲဆတ်လွန်းခဲ့တဲ့ လူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို အထိပါးခံခဲ့တဲ့ ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်ပြီး ကိုယ့်နဖူးကို ကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ်အဖြစ် အသုံးချခံလိုက်ရတဲ့ ကိစ္စကြီးဖြစ်ပါတယ်။ အလားတူပဲ ဘဏ်တွေဟာလည်း ပင်စင်စားတွေရဲ့ အသက်အာမခံ ကိစ္စတွေမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလာကြတာကိုတွေ့ရပါတယ်။ သဘောက ပင်စင်စား စောစောသေလေ ဘဏ်က ဝင်ငွေအကျိုးအမြတ် များများ ရလေဆိုတာမျိုးပါ။ ဒါမျိုးအလားတူ ဥပမာတွေ ရာနဲ့ချီပြီး ရှိပါတယ်။ အဲဒီကနေ သိနိုင်တာက လူတွေဟာ ငွေကြေးအတွက်နဲ့ အရင်က မြင့်မြတ်တယ်လို့ ယူဆပြီး အထိမခံခဲ့တဲ့ အရာတွေကို အထိမခံလာကြပြီ ဆိုတာပါပဲ။ ဥပဒေပြုသူတွေအနေနဲ့ ဒီလို ငွေကြေးရဲ့ ကျူးကျော်လာမှုတွေကို တားဆီးပေးလိမ့်မယ်လို့လည်း ခင်ဗျား မမျှော်လင့်နိုင်ပါဘူး။ ဒါတွေကို တွန်းလှန်ကာကွယ်ပေးမယ့် အရာဟာ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ စက်ဝိုင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်းကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြတ်ပြတ်သားသား ရေးဆွဲထားပါ။ ခင်ဗျားတန်ဖိုးထားတဲ့ အရာတွေရဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ခုခံကာကွယ်မှု စနစ်ကို ဘယ်ငွေကြေးဝိုင်းရပ်စ်ရဲ့ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်မှုမှ မခံရပါစေနဲ့။ ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာစက်ဝိုင်း အတွင်းမှာ ရှိတဲ့အရာတွေဟာ ငွေကြေးဘယ်လောက်နဲ့ ကမ်းလှမ်းလာသည် ဖြစ်စေ လုံးဝ အထိမခံနိုင်တဲ့ အရာတွေ ဖြစ်နေပါစေ။ မိစ္ဆာရဲ့ သွေးဆောင်မှုကို လက်ခံလိုက်ပြီးနောက်မှာတော့ ယူရီက လူတွေလို ဘာအထိအခိုက်မှ မရှိဘဲ ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာနိုင်ဖို့ဆိုတာဟာ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စတစ်ခုပါ။

၂၉။ စိုးရိမ်ပူပန်မှု စာအုပ်
(ခင်ဗျားခေါင်းထဲက လော်စပီကာကို ဘယ်လိုပိတ်မလဲ)

+++++

ခင်ဗျားဟာ ဘုရားသခင်ဖြစ်ပြီး မျိုးစိတ်အသစ်တစ်ခုကို ဖန်ဆင်းတော့မယ် ဆိုကြပါစို့။ ခင်ဗျားအပြင်ကိုယ်ထည့် ဟာဒ်ဝဲလ် ကိုတော့ ရွေးပြီးပါပြီ။ အဲဒီအကောင်အသစ်ဟာ ချင်ပန်နီနီ ဆင်ဆင်တူပါတယ်။ အခု ခင်ဗျား ဆော့ဝဲလ်ထည့်ပေးဖို့ စဉ်းစားနေပါပြီ။ အဲဒီအကောင်ဟာ အန္တရာယ်တွေကို ဘယ်လောက် ကြုံကြုံခိုင်းခိုင်း၊ လျှင်လျှင်မြန်မြန်၊ အာရုံရပြီး တုန်ပြန်နိုင်မလဲ။ အထူးသဖြင့် အဲဒီအန္တရာယ်ဟာ ထင်ရှားပြတ်သားမှုမရှိဘဲ အတွေးအားဖြင့်သာ မြင်နိုင်တဲ့ အန္တရာယ်မျိုးဖြစ်မယ် ဆိုရင်ပေါ့။

ခင်ဗျားဖန်ဆင်းမယ့် သတ္တဝါရဲ့ အန္တရာယ်အာရုံခံစနစ်ကို ခပ်နိမ့်နိမ့်ပဲ ထားလိုက်မယ်ဆိုရင် အဲဒီမျိုးစိတ်ဟာ မကြာခင်မှာပဲ တောင်စွန်းကပြတ်ကျတာမျိုးဖြစ်ဖြစ်၊ သဘာဝရန်သူတွေရဲ့ အစားခံရတာမျိုး ဖြစ်ဖြစ် ကြုံရပါလိမ့်မယ်။ နှစ်စက္ကန့်လောက်အတွင်းမှာပဲ အဲဒီသတ္တဝါ သေသွားပါလိမ့်မယ်။ အန္တရာယ်အာရုံခံစနစ်ကို ခပ်မြင့်မြင့် လုပ်ပေးလိုက်ရင်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးစိတ်သစ်ဟာ အဲဒီနယ်မြေမှာ အမြဲတစေ တွယ်ကပ်နေပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီနောက် မျိုးမပွားနိုင်ခင်မှာပဲ အစာရေစာရှားပါးလာမှုနဲ့ ကြုံပြီး သေဆုံးသွားပါလိမ့်မယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ တူညီတဲ့ ရလာဒ်ဖြစ်တဲ့ မျိုးသုဉ်းပျောက်ကွယ်သွားတာနဲ့ ကြုံရပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ခင်ဗျားမှာ မှန်ကန်တဲ့ စိတ်ရှုပ်ထွေးမှု ပမာဏ ရှိနေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ တနည်းပြောရရင် စိုးရိမ်ပူပန်မှု တိုင်းတာရေးစက်ရဲ့ မှန်ကန်တဲ့ အချိန်အဆပေါ့။ ဒါပေမယ့် မှန်ကန်တဲ့ ပမာဏဆိုတာ ဘယ်လောက်လောက် ဖြစ်မလဲ။ အထက်မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ သေဆုံးနိုင်ချေရှိတဲ့ အစွန်းနှစ်ရဲ့ အလည်တည့်တည့်မှာ ရှိတာက မှန်ကန်တဲ့ ပမာဏလား။ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးစိတ်ကို သတိပြုမိမှုမှာ အမှားအယွင်းဖြစ်အောင် ပရိုဂရမ်ထည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးစိတ်ဟာ တစ်ခုခု ရိပ်ကနဲ မြင်တာနဲ့ သွားရောက်စူးစမ်းလေ့လာနေမယ့်အစား လွတ်အောင်အရင်ပြေးပါတော့တယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးစိတ်ကို လုံလောက်တဲ့ စိတ်ရှုပ်ထွေးမှု၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေနဲ့ ကြောက်ရွံ့မှုတွေကို ထည့်ပေးလိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေ မထည့်ပေးခဲ့ရင် အဲဒီကောင်ဟာ အစာတောင်ရှာမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။

အထက်က ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ပုံစံဟာ ဒီကမ္ဘာပေါ်က မျိုးစိတ်အားလုံးအတွက် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကြီးက လုပ်ခဲ့တဲ့ ပုံစံပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အပါအဝင်ပေါ့။ ဒါကြောင့်ပဲ ကျွန်တော်တို့မှာ မနက်ခင်းကနေ ညရောက်တဲ့အထိ စိတ်ရှုပ်ထွေးမှုတွေ မပြတ်ရှိနေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစိတ်ရှုပ်ထွေးမှုဟာ ကျွန်တော်တို့ ဦးကျောက်ရဲ့ လုံးဝပုံမှန်ဖြစ်တဲ့ ဆော့ဝဲလ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဇီဝကမ္မဖြစ်စဉ်အနေနဲ့ တွဲဖက်ထားပြီး လုံးဝ ပိတ်ချပစ်လို့မရတဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို စိုးရိမ်ပူပန်မှုဆိုတဲ့ ဝန်ထုပ်သာ မရှိခဲ့ရင် ခင်ဗျားဖြစ်စေ၊ ကျွန်တော်ဖြစ်စေ အခြားသော ဘယ်လူသားမဆိုဖြစ်စေ တည်ရှိနေနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ နှစ်သန်းပေါင်းများစွာ ကာလတစ်လျှောက်လုံး ပုံမှန် စိုးရိမ်ပူပန်မှုဟာ အကောင်းဆုံးသော ရှင်ကျန်မှု မဟာဗျူဟာ တစ်ခုဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သူကိုယ်တိုင် သက်သေပြခဲ့ပြီးပါပြီ။

ခင်ဗျားမှာ စိုးရိမ်ပူပန်တတ်မှု ရှိတာဟာ ဝမ်းသာရမယ့် ကိစ္စပါ။ ဒါပေမယ့် နားလည်ရမယ့် ကိစ္စတစ်ခု ရှိပါတယ်။ ခေတ်ကာလ အခြေအနေတွေ ပြောင်းလဲလာတာနဲ့ အမျှ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိုးရိမ်ပူပန်မှု ပမာဏဟာ ရှင်သန်နေထိုင်မှုအတွက် တကယ်ရှိနေတဲ့ အန္တရာယ်တွေနဲ့ ကိုက်ညီအောင် အမျိုးကျမနေတော့ဘူး ဆိုတဲ့ အချက်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ရေချိုးတွင်းတွေနားမှာ ပုန်းအောင်းချောင်းမြောင်းနေတတ်တဲ့ ချွန်ထက်တဲ့သွားတွေနဲ့ ကျားရိုင်းတွေ ရှိနေတဲ့ ဆင်းရဲနား မြက်ခင်းလွင်ပြင်ကြီးထဲမှာ နေထိုင်နေရတာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ တကယ်တမ်းပြောရရင် ခင်ဗျားရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းသော စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေဟာ လိုတာထက်ပိုနေတဲ့ ပူပန်မှုတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားစိတ်ထဲက ပြဿနာလို့ ထင်ပြီး တွန်းလှန်ဖို့ကြိုးစားနေတဲ့ အရာတွေဟာ ခင်ဗျားထင်သလို အန္တရာယ် ရှိမနေတာမျိုး။ ဒါမှမဟုတ် ဘယ်လိုမှ ပြောင်းလဲတွန်းလှန်လို့ မရတဲ့အရာမျိုးကို စိုးရိမ်ပူပန်နေတတ်

တာမျိုးကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ အိပ်ယာထဲမှာ လဲလျောင်းရင် ကွာကြီးပုခွေးလာမှုကို ထိတ်လန့်နေတာမျိုး၊ ဈေးကွက်အခြေအနေကို တွေးတောပူပန်နေတာမျိုး၊ သေပြီးနောက်ဘဝ အတွက် စဉ်းစားကြောင့်ကျနေတာမျိုးဟာ ဘာမှ အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားကို အိပ်မပျော်တာမျိုးပဲ ဖြစ်စေမှာပါ။

အမြဲမပြတ် စိတ်ရှုပ်ထွေးပူပန်နေတာမျိုးဟာ ဆိုးရွားတဲ့ စိတ်ဖိစီးမှုတွေကို ဖြစ်စေပါတယ်။ အဲ့ဒီစိတ်ဖိစီးမှုတွေဟာ ခင်ဗျားဘဝထဲက နှစ်တွေကို အချည်းနှီး ကုန်ဆုံးသွားစေပါတယ်။ တိရိစ္ဆာန်တို့ရဲ့ နယ်ပယ် ထဲက အမှတ်ရစရာ ဥပမာလေးက ဒီပြဿနာကို ဖော်ပြနေပါတယ်။ စာကလေးတွေမှာ သဘာဝ ရန်သူတွေ အများအပြားရှိပါတယ်။ ရက်ကွန်းကောင်တွေ၊ ဇီးကွက်တွေ၊ သိမ်းငှက်တွေ စတဲ့ တိရိစ္ဆာန်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကနေဒါ သုတေသနသမားတွေဟာ တောအုပ်ထဲက ဧရိယာတစ်ခုကို ပိုက်ကွန်တွေနဲ့ကာပြီး စာကလေးတွေကို ဒီရန်သူတွေနဲ့ လုံးဝ မထိတွေ့ရအောင် ထားပေးဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ စာကလေးတွေဟာ ဒီလောက် ဘယ်တုန်းကမှ လုံခြုံစိတ်ချရစွာ မနေခဲ့ရဖူးပါဘူး။ လေ့လာသူတွေဟာ အဲ့ဒီ နယ်မြေရဲ့ အပိုင်းတစ်ခုမှာ လော်စပီကာတွေလို့ ဂုဏ်တပ်ဆင်ပြီး စာကလေးတွေရဲ့ ရန်သူတွေရဲ့ အသံကို ဖွင့်ပေးထားကြပြီး အခြားတစ်နေရာမှာတော့ အန္တရာယ် မရှိတဲ့ သဘာဝ အသံတွေကို ဖွင့်ပေးထားပြီး စောင့်ကြည့်လေ့လာခဲ့ကြပါတယ်။ ဆိုးရွားတဲ့ ဆူညံသံတွေနဲ့ ထိတွေ့ရတဲ့ အပိုင်းက စာကလေးတွေဟာ ဥဉ္စန်း လေးဆယ် ရာခိုင်နှုန်း နည်းပါးပါတယ်။ သူတို့ဥှဲတဲ့ ဥတွေဟာ ပိုသေးပါတယ်။ ဥကနေ အကောင်ပေါက်နှုန်းလည်း ပိုနည်းပါတယ်။ သူတို့မိဘတွေဟာ အစာထွက်ရှာရာမှာကို ကြောက်ရွံ့နေကြတဲ့ အတွက် ငှက်ပေါက်လေးတွေလည်း သေတာများပါတယ်။ ကြီးထွားလာတဲ့ ငှက်ကလေးတွေဟာလည်း အားနည်းချဉ်းနဲ့ ကြပါတယ်။ ဒီစမ်းသပ်ချက်ကနေ ဖော်ပြနေတာက ဂေဟဗေဒ စနစ်ကြီးတစ်ခုကို လွှမ်းမိုးချယ်လှယ်ဖို့ရာအတွက် တကယ့်အန္တရာယ်တွေတောင် မလိုအပ်ဘူး ဆိုတဲ့အချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်မရှိတဲ့ အရာအပေါ် အကြောက်တရား ဆိုတဲ့ အရာတစ်ခု သွတ်သွင်းပေးလိုက် ရင်ကိုပဲ လွှမ်းမိုးချယ်လှယ်လို့ ရနေပါပြီ။

စာကလေးတွေအတွက် မှန်တဲ့အချက်က လူသားတွေအတွက်မှာလည်း မှန်ကန်ပါတယ်။ ပိုဆိုးတဲ့အချက်က ကျွန်တော်တို့လူသားတွေဟာ တကယ့်ဘေးရန်တွေကိုသာ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ကြတာ မဟုတ်ဘဲ မရှိတဲ့ အခြားသောအရာများစွာကိုလည်း စိတ်ကူးယဉ်ပြီး တွေးတောကြောက်လန့် တတ်တယ် ဆိုတဲ့အချက်ပါပဲ။ ဒါအပြင် တွေးတော ကြောက်ရွံ့ခြင်း ဟာ ထင်ရှားတဲ့ လမ်းကြောင်းလွှဲ နည်းစနစ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ တကယ့်ပြဿနာတွေကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရတာထက် ကြောက်ရွံ့ ရောင်လွှဲလိုက်တာ က ပိုပြီးလွယ်ကူလို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကြောက်ရွံ့မှုကနေ တုန့်နေအချိန်ဆွဲမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတော့တာပါပဲ။ ကြောင်းကျိုးကျကျ စဉ်းစားရင် လုံးဝ အန္တရာယ်မရှိတဲ့ အရာတွေ အတွက် ရေရှည်စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေ ဖြစ်နေတာဟာ ခင်ဗျားကို ဆုံးဖြတ်ချက် အမှားတွေဆီ ဆွဲခေါ်သွားပြီး ခင်ဗျားကို ချဉ်းနဲ့အားနည်းစေပါတယ်။

ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ခင်ဗျားခေါင်းထဲက လော်စပီကာတွေကို ပိတ်တဲ့ခလုတ်ကို ကျွန်တော်ပြပေးနိုင်ရင် ကောင်းမှာပါ။ ဒါပေမယ့် ကံမကောင်းစွာနဲ့ပဲ အဲ့ဒီခလုတ်က ရှိမနေပါဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပင်ပန်းဆင်းရဲခံတဲ့သူတွေလို့ လူသိများတဲ့ ဂရိနဲ့ ရိုမန် အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တွေက စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေကို ဖျောက်ဖျက်နိုင်ဖို့ ဒီလှည့်ကွက်လေးကို ပေးခဲ့ပါတယ်။ ခင်ဗျားလွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ အရာတွေနဲ့ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်မှု မပြနိုင်တဲ့ အရာတွေကို စာရင်းပြုစုပါ။ ချုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့အရာတွေကို ချုပ်ကိုင်စီရင်ပါ။ မချုပ်ကိုင်နိုင်တဲ့ အရာတွေကို တော့ စိတ်ထဲမှာ ထည့်မနေပါနဲ့။ နောက်ထပ် နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်လောက် ကြာပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ အမေရိကန် ဘာသာရေးပညာရှင် ရိန်းဟီး နီဘူဟာက အဲ့ဒါကိုပဲ ဒီလိုနည်းနဲ့ ဖော်ပြခဲ့ပါတယ် .. "ဘုရားသခင်က ငါမပြောင်းလဲနိုင်တဲ့အရာတွေကို လက်ခံနိုင်တဲ့ တည်ငြိမ်ကြည်လင်မှုကို ငါ့ကို ပေးသနားထားပါတယ် .. ငါပြောင်းလဲနိုင်တဲ့ အရာတွေကို ပြောင်းလဲရဲတဲ့ ရဲစွမ်းသတ္တိကို ပေးသနားထားပါတယ် .. အဲ့ဒီ ပြောင်းလဲနိုင်တဲ့ အရာတွေနဲ့ မပြောင်းလဲနိုင်တဲ့ အရာတွေကြား ခြားနားမှုတွေကို နားလည်သိမြင်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်ပညာကို ပေးသနားထားပါတယ်" ..။ ပြောရတာကတော့ လွယ်သလိုပါပဲ။ တကယ်တမ်း လက်တွေ့ လိုက်နာလုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ကတော့ မလွယ်လှပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ တည်ငြိမ် ငြိမ်းချမ်းကြည်လင်မှုဟာ ခလုတ်တစ်ချက် နှိပ်လိုက်ရုံနဲ့ ရနိုင်တာမျိုး မဟုတ်လို့ပါပဲ။

လတ်တလော အချိန်အခါမှာတော့ ဘာဝနာပွားများခြင်းကို ခင်ဗျားခံစားနေရတဲ့ စိတ်မကျန်းမာမှုတွေအတွက် ဆေးမြီးတိုအဖြစ် အသုံးပြုလာကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ အထူးသဖြင့် စိတ်အနားမရမှုတွေနဲ့ စိုးထိတ်ပူပန်မှုတွေအတွက်ပါ။ လက်တွေ့မှာတော့ တရားထိုင်၊ ဘာဝနာပွားတာက အလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ထိုင်နေတဲ့ အချိန်လေး အတွက်သာ ပဲ။ တရားထိုင်တာ ရပ်လိုက်တာနဲ့ အတွေးတွေ၊ စံစားချက်တွေဟာ မျက်နှာပြင်ပေါ် ပြန်ထိုးတက်လာကြပြီး အရင်အတိုင်း အားကောင်းကောင်းနဲ့ အနောက်အယုတ် ပေးကြတော့တာပါပဲ။

ဒေသနိကဗေဒနဲ့ ဘာဝနာပွားမှုတွေကို လေးစားပါရဲ့။ ဒါပေမယ့် သေသေချာချာ ချမှတ်ထားတဲ့ မဟာဗျူဟာတွေကသာ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ရင် အလုပ်ဖြစ်နိုင်မှာပါ။ ကျွန်တော် ကိုယ်တွေ့အရ အလုပ်ဖြစ်တဲ့ နည်းလမ်းသုံးခုကို ပေးချင်ပါတယ်။

ပထမတစ်ခုက မှတ်စုစာအုပ်တစ်အုပ်ယူပြီး ငါ့ရဲ့ စိုးရိမ်သောက စာအုပ်ကြီးလို့ နာမည်ပေး ခေါင်းစဉ်တပ်ထားလိုက်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ စိုးရိမ်ပူပန်မှုတွေကို သီးသန့်အချိန်တစ်ခု သတ်မှတ် ပြီး ဖော်ထုတ်ရေးသားပါ။ လက်တွေ့တကယ်တမ်းလုပ်တဲ့အခါမှာတော့ တစ်ရက်ကို ဆယ်မိနစ်လောက် အသုံးပြုပြီး ခင်ဗျားစိုးရိမ်ပူပန်နေရတဲ့ အရာတွေကို ချရေးထားရင် လုံလောက်ပါတယ်။ အဲ့ဒီအရာတွေက ဘယ်လောက်ပဲခိုင်လုံတဲ့အရာဖြစ်ပါစေ၊ ရူးနမ်းတယ်လို့ ထင်ရတဲ့အရာဖြစ်ပါစေ၊ မထင်ရှားတဲ့အရာပဲ ဖြစ်ပါစေ သေသေချာချာ တွေးတောပြီး ချသာရေးထားပါ။ အဲ့သလို ချရေးထားလိုက်ပြီးဆိုရင်တော့ တစ်နေ့တာရဲ့ ကျန်တဲ့အချိန်တွေမှာ စိုးရိမ်ပူပန်စရာတွေကို မေ့ထားပြီး သောကကင်းကင်းနဲ့ နေထိုင်ပါ။ စိုးရိမ်စရာတွေကို မှတ်တမ်းတင်ထားပြီး ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ခင်ဗျားရဲ့ ဦးကျောက်က သိနေပြီး ဒါတွေကိုအကြောင်း စဉ်းစားတွေးတောပြီး ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ယူသွားပါလိမ့်မယ်။ ဒါကို နေ့တိုင်း လုပ်ဆောင်ပါ။ တစ်နေ့ကို စာရွက်အသစ်တစ်ရွက် သုံးပြီးရေးပါ။ အဲ့သလို ရေးလာရင်းနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ ပူပန်မှုတွေဟာ တစ်နေ့လာလည်း ဒါတွေပါပဲလားဆိုတာကို သိလာပြီး ငါပူပန်နေ တဲ့အရာတွေကလည်း တကယ်ဖြစ်လာတာမဟုတ်ပါလားဆိုတာကို နားလည်လာကာ ပူပန်နေရတာဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်နေမှု သက်သက်ပဲဆိုတာကို နားလည် သဘောပေါက်လာပါလိမ့်မယ်။ စနေ၊ တနင်္ဂနွေ အားလပ်ရက်တွေမှာ ရေးခဲ့တဲ့ တစ်ပတ်စာ ပူပန်မှုတွေကို ပြန်ဖတ်ရှုလေ့လာပြီး ဘာထရန် ရပ်ဆဲလ်ရဲ့ အကြံပေးစကားလေးကို လိုက်နာပါ။ အဲ့ဒါကတော့ .. "ဘယ်လိုအရာမျိုးပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်ခုခုအပေါ်မှာ ခင်ဗျား စိတ်သောက ရောက်နေရပြီဆိုရင် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းကတော့ အဲ့ဒါအပေါ်မှာ ကပ်ပြီးနေတဲ့ စိုးရိမ်သောကတွေ ကွာကျသွားတဲ့အထိ ခင်ဗျားထင်ထားတာထက် ဆိုးတာတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်လို့ ဆင်ခြင်တွေးတောပြီး ရင်ဆိုင်ဖို့ပါပဲ" တဲ့။ လက်တွေ့ကို ပြောရမယ် ဆိုရင်တော့ ကိစ္စတစ်ခုရဲ့ ဖြစ်နိုင်သမျှ အဆိုးဆုံး အကျိုးဆက်ကို ကြုံတွေးထားပြီး အဲ့ဒါကို ကျော်လွှားနိုင်အောင် တွေးတောပြင်ဆင်ဖို့ပါပဲ။ အဲ့ဒီအခါမှာ အများစုသော စိုးရိမ်ပူပန်မှု တွေဟာ ခင်ဗျားပိုတွေ့ပြီး ပူပန်နေတာမျိုးတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တွေ့လာပါလိမ့်မယ်။ အဲ့သလို ပိုတွေ့တာမဟုတ်ဘဲ ကျန်နေတဲ့ အရာတွေကတော့ တကယ်ကြုံရနိုင်တဲ့ အန္တရာယ်တွေပါ။ ဒါပေမယ့် အဲ့သလို ကြုံတွေ့နိုင်တဲ့ အန္တရာယ်ဆိုတဲ့အရာ အများစုကလည်း ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းလို့ ရတဲ့ ကိစ္စတွေချည်းပါပဲ။

ဒုတိယ တစ်နည်းကတော့ အာမခံထားပါ။ အာမခံဆိုတာဟာ အရမ်းကောင်းတဲ့ တီထွင်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အကောင်းဆုံးသော စိုးရိမ်ပူပန်မှု တိုက်ဖျက်ရေး လက်နက်တစ်ခုပါ။ အာမခံရဲ့ တကယ့်တန်ဖိုးက ဖြစ်တဲ့အခါ ပြန်ရတဲ့ ငွေမဟုတ်ပါဘူး။ မဖြစ်ခင်နေစဉ်နေထိုင်မှု ဘဝတွေမှာကိုပဲ စိုးရိမ်သောက ကင်းကင်းနဲ့ နေထိုင်နိုင်ခြင်းက သူ့ရဲ့ တကယ့်တန်ဖိုး အစစ်အမှန်ပါ။

တတိယ အချက်ကတော့ ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေကို နီးကြားတဲ့သတိနဲ့ စူးစိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်းက စိုးရိမ်သောကတွေကနေ ကင်းကွာစေတဲ့ နည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အာရုံစူးစိုက်ပြီး နီးကြားတဲ့သတိနဲ့ အလုပ်လုပ်ခြင်းဟာ ဘာဝနာပွား၊ တရားထိုင်ခြင်းတွေထက် ပိုကောင်းပါတယ်။ အခြားသောအရာအားလုံးထက် အကောင်းဆုံး စိုးရိမ်သောကကနေ ရှောင်လွှဲနည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီမဟာဗျူဟာ သုံးမျိုးကို ကျင့်သုံးမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ စိုးရိမ်သောက ကင်းကင်းနဲ့ နေထိုင်နိုင်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ရပါလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ လူငယ်ပဲဖြစ်စေ၊ လူလတ်ပိုင်းပဲ ဖြစ်စေ ဟာသိတို့နဲ့ ရဲ့ ဘဝနေဝင်ချိန် အသိဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဒီစကားလေးကို ကြားဖူးမယ်ထင်ပါတယ်။ အဲ့ဒါကတော့ “ကျွန်တော်ဟာ အဖိုးအိုတစ်ဦးဖြစ်နေပါပြီ .. ဒုက္ခတွေအများကြီးအကြောင်းကို သိခဲ့ပါပြီ .. ဒါပေမယ့် အဲ့ဒီဒုက္ခတွေထဲက အများစုဟာ ဘယ်တော့မှ ဖြစ်မလာတဲ့ ဒုက္ခတွေသာ ဖြစ်ပါတယ်” တဲ့။

၃၀။ ထင်မြင်ယူဆချက် မီးတောင်
(ထင်မြင်ယူဆချက်တွေမရှိရင် ခင်ဗျားအတွက် ဘာကြောင့်ပိုကောင်းတာလဲ)

+++++

အနိမ့်ဆုံး လုပ်ခလစာကို တိုးမြှင့်သင့်ပါသလား။ ဆိုင်တွေမှာ မျိုးရိုးဗီဇ ပြုပြင်ထားတဲ့ အစားအစာတွေကို ရောင်းချခွင့်ပြုသင့်ပါသလား။ ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်းလာမှုဟာ လူသားတွေကြောင့် ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာဟာ အမှန်တရားလား။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနဲ့ နွယ်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့ ဂယောင့်ချောက်ခြား ပြောဆိုမှု သက်သက်လား။ ရှာရိယာ ဥပဒေကို ထောက်ခံနေတာတွေကို ဥရောပကနေ ဖယ်ရှားသင့်ပါသလား။ ဒီမေးခွန်းတွေအားလုံးအတွက် ခင်ဗျားမှာ အဖြေတွေ အဆင်သင့်ရှိနေလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ယူဆပါတယ်။ နိုင်ငံရေး စိတ်ဝင်စားသူတစ်ယောက် အနေနဲ့ဆိုရင် ဒီကိစ္စတွေကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ဖို့ တစ်စက္ကန့်ထက် ပိုလိုမှာတောင် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လည်း တကယ့်လက်တွေ့မှာတော့ ဒီမေးခွန်းတွေဟာ မျက်စိတစ်မှိုက်အတွင်း ဖြေဆိုဖို့ရာအတွက် ရှုပ်ထွေးလွန်းတဲ့ မေးခွန်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ မေးခွန်းတစ်ခုချင်းစီတိုင်းအတွက် ကြောင်းကျိုးကျနတဲ့ အဖြေတစ်ခုဆိုရောက်ဖို့ရာ အနည်းဆုံးတော့ အချိန်တစ်နာရီလောက်ပေးပြီး စေ့စေ့စပ်စပ် တွေးတောဆင်ခြင်ဖို့ လိုအပ်ပါလိမ့်မယ်။

လူဦးကောက်ဟာ ထင်မြင်ချက်တွေနဲ့ ပြည့်နက်နေတဲ့ မီးတောင်တစ်လုံးဖြစ်ပါတယ်။ လူဦးကောက်ဟာ ထင်မြင်ချက်တွေ၊ အတွေးအမြင်တွေကို မရပ်မနား ထုတ်ဖော်နေပါတယ်။ မေးခွန်းဟာ ဆီလျော်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆီလျော်သည်ဖြစ်စေ .. အဖြေရှိသည်ဖြစ်စေ၊ အဖြေမရှိသည်ဖြစ်စေ .. ရှုပ်ထွေးသည်ဖြစ်စေ၊ ရှင်းလင်းသည်ဖြစ်စေ ဦးကောက်ဟာ အဖြေတွေကို မိုးစက်မိုးပေါက်တွေလို တဖွားဖွား ထုတ်ပေးနေပါတယ်။

အဲ့သလို လုပ်ခြင်းအားဖြင့် ဦးကောက်ဟာ အမှားသုံးခုကို ကျူးလွန်လေ့ရှိပါတယ်။ ပထမတစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့မသက်ဆိုင် စိတ်မဝင်စားတဲ့ ကိစ္စတွေမှာပါ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ ထုတ်ပေးနေတတ်တာပါ။ မကြာသေးခင်က မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နဲ့ ဆွေးနွေးတဲ့အချိန်မှာ အားကစားသမားတစ်ဦး မူးယစ်ဆေးသုံးတဲ့ကိစ္စကို ကျွန်တော်ဟာ ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်တွေ၊ ထင်မြင်ချက်တွေ ပေးမိနေတာကို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်သတိပြုမိလိုက်ပါတယ်။ တကယ်တမ်းမှာ ကျွန်တော်ဟာ အားကစားနယ်ပယ်ကို သိပ်စိတ်ဝင်စားတဲ့သူတစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး။ အားကစား သတင်းရှုပ်သံလိုင်းတစ်ခုခုကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်မိရင် ခင်ဗျားရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက် မီးတောင်ကြီးဟာ ဆူပူကလာပါလိမ့်မယ်။ အစိုးသာလုပ်အောင်ပိတ်ထားလိုက်ပါ။ မဟုတ်ရင် ကျွန်တော့်လိုပဲ ကိုယ်မရင်းနှီးတဲ့ နယ်ပယ်အကြောင်း ခပ်တည်တည်နဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ ထုတ်မိသွားပါလိမ့်မယ်။

ဒုတိယအမှားကတော့ အဖြေမရှိတဲ့ ကိစ္စတွေကို အဖြေတွေထုတ်ပေးမိတတ်တာပါ။ စတော့ဈေးကွက် ဘယ်အချိန်မှာ နောက်တစ်ကြိမ် ပြိုလဲနိုင်သလဲ။ စကြာဝဠာဟာ တစ်ခုထက် ပိုပြီး ရှိနေသလား။ နောက်နှစ်နေ့ရာသီမှာ ရာသီဥတုက ဘယ်လို ရှိနေမလဲ။ ဘယ်သူမှ ဒါတွေကို သေချာပေါက် မပြောနိုင်ပါဘူး။ ကျွမ်းကျင်သူတွေတောင်မှ သေချာ မဖြေဆိုနိုင်တဲ့ မေးခွန်းတွေပါ။ ဒီလို အခြေအနေမျိုးတွေအတွက် ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ ထုတ်ပေးနေမိတတ်တာမျိုးကိုလည်း ဂရုပြပါ။

တတိယအမှားကတော့ အလွန်အမင်းရှုပ်ထွေးတဲ့ ကိစ္စတွေအတွက် အလျင်အမြန်နဲ့ ခပ်ရှင်းရှင်းအဖြေတွေ ထုတ်ပေးမိတတ်တာမျိုးပါ။ ဒီအခန်းရဲ့ အစမှာတင်ပြခဲ့တဲ့ ကိစ္စတွေလိုမျိုးမှာပေါ့။ ဒီအမှားက အမှားသုံးခုထဲမှာ အဆိုးရွားဆုံး အမှားဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန် စိတ်ပညာရှင် ဂျိနသန် ဟိုင်းဒါက ဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဦးကောက် ဘယ်လို အလုပ်လုပ်သလဲ ဆိုတာကို သေသေချာချာ စူးစမ်းလေ့လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးတွေ (အထူးသဖြင့် ခက်ခဲလွန်းတဲ့ မေးခွန်းတွေ) နဲ့ ကြုံတွေ့ရချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဦးနှောက်ဟာ ဘက်တစ်ခုကို အလျင်အမြန် ရွေးချယ်လိုက်ကြပါတယ်။ အဲ့သလို ရွေးချယ်ပြီးတဲ့နောက်မှာမှ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်တဲ့ စိတ်ကို အလုပ်ပေးပြီး ကျွန်တော်တို့ ရွေးချယ်လိုက်တဲ့ဘက်နဲ့ ကိုက်ညီမယ့် ထင်မြင်ယူဆချက်ကို ထုတ်ခိုင်းတယ်လို့ သူက လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒါဟာ လတ်တလော စိတ်ခံစားမှုဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုဖြစ်စေပါတယ်။ ဒါဟာ လတ်တလောဖြစ်တဲ့ တစ်လမ်းသွား စိတ်ခံစားမှုဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒါဟာ အပေါ်ယံစိတ်ခံစားမှုဖြစ်ပြီး သူ့မှာ ရွေးချယ်စရာက နှစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။ ထောက်ခံခြင်းနဲ့ ငြင်းပယ်ခြင်း၊ ကြိုက်ခြင်းနဲ့ မကြိုက်ခြင်း စတဲ့အရာမျိုးတွေပါ။ မျက်နှာတစ်ခုကို မြင်ပြီးဆိုရင် “ငါကြိုက်တယ်” ဆိုပြီး ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။ လူသတ်မှု တစ်ခုအကြောင်းကို ကြားရရင် “ငါမကြိုက်ဘူး” ဆိုပြီး ဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။ အဲ့သလိုစိတ်ခံစားမှုရဲ့ သက်ရောက်မှုတွေကို ကျိုးကြောင်းခိုင်လုံတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ မြင်ကြရုံမျှမကဘဲ ခက်ခဲတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေကို အလွယ်တကူ အဖြေပေးနေကြပြီး အဲ့ဒီအဖြေတွေကိုပဲ အခြေမှန်ရယ်လို့ စိတ်ထဲက မှတ်ယူနေမိတတ်ကြပါတယ်။ စိတ်ခံစားမှုတွေဟာ အလင်းရဲ့ အလျင်နှုန်းနဲ့ ပေါ်ပေါက်လာကြပြီး အဲ့ဒီအရာတွေက ကျွန်တော်တို့ ဦးကောက်ကို မွေ့နှောကကာ သူတို့ကို ထောက်ခံမယ့် အကြောင်းအကျိုးတွေ၊ ဥပမာတွေ၊ ပုံစံတူဖြစ်ရပ်တွေကို ရှာဖွေကြပါတော့တယ်။ အဲ့ဒီနှောက်မှာတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ ထွက်ပေါ်လာတော့တာပါပဲ။ ဒီဖြစ်စဉ်ဟာ ရှုပ်ထွေးတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေကို ဖြေရှင်းဖို့အတွက်တော့ မလုံလောက်တဲ့ ဖြစ်စဉ်တစ်ခုသာ ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ဝက်တစ်ပျက်သာ ဖုတ်ကင်ထားတဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေအပေါ် အခြေခံထားတဲ့ ညံ့ဖျင်းတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေဟာ ဘေးအန္တရာယ်ကြီးပါတယ်။ ဒီလို ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ ဖြစ်နေတဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေကနေ ကာကွယ်ဖို့အတွက် အကြောင်းပြချက်ကောင်းတစ်ခု ရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ကိစ္စရပ်တိုင်းအတွက် ထင်မြင်ယူဆချက်တစ်ခု ရှိနေဖို့ရာ မလိုအပ်ပါဘူး။ စိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင်ထားပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သက်တောင့်သက်သာဖြစ်အောင်နေပါ။ ဒါဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝတစ်ခု ဖြစ်ဖို့ရာအတွက် အထောက်အကူ ပြုမယ့်အချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်အကြံပေးရမယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျား “အရမ်းရှုပ်ထွေးတဲ့အရာတွေ” လို့ အမည်ပေးထားတဲ့ ရေပုံးကြီးတစ်ပုံးယူပြီး ခင်ဗျားဖြေဆိုဖို့ စိတ်မဝင်စားတဲ့ မေးခွန်းတွေ အားလုံးကို အဲ့ဒီအထဲကို ပစ်ထည့်ပါ။ ဖြေဆိုလို့မရနိုင်လောက်တဲ့ မေးခွန်းတွေ၊ ဖြေဆိုဖို့ အင်မတန်ခက်ခဲတဲ့ မေးခွန်းတွေကို ဖြေဆိုဖို့ ကြိုးစားမနေဘဲ ပုံးထဲ ပစ်ထည့်ပါ။ အဲ့သလို

မလိုအပ်တာတွေကို ဖယ်ထုတ်လိုက်ရင် ခင်ဗျားမှာ တစ်နေ့စာ စဉ်းစားဖြေဆိုဖို့ အမှန်တကယ်လိုအပ်တဲ့ လက်တစ်ဆုပ်စာ မေးခွန်းလေးတွေ ကျန်ပါလိမ့်မယ်။ အဲ့သလို တင်ကျန်ရစ်တဲ့ ကိစ္စရပ်တွေအပေါ်မှာပဲ ထင်မြင်ယူဆချက်ပေးဖို့ ကြိုးပမ်းပါ။

မကြာသေးခင်ကပဲ စာနယ်ဇင်းသမားတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ရဲ့ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ယုံကြည်ချက်ကို မေးလာပါတယ်။ စာရေးဆရာတစ်ယောက် အနေနဲ့ဆိုရင် ကမ္ဘာ့ အဓိက အရေးအခင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဖြေဆိုနိုင်သင့်ပါတယ်။ လူတွေရဲ့ အရေးကိစ္စတွေမှာ အစိုးရက ကြားဝင်စွက်ဖက်တာတွေ ပိုလုပ်သင့်သလား၊ လျော့ချသင့်သလား။ ကုန်သွယ်ခွန် က ဝင်ငွေခွန်ထက် ပိုပြီး ကောက်ခံပုံ မှုတစ်ခုလား၊ စတဲ့ မေးခွန်းမျိုးတွေပါ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် သူမျက်လုံးကို တည့်တည့်ကြည့်ပြီး "ကျွန်တော် မသိပါဘူး" လို့ပဲ ဖြေခဲ့ပါတယ်။ သူ့ဘောလိပ်က သူချလိုက်ပါတယ်။ သူဟာ အဲ့ဒီရိုးရှင်းတဲ့ ကျွန်တော်မသိပါဘူး ဆိုတဲ့ ဝါကျလေးကို နားမလည်တဲ့ပုံနဲ့ ပြုံးလိုက်ပြီး "ခင်ဗျား မသိဘူးဆိုတာ ဘာအဓိပ္ပါယ်လဲ" လို့ ပြန်ပေးမပါတယ်။ ကျွန်တော်က "အဲ့ဒါတွေကို ကျွန်တော် သေသေချာချာ မသုံးသပ်ရသေးပါဘူး" လို့ ပြန်ပြောလိုက်ပါတယ်။ "ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားမှာ ထင်မြင်ယူဆချက် တစ်ခုတော့ ရှိမှာပေါ့" လို့ သူက ပြန်ပြောပါတယ်။ "မရှိပါဘူး .. ကျွန်တော့်မှာ ထင်မြင်ယူဆချက် မရှိပါဘူး" လို့ပဲ ပြန်ဖြေလိုက်ပါတယ်။ ဟုတ်ပါတယ် အဲ့ဒီအရာတွေဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ "အရမ်း ရှုပ်ထွေးတဲ့ အရာတွေ" လို့ နာမည်ပေးထားတဲ့ ပုံးကြီးထဲမှာ ရှိနေတာပါ။

ကိစ္စရပ်တိုင်းအတွက် ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ ပေးဖို့ မကြိုးစားခြင်းဟာ ခင်ဗျားကို ကြီးမားတဲ့ လွတ်လပ်မှုကို ရရှိစေပါလိမ့်မယ်။ နောက်တစ်ချက်က ကိစ္စရပ်တိုင်းအတွက် ထင်မြင်ယူဆချက် မရှိခြင်းဟာအသိဉာဏ်ပညာ နည်းပါးခြင်းရဲ့လက္ခဏာတစ်ရပ်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တမ်းပြောရမယ်ဆိုရင် ဒါဟာ အသိဉာဏ်ပညာရှိခြင်းရဲ့လက္ခဏာရပ် တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့လို သတင်းအချက်အလက်တွေများပြားလွန်းပြီး ဝန်ပိတတ်တဲ့ခေတ်ကြီးထဲမှာ အရာအားလုံးအတွက် ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ လိုက်ရှာဖွေမနေခြင်းဟာ အားသာချက် တစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျားစိတ်ဝင်စားတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို သေသေချာချာ ဂရုတစိုက် ရွေးချယ်ပါ။ ဂျာနယ်လစ်တွေ၊ ဘလော့ဂါတွေနဲ့ တွစ်တာတို့အတွက် ခင်ဗျားထဲမှာရှိတဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက် တွေကို ဘာကြောင့်များ ချပြနေဖို့ လိုအပ်မှာလဲ။ သူတို့က ခင်ဗျားရဲ့ အထက်အရာရှိတွေ၊ ဆရာတွေလည်း ဟုတ်မနေပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကိုယ်စိတ်ဝင်စားတဲ့အရာကို အလွန်အမင်း ဂရုစိုက်ပြီးကို ရွေးချယ်ပါ။ တခြားသော အရာတွေအားလုံးကိုတော့ ရှုပ်ထွေးလွန်းတဲ့ ပုံးကြီးထဲကို ပစ်ထည့်ထားပါ။ ဟိုကိစ္စ၊ သည်ကိစ္စတွေအတွက် ထင်မြင်ယူဆချက် အတောင်းခံ ရရင် ရှောင်သာရှောင်ပါ။ အဲ့သလို နေထိုင်လိုက်တဲ့အခါမှာ ခင်ဗျားရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ မပါရင်လည်း ကမ္ဘာကြီးဟာ သူ့ဟာနဲ့သူ လည်ပတ်နေတာပဲ ဆိုတာကို အဲ့အားသင့်ဖွယ်ကောင်းစွာ တွေ့လာပါ လိမ့်မယ်။

တကယ်လို့ ကိစ္စရပ်တစ်ခုမှာ ခင်ဗျား အမှန်တကယ် ထင်မြင်ယူဆချက် ပေးချင်လာပြီဆိုရင်ရော ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ စိတ်အေးလက်အေး ရှိတဲ့ အချိန်တစ်ခုယူပြီး အဲ့ဒီအကြောင်း အရာကို သေသေချာချာ ချရေးပါ။ ရေးသားခြင်းဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ပြန်ကျနေတဲ့ အတွေးတွေကို စုစည်းဖော်ထုတ်ဖို့ အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ပျံ့နှံ့နေတဲ့ အတွေးအမြင်တွေဟာ ချရေးလိုက်တဲ့အခါမှာ အလိုအလျောက် ပိုပြီး ရှင်းလင်းတဲ့ စာကြောင်းတွေ ဖြစ်လာပါတယ်။ အဲ့သလို ရေးပြီးပြီဆိုရင် နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ပြင်ပက အမြင်လေး တွေကို တောင်းခံပါ။ အထူးသဖြင့် ခင်ဗျားနဲ့ အမြင်မတူ ကွဲပြားတဲ့ သူတွေဆီကနေ တောင်းခံပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ သေချာပြီလို့ ထင်မှတ်တဲ့ အချိန်မှာတောင်မှ ပြန်လည် ဆန်းစစ်ကြည့်သင့်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အဆိုကို ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် ယုံပေါက် ဟာပေါက်နဲ့ ထောက်ကွက်တွေ ရှာကြည့်ပါ။ ဒီနည်းစနစ်တွေဟာ ခိုင်ခံ့တဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက် တစ်ရပ် ရနိုင်မယ့် နည်းလမ်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ ခပ်မြန်မြန် မပေးလေလေ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဟာ ပိုပြီး ကောင်းမွန်သာယာလာလေလေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အခုအချိန်အထိ ခင်ဗျားပေးနေတဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက် တွေရဲ့ ကိုးဆယ့်ကိုးရာခိုင်နှုန်းဟာ မလိုအပ်ဘဲ ပေးနေတဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ပြောခဲ့ပါတယ်။ တစ် ရာခိုင်နှုန်းလောက်ကပဲ ခင်ဗျားနဲ့ တကယ် သက်ဆိုင်တဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အလုပ်အတွက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ကိစ္စအတွက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်ပေါ့။ ဒီလို နယ်ပယ်ကို ကျုံ့သည့်ထက် ကျုံ့အောင် ချုံ ညှိတဲ့ အချိန်မှာ တောင်မှပဲ ခင်ဗျားရဲ့ မီးတောင်ကြီးထဲကနေ ဦးဆုံးထုတ်လွှတ်လိုက်တဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေကို အမှန်လို့ မခွဲယူလိုက်ပါနဲ့ဦး။ ခင်ဗျားဟာ ရုပ်မြင်သံကြား ဆွေးနွေး ခန်းတစ်ခုမှာ ဟောပြောဖို့ ဖိတ်ကြားခံရပြီး တစ်ဖက်မှာလည်း ခင်ဗျားနဲ့ အမြင်မတူကွဲပြားတဲ့ ဝေဖန်သူ ငါးယောက်လည်း ထိုင်နေသေးတယ်လို့ မှတ်ယူပါ။ အဲ့ဒီ ငါးယောက်ရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေကို ချေဖျက်နိုင်ပြီးမှသာလျှင် ခင်ဗျားအတွက် သင့်တော်မှန်ကန် ကောင်းမွန်တဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက် တစ်ခု ရပြီလို့ မှတ်ယူလိုက်ပါ။

၃၁။ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံတပ်
(ကြမ္မာဘီး)

+++++

သက္ကရာဇ် (၅၂၃) အေဒီရဲ့ မနက်ခင်းတစ်ခုမှာ ဘိုးသီးယပ်စ်ရဲ့ ခြံဝင်းအရှေ့ ဂိုတီကို တံခါးလာခေါက်ပါတယ်။ ဘိုးသီးယပ်စ်ဟာ အသက်လေးဆယ် ရှိနေပြီ ဖြစ်ပြီး အောင်မြင် ကျော်ကြားပြီး အနည်းငယ် ယုံကြည်မှုလွန်ကဲတတ်တဲ့ ပညာတတ်တစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။ သူကောင်းမျိုး မိသားစုမှာ မွေးဖွားခဲ့ပြီး အကောင်းဆုံး ပညာရေးစနစ်နဲ့ သင်ကြားခွင့်ရခဲ့ ပါတယ်။ သီအိုဒိုးရပ် ဘုရင်လက်ထက် ရောမမှာရှိတဲ့ အမြင်ဆုံး ရုံးတော်ကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ပြီးပြည့်စုံတဲ့ အိမ်ထောက်ဖက်နဲ့ လက်ဆက်ခဲ့ရပြီး သားသမီးကောင်းတွေ ထွန်းကားခဲ့ပါတယ်။ သူကိုယ်တိုင်အနေနဲ့လည်း နေ့ရှိသရွေ့မှာ သူ့ရဲ့ စိတ်ပါအဝင်စားဆုံးအလုပ်ဖြစ်တဲ့ စာအုပ်တွေကို ဂရိဘာသာစကားကနေ လက်တင်ဘာသာစကား (အဲ့ဒီ ခေတ်အခါကလူတွေဟာ ဂရိဂန္ထဝင်စာအုပ်တွေကို မူရင်းဘာသာစကားနဲ့ ဖတ်နိုင်တာ ရှားပါတယ်) ဆီကို ဘာသာပြန်ဆိုတဲ့ အလုပ်နဲ့ မွေ့ပျော်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ဘိုးသီးယပ်စ်ရဲ့ နေဥစ္စာ၊ ဂုဏ်သတင်း၊ လူမှုအဆင့်အတန်းနဲ့ ဖန်တီးနိုင်စွမ်းတွေ အထွဋ်အထိပ်ကို ရောက်နေချိန်မှာ အထက်က တံခါးခေါက်သံ ပေါ်ပေါက်လာတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီနောက်မှာတော့ ဘိုးသီးယပ်စ်ဟာ အဖမ်းခံရပါတော့တယ်။ သီအိုဒိုးရပ်ကို ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုမှာ ထောက်ခံပါဝင်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ စွပ်စွဲချက်နဲ့ အဖမ်းခံခဲ့ရတာဖြစ်ပါတယ်။ သူ့မျက်ကွယ်ရာမှာပဲ သေဒဏ်ချမှတ်ခံခဲ့ရပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ပိုင်ဆိုင်တဲ့ အိမ်ခြံမြေယာတွေ၊ ငွေကြေးတွေ၊ စာကြည့်တိုက်၊ အိမ်၊ ပန်းချီကားတွေနဲ့ သူ့ရဲ့ လူပတ် အဝတ်အထည်တွေအားလုံးဟာ နိုင်ငံတော် ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူခြင်းခံခဲ့ရပါတယ်။ သူဟာ သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံးစာအုပ်ဖြစ်တဲ့ "ဒဿန၏ ဖြေသိမ့်ရာ" ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကို ထောင်ထဲမှာ ရေးသွားခဲ့ပါတယ်။ အဖမ်းခံရပြီး တစ်နှစ်ကြာ တဲ့နောက်မှာတော့ သူဟာ အဲ့ဒီခေတ်အခါရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ခါးနဲ့ ကွပ်မျက်ခြင်းကို ခံခဲ့ရပါတယ်။ ဒီနေ့အချိန်အခါမှာ ဘိုးသီးယပ်စ်ရဲ့ အုတ်ဂူကို မီလန်မြို့ရဲ့ အနောက်တောင်ဖက် ဝိုင်သုံးဆယ်အကွာက ပါဗီယားမြို့တော်၊ ဆီးလီ ဒီ အိုရိုက ဆန်ပီးထရို ဘုရားကျောင်းမှာ သွားရောက် လေ့လာနိုင်ပါတယ်။

“ဒဿန၏ ဖြေသိမ့်ရာ” စာအုပ်ဟာ အလယ်ခေတ်က အခြားသော အောင်မြင်တဲ့ စာအုပ်တွေလိုမျိုး ခရစ်ယာန် ယုံကြည်မှုတွေနဲ့ ဘာမှမပတ်သက်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေ ဖြစ်ပေမယ့်လည်း အလယ်ခေတ်မှာ လူဖတ်အများဆုံး စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ စာအုပ်က ဘယ်လိုအကြောင်းအရာမျိုးပါလဲ။ ဘိုးသီးယပ်စ်ဟာ ထောင်ထဲမှာ ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်စွာ၊ စိတ်ပျက်အားလျော့စွာနဲ့ ကွပ်မျက်ခံရမယ့်အချိန်ကို စောင့်ဆိုင်းနေတုန်းမှာပဲ “ဒဿန” လို့ခေါ်တဲ့ အဖွားအိုတစ်ဦး အံ့အားသင့်ဖွယ်ရာ ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။ သူမက သူ့ကို လောကအကြောင်းတွေ ရှင်းပြပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ရှောင်လွှဲမရနိုင်တော့တဲ့ အခြေအနေကို ဘယ်လို လက်ခံရမလဲ ဆိုတာကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းတစ်ခု ပေးပြီး ရှင်းပြခဲ့တာပါ။ အောက်မှာဖော်ပြမယ့်အချက်တွေကတော့ ဒဿန ဆိုတဲ့ အဖွားကြီးက ဘိုးသီးယပ်စ်ကို သင်ကြားပေးခဲ့တဲ့ အကြံပေးချက်တွေရဲ့ အနှစ်ချုပ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ပထမဆုံးအချက်ကတော့ ကြမ္မာရဲ့ ဖြစ်ရိုးကို လက်ခံပါ။ ဘိုးသီးယပ်စ်တို့ ခေတ်အခါမှာက ကြမ္မာကို ဖော်ကျူးနံနာ ဆိုတဲ့ ကြမ္မာနတ်သမီးအဖြစ်နဲ့ လက်ခံယုံကြည်ထားကြပါတယ်။ သူဟာ ကြမ္မာဘီးကို လှည့်နေတဲ့ နတ်သမီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အနိမ့်နဲ့ အမြင့်၊ အတက်နဲ့အကျဟာ တလှည့်စီ အဆုံးမရှိ ဖြစ်ပျက်နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီကြမ္မာဘီးပေါ်က လူတွေအဖို့မှာ အမြင့်ဆုံးရောက်နေပြီဆိုရင် မကြာခင် အနိမ့်ကို ပြန်ဆင်းရတော့မယ်ဆိုတာကို နားလည်လက်ခံထားဖို့လိုပါတယ်။ အလားတူပဲ အနိမ့်ဆုံးကို ရောက်နေပြီဆိုရင် လည်း ပြန်လည်မြင့်တက်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူဟာ အနိမ့်တွေ အမြင့်တွေအပေါ်မှာ အလွန်အမင်း လိုက်ပါ ခံစားမနေဖို့လိုပါတယ်။

ဒုတိယအချက်အနေနဲ့က ခင်ဗျားရဲ့ ကျန်းမာရေး၊ ဘဝလက်တွဲဖော်၊ သားသမီး၊ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်း၊ အိုးအိမ်၊ ငွေကြေး၊ ခင်ဗျားနေထိုင်ရာ နိုင်ငံတော်၊ ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သတင်း၊ အဆင့်အတန်းဂုဏ်ဒြပ် စတဲ့ ခင်ဗျားပိုင်ဆိုင်တဲ့၊ တန်ဖိုးထားတဲ့၊ ချစ်မြတ်နိုးတဲ့အရာတွေ အားလုံးဟာ မတည်မြဲတဲ့ ခဏတာသာဖြစ်တဲ့ အရာတွေဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအရာတွေ အပေါ်မှာ နှလုံးသားတစ်ခုလုံး ပုံအပ်မပြစ်လိုက်ပါနဲ့။ ကြမ္မာက ခင်ဗျားကို အဲဒီအရာတွေ ပေးအပ်ထားတယ်ဆိုရင်လည်း ကျွန်တော်အခုလိုပြောလိုက်လို့ စိတ်မပူပန်သွားပါနဲ့။ သက်တောင့်သက်သာနေပါ။ အဲဒါတွေ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရထားတာကို ဝမ်းမြောက်ပါ။ ဒါပေမယ့် စိတ်မှာ အမြဲသတိကပ်ထားရမှာက အဲဒီအရာတွေအားလုံးဟာ တဒဏ်အရာတွေ၊ ပျက်စီး ယိုယွင်းလွယ်တဲ့ အရာတွေ၊ ယာယီအခိုက်အတန့်အားဖြင့်သာ ရှိတဲ့အရာတွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အကောင်းဆုံး သဘောထားကတော့ အဲဒီအရာတွေ အားလုံး ဟာ ခင်ဗျားကို အငှားချထားပေးတဲ့ အရာတွေသာဖြစ်ပြီး အချိန်မရွေး ခင်ဗျားဆီကနေ ပြန်လည် ယူဆောင်သွားခံရနိုင်တယ်လို့ သဘောထားပါ။ ဘယ်အရာကမှ မဟုတ်ဘူး ဆိုရင် တောင်မှ နောက်ဆုံး သေခြင်းတရားက ပြန်ယူသွားမှာပါ။

တတိယအချက်ကတော့ ခင်ဗျားဟာ ဘိုးသီးယပ်စ်လို ခင်ဗျားပိုင်ဆိုင်တဲ့အရာ အတော်များများ ဒါမှမဟုတ် အားလုံး ဆုံးရှုံးခဲ့ရင်တောင်မှ ခင်ဗျားဘဝမှာ အကောင်းဟာ အဆိုးထက် ပိုများခဲ့ပြီး အဲဒီ အကောင်းဆိုတာတွေဟာ သကာအုပ်ထားတဲ့ တမာတွေပါလားဆိုတာကို ပြန်ဆင်ခြင်သင့်ပါတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေမှာ ပူဆွေး ငိုကြွေးနေတာမျိုးတွေ က အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။

စတုတ္ထအချက်က ခင်ဗျားဆီက ဘယ်သူမှ ယူဆောင်သွားလို့ မရတာက ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်အတွေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကြမ္မာဆို၊ ဆုံးရှုံးမှုတွေနဲ့ ဘေးအန္တရာယ်တွေအပေါ် ခင်ဗျားဘယ်လို ရှုမြင်သလဲ ဆိုတာတွေဟာ ခင်ဗျားအပေါ်မှာပဲ လုံးလုံးလျားလျား မှီတည်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ စိတ်ထဲမှာ အဲဒီ နေရာလေးကို ပြင်ဆင်ထားဖို့လိုအပ်ပြီး အဲဒါလေးကို ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံတပ်လို့ ခေါ်နိုင်ပါတယ်။ ဘယ်သူမှ မကျူးကျော် မဝင်ရောက်နိုင်တဲ့ အမြဲလွတ်မြောက်နေတဲ့ နေရာလေး ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအကြောင်းအရာတွေကို ခင်ဗျားအရင်ကလည်း ကြားဖူးထားပြီးသား ဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါတယ်။ ဘိုးသီးယပ်စ် အတွက်လည်း အဲဒါတွေဟာ အတွေးအမြင် အသစ်တွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ ဒါတွေဟာ ရှေးခေတ်ဟောင်းက ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုကို ကြုံကြုံခံကျင့်တဲ့ အယူဝါဒ (Stoicism) ရဲ့ အခြေခံ စည်းမျဉ်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဝါဒဟာ ဘီစီ လေးရာစု နှစ်ကတည်းက ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ အယူဝါဒ ဖြစ်ပြီး အေသင်မှာ ဘိုးသီးယပ်စ် မမွေးခင် နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်လောက်က ထွန်းကားခဲ့တဲ့ ဝါဒဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဝါဒဟာ ပထမ အေဒီ ရာစုနှစ် နှစ်ခုအတွင်းမှာပဲ အေသင်မှာ စတင်ပေါ်ထွန်းလာတဲ့ ဝါဒဖြစ်ပါတယ်။ ထင်ရှားတဲ့ ပင်ပန်းဆင်းရဲခံကျင့်ကြံ ဝါဒတွေကတော့ ဆီနီကာ (သန်းကြွယ်သူဌေး)၊ အက်ပီတီးတပ်စ် (ကျွန်)၊ မားကပ်စ် အူရီးလီးယပ်စ် (ရိုမန် ဧကရာဇ်) စသူတို့ပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲဒါတွေကောင်းတာတစ်ခုက ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုကို ကြုံကြုံခံကျင့်တဲ့ ဝါဒဟာ ဒဿနကဗေဒရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝဆိုင်ရာ မေးခွန်းတွေကို ဖြေဆိုပေးနိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော အခွဲတစ်ခုအဖြစ် ရှိနေသေးတယ် ဆိုတဲ့အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒဿနကဗေဒရဲ့ အခြားသော အကိုင်အလက်ခွဲတွေက ဉာဏ်ပညာကို နှိုးဆွပေးတဲ့ အရာတွေအဖြစ်သာရှိနေပြီး နေ့စဉ်ဘဝကို ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းဖို့ရာအတွက်မှာတော့ သိပ်ပြီး အထောက်အကူ မပြုပေးနိုင်ကြ ပါဘူး။

ဘိုးသီးယပ်စ်ဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝကို စိတ်ကူးယဉ်ဇာတ်ကောင်ဖြစ်တဲ့ ဖန်ဆင်းရှင်ဆီကို ပုံအပ်ပစ်တဲ့ ခရစ်ယာန်ဝါဒ ဥရောပသားတွေရဲ့ စိတ်တွေကို မြူမဖုံးစေခဲ့မိ နောက်ဆုံး ကျန်ရှိတဲ့ ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုကို ကြုံကြုံခံ ဝါဒတွေထဲက တစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ထပ် နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်လောက်အထိလည်း မြူတွေက ဆက်လက်ဖုံးလွှမ်းခဲ့ပါတယ်။ ဉာဏ်အလင်းပြန်ပွင့်လာတဲ့ ခေတ်ရောက်လာတဲ့အခါမှာလည်း ဒီဝါဒဟာ ဥပေက္ခာအပြုခံခဲ့ရပြီး ဒီနေ့ခေတ်အခါအထိလည်း ဒီဝါဒဟာ အတွင်းစည်း သာဝက အနည်းငယ်ရဲ့ လက်အတွင်းမှာပဲ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒီဝါဒ အတွေးအခေါ်တွေဟာ ဟိုနေရာ ဒီနေရာမှာ ပြောက်ကျားအနေနဲ့ပဲ ပြီးပြန်နေခဲ့ပါတယ်။ နာဇီတွေရဲ့ အခုလိုကို အပြုလိုက် သတ်ဖြတ်တဲ့ ငရဲခန်းကြီးထဲက ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာခဲ့တဲ့ ဗစ်တာ ဖရန်ကယ် ရေးခဲ့သလို .. “လူသားရဲ့ နောက်ဆုံးလွတ်မြောက်မှုဟာ အရာရာအပေါ်မှာ ဘယ်လို ရှုမြင်မလဲ ဆိုတာကို ရွေးချယ်ခွင့်ရှိခြင်းပါပဲ” ဆိုသလိုပါပဲ။ ဒီစကားဟာ စိတ်ခံတပ်ကို ကျကျနန ရှင်းလင်းပြနိုင်တဲ့ စကားတစ်ရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ပရိုမို လီဗီရဲ့ အကြောင်းကို ခင်ဗျား ဖတ်ရရင် သူဟာ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံထားရတဲ့ ငရဲခန်းထဲမှာ ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုတွေကို ဘယ်လောက်ကြုံကြုံခံ ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရသလဲဆိုတာကို အံ့အားသင့်ဖွယ်ရာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ အလားတူပဲ အခန်း (၂၇) မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ လေသူရဲ ဂျိမ်းစ် စတော့ခ်ဒေးလ် အကြောင်းကိုဖတ်ကြည့်ရင်လည်း စစ်သုံ့ပန်းအဖြစ် ခုနစ်နှစ် အတွင်းမှာ လေးနှစ် တိုက်ပိတ်ခံပြီး နေခဲ့ရတာကို တွေ့ပါလိမ့် မယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင် ဒီလို ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုတွေကို ကြုံကြုံခံတဲ့ အတွေးအခေါ်ဟာ ဒီနေ့ခေတ်အခါမှာနဲ့ဆို သူစိမ်းပြင်ပြင် ဖြစ်နေပါပြီ။ ဒီနေ့အချိန်မှာ ကြမ္မာ ဆိုတဲ့ စကားကို ဖော်ကျွန်းနာရဲ့ ဘီးလုံးလှည့်နေတာမျိုးထက် နှစ်တစ်ခုပျက်ယွင်းမှုအဖြစ်ပဲ ရှုမြင်ကြပါတော့တယ်။ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်တာ၊ အငတ်ဘေးဆိုက်တာ၊ စစ်ပွဲဖြစ်တာ၊ နာမကျန်းဖြစ်တာ နဲ့ နောက်ဆုံး သေခြင်းတရားအတွက်ကိုတောင်မှ စနစ်ကိုပဲ အပြစ်တင်ကြပါတော့တယ်။ အဲလိုအခြေအနေမျိုးတွေနဲ့ ကြုံတွေ့ရရင် စနစ်ကြီးရဲ့ အက်ကွဲကြောင်းတစ်ခုထဲကို ပြုတ်ကျ သွားတာလို့ပဲ ယူဆကြပါတော့တယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒါဟာ ကြမ္မာဆိုတာအပေါ်မှာ မှားယွင်းစွာ ရှုမြင်သုံးသပ်တာမျိုးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကြမ္မာက ကျွန်တော်တို့ကို တိုက်ခိုက်တယ်ဆိုတာက အင်မတန် ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဝန်းကျင်မှာ ကြည့်လိုက်ရင် ကြမ္မာဟာ ကျွန်တော်တို့ကို တိုက်ခိုက်တာထက် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေကို တိုက်ခိုက် တာက ပိုများပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တစ်ခုခု ဆုံးရှုံးလိုက်ရရင် အဲဒီဆုံးရှုံးတာထက်ကို ပိုပြီး စိတ်မှာ ခံစားပစ်လိုက်တတ်ကြပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကမ္ဘာလောကကြီးက ပိုမို ရှုပ်ထွေး ပြီး အပြန်အလှန် ချိတ်ဆက်ယှက်နွယ်မှုတွေ များပြားလာတာနဲ့အမျှ ကြမ္မာရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေဟာ ပိုပြီး ခန့်မှန်းရ ခက်ခက်လာပါတယ်။ ဒါကြောင့် အချုပ်အနေနဲ့ ပြောရရင် ဆုံးရှုံးမှု တွေအတွက်ကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာခံစားမှုတွေ မဖြစ်ရလေအောင် ကြိုတင်ပြင်ဆင် ထားတာက ခင်ဗျားအတွက် အများကြီး အကျိုးကျေးဇူးရှိပါလိမ့်မယ်။

ခင်ဗျားဟာ ဘိုးသီးယပ်စ် ဖြစ်စရာ မလိုပါဘူး။ နာဇီတွေ အဖမ်းခံရတဲ့ ဂျူးတစ်ယောက် ဖြစ်စရာမလိုပါဘူး။ ဆီးရီးယားစစ်ပွဲမှာ အဖမ်းဆီးခံရတဲ့ ပြည်သူတွေ ဖြစ်စရာမလိုပါဘူး။ ခင်ဗျားမှာ အဲဒါလို ဆိုးဝါးတဲ့ ကြမ္မာရဲ့ တိုက်ခိုက်တာခံရမှုမျိုး ကြုံရခဲပါလိမ့်မယ်။ အခုလိုအချိန်အခါမှာတော့ အင်တာနက် မစင်မုန်တိုင်းကြီးက ခင်ဗျားကို ဖျက်ဆီး ဒုက္ခပေးပါလိမ့်မယ်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေး အကြပ်အတည်းက ခင်ဗျားရဲ့ စုဆောင်းငွေတွေကို ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝလက်တွဲဖော်က ဖေ့စ်ဘွတ်ခ်သွယ်ချင်း တစ်ယောက်နဲ့ ချစ်ကြိုက်နေပြီး ခင်ဗျားကို ကန်ထုတ်လိုက်တာမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စတွေဟာ ဆိုးရွားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သေလောက်အောင်အထိ မဖြစ်ပါဘူး။ တကယ်တမ်း ပြောမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားအတွက် အကြီးမားဆုံးသော ကြမ္မာရဲ့ စမ်းသပ်မှုကြီးကို အောင်မြင်ကျော်လွှားခဲ့ပြီးပါပြီ။ ခင်ဗျားဆိုတဲ့လူသားလေးတစ်ဦး လောကထဲ ရောက်လာဖို့ဟာ ခင်ဗျားမိခင်ရဲ့ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မှု ပျက်ကျမသွားဘဲ ချောမောစွာ မွေးဖွားလာမှ ဖြစ်တာပါ။ အလားတူပဲ ခင်ဗျားအဖွား၊ အဖွားရဲ့ အဖွား၊ အဖွားရဲ့ အဖွား စသဖြင့် လူသား အစကတည်းက အဆင့်ဆင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မွေးဖွားမှုတွေမှာ သေဆုံးပျက်စီးသွားနိုင်တဲ့ ဖြစ်နိုင်ချေတွေဖြစ်တဲ့ ကြမ္မာရဲ့ စမ်းသပ်မှုတွေအားလုံးကို ကျော်လွှား အောင်မြင်ခဲ့ရပြီးမှ ခင်ဗျားဆိုတဲ့ လူသားကလေးတစ်ဦး လူ့လောကထဲကို ရောက်ရှိလာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဖြစ်စဉ်မှာ သေဆုံး ရှုံးနိမ့်သွားကြတဲ့သူတွေ အများအပြားရှိပါတယ်။ အဲဒါသလောက် ကြုံကြုံခံ ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပြီးတဲ့ ခင်ဗျားဟာ အခုအချိန်အခါမှာမှ ခင်ဗျားဝယ်ထားတဲ့ စတော့ရှယ်ယာတွေ ဈေးကျသွားတာလေးကို ပူဆွေးသောက ရောက်နေဦးမှာလား။

ရိုးရိုးလေးကြည့်လိုက်ပါ။ လောကကြီးမှာ ဝရုန်းသုန်းကားဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ အပြောင်းအလဲတွေဟာ နေရာအနှံ့မှာ ရှိနေပါတယ်။ ခင်ဗျားဘဝမှာလည်း အနိမ့်အမြင့် အတက်အကျတွေကို မကြာခဏဆိုသလို ကြုံခဲ့ရဖူးမှာပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ လူမှုအဆင့်အတန်းတွေ၊ တန်ဖိုးကြီးကားတွေ၊ ခင်ဗျားရဲ့ ဘက်စာရင်းတွေနဲ့ အောင်မြင်မှုတွေ အပေါ်မှာ ပုံပြီး ခင်ဗျားပျော်ရွှင်နေလို့ ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီအရာတွေဟာ ခင်ဗျားဆီကနေ မျက်စိတမှိတ်အတွင်းမှာ ဖျပ်ခနဲ ပျောက်ကွယ်သွားနိုင်တဲ့ အရာတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဘိုးသီးယပ်စ် ကို နမူနာကြည့်ပါ။ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာဟာ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံတပ်အတွင်းမှာပဲ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲစွာ ရှိနေနိုင်တာပါ။ ဒါကြောင့် ပိုရှေးကားတွေ စုနေတာမျိုးထက် စိတ်ခံတပ် တည်ဆောက်ဖို့အတွက်ကိုသာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါလို့ အကြံပြုချင်ပါတယ်။

၃၂။ မနာလို ဝန်တိုခြင်း
(ကြေးမုံ၊ ကြေးမုံ နံရံပေါ်မှာ)

++++

“သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် အောင်မြင်မှုတစ်ခုခုရရင် ကျွန်တော့်ထဲက အရာတစ်ခုခု သေဆုံးသွားတတ်ပါတယ်” လို့ လျှာစောင်းထက်တဲ့ အမေရိကန် စာရေးဆရာ ဂိုး ဗီဒယ်က အင်တာဗျူးတစ်ခုမှာ ဝန်ခံပြောကြားခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒီလို ဖြေကြားလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့အားလုံးမှာ အချိန်နဲ့အမျှ ရှိနေတတ်ပြီး ဘယ်သူမှ ဝန်ခံမှုမပြုလိုတဲ့ စိတ်ခံစားမှု တစ်ခုအကြောင်းကို သူက ထုတ်ဖော်ပြသလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအရာဟာ အဓိပ္ပါယ်မရှိဆုံး၊ အသုံးမကျဆုံး၊ အဆိပ်အတောက် အဖြစ်ဆုံး စိတ်ခံစားမှု တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအရာကတော့ မနာလို ဝန်တိုခြင်းပါပဲ။

မနာလို ဝန်တိုမှုဟာ အဓိပ္ပါယ်လုံးဝ မရှိတဲ့အရာဆိုတဲ့ အသိဟာ လတ်တလောမှ ပေါ်ပေါက်သိရှိလာတဲ့ သဘောတရားမဟုတ်ပါဘူး။ ဂရိ တွေးခေါ်ပညာရှင်တွေ ခေတ်ကတည်းက အဲဒီအရာကို သတိပေးခဲ့ကြတာပါ။ သမ္မာကျမ်းစာထဲမှာဆိုရင် မနာလို ဝန်တိုခြင်းရဲ့ အဖျက်စွမ်းအားကို ပုံဝတ္ထုပေါင်း ဒါဇင်ချီပြီး ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။ အားလုံးထဲမှာ အထင်ရှားဆုံးကတော့ ကိန်းနဲ့ အေဘယ်လ်ရဲ့ ပုံဝတ္ထုပါပဲ။ စန်းပိုက် ပုံပြင်ဟာ ဆိုရင်လည်း မနာလို ဝန်တိုမှုရဲ့ သရုပ်ကို ကောင်းစွာဖော်ထုတ်ပြတဲ့ ပုံပြင်တစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါတယ်။

အလားတူပဲ နီဘယ်လ်ဆုရ စာရေးဆရာ ဘာထရန် ရပ်ဆဲလ်ကလည်း မနာလို ဝန်တိုခြင်းကို မပျော်ရွှင်မှုအားလုံးရဲ့ အရေးအကြီးဆုံးသော အရင်းအမြစ်ကြီးလို့ မှတ်ယူတင်ပြခဲ့ပါတယ်။ မနာလို ဝန်တိုမှုဟာ ကိုယ်ခန္ဓာ ရောဂါဖြစ်မှု၊ နေ့စဉ် ဆုံးရှုံးပျက်ပြားမှုတို့ထက်ပိုပြီး ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝကျေနပ်ပျော်ရွှင်မှုအပေါ်မှာ သက်ရောက်မှု ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီ မနာလို ဝန်တိုမှုကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်တဲ့ စွမ်းရည်ဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ရာအတွက် အခြေခံကျတဲ့ အချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ မနာလို ဝန်တိုစိတ်ကို အောင်နိုင်ခဲ့ရင် ဒါဟာ အဓိကကျတဲ့ အောင်မြင်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ကံမကောင်း အကြောင်းမလှစွာနဲ့ပဲ အဲဒီစိတ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတွင်းမှာ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကြီးက ရေးသွင်းပေးလိုက်တဲ့ ပရိုဂရမ်တွေအဖြစ်နဲ့ တည်ရှိနေခဲ့ပြီး ကျော်လွှားလွန်မြောက်နိုင်ဖို့အတွက် ခက်ခဲနေလေ့ရှိပါတယ်။

မနာလို ဝန်တိုမှုဟာ လူတွေရဲ့ စိတ်ခံစားမှုသက်သက်သာ မဟုတ်ဘဲ အဲဒီအရာဟာ တိရစ္ဆာန်တို့ရဲ့ အရိုင်းသဘာဝ စိတ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပရိုင်းမိတ်သုတေသနသမား ဖရန်း ဒီ ဝဲလ်နဲ့ ဆရာ ဘရော့ခ်နန်တို့ဟာ ကပူချင်မျောက်နစ်ကောင်ကို ရိုးရိုးတဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်လေးတစ်ခုအတွက် ဆူချတဲ့အနေနဲ့ သွားသီး တစ်တစ် ပေးလိုက်ပါတယ်။ မျောက်တွေ ကျေနပ်သွားကြပါတယ်။ ကျေနပ်စွာနဲ့ပဲ သူတို့ကို ပေးတဲ့ သွားသီးတွေကို လက်ခံရယူကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်တစ်ကြိမ်မှာတော့ သုတေသနသမားတွေက မျောက်တစ်ကောင်ကို နောက်ထပ် သွားသီးတစ်စိတ် ထပ်ပေးလိုက်ပြီး ကျန်တစ်ကောင်ကိုတော့ စပျစ်သီး တစ်ခွက်ပေးလိုက်ပါတယ်။ ပထမမျောက်က အဲဒါကိုလည်း တွေ့ရော သူ့သွားသီးကို လှောင်အိမ်အပြင်ဖက် လွှင့်ပစ်လိုက်ပြီး စမ်းသပ်ချက်တွေကို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ဖို့ကို ငြင်းဆန်ပါတော့တယ်။

ဒီကိစ္စဟာ မနာလိုဝန်တိုမှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အခြားသူတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်တတ်လေလေ မနာလို ဝန်တိုမှု အန္တရာယ်ထဲကို ကျနိုင်မယ့် အခွင့်အလမ်း ကြီးမားလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ အသက်အရွယ်၊ အလုပ်အကိုင်၊ ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထား၊ ဘဝနေထိုင်မှုပုံစံ ဆင်ဆင်တူတူသူတွေအပေါ်မှာ ပိုပြီး မနာလို ဝန်တိုစိတ် ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ တင်းနစ်အကျော်အမော်တွေဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ အခြားသော တင်းနစ် အကျော်အမော်တွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားလေ့ရှိပါတယ်။ ထိပ်တန်း အမှုဆောင်အရာရှိတွေဟာလည်း အခြားသော ထိပ်တန်းအမှုဆောင် အရာရှိတွေနဲ့ သူတို့ကိုယ် သူတို့ နှိုင်းယှဉ်ရှုမြင်လေ့ ရှိပါတယ်။ စာရေးဆရာတွေကလည်း စာရေးဆရာအချင်းချင်း နှိုင်းယှဉ် ရှုမြင်ကြပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးနဲ့ ဘယ်တော့မှ နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားလေ့ မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားဟာ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးကိုတော့ မနာလို ဖြစ်လေ့မရှိပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ အလက်ဇန္ဒားသည်ဂရိတ်၊ ခင်ဗျားတို့ ကမ္ဘာခြမ်းက အင်မတန် အောင်မြင်ကျော်ကြား တဲ့သူတွေ၊ အခြားသော ဂြိုဟ်တစ်ခုက သူတွေ၊ ပင်လယ်ငါးမန်းဖြူကြီးတွေနဲ့ ဧရာမ သစ်ပင်ကြီးတွေကို မနာလိုဖြစ်လေ့ မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒါတွေအားလုံးဟာ မနာလိုဖြစ်ဖို့ရာ သင့်လျော်တဲ့ အရာတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။

အဲဒီ ပြဿနာအတွက် အဖြေတစ်ခုတော့ ရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား အခြားသူတွေနဲ့ လိုက်နှိုင်းယှဉ်နေတာတွေကို ရပ်တန့်ပစ်လိုက်ဖို့ပါပဲ။ အဲသလို ရပ်တန့်ပစ်လိုက်နိုင်ခဲ့တယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ မနာလို ဝန်တိုမှု ကင်းတဲ့ ဖြစ်တည်မှုတစ်ခုနဲ့ ဘဝကို ကျေနပ်ပျော်ရွှင်နိုင်သွားပါလိမ့်မယ်။ အခြားသူတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ် သုံးသပ်နေတာတွေကို လုံးဝ ချုပ်ဆုံးပစ်လိုက်ပါ။ ဒါဟာ ရွှေစည်းမျဉ်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အပြောလွယ်သလောက် အလုပ်တော့ ခက်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်မှုဟာ ခင်ဗျားစိတ်ထဲမှာ အလိုလိုကို ပေါ်လာတာပါ။ ဥပမာအားဖြင့် ကယ်လီဖိုးနီးယား တက္ကသိုလ်က သုတေသနသမားတွေရဲ့ လစာကို အများသိအောင် ကြေငြာရမယ်လို့ ဥပဒေထုတ်လိုက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဝတ်ဆိုင်တစ်ခု လွှင့်ထားပြီး သုတေသန သမားတိုင်းရဲ့ လစာတွေကို အဲဒီ ဝတ်ဆိုင်မှာ လူတိုင်းဝင်ကြည့်လို့ ရသွားပါတယ်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ အဲဒီလစာစာရင်းရဲ့ အောက်ခြေတစ်ဝက်ထဲမှာ ရောက်နေမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ အဲဒါကို မသိရခင် အခြေအနေထက် ခင်ဗျားအလုပ်အပေါ်မှာ စိတ်ကျေနပ်မှု ကျဆင်းသွားပါလိမ့်မယ်။ တနည်းပြောရရင်တော့ လစာတွေကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိအောင် ဖွင့်ချပြလိုက်တာဟာ ပျော်ရွှင်မှုတွေကို ပျက်စီးသွားစေပါတယ်။

နောက်ထပ် မိမိကိုယ်ကိုယ် အခြားသူများနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းရဲ့ ပိုမိုကြီးမားပြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိမြင်နိုင်တဲ့ စမ်းသပ်ချက်တစ်ခုကတော့ လူမှုကွန်ယက်တွေပါပဲ။ အခုလက်ရှိအချိန်မှာ လေ့လာသုံးသပ်ချက်တွေအရ ဖွဲ့စည်းတည်ဟာ အသုံးပြုသူတွေကို စိတ်ပျက်အားလျော့စေပြီး ပင်ပန်းနွမ်းနယ်စေတယ်လို့ ဖော်ပြနေပါတယ်။ ဟမ်ဘော့ဒ် တက္ကသိုလ်ရဲ့ လေ့လာမှု တစ်ရပ်မှာ သုတေသနသမားတွေဟာ အဲဒီကိစ္စ ဘာကြောင့်ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာကို လေ့လာဖော်ထုတ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းအရင်းတွေစာရင်းရဲ့ ထိပ်ဆုံးမှာ ဘာအချက်တွေ ရှိမယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ ခန့်မှန်းကြည့်ပါ။ ထိပ်ဆုံး အကြောင်းရင်းက မနာလို ဝန်တိုမှုကြောင့်ပါတဲ့။ ဒီအချက်က နားလည်ရလွယ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဖွဲ့စည်းတည်ဟာဟာ တူညီတဲ့လူတွေ သူတို့အချင်းချင်း တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် နှိုင်းယှဉ်အောင်ကို ဒီဇိုင်းဆင်ထားတဲ့ အရာတစ်ခု ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ဖွဲ့စည်းတည်ဟာဟာ ပြိုင်ဆိုင်ပွဲလား ကြားဝါ ငြင်းခုံလိုသူတို့အတွက် အသင့်လျော်ဆုံး စားကျက်မြေကြီး ဖြစ်နေပါတယ်။ လူမှုကွန်ယက်ကို ကျောက်ချရပ်နားစရာ နေရာကြီးကြီးပေးထားလိုက်ဖို့ကို ကျွန်တော် အကြံပြုလိုပါတယ်။ ရယ်စရာကောင်းတဲ့ ဖွဲ့စည်းတည် ဟာနန်း အချက်အလက်တွေ (likes, followers, friends, အစရှိသဖြင့်) ဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ပြိုင်ဆိုင်နှိုင်းယှဉ်လိုမှုတွေကို အလွန်အမင်းတွန်းအားပေးနေတဲ့ အရာတွေဖြစ်ပြီး အဲဒီအရာတွေဟာ မပျော်မရွှင်ဖြစ်မှုဆီကို ဦးတည်တွန်းပို့နေတတ်ကြပါတယ်။ ဒါတင်မကသေးပါဘူး။ ဖွဲ့စည်းတည်ဟာ တင်တဲ့ပုံတွေဟာ ခင်ဗျားသူငယ်ချင်းတွေရဲ့ နေ့စဉ်ပုံမှန်ဘဝကို မထင်ဟပ်စေပါဘူး။ အဲဒီအရာတွေအားလုံးဟာ အနုစိတ် ပြုပြင်စီရင် ဖန်တီးထားတဲ့ အရာတွေသာဖြစ်ပြီး မိမိလူမှုပတ်ဝန်းကျင်ကလူတွေကို မိမိဟာ မိမိအရှိထက် ပိုကောင်းမွန် သာယာနေတယ်ဆိုတဲ့ အထင်ကို ရောက်စေရအောင် အတုအယောင် အထင်အမြင်တွေနဲ့ ဖန်တီးထားတဲ့ အရာတွေသာဖြစ်ပါတယ်။

ဖွဲ့စည်းတည် မပေါ်ခင်အရင် ဘယ်တုန်းကမှ လူအများကြီးဟာ အခြားသောလူအများကြီးနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နှိုင်းယှဉ်မှုမြင်ခွင့် မရခဲ့ဖူးပါဘူး။ အင်တာနက်ဟာ မနာလို ဝန်တိုမှုကို ခေတ်သစ်ရဲ့ ကပ်ရောဂါတစ်ခုအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့ပါတယ်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ လူမှုကွန်ယက်တွေထဲကနေ ရုန်းထွက်နိုင်ခဲ့ပြီးရင် နေ့စဉ်ဘဝမှာလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အခြားသူတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်တတ်တာမျိုးတွေကို နည်းနိုင်သမျှ အနည်းဆုံး ဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားပါ။ ဥပမာ ကျောင်းသားကျောင်းသူ ပြန်လည်တွေ့ဆုံပွဲ (ဆရာကန်တော့ပွဲ) တွေကို ရှောင်ပါ။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ ဝင်ငွေ၊ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး၊ မိသားစု သာယာချမ်းမြေ့မှု စတဲ့အချက်တွေမှာ ထိပ်ပိုင်းမှာ ရှိနေခဲ့ဘူးဆိုရင်ပေါ့။ တကယ်လို့ ခင်ဗျား အဲဒီပွဲတွေကို မသွားခဲ့ရင် အဲဒါတွေကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိနိုင်ပါ့မလဲ။ ခင်ဗျားမသိနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် မသွားတာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။

မြို့ကြီးတစ်ခုခု၊ အိမ်နားနီးချင်းအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုခု စတဲ့ ခင်ဗျားဟာ အဲဒီနေရာတွေမှာ ထိပ်ပိုင်းရှိနိုင်တဲ့ နေထိုင်စရာ နေရာတစ်ခုကို ရွေးချယ်အခြေချပါ။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အစုအဖွဲ့ရွေးချယ်ရာမှာလည်း အလားတူ ရွေးချယ်ပါ။ ခင်ဗျားဟာ ကြွယ်ဝမှု မရှိရင် မိလျှံနာတွေ ထိုင်လေ့ရှိတဲ့ ကလပ်တွေကို မသွားပါနဲ့။ အဲသလို အခြေအနေမှာ စေတနာ့ဝန်ထမ်း အရမ်းသတ်လုပ်နေတာက ပိုကောင်းပါတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ အလုပ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အားလုံးထဲမှာမှ အခန်း (၁၁) မှာဆွေးနွေးခဲ့တဲ့ စူးစိုက်မှုကြည့်မှု အစွဲမှားကိုလည်း သတိထားသင့်ပါတယ်။ ဆိုကြပါစို့ ခင်ဗျားရဲ့ အိမ်နီးနားချင်းတစ်ဦးဟာ တောက်ပတဲ့ ငွေရောင် ပေါ်ရိုး ၉၁၁ တာဝန် ကားတစ်စီး အမွေရလိုက်တာကြောင့် ခင်ဗျားသူကို မနာလို ဝန်တိုစိတ် ဖြစ်မိတယ် ဆိုကြပါစို့။ ခင်ဗျားအိမ်နီးချင်းက "ငွေရောင် ရေနေ့ကရားလေး" လို့ နာမည်ပေးထားတဲ့ အဲဒီကားလေး လှလှပပ ပါကင်ထိုးထားတာကို ခင်ဗျားရဲ့ ဧည့်ခန်းပြတင်းပေါက်ကနေ မြင်နေရပါတယ်။ အဲဒီကားလေးကို သူစက်နှိုးတိုင်းမှာ ခင်ဗျားနှလုံးသားကို ဓါးသေးသေးနဲ့ ထိုးသလို ခင်ဗျား ခံစားနေရပါတယ်။ ဒီလိုမျိုးခံစားနေရတာဟာ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ခင်ဗျားဟာ မှားယွင်းတဲ့ အရာအပေါ်မှာ စူးစိုက်မှုကြည့်နေမိလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားအိမ်နီးချင်းရဲ့ ဘဝကို ခင်ဗျားဘဝနဲ့ နှိုင်းယှဉ်တဲ့ နေရာမှာ ခင်ဗျားဟာ မတူတဲ့ပြားတဲ့ အရာတွေကိုပဲ အလိုအလျောက် စူးစိုက်မှုကြည့်နေမိတာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ပေါ်ရိုး ၉၁၁ ကို ခင်ဗျားရဲ့ ဗောက်စ်ဝက်ဂွန် ဂေါက်ဖ် ကားနဲ့ နှိုင်းယှဉ်မိနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို ကားအပေါ်မှာပဲ စူးစိုက်မှုကြည့်မိနေတာကြောင့် ခင်ဗျားဟာ ဘဝကျေနပ်ပျော်ရွှင်မှုဟာ ကားတစ်ခုတည်းကြောင့်လို့ မှားယွင်းမှတ်ယူမိသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကားတစ်ခုတည်းကို ကြည့်ပြီး ခင်ဗျားရဲ့ အိမ်နီးချင်းဟာ ခင်ဗျားထက် ပိုပြီးပျော်ရွှင်နေတယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်မှတ် သွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တမ်း မွေမိဌာနကျကျစဉ်းစားမယ်ဆိုရင် လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝပျော်ရွှင်သာယာ ချမ်းမြေ့မှုမှာ ကားဆိုတဲ့အချက်က သေးငယ်တဲ့ အစိတ်အပိုင်းလေး တစ်ခုအနေနဲ့သာ ပါဝင်တာဖြစ်ပါတယ်။ အခန်း (၁၂) ကို ပြန်ကြည့်နိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ စူးစိုက်မှုကြည့်မှု အစွဲမှားကို နားလည်ထားရင် အခြားသူတွေအပေါ်မှာ မနာလိုဝန်တို ဖြစ်တဲ့စိတ်တွေ လျော့ပါးသက်သာပါလိမ့်မယ်။ သိထားဖို့တစ်ခုက ခင်ဗျား မနာလို ဝန်တိုဖြစ်နေတဲ့ အရာတွေအားလုံးဟာ ခင်ဗျားထင်ထားသလောက်ကို အရေးပါ မနေကြဘူးဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ အထက်မှာဖော်ပြခဲ့တဲ့ အချက်တွေအားလုံး လုပ်ပြီးလို့မှ ခင်ဗျားရဲ့ မနာလို ဝန်တိုစိတ်ဟာ လျော့ပါးသက်သာသွားတာ မရှိဘူးဆိုရင် လက်နက်ကြီးကို ထုတ်သုံးရမယ့် အချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝမှာ အဆိုးဆုံးအချက်တွေကို သေသေချာချာ ဖော်ထုတ်ပြီး သူတို့ဟာ အဲဒီပြဿနာတွေနဲ့ ရုန်းကန်နေရတယ်လို့ စိတ်ကူးကြည့်လိုက်ပါ။ အဲသလို စိတ်ကူးကြည့်လိုက်ရင် ခင်ဗျား ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ မနာလို ဝန်တိုမှုတွေ လျော့ပါးသွားပါလိမ့်မယ်။ မြင့်မြတ်ကောင်းမွန်တဲ့ ဖြေရှင်းနည်း မဟုတ်ကြောင်းတော့ ဝန်ခံပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မနာလို ဝန်တိုမှု သေးအန္တရာယ်ထဲ မကျရောက်အောင်တော့ အကာအကွယ်ပေးပါလိမ့်မယ်။

ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဟာ လူအများ မနာလို ဖြစ်လောက်စရာ ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင်လည်း ရိုးရိုးကုပ်ကုပ် နှိပ်ချပြီးသာနေပါ။ အဲသလိုနေခြင်းအားဖြင့် ခင်ဗျားဟာ အခြားသူတွေကို မနာလို ဝန်တိုမှုဆိုတဲ့ သေးအန္တရာယ်ထဲ မကျရောက်အောင် အကာအကွယ် ပြုလုပ်ပေးပြီးသား ဖြစ်သွားပါတယ်။ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ် နေခြင်းဟာ လောကအပေါ် ခင်ဗျား ပြုပေးလိုက်တဲ့ ကောင်းကျိုးတစ်ခုလည်း ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။ အောင်မြင်မှုတစ်ခုအတွက် အကြီးကျယ်ဆုံး စိန်ခေါ်မှုကတော့ အဲဒီအောင်မြင်မှုအကြောင်း မပြောဆိုဘဲ နေနိုင်ခြင်းပါပဲ။ တကယ်လို့ တစ်ခုခု အတွက် ခင်ဗျား ဂုဏ်ယူဖွဲ့ကြားချင်တယ်ဆိုရင် အဲသလို ရိုးရိုးကုပ်ကုပ် နေနိုင်ခြင်းအတွက်သာ ဂုဏ်ယူဖွဲ့ကြားလိုက်ပါ။

ဒီအခန်းကနေ ခင်ဗျား ဘာသင်ခန်းစာတွေ ထုတ်နုတ်ယူလို့ ရခဲ့ပါသလဲ။ အချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ အိမ်နီးဝန်းကျင်၊ လူမှုဝန်းကျင်နဲ့ လုပ်ငန်းခွင်ဝန်းကျင်မှာ ခင်ဗျားထက် သာတဲ့ တော်တဲ့သူတွေ ရှိခဲ့ရင် အဲဒါကို ကျေနပ်စွာ လက်ခံလိုက်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေထဲက မနာလို ဝန်တိုစိတ်ကို မြန်မြန် ဖယ်ရှားနိုင်လေလေ ခင်ဗျားအတွက် ကောင်းလေလေပါပဲ။

၃၃။ ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း
(ဖြေရှင်းရတဲ့ အဆင့်ထိ ရောက်မလာရအောင် ပြဿနာတွေကို ရှောင်ပါ)

++++

ဒီအခန်းကို မဖတ်ခင် အချိန်ခဏလောက်ယူ စဉ်းစားပြီး မေးခွန်းတစ်ခုကို ဖြေကြည့်ပါ။ မေးခွန်းကတော့ ဉာဏ်ပညာဆိုတာ ဘာလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းပါ။

ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ပညာဉာဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ အဖွားအို၊ အဖိုးအိုတွေရဲ့ ပုံရိပ်တွေ ချက်ချင်းပေါ်ကောင်းပေါ်လာနိုင်ပါတယ်။ ရင်ကျက်တဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ အပြည့်ရှိတဲ့ သူတွေပေါ့။ ဒါမှမဟုတ် စာကြည့်တိုက် အသေးလေးတစ်ခု ပြည့်လောက်အောင်အထိ စာအုပ်တွေရေးထုတ်ထားဖူးတဲ့ ပါမောက္ခတွေကိုများ ခင်ဗျား ပြေးမြင်မိမလား။ ဒါမှမဟုတ် ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့ အိုင်တောင်တန်းတွေပေါ်က ရိုးသားပြီး သဘာဝနဲ့ လိုက်လျောညီထွေနေတတ်တဲ့ မျိုးနွယ်စုတွေထဲက နွားကျောင်းသားတွေကိုများ မြင်ယောင်မိလေမလား။ ဒါမှမဟုတ် အမေရိကန် မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသက ငါးဖမ်းသမားတွေများ မြင်မိလေမလား။ တောင်ထိပ်တနေရာမှာ မဟာပလ္လင်ထိုင်ပြီး တရားဘာဝနာ ပွားများနေတဲ့ ရသေ့သူတော်စင်တွေကိုလည်း ခင်ဗျား မြင်ယောင်မိကောင်း မြင်ယောင်မိပါလိမ့်မယ်။

စိတ်ကူးမြင်ယောင်ကြည့်လို့ ပြီးပြီဆိုရင် မေးခွန်းဆီကို ပြန်သွားကြရအောင်။ ဉာဏ်ပညာဆိုတာ ဘာလဲ။ ရုပ်မြင်သံကြား ဉာဏ်စမ်းပဟေဠိ ပြိုင်ပွဲတစ်ခုမှာ ဥရောပ သီချင်းဆိုပြိုင်ပွဲ မှာ အနိုင်ရရှိသွားတဲ့ သူတွေရဲ့ အမည်တွေအားလုံးနဲ့ မွေးဖွားရာ ဇာတာပြုလ်ခွင်တွေအားလုံးကို ပြောပြနိုင်ခဲ့တဲ့ သူတစ်ဦးရှိခဲ့ပါတယ်။ သူ့ကို ဉာဏ်ပညာရှိသူလို့ ပြောလို့ ရပါမလား။ မရနိုင်ပါဘူး။ ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်း (အခန်း ၁၄ ကို ကြည့်ပါ) အတွင်းက ကိစ္စရပ်တွေကို ခင်ဗျားအထူးကျွမ်းကျင်နေရင်ရော ခင်ဗျားကို ဉာဏ်ပညာရှိသူလို့ ခေါ်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဉာဏ်ပညာဆိုတာ ဗဟုသုတ မြောက်များစွာ ရှိနေတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။

ဉာဏ်ပညာဆိုတာဟာ လက်တွေ့ကျတဲ့ စွမ်းရည်တစ်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့ ဘဝကို ဘယ်လိုပုံကိုင်မောင်းနှင်သလဲဆိုတဲ့ စွမ်းရည်ရဲ့ အတိုင်းအတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဘဝမှာ ကြုံတွေ့ရတဲ့ အခက်အခဲတွေဟာ ဖြေရှင်းရတာထက် ရှောင်ရှားရတာက ပိုပြီးလွယ်ကူတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျား သိမြင်လာခဲ့ရင် “ဉာဏ်ပညာဆိုတာဟာ ကြိုတင် ကာကွယ်ခြင်းဖြစ်တယ်” ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်ကို ခင်ဗျား နားလည် လက်ခံနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

ဘဝဟာ ခက်ခဲပါတယ်။ ပြဿနာတွေဟာ ဘက်ပေါင်းစုံကနေ ဝင်ရောက်လာလေ့ရှိပါတယ်။ ကြမ္မာဟာ ခင်ဗျားခြေထောက်အောက်ကို ဆူးတွေကြံ့ချလေ့ရှိပြီး ခင်ဗျားလျှောက်နေ တဲ့လမ်းပေါ်ကို အတားအဆီးတွေ ပစ်ချလေ့ရှိပါတယ်။ အဲ့ဒါတွေကို ခင်ဗျား ပြောင်းလဲပစ်လို့ မရပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အန္တရာယ်က ဘယ်နေရာမှာ ချောင်းမြောင်းနေတယ်ဆိုတာကို သိရင် ခင်ဗျားဟာ အဲ့ဒီနေရာကို ရှောင်ကွင်းသွားလို့ ရပါတယ်။ ဘယ်လို အတားအဆီးမျိုးဖြစ်ပါစေ ခင်ဗျားဟာ ရှောင်ကွင်းသွားလို့ ရနိုင်ပါတယ်။ အိုင်စတိုင်းကတော့ “လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးက ပြဿနာကို ဖြေရှင်းတယ် .. ဉာဏ်ပညာရှိသူကတော့ ပြဿနာမဖြစ်အောင် ရှောင်ကွင်းတယ်” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

အခက်အခဲတစ်ခုက ပြဿနာကို ရှောင်ကွင်းတာမျိုးက လူကြိုက်များလေ့မရှိတာပါ။ ရုပ်ရှင် ဇာတ်ညွှန်း နှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ရုပ်ရှင် (က) မှာ သင်္ဘောတစ်စင်းက ရေခဲတောင်ကို ဝင်တိုက်တယ်။ သင်္ဘောနှစ်တယ်။ မြင့်မြတ်ရဲရင့်တဲ့ သင်္ဘောကပ္ပတိန်က ကိုယ့်အသက်ကိုယ် ပစာနမထားဘဲ ခရီးသည်အားလုံးကို ရေနစ်သေမယ့်အရေးကနေ ရင်သပ်ရှုမောဖွယ်ရာနဲ့ ကယ်တင်လိုက်ပါတယ်။ သူဟာ သင်္ဘောကြီး ရေမြှုပ်တွေအကြား နစ်မြုပ်ပြီး လုံးဝ ပျောက်ကွယ်မသွားခင်လေးမှာ သင်္ဘောပေါ်ကနေ အသက်ကယ် လှေပေါ်ကို တွယ်ဖက်တက်ရမယ့် နောက်ဆုံးလှဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ရှင် (ခ) မှာတော့ သင်္ဘောကပ္ပတိန်ဟာ သင်္ဘောကြီးရေခဲတောင်နဲ့ မတိုက်အောင် ပတ်ရှောင်မောင်းခတ်သွားခဲ့ပါ တယ်။ အဲ့ဒီရုပ်ရှင်နှစ်ခုထဲက ဘယ်ရုပ်ရှင်ကို အကုန်ကျခံပြီး ကြည့်ချင်ပါသလဲ။ ရုပ်ရှင် (က) ပဲဖြစ်မှာ အသေအချာပါ။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ အဲ့ဒီ သင်္ဘောကို တကယ်စီးနင်းပြီး လိုက်ပါရတဲ့သူဆိုရင်ရော ဘယ်အခြေအနေကို ပိုမိုကြိုက်နှစ်သက်ပါမလဲ။ အဖြေက ရှင်းပါတယ်။ (ခ) ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အဲ့ဒီအခြေအနေ နှစ်ခုဟာ တကယ်ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆကြည့်ကြရအောင်။ အဲ့ဒါတွေ ဖြစ်အပြီးမှာ ဘာတွေဆက်ဖြစ်မယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ ကပ္ပတိန် (က) ကို ဆွေးနွေးပွဲတွေကနေ ဖိတ်ခေါ်ပြီး အတွေ့အကြုံကို မေးမြန်းကြပါလိမ့်မယ်။ သူဟာ ဂဏန်းခြောက်လုံး ပမာဏလောက်ငွေကြေးနဲ့ စာအုပ်ရေးထုတ်ဖို့ ကမ်းလှမ်းတာတွေ လက်ခံရပါလိမ့်မယ်။ သူ့ရဲ့ ကပ္ပတိန်ဦးထုပ်ကလေးကို ခပ်ကြွားကြွားလေးဆောင်းရင်း ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတွေရဲ့ အစည်းအဝေးတွေ၊ ပွဲလမ်းသဘင်အခမ်းအနားတွေမှာ စိတ်ဓါတ်မြင့်တင်ရေး ဟောပြောသူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဖိတ်ကြားပြီး ဟောပြောခိုင်းတာမျိုးတွေ ကြုံရပါလိမ့်မယ်။ သူ့ဇာတ်မြို့လေးမှာ လမ်းတစ်လမ်းကို သူ့နာမည်နဲ့ ပြောင်းပြီး ဂုဏ်ပြုခံရပါလိမ့်မယ်။ သူ့ကလေးတွေ အနေနဲ့လည်း သူတို့ရဲ့ ဖခင်အတွက် ဂုဏ်ယူပုံကြွားရတဲ့စိတ်ဓါတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ကပ္ပတိန် (ခ) အနေနဲ့ကတော့ သူပင်စင်ယူတဲ့အချိန်အထိ သင်္ဘောမောင်းရင်း၊ အခက်အခဲတွေကို တိမ်းရှောင်ရင်းနဲ့သာ အချိန်တွေကို ကုန်ဆုံးဖြတ်သန်းသွားရပါလိမ့်မယ်။ ချာလီမွန်ဂါရဲ့ နီတိစကားလေးတစ်ခု ရှိပါတယ် .. “ဘဝမှာ ကျွန်တော်ကျင့်သုံးတဲ့ စည်းမျဉ်းလေးတစ်ခု ရှိပါတယ် .. ရှေ့မှာပဲကတော့ကြီးတစ်ခုတွေ့ပြီဆိုရင် ပေ (၂၀) လောက်ရောက်အောင်အထိ ကျွန်တော်ကပ်မသွားဘူး .. ပေ (၅၀၀) အကွာကနေ ပတ်ရှောင် သွားတယ်” .. တဲ့။ ကပ္ပတိန် (ခ) ဟာ ပိုတော်တဲ့ ကပ္ပတိန်တစ်ယောက် ဖြစ်ပေမယ့်လည်း ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခံရတာက ကပ္ပတိန် (က) ပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အောင်မြင်မှုဟာ ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းအားဖြင့်သာ (ဆုံးရှုံးမှုကို အောင်မြင်စွာ ရှောင်လွှဲနိုင်ခြင်းအားဖြင့်သာ) ရရှိတတ်ပြီး အဲ့ဒီ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မှုကို အပြင်လူတွေက မမြင်တတ်ကြတာ ကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စာနယ်ဇင်းတွေဟာ လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ကျန်းမာရာကနေ အောင်မြင်မှုဆီရောက်အောင် ပြန်လည်ဆွဲတင်ပေးတတ်တဲ့ မန်နေဂျာတွေကို သဘောကျပြီး သူတို့ အကြောင်းကို အသားပေးဖော်ပြလေ့ရှိကြပါတယ်။ တကယ်တမ်း သူတို့ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် လက်ခုပ်တီးပြီး အားပေးချီးကျူး သင့်တာက ကုမ္ပဏီကို ဆုံးရှုံးမှုဆီကို မရောက်အောင် တည့်မတ်လမ်းညွှန်ပေးနေကြတဲ့ မန်နေဂျာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲ့သလို မန်နေဂျာမျိုးရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်တွေကို လူတွေက မမြင်တတ်ကြပါဘူး။ သူတို့ဟာ မီဒီယာတွေရဲ့ ရေဒီယိုကွယ်ရာမှာ ပျံသန်းနေကြသလို ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲ့သလို မန်နေဂျာမျိုးရဲ့ စွမ်းရည်ကို အဲ့ဒီမန်နေဂျာနဲ့ သူ့ရဲ့ အသင်းသားတွေလောက်ကပဲ ဒီလူ လုပ်ငန်းကို ဘယ်လောက် ဉာဏ်ပညာရှိရှိ ကိုင်တွယ်အုပ်ချုပ်နေတယ်ဆိုတာကို နားလည်တတ်ကြတာပါ။ ဒါတောင်မှ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိပဲ နားလည်တတ်ကြပါတယ်။

အဲ့ဒါတွေရဲ့ အကျိုးဆက်အနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဆိုးတွေကနေ အောင်မြင်စွာ ကယ်တင်ပေးနိုင်တဲ့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ၊ နိုင်ငံရေးသမားတွေ၊ ခွဲစိတ်ကု ဆရာဝန်ကြီးတွေ၊ ကုထုံးပေးတဲ့ သမားတော်ကြီးတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို ပိုမိုတွက်ဆမိတတ်ကြပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ လူတစ်ဦးချင်းစီကို အဆိုးဒုက္ခတွေထဲ မကျရောက်အောင် ထိန်းကျောင်း တည့်မတ် ပေးနေသူတွေရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို မမြင်တတ်ကြတော့တာတွေ ဖြစ်လာပါတယ်။ တကယ်တမ်းမှာက အဆိုးဒုက္ခတွေဆီကို မရောက်အောင် တည့်မတ်ထိန်းကျောင်းပေးတတ်တဲ့

ခေါင်းဆောင်မျိုးကသာ တကယ်သူရဲကောင်းပါ။ တကယ်ဉာဏ်ပညာ ရှိတဲ့သူပါ။ သူတို့ကမှ တကယ်စွမ်းရည်ပြည့်ဝတဲ့ သမားတော်ကြီးတွေ၊ ဆရာကောင်းတွေ၊ ဥပဒေသမားတွေ၊ ကျွမ်းကျင်တဲ့ သံတမန်ကြီးတွေပါ။

ခင်ဗျားရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဘဝမှာရော ဘယ်လိုရှိပါသလဲ။ ဒီအချက်ကို ခင်ဗျား မယုံကြည်ဘူးဆိုရင်တောင်မှ တကယ်လက်တွေ့မှာတော့ ခင်ဗျားအောင်မြင်မှုတွေရဲ့ တစ်ဝက်လောက်ဟာ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မှုကြောင့် ရရှိလာတယ်ဆိုတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ အာလုံးလိုပါပဲ ခင်ဗျားဟာ တစ်ချို့ကိစ္စတွေမှာ လူစွမ်းကောင်းလုပ်ပြီး ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပေမယ့် အများစုသော မိုက်ခဲတဲ့ အမှားတွေကိုတော့ ခင်ဗျားဟာ ကြိုတင်ရှောင်ရှားခဲ့တာပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ကျန်းမာရေး၊ အလုပ်အကိုင်၊ ဘဏ္ဍာရေးနဲ့ ချစ်မှုရေးရာ ဆက်ဆံရေးတွေမှာ ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ့ ဆိုသလို ကြိုတင်တွေးဆ ပြင်ဆင်ရှောင်ရှားမှုတွေမလုပ်ဘဲ ကြုံမှ၊ ဖြစ်လာမှ ရှင်းမယ်လို့ စိတ်ကူးထားခဲ့ရင် ဘယ်လို အခြေအနေမျိုး ဆိုက်သွားမလဲဆိုတာ တွေးကြည့်ပါ။

ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းဆိုတာဟာ အရေးမပါတဲ့ အသေးအဖွဲ့လေး မဟုတ်ပါဘူး။ အမေရိကန် ဟဒ်ဂျီဖန်း ရံပုံငွေမန်နေဂျာ ဟောင်းဝပ် မာ့စ်ရေးသားတဲ့ “အရေးအကြီးဆုံးအရာ” ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ စာရေးဆရာဟာ လောင်းကစားသမားတစ်ယောက်ရဲ့ ဇာတ်လမ်းကို ပြောပြခဲ့ပါတယ်။ “တစ်ရက်မှာ သူဟာ မြင်းတစ်ကောင်တည်းသာ ပါတဲ့ မြင်းပြိုင်ပွဲ တစ်ခု အကြောင်းကို ကြားခဲ့ပါတယ် .. ဒါကြောင့် သူဟာ သူ့မှာရှိတဲ့ အိမ်ငှားရမယ့် ပိုက်ဆံတွေကို အဲဒီမြင်းကို ပုံအောပြီး လောင်းလိုက်ပါတယ် .. ဒါပေမယ့် မြင်းဟာ ပြေးလမ်းတစ်ဝက် မှာပဲ ပန်းတိုင်ဆီဆက်မပြေးတော့ဘဲ စည်းရိုးကို ခုန်ကျော်ပြီး ထွက်ပြေးသွားပါတော့တယ်” တဲ့။ ဒီလိုအမှားမျိုးကို ဟင်နရီ ကစ်ဆင်းဂျားက “စိတ်ကူးဉာဏ် နည်းပါးခြင်း” လို့ သတ်မှတ်ခဲ့ပါတယ်။ ကြိုတင်ကာကွယ်မှု ပြုနိုင်ဖို့ဆိုတာဟာ ဗဟုသုတဆိုတဲ့ အရာထက် ပိုတဲ့အရာတွေ လိုအပ်ပါတယ်။ စိတ်ကူးဉာဏ်ကွန်မြူးမှုတွေနဲ့ စိတ်ကူးဉာဏ်ကွန်မြူးမှု တွေ လိုအပ်ပါတယ်။ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းတာက စိတ်ကူးဉာဏ်ကွန်မြူးမှုကို လူတွေက တလွဲထင်နေကြတာပါပဲ။ လူတွေက စိတ်ကူးဉာဏ်ကွန်မြူးတယ်ဆိုတာကို ပိုင်တစ်ခွက် သောက်နေတုန်းမှာ စိတ်ကိုလွှင့်ပြီး တွေးတောနေတာမျိုးလို့ ထင်နေတတ်ကြပါတယ်။ တကယ်တော့ အဲသလို တွေးနေတာမျိုးက ဘာ အကြံဉာဏ်သစ်ကိုမှ ဖြစ်ပေါ်စေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်ကူးဉာဏ်ကွန်မြူးတယ်ဆိုတာက ကိုယ်လုပ်မယ့် ကိစ္စတစ်ခုရဲ့ လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်မှာ ဘယ်လို အကျိုးဆက်တွေ ဖြစ်လာနိုင်မလဲဆိုတာကို ဦးစောကက်က နောက်ဆုံး အရည်တစ်စက် ထွက်ကျတဲ့အထိ ညစ်ထုတ် စဉ်းစားတာမျိုးကို ဆိုလိုတာပါ။ ဟုတ်ပါတယ်။ စိတ်ကူးဉာဏ်ကွန်မြူးမှုဟာ အားအင်စိုက်ထုတ်ပြီး ကြိုးစားရပါတယ်။

အထူးသဖြင့် ပြဿနာတွေဆီကို ဦးတည်နေတဲ့ အချိန်မျိုးတွေမှာ အဲသလိုမျိုး ကြိုတင်ကာကွယ်ရှောင်ရှားနိုင်ဖို့ကို အားထုတ် တွေးတောရပါတယ်။ ဒီလိုမျိုး ဖြစ်လာနိုင်မယ့် ဘေးဒုက္ခတွေကို တကယ်ပဲ ကြိုတင်တွေးတောနေဖို့ လိုအပ်ရဲ့လားလို့ ခင်ဗျား တွေးကောင်းတွေးနေမိပါလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ ငါ့ကို အဆိုးတွေကို တွေးမိနေစေပြီး အဆိုးဖက်ကို ရောက်မသွားစေနိုင်ဘူးလားလို့ ခင်ဗျားထင်ကောင်းထင်နေပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ်လက်တွေ့ အတွေ့အကြုံတွေအရတော့ အဲသလို မဖြစ်ပါဘူး။ ချာလီမွန်ဂါက “ကျွန်တော့် ဘဝတစ်လျှောက်လုံးကို ဘေးဒုက္ခတွေကို ကြိုတင်တွေးဆရင်း ဖြတ်သန်းခဲ့ပါတယ် .. ဒုက္ခ ပြဿနာတွေကို ကြိုတင်တွေးဆနေရတာဟာ ကျွန်တော့်ကို မပျော်မရွှင် မဖြစ်စေပါဘူး .. ဒါ့အပြင် အဲဒီဘေးဒုက္ခနဲ့ တကယ်တန်း ရင်ဆိုင်ရချိန်မှာ တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာနဲ့ ကျော်လွှားနိုင်ပါတယ်” လို့ပြောခဲ့ပါတယ်။

တစ်ပတ်မှာ ဆယ်ငါးမိနစ်လောက် အချိန်ပေးပြီး ခင်ဗျားဘဝမှာ ကြုံလာရနိုင်တဲ့ ဘေးဒုက္ခတွေအကြောင်းကို ကြိုတင်တွေးဆဖို့ ကျွန်တော် အကြံပြုလိုပါတယ်။ ကျန်တဲ့အချိန်တွေ မှာတော့ အဲဒီ ဘေးဒုက္ခတွေကို လုံးဝမေ့ထားလိုက်ပြီး တစ်ပတ်လုံး ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ နေပါ။ တစ်ပတ်မှာ ခင်ဗျားလုပ်နေတဲ့ ဆယ်ငါးမိနစ်လေးကို စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်ပယ်အသုံး အနေနဲ့ “ဆုံးရှုံးမှုကို ကြိုတွေးဆခြင်း” လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အိမ်ထောင်ရေး အခြေအနေဟာ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းနေပြီလို့ ကြိုတွေးဆကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားရုတ်တရက် ဒေါလီခံလိုက်ရတယ်၊ နှလုံးဖောက်သွားတယ်လို့ ကြိုတွေးဆကြည့်ပါ။ ပြီးတော့ ဘယ်အချက်တွေက ဒီလို ဘေးဒုက္ခတွေကို ဖြစ်စေတာလဲ ဆိုတာကို ပြန်လှန်စဉ်းစားပါ။ စဉ်းစားလို့ရလာတဲ့ အကြောင်းရင်း တွေကို ချရေးထားပါ။ နောက်ဆုံးအဆင့်အနေနဲ့ အဲသလို ဘေးဒုက္ခမျိုး မရောက်ရလေအောင် အဲဒီအကြောင်းရင်းတွေကို ဘယ်လို ဖြေရှင်းကျော်လွှားရမလဲဆိုတာကို စဉ်းစား တွေးတောပါ။

ဒါမျိုးအလေ့အကျင့်ကို စဉ်းစားဉာဏ်ရှိရှိနဲ့ ပုံမှန်လုပ်သွားခဲ့မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ အန္တရာယ်တွေကို သတိမမူမိတော့ဘဲ မှားယွင်းတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချမိတာမျိုးတွေ ဖြစ်သွား တတ်တာမျိုးတွေ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အဲသလိုဖြစ်တတ်တာဟာ ရှောင်လွှဲမရတဲ့ အန္တရာယ်တစ်ခုပါ။ အဲဒီ အန္တရာယ်ကိုတော့ ဘယ်ပြဿနာကိုမဆို သေးငယ်တယ်လို့ သဘောမထားဘဲ လက်တွေ့ ချက်ချင်းရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းခြင်းအားဖြင့် လျော့ပါးသက်သာအောင် ပြုလုပ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကြိုမြင်နိုင်တဲ့ ပြဿနာတွေ အတွက်မှာတော့ ဖြစ်လာတဲ့အထိ စောင့်ပြီး ဖြေရှင်းတာထက် မဖြစ်ခင်ကတည်းက ရှောင်ရှားလိုက်တာက ပိုလွယ်ကူပါတယ်။ ဉာဏ်ပညာဆိုတာ ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းပါပဲ။ ကြိုတင်ကာကွယ် တတ်တဲ့ အရည်အချင်းဟာ လူအများက မမြင်နိုင်တဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီအရည်အချင်းကို ကြွေးဝါနေလို့ မရပါဘူး။ ကြွေးဝါတာဟာလည်း ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ရာမှာ အထောက်အကူ မပြုလှပါဘူး။ ဒီအချက်ကို ခင်ဗျား သိနဲ့ပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။

၃၄။ စိတ်ဖိစီးမှု လျော့ပါးစေသော အလုပ်
(ခင်ဗျားဟာ ဘာကြောင့် ကမ္ဘာ့အရေးကိစ္စတွေအတွက် တာဝန်မရှိတာလဲ)

+++++

ဆီးရီးယားမှာ တိုက်လေယာဉ်တွေဟာ ဆေးရုံတွေနဲ့ ကူညီထောက်ပံ့ရေး ယာဉ်တန်းတွေကို တမင်တကာ ရည်ရွယ်ပြီး တိုက်ခိုက်ပါတယ်။ အိုင်အက်စ် စစ်သွေးကြွတွေဟာ လူတွေကို ကင်မရာနဲ့ ရိုက်ကူးထုတ်လွှင့်ပြီး ခေါင်းဖြတ်ပြကြပါတယ်။ လစ်ဗျားမှာ မှောင်ခိုဂိုဏ်းတွေဟာ ယောက်ျားတွေ၊ မိန်းမတွေနဲ့ ကလေးတွေကို ကျွန်ပြုပြီး သူတို့တွေ အားအင်ကုန်ခန်းပြီး အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့တဲ့အထိ ညှဉ်းပန်းခိုင်းစေကြပါတယ်။ အဲသလိုခိုင်းစေပြီး လုံးဝသုံးမရတော့တဲ့ အချိန်မှာ ရာဘာလှေငယ်လေးတွေနဲ့ မက်ဒီတာရေးနီးယန်း ပင်လယ်ထဲကို မျှောပစ်လိုက်ကြပါတယ်။ အဲသလို အမျှောခံရသူတွေရဲ့ တစ်ဝက်လောက်က ရေထဲမှာ နစ်မြုပ်သေဆုံးသွားကြပါတယ်။ အရှေ့အာဖရိကမှာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှု ကပ်ဘေးတွေဟာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆက်တိုက်ဖြစ်နေပြီး လူသန်းပေါင်းများစွာကို သေကြေပျက်စီးစေခဲ့ပါတယ်။ ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံးမှာလည်း ကလေးတွေဟာ အေအိုင်ဒီအက်စ် ရောဂါကူးစက်ခံရလျက်နဲ့ မွေးဖွားလာကြပါတယ်။ တိုတောင်း ခါးသက်တဲ့ ဘဝနဲ့ အဆုံးသတ်သွားကြရပါတယ်။ မရမေ့တွက်နိုင်တဲ့ ပိတ်ထားတဲ့ အိမ်တံခါးတွေရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုတွေ ရှိနေကြပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးဟာ ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်မှုတွေနဲ့ ပြည့်နှက်နေပါတယ်။ အခုအချိန်မှာ ခင်ဗျားဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝ တစ်ခုကို ဘယ်လိုတည်ဆောက်မလဲ ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကို ဖတ်နေပါတယ်။ အဲဒီနှစ်ခုဟာ ဘယ်လိုများ အံ့ဝင်ခွင့်ကျ ဖြစ်ပါ့မလဲ။

စာနာကြင်နာတတ်မှု အနည်းငယ်ရှိတဲ့လူတိုင်းဟာ ဒီလို ကြောက်ရွံ့စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာ ကိစ္စတွေကို စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာကြမ်းတမ်းစွာပဲ တုန်ပြန်ကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အနည်းငယ်သော သူတွေဆိုမှာပဲ အဲဒါလို ကြမ်းတမ်းမှုမျိုးကို ဘယ်လိုကိုင်တွယ်ရမလဲ ဆိုတဲ့ အစီအမံမျိုး ရှိတတ်ကြပါတယ်။ ဇာတ်လမ်းတစ်ခုစီတိုင်းဟာ ကူညီမှုတွေကို အော်ဟစ်ပို့လို တောင်းခံနေကြတာချည်းပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ သောက်သုံးရေ ပြည့်စုံလုံလောက်စွာနဲ့ အီသီယိုးပီးယားကိုသွားပြီး သောက်သုံးရေ ငတ်ပြတ်နေတဲ့သူတွေကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပေးဝေလိုစိတ်ရှိကြတဲ့သူတွေ ချည်းပါပဲ။ ဒါပေမယ့် တကယ့်လက်တွေ့မှာတော့ ကျွန်တော်တို့မှာလည်း ကိုယ့်ပြဿနာတွေနဲ့ကိုယ် ချည်းပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကလေးတွေ သူတို့အိမ်စာတွေကို မလုပ်တာ၊ ရေပိုက်ခေါင်း အနေအထားလွဲနေတာကို ပြန်လည်ချိန်ညှိတပ်ဆင်ဖို့ လိုနေတာ၊ ထောပတ်ကုန်နေတာ စတဲ့ နေ့စဉ်ပြဿနာ တွေနဲ့ ဒေါင်ချပ်ငိုင်းနေကြတဲ့သူတွေချည်းပါပဲ။

အဲသလို ကိုယ့်ပြဿနာတွေနဲ့ကိုယ် ရှုပ်နေတဲ့ ကြားကပဲ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ မတရားမှုတွေအတွက်နဲ့ စိတ်အနှောက်အယှက် ဖြစ်ခံနေကြသူတွေများပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ဒီလို ဘေးဒုက္ခတွေကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတွင်း ငြိမ်းချမ်းမှုလေး မပျက်ပြားဘဲ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်မယ့် တကိုယ်ရည် မဟာဗျူဟာတွေရှိဖို့ လိုပါတယ်။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာတွေပေါ့။ ဒီမှာတော့ အကြံပြုချက် ငါးခုကို ဖော်ပြပေးသွားပါမယ်။

၁။ ခင်ဗျားရဲ့ နာမည်ဟာ ဩဂတ်စတပ်၊ ဆီဇာ၊ ချားလ်မနွန် ဒါမှမဟုတ် ဂျွန် ဖက်စ် ကနေဒီ မဟုတ်ခဲ့ရင်တော့ ဒီလို ပြဿနာမျိုးတွေအတွက် ခင်ဗျား လုပ်ပေးနိုင်တာ သိပ်များများစားစား မရှိပါဘူး။ အဲဒါကို စိတ်ထဲမှာ မှတ်ထားပါ။ အများစုသော လူလုပ် ဘေးဒုက္ခတွေ (ပဋိပက္ခတွေ၊ စစ်ပွဲတွေ၊ အကြမ်းဖက်မှုတွေ) ဟာ မြင်ရတာထက်ကို ပိုမိုပြီး ရှုပ်ထွေးပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီအရာတွေ ဘယ်လို ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မလဲ ဆိုတာကို ဘယ်သူမှ ကြိုမမြင်နိုင်ကြပါဘူး။ အဲဒီအရာတွေဟာ မျှော်လင့်ထားတာထက်လည်း ပိုမိုရှည်ကြာစွာ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပါတယ်။ အများစုသော ပဋိပက္ခတွေဟာ စစ်ရေးသက်သက်နဲ့ ဖြေရှင်းလို့မရဘူးဆိုတာကို သိမြင်နားလည်နိုင်ဖို့ရာအတွက် ခင်ဗျားဟာ စစ်ဖက်ခေါင်းဆောင်မှု ဆိုင်ရာ ပါရဂူဘွဲ့ ရထားဖို့မလိုအပ်ပါဘူး။ လစ်ဗျားနဲ့ အီရတ်မှာရှိတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ ဘဝတွေဟာ အနောက်က အင်အားကြီးနိုင်ငံကြီးတွေရဲ့ စေတနာကောင်းနဲ့ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုတွေ မပြုခင်က အခုအချိန်ထက် ပိုမိုသာယာကောင်းမွန်ကြပါတယ်။ အဲသလို စစ်ရေးနဲ့ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုတွေမှာ နဂိုက ရည်ရွယ်ထားတဲ့ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးတွေ ပါလာတတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ အမေရိကန် သမ္မတဖြစ်ပြီး အကောင်းဆုံးသော အကြံပေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင်တောင်မှ အဲဒီအရေးကိစ္စတွေကို ဖြေရှင်းရာမှာ အမှားအယွင်းတွေ ပြုမိပြီး မလိုလားအပ်တဲ့ ရလဒ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ခင်ဗျားမှာ အကြင်နာတရားနည်းပါးနေလို့၊ လုံလောက်တဲ့ လက်နက်ခဲယမ်းနဲ့ စစ်ရေးထောက်လှမ်းမှုတွေ မရှိလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲသလို ဝန်းသန်းကား အကြမ်းဖက်မှုတွေကိုယ်တိုင်ကိုယ်တိုင် လှုပ်လှည်းလွန်းလှလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ “ကမ္ဘာကြီးဟာ ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ နေရာတစ်ခု ဖြစ်လာစေရမယ်” ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေတဲ့ ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေး ဖိုရမ် (WEF) လို အဖွဲ့အစည်းတောင်မှ သူ့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြည့်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်သေးပါဘူး။ ချမ်းသာကြွယ်ဝပြီး အင်အားကြီးတဲ့သူတွေနဲ့ ဆက်ဆံရေးနိုင်ခြေအောင် ကြိုးပမ်းပြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပေမယ့်လည်း မွေမိဌာနကျကျ ကြည့်မယ်ဆိုရင် WEF ဟာ စတင် ထူထောင်စဉ်ကတည်းက ချမှတ်ထားတဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေကို ပြည့်ဝအောင် မဆောင်ရွက်နိုင်သေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားကိုယ် ခင်ဗျား အထင်ကြီးမနေပါနဲ့။ အဲဒီလို ပြဿနာမျိုးတွေကို ခင်ဗျား တစ်ယောက်ထဲအနေနဲ့ ဘယ်လိုမှ ဖြေရှင်းနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ စစ်ကြီးတွေကို အဆုံးသတ်ပေးနိုင်မယ့် မှော်ကျည်ဆန်တစ်ခုကို တွေ့ပြီလို့ ထင်နေရင်လည်း အဲဒီအထင်ကို သေချာအောင် ပြန်သုံးသပ်ဆင်ခြင်ကြည့်ပါဦး။ ဖြစ်နိုင်ချေအများစုမှာတော့ အဲသလို ပြဿနာရပ်တွေနဲ့ အနီးကပ် ပတ်သက်ဆက်နွှယ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ခင်ဗျား တွေးတောလို့ ရတဲ့အဖြေမျိုး အရင်ကတည်းက တွေးတောမိခဲ့ပြီး အရင်ကတည်းက အကြောင်းပြချက်ကောင်းကောင်းနဲ့ ငြင်းပယ်ခံရပြီး ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။

၂။ ကမ္ဘာဂြိုဟ်ပေါ်က ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို လျော့ပါးသက်သာ စေချင်တယ် ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ပိုက်ဆံပဲ လှူပါ။ ပိုက်ဆံပဲ။ အချိန်ကို မလှူပါနဲ့။ ပိုက်ဆံပဲလှူပါ။ ခင်ဗျားဟာ အရေးပေါ်အခြေအနေတွေမှာ ကုသပေးနိုင်တဲ့ ဆရာဝန် မဟုတ်ရင်၊ ဗုံးရှင်းလင်းရေး ကျွမ်းကျင်သူမဟုတ်ရင်၊ သံတမန်မဟုတ်ရင် ပြဿနာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ နေရာတွေကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ဘယ်တော့မှ မသွားပါနဲ့။ လူအများစုဟာ “စေတနာ့ဝန်ထမ်း၏ အမှား” ဆိုတဲ့ အမှားကို ကျူးလွန်မိကြလေ့ရှိပါတယ်။ သူတို့ဟာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအလုပ်တွေမှာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဝင်ရောက် ကူညီမှ စေတနာ့ဝန်ထမ်းမြောက်တယ်လို့ ထင်နေကြပါတယ်။ တကယ့်လက်တွေ့မှာတော့ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် လုပ်အားသွားပေးနေတာက အကျိုးမရှိ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့အချိန်ဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုစက်ဝိုင်း (အခန်း ၁၄ ကိုကြည့်ပါ) ထဲက အလုပ်တွေကို လုပ်မှသာ တန်ဖိုးအရှိဆုံးဖြစ်မှာပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအနေနဲ့ ခင်ဗျား မကျွမ်းကျင်တဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်နေတာထက်စာရင် ခင်ဗျားကျွမ်းကျင်တဲ့အလုပ်ကို အချိန်ပိုပြီးလုပ်လိုက်တာက ပိုက်ဆံပိုရပါလိမ့်မယ်။ ဆာဟာရ သဲကန္တာရထဲမှာ ခင်ဗျားမကျွမ်းကျင်တဲ့ ရေပိုက်ဆင်တာကြီးကို သွားကူညီနေမယ့်အစား ကျွမ်းကျင်တဲ့အလုပ်သမားတွေကို ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်စေပြီး အဲဒီအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို ခင်ဗျားက ပိုက်ဆံပေးလှူလိုက်တာက အားလုံးအတွက် ပိုပြီး အကျိုးကျေးဇူးရှိပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားဟာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအနေနဲ့ ကမ္ဘာရပ်တစ်ဝှမ်း တစ်ရက်ကို ရေတွင်းတစ်တွင်း တူးနိုင်တယ် ဆိုကြပါစို့။ အဲဒီ ရေတွင်းတူးနေမယ့် တစ်ရက်မှာ ခင်ဗျားကျွမ်းကျင်တဲ့အလုပ်ကို တစ်ရက်ပိုလုပ်လိုက်ပြီး အဲဒီကရတဲ့ ငွေကြေးနဲ့ ဒေသခံ ရေတွင်းတူးကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးကို ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်စေမယ်ဆိုရင် တစ်ရက်အတွင်း ရေတွင်းတစ်ရာလောက် ပြီးစီးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ပေးတာဟာ ခင်ဗျားကို စိတ်ကြည်နူးမှု ဝီတိသုခကို ခံစားစေနိုင်မယ် ဆိုတာကတော့ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းဆိုတာဟာ ကိုယ့်အကျိုးအတွက် လုပ်ကြရတာမျိုးမှ မဟုတ်တာ။ အဲဒီလို လုပ်ပြီးရရှိလာတဲ့ သူတော်ကောင်း စမာရိတန် စိတ်မျိုးဟာ အဖွဲ့များပေါ် အခြေတည်နေတဲ့ ဝီတိသုခမျိုးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားသာ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ဝင်မလုပ်ဘဲ ငွေလှူလိုက်ရင် ခင်ဗျားလှူလိုက်တဲ့ငွေကို ပထမတန်း အထူးကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့အစည်းတွေဖြစ်တဲ့ မက်ဒီဆင် ဆန်စ် ဖရန်ကိုယာ၊ ကမ္ဘာ့ကြက်ခြေနီအဖွဲ့၊ ယူနီဆက် စတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေက အကျိုးရှိ အထိရောက်ဆုံးဖြစ်အောင် သုံးစွဲပေးပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်သာ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ပြီး ကျွမ်းကျင်သူ အထူးပြုအဖွဲ့အစည်းတွေထဲကို ငွေပဲ လှူပါ။

၃။ ခင်ဗျားရဲ့ သတင်းရရှိမှု အရင်းအမြစ်တွေကို ကန့်သတ်ပစ်ပါ။ အထူးသဖြင့် လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ ကပ်ဘေးတွေနဲ့ ပတ်သက်ရင်ပေါ့။ ခင်ဗျားရဲ့ တီဗီရှေ့မှာ ထိုင်၊ ဘေးဒုက္ခ ကပ်ဆိုးဆိုးရောက်တဲ့ သတင်းတွေကိုကြည့်ပြီး ခင်ဗျားရဲ့လက်သီးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်နေတာဟာ ဘာအကျိုးမှ မရှိပါဘူး။ ဒုက္ခခံစားနေရသူတွေ အတွက်ရော၊ ခင်ဗျားအတွက်ရော ဘာအကျိုးမှ မရှိပါဘူး။ ကမ္ဘာ့ ကပ်ဆိုး ဘေးဒုက္ခတွေအပေါ်မှာ စိတ်ဝင်စားနေတာဟာ သူတစ်ပါးလိင်ဆက်ဆံတာကို ချောင်းကြည့်ပြီး သာယာနေတတ်သူတွေအဆင့်ထက် ဘာမှ မပိုပါဘူး။ အဲသလို ဘေးဒုက္ခ ကပ်ဆိုးတွေရဲ့ သတင်းတွေကို စုဆောင်းနေတာဟာ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား လူသားချင်း စာနာထောက်ထားတတ်သူ တစ်ဦး အဖြစ်ခံစားရမိစေပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား လှည့်စားပြီး ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်နေခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒုက္ခခံစားနေရသူတွေ အပေါ်ကိုရောပေါ့။ တကယ်လို့ ပဋိပက္ခတွေ၊ စစ်ပွဲတွေ၊ ဘေးဒုက္ခကပ်ဆိုးတွေအကြောင်းကို ခင်ဗျားတကယ်နားလည်ချင်ရင် သတင်းတွေကြည့်နေတာထက် စာအုပ်တစ်အုပ် ဖတ်တာက ပိုကောင်းပါတယ်။ အဲဒါတွေ ဖြစ်ပွားပြီးနောက်နစ်မှာ အဲဒီစာအုပ်ကို မထုတ်နိုင်သေးဘူးဆိုရင်တောင်မှ စာအုပ်ထွက်တဲ့အချိန်အထိ စောင့်ဖတ်တာက ပိုကောင်းပါတယ်။ လတ်တလောဖြစ်နေတဲ့ သတင်းတွေကို နားထောင်နေရင်းလည်း ခင်ဗျား အတွေးနဲ့ စာနာနေတာကလွဲလို့ ဘာမှ လုပ်ပေးနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

၄။ ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာဂြိုဟ်အပါအဝင် မရေမတွက်နိုင်သော ဂြိုဟ်ကမ္ဘာတွေအပေါ်မှာ အသက်ပေါင်းများစွာ၊ ပဋိပက္ခပေါင်းများစွာ၊ ဘေးဒုက္ခကပ်ဆိုးပေါင်းများစွာနဲ့ ဖွဲ့တည်ထားကြတယ်လို့ ခင်ဗျား ကြောင်းကျိုးကျနာစွာနဲ့ ယူဆနိုင်ပါတယ်။ ဒီအတွေးအခေါ်ဟာ အမြင်တစ်မျိုး ရရှိဖို့ ကျွန်တော်တို့ကို အကူအညီပေးနိုင်ပါတယ်။ တနည်း ပြောရရင် မိစ္ဆာဟာ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးရဲ့ ဝန်းကျင်မှာ အမြဲတမ်း ရှိနေပါတယ်။ အဲဒါဟာ အမြဲတမ်းမှန်ကန်ပြီး ရှောင်လွှဲဖယ်ရှားလို့ မရတဲ့ ကိစ္စရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားရဲ့ ကိုယ်ပိုင်

ရင်းမြစ်တွေကတော့ အကန့်အသတ်နဲ့သာ ရှိတာပါ။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားအနေနဲ့က စူးစိုက်ကန့်သတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရမယ့်နယ်ပယ်ကို ရွေးချယ်ဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ကူညီ ကယ်ဆယ်ရေး နှစ်ဖွဲ့ သို့မဟုတ် သုံးဖွဲ့လောက်ကို ရွေးချယ်ပြီး ထိရောက်အောင် ရက်ရက်ရောရော လှူဒါန်းပါ။ ပြီးရင်တော့ ကျန်တဲ့အရာတွေ (ခင်ဗျားရဲ့မြို့မှာဖြစ်ဖြစ်၊ ခင်ဗျားရဲ့ နိုင်ငံမှာဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီကမ္ဘာကြီးပေါ်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ အခြားကြယ်စင်စုတစ်ခုပေါ်မှာဖြစ်ဖြစ်) ကိုတော့ ခင်ဗျား လျှစ်လျူရှုပြီး ဖြစ်တဲ့အတိုင်း လက်ခံလိုက်ပါတော့။

၅။ ကမ္ဘာ့အရေးကိစ္စတွေအတွက် ခင်ဗျားတာဝန်ခံရဖို့ မရှိပါဘူး။ ဒီလိုပြောလိုက်တာဟာ ကြမ်းတမ်းခက်မာပြီး အကြင်နာတရား မဲ့ရာတော့ရောက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ အမှန်တရားဖြစ်ပါတယ်။ ရူပဗေဒပညာရပ်နဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆရာရဲ့ရဲ့ ရစ်ချက်ဖိုင်းမန်းဟာ အဲ့သလို အလားတူစကားမျိုးကို ကွန်ပျူတာတွေရဲ့ ဖခင်ကြီးလို့ တင်စား ခေါ်ဝေါ်ခံရတဲ့ ထူးချွန်တဲ့ သင်္ချာပညာရှင် ဂျွန် ဗွန် နူးမန်း ဆီကနေ ကြားခဲ့ရဖူးပါတယ်။ “ဂျွန်က ကျွန်တော့်ကို စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ အတွေးအခေါ်တစ်ခု ပေးခဲ့ပါတယ်.. အဲ့ဒါကတော့ မင်းနေထိုင်နေရ တဲ့ လောကကြီးအတွက် မင်းမှာ ဘာတာဝန်မှ မရှိပါဘူးတဲ့ .. အဲ့ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ သူ့ရဲ့ အကြံပေးစကားကို နာခံပြီး လူမှုရေးဆိုင်ရာ တာဝန်မရှိမှု ဆိုတဲ့ အင်မတန် အားကောင်းတဲ့ အရာတစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပါတယ် .. အဲ့ဒီအရာဟာ ကျွန်တော့်ကို အရင်ကထက်စာပြီး ပိုမိုပျော်ရွှင်တတ်တဲ့ သူတစ်ယောက် ဖြစ်လာစေခဲ့ပါတယ်” ..။ ဖိုင်းမန်းပြောတဲ့ လူမှုရေးရာ တာဝန်မရှိမှု ဆိုတာကို အနက်ဖွင့်ရရင် အောက်ပါ အချက်တွေ ပါဝင်ပါတယ်။ အာဖရိကမှာ ဆေးရုံတစ်ရုံဆောက်မပေးဘဲ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်သာ စူးစိုက် လုပ်ဆောင်နေမိတဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်နေတတ်တာမျိုး မဖြစ်ပါနဲ့။ အလက်ပိုမှာ ငုံးပေါက်ကျပြီးသေသွားတဲ့ သူတွေထက်စာရင် ငါ့အခြေအနေက တော်သေးတာပေါ့ လို့တွေးမိနေတာအတွက် စိတ်မကောင်းမဖြစ်ပါနဲ့။ ခင်ဗျားလဲ အဲ့ဒီအခြေအနေမျိုး ရောက်ချင်ရောက်သွားနိုင်တာပါပဲ။ တည့်မတ်၊ အလုပ်ဖြစ်တဲ့ ဘဝမှာနေပါ။ မကောင်းဆိုးဝါး တစ်ကောင်လို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ခံစားနေရတာမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ဒီအကြံပေးချက်တွေအတိုင်း လိုက်နာပြီး နေထိုင်ရင်ပဲ ခင်ဗျားဟာ လောကကို အကျိုးပြုတတ်သူတစ်ဦး ဖြစ်နေပါ ပြီ။

အချုပ်ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ကမ္ဘာ့အရေးကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လို သဘောထားရမလဲ ဆိုတဲ့ မဟာဗျူဟာ တစ်ခုကို ရှာဖွေပါ။ ကျွန်တော်အကြံပေးတဲ့ အတိုင်း တသွေမတိမ်း ဖြစ်စေရမယ်လို့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အစီအမံတစ်ခု ရှိထားဖို့ကတော့ အရေးကြီးပါတယ်။ အဲ့သလိုမှ မဟုတ်ဘူးဆိုရင်တော့ ခင်ဗျား ဘဝက ခက်ခဲ ကြမ်းတမ်းနေပါလိမ့်မယ်။ အဲ့သလိုမှ မဟုတ်ရင် ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားနဲ့ မဆိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေကို တာဝန်ရှိနေသယောင်ယောင် လိုက်လံခံစားပြီး အပြစ်ရှိသလိုလို ခံစားနေရပါလိမ့်မယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ အဲ့ဒီ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတွေ ပီပြီး ဘာမှအလုပ်မဖြစ်တဲ့ ဘဝနဲ့ နေထိုင်နေရပါလိမ့်မယ်။

၃၅။ စူးစိုက်ရှုကြည့်မှု ထောင်ခြောက်
(ခင်ဗျားရဲ့ အရေးအကြီးဆုံး အရင်းအမြစ်တွေကို ဘယ်လို စီမံခန့်ခွဲမလဲ)

+++++

ခင်ဗျားဟာ စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုထဲမှာ ထိုင်နေပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ မျက်လုံးတွေဟာ မိန်းစာရွက်ကို စကန်ဖတ်သလို ကြည့်နေပါတယ်။ “အံ့ဩဖွယ်ရာ အရသာ” လို့ အမည်ပေး ထားတဲ့ ဆက်မိန်းကိုပဲ မှာရမလား စားချင်တာတွေကို တစ်ခုချင်းပဲ ရွေးမှာရတဲ့ အလာကတစ်ခုမှာ မလားဆိုပြီး ခင်ဗျား ရွေးချယ်ဖို့ စဉ်းစားနေပါတယ်။ မကြာခင်မှာပဲ ခင်ဗျား သိလိုက်တာက ခံတွင်းလိုက်စာနဲ့ အဓိက ဟင်းပွဲတွေအားလုံးကို ပေါင်းလိုက်ရင် ဆက်မိန်းထက် ဈေးပိုကြီးနေပြီး ဆက်မိန်းမှာက ပိုင်တောင် အဆစ်ပါနေပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားဟာ ဆက်မိန်းကိုပဲ မှာလိုက်ပါတယ်။ စားပွဲထိုးက ပြုံးပြီး “ရွေးချယ်တာ တော်တယ် .. လူတိုင်း ဒါပဲ မှာကြတာ” လို့ပြောလိုက်ပါတယ်။

စားစရာတွေ တစ်ပွဲပြီးတစ်ပွဲ ရောက်လာပါတယ်။ ပထမဆုံး ခံတွင်းမြန်စွာ တစ်ခုရောက်လာပါတယ်။ နောက်တော့ ငန်းအသည်း လေးမျိုးလာပါတယ်။ ကညွတ်နဲ့ ထရောက်ငါး ဆားစိမ် လာပါတယ်။ ချောကလက် ဆာဗရင်းကိတ်နဲ့ စတော်ဘယ်ရီ လာပါတယ်။ သမင်သား လာပါတယ်။ ချိတ်အစုံနဲ့ သဖန်းသီးအနှစ် လာပါတယ်။ အီတလီဗက်ထုပ် လာပါတယ်။ အအီပြေပြီး ခံတွင်းရှင်းအောင် ရှောက်ရှာလပတ်ရည် လာပါတယ်။ အဲ့ဒီနောက်မှာ ဘဲရင်ပုံ၊ ခရမ်းသီးနဲ့အာလူးဟင်းနဲ့ ပေါင်မုန့်အချို့တို့ လာပါတယ်။ ဟင်းပွဲတွေဟာ အဆက်မပြတ် လာနေပါတယ်။ အဲ့ဒီနောက်မှာတော့ အမျိုးမျိုးသော ပိုင်တွေဟာ ကျပန်းပုံစံနဲ့ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ရောက်လာပါတယ်။ ဟင်းပွဲအမျိုး နှစ်ဆယ်လောက် စားပြီးတဲ့အချိန်မှာတော့ ခင်ဗျား ဘီလ်တောင်းလိုက်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဘဝမှာ ဘယ်တုန်းကမှ ဒီလောက် ဗိုက်တင်းကားအောင် မစားခဲ့ဖူးပါဘူး။ ဒီလောက်ရှုပ်ထွေးပြီး အမျိုးစုံလှတဲ့ အစားအစာတွေကို မစားခဲ့ဖူးပါဘူး။ ပြီးတော့ အစာစားပြီးချိန်မှာလည်း အခုလို ဖျားချင်သလိုလို တစ်ခါမှ မဖြစ်ခဲ့ဖူးပါဘူး။

တကယ်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ညစာစားပွဲတစ်ခုကို ကြည့်ကြရအောင်။ ဧည့်သည်တွေထဲမှာ ပါရင်းဘတ်ဖတ်၊ ဘီလ်ဂိတ် စတဲ့ ဘီလျံနာတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ ဘီဂိတ်လ်က အခြားသူတွေကို “ခင်ဗျားတို့ရဲ့ အောင်မြင်မှုမှာ ဘယ်အချက်တွေက အဓိကကျသလဲ” လို့မေးလိုက်ပါတယ်။ ဘတ်ဖတ်က “စူးစိုက် ရှုကြည့်မှု” လို့ဖြေခဲ့ပြီး အဲ့ဒါကို ဘီဂိတ်လ်ကလည်း သဘောတူ ခဲ့ပါတယ်။ စူးစိုက်ရှုကြည့်မှုဟာ တကယ်ပဲ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲ့ဒီစူးစိုက်ရှုကြည့်မှုကို ဘယ်လိုထိန်းကျောင်းမောင်းနှင်မလဲ ဆိုတဲ့အချက်ကလည်း တူညီစွာပဲ အရေးပါ လှပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ စူးစိုက်ရှုကြည့်ရမယ့်အရာတွေကို ကျွန်တော်တို့ကြိုက်တဲ့ အလာကတိလိုမျိုးရွေးချယ်ရမယ့်အစား အခြားသူတွေက ဖန်တီးပေးထားတဲ့ “သတင်းအချက်အလက် စမ်းသပ်မှု မီနူး” ဆိုတဲ့ ကျွန်တော်တို့နဲ့ မဆိုင်တဲ့ အရာတွေအပေါ်မှာ စူးစိုက်ရှုကြည့်နေမိကြတာများပါတယ်။ အီးမေးလ်တွေ၊ ဖေ့စ်ဘွတ်ခ် စတေးတပ်တွေ၊ စာတို့တွေ၊ တွစ်တာပို့စ်တွေ၊ သတိပေးချက်သတင်းတွေ၊ ကမ္ဘာ့အနှံ့က အကြောင်းအရာသစ်တွေ၊ စာရွက်စာတမ်းလင့်ခ်တွေ၊ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်ပေါ်က ဗီဒီယိုလင့်ခ်တွေ၊ ကျွန်တော်တို့ မျက်လုံးတွေက မြင်နိုင်သမျှ လေဆိပ်တွေ ရထားဘူတာရုံတွေ ရထားလမ်းတလျှောက်က ဖန်သားစခရင်မိတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အာရုံတွေကို ဆွဲငင်သိမ်းပိုက်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဂရုမပြုမိရင် အနှစ်သာရမရှိ၊ ဘာအကျိုးကျေးဇူးမှမရှိတဲ့ အရာတွေထဲမှာ မြှော့ပါသွားတတ်ကြပါတယ်။ သတင်းအချက်အလက်တွေက ကျွန်တော်တို့ကို မြှူဆွယ်နေကြပါတယ်။ ပရောပရီလုပ်နေကြပါတယ်။ ညှို့ချက်တွေသွင်းနေကြပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ မြှောက်ပင့်မြှူဆွယ်သိမ်းသွင်းမှုတွေကြားမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘုရင်တစ်ပါးလိုကို အထင်ရောက်သွားတတ်ပါတယ်။ အဲ့သလိုထင်သွားမိပေမယ့် တကယ့်လက်တွေ့မှာတော့ မလိုလားအပ်တဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေရဲ့ ကြိုးဆွဲရာ လိုက်ကနေမိတတ်တဲ့ ကျွန်တွေလိုကို ဖြစ်နေတာပါပဲ။

ဒီလိုမျိုး ကျွန်တော်တို့ကို ဆွဲဆောင်နေတဲ့ ကမ်းလှမ်းမှုတွေအားလုံးဟာ ခိုးသားတွေလိုပါပဲ။ လက်ဆောင်တွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ ဆုံးရှုံးမှုတွေပါပဲ။ အောင်မြင်မှုတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဆီက လျှော့ပါးသွားအောင်လုပ်မယ့်အရာတွေချည်းပါပဲ။ တိုးပွားလာစေမယ့် အရာတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ ဘယ်လောက်ပဲ လှပအောင် ဒီဇိုင်းဆင်ထားတဲ့ အင်စတာ ဂရမ်ပို့စ်တစ်ခု ဖြစ်ပါစေ ကျွန်တော်တို့ဆီက တစ်ခုခု ရယူဖို့ ကြိုးပမ်းဖို့ ဆိုတဲ့ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ဆီ ရောက်အောင်ပို့လိုက်တဲ့ အရာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးရ စက်ရပ် သတင်းဆိုတဲ့ အရာတွေဟာလည်း အလားတူပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဆီရောက်လာတဲ့ အီးမေးလ်တစ်စောင် (အများစုသော ကိစ္စရပ်တွေမှာ) ဟာလည်း ထို့အတူပါပဲ။ အဲ့ဒီအီးမေးလ်ကို

ဖွင့်ဖတ်လိုက်မိပြီဆိုတာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ပေးလိုက်ရပါပြီ။ ဘာတွေလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စူးစိုက်မှုကြည့်မှုတွေ၊ အချိန်တွေနဲ့ တစ်ခါတစ်လေမှာ ငွေကြေးပါ ပေးလိုက်ရတာမျိုးပါ။

စူးစိုက်မှုကြည့်မှု၊ အချိန်နဲ့ ငွေကြေးဟာ ကျွန်တော်တို့အတွက် အရေးအကြီးဆုံး အရင်းအမြစ်သုံးခု ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ကနစ်အကြောင်းကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပြီးသားဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အချိန်နဲ့ ငွေအတွက် “အလုပ်” နဲ့ “အရင်းအနှီး” ဆိုတဲ့ သိပ္ပံနည်းကျ ဝေါဟာရတွေတောင် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စူးစိုက်မှုကြည့်မှု အကြောင်းကိုတော့ လူတွေ သိပ်နားမလည်ကြပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့ခေတ်ကာလအချိန်အတွက်ဆိုရင် ဒီအရင်းအမြစ်သုံးခုအနက်က စူးစိုက်မှုကြည့်မှုဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အောင်မြင်မှုနဲ့ ကောင်မွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ရာအတွက်မှာ အရေးအကြီးဆုံးနဲ့ တန်ဖိုးအရှိဆုံး အရင်းအမြစ်တစ်ခုပါ။ ဒါပေမယ့်လည်း စူးစိုက်မှုကြည့်မှု အကြောင်းပြောကြရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ စနစ်ကျလှတဲ့ အမှားတစ်ခုနဲ့ ကြုံရစမြဲဖြစ်ပါတယ်။ အောက်မှာတော့ အဲဒီအမှားကို ရှောင်ရှားနိုင်မယ့် အဓိက နည်းလမ်းတချို့ကို ဖော်ပြပေးလိုက်ပါတယ်။

၁။ အသစ်ကလေးတွေဆိုတာနဲ့ ကိုယ်နဲ့သက်ဆိုင်တဲ့အရာတွေဆိုတာကို မရောထွေးပစ်လိုက်ပါနဲ့။ အသစ်ထွင်လိုက်တဲ့အရာတိုင်း (ထုတ်ကုန်၊ ထင်မြင်ယူဆချက်၊ ပစ္စည်းသစ်) ဟာ ပရိသတ်လိုပါတယ်။ ကမ္ဘာလောကကြီးက ပိုမိုဆူညံကျယ်လောင်လေလေ အသစ်ဆိုတဲ့အရာတွေကလည်း သူတို့အသံကို လူတွေကြားဖို့အတွက် ပိုမိုကျယ်ကျယ် လောင်လောင် အော်ရလေလေပါပဲ။ အဲဒီဆူညံသံတွေအပေါ်မှာ မပြီတွယ် မစူးစိုက်လိုက်မိပါစေနဲ့။ အဲဒီ အသစ်ဆိုတဲ့ အရာတွေအများစုဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ မသက်ဆိုင်လှတဲ့ အရာတွေသာ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။

၂။ အခမဲ့ ပေးပါတယ် ဆိုတဲ့ အရာ သို့မဟုတ် နည်းပညာတွေကို ရှောင်ပါ။ သူတို့ဟာ စူးစိုက်မှုကြည့်မှု ထောင်ချောက်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားအဲဒီအရာတွေကို သုံးလိုက်တာနဲ့ သူတို့ဟာ ကြော်ငြာတွေပိုပြီး ပိုက်ဆံရှာကြတော့မှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီထောင်ချောက်တွေထဲ ဘာကြောင့်များ ကိုယ့်သဘောနဲ့ကိုယ် လျှောက်ဝင်သွားမှာလဲ။

၃။ “မာလ်တီမီဒီယာ” လို့ခေါ်တဲ့အရာအားလုံးကို ဝေးဝေးက ရှောင်ပါ။ ပုံတွေ၊ ရွေ့လျားလှုပ်ရှားနေတဲ့ ပုံတွေနဲ့ (အနာဂတ်မှာ ဖြစ်လာမယ့်) အစစ်အမှန် အတုအယောင် (virtual reality) ဟာ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေကို ကိုင်တွယ်ပြုပြင်စီရင်ပြီး ခင်ဗျားဆုံးဖြတ်ချက်တွေရဲ့ အရည်အသွေးကို ကျဆင်းစေပါလိမ့်မယ်။ သတင်းအချက်အလက်တွေကို လိုချင်တယ် ဆိုရင်တော့ ရေးသားထားတဲ့ ပုံစံ ဖြစ်တဲ့ စာအုပ် တွေက အကောင်းဆုံးပါပဲ။ အနည်းဆုံးတော့ ဟိုက်ပါလင့်နဲ့ ချပေးထားတဲ့ အီးဘုတ်တွေပေါ့။

၄။ စူးစိုက်မှုကြည့်မှုကို ခွဲခြားပိုင်းခြားလို့ မရဘူးဆိုတာကို ဂရုပြုပါ။ သူက အချိန်တို့ ငွေကြေးတို့နဲ့ မတူပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ ဖုန်းထဲက ဖွဲ့စည်းပုံပေါ်မှာပေါ်နေတဲ့ အရာတစ်ခုအပေါ် အာရုံကျနေပြီဆိုရင် ခင်ဗျားဘေးမှာထိုင်နေတဲ့သူတစ်ဦးအပေါ် အာရုံစူးစိုက်ပေးဖို့ဆိုတာ လုံးဝ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။

၅။ အားသာတဲ့အနေအထားကနေ ပြုမူဆောင်ရွက်ပါ။ အားနည်းတဲ့အနေအထားနဲ့ မပြုမူ မဆောင်ရွက်ပါနဲ့။ လူတွေက ခင်ဗျားရဲ့ အာရုံစူးစိုက်မှုကို ရယူဖို့ တစ်ခုခု ပို့လိုက်လို့ ခင်ဗျားက အာရုံသွားစိုက်လိုက်မိပြီဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ အလိုအလျှောက်ပဲ အားနည်းတဲ့ အနေအထားကို ရောက်သွားပါပြီ။ ကြော်ငြာသမားတစ်ယောက်၊ စာနယ်ဇင်းသမား တစ်ယောက်၊ ဖွဲ့စည်းတတ်သူ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ဘာကြောင့်များ ခင်ဗျားရဲ့ စူးစိုက်မှုကြည့်မှုအပေါ် လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ခွင့် ပေးရမှာလဲ။ ပိုရှေ့ကားကြော်ငြာတစ်ခု၊ ထရပ်ရှု တွစ်တာပေါ်တင်လိုက်တဲ့ နောက်ဆုံးပို့စ်တစ်ခု၊ ချစ်စရာခွေးလေးတွေရဲ့ ဗီဒီယိုကလစ်တစ်ခုစတဲ့ အရာတွေဟာ ခင်ဗျားကို ပိုမိုပျော်ရွှင်စေနိုင်သလို ရှေ့ရောက်ဖို့ကိုလည်း ဘာမှ အထောက်အကူ ပြုနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အင်စတာဂရမ် မရှိခင်ကတောင်မှ တွေးခေါ်ပညာရှင် အက်ပီတီးတစ်ယောက် အလားတူကောက်ချက်တစ်ခုကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်လောက်ကတည်းက ချခဲ့ဖူးပါတယ်။ “ခင်ဗျားရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို လူတစ်ယောက်က သူလမ်းမှာတွေ့ခဲ့တဲ့ လူစိမ်းတစ်ယောက်ဆီကို ပေးလိုက်ရင် ခင်ဗျား စိတ်ဆိုး ဒေါသထွက် ပါလိမ့်မယ် .. ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ကို စကားလုံးတွေသုံးပြီး ရှုပ်ထွေး တွေဝေအောင် လူတစ်ယောက်က လုပ်တာကို ခံလိုက်ရတာကိုကျတော့ ခင်ဗျား ရှက်စိတ် မဝင်ဘူးလား” တဲ့။

ဆိုးတာတစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဦးကျောက်ဟာ ဆင်းကဲဖြစ်စဉ်တစ်လျှောက်မှာ အပြောင်းအလဲ သေးသေးလေးတွေအပေါ်မှာ တိုက်ရိုက်တုံ့ပြန်တတ်ဖို့ကို ပုံသွင်းခံလာခဲ့ရ ပါတယ်။ ဒီမှာ ပင့်ကူတစ်ကောင် .. ဟိုမှာ မြွေတစ်ကောင် စသဖြင့်ပေါ့။ ဒီလို သေးငယ်တဲ့ အရာတွေအပေါ်မှာ အာရုံခံနိုင်တဲ့ အစွမ်းဟာ တစ်ချိန်တစ်ခါတုန်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရှင်ကျန်မှုအတွက် အရေးပါတဲ့အရာတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့လိုမျိုး အချိန်အခါမှာတော့ အရပ်မျက်နှာ အဖက်ဖက်ကနေ ပစ်ခတ်နေတဲ့ လှုံ့ဆော်မှုတွေရဲ့ ဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိဖို့ရာကသာ အရေးပါတဲ့ အလုပ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါပြီ။ ခေတ်ပြိုင်မီဒီယာတွေကို မှန်ကန်စွာ တုံ့ပြန်နိုင်ဖို့ရာဟာ ကျွန်တော်တို့အတွက်တော့ မွေးရာ ဗီဇပါ။ စွမ်းရည်တစ်ခု မဟုတ်သလို အင်တာနက်ပေါ်မှာ ဖတ်ပြီး လေ့လာရုံလောက်နဲ့ ရနိုင်တဲ့ စွမ်းရည်မျိုးလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ခင်ဗျား စာဖတ်တတ်ဖို့နဲ့ သင်္ချာတွက်တတ်ဖို့ ဘယ်လို လေ့လာသင်ယူခဲ့ရ ပါသလဲ။ ဖတ်တတ်၊ တွက်တတ်သူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံရုံနဲ့ တတ်လာပါသလား။ အဲဒီသလိုမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီစွမ်းရည်တွေကို နှစ်ကာလ အချိန်တွေပေးပြီး လေ့ကျင့်ရင်းနဲ့မှ ကျွမ်းကျင် တတ်မြောက်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခုလည်း အလားတူပါပဲ။ သတင်းအချက်အလက်တွေ၊ အင်တာနက်နဲ့၊ သတင်းတွေကို ဘယ်လို စီမံခန့်ခွဲမလဲ ဆိုတာကျွမ်းကျင်ဖို့အတွက် ပြင်းထန်တဲ့ လေ့ကျင့်သင်ယူမှုတွေ ပြုလုပ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ စူးစိုက်မှုကြည့်တတ်ဖို့ဆိုတာဟာ သင်ယူလို့ရနိုင်တဲ့ အရာဖြစ်ပါတယ်။

နောက်အချက်တစ်ခုကတော့ စူးစိုက်မှုကြည့်မှုနဲ့ ပျော်ရွှင်မှု ဖြစ်ပါတယ်။ စူးစိုက်မှုကြည့်မှုနဲ့ ပျော်ရွှင်မှု ဘယ်လို ပတ်သက်ပါသလဲ။ လုံးဝညီညွတ် ပတ်သက်ဆက်နွှယ်ပါတယ်။ “ခင်ဗျားရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဟာ ခင်ဗျားရဲ့ စူးစိုက်မှုကြည့်မှုကို ဘယ်လိုပြုလုပ်သလဲ ဆိုတာပေါ် မူတည်ပါတယ်” လို့ ပေါ့လဲ ဒီလန့်က ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ တူညီတဲ့ ဘဝဖြစ်ရပ်တစ်ခု (အပြု သို့မဟုတ် အဖျက်) ဟာ အဲဒီအရာအပေါ် ခင်ဗျား ဘယ်လိုစူးစိုက်မှုကြည့်သလဲ ဆိုတာပေါ်မူတည်ပြီး ခင်ဗျားရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်၊ အားနည်းစွာ သို့မဟုတ် လုံးဝ သက်ရောက်မှု မရှိ စဖြင့် ကွဲပြားခြားနားစွာ သက်ရောက်မှု ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။

အဓိက အားဖြင့် ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ စူးစိုက်မှုကြည့်မှုက မောင်းနှင်တဲ့အတိုင်း နေထိုင်နေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုစီဟာ ခင်ဗျားဆီကို တစ်ကြိမ်စီပဲ လာတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဖြစ်ရပ်ကလေး ခင်ဗျားဆီ ရောက်လာတဲ့အချိန်မှာ ခင်ဗျား ဘယ်လို ကောင်းမွန်စွာ စူးစိုက်မှုကြည့်ပြီး တုံ့ပြန်လိုက်နိုင်သလဲ ဆိုတာပေါ် မူတည်ပြီး အဲဒီဖြစ်ရပ်ဆီက ခင်ဗျား ဘယ်လောက်များများ ရနိုင်သလဲ ဆိုတာ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီသလို ဖြစ်ရပ်တိုင်းကနေ ကောင်းမွန်တဲ့အချက်တွေ များများ ရယူနိုင်လေလေ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝဟာ သာယာစိုပြေပြီး ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ဖြစ်လေလေပါပဲ။ သတင်းအချက်အလက်တစ်ခုခုနဲ့ ခင်ဗျားကြုံရတိုင်းမှာ ခင်ဗျားစားမယ့်အစားအစာတွေ၊ သောက်သုံးမယ့် ဆေးဝါးတွေအပေါ်မှာ ခင်ဗျား အလေးဂရုပြုသလိုမျိုးပဲ အဲဒီသတင်းအချက်အလက်အပေါ်မှာ သတိကြီးကြီးမားမားထားပြီး ဂရုတစိုက် ကိုင်တွယ်ပါ။ အဲဒါတွေထက် လျော့ပြီး သတင်းအချက်အလက်တွေကို မကိုင်တွယ် မတုန့်ပြန်လိုက်မိပါစေနဲ့။

၃၆။ နံနက်ပိုင်းမှာ၊ ဒါပေမယ့် နှစ်ကြိမ်ဖတ်ပါ။ .. အဲဒီစည်းမျဉ်းကို အသုံးပြုပါ
(ကျွန်တော်တို့ မှားယွင်းစွာ ဖတ်နေကြတယ်)

+++++

ဆွစ်ဇာလန် အမျိုးသား မီးရထားလုပ်ငန်းရဲ့ အကြိမ်ကြိမ်စီးလက်မှတ်ပေါ်မှာ တံဆိပ်တုံးခြောက်ခုစာ နေရာရှိပါတယ်။ ခရီးတစ်ခု မစမီမှာ ခင်ဗျားရဲ့လက်မှတ်ကို လိမ္မော်ရောင် စက်ထဲ ထည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ အဲဒီစက်က ရက်စွဲနဲ့အချိန်ကို လက်မှတ်ပေါ်မှာရှိကိန်းပေးပြီး လက်မှတ်ရဲ့ လက်ဖက်အစွန်းလေးကို အနည်းငယ်စုတ်ပြန်လိုက်ပါလိမ့်မယ်။ တံဆိပ်တုံး ခြောက်ကြိမ်ထုပြီးချိန်မှာတော့ အဲဒီလက်မှတ်က ဘာမှသုံးစားလို့ မရတော့ပါဘူး။

တံဆိပ်တုံးအချက်ငါးဆယ်ထုစာ စာအုပ်ဖတ်ခွင့်လက်မှတ်တစ်ခုကို စိတ်ကူးမြင်ယောင်ကြည့်ပါ။ စနစ်ကတော့ အထက်ကအတိုင်း အတူတူပါပဲ။ စာအုပ်တစ်အုပ် မဖတ်ခင်မှာ ခင်ဗျားလက်မှတ်ကို တံဆိပ်တုံး တစ်ခါထုရပါမယ်။ ဒါပေမယ့် ရထားလက်မှတ်နဲ့ မတူတာတစ်ခုက ဒီလက်မှတ်ဟာ ခင်ဗျားအတွက် တစ်ခုထဲသာရရှိမယ့် လက်မှတ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျား လက်မှတ်အသစ်တစ်စောင် ဘယ်တော့မှ ထပ်ဝယ်လို့ ရမှာမဟုတ်ပါဘူး။ လက်မှတ်မှာ တံဆိပ်တုံးထုတာ ပြည့်သွားတဲ့အချိန်မှာ ခင်ဗျားဟာ ဘယ်စာအုပ် အသစ်တစ်အုပ်ကိုမှ ဖွင့်လှန်ဖတ်ရှုခွင့်ရှိမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ စာအုပ် ခိုးဖတ်တာမျိုးလည်း လုပ်လို့ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘဝတာဝန်တာဝန်မှာ စာအုပ် ငါးဆယ်ပဲ ဖတ်ရမယ့် အနေအထားပါ။ လူအများစုအတွက်တော့ ဒါဟာ ပြဿနာတစ်ခု ဖြစ်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားလို ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်နေသူမျိုးအဖို့တော့ ထိတ်လန့်စရာ အနေအထား ပါပဲ။ ဒီလို စာအုပ်အနည်းငယ်ပဲဖတ်ရတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု တဝက်တမျက် အနေအထားနဲ့ ခင်ဗျားဘဝတာလျှောက်ကို ဘယ်လို ဖြတ်သန်းမလဲ။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်စာကြည့်ခန်းမှာ စာအုပ်သုံးထောင် ရှိပါတယ်။ သုံးပုံတစ်ပုံလောက်ကို ဖတ်ပြီးပါပြီ။ သုံးပုံတစ်ပုံလောက်ကို လုန်လှောကြည့်ရှုပြီးပါပြီ။ သုံးပုံတစ်ပုံ လောက်ကတော့ မဖတ်ရသေးပါဘူး။ ကျွန်တော်ဟာ ပုံမှန်ပဲ စာအုပ်အသစ်တွေ ဝယ်ဖြည့်လေ့ရှိပါတယ်။ နှစ်စဉ်ဆိုသလိုပဲ မလိုတဲ့ စာအုပ်ဟောင်းတွေရှင်းထုတ်ပြီး စာအုပ်အသစ်တွေ ပြန်ဝယ်ဖြည့် တာလည်း လုပ်လေ့ရှိပါတယ်။ စာအုပ်သုံးထောင်ဆိုတာဟာ ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်တဲ့ အီတလီက ပညာရှင် အမ်ဘာတို အီကို ရဲ့စာကြည့်ခန်း (စာအုပ်ပေါင်း သုံးသောင်းရှိ) နဲ့ နှိုင်းစာရင် ဘာမှမပြောပလောက်တဲ့ စာကြည့်ခန်း သေးသေးလေးသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ဟာ စာအုပ်ပါအကြောင်းအရာတွေကို မကြာခဏဆိုသလိုပဲ ပြန်စဉ်းစားကြည့်လို့ မမှတ်မိပါဘူး။ သေသေချာချာ အားစိုက်ပြီး စဉ်းစားရင်တောင်မှ ကျွန်တော့်မှတ်ဉာဏ်ထဲမှာ ရောထွေးနေပြီး အပိုင်းပိုင်း အစစလေးတွေ ကိုပဲ ဖြိုးဖြိုးဖျပ်ဖျပ် မှတ်မိနေပါတယ်။ တစ်ခါတစ်လေမှာတော့ စွန့်ပစ်ထားတဲ့ မြူတွေဆိုင်းနေတဲ့ နေရာက စွန့်ပစ်ထားတဲ့ လေ့ပျက်ကြီးတစ်စင်းလိုမျိုး ဝါကျစာကြောင်းလေးတွေ ဟာ ကျွန်တော့် မှတ်ဉာဏ်ထဲမှာ ဖျပ်ခနဲ ဖျပ်ခနဲ ပေါ်လာတတ်ပါတယ်။ တိတိကျကျ ပြတ်ပြတ်သားသား မှတ်မိတယ်ဆိုတာမျိုးက ရှားပါတယ်။ ကျွန်တော်တကယ်ဖတ်ပြီးပါပြီလို့ ပြောဖို့ခက်တဲ့ စာအုပ်အချို့လည်း ရှိပါတယ်။ အဲလိုစာအုပ်မျိုးကိုတော့ ကျွန်တော်ဟာ လုန်လှောကြည့်ရှုပြီး စာအုပ်ဘေးဖက်က မှတ်စုမျိုးလောက်ကိုသာ ဖတ်ကြည့်ဖူးတာပါ။ အဲသလို အခြေအနေမျိုးမှာ ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ မကောင်းလှတဲ့ မှတ်ဉာဏ်နဲ့ စာအုပ်တွေရဲ့ မှတ်သားလောက်စရာအချက်နည်းပါးမှု ဘယ်ဟာကို အပြစ်တင်ရမလဲတောင် မသိတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်မေးမြန်းကြည့်သမျှ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတွေ အားလုံးလည်း အဲသလိုပဲ ဆိုတာ သိရပါတယ်။ ကျွန်တော့်အဖို့ရာမှာတော့ စာအုပ်တွေမှာ တင်သာ အဲသလို ဖြစ်တာမဟုတ်ပါဘူး။ အက်ဆေးတွေ၊ ဆောင်းပါးတွေ၊ လေ့လာသုံးသပ်ချက်တွေနဲ့ ကျွန်တော်နှစ်သက်စွာ ဖတ်ရှုခဲ့တဲ့ အားလုံးသော စာတွေမှာ ဖြစ်နေတာမျိုးပါ။ ဖတ်ခဲ့သမျှတွေအားလုံးထဲက ဦးကျောက်ထဲမှာ စွဲထင်တင်ကျန်ခဲ့တာက နံနံလေးပါ။ တကယ်ကိုမှ နည်းနည်းလေးပါ။

ဖတ်သမျှရဲ့ အများစုသော အရာတွေ မေ့ပျောက်ကုန်တယ်ဆိုရင် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်ရခြင်းအကြောင်းရင်းက ဘာများဖြစ်မလဲ။ တကယ်တမ်းမှာတော့ ဖတ်နေရတဲ့ အခိုက်မှာ ရတဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှုကသာ အရေးအပါဆုံးပါ။ ဒါပေမယ့် ဖတ်ရတဲ့ တွေ့ကြုံခံစားမှုလေးကသာ အရေးကြီးတယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ စာတွေကို အလောတကြီး များများကြီး ကြီးအောင် ဘာလို့ ဖတ်နေကြတာလဲ။ အဲသလို အများကြီး ဖတ်ပြီးတော့ ဘာကြောင့်များ နံနံလေးသာ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ကျန်ရစ်ခဲ့တာလဲ။

အကြောင်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ စာတွေကို မှားယွင်းစွာဖတ်နေကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဖတ်သင့်တာကို သေသေချာချာ ရွေးချယ်ဖတ်ရမှု မပြုကြတဲ့အပြင် စေ့စေ့စပ်စပ် သေသေချာချာလည်း မဖတ်ကြပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ခွေးတစ်ကောင်မွေးထားတယ်ဆိုရင် ခွေးကိုလွှတ်ပေးပြီး အမဲကောင်တွေလိုက်ဖမ်းခိုင်းရမယ့်အစား ခွေးကို ကြိုးနဲ့ချည်ထားပြီး ဟောင်နေတာလေးကို နားထောင်နေရုံနဲ့ ကျေနပ်နေကြတာမျိုးနဲ့ တူနေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အာရုံစိုက်မှုဆိုတဲ့ တန်ဖိုးအရှိဆုံး ရင်းမြစ် ကို ထိုက်တန်မှုမရှိတဲ့ အရာတွေအတွက်သာ အသုံးပြုနေကြသလိုမျိုး ဖြစ်နေပါတယ်။

အခုတော့ ကျွန်တော်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တွေတုန်းက ကျွန်တော် စာဖတ်ခဲ့တဲ့ ပုံစံနဲ့ မတူညီတဲ့ နည်းလမ်းနဲ့ စာဖတ်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။ များနိုင်သမျှ များများ ဖတ်ရမယ့်အစား နည်းနိုင်သမျှ နည်းနည်းပဲ ဖတ်ပါတယ်။ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် စေ့စေ့စပ်စပ် ဖတ်ပါတယ်။ တစ်အုပ်ကို နှစ်ကြိမ်ပြန်ဖတ်ပါတယ်။ အဲသလိုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်ဟာ ဖတ်ရမယ့် စာအုပ်ကို သေသေချာချာ ရွေးချယ်တတ်လာပါတယ်။ စာအုပ်တစ်အုပ်ကိုတွေရင် အဲဒီစာအုပ်ကို ဖတ်သင့်သလား မဖတ်သင့်ဘူးလား ဆိုတာကို အများဆုံး ဆယ်မိနစ်လောက်ပဲ သုံးပြီး လေ့လာဆန်းစစ်လိုက်ပါတယ်။ အကြိမ်ကြိမ်စီး မီးရထားလက်မှတ် ဥပမာဟာ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော့်ကို တော်တော်လေး အကျိုးပြုပါတယ်။ ကျွန်တော့် လက်ထဲမှာကိုင်ထားတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ဟာ ကျွန်တော့်လက်မှတ်ပေါ်မှာရှိတဲ့ တံဆိပ်တုံးထုဖို့နေရာလေးကို အဆုံးရှုံးခံလိုက်ဖို့ ထိုက်တန်မှု ရှိ မရှိကို ကျွန်တော် စဉ်းစားတတ်လာပါ တယ်။ အဲသလို ကျောက်ကိုချလိုက်တဲ့အခါ ဖတ်သင့်တဲ့စာအုပ်က အနည်းငယ်ပဲ ကျန်ပါတော့တယ်။ အဲဒီအနည်းငယ်ပဲ ကျန်တော့တဲ့ စာအုပ်လေးတွေကို ကျွန်တော် စေ့စေ့စပ်စပ် သေသေချာချာဖတ်ပါတယ်။ နှစ်ကြိမ်ဖတ်ပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်ဟာ စည်းမျဉ်းတစ်ခုအနေနဲ့ လုပ်ဆောင်ပါတယ်။

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို နှစ်ကြိမ်ဖတ်တယ်လားလို့ လူတွေကမေးပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့် မဖတ်ရမှာလဲ။ ဂီတသီချင်းတွေ နားထောင်ရင်တောင်မှ ကျွန်တော်တို့ဟာ တစ်ကြိမ်ထက်မက အကြိမ်ကြိမ် နားထောင်ကြပါသေးတယ်။ ခင်ဗျားဟာ တူရိယာတစ်ခုခုကို တီးတတ်တဲ့သူဆိုရင် တစ်ကြိမ်တီးရုံနဲ့ သူ့သံစဉ် စကေးတွေအတိုင်း ထပ်တူတီးနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကို နားလည်သဘောပေါက်ပါလိမ့်မယ်။ နောက်သံစဉ်တစ်ခုကို မတက်ခင် ပထမသံစဉ်ကို အသားသေအောင် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် လေ့ကျင့်ရတာပါ။ စာအုပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ရင်ရော ဒီအတိုင်း ဘာကြောင့် မလုပ်သင့်ရမှာလဲ။

စာအုပ်တစ်အုပ်ကို နှစ်ကြိမ်ဖတ်တာနဲ့ တစ်ကြိမ်ထဲဖတ်တာ အကျိုးသက်ရောက်မှုခြင်း ကွာခြားပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပိုင် အတွေ့အကြုံအရဆိုရင် သက်ရောက်မှုက တော်တော်လေး ကွာခြားပါတယ်။ သက်ရောက်မှုကို ကျွန်တော်က ဆယ်ဆပွားနှုန်းနဲ့ သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ တစ်ကြိမ်ဖတ်လို့ ဦးကျောက်ထဲမှာ သုံးရာခိုင်နှုန်းလောက် ကျန်ခဲ့ရင် နှစ်ကြိမ်ဖတ်ရင် သုံးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းလောက် ကျန်ရစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်အမြဲမပြတ် စူးစမ်းမိတာက ဖြည်းဖြည်းချင်း အာရုံစိုက်ပြီး ဖတ်ရှုရင် ဘယ်လောက်များမှတ်မိနိုင်မလဲ။ တစ်စက္ကန့်လေး ကုန်လွန်သွားတဲ့အချိန်မှာ အကြောင်းအရာ အသစ် ဘယ်လောက်များများကို ခင်ဗျား မှတ်ယူထားနိုင်မလဲဆိုတာနဲ့ ဒီလို တိုင်းတာနိုင်တဲ့ လေ့လာနည်းနဲ့ ဖတ်ရှုသွားရင် ခင်ဗျားရဲ့ နားလည်မှု အသိဉာဏ်တွေ ဘယ်လောက်များ ကျယ်ပြန့်လာနိုင်မလဲ ဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ (၁၈၆၇) ခုနှစ်က ဘေဆယ်လ်မှာ ဒေါ့တိုယက်စကီးဟာ ဟိုးလ်ဘိုင်းနဲ့ရဲ့ “သချိုင်းဂူထဲက ခရစ်ရဲ့ သေဆုံးနေသော ရုပ်အလောင်း” ဆိုတဲ့ ပန်းချီကားကို မြင်တဲ့အချိန်မှာ ပန်းချီကားရဲ့ ဆွဲဆောင်မှုမှာ အံ့သြမင်သက်ပြီးရပ်ကြည့်နေလို့ သူ့ဇနီးက နာရီဝက်ကြာတဲ့အချိန်မှာ လာဆွဲခေါ်သွားရပါသတဲ့။ နှစ်နှစ်ကြာပြီးတဲ့ နောက် သူ့ရဲ့ “ငတုံး” ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုထဲမှာ သူဟာ အဲဒီပန်းချီကားအကြောင်းကို ဓါတ်ပုံရိုက်ယူထားခဲ့သည့်အလား အသေးစိတ် ပြန်လည် ရေးဖွဲ့ဖော်ပြနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ အိုင်ဖုန်း ထဲက လျှပ်တပြက်ရိုက်ချက်တွေကရော အဲဒီလောက်ထိထိရောက်ရောက် ပြန်လည်ဖွဲ့သီမှုမျိုးကို လုပ်ပေးနိုင်ပါ့မလား။ ခက်ခဲပါလိမ့်မယ်။ စာရေးဆရာကျော်ကြီးဟာ အဲဒီပန်းချီကားကို ပြန်လည်ရေးဖွဲ့ပြနိုင်ဖို့ရာအတွက် အဲဒီပန်းချီကားထဲကို သူ့ကိုသူ နှစ်ဝင်သွားအောင် လုပ်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ “နှစ်ဝင်သွားတယ်” ဆိုတဲ့စကားလုံးက ဒီနေရာမှာ အဓိက သော့ချက်စကားလုံးဖြစ်ပါတယ်။ နှစ်ဝင်သွားခြင်းဆိုတာနဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက်ကတော့ ရေပေါ်လျှပ်ပြေးခြင်း ဆိုတဲ့ စကားလုံးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အထက်ကပြောခဲ့တာတွေကို ပိုပြီးကျစ်လျစ်သန့်စင်သွားအောင် လုပ်ကြည့်ကြရအောင်။

၁။ ထိရောက်မှု အတိုင်းအတာ - စကားလုံးက နည်းပညာရပ် ဆန်နေပါတယ်။ စာအုပ်တစ်အုပ်အကြောင်းကို ခင်ဗျား ဝေဖန်သုံးသပ်ပြနိုင်ပါသလား။ ပြနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီလို ဖတ်နည်းမျိုးဟာ အသုံးဝင်မှု အဓိက နဲ့ ချစ်မှုရေးရာ ရသမဆန်တဲ့ ဖတ်နည်းမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ချစ်မှုရေးရာအကြောင်း ခဏထားလိုက်ကြပါဦးစို့။ စာအုပ်တစ်အုပ်ဖတ်ပြီး ခင်ဗျား ဦးကျောက်ထဲမှာ (စာအုပ်က ညှို့လွန်းလို့သော်လည်းကောင်း၊ ခင်ဗျား သေသေချာချာ မဖတ်ခဲ့လို့သော်လည်းကောင်း) ဘာမှ မကျန်ရစ်ခဲ့ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒါမျိုးကို သက်သက်အချိန်ဖြုန်းမှုလို့ သတ်မှတ်ပါတယ်။ စာအုပ်တစ်အုပ်ဟာ အုပ်တောင်တန်းကြီးတွေပေါ်ကနေ လေယာဉ်နဲ့ ရှုခင်းကြည့်တာမျိုး၊ လိင်ကိစ္စမျိုး စတဲ့ အပေါ်ယံကြောအရာ တွေထက် အရည်အသွေးအားဖြင့် ကွဲပြားခြားနားတဲ့ အရာတစ်ခုကို ပေးသင့်ပါတယ်။

၂။ ရာဇဝတ်မှုခင်းဆိုင်ရာ ဝတ္ထုတွေနဲ့ ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာ ဝတ္ထုမျိုးတွေကို ခင်ဗျားရဲ့ လက်မှတ်ပေါ်က စာရင်းထဲကနေ ဖယ်ထုတ်ထားလိုက်ပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ သူတို့ဆီကနေ မျှော်လင့်ချက်ကြီးကြီးမားမားရှိမှာမဟုတ်ဘဲ အဲဒါမျိုးကိုလည်း နှစ်ကြိမ်ထပ်ဖတ်ချင်မှာ မဟုတ်တာကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လူသတ်သမား ဘယ်သူလဲဆိုတာ သိပြီးသွားရင် နောက်တစ်ခေါက် ထပ်ဖတ်ချင်ကြတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

၃။ ခင်ဗျားရဲ့ တကိုယ်ရည် စာဖတ်လက်မှတ်မှာ စာအုပ်ဘယ်အုပ်စာလောက် ရှိသင့်သလဲဆိုတာကို ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်ရပါမယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ နောက်ဆယ်နှစ်စာကို စာအုပ် အုပ်တစ်ရာပဲ ဖတ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။ ပျမ်းမျှ တစ်နှစ်ကို ဆယ်အုပ်ပေါ့။ စာရေးသူတစ်ယောက်အတွက်တော့ အတော်နည်းပါးတဲ့ အရေအတွက် ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ဟာ အထက်မှာပြောခဲ့သလိုပဲ ကျွန်တော်ရွေးချယ်ထားတဲ့ အကောင်းဆုံးစာအုပ်တွေကို နှစ်ကြိမ်ဖတ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ တချို့ကို သုံးကြိမ်လည်း ဖတ်ကောင်း ဖတ်နိုင်ပါတယ်။ အဲသလို ဖတ်ခဲ့ရင် ကျွန်တော်ဟာ နှစ်သက်မှုအမြင့်ဆုံးရရှိပြီး ထိရောက်မှုကလည်း ဆယ်ဆလောက် တိုးပွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

၄။ ခင်ဗျားဟာ ငယ်သေးတယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ စာဖတ်လို့ကောင်းတဲ့အရွယ်ရဲ့ သုံးပုံတစ်ပုံမှာ ဝတ္ထုတွေ၊ ဝတ္ထုဗိုလ်တွေ၊ ကဗျာတွေ၊ အမျိုးမျိုးသော သုတစာပေတွေကို များနိုင်သမျှ များများဖတ်ပါ။ အရူးအမူးဖတ်ပါ။ အရည်အသွေးကို ဂရုမစိုက်ဘဲ များနိုင်သမျှ များများပြီးအောင်သာ ဖတ်ပါ။ ပြည့်အောင်ဖြည့်ပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အခန်း (၄၈) မှာ ဖော်ပြမယ့် သင်္ချာဆိုင်ရာ အယူအဆတစ်ခုဖြစ်တဲ့ “အတွင်းရေးမျိုးပြဿနာ” ဆိုတဲ့ အချက်ကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ ရှေးရိုးဆုံးဖြတ်မှုတွေမှာဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ လျှောက်ထားသူတွေအားလုံးထဲကမှ အကောင်းဆုံး အတွင်းရေးမျိုးကို ရွေးချယ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ မြေရှင်းနည်းက ခင်ဗျားဟာ အင်တာဗျူးပြုလုပ်ပြီး မြေဆိုသူတွေထဲက ပထမဆုံးအနေနဲ့ သုံးဆယ်ခုနှစ်ရာခိုင်နှုန်းကို ဖယ်ထုတ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ခွဲခြားမှုမရှိတဲ့ ဖတ်ရှုမှု (စာရင်းအင်း အသုံးအနှုန်းအရတော့ အမျိုးမျိုးသော နမူနာပုံစံတွေ) တွေပြုလုပ်ပြီး ရွေးချယ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို ရွေးချယ်တဲ့ အခါမှာ ခင်ဗျားစာဖတ်သက်တမ်းရဲ့ ပထမဆုံး သုံးပုံတစ်ပုံမှာ ရလာတဲ့ အသိတွေကို အခြေခံပြီးရွေးချယ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျား အဲသလို စာတွေဖတ်ထားမှသာ စာဖတ်သူဆိုတာ ဘယ်လို ဆိုတဲ့ ပုံစံတစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အဲသလို ဖတ်ထားခြင်းက ခင်ဗျားရဲ့ ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်းကိုလည်း ပိုမို ထက်မြက်စေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အထက်မှာ တင်ပြခဲ့တဲ့ စာဖတ်မှုပုံစံကို အသက်သုံးဆယ် မရောက်မချင်းတော့ စတင်မကျင့်သုံးပါနဲ့ဦး။ အသက်သုံးဆယ် နောက်ပိုင်း ရောက်ရင်တော့ အထက်မှာ တင်ပြခဲ့တဲ့ စည်းမျဉ်းအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးပြီးစာဖတ်ပါ။ အသက်သုံးဆယ်နောက်ပိုင်းမှာ ခပ်ညှည့်စာအုပ်တွေကို ဖတ်ဖို့ရာအတွက်တော့ ဘဝက တိုတောင်းလွန်း သွားပါပြီ။

၃၇။ တရားသေဆုပ်ကိုင်မှု ထောင်ချောက်
(တရားသေဆုပ်ကိုင်သူတွေဟာ အရာရာကို ရှင်းလင်းလွန်အောင် ဘာကြောင့်လုပ်တတ်ကြသလဲ)

+++++

ဇစ်တစ်ခု ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်ပါသလဲ။ အဲဒါကို ခင်ဗျားဘယ်လောက်နားလည်သလဲဆိုတာကို ဝ (လုံးဝနားမလည်ပါဘူး) ကနေ ၁၀ (ကောင်းကောင်းနားလည်ပါတယ်) အမှတ်ပေး ကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ အမှတ်ကို ချရေးထားလိုက်ပါ။ ကဲအခု စာရွက်တစ်ပိုင်းလောက်ယူပြီး ဇစ်တစ်ခု ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်တယ်ဆိုတာကို ပုံကြမ်းဆွဲကြည့်လိုက်ပါ။ ပြီးတော့ အကျဉ်းချုပ် ရှင်းပြချက်လေးပါ ရေးပေးပါ။ အဲသလိုရေးတဲ့အခါမှာ ဇစ်ဆိုတာကို ဘယ်တုန်းကမှ မမြင်ဖူး မကြားဖူးသူတစ်ဦးကို နားလည်သွားအောင် ရှင်းပြနေတယ်လို့ သဘောထားပြီး ရေးကြည့်ပါ။ အချိန် မိနစ်အနည်းငယ်ပေးပြီး ရေးကြည့်ပါ။ ပြီးသွားပြီလား။ အခု ဇစ်ဆိုတာကို ခင်ဗျားဘယ်လောက်နားလည်သလဲ ဆိုတဲ့ အမှတ်ပေးမှုကို ပြန်သုံးသပ်ကြည့်ပါဦး။

ယေးလ်တက္ကသိုလ်က သုတေသနသမားတွေဖြစ်တဲ့ လီယိုနစ်ဒ် ရိုဇ်နီဘလစ်တန်နဲ့ ဖရန်နို ကိုင်းယဲလ်တို့ဟာ ရာချီတဲ့လူတွေကို အဲသလို ရိုးရှင်းတဲ့မေးခွန်းလေးတွေ မေးပြီး လေ့လာ ဆန်းစစ်မှု ပြုခဲ့ကြပါတယ်။ တိုင်းလက်အိမ်သာတွေ ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်သလဲ။ ဘတ္တရီတွေ ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်သလဲ။ စသဖြင့်ပေါ့။ ရလဒ်တွေကတော့ အကုန်လုံး အတူတူတွေ ချည်းပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီအရာတွေအကြောင်းကို အသေးစိတ်ရှင်းပြစမ်းပါလို့ မပြောမချင်းအချိန်အထိ အဲဒီအရာတွေကို ကျွန်တော်တို့ ကောင်းကောင်းနားလည်တယ်လို့ ထင်နေကြတဲ့သူတွေချည်းပါပဲ။ အဲသလို လုပ်ခိုင်းပြီးမှသာ ကျွန်တော်တို့သိတယ်လို့ထင်နေတာတွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့တကယ်သိတာတွေရဲ့ ကြားထဲမှာ ဘယ်လောက်ကွာဟမှု ရှိနေတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့ နားလည်သိမြင်လာကြပါတယ်။ ခင်ဗျားလည်း အလားတူပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားတကယ်သိတာထက် ပိုပြီးသိနေတယ်လို့ ယုံကြည်နေမိပါလိမ့်မယ်။ ဒါကို ဗဟုသုတဆိုင်ရာ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှုလို့ ခေါ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ဇစ်လို၊ အိမ်သာလို ရိုးရှင်းတဲ့ ကိစ္စလေးတွေမှာတောင် အသိရှုပ်ထွေးဝေဝါးနေမယ်ဆိုရင် တကယ်ကြီးမားတဲ့ မေးခွန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ရင် ဘယ်လောက်များ ဝေဝါးနေလိမ့်မလဲဆိုတာကို စိတ်ကူးကြည့်လို့ ရနိုင်ပါတယ်။ ရေရှည်မှာ အခြားတိုင်းပြည်က ရွှေ့ပြောင်းလာတဲ့သူ ဘယ်လောက်များများကို လက်ခံတာ ကောင်းမလဲ။ မျိုးရိုးဗီဇ ကုထုံးကို ခွင့်ပြုသင့်သလား။ ကိုယ်ပိုင်သေနတ် ကိုင်ဆောင်ခွင့်ပေးခြင်းဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ပိုမိုလိုမြဲစိတ်ချရစေမလား .. စတဲ့မေးခွန်းမျိုးတွေပါ။

ဒီလို ကိုင်တွယ်ရခက်တဲ့ မေးခွန်းမျိုးတွေနဲ့ ကြုံခဲ့ရင်တောင်မှ အဖြေတွေဟာ စက်သေနတ်ထဲကထွက်လာတဲ့ကျည်ဆံတွေလို ပေါ်ထွက်လာပါလိမ့်ဦးမယ်။ ဒါပေမယ့် ရိုးရိုးသားသား ပြန်စဉ်းစားကြည့်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီကိစ္စတွေကို သေသေချာချာ စဉ်းစားသုံးသပ်မှု မပြုဘဲ ပြောနေကြတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ တစ်ခါတစ်လေ အပေါ်ယံအနေနဲ့ တောင်မှ မစဉ်းစားဘဲ ပြောနေတာမျိုး ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စတွေဟာ ဇစ်တွေ၊ တိုင်းလက်အိမ်သာတွေ၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စတွေအပေါ် သက်ရောက်မှု တစ်ခုခု ရှိသွားပြီဆိုရင် ဖြစ်လာနိုင်မယ့် အကျိုးဆက်တွေဟာ အိမ်သာရေဆွဲချလိုက်တာထက် ပိုမိုများပြား ပြီး ပိုမိုရှုပ်ထွေးတတ်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။ သက်ရောက်မှုတွေရဲ့ ပထမလှိုင်းလောက်ကို စဉ်းစားရုံနဲ့ မလုံလောက်ပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ သက်ရောက်မှုတွေရဲ့ သက်ရောက်မှုရဲ့ သက်ရောက်မှု တွေကိုပါ ထည့်စဉ်းစားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သက်ရောက်မှုတွေရဲ့ ကွင်းဆက်သက်ရောက်မှုတွေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဖို့က နေ့ရက်တွေ၊ ရက်သတ္တပတ်တွေ အများကြီး အချိန်ယူရပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ လန့်ချီပြီးတောင် ကြာတတ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒီလိုမျိုးစဉ်းစားဖို့ ဘယ်သူက အချိန်ပေး၊ စွမ်းအားအကူအညီပေးလဲ။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ လွယ်ကူသက်သာမယ့် ဖြတ်လမ်းနည်းတစ်ခုကို သုံးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ တစ်ခုခု ထူးခြားတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုနဲ့ ကြုံပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီအကြောင်း အရာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ်တွေကိုဖတ်၊ ကျွမ်းကျင်သူတွေနဲ့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေး စတာတွေလုပ်ရမယ့်အစား ကျွန်တော်တို့နဲ့ တန်းတူနီးစပ်သူတွေရဲ့ အထင်အမြင်တွေကိုပဲ ရယူလေ့ ရှိကြပါတယ်။ တန်းတူနီးစပ်သူဆိုရာမှာ နိုင်ငံရေးပါတီတို့သူ၊ အလုပ်အကိုင် တို့သူ၊ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတို့သူ၊ အားကစားကလပ်တစ်ခုမှာ အတူကစားနေသူ ဒါမှမဟုတ် လမ်းသူရဲအဖွဲ့တစ်ခုမှာ အတူတူဂိုဏ်းဝင်ဖြစ်နေတဲ့သူ စတာမျိုးတွေပါဝင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ နီးစပ်ရာ အသိုင်းအဝိုင်း ဆီကနေသာ ရယူထားတာဖြစ်တာကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်နေသလောက်ကို မွေမိဌာန် မကျလှပါဘူး။ ဒီအချက်ကို စတီဗင် စလိုမန်းနဲ့ ဖိလစ် ဖီရ်သက်ချ်တို့က သူတို့ရဲ့ ဗဟုသုတဆိုင်ရာ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှု ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ “လူမှုဝန်းကျင်မှရသော ဗဟုသုတ” လို့ ခေါ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဝမ်းနည်းဖို့ကောင်းတဲ့အချက်က ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထင်နေသလိုမျိုး လွတ်လပ်စွာ စဉ်းစားတတ်တဲ့ သူမျိုးတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ အဲဒီအစားမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက် တွေကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အဝတ်အစားတွေအပေါ် သဘောထားသလိုမျိုး သဘောထားနေကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ခေတ်စားနေတဲ့ ဖက်ရှင် ပုံစံတွေအတိုင်း လိုက်လံဝတ်ဆင်နေတတ်ကြပါတယ်။ ပိုပြီး တိတိကျကျ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ တန်းတူနီးစပ်သူတွေ အသိုင်းအဝိုင်းက ဝတ်ဆင်သလိုမျိုးကို လိုက်လံ ဝတ်ဆင်တတ်ကြတာဖြစ်ပါတယ်။

အဲသလိုမျိုး အဖွဲ့အစည်း အဝန်းအဝိုင်းတစ်ခုက လက်ခံကျင့်သုံးနေတဲ့ အရာတစ်ခုဟာ သူနယ်ပယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး လူအားလုံးလက်ခံယုံကြည်တဲ့ အမြင်တစ်ခုအဖြစ် ဖွဲ့တည်မိ သွားပြီဆိုရင် ဘေးဒုက္ခတွေ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အတွေးအမြင်အယူအဆ (သဘောတရား) တွေအကြောင်း ပြောကြတဲ့အခါမှာ ဒီလိုကိစ္စမျိုး ဖြစ်လေ့ရှိပါတယ်။ အတွေးအမြင် အယူအဆတစ်ခုဟာ ဆယ်ဆတိုးနှုန်းနဲ့ တိုးပွားပျံ့နှံ့သွားလေ့ရှိပါတယ်။ ပိုဆိုးတာက အဲဒီအတွေးအမြင်အယူအဆ တစ်ခုရဲ့ အတွင်းထဲမှာ ကြိုတင်ထုပ်ပိုးထားပြီးသား ထင်မြင် ယူဆချက်အမြောက်အများ ပါသွားတတ်တာပါပဲ။

အတွေးအမြင်အယူအဆ (သဘောတရား) တွေဟာ အင်မတန် အန္တရာယ်ကြီးပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ဦးကျောက်အပေါ် သက်ရောက်မှုက ဗိုအားမြင့် လျှပ်စီးတစ်ခု စီးသလိုပါပဲ။ အဲဒီ သဘောတရားကို အခြေခံအဖြစ် ကိုင်စွဲပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို မြန်မြန်သွက်သွက် ချမှတ်စေကာ ဦးကျောက်ရဲ့ စဉ်းစားထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ ခလုပုံတွေ အကုန်လုံးကို ပိတ်သွားစေနိုင် ပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုရင် ငယ်ရွယ်တဲ့ တက္ကသိုလ်ပညာတတ် ဥရောပသား လူငယ်တစ်ဦးဟာ အိုင်အက်စ် (ISIS) အဖွဲ့ကို သစ္စာခံလိုက်မိပြီး အစွလမ်ဘာသာရဲ့ အလယ်ခေတ်က သင်ကြားမှုတွေကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ဖို့ ကြိုးပမ်းတိုက်ခိုက်မှုတွေ လုပ်တာနဲ့ တူပါတယ်။

သဘောတရားတွေနဲ့ တရားသေဝါဒတွေကို အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ရှားပါ။ အထူးသဖြင့် ခင်ဗျားဟာ သဘောတရားတွေကို စွဲတတ်တဲ့သူမျိုးဆိုရင်ပေါ့။ သဘောတရားတွေဟာ အမှားအယွင်းတွေဆီ တွန်းပို့ဖို့ သေချာသလောက်ရှိပါတယ်။ သူတို့ဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြန့်ထွက်စဉ်းစားတတ်မှုကို ကန့်သတ်ပစ်ပြီး ကျဉ်းမြောင်းအောင် လုပ်ပစ် ပါတယ်။ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို ခပ်မြန်မြန် လုပ်ဖို့ တွန်းအားပေးတတ်ပါတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ဘယ်လို တရားသေ သဘောတရားတွေနဲ့မှ ချဉ်းကပ်လို့ ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

အခုထိတော့ ရှင်းနေပါလိမ့်ဦးမယ်။ ဒါပေမယ့် ပြဿနာက ကျွန်တော်တို့ ခင်ဗျားတို့ဟာ သဘောတရားတစ်ခုရဲ့ ဘောင်ထဲမှာ ပိတ်မိနေတယ်ဆိုတာကို လူအတော်များများက သတိမပြုမိတတ် ကြတဲ့ အချက်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို သဘောတရားတစ်ခုထဲမှာ ပိတ်မိနေတယ်ဆိုတာကို ဘယ်လိုသိနိုင်မလဲ။ ဒီအချက်သုံးခုကို မြင်ရင် သတိထားရပါမယ်။ (က) အရာရာတိုင်းကို ဒီသဘောတရားနဲ့ ရှင်းပြလို့ရနိုင်တယ်ဆိုရင် (ခ) ဒီသဘောတရားဟာ ငြင်းဆိုလို့မရတဲ့ အမှန်တရားဖြစ်တယ်လို့ ထင်မှတ်နေပြီဆိုရင် (ဂ) ဒီသဘောတရား ဟာ အလွယ်တကူ နားလည်သဘောပေါက်ဖို့တော့ ခက်တယ်လို့ ဆိုလာရင် သတိထားပါတော့။

သဘောတရားတစ်ခုဟာ ငြင်းဆိုလို့ မရတဲ့ အမှန်တရားဖြစ်ပြီး အဲဒီသဘောတရားနဲ့ အရာအားလုံးကို ရှင်းပြလို့ရတယ်လို့ ထင်မြင်ယူဆမိတတ်တာရဲ့ အကောင်းဆုံးသော ဥပမာ ကတော့ မက်စ်ဝါဒ သဘောတရားပဲဖြစ်ပါတယ်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွင်းမှာ နေဥစ္စာစုဆောင်းမှုတွေ တိုးပွားလာရင် ဒါကို အရှင်းရှင်းဝါဒရဲ့ အခြေခံကျတဲ့ ဗျူဟာမကောင်းဆိုးဝါး အဖြစ် မှတ်ယူရမယ် လို့ ကားလ်မက်စ်က ပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွင်းမှာ မညီမျှမှုတွေ လျော့ကျလာရင်တော့ သူတို့ဟာ ဒါကို ကားလ်မက်စ် ခန့်မှန်းခဲ့တဲ့အတိုင်း လူတန်းစား မခွဲခြားတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဆီကို သမိုင်းက ဦးတည်ဖွံ့ဖြိုးလာတာမျိုးဖြစ်တယ်လို့ ရှင်းပြကြပါလိမ့်မယ်။

အပေါ်ယံကြည့်လိုက်ရင်တော့ ဒီလိုမျိုးငြင်းဆိုလို့ မရနိုင်ခြင်းဟာ သဘောတရားတစ်ရပ်အတွက် ကောင်းကျိုးရှိတယ်လို့ ထင်ရပါတယ်။ ကိုယ်ကိုင်စွဲထားတဲ့ သဘောတရား တစ်ရပ်က အရမ်းကောင်းမွန်နေတယ်ဆိုတာကို ဘယ်သူက မလိုချင်ဘဲ ရှိမလဲ။ ဒါမှသာ သူက အမြဲတမ်းမှန်ကန်နေမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် တကယ်လက်တွေ့မှာတော့ ငြင်းဆိုလို့ မရနိုင်တဲ့ သီအိုရီလို့ ပြောနေကြတဲ့ သဘောတရားတွေဟာ စိတ်ချရတယ်လို့ ထင်နေကြတာသာဖြစ်ပြီး သူတို့ရဲ့ မခိုင်မာမှုတွေကို အလွယ်တကူပဲ ဖော်ထုတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အဲသလို တရားသေ သဘောတရားကို ကိုင်စွဲထားတဲ့ သူတစ်ဦးနဲ့ ဆုံခဲ့ရင် “ခင်ဗျားရဲ့ အလုံးစုံမှန်ကန်တဲ့ သဘောတရားအမြင်ကြီးကို ခင်ဗျား စွန့်လွှတ်နိုင်ဖို့ ဘယ်လို အချက်အလက် တိတိကျကျလေးတွေ ကျွန်တော်ပေးရမလဲ ဆိုတာကိုသာ ကျွန်တော့်ကို ပြောပါ” လို့ပြောလိုက်ပါ။ အဲဒီလူက ပြန်အဖြေပေးနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ အဲလိုလူမျိုးကို ဝေးဝေးကနေသာ ရှောင်ပါ။ ခင်ဗျားမှာလည်း တရားသေ သဘောတရားတွေ ကိုင်စွဲထားတာ မရှိဘူးလို့ ခင်ဗျားထင်နေရင် ခင်ဗျားကိုယ် ခင်ဗျားလည်း အဲဒီမေးခွန်းကို ပြန်မေးကြည့်ပါ။

သူတို့ကို တိုက်ခိုက်ထိုးနှက်မခံရအောင်အတွက် သဘောတရားတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အသေးစိတ်အချက်အလက်တွေကို ဖုံးကွယ်ထားလေ့ရှိကြပါတယ်။ ဒါဟာ တရားသေ သဘောတရား တစ်ရပ်အတွင်းမှာ ပိတ်မိနေသလားဆိုတာကို သတိထားရမယ့် တတိယသတိပေးချက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာတစ်ခုလောက် ကြည့်ကြရအောင်။ ပုံမှန်အားဖြင့် ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ပြောကြားတတ်တဲ့ ဘာသာရေးပညာရှင် ဟန်စ်ကွန်းဟာ ဘုရားသခင်ကိုတော့ “လုံးဝဥဿုံ - နှိုင်းရ၊ လက်ရှိ - အနာဂတ်၊ သာလွန်ထူးကဲ - ဝီရိယ၊ အရာအားလုံးနဲ့ နေရာတိုင်းမှာ တည်ရှိနေသော .. အရာတိုင်းနဲ့ လူသားရဲ့ နှလုံးသားအတွင်းအကျဆုံးနေရာမှာ စစ်မှန်စွာ တည်ရှိနေသော .. လူ့သိမိုင်းတလျှောက်လုံး လူသားနဲ့ အတူရှိနေသော” လို့ ဖွင့်ဆိုရှင်းပြပါတယ်။ ဆိုတော့ကား ဘုရားသခင်ဟာ အရာအားလုံးကို ရှင်းပြနိုင်ပါတယ်။ ငြင်းဆိုလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ အလွယ်တကူ နားလည်သဘောပေါက်ဖို့ ခက်ခဲပါတယ်။

ဒီလို အပြောမျိုးတွေဟာ သဘောတရားရေးရာ ဗလုံးပထွေးပြောမှုတွေရဲ့ သေချာတဲ့ လက္ခဏာရပ်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုအပြောမျိုးတွေကို (သင်ကိုယ်တိုင်ရော ပြောမိနေသလား အပါအဝင်) အမြဲတမ်း ဂရုပြု စိစစ်ပါ။ အရာရာကို ရှင်းပြဖို့အတွက် သင့်ကိုယ်ပိုင် စကားလုံးတွေ ရှာဖွေဖို့ ကြိုးပမ်းပါ။ တန်းတူနီးစပ်သူ အသိုင်းအဝိုင်းက ဖွဲ့စည်းပေးလိုက်တဲ့ ပုံရိပ်တွေ၊ အတွေးအမြင်တွေကို မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ဘဲ လက်မခံလိုက်ပါနဲ့။ ခင်ဗျားပါဝင်နေတဲ့ ပါတီအဖွဲ့အစည်းက သတ်မှတ်ထားတဲ့ “လူတွေ” ဆိုတာအကြောင်းကို ခင်ဗျားအဖွဲ့ အစည်းရဲ့ ပြင်ပမှာ မသုံးစွဲမိပါစေနဲ့။ အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ဆောင်ပုဒ်တွေကို ရှောင်ပါ။

အထူးသဖြင့် လူအများကို စကားပြောရချိန်မျိုးမှာ သတိထားပါ။ တရားသေ သဘောတရားတစ်ရပ်ကို လူအများရှေ့မှာ ခုခံကာကွယ်ရတာဟာ အဲ့ဒီအရာကို ခင်ဗျားဦးကျောက်ထဲ ပိုမိုနက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အမြစ်တွယ်သွားစေတတ်ပါတယ်။ နောက်တော့ အဲ့ဒီအရာဟာ မပယ်ဖျက်နိုင်လောက်သည့်အထိ အမြစ်တွယ်သွားတတ်ပါတယ်။

ဆန့်ကျင်ဖက်ကနေ ငြင်းဆိုမယ့် အဆိုတွေကို ရှာပါ။ အခန်း (၃၀) မှာ ကျွန်တော် တင်ပြထားခဲ့သလို တီဗီရိုးတစ်ခုမှာ ဧည့်သည်ငါးဦးနဲ့ အတူဆွေးနွေးရမယ်လို့ စိတ်ကူးယဉ် ကြည့်ပါ။ အဲ့ဒီ ငါးဦးစလုံးက ခင်ဗျားရဲ့ သဘောတရားကို ဆန့်ကျင်ဝေဖန်ကြပါလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒီငါးဦးစလုံးရဲ့ ဝေဖန်ထောက်ပြချက်တွေကို ကောင်းကောင်း ပြန်လည်ဖြေရှင်းနိုင်မှသာ ခင်ဗျားရဲ့ သဘောတရားကို ကိုင်စွဲသင့်တဲ့ သဘောတရားတစ်ခုအဖြစ် မှတ်ယူပါ။

အချုပ်အနေနဲ့ ပြောရရင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် စဉ်းစားတွေးတောပါ။ ပါတီတစ်ခုရဲ့ ဆောင်ပုဒ်တွေ၊ မူဝါဒတွေအပေါ်မှာ အရမ်းကြီး မဖက်တွယ်မိပါစေနဲ့။ အားလုံးထဲကမှ တရားသေ အယူအဆတွေကို ခပ်ဝေးဝေးမှာ ကျောက်ချရပ်နားထားလိုက်ပါ။ ကမ္ဘာလောကကြီးကို ခင်ဗျားနားမလည်သေးပါဘူးဆိုတာ မြန်မြန်နားလည်လာလေလေ ကမ္ဘာလောကကြီးကို ခင်ဗျား ပိုမိုနားလည်လာလေလေ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။

၃၈။ အဆိုးတွေကို တွေးယူခြင်း
(ခင်ဗျားပျော်နေတယ်ဆိုတာ ဘယ်လို သိနိုင်မလဲ)

+++++

ခရစ္စမတ်အကြိုနေ့တစ်ခုမှာ ဘက်မိုင်း ဖေါ့စ် ဆိုတဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံက မြို့ငယ်လေးတစ်ခုမှာ ဂျော့ ဘောလီဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ သူ့ကိုယ်သူ အဆုံးစီရင်ဖို့ လုပ်နေပါတယ်။ ဘောလီဟာ ငွေစုငွေချေးအသင်းကလေးတစ်ခုရဲ့ တာဝန်ခံဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ရိုးဖြောင့်ပြီး ကျန်းမာသန်စွမ်းကာ ဇနီး၊ ကလေးလေးယောက်တို့နဲ့အတူ နေထိုင်နေပါတယ်။ သူဦးလေးဖြစ်သူဟာ ဘောလီပိုင်တဲ့ငွေအားလုံးကို လောင်းကစားလုပ်ပစ်လိုက်တဲ့အတွက် အခုဆိုရင် ဘောလီရဲ့ လုပ်ငန်းဟာ ဒေပါလီခံရဖို့ ဖြစ်နေပါပြီ။ သူဟာ တံတားရဲ့ အစွန်းမှာ ရပ်နေပြီး မြစ်ထဲကို ခုန်ချဖို့လုပ်နေပါတယ်။ အဲ့ဒီအချိန်လေးမှာပဲ အဖိုးကြီးတစ်ယောက်ရေထဲပြုတ်ကျသွားပြီး ကယ်ကြဖို့ အော်ဟစ်အကူအညီတောင်းနေပါတယ်။ ဘောလီဟာ အဖိုးကြီးကို ကယ်လိုက်ပါတယ်။ အဖိုးကြီးက ဘောလီကို သူဟာ တမန်တော်တစ်ပါးဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက်ပါတယ်။ ဘောလီက အဖိုးကြီးရဲ့ စကားကို မယုံကြည်ပါဘူး။ အဲ့ဒီအစား ဘောလီက သူဟာ မွေးဖွားမလာခဲ့ရင် ကောင်းမယ်လို့ တွေးထင်နေပါတယ်။ တမန်တော်အဖိုးအိုဟာ ဘောလီရဲ့ ဆန္ဒကို ခွင့်ပြုခဲ့ပြီး ဂျော့ ဘောလီဆိုတဲ့ သူတစ်ဦးသာ မရှိခဲ့ဘူးဆိုရင် ဘက်မိုင်း ဖေါ့စ်ဟာ ဆိုးရွားတဲ့နေရာတစ်ခု အဖြစ် ပြောင်းလဲခံရတာကြာပြီလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲ့သလိုနဲ့ ဘောလီဟာ ခရစ္စမတ်အကြိုနေ့မှာ နောက်တစ်တစ်ကြိမ် နီးထလာပါတယ်။ ဒီတစ်ကြိမ်မှာတော့ သူဟာ စိတ်ဓါတ်ကျနေတာတွေကနေ လွန်မြောက်သွားပါပြီ။ သူ့အသက်ရှင်နေသေးတာကိုပဲ အင်မတန်ပျော်ရွှင်ဖွယ်ကိစ္စတစ်ခုအဖြစ် မှတ်ယူသွားပါပြီ။ နှင်းတွေထူထပ်စွာကျနေတဲ့ မြို့လေးရဲ့ မြို့လယ် လမ်းမကြီးတလျှောက် ပြေးဆင်းသွားပြီး အော်ဟစ်ရယ်မောက “ပျော်ရွှင်ဖွယ် ခရစ္စမတ် .. ပျော်ရွှင်ဖွယ် ခရစ္စမတ်” လို့ အော်နေပါ တော့တယ်။

ဒါဟာ (၁၉၄၆) ခုနှစ်က ပြသခဲ့ပြီး သရုပ်ဆောင် ကျမ်းစံ စတီးဝပ် ပါဝင်တဲ့ ဝမ်းနည်းစရာ ပျော်ရွှင်စရာတွေ ရောနှောနေတဲ့ “ဒါဟာ အံ့ဩဖွယ်ရာ ဘဝ” ဆိုတဲ့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား ထဲက ဇာတ်လမ်းပုံဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီဇာတ်ကားဟာ ခရစ္စမတ် ဂန္ထဝင်ဇာတ်ကားတစ်ခု ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဇာတ်ကားထဲကနေ လူတွေသိပ်ဂရုမပြုမိတဲ့ အချက်က တမန်တော် အဖိုးအို သုံးသွားတဲ့ ဗျူဟာအကြောင်းပါ။ ဒီနည်းစနစ်ကို စိတ်ပညာနယ်ပယ်မှာတော့ “အဆိုးတွေကို တွေးယူခြင်း” လို့ခေါ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားအတွက် ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို တည်ဆောက်ဖို့ လက်နက်ကိရိယာတွေထဲမှာ ဒီနည်းစနစ်လည်း သေချာပေါက် ပါဝင်သင့်ပါတယ်။ ဒီနည်းစနစ်ကို ခပ်သွက်သွက်လေး အကြမ်းဖျင်း လေ့လာကြည့်ကြရအောင်။ ပထမဆုံးအနေနဲ့ မေးခွန်းတစ်ခု ကျွန်တော်ကို ဖြေပေးပါ။ ခင်ဗျားဘဝမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ခင်ဗျား ဘယ်လောက် ပျော်ရွှင်နေပါသလဲ။ ဝ (လုံးဝ မပျော်ရွှင်ပါဘူး) ကနေ ၁၀ (ကြည်နူးပီတိကျရလောက်အောင်အထိ ပျော်ရွှင်နေပါတယ်) အထိ အမှတ်ပေးကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားစဉ်းစားလို့ရတဲ့ အမှတ်ကို ဒီစာအုပ်ရဲ့ ဘေးစာမျက်နှာအလွတ်လေးမှာ ချရေးထား လိုက်ပါ။ ကဲ အခု နောက်တစ်ပိုဒ်ကို ဆက်ဖတ်ကြည့်ပါ။ (နောက်တစ်ပိုဒ်ထက်တော့ ပိုမဖတ်ပါနဲ့ဦး)။ နောက်တစ်ပိုဒ်ဖတ်အပြီးမှာ မျက်လုံးမှိတ်ပြီး အဲ့ဒီမှာ ပြောထားတဲ့ နည်းအတိုင်း လိုက်လုပ်ကြည့်ပါ။

မျက်လုံး မှိတ်လိုက်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ညာဖက်လက်ကို ခင်ဗျား ဆုံးရှုံးလိုက်ရပြီလို့ စိတ်ကူးယဉ်ကြည့်ပါ။ ခင်ဗျား ပုခုံးအရင်းကနေ စပြီး ငုတ်တိုကြီးဖြစ်နေတယ်လို့တွေးတော မြင်ယောင် ကြည့်ပါ။ ခင်ဗျား ဘယ်လိုခံစားရပါသလဲ။ လက်တစ်ဖက်ထဲနဲ့ဆိုရင် ခင်ဗျားဘဝကြီး ဘယ်လောက်ပို ခက်ခဲသွားမလဲ။ ဘယ်လိုစားမလဲ။ ဘယ်လို စာရိုက်မလဲ။ ဘယ်လို စက်ဘီးစီးမလဲ။ တစ်ယောက်ယောက်ကို ဘယ်လို ဖက်မလဲ။ အခု ခင်ဗျားရဲ့ ဘယ်ဖက်လက်ပါ ဆုံးရှုံးသွားပြီလို့ စိတ်ကူးယဉ်လိုက်ပါ။ လက်တွေလုံးဝ မရှိတော့ပါဘူး။ ဘာကိုမှ မကောက်ယူနိုင်တော့ဘူး။ ဘာကိုမှ လက်နဲ့ ထိတွေ့လို့ မရတော့ဘူး။ ချစ်သူကို ပွတ်သပ်ကိုင်တွယ်လို့ မရတော့ဘူး။ ဘယ်လို ခံစားရပါသလဲ။ နောက်ဆုံးမှာ မျက်လုံးပါ ကွယ်သွား ပြီလို့ စိတ်ကူးယဉ်လိုက်ပါဦး။ အသံတော့ ကြားရပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘာကိုမှ မမြင်ရတော့ပါဘူး။ ခင်ဗျား လက်တွဲဖို့၊ ကလေးတွေနဲ့ မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းတွေရဲ့ မျက်နှာကို

ဘယ်တော့မှ မမြင်ရတော့ဘူး။ ဘယ်လိုခံစားရပါသလဲ။ ကောင်းပြီ အခု မျက်လုံးကို ပြန်ဖွင့်လိုက်ပါတော့။ ဒီအခြေအနေသုံးခုကို နှစ်မိနစ်လောက် အချိန်ယူပြီး စိတ်ကူးမြင်ယောင် ကြည့်လိုက်ပါ။ ဆက်မဖတ်သေးဘဲ အဲဒီလို အခြေအနေမျိုးတွေ ဖြစ်သွားရင် ခင်ဗျား ဘယ်လို ခံစားရမလဲဆိုတာကို တွေးတော ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်ပါဦး။

အဲဒီစမ်းသပ်ချက်ကလေးကို လုပ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ ခင်ဗျားဘဝနဲ့ပတ်သက်ပြီး ခင်ဗျားဘယ်လောက် ပျော်ရွှင်နေသလဲဆိုတာ ပြန်သုံးသပ်ကြည့်ပါဦး။ ၀ (လုံးဝ မပျော်ရွှင်ပါဘူး) ကနေ ၁၀ (ကြည့်နူးပီတိကျရလောက်အောင်အထိ ပျော်ရွှင်နေပါတယ်) အထိ အမှတ်ပြန်ပေးကြည့်ပါဦး။ ခင်ဗျားလည်း လူအများထဲက လူတစ်ယောက်ပဲ ဆိုရင်တော့ အခုတစ်ကြိမ်မှာ ခင်ဗျားရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအပေါ် ပေးတဲ့အမှတ်ဟာ တိုးလာပါလိမ့်မယ်။ ဒီစမ်းသပ်ချက်လေးကို ကျွန်တော်ပထမဆုံးအကြိမ်လုပ်ခဲ့တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ တစ်ယောက်ယောက်က ရေထဲနှစ်ထားတဲ့ ဘောလုံးကလေးတစ်လုံးကို ရုပ်တရက် လက်လွှတ်လိုက်လို့ အပေါ်ကို ထိုးကန်တက်လာသလို၊ ရေပန်းထဲကနေ ရေတွေ ပန်းထွက်လာ သလို ခံစားခဲ့ရပါတယ်။ ဒါဟာ အဆိုးတွေကိုတွေးယူခြင်း နည်းစနစ်ရဲ့ သိသာထင်ရှားတဲ့ သက်ရောက်မှု ဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျားရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုတိုးပွားလာဖို့ရာအတွက် ခင်ဗျား နံရိုးတွေ ကျိုးကွဲတယ်လို့ ဟန်ဆောင်နေစရာ မလိုဘူးဆိုတာတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ လက်တွဲဖော်နဲ့ ခင်ဗျား မဆုံတွေ့ ခဲ့ဘူးလို့ စိတ်ကူးကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ကလေးတစ်ဦး မတော်တဆဖြစ်မှုတစ်ခုမှာ ဆုံးပါးသွားတယ်လို့ စိတ်ကူးကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားဟာ ကာလရည် သတ်လစ်မေ့မြောနေတယ် ဒါမှမဟုတ် သေခါနီး အိပ်ယာပေါ်မှာ လဲလျောင်းနေရတယ်လို့ စိတ်ကူးကြည့်ပါ။ ဒါကို စိတ်ကူးယဉ်နေတာ သက်သက်လို့ မထင်ဘဲ တကယ်တမ်းဖြစ်နေတယ်လို့ မြင်ယောင်ကြည့်ဖို့ က အရေးကြီးပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဘဝမှာ ကြုံရတဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ အရာတွေအားလုံးအတွက် အခန်း (၇) မှာ ကျွန်တော်တို့ဖတ်ရှု ပြီးဖြစ်တဲ့ ကျေးဇူးတရားသိတတ်ခြင်းဆိုတဲ့ စိတ်သဘောထား ဟာ အသင့်လျော်ဆုံး စိတ်သဘောထားဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဘဝမှာ ကံအကျိုးပေးကောင်းပြီး ပထမတန်းနေရာတွေကို ရောက်ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင်ပေါ့။ သူတို့ဘဝမှာ ဖြစ်လာတဲ့ ကောင်းတဲ့အရာတွေအတွက် ညှိတိုင်းတွေးတောပြီး ကျေးဇူးတင်တတ်ဖို့ စာဖတ်သူ တွေကို မတိုက်တွန်းတဲ့ စိတ်ဓါတ်မြှင့်တင်ရေး စာအုပ်ဆိုတာ မရှိသလောက် ရှားပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ကျေးဇူးတင်တတ်ဖို့ဆိုရာမှာ ပြဿနာနှစ်ခု ရှိပါတယ်။ ပထမတစ်ချက်က ဘယ်သူ့ကို ကျေးဇူးတင်မလဲ ဆိုတာပါပဲ။ ခင်ဗျားဟာ ဘာသာရေး ကိုင်းရှိုင်းတဲ့သူ မဟုတ်ဘူး ဆိုရင် ကျေးဇူးတင်စရာ တစ်ဦးမှ မြင်တတ်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒုတိယအချက်ကတော့ အလေ့အကျင့်ဖြစ်ခြင်းပါပဲ။ လူနဲ့ဦးကျောက်ဟာ မတူညီတဲ့ အပြောင်းအလဲတွေကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် တုံ့ပြန်တတ်ပေမယ့် အခြေအနေတွေကို လျင်လျင်မြန်မြန်ပဲ အသားကျသွားအောင် လုပ်ယူတတ်ပါတယ်။ ဒီအချက်က ဘေးဒုက္ခဆိုးတွေနဲ့ ကြုံရချိန်မှာတော့ အားသာချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ စွန့်ပစ်ခံရချိန် ဒါမှမဟုတ် မတော်တဆမှုတစ်ခုခုကြောင့် ဘီးတပ်ထိုင်ခုံနဲ့ နေရတော့မယ် ဆိုတဲ့အချိန်တွေမှာ ဖြစ်လာတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပူဆွေး ဝမ်းနည်းမှုဟာ ကျွန်တော်တို့ ထင်ထားတာထက်ကို ပိုပြီး မြန်မြန်ဆန်ဆန် လျော့ပါးပျောက်ကွယ်သွားတတ်ပါတယ်။ အလေ့အကျင့် ဖြစ်ခြင်းဆိုတဲ့ အချက်ကို ကျေးဇူး တင်ဖို့ကောင်းပါတယ်။ ဒီအချက်ကို ဒန် ဂီးလ်ဘတ်က စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခုခံကာကွယ်မှု စနစ် လို့ခေါ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ကံမကောင်းစွာနဲ့ပဲ အဲဒီ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခုခံကာကွယ်မှု စနစ်ဟာ ဘေးဒုက္ခ ဆိုးတွေအပေါ်မှာသာ သက်ရောက်နေတာ မဟုတ်ဘူး ဖြစ်နေပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် သန်းထီပေါက်ပြီး ခြောက်လလောက်ကြာတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထီပေါက်လို့ ပျော်တဲ့ အပျော်ဟာ လျော့ပါးပျောက်ကွယ်သွားရတာပါပဲ။ ကလေးရလို့ပျော်တဲ့အပျော်၊ အိမ်သစ်တစ်လုံး ဝယ်ရလို့ ပျော်တဲ့အပျော်တွေဟာလည်း အလားတူပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဘဝရဲ့ကောင်းမွန်တဲ့အချက်တွေဟာ ဒီနေ့မှာမှ ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့အရာတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ကာလကြာရှည်ကတည်းကနေ ရှိနေတဲ့အရာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အလေ့အကျင့်ဖြစ်ခြင်းဆိုတဲ့ အချက်ကြောင့်သာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီအရာတွေနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ နဂိုမူလက ရရှိခံစားခဲ့ရတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုတွေကို တဖြည်းဖြည်း လျှစ်လျူရှုမိသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ရှိခြင်းဟာ ကျွန်တော်တို့မှာရှိတဲ့ အရာတွေရဲ့ အပြုသဘောဆောင်တဲ့အချက်တွေကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ပြီး အဲဒီအရာတွေအပေါ်မှာ အာရုံစိုက်ခြင်းအား ဖြင့် အလေ့အကျင့်ဖြစ်ခြင်းဆိုတဲ့ အရာကို တိုက်ထုတ်ဖို့ ကြိုးပမ်းတဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းတဲ့အချက်က ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျေးဇူးတင်ရှိခြင်း ဆိုတဲ့ အချက်အပေါ်မှာလည်း အလေ့အကျင့်ဖြစ်သွားတတ်တာပါပဲ။ ညနေတိုင်းမှာ ကျေးဇူးတင်ရှိရမယ့် စာရင်းတွေကို စိတ်နဲ့တွေးတော စာရင်းပြုစုတတ်တဲ့သူတွေဟာ စာရင်း မလုပ်တဲ့သူတွေထက်စာရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အပြုသဘော ဆောင်တဲ့ အချက်တွေအပေါ်မှာ အလေ့အကျင့်ဖြစ်သွားခြင်းဆိုတဲ့ အချက်ရဲ့ဇာန်ကို ပိုပြီးလျော့ပါးစွာ ခံရတယ် ဆိုတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဝိရောဓိဖြစ်စေတဲ့ ရလဒ်တစ်ခု ဖြစ်ပေမယ့် အလေ့အကျင့်ဖြစ်သွားခြင်းရဲ့ စွမ်းအားကို အဆင့်တွေနဲ့ ခွဲခြားသတ်မှတ်ပြီး ရှင်းပြနိုင်ပါတယ်။

အလွန်အမင်း အမွန်းတင်ထားတဲ့ ကျေးဇူးတင်ရှိခြင်း အလေ့အကျင့်ရဲ့ ဆိုးကျိုးတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ ဘယ်သူ့ကို ကျေးဇူးတင်ရမလဲ ဆိုတဲ့မေးခွန်းနဲ့ အလေ့အကျင့် ဖြစ်သွားခြင်း ဆိုတဲ့ ပြဿနာရပ်တွေပါ။ သတင်းကောင်းကတော့ အဆိုးတွေကို တွေးယူခြင်း ဆိုတာမှာတော့ အဲဒီ ဆိုးကျိုးတွေကို မတွေ့ရပါဘူး။ ဒီအချက်ဟာ သူ့ရဲ့ရွှေ့ကွက် တွေကို ခင်ဗျားရဲ့ဦးကျောက်အနေနဲ့ ဘယ်လိုမှ ကြိုမြင်နိုင်မှာမဟုတ်တဲ့ မထင်မှတ်တဲ့ ရွှေ့ကွက် ဖြစ်ပါတယ်။ လေ့လာမှု အတော်များများမှာ ဒန် ဂီးလ်ဘတ်၊ တင်မိုသီ ဝီလ်ဆန်နဲ့ သူတို့ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် သုတေသနသမားတွေဟာ အပြုသဘောဆောင်တဲ့အချက်တွေကို ရိုးရိုးတွေးတောခြင်းထက်စာရင် အဆိုးတွေကို တွေးယူခြင်းဟာ ပျော်ရွှင်မှုကို သိသိသာသာ မြင့်တက်စေကြောင်းကို ပြသနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ကိုယ်ပင်ပန်းခံကျင့်တဲ့ ဝါဒကိုခွဲသုတေသနလည်း ဒီအချက်ကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်လောက်ကတည်းက တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျား လက်ရှိအချိန်မှာ မပိုင်ဆိုင်ရသေးတဲ့ အရာတွေအကြောင်းကို စဉ်းစားတွေးတောနေမယ့်အစား အခုလက်ရှိ ပိုင်ဆိုင်နေတဲ့ အရာတွေကို ဆုံးရှုံးလိုက်ရရင် ခင်ဗျားဘယ်လောက်ခံစားရမလဲလို့ ကြိုတင်တွေးတောထားပါလို့ သူတို့က ဆိုပါတယ်။

ခင်ဗျားဟာ အိုလံပစ်ပြိုင်ပွဲမှာ ဝင်ပြိုင်နေတဲ့ အားကစားသမားတစ်ယောက်လို့ ဆိုကြပါစို့။ ခင်ဗျားဟာ အကောင်းဆုံးအနေအထားမှာရှိနေပြီး ဆုတံဆိပ်ကိုလည်း ရခဲ့ပါတယ်။ ဘယ်ဆုတံဆိပ်ကိုရတာက ခင်ဗျားကို ပိုမိုပျော်ရွှင်စေပါမလဲ။ ငွေတံဆိပ်လား၊ ကြေးတံဆိပ်လား။ ငွေတံဆိပ်လို့ပဲ ခင်ဗျား ဖြေမှာပါ။ ဒါပေမယ့် (၁၉၉၂) ခုနှစ် ဘာစီလိုနာမှာ ကျင်းပတဲ့ အိုလံပစ် ပြိုင်ပွဲမှာ ဆုရတဲ့ အားကစားသမားတွေကို စစ်တမ်းကောက်ယူကြည့်တဲ့အခါမှာ ငွေတံဆိပ်ရတဲ့သူတွေဟာ ကြေးတံဆိပ်ရတဲ့သူတွေလောက် မပျော်ကြဘူး ဆိုတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ငွေတံဆိပ်ရတဲ့သူတွေဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ရွှေတံဆိပ်ရတဲ့သူတွေနဲ့ သွားပြီး နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားနေကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကြေးတံဆိပ်ရတဲ့သူတွေကတော့ ဆုမရတဲ့သူတွေနဲ့ သွားနှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားပြီး ဆုတစ်ခုခု ချိတ်လိုက်နိုင်တာတော်သေးတာပေါ့လို့ တွေးတောကြပါတယ်။ အဆိုးတွေကို တွေးယူခြင်းနည်းကို သုံးပြီး စဉ်းစားလိုက်ရင် အကျိုးမပြုတဲ့ ဒီအချက်ကို တားဆီးဟန့်တားနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုးတွေကို တွေးယူခြင်း နည်းစနစ် နဲ့ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား ဆုမရတဲ့သူတွေနဲ့ အမြဲတမ်းနှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ “ဆုမရတဲ့သူတွေ” ဆိုတဲ့နေရာမှာ အခြား ခင်ဗျားကြိုက်တဲ့ အရာများစွာကို အစားထိုးပြီး စဉ်းစားတွေးတောနိုင်ပါတယ်။

အားလုံးကို ခြုံငုံပြီးပြောရမယ်ဆိုရင် အဆိုးတွေကို တွေးယူခြင်း နည်းစနစ်ဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝမှာရှိနေတဲ့ ကောင်းတဲ့အရာတွေကို ပိုမိုတန်ဖိုးထားတတ်ဖို့အတွက် ခင်ဗျားဦးကောက်ကို လှည့်ဖျားရာမှာ ထိရောက်တဲ့ နည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲ့ဒီအရာဟာ ခင်ဗျားကို ပျော်ရွှင်စေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက် ရာမှာ အထောက်အပံ့ကောင်း ပေးနိုင်မှာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

"ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာဟာ အရမ်းကြီး ထင်ရှားလွန်းမနေတဲ့ အရာတစ်ခုခု ဖြစ်ပါတယ် .. ဒါကြောင့် အဲ့ဒီအရာကို ထင်ရှားသည်ထက် ထင်ရှားလာအောင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်နိုင်သမျှ လုပ်ဖို့လိုအပ်ပါတယ် .. စန္ဒယားတီးနေပြီး စန္ဒယားသံက ဘယ်လိုလဲဆိုတာ မကြားရဘူးလို့ စိတ်ကူးကြည့်ပါ .. ဘဝမှာ ကြုံရတဲ့ အရာတွေ အများစုက ခင်ဗျားမကြားရတဲ့ စန္ဒယားသံတွေလိုပဲ" လို့ ပေါ့လ် ဒိုလန်က ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဆိုးတွေကို တွေးယူခြင်း နည်းစနစ်နဲ့ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ဂီတရဲ့ စစ်မှန်တဲ့ အသံအားလုံးကို ကြားရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၃၉။ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုသက်သက်နဲ့ ရောက်နိုင်တဲ့အမြင့်ဆုံး အမှတ်
(စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုဆိုတာဟာ လက်နှိပ်ခါတ်မီးလေးလို့ .. ပြုလုပ်တာက မီးမောင်းကြီးလို့)

+++++

ဒီမှာ ..။ စာရေးသားခြင်း အတတ်ပညာရဲ့ အကြီးမားဆုံး လျှို့ဝှက်ချက်ကြီးထဲကို ခင်ဗျားကို ကျွန်တော် ခေါ်သွားပေးမယ်။ အကောင်းဆုံးသော အတွေးအမြင်တွေဟာ ခင်ဗျားရေးနေတဲ့အချိန်မှာ ခင်ဗျားဆီကို ရောက်လာတတ်ကြတယ်။ ခင်ဗျား ဟိုတွေး ဒီတွေး တွေးနေချိန်မှာ ရောက်မလာတတ်ကြပါဘူး။ ခင်ဗျားဟာ စာရေးဆရာတစ်ယောက် မဟုတ်ဘူးဆိုရင်တောင်မှ ဒီအချက်ဟာ ခင်ဗျားအတွက် အသုံးဝင်ပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲ့ဒီအချက်ဟာ လူသားတွေရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက် အားလုံးအပေါ်မှာ မှန်ကန်နေတဲ့ အချက်တစ်ခု ဖြစ်တာကြောင့်ပါပဲ။ စွန့်ဦးတီထွင် လုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက်ဟာ သူထုတ်ကုန်တစ်ခု အောင်မြင်မလား မအောင်မြင်ဘူးလားဆိုတာကို သူတကယ် မထုတ်လုပ်ကြည့်၊ ဈေးကွက်ထဲ မဖြန့်ချိကြည့်ဘဲနဲ့ မသိနိုင်ပါဘူး။ ဘယ်လောက်ပဲ ဈေးကွက်နဲ့ စားသုံးသူဆိုင်ရာ သုတေသနတွေ လုပ်လုပ်ပါ။ အရောင်းသမားတစ်ယောက်ဟာ အရောင်းနယ်ပယ်အတွင်းမှာ မရေမတွက်နိုင်သော နည်းစနစ်တွေကို လက်တွေ့အသုံးချ ရောင်းကြည့်ပြီး သူနည်းစနစ်တွေကို တဖြည်းဖြည်း ကောင်းသည်ထက်ကောင်းအောင် မွမ်းမံသွားရင်းနဲ့မှ နောက်ဆုံးမှာ ဘယ်ဝယ်သူမှ ပြေးမလွတ်နိုင်တဲ့ အရောင်းနည်းနာတွေကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်လာတာဖြစ်ပါတယ်။ အရောင်းကို စာတွေလေ့လာဖတ်ရှုရုံ၊ အရောင်း လက်စွဲလမ်းညွှန်ကျမ်းတွေ ဖတ်ရုံနဲ့ ရလာတာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိဘတွေဟာလည်း သူကလေးကို နေ့စဉ်ထိန်းကျောင်းရင်းနဲ့မှ ကလေးပြုစုပျိုးထောင်နည်းတွေမှာ ကျွမ်းဝင် ကျွမ်းကျင်လာတာဖြစ်ပါတယ်။ ကလေးပြုစုပျိုးထောင်နည်း စာအုပ်တွေဖတ်ရုံနဲ့ ကျွမ်းကျင်လာတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဂီတပညာရှင်တွေဟာလည်း အထပ်ထပ် လေ့ကျင့်မှုတွေ ပြုကြရင်းနဲ့မှ ဂီတမှာ ဆရာတစ်ဆူ ဖြစ်လာကြတာဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ တူရိယာတွေရဲ့ စွမ်းရည်တွေအကြောင်း ဆွေးနွေးငြင်းခုံရင်း ကျွမ်းကျင်လာကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒီလိုဘာကြောင့် ဖြစ်နေတာလဲ ဆိုတော့ ကမ္ဘာလောကဟာ ကျွန်တော်တို့အတွက် အမှောင်ဖုံးနေလို့ဖြစ်ပါတယ်။ ကြည်လင်တဲ့ ဖန်သားပြင်လို မဟုတ်ပါဘူး။ တိမ်တွေ၊ မြူတွေ ပိတ်ဖုံးနေတဲ့ မှန်သားပြင်လိုဖြစ်နေပါတယ်။ အစစ်အမှန် အရှိတရားတွေဟာ ဘယ်တော့မှ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မြင်သာမနေပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့လူသားတွေထဲကမှ ဉာဏ်ပညာ အကြီးကျယ်ဆုံးလို့ ဆိုကြသူတွေတောင်မှ လားရာတစ်ဖက်ဖက်ဆီကို မိတာအနည်းငယ်အကွာအထိပဲ မြင်တတ်ကြတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ အသိဉာဏ်ပညာ ဗဟုသုတတွေရဲ့ အလွန်ဆီကို သွားလိုတယ်ဆိုရင် ရပ်နေဖို့ထက် ရှေ့ဆက်တိုးသွားဖို့ရာ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မချီတင်ကို ညည်းတွားနေမယ့်အစား တစ်ခုခု အရေးယူလုပ်ဆောင်ဖို့ လိုအပ် ပါတယ်။

ကျွန်တော့်မှာ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ရှိပါတယ်။ ဉာဏ်ထက်မြက်ပြီး MBA ဘွဲ့ရထားသူတစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးကုမ္ပဏီတစ်ခုမှာ အလယ်အလတ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲသူအနေနဲ့ လုပ်ကိုင်နေပါတယ်။ သူဟာ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလေးတစ်ခု ထူထောင်ဖို့ ဆယ်နှစ်ကျော်ကြာအောင် ကြိုးပမ်းခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူဟာ စွန့်ဦးတီထွင်မှုနဲ့ ဆိုင်တဲ့ စာအုပ်ပေါင်း ရာချီပြီး အပတ်တကုတ် ဖတ်ခဲ့ပါတယ်။ သူထုတ်ကုန်မှာ ဘယ်လိုအချက်တွေ ပါအောင်ထည့်မလဲဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နာရီထောင်ချီအောင် အသုံးပြု စဉ်းစားခဲ့ပါတယ်။ ဈေးကွက် သုတေသန စာတမ်းတစ်ထပ်ကြီးကို ဖတ်ပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်း စီမံချက်ကလည်း နှစ်ဒီဇင်လောက် ဆွဲထားပြီးပါပြီ။ ဒါပေမယ့် တကယ်လုပ်သလားဆိုတော့ အခုထိ ဘာမှ မလုပ်ဖြစ်ပါဘူး။ သူ့ရဲ့ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုက သူ့ကို ဒီလိုပြောတဲ့ အမှတ်တစ်ခုဆီကို သူအမြဲတမ်းရောက်ပါတယ်။ မင်းရဲ့ အိုင်ဒီယာက အောင်မြင်မှာတော့ သေချာပေါက်ပဲ။ ဒါပေမယ့် မင်းဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း အကောင်အထည်ဖော်မလဲဆိုတာနဲ့ မင်းရဲ့ပြိုင်ဖက်တွေ ဘယ်လို ပြုမူကြမလဲ ဆိုတာအပေါ်မှာ အလွန်အမင်း ခိုတည်နေတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြည့်ကြည့် သူ့ကို အဲ့ဒီအမှတ်ထက် တစ်မီလီမီတာလောက် ကျော်သွားအောင်အထိကို ခေါ်မသွားနိုင်ပါဘူး။ အဲ့ဒီအမှတ်ကို ရောက်သွားပြီဆိုရင် ဘယ်လောက်ပဲ သတင်းအချက်အလက်တွေထပ်ထည့်ထည့် ထည့်သမျှသတင်းအချက်အလက်တွေက အသုံးမဝင်တော့ပါဘူး။ အဲ့ဒီပိုင်းကို စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုသက်သက်နဲ့ ရောက်နိုင်တဲ့ အမြင့်ဆုံး အမှတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ကိစ္စရပ်တွေကို ကျိုးကြောင်းကျကျ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုတွေ မလုပ်ရဘူးလို့ ပြောနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အတွေးအမြင်တစ်ခုအပေါ်မှာ ခဏတာဖြစ်ဖြစ် စူးစိုက်စဉ်းစားဆင်ခြင်တာဟာ များပြားတဲ့ အသိအမြင်တွေကို ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီဖြစ်စဉ်ဟာက ပြန်ရတဲ့ အကျိုးကျေးဇူးဟာ လျှင်လျှင်မြန်မြန်ပဲ အချိန်ကြာလာတာနဲ့အမျှ နည်းပါးကျဆင်းလာတဲ့ သဘော ရှိပါတယ်။ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုသက်သက်နဲ့ ရောက်နိုင်တဲ့ အမြင့်ဆုံးအမှတ်ဆီကို ဘယ်လောက်လျှင်လျှင်မြန်မြန်ရောက်သွားသလဲ ဆိုတဲ့အချက်ဟာ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလောက် အောင်ပဲ မြန်ဆန်လွန်းပါတယ်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို ကြည့်ပါ။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့ လိုအပ်တဲ့သတင်းအချက်အလက်တွေအကုန်လုံး ခင်ဗျားစားပွဲပေါ် ရောက်နေပြီ ဆိုရင် အဲ့ဒီအချက်အလက်တွေကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး စဉ်းစားဆင်ခြင်ဖို့ ခင်ဗျား အများဆုံး သုံးရက်လောက်ပဲ ကြပါမယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ပုဂ္ဂလိက ဘဝနဲ့ ဆိုင်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု ချဖို့ဆိုရင်တော့ တစ်ပတ်လောက်ကြာကောင်းကြာပါမယ်။ အလုပ်ပြောင်းဖို့ဆိုရင်တော့ အများဆုံး ငါးရက်လောက် ကြာပါလိမ့်မယ်။ စဉ်းစားဆင်ခြင်ဖို့ ဘာများ မေ့ကျန်ရစ်ခဲ့ဦးမလဲဆိုပြီး ခင်ဗျား အချိန်အပို အနည်းငယ်ပေးကောင်း ပေးပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အဲ့သလောက် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ နောက်ထပ် စဉ်းစားဆင်ခြင် မှုပြုတာတွေဟာ ဘာအကျိုးကျေးဇူးမှ ထပ်မပေးတော့ပါဘူး။ နောက်ထပ် သတင်းအချက်အလက်အသစ် လိုချင်ရင်တော့ စတင်ပြီးလုပ်ဆောင်ရတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုကို အိတ်ဆောင် လက်နှိပ်ခါတ်မီးလေးနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရုံမျှကြည့်ပါ။ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကတော့ အားပြင်းတဲ့ မီးမောင်းကြီးတွေနဲ့ တူပါတယ်။ သူ့ရဲ့အလင်းတန်းတွေ က ကျွန်တော်တို့ ဉာဏ်မမီလောက်တဲ့နေရာအထိရောက်ပါတယ်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းပြီး အသစ်ဖြစ်တဲ့နေရာတစ်ခုကိုရောက်ရင်တော့ ခင်ဗျားရဲ့ လက်နှိပ်ခါတ်မီးလေးကို ပြန်ဖွင့်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဆက်လက်ဖော်ပြမယ့် မေးခွန်းလေးက စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုရဲ့ အရေးပါပုံကို ဖော်ပြနေပါတယ်။ သမုဒ္ဒရာတစ်ခုရဲ့အလယ်က ခြောက်သွေးတဲ့ ကွန္ဒာရ ကျွန်းလေးတစ်ခုမှာ နေရမယ် ဆိုရင် ခင်ဗျား ဘယ်သူ့ကို အဖော်ပြုပြီးနေချင်သလဲ။ ဆက်မဖတ်ခင် အချိန်အနည်းငယ်ယူပြီး စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝလက်တွဲဖော်နဲ့ နေမလား။ ခင်ဗျားရဲ့ ချစ်သူ ရည်းစားနဲ့ နေမလား။ အတိုင်ပင်ခံ အကြံပေးတစ်ယောက်နဲ့ နေမလား။ ခင်ဗျားကြုံဖူးသမျှမှာ အသိဉာဏ်ပညာအရှိဆုံး ပါမောက္ခတစ်ယောက်နဲ့ နေမလား။ ဒါမှမဟုတ် ဖျော်ဖြေရေးသမား တစ်ယောက်နဲ့ နေမလား။ ဘာလို့ ဒီလူတွေနဲ့ နေမလဲ။ သဘောတည်ဆောက်တတ်သူတစ်ဦးနဲ့ နေမှာပေါ့။

သီအိုရီသမားတွေ၊ ပါမောက္ခတွေ၊ အတိုင်ပင်ခံအကြံပေးတွေ၊ စာရေးဆရာတွေ၊ ဘလော့ဂါတွေ၊ စာနယ်ဇင်းသမားတွေက ကမ္ဘာလောကကြီးအကြောင်းကို သူတို့ စဉ်းစားဆင်ခြင် ရုံနဲ့ သိနိုင်တယ်လို့ တွေးထင်နေကြပါတယ်။ ဝမ်းနည်းဖို့ကောင်းတာက အဲဒါဟာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ နယူတန်တို့၊ အိုင်စတိုင်းတို့ ဖိုင်းမန်းတို့လို အတွေးသမားမျိုးတွေကတော့ ချွင်းချက်ပါ။ သိပ္ပံနယ်ပယ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စီးပွားရေးနယ်ပယ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နေ့စဉ်ဘဝမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ကြီးကျယ်တဲ့ သိမြင်နားလည် တိုးတက်မှုတွေအားလုံးနီးပါးဟာ မမြင်နိုင်တဲ့ အရာတွေကို လက်တွေ့ကျကျလုပ်ဆောင် လေ့လာစူးစမ်းခြင်းအားဖြင့်သာ တိုးတက်အောင်မြင်လာကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မသိကိန်းတွေကို ကိုင်တွယ်ထိတွေ့ပြီးတော့သာ တိုးတက် ဖြစ်ထွန်းလာကြတာဖြစ်ပါတယ်။

အပြောလွယ်သလောက် အလုပ်ခက်ပါတယ်။ ကိစ္စတစ်ခုကြုံရင် ကျွန်တော်လည်း စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုသက်သက်နဲ့ ရောက်နိုင်တဲ့အမြင့်ဆုံး အမှတ်ကို ကျော်သည်အထိ အတွေးလွန် သွားမိတတ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လုပ်ရတာထက်စာရင် တွေးနေရတာက ပိုပြီး သက်တောင့်သက်သာရှိလို့ပါ။ တစ်ခုခုကို စလုပ်လိုက်ရတာထက်စာရင် တွေးပြီး စဉ်းစားဆင်ခြင်နေတာက ပိုသက်သာပါတယ်။ သိမြင်သဘောပေါက်မှုထက်စာရင် မှန်းဆရခြင်းက ကိုယ့်ထင်မြင်ယူဆချက်တွေနဲ့ ပိုမိုကိုက်ညီတတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားတွေးထင်ထား တာတွေက မှန်မယ်လို့ အလေးသာပေးပြီး စဉ်းစားနေသမျှကာလပတ်လုံး ဆုံးရှုံးနစ်နာနိုင်ချေက သူ့ပဲ ဖြစ်နေမှာပါ။ ဒါကြောင့်ပဲ ဖြစ်လာတဲ့အခြေအနေကို သံယောင်လိုက်ပြီး ပြောတာမျိုးနဲ့ ဝေဖန်ချက်ထုတ်တာမျိုးတွေက လူအများကြား ပျံ့နှံ့ထင်ရှားနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိစ္စတစ်ခုခုကို ထိုင်ပြီးတွေးတောရုံပဲ တွေးတောနေရင် အစစ်အမှန်နဲ့ ဘယ်တော့မှ ဝင်တိုက်မိမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုလိုတာက အတွေးထဲမှာတော့ ဘယ်တော့မှ မဆုံးရှုံးနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် လုပ်ပြီးဆိုရင်တော့ ဆုံးရှုံးမှုတွေနဲ့ ကြုံတွေ့ရနိုင်ပါတယ်။ အဲသလို ဆုံးရှုံးခဲ့ရင်လည်း ခင်ဗျားဟာ အတွေ့အကြုံတွေ ရလာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ “အတွေ့အကြုံဆိုတာဟာ တစ်ခုခုလုပ်ရင် ခင်ဗျားမလိုချင်တဲ့အရာတွေကို ရလာတာမျိုးကို ခေါ်တာပါ” ဆိုတဲ့ ဆိုစကားအတိုင်းပါပဲ။

တစ်ခုခု စလုပ်ဖို့ရာ မကြောက်သင့်ကြောင်းကို ပက်ဗလို ပီကာဆိုတာ ကောင်းကောင်းသိခဲ့ပါတယ်။ “ခင်ဗျား ဘာပုံဆွဲရင်ကောင်းမလဲ ဆိုတာကို သိဖို့ရာ ခင်ဗျားဟာ ပုံစံဆွဲဖို့ လိုပါတယ်” လို့ သူက ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီစကားဟာ ဘဝမှာကြုံတွေ့ရတဲ့အရာတွေနဲ့ တစ်ထပ်တည်းပါပဲ။ ဘဝမှာခင်ဗျားဘာလိုချင်လဲဆိုတာကိုသိဖို့ရာအတွက် တစ်ခုခုကိုသာ စလုပ်ကြည့်လိုက်ပါ။ ဒီအခန်းက ခင်ဗျားကို လမ်းကြောင်းမှန်ပေါ်ကို သွားဖို့ရာ လမ်းညွှန်အမှတ်အသားလေးတွေ ပေးပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ခု သတိပြုရမှာက စဉ်းစား တွေးတောနေရုံ သက်သက်နဲ့တော့ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို မရနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ။

စိတ်ပညာရှင်တွေက ဒီသဘောတရားကို စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု အစွဲမှားလို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ သဘောတရားကတော့ စဉ်းစားဆင်ခြင်ရုံသက်သက်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အလိုဆန္ဒအမှန် တွေ၊ ဘဝရည်ရွယ်ချက်တွေ၊ တကိုယ်ရည်ပျော်ရွှင်မှုရဲ့ အနှစ်အသားတွေဟာ သူ့အလိုလို ထင်ရှားလာပြီး ကျွန်တော်တို့ သိမြင်နိုင်တယ်လို့ မှားယွင်းစွာ မှတ်ယူမိနေခြင်းမျိုးပါ။ ဒီလို တွေးတောနေရုံသက်သက်ဟာ ခင်ဗျားကို စိတ်ခံစားမှုတွေထွေပြားမှု၊ ဝေပေးတဲ့အတွေးတွေနဲ့ စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ တွန်းအားတွေကိုပဲ ဖြစ်စေမှာပါ။

ဒါကြောင့် နောက်တစ်ကြိမ် ခင်ဗျား အရေးကြီးတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေလုပ်တော့မယ့်အချိန်မှာ သေသေချာချာလေးလေးနက်နက် တွေးတောဆင်ခြင်ပါ။ ဒါပေမယ့် စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုသက်သက်နဲ့ ရောက်နိုင်တဲ့အမြင့်ဆုံး အမှတ်အထိပဲ စဉ်းစားပါ။ အဲဒီထက် ကျော်လွန်မသွားပါစေနဲ့။ အဲဒီအမှတ်ဆီကို ခင်ဗျားဘယ်လောက်မြန်မြန် ရောက်သွားလဲ ဆိုတာကို အဲဒီအားသင့်ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ခင်ဗျား တွေ့မြင်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအမှတ်ဆီ ရောက်တဲ့အချိန်မှာ ခင်ဗျားရဲ့ လက်နှိပ်ခါတ်မီးလေးကို ပိတ်ပြီး မီးမောင်းကြီးကို ဖွင့်လိုက်ပါ။ ဒီသဘောတရားဟာ ခင်ဗျားအတွက် လုပ်ငန်းခွင်မှာသာမက အိမ်မှာအသုံးချဖို့အတွက်လည်း အသုံးတည့်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားလုပ်ငန်းခွင် ဘဝအတွက်ပဲ စဉ်းစားစဉ်းစား ချစ်မှုရေးရာ ကိစ္စတွေအတွက်ပဲ စဉ်းစားစဉ်းစား စဉ်းစားဆင်ခြင်မှုသက်သက်နဲ့ ရောက်နိုင်တဲ့အမြင့်ဆုံး အမှတ်ထက်ကို ဘယ်တော့မှ ကျော်လွန်ပြီး မစဉ်းစားမိပါစေနဲ့။

၄၀။ အခြားသူတွေရဲ့ ဖိနှပ်တွေ (နေရာ ဖလှယ်ကြည့်ခြင်း)

+++++

လက်ရှိမှာ လုပ်ငန်းတွေကို ရင်းနှီးငွေထုတ်ချေးတဲ့လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နေပြီး အော့ပဲဝဲလစ်ရဲ့ ပူးတွဲတည်ထောင်သူဖြစ်ခဲ့တဲ့ စွန်ဦးတီထွင်သူ ဘန် ဟိုရိုဝစ်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အနည်းငယ်တုန်းက စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာတစ်ရပ်နဲ့ ကြုံခဲ့ရပါတယ်။ သူ့စီမံခန့်ခွဲနေတဲ့ ကုမ္ပဏီက စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့်ဝတဲ့ ဌာနနှစ်ခုဖြစ်တဲ့ ဖောက်သည်ကူညီရေးဌာန နဲ့ အရောင်း အင်ဂျင်နီယာ ဌာနတို့ဟာ သဘောထားကွဲလွဲပြီး အခြင်းပွားမှုဖြစ်နေပါတယ်။ ဖောက်သည်ကူညီရေးဌာနက ဖောက်သည်တွေရဲ့ အခက်အခဲတွေကို ချက်ချင်း တုန့်ပြန် ကူညီဖြေရှင်းပေးမှုတွေမလုပ်တာကြောင့် အရောင်းကို ထိခိုက်လာတယ်လို့ အရောင်းအင်ဂျင်နီယာဌာနက စွပ်စွဲပါတယ်။ အရောင်းအင်ဂျင်နီယာဌာနကလည်း ပစ္စည်းချို့ယွင်းချက် ကုန်တွေပဲ ရေးနေပြီး ပိုမိုကောင်းမွန်ဖို့အတွက် သူတို့ပေးတဲ့ အကြံပြုချက်တွေကို မလိုက်နာကြဘူးလို့ ဖောက်သည်ကူညီရေးဌာနကလည်း စွပ်စွဲပြောဆိုနေပါတယ်။ အဲဒီဌာနနှစ်ခု ဟာ နီးနီးကပ်ကပ် အတူတကွ ပူးပေါင်းပြီးအလုပ်လုပ်ဖို့ အင်မတန်အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ သိသာလှပါတယ်။ သီးခြားစီ စဉ်းစားမယ်ဆိုရင်တော့ ဌာနနှစ်ခုစလုံးဟာ ထက်မြက်တဲ့ ဝန်ထမ်းတွေရှိနေပြီး ကိုယ့်ဌာနကိုယ် ကောင်းကောင်း စီမံလုပ်ကိုင်နေနိုင်ကြပါတယ်။ အခြားတစ်ဖက်ရဲ့ နေရာကနေ ဝင်ခံစားမြင်ယောင်ကြည့်ဖို့ရာအတွက် သူတို့ဌာနတွေကို ဆွဲဆောင်ပြောကြားတာက အနည်းငယ်တိုးတက်မှု ရှိလာပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာတော့ ဟိုရိုဝစ်ဟာ အကြံတစ်ခု ရသွားပါတယ်။ ဌာနနှစ်ခုရဲ့ ဌာနမှူးတွေကို ဟိုဖက်ဒီဖက် ပြောင်းပြီး အုပ်ချုပ်ခိုင်းလိုက်ပါတယ်။ ယာယီပြောင်းလိုက်တာမဟုတ်ပါဘူး။ အမြဲတမ်း ပုံသေ ပြောင်းပစ်လိုက်တာပါ။ အစပိုင်းမှာတော့ နှစ်ယောက်စလုံး အခက်ကြုံကြရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ပတ်လောက်ကြာပြီး တစ်ဖက်လူရဲ့ ဖိနှပ်ကို စီးကြည့်ပြီးတဲ့အခါမှာတော့ နှစ်ဦးစလုံးဟာ ဖြစ်နေတဲ့ ပဋိပက္ခတွေရဲ့ အရင်းအမြစ် အကြောင်းရင်းတွေကို နားလည်လာ ကြပါတယ်။ နောက်မကြာမီ ရက်သတ္တပတ်တွေမှာတော့ သူတို့ရဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပြီး ပြင်ဆင်သင့်တာတွေကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ကြပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က စပြီး ဌာနနှစ်ခုဟာ အခြားသော ဌာနအားလုံးထက်ပိုပြီး အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာကြတာ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်မှုတွေ ရရှိခဲ့ပါတယ်။

ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား ခင်ဗျားပြိုင်ဖက်ရှိနေရာမှာ ဝင်ပြီး တွေးတောခံစားကြည့်တာဟာ အလုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ပြောင်းလဲပစ်ရမယ့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကွာဟချက်က အင်မတန်ကြီးမားပြီး စိတ်အားထက်သန်မှုမှာလည်း လိုအပ်ချက်ရှိနေပါလိမ့်မယ်။ တစ်စုံတစ်ယောက်ကို တကယ်တန်းနားလည်ချင်တယ်ဆိုရင် သူ့နေရာကို ဝင်လုပ်ကြည့်တာက အကောင်းဆုံးပါပဲ။ စိတ်ကူးကြည့်တာမျိုးမဟုတ်ဘဲ တကယ်ဝင်လုပ်ကြည့်မှသာ တကယ့်အချက်အလက်တွေကို သိလာမှာဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ဖိနှပ်ကို တကယ်စီးကြည့်ပြီး သူ့အခြေအနေကို ဦးဆုံးနားလည်အောင် လုပ်ရပါမယ်။

ကျွန်တော် ကိုယ်ပိုင်ကလေးမရမချင်း ကျွန်တော်အမေလုပ်ခဲ့ရတဲ့ အလုပ်မျိုးကို တကယ်တန်းမလုပ်ဖူးပါဘူး။ ကလေး (အမွှာလေးတွေ) ရလာတော့မှ တစ်ခါတစ်ရံ ကလေးဝင်ထိန်းပေးကြည့်ပါတယ်။ နေ့ဝက်လောက် ကလေးထိန်းအပြီးမှာပဲ ကလေးနေ့တာဝက်ထိန်းရတာဟာ လုပ်ငန်းအတွက် ခရီး ဆယ်ရက်လောက် ထွက်ရသလောက်ကို ပင်ပန်းတာပါလားဆိုတာကို နားလည်လာပါတယ်။ ကလေးအမေတွေ အတော်များများနဲ့ ကလေးပြုစုပျိုးထောင်နည်း စာအုပ်အတော်များများက ကလေးထိန်းရတာ မလွယ်ဘူးဆိုတဲ့အကြောင်းကို ပြောကြ ရေးကြတာတွေ ကျွန်တော် အများအပြားပဲ ကြားဖူး ဖတ်ဖူးပါတယ်။ အဲ့ဒီတုန်းကတော့ ဒီလောက် ဖြစ်မယ်လို့ ဘယ်တုန်းကမှ မထင်ခဲ့ဖူးပါဘူး။ ကိုယ်တိုင် နဖူးတွေ ခူးတွေ တွေတော့မှပဲ သူတို့ပြောတာ ရေးတာတွေကို တကယ်တန်း နားလည် သဘောပေါက်လာပါတယ်။

ဒီလူညံ့ကွက်ကလေးကို ကျွန်တော်တို့ မသုံးဖြစ်ကြတာဟာ အတော်အံ့သြစရာတော့ ကောင်းပါတယ်။ "အရာရာကို ဖောက်သည်တွေဖက်က အမြင်နဲ့ ကြည့်ရမယ်" ဆိုတာဟာ လုပ်ငန်းကြီးတွေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဆောင်ပုဒ်တိုင်းမှာ မပါမဖြစ် ပါတဲ့ စာသားတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ ကောင်းမြတ်တဲ့ အတွေးအမြင်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အတွေးအမြင်ဆိုတာလောက်နဲ့က မလုံလောက်ပါဘူး။ တကယ်တန်းဖြစ်သင့်တာဟာ "ကျွန်တော်တို့ဟာ ဖောက်သည်တွေ ဖြစ်ကြည့်ရမယ်" ဆိုတာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကို နားလည်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ရှင်ဒီလာ (Schindler) ဟာ ကမ္ဘာတလွှားကို ခါတ်လှေကားတွေနဲ့ စက်လှေကားတွေ ဖြန့်ချိတဲ့နေရာမှာ ဦးဆောင်နေတဲ့ လုပ်ငန်းဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ပထမနှစ်မှာ ရှင်ဒီလာရဲ့ ဝန်ထမ်းတိုင်း (အတွင်းရေးမှူးကနေ စီအီးအို အထိ) ဟာ လုပ်ငန်းဆိုဒ်မှာ သုံးပတ်သွားလုပ်ကြရပါတယ်။ အကြီးတန်းအရာရှိအဖြစ် တက်လှမ်းမယ့်သူတိုင်းဟာ ခါတ်လှေကား သို့မဟုတ် စက်လှေကား တပ်ဆင်တဲ့လုပ်ငန်းမှာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ဖူးတဲ့သူ ဖြစ်ရပါတယ်။ ဒီလိုနည်းအားဖြင့် ဝန်ထမ်းတွေဟာ သူတို့ထုတ်ကုန်ရဲ့ အတွင်းပိုင်းက ရှုပ်ထွေးတဲ့ စက်အစိတ်အပိုင်းတွေကို နားလည်မှာဖြစ်တဲ့အပြင် အဆောက်အဦဆိုဒ်တစ်ခုမှာ တကယ်လုပ်ရတဲ့ အတွေ့အကြုံဟာ ဘယ်လိုရှိတယ် ဆိုတာကိုပါ နားလည်စေနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ "ဒီမှာကြည့် .. အဲ့ဒီအလုပ်တွေကို ငါနားမလည်ဘဲ ပြောနေတာမဟုတ်ဘူး" ဆိုတဲ့ အနေအထားကိုလည်း ရရှိစေနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ခြင်းဟာ ဌာနတစ်ခုချင်းစီအတိုင်းအတွက်လည်း တစ်ဌာနနဲ့ တစ်ဌာန နားလည်မှုတိုးပွားစေကာ ကောင်းမွန်တဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေကိုလည်း ဖြစ်စေနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကုမ္ပဏီတွေက သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ အောက်ခြေလုပ်သားတွေနဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံမှု ရှိတယ်လို့ ဟန်ဆောင်တတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ဘာကို ဆိုလိုတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျား သိမှာပါ။ ထုတ်ဝေနေတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ အစီရင်ခံစာတွေကို လေ့လာကြည့်ရင်ပဲ အကြီးတန်းအရာရှိ အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားတွေ စက်ရုံရဲ့ ပစ္စည်းထုတ်တဲ့ လိုင်းရှေ့မှာ ရပ်နေတဲ့ ပုံ တစ်ပုံမှ မပါဘဲ ထုတ်ဝေကြတယ်ဆိုတာ မရှိသလောက်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အစီရင်ခံစာ တစ်ရာအနက်က တစ်စောင်လောက်မှာပဲ ထိပ်တန်းအရာရှိတွေ အလုပ်သမားဝတ်စုံတွေ တကယ်ဝတ်၊ ဦးထုပ်တွေ တကယ်ဆောင်းပြီး စက်ရုံထဲမှာ တကယ်အလုပ်လုပ်နေတဲ့ ပုံတွေ ပါတတ်တာပါ။ သူတို့ဟာ ခါတ်ပုံတစ်ပုံရိုက်ဖို့အတွက်လောက်တောင်မှ သူတို့ရဲ့ ဆံပင်ပုံစံလေးကို အပျက်မခံနိုင်ကြတဲ့သူတွေပါ။ အဲ့ဒီလုပ်ငန်းတွေက သူတို့ရဲ့ စတော့ရှယ်ယာကို ကျွန်တော်ဝယ်ဖို့ ကြိုးပမ်းဖူးတဲ့ လုပ်ငန်းတွေဖြစ်ပါတယ်။

စဉ်းစားတွေးတောခြင်းနဲ့ လုပ်ဆောင်ခြင်းဟာ လောကကြီးကို ကျွန်တော်တို့ နားလည်သဘောပေါက်ဖို့ရာအတွက် အခြေခံအားဖြင့် မတူညီကြတဲ့ နည်းလမ်းနှစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း လူအများစုကတော့ အဲ့ဒီနှစ်ခုအကြား ရှုပ်ထွေးဝေဝါးနေကြဆဲဖြစ်ပါတယ်။ စီးပွားရေးလေ့လာသုံးသပ်မှုဆိုင်ရာ ပါမောက္ခဖြစ်ဖို့ရာအတွက် စီးပွားရေးလေ့လာသုံးသပ်မှုဆိုင်ရာ ဘွဲ့ကို ရယူရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စီးပွားရေးတကယ်လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့ အဲ့ဒီဘွဲ့နဲ့ မလုံလောက်ပါဘူး။ စာပေကိုလေ့လာခြင်းဟာ ခင်ဗျားကို စာပေဆိုင်ရာ ပါရဂူဘွဲ့ကို မေးကောင်းမေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် စာရေးဆရာကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်လာလိမ့်မယ်လို့တော့ အာမခံနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာလိုမျိုး စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စမျိုးတွေမှာ တွေးတောဆင်ခြင်ခြင်းဟာ လုပ်ဆောင်ခြင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားတတ်ပါသလား။ အဲရစ် ရရွစ်ဘယ်နဲ့ ဂျီရူဝါ ရပ်စိတ်တို့ဟာ ဒီမေးခွန်းကို တိတိကျကျဖြေဆိုနိုင်ဖို့ စမ်းသပ်မှုတွေလုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ မေးခွန်းတွေနဲ့ နေ့စဉ် လုံးပန်းနေကြရတဲ့ ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ ပါမောက္ခတွေဟာ သာမန်လူတွေထက်ပိုပြီး လူကောင်းဖြစ်နေသလား။ ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆမယ်ဆိုရင်လည်း ဒါဟာ ကြောင်းကျိုးဆီလျော်တဲ့ ယူဆချက်တစ်ခုအဖြစ် လူတွေက လက်ခံကြပါလိမ့်မယ်။ သုတေသနသမားတွေဟာ ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ ပါမောက္ခတွေကို အခြားသော နယ်ပယ် ဆယ်ခုနှစ်ခုက ပါမောက္ခတွေနဲ့ အပြုအမူပိုင်းဆိုင်ရာ နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်မှုတွေပြုလုပ်ပြီး လေ့လာခဲ့ကြပါတယ်။ လေ့လာချက်တွေထဲမှာ သူတို့ သွေးဘယ်နှကြိမ်လျှူဖူးသလဲကစလို့ တံခါးကို ဆောင့်ပိတ်တတ်တဲ့ အကျင့်ရှိသလား၊ အစည်းအဝေးပြီးရင် ကိုယ်တိုင်ခွဲတဲ့ နေရာကို ပြန်ရှင်းသွားလေ့ရှိသလား စတဲ့အချက်တွေအထိ စောင့်ကြည့်သုံးသပ် လေ့လာခဲ့ကြပါတယ်။ ရလဒ်ကတော့ ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ ပါမောက္ခတွေဟာ အခြားသော ပါမောက္ခတွေထက် ပိုမိုထူးကဲပြီး လူကောင်းဖြစ်နေကြပါဘူးတဲ့။

စဉ်းစားတွေးတောခြင်းနဲ့ လုပ်ဆောင်ခြင်းဟာ မတူညီတဲ့ ကိစ္စနှစ်ရပ်ဖြစ်တယ်လို့ ခင်ဗျားလက်ခံခဲ့ရင် ဒီအသိကို ကောင်းတဲ့နေရာတွေမှာ အသုံးပြုလို့ ရပါတယ်။ ဘုရားကျောင်းတွေ၊ စစ်တပ်တွေနဲ့ တက္ကသိုလ်တွေဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေအနက်က တည်ငြိမ်မှုအရှိဆုံးအဖွဲ့အစည်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေဟာ ရာစုနှစ်အတော်ကြာ ကြုံကြုံခံဖြစ်သန်းခဲ့ပြီး စစ်ပွဲပေါင်း ဒါဇင်ချီကြုံခဲ့ပြီးပေမယ့် ပျက်စီးမသွားကြဘဲ ဆက်လက် တည်ရှိနေခဲ့ကြပါတယ်။ သူတို့ အဲ့သလို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ခဲ့ခြင်းရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်က ဘာများဖြစ်မလဲ။ သူတို့ရဲ့ လူသစ်စုဆောင်းမှုကို အတွင်းကနေပဲ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ စီမံခန့်ခွဲမှု အဆင့်တစ်ခုစီတိုင်းအတွက် ဆက်ခံမယ့်သူတစ်ယောက် အမြဲတမ်း အဆင်သင့်ရှိပြီးသားဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရာထူးအဆင့်တစ်ခု တက်လာတဲ့သူတိုင်းဟာ သူ့အောက်က အဆင့်မှာ ဘယ်လိုတွေလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရတယ်ဆိုတာကို ကြေညာကောင်းမွန်စွာ နားလည်ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဂိုဏ်းအုပ်ဘုန်းတော်ကြီး တစ်ပါးဖြစ်လာဖို့ရာအတွက် အခြေခံအကျဆုံးအဆင့်ဖြစ်တဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးအဖြစ်ကနေ စခဲ့ကြရတာဖြစ်ပါတယ်။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်တိုင်းဟာ တစ်ချိန်က စစ်သားဖြစ်ဖူးခဲ့ကြတဲ့သူတွေချည်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချိန်က လက်ထောက် ပါမောက္ခဖြစ်ခဲ့ဖူးဘဲ တက္ကသိုလ်တစ်ခုရဲ့ အဓိပတိ ဘယ်လိုမှ ဖြစ်မလာပါဘူး။ ဝန်ထမ်းပေါင်း နှစ်သန်းလောက်ကို အုပ်ချုပ်နေရတဲ့ ပေါလ်မတ်ရဲ့ စီအီးအိုတစ်ယောက်ဟာ စစ်သားပေါင်း နှစ်သန်းကို အမိန့်ပေးရတဲ့ စစ်ဗိုလ်ချုပ်တစ်ယောက်အဖြစ် လုပ်ကိုင်နိုင်မယ်လို့ ခင်ဗျားထင်ပါသလား။ လုံးဝ ဖြစ်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ ဘယ်စစ်တပ်ကမှ သူ့ကို စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

အချုပ်အားဖြင့် ပြောရရင် အခြားသူတစ်ယောက်ရဲ့ ဖိနှပ်ကို စီးပြီး တကယ်တန်း လမ်းလျှောက်ကြည့်တာဟာ လုပ်ဖို့ရာ ထိုက်တန်တဲ့ အလုပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီအလုပ်မျိုးကို ခင်ဗျားဘဝမှာ အရေးပါတဲ့ ဆက်နွယ်မှုရှိသူတွေနဲ့ လုပ်ကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝလက်တွဲဖော်၊ ခင်ဗျားရဲ့ အမှုသည်၊ ခင်ဗျားရဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ၊ ခင်ဗျားကို မဲထည့်မယ့်သူတွေ (ခင်ဗျားဟာ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ရင်) စတဲ့သူတွေနဲ့ နေရာမှာ တကယ်သွားနေကြည့်ပါ။ ဒီလို နေရာဖလှယ်နေကြည့်ခြင်းဟာ အပြန်အလှန်နားလည်မှု တည်ဆောက်ဖို့ရာအတွက် အထိရောက်ဆုံး၊ အလျင်မြန်ဆုံးနဲ့ ကုန်ကျစရိတ် အသက်သာဆုံး နည်းလမ်းတစ်ခုပါပဲ။ ပုံပြင်တွေထဲက ဘုရင်ကြီး တိုင်းသူပြည်သားတွေအကြောင်း

သိရှိရာ သူစုန်းစား အဝတ်အစားတွေဝတ်ပြီး လျှောက်သွားသလိုမျိုး လုပ်ကြည့်ပါ။ ဒါမျိုးက အမြဲတမ်းလုပ်ဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုရင် ဒီမှာ နောက်ထပ် အကြံတစ်ခု ပေးချင်ပါတယ်။ ဝတ္ထုဇာအုပ်တွေ ဖတ်ပါ။ ဝတ္ထုကောင်းတွေထဲကို ကိုယ်တကယ်နှစ်သက်သွားသည့်အထိ စိတ်နှစ်ပြီး ဖတ်ကြည့်ပါ။ ဇာတ်လမ်းထဲက အနိမ့်အမြင့် အတက်အကျတွေထဲကို ဇာတ်ဆောင်တွေနဲ့အတူ ဝင်ကြည့်ပါ။ ဒါဟာ စဉ်းစားတွေတော့ခြင်းနဲ့ ပြုလုပ်ခြင်း ကြားထဲက တစ်နေရာရာမှာ ထိုင်နေရသလိုမျိုး အတွေ့အကြုံကို ပေးပါလိမ့်မယ်။

၄၁။ ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲမယ်ဆိုတဲ့ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှု (အပိုင်း ၁)
("ကြီးကျယ်တဲ့လူ" သီအိုရီထဲ ကျမသွားပါစေနဲ့)

+++++

"ကျွန်တော်တို့ဟာ ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲနိုင်ပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးကို ပိုကောင်းတဲ့ နေရာတစ်ခုဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်ပါတယ်။ မတူကွဲပြားတဲ့အရာတွေ ဖြစ်အောင်လုပ်ဖို့က ခင်ဗျားရဲ့ လက်ထဲမှာပဲ ရှိတာပါ" (နယ်လ်ဆင် မင်ဒဲလား) ..။ "ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲပစ်နိုင်တယ်လို့ ရူးရူးမိုက်မိုက် တွေးထင်တတ်တဲ့သူတွေကသာ ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲပစ်နိုင်တာပါ" (စတိပ် ဂျော့ဘ်စ်) ..။ အဲဒီစကားတွေက စွမ်းအားပြင်းတဲ့ စကားတွေဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ်ကူးဉာဏ်ကွန့်မြူးမှု မီးတောက်လေးကို တောက်စေနိုင်တဲ့ စကားလုံးတွေပါ။ အနက်အဓိပ္ပါယ် ပြည့်ဝမှုတွေ၊ ရှင်သန်တက်ကြွမှုတွေ၊ မျှော်လင့်ချက်တွေကို ပေးစွမ်းနိုင်တဲ့ စကားလုံးတွေဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ တကယ်ရော လောကကြီးကို ပြောင်းလဲပစ်နိုင်ကြပါသလား။ ဒီနေ့ခေတ်အခါမှာ ကမ္ဘာကြီးပျက်သုဉ်းတော့မယ်ဆိုတဲ့ သတင်းစကားကို အမျိုးမျိုးသော သတင်းစာတွေက ဖော်ပြနေကြပေမယ့်လည်း အထက်မှာဖော်ပြခဲ့သလို လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ဟာ ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲပစ်နိုင်စွမ်းရှိတယ် ဆိုတဲ့ သတင်းစကားတွေကလည်း ဂါထာမွန္တာန်တွေလိုမျိုးကို အထပ်ထပ် ကြားနေရပါတယ်။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ လွှမ်းမိုးနိုင်စွမ်းအပေါ် ဒီလောက်အကောင်းမြင်တတ်တာမျိုးဟာ ဘယ်အချိန်အခါတုန်းကမှ ဒီလောက် ပျံ့နှံ့နေတာကို မတွေ့မမြင်ခဲ့ဖူးကြပါဘူး။ အလယ်ခေတ်၊ သမိုင်းဦးခေတ်နဲ့ ကျောက်ခေတ်က လူတွေအတွက်တော့ အထက်ကဖော်ပြခဲ့တဲ့ စကားရပ်နှစ်ခုဟာ နားမလည် နိုင်စရာ စကားတွေဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ သူတို့အဖို့ရာမှာတော့ ကမ္ဘာလောကကြီးဆိုတာဟာ အမြဲလည်းဒီအတိုင်းရှိခဲ့၊ အခုလည်းဒီအတိုင်းရှိနေပြီး နောင်လည်း ဒီအတိုင်းရှိနေဦးမယ့် အရာတစ်ခုပါပဲ။ သူတို့အတွက်တော့ ဆူပူအုံကြွမှုတစ်ခုရ ဖြစ်ပြီဆိုရင် ဘုရင်တွေ စစ်ပွဲဆင်နွှဲကြလို့၊ စိတ်ဆိုးဒေါသထွက်နေတဲ့ နတ်ဘုရားတွေ ဒဏ်ခတ်လို့ ကမ္ဘာကြီးတုန်ဟီး နေတာ မျိုးတွေသာ ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ယူထားကြတာပါ။ တစ်ယောက်သော နိုင်ငံသား၊ တစ်ယောက်သော လယ်သမား၊ တစ်ယောက်သောကျွန် စတဲ့သူတစ်ဦးဦးက ကမ္ဘာလောက ကြီးကို ပြောင်းလဲပစ်နိုင်လိမ့်မယ် ဆိုတဲ့အတွေးမျိုး သူတို့ဦးခေါင်းထဲကို ဘယ်တုန်းကမှ ဝင်လာဖူးကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒီနေ့ခေတ် လူသားတွေအဖို့ကတော့ အဲ့သလို မဟုတ်ကြတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကမ္ဘာကြီးပေါ်မှာ နေထိုင်ရုံ နေထိုင်ကြသူတွေသက်သက်အဖြစ်သာ မဟုတ်တော့ဘဲ ကမ္ဘာလောကကြီးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးနေကြတဲ့ အင်ဂျင်နီယာတွေ အဖြစ်ပါ မှတ်ယူထားကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလေးတွေ စတင်ထူထောင်ကြခြင်း၊ လူအများစုပေါင်းပြီး ရံပုံငွေထူထောင်ကြခြင်း၊ အလျူအမြတ်လုပ်ငန်းတွေ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြခြင်းအားဖြင့် ကမ္ဘာလောကကြီးကို ပြောင်းလဲပေးနိုင်မယ် ဆိုတဲ့ အတွေးတွေက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ခေါင်းထဲမှာ နေရာယူထားပြီးကြပါပြီ။ ဆီလီကွန်တောင်ကြားက အောင်မြင်သွားတဲ့ စွန့်ဦးတီထွင်လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးလုပ်ခဲ့သလိုမျိုး၊ တီထွင်သူ ပါရမီရှင်တစ်ဦးဦး အရင်က လုပ်ခဲ့သလိုမျိုး ကျွန်တော်တို့လည်း ဖြစ်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ထင်မှတ်ယူနေကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် ပြောင်းလဲဖို့ကြိုးပမ်းရုံနဲ့ မလုံလောက်ကြတော့ဘဲ ကမ္ဘာလောကကြီးကိုပါ ပြောင်းလဲပေးချင်နေကြပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲပေးမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ထားရှိတဲ့ လုပ်ငန်းကြီးတွေမှာ အလုပ် လုပ်ချင် ကြပါတယ်။ ကောင်းမြတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခု ရှိတာကို တန်ဖိုးထားချင်တတ်ကြပါတယ်။ အဲ့သလို လုပ်ငန်းတွေအတွက်ဆို ရသင့်တဲ့ လခရဲ့ ထက်ဝက်လောက်နဲ့ ဆိုရင်လည်း လုပ်ပေးချင်တတ်ကြပါတယ်။

လူတစ်ယောက်ဟာ ကမ္ဘာလောကကြီးကို ပြောင်းလဲပေးနိုင်စွမ်းရှိတယ်ဆိုတဲ့ အသိဟာ ကျွန်တော်တို့ရာစုနှစ်ရဲ့ အကြီးကျယ်ဆုံးသော အတွေးအခေါ်အယူအဆတွေထဲက တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ ဒါဟာ အကြီးကျယ် အခမ်းနားဆုံးသော ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှု တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ သိမှု အဖွဲ့မှား နှစ်ခု ပူးတွဲပါဝင်နေပါတယ်။ တစ်ခုကတော့ စူးစိုက်မှုကြည့်မှု အဖွဲ့မှားပါ။ အဲ့ဒါကို ဒန်နီရယ် ခါနီမန်းက ရှင်းပြခဲ့တဲ့အကြောင်းကို အခန်း (၁၁) မှာ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ "ဘဝမှာ ဘယ်အရာကမှ ခင်ဗျားအရေးကြီး တယ်လို့ တွေးထင်နေသလောက်ကို အရေးကြီးမနေပါဘူး" ...။ ခင်ဗျား မြေပုံတစ်ချပ်ဖြန့်ခင်းပြီး မှန်ဘီလူးတစ်ခုနဲ့ အဲဒီမြေပုံပေါ် ကြည့်မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျား စူးစိုက် မှုကြည့်နေတဲ့ နေရာက အရာတွေက အခြားအရာတွေထက် ပိုကြီးနေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ရဲ့ စူးစိုက်မှုကြည့်မှုဟာလည်း အဲဒီလိုပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲပစ်မယ်ဆိုတဲ့ အစီအစဉ်တို့ ကျွန်တော်တို့ စူးစိုက်မှုကြည့်လုပ်ဆောင်နေတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီအရာဟာ သူ့ရှိသင့်ရှိထိုက်တာထက်ကို ပိုမို ခမ်းနားကြီးကျယ်နေတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ထင်မှတ်မိမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့သလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့စိမ့်ကန်းတွေရဲ့ အရေးပါမှုကို အလိုအလျှောက်ပဲ ပိုမိုတွက်ဆမိကြမှာဖြစ်ပါတယ်။

နောက်ထပ်သိမှုအဖွဲ့မှား တစ်ခုကတော့ နောက်ကွယ်က အကြောင်းတရား ဆိုတဲ့ အဖွဲ့မှား ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဝေါဟာရကို အမေရိကန် ဒဿနဗေဒပညာရှင် ဒန်နီရယ် ဒန်းနတ်က ဖော်ထုတ်သုံးစွဲခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ကွယ်က အကြောင်းတရား ဆိုတဲ့ သဘောတရားက ပြောင်းလဲမှုတိုင်းရဲ့နောက်ကွယ်မှာ (တကယ်တမ်းရှိတာလည်းဖြစ်နိုင်သလို၊ မရှိတာလည်း ဖြစ်နိုင်ပေမယ့်) အကြောင်းတရားတစ်ခု အမြဲရှိတယ်လို့ မှတ်ယူမိနေတာမျိုးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် (၁၉၈၉)ခုနှစ်မှာ သံမဏိလိုက်ကာ ပြုလဲတော့ တစ်စုံတစ်ယောက် က ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိနဲ့ တမင်တကာ ဖြိုဖျက်ချလိုက်တာလို့ ထင်မှတ်မှားခဲ့ကြပါတယ်။ တောင်အာဖရိကမှာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု ပြဿနာတွေဟာ နယ်လ်ဆင် မင်ဒဲလား လိုလူတစ်ယောက် မပေါ်ပေါက်လာရင် ဘယ်လိုမှ အဆုံးသတ်မှာမဟုတ်ဘူးလို့ ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြပါတယ်။ အိန္ဒိယလွတ်လပ်ရေးရဖို့ ဂန္ဒီဟာ မရှိမဖြစ် လိုအပ်တယ်လို့ ထင်ခဲ့ကြ ပါတယ်။ စတိပ်ဂျော့ဘ်စ် မရှိခဲ့ရင် စမတ်ဖုန်းတွေ ဖြစ်လာမှာမဟုတ်ဘူးလို့ မှတ်ယူခဲ့ကြပါတယ်။ အိုပင်ဟိုင်းမာကြောင့် မဟုတ်ရင် အနုမြူဗုံးပေါ်မလာနိုင်ဘူးလို့ ထင်ခဲ့ကြပါတယ်။ အိုင်စတိုင်းသာမရှိရင် နှိုင်းရသီအိုရီကို ဖော်ထုတ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ထင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဘန်နီသာမရှိရင် ကားတွေရှိလာမှာမဟုတ်ဘူး။ တင် ဘာနာစ် လီးသာမရှိရင် ဝေါလ်ပိုက်ဒ်ဝတ် လည်းပေါ်လာမှာမဟုတ်ဘူး ဆိုပြီး မှတ်ယူခဲ့ကြပါတယ်။ ကမ္ဘာလောကကြီးရဲ့ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှု အားလုံးရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ လူတစ်ယောက်စီကို ထားဖို့ ကျွန်တော်တို့တွေ ဆန္ဒရှိခဲ့ကြပါတယ်။

ဒီထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှုဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတိတ်ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်မှာ အမြစ်တွယ်လာခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ နဲ့ယူဆတာထက်စာရင် များများယူဆတာက ပိုကောင်းပါတယ်။ ချုံဖုတ်ထဲက အသံတစ်သံကြားခဲ့ရင် လေးတိုးသံလို့ ယူဆလိုက်တာထက် ရန်သူလူမျိုးစုက စစ်သည်တစ်ယောက် ဒါမှမဟုတ် ချွန်ထက်တဲ့သွားတွေပါတဲ့ ကျားတစ်ကောင်လို့ ယူဆ လိုက်ပြီး အကာအကွယ်ပြုဖို့ အရင်ကြိုးပမ်းတာက ပိုကောင်းပါတယ်။ အဲဒီအသံကို လေးတိုးသံလို့ ပုံမှန်ယူဆပြီး ကာကွယ်ဖို့၊ ထွက်ပြေးဖို့ အသုံးပြုရမယ့် သူတို့ရဲ့ စွမ်းအင်တွေကို ချွေတာတတ်တဲ့သူမျိုး အနည်းငယ်လည်းရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲ့သလိုလူမျိုးတွေဟာ မကြာမီမှာပဲ မျိုးရိုးဗီဇ အစုအဝေးထဲကနေ ဖယ်ထုတ်ခံရပြီး ပျောက်ကွယ်သွားကြရပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီနေ့ခေတ်အခါအထိ ရှင်ကျန်နေတယ်ဆိုတဲ့ လူသားတွေဟာ အင်မတန် တက်ကြွလှုပ်ရှားတတ်သူတို့ဘေးတွေကနေ ဆင်းသက်လာကြတဲ့ နောက်ကွယ်က အကြောင်းတရားကို ကြီးကြီးမားမားကြီးလို့ ယူဆတတ်ကြတဲ့ သူတွေဆီကနေ ဆင်းသက်လာကြတဲ့ မျိုးဆက်တွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဒီဇင်ဘာဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဦးကျောက်ထဲမှာ အမြစ်တွယ်နေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဒီဇင်ဘာကြောင့်ပဲ ကျွန်တော်တို့ဟာ နောက်ကွယ်က အကြောင်းရင်းတွေကို ရှာတတ်ပြီး ဘယ်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ရှိမနေတဲ့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းရင်းကို ထားရှိချင်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နယ်လဆင် မင်ဒဲလားသာ မရှိခဲ့ရင် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု ပြဿနာတွေက ဘယ်လို ပြေလည်သွားနိုင်မှာပါလဲ။ စတိမ် ဂျော့လို့ အနာဂတ်အမြင်ရှိသူသာ မရှိခဲ့ရင် အခြားသော ဘယ်လိုလူမျိုးကများ အိုင်ဖုန်းကို တီထွင်ထုတ်လုပ်နိုင်မှာ ပါလဲ။

နောက်ကွယ်က အကြောင်းတရားဆိုတဲ့ အစွဲမှားကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ကမ္ဘာ့သမိုင်း ဖြစ်ရပ်တွေကို ကြီးကျယ်တဲ့လူတွေရဲ့ သမိုင်းအဖြစ် အနက်ပြန်မှားမိတတ်ကြပါတယ်။ သူ့ရဲ့ အကောင်းဆုံးစာအုပ်ဖြစ်တဲ့ "အရာရာတိုင်းရဲ့ ဆင့်ကဲတိုးတက်မှု" ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ ထူးချွန်တဲ့ ဗြိတိသျှ သုတသမား မတ် ရဒ်ဒလေက "ကြီးကျယ်တဲ့လူ" သီအိုရီကို ကြောင်းကျိုး ခိုင်လုံတဲ့ ကန့်ကွက်ခြင်းဆိုမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ သူက "ကျွန်တော်တို့ဟာ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုပေါ်လာရင် အဲဒီအချိန်ကို အဲဒီနားမှာ ရှိနေတတ်တဲ့ လိမ္မာပါးနပ်တဲ့ သူတစ်ဦးကို အမှတ်တွေ စွတ်တင်ပေးပြီး ကောင်းကွက်တွေအားလုံးကို သူ့အပေါ် ပုံပေးပစ်လိုက်တတ်ကြပါတယ်" လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အသိဉာဏ်အလင်းရတဲ့ အတွေ့အခေါ်ရှင်တွေဟာလည်း လွန်ခဲ့သော နှစ်ကာလ အတော်ကြာကြာကတည်းက အဲဒီကောက်ချက်ကို ချခဲ့ဖူးကြပါတယ်။ မွန်တက်စ်ကျူက "ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မာတင်လူသာဟာ နာမည်ကောင်းရခဲ့ပါတယ် .. ဒါပေမယ့် အဲဒီကိစ္စတွေက ဖြစ်ကို ဖြစ်တော့မယ့် ကိစ္စတွေပါ .. မာတင်လူသာကြောင့် မဟုတ်ခဲ့ရင်လည်းပဲ အခြားတစ်ယောက်ကြောင့်နဲ့ ဖြစ်ကို ဖြစ်တော့မယ့် ကိစ္စတွေ ဖြစ်ပါတယ်" လို့ ရေးသားခဲ့ဖူးပါတယ်။

(၁၅၀၀) ပြည့်နှစ် ဝန်းကျင်ကာလတွေမှာ ပေါ်တူဂီနဲ့ စပိန် စစ်အောင်နိုင်သူတွေဟာ အမေရိက အလယ်ပိုင်းနဲ့ တောင်အမေရိက တို့ကို လက်အောက်ခံအဖြစ် တိုက်ခိုက်သိမ်းသွင်းခဲ့ ကြပါတယ်။ အက်ဇတက်၊ မာယာနဲ့ အင်ကာစ် အင်ပါယာတွေဟာ လျှင်မြန်စွာပဲ ပြိုကွဲပျက်စီးသွားကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်ပါလဲ။ တကယ်တော့ ကိုးတက်စ်လို့မျိုး "ကြီးကျယ်တဲ့လူ" တစ်ဦးကြောင့် မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။ ရူးရှားမိုက်မိုက်နဲ့ စွန့်စားသွားလာတတ်တဲ့ နယ်မြေသစ်ရှာဖွေသူတွေဟာ သူတို့နဲ့အတူ ဥရောပက ဗိုင်းရပ်စ် ရောဂါပိုးမွှားတစ်မျိုးကို ယူဆောင်လာခဲ့ ကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့အတွက်က အဲဒီဗိုင်းရပ်စ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိပြီးသားဖြစ်ပေမယ့် အမေရိကက လူတွေအတွက်တော့ အဲဒီဗိုင်းရပ်စ်ကို ခံနိုင်ရည်မရှိကြဘဲ လူအမြောက်အများ အဲဒီဗိုင်းရပ်စ်နဲ့ သေဆုံးခဲ့ကြလို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဗိုင်းရပ်စ်နဲ့ ဘက်တီးရီးယားတွေဟာ ယနေ့ခေတ်အချိန်အခါမှာ အမေရိကတိုက်ရဲ့ တစ်ဝက်လောက်သောသူတွေ ဘာကြောင့် စပိန်စကားနဲ့ ပေါ်တူဂီစကားကို ပြောနေကြတာလဲဆိုတာနဲ့ ကက်သလစ်ဘုရားကို ဘာကြောင့် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေကြတာလဲဆိုတာရဲ့ အကြောင်းရင်းမှန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒါလို "ကြီးကျယ်တဲ့လူ" တစ်ယောက်အကြောင်းသာ မပါခဲ့ဘူးဆိုရင် ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွေကို ဘယ်သူက ရေးချင်ပါ့မလဲ။ တကယ်တော့ ကမ္ဘာ့သမိုင်းက ဖြစ်ရပ်တွေရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ ဘယ် တစ်စုံတစ်ယောက်သောလူမှ ရှိမနေခဲ့ပါဘူး။ ကမ္ဘာ့သမိုင်းက ဖြစ်ရပ်တွေဟာ မရေမတွက်နိုင်သော ဖြစ်စဉ်လမ်းကြောင်းတွေနဲ့ လွှမ်းမိုးမှုတွေကနေ မတော်တဆ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဘေးထွက်ပစ္စည်းတွေသာ ဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲဒီအရာတွေဟာ မီးပွိုင့်တွေလို အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ ကားတွေလို အလုပ်မလုပ်ပါဘူး။ အဲဒီအရာတွေကို လမ်းညွှန် ကိုင်တွယ် ပြုပြင်စီရင်နေတဲ့လူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိပါဘူး။ ကမ္ဘာ့သမိုင်းဖြစ်ရပ်တွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် အစီအစဉ်တကျမဟုတ်ဘဲ ကျပန်းဖြစ်နေတဲ့၊ မတော်တဆ ဖြစ်တဲ့၊ ခန့်မှန်းလို့မရတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားသာ သမိုင်းထဲက စာရွက်စာတမ်းတွေကို လုံလောက်တဲ့ အချိန်ပေးပြီး လေ့လာခဲ့မယ်ဆိုရင် အဓိက ဖြစ်ထွန်းတိုးတက်မှုတွေအားလုံးဟာ မတော်တဆ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်ပြီး ဖြစ်လာတဲ့ကိစ္စတွေသာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာနဲ့ ခေတ်တစ်ခေတ်ရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုရှိတဲ့ ရုပ်ပုံလွှာတွေဆိုတာဟာ လည်း အဲဒီခေတ်က ကြိုးဆွဲတဲ့အတိုင်း လိုက်ပါ ကပြခဲ့ရတဲ့ ရုပ်သေးရုပ်တွေပဲ ဆိုတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုတည်ဆောက်ဖို့အတွက် အဓိက သော့ချက်ဟာ "ကြီးကျယ်တဲ့လူ" ဆိုသူတွေကို အတုယူပြီးလိုက်လံလုပ်ဆောင်ဖို့ မဟုတ်သလို ခင်ဗျားအနေနဲ့လည်း သူတို့လို လူမျိုးတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်မှုကြီးကို ငြိတွယ်မနေဖို့ ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၄၂။ ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲမယ်ဆိုတဲ့ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှု (အပိုင်း ၂)
(ရုပ်တုတင်တဲ့ အောက်ခံပေါ်မှာ ဘာကြောင့် ဘယ်သူကိုမှ တင်မထားသင့်တာလဲ - ယုတ်စွအဆုံး ခင်ဗျားကိုယ် ခင်ဗျားတောင်မှပေါ့)

+++++

ပြီးခဲ့တဲ့အခန်းမှာ "ကြီးကျယ်တဲ့လူ" သီအိုရီကို အစွဲမှားတစ်ခုအဖြစ် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တချို့သော "ကြီးကျယ်တဲ့လူ" တွေ ရှိနေတာပဲကိုလို့ ခင်ဗျား စောဒက တက်ချင်နေပါလိမ့်မယ်။ အချို့သောလူတွေဟာ တိုက်ကြီးတစ်တိုက်လုံးရဲ့ ကံကြမ္မာကိုတောင် ပုံသွင်းပြုပြင်နိုင်ခဲ့တာတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါရဲ့ ဥပမာ တစ်ခုအဖြစ် တိန့်ရှောင်ဖိန်ကို ပြလိုရပါတယ်။ (၁၉၇၈) ခုနှစ်မှာ သူဟာ တရုတ်နိုင်ငံကို လွတ်လပ်တဲ့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးခဲ့ပါတယ်။ သန်း ရာချီတဲ့လူတွေကို ဆင်းရဲတွင်းထဲကနေ လွတ်မြောက်စေခဲ့ပါတယ်။ ဒီစီမံကိန်းဟာ သမိုင်းတလျှောက် အောင်မြင်မှုအရှိဆုံး စီမံကိန်းတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ တိန့်ရှောင်ဖိန်သာမရှိခဲ့ရင် တရုတ်ဟာ ဒီနေ့ ကမ္ဘာ့အင်အားကြီး နိုင်ငံ ဖြစ်လာနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား။ ဗြိတိသျှစာရေးဆရာ မတ် ရဒ်ဒလေရဲ့ သုံးသပ်ချက်ကတော့ တမူကွဲပြားနေပါတယ်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးဖို့ဆိုတာဟာ တိန့်ရှောင်ဖိန် ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက် လုံးဝမဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါဟာ အောက်ခြေလူတွေဆီကလာတဲ့ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဝေးလံခေါင်းပါးလှတဲ့ ရှောင်ကန်ရွာလေးက ရမ်းကားကြမ်းတမ်းတဲ့ လယ်သမား ဆယ့်ရှစ်ယောက်ဟာ နိုင်ငံပိုင်မြေတွေကို သူတို့အတွက်ခွဲဝေယူဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြပါတယ်။ လူတစ်ယောက်စီဟာ သူတို့အတွက် လုံလောက်အောင် စိုက်ပျိုးနိုင်မယ့် မြေတွေကို ခွဲဝေယူလိုက်ကြပါတယ်။ ဒီလို ရာဇဝတ်မှုမကင်းတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်မှသာ သူတို့မိသားစုကို ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ဖို့အတွက် လုံလောက်အောင် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ သူတို့ ယုံကြည်ထားကြပါတယ်။ တကယ်တမ်းမှာတော့ သူတို့ထွက်ယာကစိုက်ပျိုးလိုက်တဲ့ ပထမနှစ် တစ်နှစ်ထဲမှာတင်ပဲ သူတို့ လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးနှစ်တာကာလမှာ စိုက်ပျိုးခဲ့တာတွေ အားလုံးပေါင်းနဲ့ တူညီတဲ့ ကောက်ပဲသီးနှံတွေ ထွက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါလို သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးတက်လာမှုဟာ ဒေသခံ ပါတီအဖွဲ့အစည်းရဲ့ အာရုံကို ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါလိုနဲ့ အဲဒီပါတီက ဒီစမ်းသပ်ချက်ကို အခြားလယ်ယာမြေတွေမှာလည်း စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်ဖို့အတွက် အကြံပြုခဲ့ကြပါ တယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ဒီအဆိုပြုတင်ပြချက်ဟာ တိန့်ရှောင်ဖိန်ရဲ့ လက်ထဲကို ရောက်သွားပါတယ်။ တိန့်ရှောင်ဖိန်က ဒီစမ်းသပ်ချက်ကို စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချ ကာ ခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ်။ "တိန့်ရှောင်ဖိန်လောက် လက်တွေ့မကျတဲ့ ပါတီခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ဆိုရင်လည်း ဒီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟာ နောက်ကျကောင်း နောက်ကျမှာ ဖြစ်ပေမယ့် အနေနဲ့အမြန်ဆိုသလိုပဲ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာမှာပဲ" လို့ ရဒ်ဒလေက ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

ကောင်းပြီ .. ဒါပေမယ့် ချွင်းချက်လူတွေတော့ ရှိနိုင်တာပဲလေလို့ ခင်ဗျား စဉ်းစားကောင်း စဉ်းစားမိနေပါလိမ့်မယ်။ ဂူတင်ဘာဂျီကြောင့်သာမဟုတ်ရင် စာအုပ်တွေ ပေါ်မလာနိုင်ဘူး။ အက်ဒီဆင်ကြောင့်သာ မဟုတ်ရင် မီးလုံးတွေပေါ်မလာနိုင်ဘူး။ ရိုက်ညီနောင်ကြောင့်သာ မဟုတ်ရင် လေယာဉ်ခရီးစဉ်တွေ ရှိလာမှာမဟုတ်ဘူး ရယ်လို့ပေါ့။

ဒါပေမယ့် အဲဒီအချက်တွေဟာလည်း မမှန်ပါဘူး။ အဲဒီသုံးဦးစလုံးဟာ သူတို့ခေတ်ကာလအချိန်အခါရဲ့ ထုတ်ကုန်တွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဂူတင်ဘာဂျီ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ရင်လည်း အခြားသောသူတစ်ယောက်က ပုံနှိပ်နည်းပညာကို ရှာဖွေတွေ့ရှိမှာပါပဲ။ အနေနဲ့အမြန်ဆိုသလိုပဲ အဲဒီနည်းပညာဟာ တရုတ်ကနေ ဥရောပကို နည်းလမ်းတစ်မျိုးမျိုးနဲ့ ရောက်သွားမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မီးလုံးကိစ္စမှာလည်း အလားတူပါပဲ။ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားကို ရှာဖွေတွေ့ရှိပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ လူလုပ်အလင်းရောင်မီးကို ခလုတ်နှိပ်ဖွင့်ဖို့ရာဟာ အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိသာ စောင့်ဆိုင်းရမယ့် ကိစ္စပါ။ အဲဒါကို ပထမဆုံး စမ်းသပ်လုပ်ကိုင်နေတာဟာ အက်ဒီဆင် တစ်ဦးတည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူရှာဖွေတွေ့ရှိခင်အထိ အခြားနှစ်ဆယ့်သုံးဦးသော စမ်းသပ်တီထွင်သူတွေဟာ ဝါယာကြိုးကို စမ်းသပ်လုပ်ကိုင်နေကြပြီဖြစ်ပါတယ်။ ရဒီယိုလေက ဒီလို ရှင်းပြပါတယ် .. "သူထူးချွန်စွာ တီထွင်ထားခဲ့တဲ့ အရာတွေအားလုံးအတွက် အက်ဒီဆင်ဟာ လုံးဝ မရှိမဖြစ် လိုအပ်တဲ့သူတစ်ယောက် မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး .. အက်လီရှာ ဂရေနဲ့ အလက်ဇန္ဒား ဂရေဟမ်ဘဲလ်တို့ တယ်လီဖုန်းထွင်ဖို့ မှတ်ပုံတင်တာကို တစ်နေ့ထဲမှာ လုပ်ဖြစ်ခဲ့ကြတယ် ဆိုတဲ့အချက်ကို စဉ်းစားကြည့်ပါ .. သူတို့နှစ်ယောက်ထဲက တစ်ယောက် မှပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်ရုံးကို လာတဲ့လမ်းမှာ မြင်းရထားမှောက်ခံရလည်း ကွမ္ဘာကြီးရဲ့ သမိုင်းက ပြောင်းလဲသွားမှာ မဟုတ်ပါဘူး" ..။ အလားတူပါပဲ ရိုက်ညီနောင်ဆိုတာဟာလည်း ဂလိုက်ဒါမှာ အင်ဂျင်တပ်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေကြတဲ့ ကွမ္ဘာပေါ်က အဖွဲ့များစွာအနက်က အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သာဖြစ်ပါတယ်။ ရိုက်ညီနောင်သာလုံးဝမရှိခဲ့ဖူးဆိုရင်လည်း ခင်ဗျားဟာ မယ်လော့ကာကို ဖယ်ရီစီးပြီးသွားနေဖို့ လိုမှာမဟုတ်ပါဘူး။ အခြားသောသူတစ်ယောက်ယောက်က မော်တာတပ်ထားတဲ့ လေကြောင်းခရီးသွားယာဉ်ကို တီထွင်မှာပါပဲ။ ကွမ္ဘာပေါ်မှာရှိသမျှ တီထွင်မှုတွေအားလုံး၊ ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုတွေ အားလုံးဟာ အလားတူပါပဲ။ "နည်းပညာတွေဟာ သူ့ကို တီထွင်မယ့်သူကို တွေ့ရှိမှာပါပဲ .. တီထွင်သူတွေက နည်းပညာကို တွေ့ရှိတာမဟုတ်ပါဘူး" လို့ ရဒီယိုလေက ပြောခဲ့ပါတယ်။

အင်မတန် သိပ္ပံနည်းကျတဲ့ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုတွေအားလုံးဟာတောင်မှ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူကို မှီခိုနေရတယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ တိုင်းတာရေး ကိရိယာတွေ တီထွင်လို့ အပြီးမှာပဲ တိတိကျကျတိုင်းတာဖို့ လိုအပ်တဲ့အရာတွေ ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ရှာဖွေတွေ့ရှိဖို့လိုအပ်တဲ့အရာတွေဟာ သူ့အလိုလိုကို ပေါ်ပေါက်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ သိပ္ပံပညာရဲ့ ကျိန်စာတစ်ခုပါ။ ရှာဖွေတွေ့ရှိတဲ့ အရာတိုင်းဟာ ဒီလူရှိမှဆိုတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ရှာဖွေတွေ့ရှိဖို့လိုအပ်တဲ့ အရာတိုင်းကို တစ်ချိန်ချိန်မှာ တစ်ယောက်ယောက်က ရှာတွေ့ကို တွေ့မှာပါ။

စွန့်ဦးတီထွင်သူတွေနဲ့ စက်မှုခေါင်းဆောင်တွေမှာလည်း အလားတူပါပဲ။ အိမ်သုံးကွန်ပျူတာတွေကို (၁၉၈၀) နှစ်တွေမှာ ဈေးကွက်ထဲ စတင်ဖြန့်ချိတော့ တစ်စုံတစ်ယောက် အနေနဲ့ သူ့အတွက် လုပ်ဆောင်မှု စနစ်ကို ဒီရိုင်းဆွဲဖို့ အားချင်းဆိုသလိုပဲ လိုအပ်လာပါတယ်။ အဲဒီလူက ဘီလ်ဂိတ် ဖြစ်သွားတာပါပဲ။ အခြားသောသူတစ်ယောက်က အဲဒီအခွင့်အလမ်းကို မဆုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့ပေမယ့်လည်း ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီနေ့အချိန်အခါမှာ အလားတူ ဆော့ဘဲလ် အတော်များများကို ဈေးကွက်ထဲမှာ ရနိုင်နေပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စမတ်ဖုန်းတွေဟာ စတီဗ် ဂျော့ မရှိရင် ဒီလောကလှုပ်ကျော့ရှင်းနေမှာ မဟုတ်ပေမယ့်လည်း အလားတူ ပစ္စည်းမျိုးဟာ လုပ်ဆောင်ချက် ပိုနည်းနည်းနဲ့ဖြစ်စေ ပိုများများနဲ့ဖြစ်စေ အခြားသူတစ်ယောက်က တီထွင်ဖန်တီးဦးမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ အဝန်းအဝိုင်းထဲမှာ စီအီးအိုတွေ အတော်များများ ရှိပါတယ်။ အချို့သူတွေဟာဆိုရင် ဝန်ထမ်းပေါင်း ရာထောင်ချီတဲ့ အဓိက လုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတွေကို ဦးဆောင်ဦးရွက် ပြုနေကြသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ သူတို့အလုပ်ကို အလေးအနက်ထားပြီး လုပ်ကြပါတယ်။ တကယ်ကို ကြိုးစားပမ်းစားလုပ်ကြပြီး ဝင်ငွေလည်း အတော်ကြီးကို ကောင်းကြတဲ့သူတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဟာလည်း အဲဒီကော်ပိုရေးရှင်းအတွက် မရှိမဖြစ်တွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ သူတို့ အငြိမ်းစားယူသွားပြီး နှစ်အနည်းငယ်ကြာရင်ကိုပဲ သူတို့ရဲ့ နာမည်ကို ဘယ်သူမှ အမှတ်မကြေတော့ပါဘူး။ လုပ်ငန်းကြီးတွေဖြစ်တဲ့ ဂျင်နရယ် အလက်ထရစ်၊ စီးစ်မန်စ်၊ ဟောက်စ်ဝက်ဂွန် စတဲ့ လုပ်ငန်းကြီးတွေမှာ အင်မတန် ထူးချွန်ခဲ့တဲ့ စီအီးအိုတွေ ရှိခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့ခေတ်အချိန်အခါမှာ သူတို့ရဲ့ နာမည်ကို ဘယ်သူတွေကများ အမှတ်ရနေကြသေးလို့ပါလဲ။ သူတို့ဟာ မရှိမဖြစ် မဟုတ်ရုံသာမက သူတို့ ကုမ္ပဏီက ရရှိခဲ့တဲ့ အောင်မြင်မှု ရလဒ်တွေဟာ သူတို့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကြောင့် ဆိုတာထက် ဈေးကွက်အတွင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခြေအနေတွေကြောင့် ရရှိခဲ့တာ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ အဲဒီအချက်ကို ဝါရင်း ဘတ်ဖက်က ဒီလိုပြောပါတယ် .. "စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ရလဒ်ကောင်းတွေဆိုတာဟာ လေ့တစ်စီးကို ခင်ဗျား ဘယ်လို လှော်ခတ်လို့ ဆိုတာထက် ဘယ်လို လေ့မျိုးကို ခင်ဗျားလှော်ခတ်ခဲ့တာလဲ ဆိုတဲ့အချက်အပေါ်မှာ အများကြီး မူတည်နေပါတယ်" ..။ ရဒီယိုလေကတော့ ဒီလိုပြောပါတယ် .. "အများစုသော စီအီးအိုတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အောက်ခြေဝန်ထမ်းတွေဖန်တီးနေကြတဲ့ လှိုင်းလုံးတွေပေါ်မှာ လစာကောင်းကောင်းယူပြီး လှိုင်းထိုင်စီးနေကြသူတွေ ဖြစ်ပါတယ် .. သူတို့ဟာ လုပ်ငန်းကြီးတွေရဲ့ ထိပ်မှာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်တွေလို ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်ပြီး ထိုင်နေကြတာဟာ မီဒီယာတွေရဲ့ မြှောက်ပင့်ရေးသားမှုတွေကြောင့် သာဖြစ်ပြီး အခြားဘာကြောင့်မှ မဟုတ်ပါဘူး .. ဒါပေမယ့် ဒါဟာ ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်နေမှုတစ်ခုသာ ဖြစ်ပါတယ်" ..။

မင်ဒီလာ၊ ဂျော့ဘ်၊ ဂေါ်ဘာချော့စ်၊ ဂန္တီ၊ လူသာ၊ ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ တီထွင်သူတွေနဲ့ ကြီးကျယ်တဲ့ စီအီးအိုတွေ အားလုံးဟာ သူတို့ခေတ်ရဲ့ ပုံသွင်းပြုပြင်စီရင်မှုကို ခံကြရတဲ့ ကလေးငယ်တွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ မိဘတွေရဲ့ ပြုပြင်ပုံသွင်းမှုကြောင့် မဟုတ်ကြပါဘူး။ သူတို့တော့ဟာ အရေးကြီးတဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေကို သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ပိုင် နည်းစနစ်တွေကို အသုံးပြုပြီး ပွဲကိုင်ထိန်းကျောင်းခဲ့ကြတယ်ဆိုတာကတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ အဲ့သလို မထိန်းကျောင်းကြလည်း အခြားသူတစ်ဦးက အဲဒီအလုပ်တွေကို လုပ်မှာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ "ကြီးကျယ်တဲ့လူ"၊ "ကြီးကျယ်တဲ့ အမျိုးသမီး" တစ်ဦးဦးကို ရုပ်တုတင်တဲ့ ခုံပေါ်တင်ပြီး ဂုဏ်ပြုတော့မယ်ဆိုရင် သေသေချာချာ စဉ်းစား သုံးသပ်သင့်ပါတယ်။ အလားတူပဲ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင် အောင်မြင်မှုတွေရခဲ့ရင်လည်း နှိမ့်နှိမ့်ချချပဲ နေသင့်ပါတယ်။

ခင်ဗျား ဘယ်လောက်ပဲ ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ အောင်မြင်မှုကြီးကို ရသည့်ဖြစ်ပါစေ အမှန်တရားက အဲဒီအရာတွေဟာ ခင်ဗျားမပါခဲ့ရင်လည်း တနည်းနည်းနဲ့ ဖြစ်သွားမှာပဲဆိုတာကို နှလုံးသွင်းထားပါ။ ခင်ဗျားတကိုယ်ရည်စာရဲ့ လောကကြီးအပေါ် သက်ရောက်မှုဟာ အင်မတန်မှန်ပဲ သေးကွေးလွန်းလှပါတယ်။ စီးပွားရေးသမားတစ်ယောက်၊ ပညာရှင်တစ်ယောက်၊ စီအီးအိုတစ်ယောက်၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတစ်ယောက်၊ သမ္မတတစ်ယောက် အနေနဲ့ ခင်ဗျား ဘယ်လောက်ပဲ ထူးချွန်လွန်းသည် ဖြစ်ပါစေ ကွမ္ဘာလောကကြီးရဲ့ ကြီးကျယ်တဲ့ အစီအမံကြီးထဲမှာ ခင်ဗျားဟာ မထင်ရှားတဲ့၊ မရှိမဖြစ် မဟုတ်တဲ့၊ အစားထိုးလဲလှယ်လို့ရတဲ့ အရာတစ်ခုသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ထူးခြားပြောင်းလဲမှုတွေ ခင်ဗျား တကယ်တန်း လုပ်နိုင်တဲ့ နေရာဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဘဝမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ပုဂ္ဂလိက အဝန်းအဝိုင်းကိုသာ အဓိက စူးစိုက်ကြည့်ပါ။ မကြာမီမှာပဲ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် သေသေချာချာ ဖမ်းဆုပ်နိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေတာကပဲ ကြီးမားတဲ့ ရည်မှန်းချက်တစ်ခု ဖြစ်နေပြီဆိုတာကို ခင်ဗျား နားလည်သဘောပေါက်လာပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့် ကွမ္ဘာလောကကြီးကို ပြောင်းလဲစစ်ဖို့ဆိုတဲ့ ဝန်ထုပ်ကြီးကို ခင်ဗျားပုခုံးပေါ် တင်ထားရမှာလဲ။ ဒီလို စိတ်ပျက်စရာကနေ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား ချမ်းသာပေးလိုက်ပါ။

ကောင်းပြီ .. တစ်ခါတစ်ရံမှာ ကြီးမားတဲ့ တာဝန်တွေဟာ ခင်ဗျားပုခုံးပေါ်ကို မလွှဲမရှောင်သာဘဲ ရောက်လာတတ်ပြီး ခင်ဗျားဟာလည်း အဲဒီ စိန်ခေါ်မှုတွေကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာ ကိုင်တွယ်နိုင်ခဲ့ကောင်း ကိုင်တွယ်နိုင်ခဲ့ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားဟာ အတော်ဆုံး စွန့်ဦးတီထွင်သူ၊ ဉာဏ်ပညာအရှိဆုံး နိုင်ငံရေးသမား၊ စွမ်းဆောင်ရည် အပြည့်ဝဆုံး စီအီးအို နဲ့

အထူးချွန်ဆုံး ပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ကမ္ဘာလုံးနဲ့ လူသားထုတစ်ရပ်လုံးဟာ ခင်ဗျားကို စောင့်စားနေကြတယ် ဆိုတဲ့ အတွေးမှားမျိုးတော့ ဘယ်တော့မှ မတွေးမိပါစေနဲ့။

ကျွန်တော့်စာအုပ်တွေဟာ သမိုင်းထဲက တစ်ချိန်မှာ သမုဒ္ဒရာထဲကို ကျောက်ခဲတစ်လုံးကျသွားသလိုမျိုး ပလံ့ကနဲ ပျောက်ကွယ်သွားလိမ့်မယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သံသယမရှိ ယုံကြည်ပါတယ်။ ကျွန်တော်သေဆုံးပြီးနောက်မှာ ကျွန်တော့်သားတွေဟာ ကျွန်တော့်အကြောင်းကို ခဏတဖြုတ်တော့ သတိတရ ပြောကြပါလိမ့်ဦးမယ်။ ကျွန်တော့် ဇနီးလည်း ပြောလိမ့်ဦးမယ်လို့ မျှော်လင့်ရတာပါပဲ။ ကျွန်တော့် မြေးတွေလည်း ပြောကောင်း ပြောကြပါလိမ့်မယ်။ အဲ့ဒီအချိန်ကျော်လွန်သွားတဲ့ နောက်မှာတော့ အဲ့ဒါဟာ ပြီးသွားပါပြီ။ ရော့စ် ဒုဘလီဆိုတာဟာ မေ့လျော့ခံ တစ်ဦးဖြစ်သွားပါပြီ။ ဒါဟာ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်တဲ့ ကိစ္စပါပဲ။ ခင်ဗျားရဲ့ ပုဂ္ဂလိက အရေးပါမှုအပေါ်မှာ အရမ်းကြီး ယုံကြည်မျှော်လင့် မထားတာဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို တည်ဆောက်တဲ့ တန်ဖိုးအရှိဆုံးသော မဟာဗျူဟာတွေထဲက တစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၄၃။ တရားမျှတသောလောက အစွဲမှား
(ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝတွေဟာ ဘာကြောင့် ဂန္ထဝင် မှုခင်းဝတ္ထုတွေလို မဟုတ်ရတာလဲ)

+++++

မှုခင်းဝတ္ထု နှစ်ပုဒ်ကို ကြည့်ကြည့်ပါ။ ပထမတစ်ပုဒ်မှာ ထောက်လှမ်းစုံစမ်းမှုတွေလုပ်ပြီးတဲ့နောက် စုံထောက်ဟာ လူသတ်သမားကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ လူသတ်သမားဟာ တရားခွင်ကို ပို့ဆောင်ခံရပြီး စီရင်ချက်ချခံလိုက်ရပါတယ်။ ဒုတိယဝတ္ထုမှာတော့ စုံစမ်းထောက်လှမ်းမှုတွေ ပြုလုပ်ပြီးနောက်မှာလည်း စုံထောက်ဟာ လူသတ်သမားကို မဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ စုံထောက်ဟာ အမှုဖိုင်တွဲကို ပိတ်လိုက်ရပြီး နောက်ထပ်အမှုတစ်ခုကို ထပ်လိုက်ရပါတယ်။ ပရိသတ်တွေအတွက် ဘယ်ဝတ္ထုက ကျေနပ် နှစ်သိမ့်မှုကို ပေးလိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ သိသာပါတယ်။ ပထမ ဝတ္ထုပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တရားမျှတမှုရှိစေလိုတဲ့ ဆန္ဒဟာ အလွန်ကြီးမားပါတယ်။ တရားမျှတမှု မရှိတဲ့ ကိစ္စတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုမှ သည်းမခံနိုင်ကြပါဘူး။

ဒါဟာ ရိုးရိုးသာမန် စိတ်ဆန္ဒမဟုတ်ပါဘူး။ တရားမျှတမှုဟာ မဖြစ်မနေ တနည်းနည်းနဲ့ ဖြစ်သွားမှာပါလို့ ကျွန်တော်တို့ မှတ်ယူနေကြပါတယ်။ အခုမဖြစ်သေးရင်တောင်မှ နောင် အနာဂတ်တစ်ချိန်ချိန်မှာ တရားမျှတမှု ဖြစ်သွားမှာပါလို့ ယုံကြည်ယူဆထားကြပါတယ်။ လူအများစုက လောကကြီးဟာ အခြေခံအားဖြင့် တရားမျှတမှုရှိတယ်လို့ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ယုံကြည်မှတ်ယူထားကြပါတယ်။ ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းတဲ့အရာတွေပြန်ရပြီး မကောင်းတာလုပ်တဲ့သူဟာ အပြစ်ပေးခံရမယ်လို့ မှတ်ယူထားကြပါတယ်။ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တွေကို လုပ်တဲ့သူတွေဟာ နောက်ဆုံးမှာ သူလုပ်သမျှကို သူပြန်တာဝန်ယူရမှာဖြစ်ပြီး လူသတ်သမားဟာ နောက်ဆုံးမှာ ထောင်နန်းစံရမယ်လို့ မှတ်ယူထားကြပါတယ်။

ပြောရမှာတော့ အားနာပေမယ့် တကယ့်လက်တွေ့ကတော့ အဲ့သလို ဖြစ်မနေပါဘူး။ လောကကြီးဟာ တရားမျှတမှုမရှိမနေပါဘူး။ တော်တော်ကြီးကို တရားမမျှတတဲ့ အရာကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ လောကကြီးက မမျှတဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ကြမလဲ။ ကျွန်တော့်ယုံကြည်မှုကတော့ လောကကြီးဟာ မမျှတဘူးဆိုတဲ့အချက်ကို လက်ခံပြီး ကြုံလာတဲ့ လောကဓံတွေကို ကြုံကြုံခံနိုင်ဖို့ ပြင်ဆင်ထားခြင်းကသာ ခင်ဗျားအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ရစေမှာပါ။ အဲ့သလို နှလုံးသွင်းထားခြင်းအားဖြင့် ခင်ဗျား ဘဝလမ်းတစ်လျှောက်မှာ ကြုံလာတဲ့ စိတ်ပျက်စရာကိစ္စရပ်တွေကို ခင်ဗျားအနေနဲ့ ခံနိုင်ရည်ရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။

သမ္မာကျမ်းစာထဲမှာပါတဲ့ အကောင်းဆုံးနဲ့ အရှုပ်ထွေးဆုံး ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကတော့ ဂျော့ဘ်ရဲ့ ဇာတ်လမ်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဂျော့ဘ်ဟာ ကောင်းချီးပေးခံရတဲ့ အောင်မြင်တဲ့ ဘာသာတရားကိုင်းရှိုင်းတဲ့ စီးပွားရေးသမားတစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာကောင်းမွန်တဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ချစ်စဖွယ် သားသမီးဆယ်ယောက်ရှိကာ ချမ်းမြေ့ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝမှာ နေထိုင်ရတဲ့ သူတစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။ တိုတိုပြောရရင်တော့ သူဟာ မနာလိုစရာကောင်းလောက် ချောမွေ့သာယာတဲ့ ဘဝမှာ နေထိုင်ခွင့်ရတဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ မိစ္ဆာက ဘုရားသခင်ကိုပြောပါတယ် .. "သူ ဘာသာတရားကိုင်းရှိုင်းနေတာ မထူးဆန်းပါဘူး .. သူ့အတွက် အရာရာက အဆင်ပြေ ချောမွေ့နေတာကိုး .. သူ့မှာ ဘေးဒုက္ခ ပြဿနာတွေ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရတဲ့ အချိန်ကျရင် သူ့ရဲ့ ယုံကြည်မှုဟာ ယိမ်းယိုင်သွားမှာပါ" ...။

ဘုရားသခင်က သဘောမတူခဲ့ပါဘူး။ မိစ္ဆာရဲ့ စကားကို မဟုတ်ကြောင်း ပြနိုင်ဖို့ ဂျော့ဘ်ရဲ့ ဘဝမှာ အဆင်မပြေတာလေးတွေ ဖန်တီးဖို့ မိစ္ဆာကို ခွင့်ပြုလိုက်ပါတယ်။ တစ်ချက်ထဲနဲ့ပဲ ဂျော့ဘ်ရဲ့ ငွေကြေးတွေ အကုန်ဆုံးရှုံးသွားအောင် သူလုပ်လိုက်ပါတယ်။ မိစ္ဆာဟာ ဂျော့ဘ်ရဲ့ ကလေးတွေအကုန်လုံးကို သတ်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ သားခုနစ်ယောက်နဲ့ သမီးကလေး သုံးယောက်ပါ။ ဂျော့ဘ်ရဲ့ အစေခံတွေလည်း သေကုန်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးစမ်းသပ်ချက်အနေနဲ့ မိစ္ဆာဟာ ဂျော့ဘ်ကို နာမကျန်းဖြစ်အောင် လုပ်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ သူ့ကိုယ်ခန္ဓာအနှံ့ မှာ အနာတွေပေါက်လာအောင် လုပ်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ သူ့ဘဝဟာ လုံးဝ စုတ်ပြတ်သတ်သွားပါတယ်။ ဂျော့ဘ်ဟာ လမ်းဆုံးကိုရောက်သွားပါပြီ။ ဂျော့ဘ်ဟာ မီးလောင်ပြာကျသွား တဲ့ သူ့အိမ်ရဲ့ ပြာပုံတွေကြားထဲမှာ ထိုင်နေပါတယ်။ သူ့ဇနီးက သူ့ကို ဒီလို အကြံပေးပါတယ် .. "ဘုရားသခင်ကို ကျိန်ဆဲပြီး အသေခံလိုက်" ...။ ဒါပေမယ့်လည်း ဂျော့ဘ်ဟာ ဘုရားသခင်ကို ဆက်ပြီး ယုံကြည်ကာ ကျေးဇူးတော်ကို ချီးမွမ်းနေတုန်းပါပဲ။ သူဟာ နာကျင်ခံစားရတာတွေကို အဆုံးသတ်ဖို့အတွက် သေဖို့ကို ဆန္ဒရှိနေပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ဘုရား သခင်က သေဖို့ကိုလည်း ခွင့်မပြုနိုင်ပါဘူး။ နောက်ဆုံးမှာ မှန်တိုင်းတစ်ခု သူ့အနားကို ချဉ်းကပ်လာပြီး ဘုရားသခင်ဟာ လေပွေကြားထဲကနေ သူ့ကို စကားပြောခဲ့ပါတယ်။ ဂျော့ဘ်ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေဟာ လူသားတွေအတွက် နားမလည်နိုင်လောက်စရာတွေ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်တိုင်တောင် နားမလည်နိုင်ကြောင်း၊ အရက်စက်ဆုံး ပြစ်ဒဏ်တွေကတောင်မှ ဘုရားသခင်အပေါ် သစ္စာမဲ့သွားအောင် သူ့ကို မလုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုးဆုံး အခြေအနေမှာတောင် ဂျော့ဘ်ဟာ ဘုရားသခင်ကို ယုံကြည်မှု မမဲ့ခဲ့ကြောင်း တွေ ရှင်းပြပြီး အရာအားလုံးကို သူ့ကို ပြန်ပေးခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ကျန်းမာရေး၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှု၊ သားသမီးတွေ အပါအဝင် မိသားစု တစ်ခုလုံးကို သူ့ဆီ ပြန်ပေးခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ အင်မတန် ပျော်ရွှင်ကြည်နူးသွားပြီး အိုမင်းတဲ့အချိန်အထိ ချမ်းမြေ့စွာနဲ့ နေထိုင်ရှင်သန်သွားပါတယ်။

ပုံစံကျ မှုခင်းဝတ္ထုတစ်ပုဒ်နဲ့ ဒီဇာတ်လမ်းကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။ မှုခင်းဝတ္ထုမှာ လူသတ်သမားကို ဖမ်းမိပြီး တရားမျှတမှုကို ရရှိသွားပါတယ်။ ဂျော့ဘ်ရဲ့ ဇာတ်လမ်းကတော့ အဲ့ဒီထက်ကို ပိုမို ရှုပ်ထွေးပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း အဆုံးသတ်မှာတော့ စက်ဝိုင်းတပတ်ပြည့်သွားတာပါပဲ။ သူဟာဆိုးရွားတဲ့ တရားမမျှတမှုတွေကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရပေမယ့် အဆုံးသတ်မှာတော့ အားလုံးဟာ ပြန်လည်တရားမျှတသွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီဇာတ်လမ်းက ပေးချင်တဲ့ သတင်းစကားကတော့ ကမ္ဘာလောကကြီးမှာ တရားမျှတမှု မရှိဘူးလို့ ထင်ရတဲ့ ကိစ္စတွေဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ အလုပ်လုပ်ပုံကို ကျွန်တော်တို့ နားမလည်လို့ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းစကားပါပဲ။ တရားမျှတမှု မရှိတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေကို ခင်ဗျားအနေနဲ့ ကြုံကြုံခံနိုင်ရမယ် လို့ သမ္မာကျမ်းစာက ပြောနေပါတယ်။ မတရားမှုတွေဟာ ထာဝရတည်ရှိနေတာ မဟုတ်ပါဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ မတရားမှုတွေရဲ့ နောက်မှာက တရားမျှတစေမယ့် အစီအမံတစ်ခု အမြဲရှိနေပြီးသားပါ။ ဒါတွေကို မင်းတို့ အကုန်အသတ်နဲ့သာ နားမလည်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ လူသားတွေ နားမလည်နိုင်တာကြောင့်ပါပဲ။

စိတ်ပညာနယ်ပယ်မှာတော့ ဒီသဘောတရားကို ကြံမြှာမြားတွေ၊ ကြံမြှာလောက်လွှဲတွေကို ရင်ဆိုင်ဖို့ အကောင်းဆုံးသော မဟာဗျူဟာလို့ ဆိုကြပါတယ်။ အလုပ်ဖြတ်ခံရတာတွေ၊ ကင်ဆာရောဂါရှိနေပြီလို့ သိလိုက်ရတာတွေ၊ ကိုယ့်ရင်သွေး သေဆုံးတာကို ကြုံရတာတွေ စတဲ့အရာတွေဟာ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းတဲ့ ကြံမြှာဆိုးတွေပါ။ ဒါပေမယ့် မဟာစီမံကိန်း ကြီးမှာတော့ ဒီလိုဖြစ်လာတာတွေဟာ အနက်အဓိပ္ပာယ်တစ်ခုခု ရှိလို့ဖြစ်ပြီး ကိုယ်က အဲ့ဒီအရာတွေကို နားမလည်လို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရားသခင်က ကိုယ့်ကို စမ်းသပ်နေတာသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်ကသာ ဘုရားသခင်ကို မမှီဝတ်မသုန် မယိမ်းမယိုင် ဆက်လက် ယုံကြည်နေမယ်ဆိုရင် သူက ကိုယ့်ရဲ့ နှစ်နာမှုတွေအတွက် တစ်စုံတစ်ခုသော ဆုလာဒ်ကို ပြန်ပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲ့သလိုသဘောထားတာက အဆင်ပြေတယ်လို့ ထင်ရပုံပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်သူကမျှား အဲ့သလိုမျိုး ဘေးဒုက္ခအမျိုးမျိုးတွေ ဆက်တိုက်ပေးနေတဲ့ ဘုရားသခင်ကို အဲ့သလောက် ထက်ထက်သန်သန် ယုံကြည်နိုင်မှာမို့လဲ။ အဲ့သလို ဘေးဒုက္ခတွေနဲ့ ကြုံရလေလေ လူတွေဟာ ဘုရားသခင်ကို မယုံတော့လေလေပဲ ဖြစ်လာမှာပါ။ ဒါပေမယ့်လည်း ကျွန်တော်တို့ တတွေဟာ ကမ္ဘာလောကအတွက် ဘုရားသခင်ရဲ့ အစီအမံဆိုတဲ့ အယူအဆကို တိတိကျကျလေး စိတ်မှာ ပြိတွယ်မိနေကြတုန်းပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကမ္မ အမှမဟုတ် အဲ့သလို အရာမျိုးကို ယုံကြည်ချင်နေကြပါတယ်။ ကောင်းမှုတစ်ခုလုပ်လိုက်တဲ့အတွက် ကောင်းကျိုးဆုလာဒ်တွေပြန်ရမယ် မကောင်းမှုတစ်ခုလုပ်လိုက်တဲ့အတွက် အပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခု ပြန်ခံရမယ် ဆိုပြီး ယုံကြည်နေကြပါတယ်။ အခု လက်ရှိဘဝမှာ မခံရရင် နောင်ဘဝတစ်ခုခုမှာ ပြန်ခံရမယ်ဆိုပြီး ယုံကြည်နေကြပါတယ်။

အင်္ဂလိပ် အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ဂျွန်ဂရေက ရှေးဂရိခေတ်အကြောင်း ရေးတဲ့စာမှာ ဆိုရင် “လူတိုင်းရဲ့ဘဝတွေကို ကြံမြှာနဲ့ အခွင့်အလမ်းတွေက စိုးမိုးနေပါတယ် .. ကျင့်ဝတ်ဆိုတာဟာ သတ္တိနဲ့ ဉာဏ်ပညာလို ကောင်းမြတ်တဲ့ တရားတွေ ဖြစ်ပါတယ် .. ဒါပေမယ့် အရဲရင့်ဆုံးနဲ့ ပညာဉာဏ်အကြီးမားဆုံးသော သူတွေတောင်မှ ကြံမြှာရဲ့အောက်မှာ ဖူးထောက်ပြီး ပျက်သုဉ်းကြရ ပါတယ် .. ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ဘဝမှာ နောက်ဆုံးကျတော့ မတရားမှုကို တရားမျှတမှုက အနိုင်ရသွားတယ် ဆိုတာမျိုးကို ဖြစ်စေလိုကြပါတယ် .. ဒါပေမယ့်လည်း အဲ့ဒီအချက်ကို တကယ်တမ်း မယုံကြည်နိုင်ကြပါဘူး .. ကျွန်တော်တို့စိတ်ရဲ့ အောက်ခြေမှာတော့ ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းတာဖြစ်မယ်၊ မကောင်းတာလုပ်ရင် မကောင်းတာ ဖြစ်မယ်ဆိုတဲ့ ကြံမြှာနဲ့ အခွင့်အလမ်းဆိုတဲ့ သဘောတရားတွေကို ဘယ်လိုမှ သက်သေမပြနိုင်ဘူးဆိုတာကို သိနေကြပါတယ်” လို့ ရေးခဲ့ပါတယ်။

တကယ့်အမှန်တရားက ဒီလိုပါ။ လောကအတွက် ဘုရားသခင်ရဲ့ တရားမျှတတဲ့ အစီအမံဆိုတာ လုံးဝမရှိပါဘူး။ ပြောရရင် တရားမမျှတသော အစီအမံ ဆိုတာတောင်မှ မရှိပါဘူး။ ဘာ အစီအမံမှ လုံးဝ မရှိပါဘူး။ လောကကြီးဟာ အခြေခံအားဖြင့် ကိုယ်ကျင့်တရားမဲ့ပါတယ်။ မမျှတပါဘူး။ ဒီအချက်ကို ကျွန်တော်တို့ဟာ ခက်ခက်ခဲခဲ လက်ခံခဲ့ကြရပါတယ်။ သိပ္ပံပညာက ဒီသဘောတရားအတွက် ကိုယ်ပိုင် အမည်တစ်ခု သတ်မှတ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒါကတော့ “တရားမျှတသောလောက” အစွဲမှားပါပဲ။ ဒီအချက်ကို တင်ပြရခြင်းက ကျွန်တော်တို့ဟာ မတရားမှုတွေ လျော့ပါးသွားအောင် မကြိုးစားဘဲ နေရမယ်လို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဥပမာအားဖြင့် အာမခံတွေ၊ လူမှုဖူလုံရေးတွေဆိုတာဟာ ဒီလို မမျှတမှု တွေကို လျော့ပါးသက်သာအောင် လုပ်ထားတဲ့ အစီအစဉ်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

အထက်တန်းတုန်းက ကျွန်တော်ဆရာတစ်ယောက်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အဆင့်တွေကို ကျမန်းပဲ သတ်မှတ်ပေးပါတယ်။ တော်တာ မတော်တာတွေကို ကြည့်မနေပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကို အဆင့်ပေးခါနီးကျရင် သူဦးထုပ်ထဲက မဲလိပ်တွေကို နှိုက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပညာရည်မှတ်တမ်းထဲမှာ ရေးထည့်လိုက်တာပါပဲ။ ကျောင်းသားတွေက ဒါကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက် ဆန္ဒပြကြပါတယ်။ ဘာမှအကြောင်းမထူးတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျောင်းအုပ်ကြီးဆီသွားပြီး တိုင်ကြပါတယ်။ ကျောင်းအုပ်ကြီးကလည်း ကျွန်တော် တို့ဆရာရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လေးစားသမှုပြုပြီး ဘာမှလုပ်မပေးပါဘူး။ ဒါဟာလုံးဝ တရားမျှတမှု မရှိပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ဆူပူ ဝေဖန်ကြပါတယ်။ ငိုတဲ့သူလည်း ငိုပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဆရာက တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် အေးအေးဆေးဆေးပါပဲ။ “ဘဝဆိုတာ မမျှတဘူးကွ .. မင်းတို့ ဒါကို စောစောသိလေ ကောင်းလေပဲကွ” လို့ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သူလည်ပင်းကို ညှစ်ပစ်ချင်ခဲ့ကြပါတယ်။ အခုအချိန်ကနေ ပြန်စဉ်းစားကြည့်လိုက်တော့ အဲ့ဒီသင်ခန်းစာဟာ ကျွန်တော်တို့ အထက်တန်းတက်ခဲ့တဲ့ ခုနှစ်နှစ်တာကာလမှာ အရေးအကြီးဆုံး သင်ခန်းစာ တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ဂျာမန် အတွေးအခေါ်ပညာရှင် လိုင်ဗန့်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်သုံးရာလောက်က ကျွန်တော်တို့ဟာ အကောင်းဆုံး လောကမှာ နေထိုင်နေကြရတာဖြစ်ပါတယ် .. ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဘုရားသခင်ဟာ ဆိုးဝါးတာတစ်ခုကိုမှ မဖန်ဆင်းခဲ့လို့ဖြစ်ပါတယ် လို့ ရေးခဲ့ပါတယ်။ နောက် နှစ်အနည်းငယ်ကြာတဲ့အခါမှာ ဗော်လတ်ယားက အဲ့ဒီအချက်ကို သရော်ပြီး ကန်ဒီ (Candide) ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ရေးခဲ့ပါတယ်။ (၁၇၅၅) ခုနှစ်မှာလူပတ်ဝန်းကျင် ဆိုးရွားပြင်းထန်လွန်းတဲ့ လစွဲဘွန်း ငလျင်ကြီး လှုပ်တဲ့အချိန် မြို့ကြီးတစ်ခုလုံး ပျက်စီးကြွေသုဉ်း သွားတဲ့အခါမှာတော့ ဘယ်သူမှ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကမ္ဘာလောကအတွက် အစီအမံဆိုတာကို ဆက်လက်ပြီး မယုံကြည်ခဲ့ကြတော့ဘူး ဖြစ်သွားပါတယ်။ ပူပင်သောကတွေကင်းဝေးတဲ့ ဘဝဖြစ်တဲ့ သုခဘုံဆိုတဲ့ အိပ်မက်တွေလည်း ပြီးဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်။ အဓိက ဇာတ်ဆောင်ဖြစ်တဲ့ ကန်ဒီဟာ ဘေးဒုက္ခဆိုးတွေ ဝိုင်းရံတိုက်ခိုက်ခံရတဲ့ ဘဝကြီးမှာ နေထိုင်ခဲ့ရပြီး နောက်ဆုံးမှာ “ကိုယ့်ဥယျာဉ်သာကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် စောင့်ရှောက်မှုဖြစ်မယ်” ဆိုတဲ့ အသိကို ရသွားခဲ့ပါတယ်။

အချုပ်ပြောရရင်တော့ လောကအတွက် ဘုရားသခင်ရဲ့ တရားမျှတတဲ့ အစီအမံဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုရဲ့ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်နဲ့ ဒီအချက်ကို အခြေခံအားဖြင့် လက်ခံထားဖို့လိုပါတယ်။ ခင်ဗျားပိုင်ဆိုင်တဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝဖြစ်တဲ့ ကိုယ့်ဥယျာဉ်ကိုယ်ပဲ အာရုံစိုက်ပါ။ ဒါဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား အအားမရအောင်ဖြစ်စေမယ့် စိုက်ပျိုးပြုစု မျိုးစေ့တွေကို တွေ့မြင်ပါလိမ့်မယ်။ ရှင်းလင်းပေါင်းသင်စရာ ပေါင်းပင်တွေကို မြင်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားဘဝခရီးစဉ်တလျှောက်မှာ ဖြစ်ပွားလာတဲ့ အရာတွေ အထူးသဖြင့် ကြံမြှာရဲ့တိုက်ခိုက်မှုတွေဟာ ခင်ဗျားလူကောင်းဖြစ်ခြင်း လူဆိုးဖြစ်ခြင်းနဲ့ မသက်ဆိုင်ပါဘူး။ ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး ကြံမြှာရဲ့တိုက်ခိုက်မှုတွေကို ရှောင်လွှဲ မရနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် မပျော်ရွှင်စရာတွေနဲ့ ကြံမြှာဆိုးတွေကြုံခဲ့ရင် တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာနဲ့ လက်ခံရင်ဆိုင်ပါ။ ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ အောင်မြင်မှုတွေ၊ ကံကြမ္မာကောင်းတွေ ကြုံခဲ့ရင်လည်း အလားတူပဲ တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာနဲ့ လက်ခံရင်ဆိုင်ပါ။

၄၄။ ဒေဝတာတွေရဲ့ စောင်မမှု အစွဲမှား
(လေယာဉ်ကို ကောက်ရိုးနဲ့ မဆောက်ပါနဲ့)

+++++

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်တုန်းက ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအတွင်းက ကျွန်းငယ်လေးတွေဟာ ဂျပန်နဲ့ အမေရိကန် စစ်တပ်တွေရဲ့ စစ်တလင်းဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ စစ်သားဆိုတာကို ဘယ်တုန်းကမှ မမြင်ဖူးခဲ့ကြတဲ့၊ ဂျစ်ကားနဲ့ ဝေါက်တော်ကီကို ကြည့်ပြီး အံ့အားသင့်နေကြတဲ့ ဒေသခံတွေဟာ သူတို့ရဲ့ ကောက်ရိုးတဲတွေရဲ့ ရှေ့မှောက်မှာတင် ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ ထိတ်လန့်စရာ အဖြစ်အပျက်တွေကို အံ့ဩတကြီး ကြည့်ရှုနေခဲ့ကြရပါတယ်။ ထူးဆန်းတဲ့ ယူနီဖောင်းနဲ့ လူတွေဟာ အရိုးတစ်ခုကို သူတို့မျက်နှာမှာကပ်ပြီး အဲဒီအရိုးထဲကို စကားတွေပြောလိုက်ကြ ပါတယ်။ မကြာခင်မှာပဲ ကောင်းကင်မှာ ငှက်တွေဝဲပျံလာပြီး အဝတ်စတစ်ခုကို ခိုစီးလာတဲ့ အထုပ်တွေ ကောင်းကင်ကနေ ကျလာပါတယ်။ အထုပ်ထဲမှာတော့ သံဗူးတွေ အပြည့် ပါလာပါတယ်။

ဒေသခံတွေရဲ့ အသိမှာတော့ ကောင်းကင်ဘုံက စားသောက်စရာတွေ ချပေးလိုက်တယ် ဆိုတဲ့ အတွေးအမြင်က အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်မှာပါပဲ။ စစ်သားတွေက သုံးပူးထဲက စားစရာတွေ ကို ဒေသခံတွေကိုလည်း ဝေမျှကျွေးကြပါတယ်။ ဒီလိုမျိုးအမဲလိုက်တာမျိုး ဒါမှမဟုတ် စားစရာစုဆောင်းတာမျိုး ဘယ်သူမှ တစ်ခါမှ မမြင်ဖူးကြပါဘူး။ စစ်သားတွေမှာ မှန်ကန်တဲ့ နည်းလမ်းတစ်ခုခုတော့ ရှိပုံရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒါလိုမျိုး စားသောက်စရာသယ်လာတဲ့ ငှက်တွေကို ဘယ်လိုခေါ်ရမလဲဆိုတာကိုတော့ သူတို့ နားမလည်ခဲ့ကြပါဘူး။

စစ်ကြီးပြီးလို့ တပ်တွေပြန်ရပ်သွားကြတဲ့အခါ ဒေသခံတွေဟာ သူတို့ချည်းပဲ ကျန်ခဲ့ပါတော့တယ်။ အဲဒီနောက်မှာ ထူးဆန်းတာတစ်ခု ဖြစ်လာပါတော့တယ်။ ကျွန်းအတော်များများ မှာ မန္ဓာန်အသစ်တစ်ခု ပေါ်လာပါတယ်။ အဲဒါကတော့ နတ်ဒေဝတာတွေက စားစရာတွေ ချပေးစေမယ့် မန္ဓာန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေသခံတွေဟာ သစ်ရွက်ခြောက်တွေကို တောင်ထိပ်တွေမှာ စုပုံပြီး မီးရှို့ ကြပါတယ်။ ညီညာပြန်ပြူးတဲ့ မြေကွက်လပ်မှာ ကျောက်တုံးလေးတွေ ဝိုင်းစီချကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ လေယာဉ်ပုံစံကို ကောက်ရိုးတွေနဲ့ တည်ဆောက် ကြပြီး လူတွေက လေယာဉ်ကြီးကို ဝိုင်းမက ပျံနေတဲ့သဏ္ဌာန်လုပ်ကြပါတယ်။ ပြီးတော့ ရေဒီယိုတာဝါတွေကို ဝါးလုံးတွေနဲ့ တည်ဆောက်ကြပြန်ပါတယ်။ နားကြပ်နဲ့ မိုက်ခွက် ပုံစံတူတွေကို သစ်သားတွေနဲ့ ထွင်းကြပါတယ်။ ပြီးတော့ စစ်အတွင်းက စစ်သားတွေလုပ်ခဲ့တဲ့ ပုံစံအတိုင်း တုပပြီးလိုက်လုပ်ကြပါတော့တယ်။ ရေဒီယို ဆစ်ဂနယ် မီးလင်းတဲ့အတိုင်းဖြစ်အောင် မီးပုံတွေဖိုကြပါတယ်။ စစ်သားတွေရဲ့ ယူနီဖောင်းပေါ်က တံဆိပ်တွေအတိုင်း သူတို့ကိုယ်ပေါ်မှာ တက်တူးတွေထိုးကြပါတယ်။ အခြေခံအားဖြင့်တော့ သူတို့ဟာ လေယာဉ်ကွင်းပုံစံတူလေးတစ်ခု တည်ဆောက်ပြီးသွားကြပြီး စစ်အတွင်းကလိုပဲ ငှက်တွေက စားသောက်စရာတွေ လာချပေးလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်နေကြပါတော့တယ်။

ရစ်ချက် ဇိုင်းမန်းဟာ အဲဒီ နတ်ဒေဝတာတွေရဲ့ စောင်မမှု အစွဲမှားကို သူ့ရဲ့ ဟောပြောချက်တစ်ခုမှာ ရှင်းပြခဲ့ပါတယ် .. “တောင်ပင်လယ်ထဲက လူတစ်ချို့မှာ နတ်ဒေဝတာတွေရဲ့ စောင်မမှု အစွဲမှားရှိနေပါတယ် .. သူတို့လုပ်ထားတာ အကုန်မှန်ပါတယ် .. တည်ဆောက်ထားတာတွေကလည်း လုံးဝတူပါတယ် .. အတော်လေး ကောင်းပါတယ် .. ဒါပေမယ့် အလုပ်မဖြစ်တာ တစ်ခုလေးပါပဲ.. ဘယ်လေယာဉ်မှ မလာကြပါဘူး” ..။ ဇိုင်းမန်းဟာ အဲဒီဥပမာလေးကိုဆောင်ရင်း သိပ္ပံနယ်ပယ်မှာတောင်ရှိတဲ့ အစွဲမှားလေး တစ်ခုကို ထောက်ပြ သွားတာပါ။ အဲဒါကတော့ အကြောင်းအရာ၊ အကြောင်းရင်းတွေကို တကယ်တန်နားလည်တာလည်းမဟုတ်ဘဲနဲ့ ယုံကြည်လက်ခံနေမိတာပါ။

ကျွန်းပေါ်က ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်တွေပဲ နတ်ဒေဝတာတွေရဲ့ စောင်မမှု အစွဲမှားနဲ့ ကြုံကြရတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်မှာ အရမ်းအောင်မြင်ကျော်ကြားတဲ့ စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်တဲ့ သူငယ်ချင်းတစ်ဦး ရှိပါတယ်။ တက္ကသိုလ်မှာ အင်္ဂလိပ်စာအတူ သင်ကြစဉ်ကတည်းက သူဟာ အခြားဘာအကြောင်းမှ မပြောပါဘူး။ ဟံမင်းဝေးက သူ့ရဲ့ စံပြပုဂ္ဂိုလ်ပါ။ ဟံမင်းဝေးမှာက အမျိုးသမီးမိတ်ဆွေ ပေါင်းစုံရှိပါတယ်။ သူ့စာအုပ်တွေဟာ အုပ်ရေ သန်းချီပြီးရှိရပါတယ်။ ဟံမင်းဝေးဟာ နိုင်ငံတကာ အဝန်းအဝိုင်းမှာ ပထမဆုံး စူပါစတာဖြစ်ခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာပါ။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းက ဘာလုပ်သလဲဆိုတော့ ဟံမင်းဝေးလို နှုတ်ခမ်းမွှေးထားပါတယ်။ အကျိုးကို မီးပူမတိုက် ကြယ်သီးမတတ်ဘဲ ဝတ်ပါတယ်။ လွတ်လပ်မှုကို ကောက်တေးသောက်ပြီး ရှာဖွေပါတယ်။ ဟံမင်းဝေး ကိုင်တယ်လို့ကြားလို့ (တကယ်တမ်းက မဟုတ်ပါဘူး) ပေးသားမွှေးအဖုံးနဲ့ မှတ်စုစာအုပ်တစ်အုပ်ကို အမြဲ ဆောင်ထားပါတယ်။ တကယ်တမ်းမှာက သူစာရေးဆရာဖြစ်ဖို့ မဖြစ်ဖို့မှာက ဟံမင်းဝေးကြီးကို အဲဒီအတိုင်း လိုက်တုပနေခြင်းက လုံးဝ အရေးမပါပါဘူး။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းဟာ ဒေဝတာတွေရဲ့ စောင်မမှု အစွဲမှားထဲကို ကျနေတဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျား ဒီအစွဲမှားအကြောင်း ဖတ်လာတဲ့ တလျှောက်မှာ အဲဒီလူတွေကို ရယ်မောလှောင်ပြောင်နေမိပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအစွဲမှားဟာ နေရာတိုင်းမှာ ဖြစ်ပွားနေတာပါ။ ဘာကွာရေးနယ်ပယ်မှာတောင်မှ အဲဒီအစွဲမှားကို တွေ့ရပါတယ်။ ဂူးဂဲလ်ရဲ့ ရုံးခန်း အပြင်အဆင်တွေကို တုပပြီး လိုက်လံတည်ဆောက်ထားတဲ့ ရုံးခန်းတွေ ဘယ်လောက်များတယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ ထက်မြက်တဲ့ ဝန်ထမ်းတွေကို ဆွဲဆောင်မယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဂူဂဲလ်ရဲ့ ရုံးခန်းအပြင်အဆင်အတိုင်း ဆလိုက်ကားချပ်တွေ၊ သတင်းစုံခန်းတွေ၊ မှန်ပဲသွားရေစာ စိတ်ကြိုက်စားနိုင်အောင် ပြင်ဆင်ပေးထားတဲ့ အခန်းတွေထားပြီး လိုက်လံ တုပထားတဲ့ ရုံးခန်းတွေ အများအပြားရှိပါတယ်။ မက် ဇူကာဘက်ကို အားကျပြီး ဟူဒီခေါင်းစွပ် အင်္ကျီနဲ့ အစည်းအဝေးတက်တဲ့ စွန့်ဦးတီထွင်သမားတွေ အများအပြားရှိနေပါတယ်။

ထင်ရှားတဲ့ ဒေဝတာတို့ရဲ့စောင်မမှုအတွက် အစီအရင်တစ်ခုကို ဘာကွာရေး စာရင်းစစ်တွေဆိုတာတွေရပါတယ်။ သူတို့မှာ နှစ်ချုပ်စာရင်းစစ်ဆေးမှုတွေအတွက် တင်းကြပ်စွာ လိုက်နာရမယ့် စစ်ဆေးရမယ့်အရာစာရင်းတွေရှိကြပါတယ်။ ဘုတ်အဖွဲ့ အစည်းအဝေးတိုင်းအတွက် လက်မှတ်ထိုးပြီး သိမ်းဆည်းထားတဲ့ မှတ်တမ်းတွေ ရှိသလား။ အသုံးစရိတ် စာရင်းဘောက်ချာတိုင်းကို မှန်မှန်ကန်ကန် စာရင်းသွင်းထားရဲ့လား။ အရောင်းမှပြန်ရငွေကို သတ်မှတ်စာရင်းကာလ တစ်ခုချင်းစီအတွက် သေသေချာချာလေး ထိန်းသိမ်း မှတ်တမ်းတင်ထားရဲ့လား စတဲ့အချက်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဖြည့်စွက်ရမယ့် စာရင်းဇယားတွေကို ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်စွက်ထားပေးမယ့်လည်း စာရင်းစစ်ဆေးပြီး လအနည်းငယ် အကြာမှာပဲ အန်ရှုနဲ့၊ လီမန်း ဘရားသားစ်၊ အေအိုင်ဂျီ၊ ယူဘီအက်စ် တို့လိုမျိုး ကုမ္ပဏီကြီးတွေဟာ ဘာကွာရေးဆိုင်ရာ စာရင်းစစ်တွေ မမြင်နိုင်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းရင်းတွေကြောင့်နဲ့ ပြုလဲသွားရတာ ဒါမှမဟုတ် အခြေအနေဆိုးကြုံခဲ့ရတာမျိုးတွေ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒါလိုမျိုး အခြေအနေနဲ့ ကြုံရင် ဘာကွာရေးစာရင်းစစ်တွေဟာ ကုမ္ပဏီပြုလဲခြင်းရဲ့ တကယ့် အကြောင်းရင်းမှန်ကို ရှာဖွေရမယ့်အစား ဘယ်စာရင်းတွေ မပြည့်စုံလို့လဲ၊ ဘယ်လို စာရင်းဇယားတွေ ဖြည့်စွက်ဖို့ လိုလို့လဲ ဆိုတာမျိုးကို လိုက်စစ်ဆေးတတ်ကြပါတယ်။

ဒီကိစ္စရဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဥပမာကောင်းလေးတစ်ခုက ဂီတလောကမှာ ရှိပါတယ်။ ပြင်သစ်တရားရုံးတော်အတွက် “တဆေးလ်မှ နေမင်းအရှင်” ဆိုတဲ့ တေးသွားကို ဖွဲ့ဆိုပေးအပြီး တေးပြုစာဆိုချုပ်နဲ့ ဂီတညွှန်ကြားရေးမှူးဖြစ်ခါနီးအချိန်မှာ ယန်း ဘက်တီစ် လူလီဟာ ရုံးတော်အတွက် တေးသွားဖွဲ့ဆိုဖို့အတွက် အသေးစိတ် ညွှန်ကြားချက်တွေကို ထုတ်ပြန်ပေး ခဲ့ပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် အော်ပရာရဲ့ အဖွင့်တီးလုံးဟာ သတ်မှတ်ပုံစံတစ်ခုကို တင်းတင်းကြပ်ကြပ်လိုက်နာရမယ်၊ သံစဉ်တွေဟာ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ ထပ်ကျော့ရမယ်၊ ပထမပိုဒ်ရဲ့ နရီဟာ ဘယ်လိုဖြစ်ရမယ်၊ ထပ်ကျော့ တေးသွားတွေဟာ နောက်တစ်ပိုဒ်ဆီကို ဘယ်လိုကူးပြောင်းသွားရမယ် စတာမျိုးတွေပါ။ အဲဒီနောက်မှာတော့ လူလီဟာ သူ့ အော်ပရာ စည်းမျဉ်းတွေကို ပဲရစ်မှာတင်မက ပြင်သစ်တစ်နိုင်ငံလုံးက လိုက်နာကျင့်သုံးရမယ်လို့ သတ်မှတ်ပေးဖို့ကို ဘုရင်ကို သိမ်းသွင်းနားချနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ သူ့ရဲ့ အခွင့်အာဏာကို

တလွဲသုံးခဲ့ပါတယ်။ “နောက်ပိုင်းမှာ လူလီဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဂီတလောကရဲ့ အမုန်းခံရဆုံး ဂီတပညာရှင် အဖြစ်ကို ရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်” လို့ ရောဘတ် ဂရင်းဘာ့ချ်က ရေးသား ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဥရောပတစ်ဝှမ်းက တရားရုံးတွေက လူလီချမှတ်ခဲ့တဲ့ စည်းမျဉ်းတွေအတိုင်း သူတို့ ရုံးတော်တွေအတွက် ရေးဖွဲ့ရမယ်ဆိုပြီး ဖြစ်ကုန်ကြပါတယ်။ အဲ့ဒီ တောင်တန်းပေါ်က လူသူတွေနဲ့ကင်းကွာပြီး အစုတ်ချာဆုံး ရဲတိုက်တစ်ခုကတောင်မှ ပဲရစ်က မူကို သုံးရမယ်ဆိုပြီး ဖြစ်ကုန်ပါတယ်။ ဒါဟာ ဒေဝတာတွေရဲ့ စောင်မမှု အစွဲမှားရဲ့ အရှင်းဆုံး ပုံစံတစ်ခုပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ဟာ ဗာဆေးလ်က ပုံစံလေးအတိုင်းလိုက်လုပ်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် သူတို့လည်း အထက်တန်းလွှာစာရင်း ဝင်သွားတယ်လို့ စိတ်မှာ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှုလေး ရရှိသွားလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်စုတစ်ခုမှာ ဖော်ပြထားတာက သူ့ရဲ့ တန်ခိုးအာဏာ အမြင်ဆုံးရောက်ချိန် ဇန်နဝါရီလ (၈) ရက် (၁၆၈၇) ခုနှစ်မှာ လူလီဟာ ကပ္ပကြီးတစ်ခုကို ဦးစီးခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒီကပ္ပမှာ လူအများကြီးကို သုံးစွဲပြီး မြေကြီးတုန်လောက်အောင် ဖြစ်တဲ့ ကပ္ပကြီးတွေကို သူချမှတ်ထားတဲ့ စည်းမျဉ်းတွေနဲ့ အညီကပြ စေခဲ့ပါတယ်။ အဲ့သလိုမျိုး ပွဲကို ပြာသာခပ်ပြီး ညွှန်ကြားနေတုန်းမှာပဲ သူ့ရဲ့ ခြေချောင်းလေး တစ်ခု ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရခဲ့ပါတယ်။ အဲ့ဒီဒဏ်ရာက အသားပုပ်လာပြီး နောက်သုံးလအကြာမှာပဲ လူလီ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ပြင်သစ် ဂီတလောကလည်း အဲ့ဒီအခါကျမှပဲ အသက်ရှူချောင်းသွားခဲ့ပါတော့တယ်။

ဒီဇာတ်လမ်းကနေ ခင်ဗျား ဘာသင်ခန်းစာတွေ ရခဲ့ပါသလဲ။ လူလီကို ကော်ပီမကူးပါနဲ့။ ဒေဝတာတွေရဲ့ စောင်မမှု အစွဲမှား ဘယ်အမျိုးအစားကနေမဆို ခပ်ဝေးဝေးမှာ နေပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတိနဲ့ စောင့်ကြည့်ပြီးနေပါ။ ဒီအစွဲမှားရဲ့ သိမ်မွေ့တဲ့ ပုံစံလေးတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ထင်ထားတာထက်ကို များပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဝန်းကျင်မှာ ရှိနေတတ်ပါ တယ်။ အဲ့သလို အရာတွေကို သူ့အရှိအတိုင်း မြင်အောင် ရှုကြည့်ပြီး ခင်ဗျားဘဝထဲကနေ ထုတ်ပယ်ပစ်ပါ။ အဲ့သလိုမှမဟုတ်ရင် အဲ့ဒီအရာတွေက ခင်ဗျားရဲ့ အချိန်တွေကို ဖြုန်းတီး ပစ်တတ်ပြီး ခင်ဗျားရဲ့ အမြင်တွေကိုလည်း ကျဉ်းမြောင်းစေတတ်ပါတယ်။ အဲ့သလို အစွဲမှားထဲကျနေတဲ့ လူတွေ၊ အဖွဲ့အစည်းတွေကိုလည်း မြင်အောင်ကြည့်ပြီး ပြောပြပေးပါ။ အောင်မြင်မှုထက်စာရင် ထည်ဝါခမ်းနားမှုနဲ့ ပွဲလမ်းအခမ်းအနားတွေကိုသာ ဦးစားပေးတတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကို ရှောင်ပါ။ အားလုံးထက် အရေးကြီးဆုံးကတော့ သူတို့ကို တကယ်တန်း အောင်မြင်နေစေတာက ဘယ်အချက်တွေလဲ ဆိုတာကို နားမလည်ဘဲနဲ့ အောင်မြင် နေတဲ့သူတွေရဲ့ အမူအကျင့်တွေကို လိုက်တုပတတ်တာမျိုးကို ရှောင်ပါ။

၄၅။ ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင်မြေပွဲမှာကိုယ် မြေနေရင် မရှုံးနိုင်ဘူး
(ဘာကြောင့် အထွေထွေဗဟုသုတဟာ ပါသနာတစ်ရပ်အနေနဲ့ပဲ အသုံးကျတာလဲ)

+++++

ခင်ဗျားဟာ ဂရပ်ဖစ် ဒီဇိုင်းနာတစ်ယောက်၊ လေယာဉ်မှူးတစ်ယောက်၊ နှလုံးခွဲစိတ်ကု ဆရာဝန်တစ်ယောက် ဒါမှမဟုတ် ဝန်ထမ်းရေးရာ မန်နေဂျာတစ်ယောက် ဖြစ်မယ်ဆိုရင် ခင်ဗျား ဘယ်လောက်အထိ သိနိုင်မလဲ။ ကိုယ့်နယ်ပယ်နဲ့ ဆိုင်တဲ့အရာတွေကို အတော်များများသိပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဦးကျောက်ဟာ ခင်ဗျားကျွမ်းကျင်ရာ နယ်ပယ်က အချက် အလက်တွေကို ထည့်ထားရပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားအသက်မွေးလုပ်ငန်းရဲ့ အစဦးပိုင်း အခြေအနေမှာ ရှိနေသေးတယ် ဆိုရင်တောင်မှ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ရှေ့က လူတွေ ထက်ကို ပိုတဲ့ အသိတွေကို သိပြီးနေပြီဖြစ်ပါတယ်။ လေယာဉ်မှူးတွေဟာ အေရိုဒိုင်းနမ် နိယာမတွေကို အခြေခံကနေစပြီး လေ့လာနေစရာမလိုတော့သလို အန်နာလော့ ကိရိယာ တွေကိုလည်း သုံးစွဲနေစရာ မလိုတော့ပါဘူး။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းမှာပဲ သူတို့ဟာ နည်းပညာပေးအသစ်တွေနဲ့ လေကြောင်းပျံသန်းခြင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းနိယာမ အသစ်တွေနဲ့ ကျွမ်းဝင်မှု ရှိအောင် လေ့လာနေကြရပါတယ်။ ဂရပ်ဖစ်ဒီဇိုင်းနာတွေဟာလည်း ဖိုတိုရှော့တို့ အင်ဒီဇိုင်းတို့လို ဆော့ဝဲလ်တွေနဲ့ အကျွမ်းဝင်ရုံသာမက ကြော်ငြာမှု လုပ်ငန်းနယ်ပယ်ရဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ငါးဆယ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲလာတဲ့ အလှအပေအဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်တွေနဲ့ပါ နားလည်ကျွမ်းဝင်မှု ရှိဖို့ လိုအပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် သူတို့ဟာ အိုင်ဒီယာအဟောင်းတွေကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဖာထေးပြီး သုံးနေရတာတွေ၊ ပိုပြီးဆိုးရင် အပြောင်းအလဲနောက်ကို လိုက်မမှီနိုင်တော့ဘဲ ပြတ်ကျန်ခဲ့တာတွေ စတဲ့ ဘေးဒုက္ခတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ နှစ်စဉ်ဆိုသလိုပဲ ဆော့ဝဲလ်အသစ်တွေဟာ ပေါ်ထွက်လာနေပြီး ရုံးတွေမှာ နေရာယူလာကြပါတယ်။ အလုပ်အပ်သူတွေကလည်း တောင်းဆိုချက်တွေ တဖြည်းဖြည်း ပိုများလာကြပါတယ်။ ဒီဇိုင်းနာတွေဟာ ဂရပ်ဖစ်တင်သာမက ဗီဒီယိုတွေ ထုတ်လုပ်နိုင်ဖို့၊ ဆိုရှယ်မီဒီယာဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုတွေရှိဖို့၊ ဗီဒီယိုတွေ တင်ဖို့နဲ့ အတုအယောင် အရှိတရား (virtual reality) ဆိုင်ရာတွေမှာပါ ကျွမ်းဝင်မှုရှိဖို့ လိုအပ်လာပါတယ်။

ခင်ဗျားကျွမ်းကျင်မှု နယ်ပယ်ရဲ့ အပြင်ဖက်ကကိစ္စတွေမှာရော ဘယ်လိုလဲ။ ခင်ဗျားဟာ အဲ့ဒီအရာတွေမှာ ခင်ဗျားရှေ့က လူတွေထက် ပိုများများသိမယ်လို့ ထင်သလား။ ပိုနည်းနည်း ပဲ သိမယ်လို့ ထင်ပါသလား။ ကျွန်တော်မြင်တာကတော့ ခင်ဗျား ပိုနည်းနည်းပဲ သိမှာပဲ။ အဲ့သလိုမှ မဟုတ်ရင် ဘယ်လိုဖြစ်လာမလဲ။ ခင်ဗျား ဦးကျောက်ဟာ အကန့်အသတ်နဲ့ပဲ အချက်အလက်တွေ သိမှီးထားနိုင်စွမ်းရှိတာပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှု နယ်ပယ်ထဲက အချက်အလက်တွေကို ဦးကျောက်မှာ များများ သိမှီးလေလေ အထွေထွေဗဟုသုတအတွက် သိမှီးစရာ နေရာ နည်းနည်းပဲ ကျန်လေလေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုပြောတာကို ခင်ဗျား ဒေါသတကြီးနဲ့ ကန့်ကွက်ကောင်း ကန့်ကွက်ပါလိမ့်မယ်။ ငါက တစ်နေရာပဲ သိတဲ့သူလား ဆိုပြီးတော့ပေါ့။ ဘယ်သူမှ အဲ့သလို မဖြစ်ချင်ကြပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ် ကျွန်တော်တို့ နယ်ပယ်အားလုံးမှာ နှံ့စပ်တဲ့သူ၊ အားလုံးနဲ့ ရောနှောချိတ်ဆက်နိုင်တဲ့သူအဖြစ် ရှိချင်ကြ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့အလုပ်က ဘယ်လောက် နယ်ပယ်ကျယ်ဝန်းကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ကို အလုပ်အပ်သူတွေ ဘယ်လောက် များပြားစုံလင်ကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပရောဂျက်အသစ်တွေ ဘယ်လောက်စိတ်လှုပ်ရှားစရာကောင်းကြောင်းကို ရွှန်းရွှန်းဝေအောင် ပြောတတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နယ်ပယ်အစုံမှာ နှံ့စပ်သူအဖြစ် ဖြစ်ချင်နေကြတာချည်းပါပဲ။ မျက်စိတဆုံးသာ မြင်တတ်တဲ့ အထူးပြုကျွမ်းကျင်သူအဖြစ် မဖြစ်ချင်ကြပါဘူး။

ဒါပေမယ့် အဆုံးမရှိလောက်အောင် များပြားတဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုနယ်ပယ်တွေ (ကျွန်ုပ်တို့ချစ်ပ်ပြား ဒီဇိုင်းဆွဲတာကနေ ကိုကိုးအစေ့ ရောင်းဝယ်တာအထိ) ကို ကြည့်လိုက်မယ် ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ မှတ်ယူထားတဲ့ စကြဝဠာလောက်ကြီးကျယ်ပြန့်တယ်ဆိုတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အသိပညာ ဗဟုသုတတွေဟာ ပဲစေ့လေးတစ်စေ့လောက်အထိကို ကျုံ့ဝင်သွားပါလိမ့် မယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ နည်းနိင်သမျှ နည်းနည်း ကိစ္စတွေမှာပဲ များနိုင်သမျှ များများ သိကြတာဖြစ်ပါတယ်။ တနည်းပြောရရင် ကျွန်တော်တို့ နယ်ပယ်တစ်ခုမှာ အထူးပြုလေ့လာပြီး ပိုပို သိလာလေလေ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အထွေထွေသောကိစ္စရပ်တွေကို မသိမှုက လက်တွေ့ကျကျပဲ ကြီးထွားလာလေလေ ဖြစ်လာပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရှင်သန်ရပ်တည်မှု အတွက် ကျွန်တော်တို့ဟာ မရေမတွက်နိုင်လောက်သော အထူးပြုလုပ်သားတွေအပေါ်မှာ အမှီပြုနေကြရပါတယ်။ အဲ့ဒီလူတွေဟာလည်း သူတို့ ရှင်သန်ရပ်တည်မှုအတွက် အခြားသော အထူးပြုလုပ်သားတွေအပေါ်မှာ ပြန်လှန်မှီခိုနေရတာပါပဲ။ ဒါမှမဟုတ်ရင် ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား အနည်းငယ်လေ့လာလိုက်တာနဲ့ မိုဘိုင်းဖုန်းသစ်တစ်လုံး တပ်ဆင်ပြုလုပ်နိုင်မယ့်သူလို့ ထင်နေပါသလား။

ဒီလိုမျိုးအထူးပြုအလုပ်တွေဆိုတာကလည်း မိုးဦးကျမှီတွေလို အပြိုင်းအရှိုင်း ပေါ်ထွက်လာနေကြပါတယ်။ အခုအချိန်အခါမှာဆိုရင် လူ့သမိုင်းမှာ ဘယ်တုန်းကမှ မရှိခဲ့ဖူးတဲ့ အမြန်နှုန်းနဲ့ အလုပ်အသစ်တွေ ပေါ်ထွက်လာနေပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်သန်းပေါင်းများစွာမှာ တကယ်တန်ရှိခဲ့တဲ့ အလုပ်ခွဲခြားလုပ်ကိုင်ခြင်းဆိုတာဟာ ယောက်ျားအလုပ်နဲ့ မိန်းမ

အလုပ်ရယ်လို့ပဲ ရှိခဲ့တာပါ။ အကြောင်းရင်းကလည်း ဇီဝဗေဒ အခြေအနေတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ယောက်ျားက ပိုမိုထွားကျောင်းပြီး ပိုမိုသန်မာတယ် မိန်းမတွေက ပိုမိုသန္ဓေဆောင်ရတယ် ဆိုတဲ့ အချက်တစ်ခုထဲအပေါ်မှာ အခြေခံ ထားခဲ့တာပါ။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ငါးထောင်လောက်က ရှင်သန်နေထိုင်ခဲ့ကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘိုးဘေးလူသားတွေကို လေ့လာကြည့်မယ် ဆိုရင် သူတို့အားလုံးဟာ ရှင်သန်နေထိုင်ဖို့ရာ လိုအပ်တဲ့ အလုပ်အားလုံးနီးပါးကို လူတိုင်းနီးပါးက ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ကြပါတယ်။ ကျောက်ခေတ် ဒီဇိုင်း၊ ကျောက်ခေတ် ထုတ်လုပ်လေ့၊ ကျောက်ခေတ် မားကက်တင်း၊ ကျောက်ခေတ် ဖောက်သည်ထောက်ပံ့ရေး၊ ကျောက်ခေတ် သင်တန်း၊ ကျောက်ခေတ် လူ့အဖွဲ့အစည်း စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုပြီး အထူးပြု ကျွမ်းကျင်သူတွေ မရှိကြပါဘူး။ ကျောက်ခေတ်မှာ မီးရေးသင်ပေးမယ့်လူတောင်မှ မရှိပါဘူး။ ကိုယ့်ပုဆိန်ကိုယ်လုပ်ရပြီး ပုဆိန်နဲ့ ဘယ်လိုတိုက်ခိုက်ရမလဲဆိုတာကို အားလုံးက တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်ကြပါတယ်။ သမိုင်းဦး မုဆိုးတွေ၊ သစ်သီးကောက်သူတွေမှာ “ကျွမ်းကျင်ရာ အလုပ်” ဆိုတာ မရှိခဲ့ပါဘူး။

လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေ စတင်ပြီး အခြေတည်လာခဲ့တဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်အထိ အဲဒါဟာ အပြောင်းအလဲ မရှိခဲ့ပါဘူး။ အဲဒီနောက်မှာတော့ ရုတ်တရက်ဆိုသလိုပဲ အထူးပြု အလုပ်တွေဟာ စတင်ပြီး ဖြစ်ထွန်းလာပါတယ်။ မွေးမြူရေးသမားတွေ၊ လယ်သမားတွေ၊ အိုးဖုတ်သမားတွေ၊ မြေတိုင်းသမားတွေ၊ ဘုရင်တွေ၊ စစ်သားတွေ၊ ရေထမ်းသမားတွေ၊ စားဖိုမှူးတွေနဲ့ ကျမ်းပြုဆရာတွေ စသဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာကြပါတယ်။ ကျွမ်းကျင်ရာ အလုပ် ဆိုတာတွေကို ဖန်တီးလာကြပါတယ်။ ဘဝအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုတဲ့ အလုပ်တွေ ပေါ်လာပါတယ်။ ကျွမ်းကျင်မှုဆိုရာ နယ်ပယ်တွေ ပေါ်လာပါတယ်။ အဲဒါတွေနဲ့အတူပဲ အထူးပြု ကျွမ်းကျင်သူတွေ ပေါ်ပေါက်လာကြပါတော့တယ်။

ကျောက်ခေတ်မှာ လူတွေဟာ အထွေထွေအကုန်လုံး သိသူတွေအဖြစ်နဲ့သာ ရှင်သန်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခုခုအထူးပြုသိနေပြီး အကုန်လုံးကို မြှင့်မသိရင် သူရှင်သန်ဖို့ရာ မလွယ်ကူပါဘူး။ အခုလိုမျိုး အဲဒီအချိန်ကနေ ရေတွက်ရင် နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀၀) လောက်ကြာပြီးနောက်မှာတော့ အခြေအနေတွေက လုံးဝကို ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားပါပြီ။ လူတွေဟာ အထူးပြုကျွမ်းကျင်သူတွေ ဖြစ်မှပဲ ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အထွေထွေမြင့်ပြီး အကုန်သိသူတွေအဖို့ကတော့ အခွင့်အလမ်းမရှိတော့ပါဘူး။ လက်ရှိကျန်ရှိတဲ့ အထွေထွေအကုန်သိသမား (တမိုးလုံးဈေးကဆိပ်) တွေကတော့ စာနယ်ဇင်းအချို့က သတင်းရေးသူတွေဖြစ်ပြီး သူတို့အလုပ်ရဲ့ တန်ဖိုးဟာ တဖြည်းဖြည်း ကျဆင်းလာနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ အထွေထွေဗဟုသုတဆိုင်ရာ ပညာရေးဟာ မြန်မြန်ဆန်ဆန်ကြီး အသုံးမကျဖြစ်လာပုံက အတော်လေးတောင် အံ့အားသင့်စရာ ကောင်းနေပါတယ်။

ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကြီးဖက်ကနေပြန်ကြည့်ရင် နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်ဆိုတာဟာ မျက်တောင် တခပ်စာလောက်ပဲ ရှိပါလိမ့်မယ်။ ဒါ့ကြောင့်ပဲ ကျွန်တော်တို့ဟာ အထူးပြုကျွမ်းကျင်မှု တစ်ခုခုနဲ့ နေဖို့ နေသားမကျကြသေးတာပါ။ အဲသလို ကိုယ့်ကျွမ်းကျင်ရာ နယ်ပယ်ထဲမှာ အထူးပြု ကျွမ်းကျင်မှု တစ်ခုခုနဲ့ နေထိုင်နေမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ မပြည့်မစုံ ဖြစ်နေသလိုလို၊ အားနည်းချက်ရှိနေသလိုလို၊ သူတစ်ပါးတွေ လာတိုက်ခိုက်ဖို့ ဖွင့်ပေးထားရသလိုလို ခံစားနေကြရတာပါ။ ဥပမာအားဖြင့် ဖုန်းဖြင့်မေးမြန်းစုံစမ်းမှုများကို ပြန်လည် မြေကြားပေးတဲ့ စင်တာ (call center) မန်နေဂျာတစ်ယောက်ဟာ သူ့အလုပ်ကိုသူ ဂုဏ်ယူမိသလိုပဲ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ရုတ်ချီ အားငယ်ရတာမျိုးတွေ ခံစားရနိုင်ပါတယ်။ ဘယ်လို အခါမျိုးလည်းဆိုတော့ သူ့ကျွမ်းကျင်မှု နယ်ပယ်အပြင်က ကိစ္စတွေကို သူမသိတဲ့အခါမျိုးမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ သူ ကောစင်တာ မန်နေဂျာတစ်ယောက် ဖြစ်နေလို့ အဲသလို ခံစား နေရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးဟာလည်း ကိုယ်မသိတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုကို အခြားသူတစ်ဦးက မေးလာလို့ မသိဘူးလို့ ပြန်ဖြေရတဲ့ အခါမျိုးမှာဆိုရင် အဲသလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ညံ့သလိုလို ဝမ်းနည်းသလိုလို ခံစားကြရပါတယ်။ အဲဒါဟာ လူသဘာဝ အရကို ဖြစ်နေတဲ့ ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။

အထွေထွေအကုန်လုံး သိသူဆိုတဲ့အပေါ်မှာ သာယာနေတာတွေကို ရပ်တန့်ပစ်ရမယ့် အချိန် ရောက်နေပါပြီ။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ထောင်ကစပြီး အလုပ်အကိုင်နဲ့ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်မှာ အောင်မြင်မှုရဖို့ဆိုတာဟာ အထူးပြုကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်သာ ရပါတော့တယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း အဲဒီအချိန်တွေ အတောအတွင်းမှာ ဘယ်သူမှ ကြိုမမြင်နိုင်ခဲ့တဲ့အရာနှစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းဟာ အရင်က ဒေသလိုက်ပျံ့ကြနေတဲ့ အထူးပြုကျွမ်းကျင်သူတွေကို စုစည်းပေါင်းစပ်ပေးလိုက်ပါတယ်။ အရင်က မြို့တစ်မြို့မှာ နာမည်ကြီး အဆိုကျော်တစ်ယောက်ရှိမယ် အခြားမြို့တစ်မြို့မှာလည်း နာမည်ကြီး အဆိုကျော်တစ်ယောက်ရှိမယ်ဆိုရင် သူတို့ဟာ ကိုယ့်နယ်မြေမှာပဲကိုယ် သင့်တင့်တဲ့ ဝင်ငွေလေးနဲ့ သီးသီးခြားခြားလေး ရပ်တည်နေထိုင်နေကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်မှာ စီဒီတွေပေါ်လာပြီး သီချင်းတွေကို အလွယ်တကူ တစ်နေရာက တစ်နေရာ ပို့ပေး လို့ရလာတဲ့အချိန်မှာ တစ်မြို့စီအတွက် အဆိုကျော်တစ်ယောက်စီ ရှိစရာမလိုတော့ဘဲ အတော်ဆုံး အဆိုကျော်သုံးယောက်လောက်ကိုပဲ တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက် လိုအပ်ပါတော့ တယ်။ အဲသလို အခြေအနေမျိုးမှာ “အနိုင်ရသူ အကုန်ယူ” ဆိုတဲ့ အနေအထားဖြစ်လာပြီး ဝင်ငွေ မညီမျှတာတွေတော့ ဖြစ်လာပါတယ်။ အခြားကျန်သူတွေအကုန် ဘေးရောက် ကုန်ပြီး အနည်းငယ်သော အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ လူတွေကပဲ ဈေးကွက်ကို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ထားတာတွေ ဖြစ်လာပါတော့တယ်။

နောက်ကိစ္စတစ်ခုကတော့ အထူးပြုကျွမ်းကျင်မှုတွေဟာ နောက်ထပ် အထူးပြုကျွမ်းကျင်မှု အခွဲ အခွဲ အခွဲတွေအဖြစ်ကို ထပ်ထပ်ပြီး ကွဲကုန်တာပါ။ အဲသလိုနဲ့ မရေမတွက်နိုင် လောက်တဲ့ အထူးပြုကျွမ်းကျင်သူတွေ ပေါက်ကွဲထွက်သလို များပြားလာပါတယ်။ အရင်က အလုပ်အရ ပေါင်းစည်းပြီး နေရာဒေသအလိုက် ပျံ့နှံ့နေရာကနေ အခုတော့ ဂလိုဘယ် မှာပေါင်းစည်းမိပြီး အလုပ်အရ ကွဲပြားပျံ့နှံ့လာပါတယ်။ နယ်ပယ်တစ်ခုအတွင်းမှာကိုပဲ ပြိုင်ဆိုင်မှုက ပြင်းထန်လာရပြန်တဲ့နည်းတူ နယ်ပယ်တွေကလည်း အများအပြားပဲ အပြိုင်းအရိုင်း ပေါ်ပေါက်လာကြပါတယ်။ “ခင်ဗျားဟာ အခြားသူတစ်ဦးရဲ့ ပြေးပို့ထဲကို ဝင်မပြေးသမျှကတော့ လူတိုင်းအနိုင်ရပြီး မရေမတွက်နိုင်သော အနိုင်ရသူတွေ ရှိနေမှာပါ” လို့ ကယ်လဗင် ကယ်လီက ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒါတွေကနေ ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော့်အတွက် ဘာသင်ခန်းစာတွေ ထုတ်ယူနိုင်မလဲ။ ပထမဆုံးကတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ လုံလောက်အောင်အထိ အထူးမပြုနိုင်ကြသေးဘဲ အခြားသူတွေက ကျွန်တော်တို့ကို ကျော်တက်သွားမှသာ အံ့ဩတကြီးတွေ ဖြစ်သွားတတ်ကြပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့်ပြောရရင် ဒီနေ့ခေတ်မှာ ဆေးရုံတစ်ခုမှာ ဓါတ်မှန်ပညာရှင် အဖြစ်လုပ်မယ်ဆိုရင် အဲဒါနဲ့ ရပ်တန့်မနေဘဲ နယူကလီးယား ဓါတ်မှန်ပညာရှင်၊ ဓါတ်ရောင်ခြည်ကုသရေး ဓါတ်မှန်ပညာရှင်၊ နူးရန်းဆိုင်ရာ ဓါတ်မှန်ပညာရှင် စသဖြင့် ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ အခွဲလေးတွေ ကိုပါ နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်မှ အဆင်ပြေမှု ရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ နယ်ပယ်အခွဲလေးတစ်ခုအတွင်းမှာ သာယာမနေဘဲ ငါ့ရဲ့နယ်ပယ်ထဲမှာ အခြားသော ဘယ်အရာတွေကိုပဲ သိထားဖို့လိုအပ်မလဲဆိုတာကို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မေးပါ။ ဒီလိုပြောတာဟာ ခင်ဗျားကိုယ်ပိုင်အခန်းလေးထဲကနေ မကြာခဏ ခေါင်းပြုပြုကြည့်ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အခြားနယ်ပယ်ထဲက ခင်ဗျားအတွက် အသုံးဝင်မယ့်အရာတွေကို ယူငင်သုံးစွဲဖို့ လိုအပ်တယ်လို့ တင်စားပြောတာပါ။ ဒါတွေကို ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှု စက်ဝိုင်း (အခန်း ၁၄ တွင်တင်ပြပြီး) အတွင်းထဲမှာပဲ လုပ်ဆောင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယအချက်ကတော့ “အနိုင်ရသူ အကုန်ယူ” ဆိုတဲ့ သက်ရောက်မှုအရ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ကျွမ်းကျင်ရာ အထူးပြုနယ်ပယ်ထဲမှာ အတော်ဆုံး ဖြစ်နေမှ အဆင်ပြေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာအနှံ့ နယ်ပယ်အတွင်းမှာကို ဆိုလိုပါတယ်။ အဲသလိုမှ မဖြစ်သေးဘူးဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ နောက်ထပ် အထူးပြုကျွမ်းကျင်မှုနယ်ပယ်တစ်ခုထဲကို ရောက်ရှိဖို့ ထပ်မံခွဲစိတ် ကြိုးပမ်းဖို့ လိုဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျား သေချာပေါက် အနိုင်ရချင်တယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ သီးသန့်ပြိုင်ပွဲ တစ်ခုကို ရအောင် ဖော်ထုတ်ဖို့ လိုအပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။

တတိယနဲ့ နောက်ဆုံးအချက်ကတော့ ခင်ဗျားအလုပ်မှာ တိုးတက်မှု ရှိအောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ခင်ဗျားနဲ့ မဆိုင်တဲ့ တွေကရာ ဗဟုသုတတွေကို လိုက်လံစုဆောင်းနေတာမျိုး ကို ရှောင်ပါ။ ဒါမျိုးတွေ လိုက်လုပ်နေတာက ငွေကြေးအရပြောမယ်ဆိုရင်လည်း ဘာမှ အကျိုးကျေးဇူးရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီနေ့လို ခေတ်အခါမျိုးမှာ အထွေထွေဗဟုသုတ စုဆောင်း

တာမျိုးဟာ ဝါသနာ တစ်ရပ်အနေနဲ့သာ လုပ်သင့်တဲ့ အရာတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အပန်းဖြေတဲ့အနေနဲ့ ကျောက်ခေတ်က လူတွေအကြောင်းရေးထားတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်ပါ။ ခင်ဗျား တကယ်အဲဒီအကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားတယ်ဆိုရင်ပေါ့။ ခင်ဗျားနဲ့ မပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စတွေမှာ အကျိုးရှိလိမ့်မယ်အထင်နဲ့ သွားယောင်နေတာမျိုးကိုတော့ ရပြုပြီး ရှောင်ရှားပါ။

၄၆။ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်ခြင်း
(ဘာကြောင့် တိုက်ပွဲတွေကို ရှောင်သင့်တာလဲ)

+++++

လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်နှစ် ဒါမှမဟုတ် အနှစ်နှစ်ဆယ်လောက်က ရှိခဲ့တဲ့ မိတ္တူဆိုင်တွေကို ခင်ဗျား မှတ်မိသေးလား။ မိတ္တူကူးစက် နှစ်ခုလောက်နဲ့ ဖွင့်ထားတဲ့ မိတ္တူကူးဆိုင်လေးတွေပေါ့။ တချို့ဆိုင်တွေမှာဆို စက်ထဲကို အကြွေစေ့လေးတွေထည့်ပြီး ကိုယ့်ဟာကိုယ် မိတ္တူကူးသွားလို့ ရပါတယ်။ ဒီနေ့ခေတ်မှာရှိတဲ့ မိတ္တူကူးဆိုင်တွေကတော့ အဲဒီတွေနဲ့ လုံးဝ ကွဲပြားခြားနားသွားပါပြီ။ ပုံနှိပ်တိုက် အသေးစားလေးတွေနဲ့တောင် တူနေပါပြီ။ ကာလာအစုံ ရနိုင်တဲ့အပြင် စာရွက်အမျိုးအစားပေါင်း တစ်ရာကျော်နဲ့လည်း မိတ္တူကူးနိုင်ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ စာရွက်တွေကိုလည်း အလိုအလျောက် ချုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ခင်ဗျား လိုချင်တယ်ဆိုရင် ရှေ့ နောက်အဖုံးကို စာရွက်အထူနဲ့ လုပ်ပေးနိုင်သလို လယ်သာအဖုံးနဲ့ပါ အုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ဒီတော့ကာ ဒီလိုအဆင့်မြင့်နည်းပညာတွေဟာ မိတ္တူကူးဆိုင်ပိုင်ရှင်တွေရဲ့ အမြတ်မာဂျင်ကို တိုးပွားစေလိမ့်မယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်နေပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ့်အဖြစ်မှန်က တော့ အဲသလို မဟုတ်ပါဘူး။ အမြတ်မာဂျင်ဟာ အင်မတန်နည်းလာပြီး တစ်ခါတစ်လေ ပိုမိုဆိုးဝါးတတ်ပါတယ်။ ဒါဆိုရင် ဒီလို ဈေးကြီးတဲ့ စက်ကြီးတွေရဲ့ တန်ဖိုးက ဘယ်နေရာကို ရောက်သွားပါသလဲ။

တက္ကသိုလ်တက်ခြင်းဟာ ကောင်းမွန်တဲ့အလုပ်တစ်ခုရဖို့အတွက် လိုအပ်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး အလုပ်စဝင်ဝင်ချင်းရတဲ့ လစာကလည်း ဘွဲ့ဒီဂရီ မရတဲ့သူတွေထက်စာရင် ပိုများလိမ့်မယ်လို့ လူငယ်အများအပြားက ယုံကြည်ထားကြပါတယ်။ တကယ်တမ်း တက္ကသိုလ်တက်ရတဲ့ ကုန်ကျစရိတ်နဲ့ အချိန်တွေကိုပါ ထည့်သွင်းတွက်ချက်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဘွဲ့ရလူငယ်တွေရဲ့ အလုပ်ဝင်ဝင်ခြင်း လစာဟာ ဘွဲ့မရသူတွေထက် ပိုသာတယ်လို့ ပြောလို့မရသလို တစ်ခါတစ်ရံမှာ ပိုနည်းတယ်လို့တောင် ပြောလို့ ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါဖြင့်ရင် ဒီလို အချိန်ကုန် ငွေကုန်ခံပြီး သင်ကြားခဲ့ရတဲ့ ပညာတွေရဲ့ တန်ဖိုးက ဘယ်နေရာကို ရောက်သွားတာပါလဲ။

သူရဲ့ အရောင်းရဆုံး ကလေးပုံပြင်စာအုပ်ဖြစ်တဲ့ "အံ့ဖွယ်မြေက အဲလစ်" ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကို ထုတ်အပြီးမှာ လူးဝစ် ကာရိုးဟာ (၁၈၇၁) ခုနှစ်မှာ "ကြည့်မှန်ထဲကို ဖြတ်ကြည့်၍" ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်ထဲမှာ အနီရောင် ဘုရင်မကြီး (စစ်တုရင် အရုပ်တစ်ရုပ်) က အဲလစ်လေးကို ပြောခဲ့ပါတယ် .. "ကဲ.. အခု .. ဒီမှာ .. မင်းဒီနေရာမှာပဲ ရှိနေနိုင်ဖို့အတွက် မင်း မြန်နိုင်သမျှ မြန်မြန် ပြေးဖို့ လိုလိမ့်မယ်" တဲ့ ..။ အဲဒီစကားက အထက်က ပြောခဲ့တဲ့ မိတ္တူကူးဆိုင်တွေနဲ့ ကျောင်းသားတွေ ကြုံနေရတဲ့ ကိစ္စတွေကို အတိအကျ ရှင်းပြနေသလိုပါပဲ။ ကိစ္စရပ်နှစ်ခုစလုံးဟာ နိုင်ငံတွေ လက်နက်အပြိုင်အဆိုင် ထုတ်လုပ်တပ်ဆင်နေကြတာနဲ့ အလားသဏ္ဌာန် တူပါတယ်။ လက်နက်တပ်ဆင်ခြင်းဆိုတာက မူရင်းအနေနဲ့ စစ်တပ်သုံး စကားရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့နောက်ကွယ်က တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မယုံကြည် စိတ်မချနိုင်ခြင်း သဘောတရားကို နေရာတိုင်းမှာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ လူတွေကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လက်နက်တပ်ဆင် မွမ်းမံနေရတယ်ဆိုတာက အခြားသူတွေကလည်း အဲသလိုတွေ လုပ်နေကြတာကြောင့်ပါ။ တကယ်တမ်း ခြုံကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီ ဖြစ်စဉ်ကြီးက အဓိပ္ပါယ် အနှစ်သာရ မရှိလှပါဘူး။

ဥပမာနှစ်ခုဆီ ပြန်သွားပြီး မေးခဲ့တဲ့ မေးခွန်းတွေကို ကိုင်တွယ်ကြည့်ရအောင်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့တဲ့ ပိုက်ဆံတွေရဲ့ တန်ဖိုးတွေက ဘယ်ကို ရောက်သွားပါသလဲ။ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းက ဖောက်သည်တွေဆီ ရောက်သွားပါတယ်။ အဓိက အများစုကတော့ မိတ္တူကူးစက် တီထွင်သူတွေနဲ့ တက္ကသိုလ်တွေဆီကို ရောက်သွားပါတယ်။ "လူတိုင်းသာ ဘွဲ့ရနေကြရင် ခင်ဗျား ဘွဲ့တစ်ခုရတာဟာလည်း ဘာမှထူးခြားနေမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး .. အဲလိုအခြေအနေမှာ ခင်ဗျားလိုချင်တဲ့ ဘွဲ့ကို ရဖို့ဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ကျော်ကြားပြီး ဈေးကြီးတဲ့ ကောလိပ်တစ်ခုခုကို တက်တာပဲဖြစ်ဖြစ် ပိုမြင့်တဲ့ ဒီဂရီတစ်ခုကို ရအောင်လုပ်တာပဲ ဖြစ်ဖြစ် လုပ်ရပါလိမ့်မယ် .. ပညာရေးဟာ လက်နက်ထုတ်လုပ်သူတွေသာ အဓိကအားဖြင့် အကျိုးအမြတ်ရနေကြတဲ့ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်တာနဲ့ တူတူလာပါတယ် .. ပညာရေးမှာတော့ ကောလိပ်တွေနဲ့ တက္ကသိုလ်တွေကသာ အကျိုးအမြတ် ရလာကြတာပါ" လို့ ဂျွန် ကက်ဆီက နယူးဇော့ကာမှာ ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်မှု အစွဲမှားထဲ ရောက်နေကြတဲ့သူတွေဟာ ကိုယ်အဲဒီအစွဲထဲ ရောက်နေလို့ ရောက်နေမှန်း သိနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ကိုယ်လုပ်နေတာ သက်သက်ကိုသာ ကွက်ပြီး ကြည့်မြင်နေတဲ့အခါ အဲသလို လုပ်နေတာတွေက အဓိပ္ပါယ်ရှိသယောင်ယောင် ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ် တစ်ခုလုံးကို ခြုံကြည့်တဲ့အခါမှာတော့ အကျိုးရလဒ်က သူ့ည ဒါမှမဟုတ် အနုတ်တောင် ပြနေတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျား ပတ်ဝန်းကျင်ကို သေသေချာချာ လေ့လာကြည့်ကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားမျှော်လင့်ထားတဲ့ ရလဒ်နဲ့ ဆန့်ကျင်တာတွေ ဖြစ်နေပြီဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်မှု အစွဲမှားထဲကို ရောက်နေပါပြီ။ အဲဒီထဲကနေ အမြန်ထွက်ပါ။ ကျွန်တော်အာမခံနိုင်တာ တစ်ခုကတော့ အဲသလို အခြေအနေထဲမှာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဆိုတာ မရှိပါဘူး။

ဒါပေမယ့် အဲဒီထဲက ဘယ်လိုထွက်ရမှာလဲလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်မှုထဲ မရောက်နိုင်မယ့် လုပ်ဆောင်ချက်မျိုးကို ရှာဖွေဖို့ ကြိုးစားပါ။ ကျွန်တော် ကျွန်တော် မိတ်ဆွေတချို့နဲ့ပေါင်းပြီး getAbstract (စာအုပ် အနှစ်ချုပ်လေးတွေ ဒေါင်းနိုင်တဲ့ ဝဘ်ဆိုဒ်) ဆိုတဲ့ ကုမ္ပဏီလေးကို စတင်ထူထောင်ချိန်က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စံသတ်မှတ်ချက်တွေထဲက တစ်ခုက လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်မှု အစွဲမှားထဲ မရောက်စေမယ့် အလုပ်မျိုး ဖြစ်ရေးပါပဲ။ လက်တွေ့ကျတဲ့ အသုံးအနှုန်းနဲ့ ပြောရမယ် ဆိုရင်တော့ ပြိုင်ဆိုင်မှုကင်းတဲ့ ဈေးကွက် နယ်ပယ်တစ်ခုကို ရှာဖွေဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလိုနဲ့ လုပ်လာလိုက်တာ စာအုပ် အနှစ်ချုပ်လေးတွေ ထုတ်ပေးတဲ့လုပ်ငန်းဟာ ဆယ်နှစ်ကျော် ကြာသည့်တိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့ ကုမ္ပဏီ တစ်ခုတည်းသာ ရှိနေပါသေးတယ်။ ထူးခြားကောင်းမွန်တဲ့ အခြေအနေတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

အခန်း (၄၅) မှာ ကျွန်တော်တို့ အထူးပြုကျွမ်းကျင်မှု နယ်ပယ်ရဲ့ အရေးပါမှုအကြောင်းကို ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အထူးပြုကျွမ်းကျင်မှု တစ်ခုထဲနဲ့က မလုံလောက်ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အထူးပြုကျွမ်းကျင်မှုနယ်ပယ် သေးသေးလေးအတွင်းမှာတောင်ပဲ ပုန်းကွယ်ပြီးရှိနေတတ်တဲ့ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်ခြင်း အစွဲမှားတွေကို တွေ့ရတတ်တာကြောင့်ပါ။ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ချောချောမွေ့မွေ့နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှုရှိရှိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်မယ့် အထူးပြုနယ်ပယ်တစ်ခု လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အဲဒီ နယ်ပယ်ထဲမှာ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်မှု အစွဲမှားတွေလည်း ရှိမနေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

လူအတော်များများရှိ လုပ်ငန်းခွင်ဘဝထဲမှာ အဲဒါလို ပြိုင်ဆိုင်နေရတာမျိုးတွေ အများအပြားရှိနေတာကို ခင်ဗျားတွေနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်လုပ်ငန်းကိုင်ဖက်တွေက အလုပ်မှာ ကြာကြာလုပ်လေလေ ခင်ဗျားလည်း သူတို့နောက်မှာ ပြတ်မကျန်ခဲ့ရအောင် ကြာကြာလုပ်ဖို့ လိုလေလေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါလိုနဲ့ ခင်ဗျားဟာ အကောင်းဆုံးရလားထွက်အောင် ခင်ဗျားလုပ်နိုင်တဲ့ အချိန်နာရီထက်ပိုပြီးကြာအောင် အလုပ်မှာ အချိန်ဖြုန်းပြီး လုပ်နေမိတတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ် ကျွန်တော်တို့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘိုးဘေးတွေဖြစ်တဲ့ ကမ္ဘာဦးမုဆိုး၊ သစ်သီးကောက်သူတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် သူတို့က တစ်ပတ်မှာ ဆယ့်ငါးနာရီကနေ နာရီနှစ်ဆယ်လောက်အတွင်းကိုပဲ အလုပ်လုပ်ကြတာကို တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်တဲ့အချိန်တွေက သူတို့ရဲ့ အားလပ်အပန်းဖြေချိန်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ကောင်းကင်ဘုံလိုပဲ သာသာယာယာရှိနေပုံရပါတယ်။ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်ခြင်း အစွဲမှား သာ မရှိဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့လည်း သူတို့လို အလုပ်ချိန်နည်းနည်းပဲလုပ်ပြီး ကောင်းကောင်းအပန်းဖြေနိုင်မှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာဦးမှာ အမဲလိုက်၊ သစ်သီးကောက်ရတဲ့ ခေတ်ကို မနုဿဗေဒပညာရှင်တွေက “မူလ ကြွယ်ဝသာယာတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း” လို့ခေါ်ကြတာလည်း အံ့ဩစရာမရှိပါဘူး။ အဲဒီခေတ်အခါမှာ ကုန်စည်တွေနဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေ အတွက် ပြိုင်ဆိုင်ရတယ်ဆိုတာ မရှိသေးပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ဟာ နေရာတစ်ခုမှာ အခြေတကျ မနေကြသေးလို့ပါ။ ရေကြည်ရာ မြက်နရာ လှည့်လည်ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ကြသူတွေဖြစ်တာကြောင့် တစ်နေရာက တစ်နေရာကို ပြောင်းတဲ့အခါ သူတို့မှာ သယ်ယူစရာတွေ အများအပြား ရှိနေပါတယ်။ မြားတွေ၊ လေးတွေ၊ သားမွေးတွေ၊ ကလေးငယ်လေးတွေကို သူတို့ သယ်ဆောင်သွားကြရပါတယ်။ သူတို့မှာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဒီထက်ပိုကောင်းအောင်မလုပ်မိလို့ ဝမ်းနည်းမိတဲ့ ခံစားမှုမျိုးတွေ လုံးဝမရှိပါဘူး။ သူတို့မှာ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်မှု အစွဲမှား ဖြစ်ပေါ်လာဖို့အတွက် လိုအပ်ချက်ကို ရှိမနေခဲ့ကြတာပါ။

ဒီနေ့ခေတ်အခါမှာတော့ အခြေအနေတွေက ပြောင်းလဲကုန်ပါပြီ။ ပြီးတော့ အလုပ်ခွင်ထဲမှာတင် မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ခင်ဗျားသာ သတိထားပြီး မနေဘူးဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ ပုဂ္ဂလိက ဘဝမှာပါ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်မှု အစွဲမှားရဲ့ ချုပ်ကိုင်မှုကို ခံရပါလိမ့်မယ်။ တွစ်တာမှာ အခြားသူတွေက များများ တွစ်လေလေ ခင်ဗျားလဲ အဲဒီမှာ နောက်ကျ မနေရစ်အောင် များများတွစ်ရလေလေ ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ အခြားသူတွေက သူတို့ရဲ့ ဖွဲ့စည်းတပ်စီမံချက်နာကို များများမွမ်းမံလေလေ ခင်ဗျားလည်း အဲဒီ ဆိုရှယ်မီဒီယာ အသိုင်းအဝိုင်း ထဲကနေ ပျောက်ကွယ်မသွားအောင် များများလိုက်လုပ်ရလေလေ ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းတွေက ပလပ်စတစ်ဆာဂျူလုပ်လေလေ ခင်ဗျားလည်း မကြာခင်မှာပဲ မလုပ်ရသေးတဲ့အတွက် အဲဒီခါးအောက်ကို အရောက်သွားဖို့ရာ ဗီအားတွေခံစားလာရလေလေ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ ခေတ်စားတဲ့ အဝတ်အထည်တွေ၊ အဆင်တန်ဆာတွေ၊ ခင်ဗျားတိုက်ခန်းရဲ့ အကျယ်အဝန်း၊ ကိုယ်ကာယကြံ့ခိုင်မှု လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်တာ၊ အားကစားပွဲတွေမှာ ဝင်ဆင်နွှဲတာ၊ ခင်ဗျားကားရဲ့ အင်ဂျင်ပါဝါ နဲ့ အခြားသော လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်တွေမှာလည်း အလားတူပါပဲ။ အခြားသူတွေနဲ့လိုက်ပြီး ပြိုင်ဆိုင်တပ်ဆင်မိနေပါလိမ့်မယ်။

တစ်နှစ်ကို သိပ္ပံနည်းကျ လေ့လာမှုပေါင်း နှစ်သန်းလောက် ထုတ်ဝေပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာ (အိုင်စတိုင်းတို့ ခေတ်တုန်းက) တုန်းကဆိုရင် ထုတ်ဝေတဲ့ လေ့လာမှု စာတမ်းအရေအတွက်က အဲဒီအရေအတွက်ရဲ့ တစ် ရာခိုင်နှုန်းတောင်မှ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လည်း သိပ္ပံပညာရပ်ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု အရေအတွက်ကတော့ ခေတ်နှစ်ခုစလုံးမှာ အတူတူလောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ သိပ္ပံပညာနယ်ပယ်မှာတောင်မှ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်ခြင်း အစွဲမှားဟာ ရှိနေပါတယ်။ ပညာရပ်နယ်ပယ်က ပညာရှင်တွေကို သူတို့တင်တဲ့ စာတမ်းအရေအတွက်နဲ့ အဲဒီစာတမ်းတွေကို ဖတ်ကြားခွင့်ရတဲ့ အကြိမ်အရေအတွက်ပေါ်မူတည်ပြီး လစာပေးတာနဲ့ ရာထူးတိုးပေးတာတွေ လုပ်ပါတယ်။ အခြားပညာရှင်တွေက စာတမ်းတွေများများထုတ်ဝေပြီး ဖတ်ကြားခွင့်များများရလေလေ ကျန်ပညာရှင်တွေကလည်း အဲဒါကို အမှီလိုက်နိုင်ဖို့အတွက် စာတမ်းများများ ထုတ်ဝေရလေလေ ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒီစာတမ်းတွေမှာ အဲဒါလိုနဲ့ပဲ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဆီအနှစ်က မပါသလောက်ဖြစ်ကုန်ပါတယ်။ တကယ်အကျိုးအမြတ်ဖြစ်သွားတာက ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဂျာနယ်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တကယ်လို့ ခင်ဗျားသာ ဂီတကို စိတ်ဝင်စားတဲ့သူဖြစ်ပြီး ဂီတနဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရင် ဘယ်လိုအခြေအနေမှာမှ စနွယ်နဲ့ တယောကို မရွေးချယ်ပါနဲ့။ စနွယ်နဲ့ဆရာနဲ့ တယောသမားတွေဟာ ကမ္ဘာပြုလ်ပေါ်မှာ မပျော်ရွှင်ဆုံး ဂီတပညာရှင်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီတူရိယာနယ်ပယ်နှစ်ခုဟာ ပြိုင်ဆိုင်မှု ဗီအား အပြင်းထန်ဆုံး နယ်ပယ်နှစ်ခု ဖြစ်လို့ပါပဲ။ ဒါ့အပြင် ပြိုင်ဆိုင်မှုကလည်း အမြဲတမ်း အရှိန်မြှင့်မြင့်လာနေပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကမ္ဘာအနှံ့မှာရှိတဲ့ ကပွဲရုံတွေမှာ အာရှက စနွယ်နဲ့ တယောပညာရှင်အသစ်တွေ ထောင်ချီပြီး လှိမ့်ဝင်လာနေလို့ပါပဲ။ အခြားဘယ်သူမှ မရွေးချယ်တဲ့ တူရိယာတစ်ခုကို ရွေးချယ်သင့်ပါတယ်။ အဲဒါလို ရွေးချယ်ခြင်းအားဖြင့် သံစုံတီးဝိုင်းကြီးတွေမှာ နေရာတခုကို အလွယ်တကူ ရှာဖွေရယူနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ခင်ဗျားအနေနဲ့ ကမ္ဘာအဆင့်ပီ ပညာရှင်မဟုတ်သေးဘူးဆိုရင်တောင်မှ အခြားလူတွေ သိပ်တီးခတ်လေ့ရှိတဲ့ တူရိယာ မဟုတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ပရိသတ်တွေက ခင်ဗျားရဲ့ ပညာအပေါ်မှာ အထင်ကြီးလေးစားမှု ရှိနေမှာဖြစ်ပါတယ်။ စနွယ်နဲ့ပညာရှင် ဒါမှမဟုတ် တယောသမား ဖြစ်နေမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့လက်သံကို လန်းလန်း ဒါမှမဟုတ် အနီး ဆိုဖီ မတ်တားတို့နဲ့ အမြဲပဲ နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ခံနေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အချုပ်ပြောရရင် လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်မှု အစွဲမှားထဲကနေ လွတ်မြောက်ဖို့ ကြိုးစားပါ။ သူလုပ်ဆောင်ရတဲ့ အဆင့်တိုင်းဟာ အမိပ္ပယ်ရှိတယ်လို့ ထင်ရတာကြောင့် အဲဒီအစွဲမှားကို သတိပြုမိဖို့ အတော်ခက်ခဲပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ်လုပ်နေတာတွေကို အနောက်ခဏဆုတ်ပြီး အပေါ်စီးကနေ ခြုံငုံသုံးသပ်ကြည့်ပါ။ ရူးသွပ်မိုက်မဲမှုရဲ့ သားကောင် အဖြစ်ကို ရောက်မသွားပါစေနဲ့။ လက်နက်အပြိုင်တပ်ဆင်မှုမှာ ခင်ဗျားအနိုင်ရခဲ့ရင်တောင်မှ အဲဒီအောင်ပွဲဟာ ကုန်ကျစရိတ် အတော်ကြီးကြီးမားမားပေးဆပ်ပြီးမှ ရတဲ့ အောင်ပွဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီပွဲမှာ ခင်ဗျားကိုယ်ကိုယ်ကိုယ် အကောင်းဆုံးနဲ့ အရှင်းလင်းဆုံး ထိန်းကျောင်းပွဲကိုင်နိုင်ဖို့လိုပါတယ်။ ခင်ဗျားရရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝလေးကို လူတွေ ဝိုင်းအုံ တိုက်ခိုက်မနေကြဘူးဆိုမှသာလျှင် ခင်ဗျားရနေတဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝဆိုတာဟာ တကယ်တမ်းကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

၄၇။ ငကြောင်များနှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း
(အပြင်လူတွေနဲ့ပေါင်းပါ .. ခင်ဗျားကတော့ အပြင်လူမဖြစ်ပါစေနဲ့)

+++++

“တမန်တော်များ၏ စေညွှန်မှုနှင့် မြင့်မြတ်သောသူ၏ အမိန့်အရ ဘုရားရှိခိုး ဗီဇနိဇာကို ကျွန်ုပ်တို့၏ အသင်းတော်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်သည် .. နေ့ဖြစ်စေ၊ ညဖြစ်စေ၊ သူ လဲလျောင်းနေ သည်ဖြစ်စေ၊ မတ်မတ်ရပ်နေသည်ဖြစ်စေ၊ အိမ်အပြင်သို့သွားသည်ဖြစ်စေ၊ အိမ်အတွင်း၌ နေသည်ဖြစ်စေ ဤအမိန့်အာဏာ သူ့အပေါ်၌ တည်စေ .. ဘုရားသခင် သူ့ကို ခွင့်မလွှတ် .. မည်သူမျှသူနှင့် စကားပြောခြင်းမပြုရ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ ဆက်သွယ်ခြင်းမပြုရ .. သူ့ကို မည်သူမျှ မျက်နှာသာမပေးရ .. သူနှင့် တစ်မိုးအောက်ထဲ၌ မည်သူမျှ မနေရ .. သူနှင့် လေးလံအကွာ အတွင်းသို့ မည်သူမျှ မသွားရ သူရေးဖွဲ့သော သို့မဟုတ် ရေးသားသော စာ ကဗျာများကို မည်သူမျှ မဖတ်ရ”

(၁၆၅၆) ခုနှစ်မှာ ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ ဒီအသင်းတော်မှ ထုတ်ပယ်ခြင်း အမိန့်စာနဲ့အတူ (အထက်မှာ ဖော်ပြထားတာက အကျဉ်းချုပ်သာဖြစ်ပြီး တကယ့်အမိန့်စာက အဲဒါထက် လေးဆ လောက်ရှည်ပြီး ငါးဆလောက် ပြင်းထန်ကြမ်းတမ်းပါတယ်) အသက်နှစ်ဆယ့်သုံးနှစ်ရှိပြီဖြစ်ပြီး အလွန်အမင်း စိတ်ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ စပင်နီဇာဟာ အိမ်စတာအမှန်ရှိတဲ့ ဂျူး အသိုက်အဝန်းကနေ ထုတ်ပယ်ခံလိုက်ရပါတယ်။ သူဟာ အဖွဲ့အစည်းက အမြင့်ဆုံးအဆင့်နဲ့ ပစ်ပယ်လိုက်သူအဖြစ် ကြေငြာခံလိုက်ရပြီး အပြင်လူအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းကို ခံလိုက်

ရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ စပင်နီဇာဟာ ဘာစာတမ်းမှ ထုတ်ဝေခြင်း မပြုရသေးပေမယ့်လည်း ငယ်ရွယ်၊ အသိဉာဏ်ထက်မြက်ပြီး သူ့ရဲ့ လွတ်လပ်စွာတွေးခေါ်တတ်တဲ့ အမြင်တွေဟာ အဖွဲ့အစည်းနဲ့ သွေဖည်ပြီး အပြင်လူအဖြစ် ထုတ်ပယ်ခံလိုက်ရတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့အချိန်အခါမှာတော့ စပင်နီဇာကို အကြီးကျယ်ဆုံး တွေးခေါ်ပညာရှင်တွေထဲက တစ်ယောက်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြပါတယ်။

အဲဒါလို အမိန့်စာထုတ်ပြန်တာတွေရတော့ ကျွန်တော်တို့ ခိုးခိုးခပ်ခပ်နဲ့ ရယ်မောမိကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် သနားစရာ ဘာမျိုးအစုံရာမှာတော့ ဒါဟာ ရွှင်မြူးစရာကောင်းမနေခဲ့ပါဘူး။ အာဏာပိုင်တွေက ခင်ဗျားကို ရှိသမျှ သတင်းစာတွေ၊ ဘီလ်ဘုတ်တွေနဲ့ ရှိသမျှ ဆိုရှယ်မီဒီယာတွေတိုင်းမှာ အဲဒါလို အမိန့်စာထုတ်ပြန်ကြတာ ခံရရင် ခင်ဗျား ဘယ်လို နေမလဲလို့ စဉ်းစားစိတ်ကူးကြည့်ပါ။ ပြီးတော့ ဘယ်သူမှ ခင်ဗျားနားမလာရအောင်၊ ခင်ဗျားနဲ့ စကားမပြောရအောင် နေရာအနှံ့မှာ ဆိုင်းဘုတ်ကပ်ခံရမယ် ဆိုရင်ရော ဘယ်လို နေမလဲ ဆိုတာကို တွေးကြည့်ပါ။ အဲဒီအမိန့်စာဟာ သူ့ကို မူးမေ့လဲသွားစေနိုင်ပါတယ်။

ခင်ဗျားဟာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အသင်းတစ်ခုရဲ့ အသင်းဝင်ဖြစ်ခဲ့ရင် အဲဒီအသင်းဝင်ဖြစ်ရခြင်းကြောင့် ဘာအကျိုးကျေးဇူးတွေရနိုင်မလဲဆိုတာကို ခင်ဗျား သိပါလိမ့်မယ်။ အသင်းက ပိုင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကို အခမဲ့ သုံးခွင့်ရမယ်။ အသင်းခန်းမကို အသုံးပြုခွင့်ရမယ်။ အဲဒီမှာ လက်တင်ထိုင်ခံတွေကလည်း အိပ်လို့ကောင်းအောင်အထိ စိမ်ကျ သက်တောင့်သက်သာ ရှိပြီး စားပွဲပေါ်မှာကလည်း နောက်ဆုံးထွက် မဂ္ဂဇင်းတွေ ချပေးထားပါတယ်။ နောက်ပြီး အဲဒီမှာ ဝါသနာတူတစ်ယောက်ယောက်နဲ့ ဆွေးနွေးပြောဆိုလို့လည်း ရနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခြေခံအားဖြင့် အဲဒီအသင်းရဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံတွေက ခင်ဗျားရဲ့လိုအပ်ချက်အားလုံးကို ဖြည့်ဆည်းပေးဖို့ တည်ဆောက်ထားသလိုပါပဲ။

လူအများစုဟာ တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုတဲ့ "အသင်းအဖွဲ့" တွေရဲ့ အသင်းဝင်တွေ ဖြစ်နေမှာပါ။ ကုမ္ပဏီတစ်ခုရဲ့ ဝန်ထမ်းအဖြစ်၊ ကျောင်းတစ်ခုရဲ့ ကျောင်းသားအဖြစ်၊ တက္ကသိုလ်တစ်ခုရဲ့ ပါမောက္ခအဖြစ်၊ နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ နိုင်ငံသားအဖြစ် အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုရဲ့ အသင်းသားအဖြစ် စသဖြင့် အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုရဲ့ အတွင်းမှာ ရှိနေကြမှာပါပဲ။ ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေအားလုံးက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့အစည်းတွေအတွင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ သက်တောင့်သက်သာပဲ ကြီးပြင်းလာကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တစ်စုံတစ်ခုရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုအောက်မှာ ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ ခံစားချက်ကို ရပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ဘယ်အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်နဲ့မှ မရှိတဲ့သူတွေ အမြဲတမ်းပဲ ရှိတတ်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ အဖွဲ့အစည်းတွေကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိရှောင်ကြတာမျိုး၊ ဝင်ခွင့်မရတာမျိုး ဒါမှမဟုတ် စပင်နီဇာလိုပဲ ထုတ်ပယ်ခံလိုက်ရတာမျိုးတွေပါ။ ဒီလိုမျိုး အပြင်လူတွေအများစုဟာ ရူးသွပ်တုံးအတိုင်း သူတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အားလုံးကတော့ အဲဒါလို မဟုတ်ပါဘူး။ မကြာခဏဆိုသလိုပဲ အဲဒါလို အပြင်လူတွေထဲက တစ်ယောက်ဟာ ကမ္ဘာကြီးကို နောက်တဆင့်တိုးတက်သွားအောင် လုပ်ပေးတဲ့သူတွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ သိပ္ပံ၊ ဘောဂဗေဒနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ နယ်ပယ်တွေမှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုတွေထဲမှာ အပြင်လူတွေရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေဟာ အံ့ဩစရာကောင်းလောက်အောင် များပြားနေပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် အိုင်စတိုင်းကို ကြည့်ပါ။ တက္ကသိုလ်မှာ အလုပ်ရှာလို့ မရခဲ့ပါဘူး။ ဒါကြောင့်သူဟာ ဘန်းမြို့မှာရှိတဲ့ မူပိုင်ခွင့်မှတ်ပုံတင်ရုံးမှာ တတိယတန်းအဆင့် အရာရှိအဖြစ်လုပ်ကိုင်ပြီး အင်မတန်ဆိုးရွားတဲ့ ဝင်ငွေနဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုခဲ့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့အားလပ်ချိန်တွေမှာ ဂျပန်အင်္ကျီ လေ့လာပြီး ဂျပန်အနယ်ပယ်ကို တော်လှန်ပြောင်းလဲပစ်နိုင်မယ့် သီအိုရီတွေကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီထက် နှစ်ပေါင်း နှစ်ရာ စောတဲ့အချိန်မှာ နယူတန်ဟာ မြေဆွဲအား နိယာမကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီး သင်္ချာနယ်ပယ်ခွဲ အသစ်တစ်ခုကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း သူ့ရဲ့ အသင်း (Trinity College, Cambridge) ဟာ အင်္ဂလိပ်ထွက်တဲ့ ပလိပ်ရောဂါကို အကြောင်းပြပြီး ပိတ်ပစ်ဖို့ ဖိအားပေးခံရကာ သူကိုယ်တိုင်လည်း ကျေးလက်ဒေသမှာ နှစ်နှစ်သွားရောက်ပြီး နေထိုင်ခဲ့ရပါတယ်။ ချားလ်စ် ဒါဗင်ဟာ တကိုယ်တော် သုတေသနသမားဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်အဖွဲ့အစည်းမှာမှ လခစားမလုပ်ခဲ့သလို ဘယ်တကယ်သိုလ်မှာမှ ပါမောက္ခမလုပ်ခဲ့ဖူးပါဘူး။ မာဂရက် သက်ချာဟာ စိတ်ဓါတ်ကြံ့ခိုင်မာကြောမှုအရှိဆုံး ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ်တွေထဲက တစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်။ သူမဟာ နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံပေါ်ကို မမျှော်လင့်ဘဲ ရောက်ရှိခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဂျပ်စ် ဂီတတစ်ရပ်လုံးဟာ အပြင်လူတွေ ဖန်တီးတီထွင်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ရပ်ဂီတဟာလည်း အလားတူပါပဲ။ ကြီးကျယ်တဲ့ စာရေးဆရာကြီးတွေ၊ အတွေးအခေါ်ရှင်ကြီးတွေနဲ့ အနုပညာရှင်ကြီးတွေ စာရင်းထဲမှာ အများနဲ့မတူဘဲ ရွာပြင်ထုတ်ခံထားရတဲ့ အပြင်လူတွေ မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် ရှိနေပါတယ်။ ကလေးထဲ၊ နိရောဓ၊ ဝိုင်းလံ၊ တော်စတိုင်း၊ ဆိုရှီနစ်ဇင်၊ ဂူဂ် စတဲ့သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာသာတရားတွေကို စတင်ထူထောင်သူတွေ အားလုံး (ခွဲခြားချက်မရှိ) ဟာလည်း ရွာပြင်ထုတ်ခံရတဲ့ အပြင်လူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ "ကြီးမြတ်တဲ့လူ"၊ "ကြီးမြတ်တဲ့ အမျိုးသမီး" တွေရဲ့ သက်ရောက်မှုကို ပိုပြီး မတွက်ဆမိကြစေဖို့ (အခန်း ၄၁ မှာ) တင်ပြခဲ့တယ်ဆိုတာတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလူတွေ မရှိခဲ့ရင်လည်း စတယ်လာ သက်ရောက်မှု သဘောတရားအရ အခြားသောသူတွေက သူတို့နေရာကို ဝင်ယူကြမှာပါပဲ။ ဒီနေရာမှာ ပြောချင်တာက အပြင်လူတွေဟာ စည်းဘောင်တွေကို သိပ်ဂရုမထားဘဲ တွေးတောလုပ်ဆောင်တတ်တာကြောင့် သူတို့ဟာ လျှင်လျှင်မြန်မြန်ရှိပြီး အတွင်းကလူတွေထက် ပိုပြီး စောစောစီးစီး အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေ ဖြစ်စေတာဖြစ်ပါတယ်။

အပြင်လူတွေဟာ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုးတွေ ရှိပါတယ်။ သူတို့ဟာ ချမှတ်ထားတဲ့ စည်းဘောင်တွေအတိုင်း မသွားချင်တတ်ကြပါဘူး။ အသင်းအဖွဲ့တွေ အများစုမှာ ချမှတ်ထားတဲ့ မလိုလားအပ်တဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို သူတို့ ချိုးဖောက်တတ်ကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ အိုင်ဒီယာတွေကို အမြင်လှပြီး လက်တွေ့ဘာမှ အသုံး မဝင်တဲ့ ပါဝါပျိုင့် ဆလိုက်တွေနဲ့ မပြုချင်တတ်ကြပါဘူး။ အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ အစည်းအဝေးတွေမှာ တွေ့ရတတ်တဲ့ စိတ်ရှုပ်ထွေးဖွယ်ရာ အာဏာလုတဲ့ကစားပွဲတွေကနေ ဘေးထွက်နေတတ်ကြပါတယ်။ ရှေးရိုးအစဉ်အလာတွေကို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ပဲ လျှစ်လျူရှုတတ်ကြပြီး မျက်နှာပြင်မယ့် ပွဲလမ်းသဘင်တွေကို တက်ဖို့လည်း ဘာဖိအားမှ ရှိမနေတတ်ကြပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ကို အရေးတယူလုပ်ပြီး ဖိတ်ကြားတဲ့သူလည်း သိပ်မရှိလို့ပါ။ သူတို့ဟာ ရွာပြင်ရောက်ပြီးဖြစ်တာကြောင့် အခြားသူတွေက သူတို့ကို ထုတ်ပယ်မှာတွေကိုလည်း ကြောက်မနေတတ်ကြတော့ပါဘူး။

နောက်ထပ် ကောင်းကျိုးတစ်ခုက သူတို့ဟာ အသိအမြင်ပိုင်းမှာ အများနဲ့မတူဘဲ ခွဲထွက်စဉ်းစားတတ်တာကြောင့် သိမြင်မှုထက်မြက်ပြီး ပုံမှန်အသင်းဝင်တွေ မမြင်တတ်ကြတဲ့ လက်ရှိစနစ်တစ်ခုရဲ့ ဟာကွက် ပျော့ကွက်တွေကို မြင်တတ်ကြပါတယ်။ အပြင်လူတွေဟာ ပိုပြီး နက်နက်တွေ့၊ နက်နက်ကြည့်တတ်ကြပါတယ်။ ဆိုလိုတာက လက်ရှိစနစ်တစ်ခုကို သူတို့ဝေဖန်ပြီဆိုရင် အပေါ်ယံကြော ဝေဖန်တာမျိုးမဟုတ်ဘဲနဲ့ အရင်းအမြစ်ကိုကိုင်ပြီး လှုပ်ခတ်သွားအောင်ကို ဝေဖန်သုံးသပ်တတ်ကြပါတယ်။

အပြင်လူတစ်ယောက်အဖြစ်နဲ့ နေထိုင်ရာတာမှာ ကြည်နူးသာယာဖွယ်ကောင်းတာလေးတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ငါလည်းပဲ အပြင်လူတစ်ယောက်ဖြစ်စေရမယ်ဆိုတဲ့ မှားယွင်းတဲ့ စိတ်ကူးမျိုးတော့ မကူးမိပါစေနဲ့။ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပြင်းထန်စွာ ဆန့်ကျင်မှုအားတွေကို ခင်ဗျားခံရပါမယ်။ အဲဒီတိုက်ခတ်တဲ့ လေကြမ်းတွေဟာ ကြမ်းတမ်းပြီး ထက်ရှလွန်းပါတယ်။ ပုံမှန်အားဖြင့်တော့ လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ ထိပ်တိုက်တွေ့ကြတဲ့ အပြင်လူတွေအားလုံးနီးပါးဟာ ကြေမ့ပျက်စီးသွားကြတာ များပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပုံမှန် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းကလူတွေဟာ အပြင်လူတွေကို သူတို့အင်အားရှိသမျှ အားကုန်ထုတ်ပြီး တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးတတ်ကြလို့ပါ။ အဲဒီအထဲကမှ အနည်းငယ်လောက်ကပဲ ကြယ်တံခွန်တွေလို တောက်ပနိုင်ကြတာပါ။ အပြင်လူတစ်ယောက်ရဲ့ အဖြစ်ဟာ ရုပ်ရှင်တွေထဲမှာတော့ ကြည့်ကောင်းပါတယ်။ တကယ့်လက်တွေ့ဘဝမှာတော့ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။

ဒါဖြင့်ရင် ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ကြမလဲ။ အပြင်ထွက်ချင်တယ်ဆိုရင်တောင်မှ လက်ရှိစနစ်ထဲမှာ ခြေတစ်ဖက်တော့ ခိုင်ခိုင်ချထားခဲ့ပါ။ ဒါမှသာ ခင်ဗျား အနေနဲ့ အသင်းဝင်တွေ ရနိုင်မယ့် အခွင့်အရေးတွေလည်း မဆုံးရှုံးမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်ထပ်ခြေတစ်ဖက်နဲ့တော့ အပြင်လောကကို စူးစမ်းလေ့လာပါ။ အဲ့သလို လုပ်ဖို့က အတော်လေးတော့ ခက်ခဲပါတယ်။ လက်တွေ့မှာ အတော်လေး ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ရှိတဲ့ စိတ်မျိုးနဲ့မှသာ အဆင်ပြေပါလိမ့်မယ်။ အပြင်လူတွေနဲ့ မိတ်ဆွေဖွဲ့ပါ။ ဒါလည်း အပြောလွယ်သလောက် အလုပ်တော့ ခက်ပါတယ်။ အဲ့ဒါအတွက် ကျင့်သုံးသင့်တဲ့ စည်းမျဉ်းလေးတွေ ရှိပါတယ်။

- ၁။ သူတို့ကို မြှောက်ပင့်ပြောဆိုတာတွေမလုပ်ပါနဲ့။ သူတို့အကြောင်းကို ရိုးရိုးသားသား စူးစမ်းလိုစိတ်နဲ့သာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပြီး လေ့လာပါ
- ၂။ ခင်ဗျားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို သိပ်အလေးမထားပါနဲ့။ ခင်ဗျားဟာ PhD ရတဲ့ ပါမောက္ခကြီးဖြစ်ဖြစ် ဂုဏ်သိက္ခာရှိတဲ့ အသင်းတစ်ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌပဲဖြစ်ဖြစ် အပြင်လူတွေက ဂရုမစိုက်ကြပါဘူး
- ၃။ စိတ်ရှည်သည်းခံပါ။ အပြင်လူတွေက အချိန်မလေးစားကြပါဘူး။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ သူတို့ဟာ လျှော်ဖွပ်မထားတဲ့ ဒါမှမဟုတ် ရောင်စုံ ရုပ်အင်္ကျီ တွေကို ဝတ်တတ်ကြပါတယ်
- ၄။ အပေးအယူမျှပါစေ။ သူတို့ကို အိုင်ဒီယာ၊ ငွေကြေး၊ အဆက်အသွယ် တစ်ခုခု ပြန် ပံ့ပိုးကူညီပေးပါ

ခင်ဗျားသာ ဒီလိုနစ်ဖက်မှာ ကောင်းကောင်းကြီး သဟဇာတဖြစ်အောင် ချိန်ခွင်လျှာညှိမှုအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ပြီဆိုရင် ဘီလ်ဂီယံတို့ စတီဂျော့ တို့လို တစ်ဖက်က စီးပွားရေးသမား တွေနဲ့ တစ်ဖက်က နည်းပညာဆိုင်ရာ ငြေငြောင်တွေအကြားမှာ ပေါင်းကူးချိတ်ဆက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်တဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်နိုင်ပါပြီ။ ဒီနေ့ခေတ်အခါမှာဆိုရင် စီအီးအို အများစုဟာ အပြင်လူ တွေအတော်များများနဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံနေကြရပါတယ်။ အဲ့သလိုမဆက်ဆံတဲ့အတွက် အများစုသော ကုမ္ပဏီတွေဟာ အိုင်ဒီယာခန်းခြောက်မှုတွေ ဖြစ်နေတာကို တွေ့မြင်နေရ ပါတယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် ဗန်ဂိုးဖြစ်ရတာထက်စာရင် ခင်ဗျားနဲ့ရပေါ်မှာ ဗန်ဂိုးရှိနေရင်ပဲ ပိုကောင်းလှပါပြီ။ အကောင်းဆုံးကတော့ ခင်ဗျားဝန်းကျင်မှာ များနိုင်သမျှ များများသော သက်ရှိ ဗန်ဂိုးတွေနဲ့ ဝန်းရံထားနိုင်တာပါပဲ။ သူတို့ရဲ့ ဆန်းသစ်တဲ့ အတွေးအမြင်တွေဟာ ခင်ဗျားကို ပွတ်တိုက်ပြောင်လက်စေပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ ခင်ဗျားကို ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုအတိုင်း လျှောက်လှမ်းဖို့ကိုလည်း အကူအညီပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

၄၈။ အတွင်းရေးမှူး ပြဿနာ
(ဘာကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နမူနာကောက်တဲ့ အရေအတွက်က နည်းလွန်းနေတာလဲ)

+++++

ခင်ဗျားအတွင်းရေးမှူး တစ်ယောက်ငှားချင်တယ်ဆိုပါစို့။ မိန်းကလေး အယောက်တစ်ရာ လာရောက်လျှောက်ထားပြီး ခင်ဗျားသူတို့ကို တစ်ယောက်ချင်း ကျပန်းအစီအစဉ်နဲ့ ခေါ်ပြီး အင်တာဗျူးပါတယ်။ တစ်ယောက်ကို ဗျူးပြီးတိုင်းမှာ ခင်ဗျား ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု ချရပါတယ်။ ရွေးရမလား၊ ပယ်ရမလားဆိုပြီးတော့ပေါ့။ အင်တာဗျူးနေရတာနဲ့ပဲ မအိပ်နိုင်မစားနိုင် ဖြစ်ပြီး လျှောက်ထားသူအားလုံးကို ဗျူးလို့မပြီးမချင်း အနားရမှာမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ယောက်ချင်းစီကို ဗျူးအပြီး ခင်ဗျားချလိုက်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုလည်း ပြန်လည်ပြင်ဆင်လို့ မရပါ ဘူး။ ခင်ဗျား ဘာဆက်လုပ်မလဲ။

အထင်အမြင်ကောင်းအောင်လုပ်ပြနိုင်တဲ့ ပထမဆုံး မိန်းကလေးကိုပဲ ရွေးလိုက်မလား။ အဲ့သလို ရွေးလိုက်ပြန်ရင်လဲ အတော်ဆုံးမိန်းကလေးကို မရလိုက်တာမျိုးလည်း ဖြစ်သွားနိုင် ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ခင်ဗျားဟာ အကုန်လုံးကို တွေ့ကြည့်ရသေးဘဲ တွေ့တဲ့အထဲကမှ အတော်ဆုံးကို ရွေးထားတာဖြစ်လို့ပါ။ ဒါမှမဟုတ် အင်တာဗျူးရဲ့ အရည်အသွေးကောင်းအောင်ဆိုပြီး ပထမဆုံး ကိုးဆယ့်ငါးယောက်ကို ခေါ်တွေ့ကြည့်ပြီး နောက်ကျန်တဲ့ ငါးယောက်ထဲကမှ အတော်ဆုံးလို့ ခင်ဗျားထင်ထားတဲ့သူနဲ့ အနီးစပ်ဆုံး ဖြစ်တဲ့သူတစ်ယောက်ကို ရွေးမလား။ တကယ်လို့ နောက်ဆုံးကျန်တဲ့ ငါးယောက်ထဲက တစ်ယောက်မှ အဆင်ပြေမနေဘူးဆိုရင်ရော ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

ဒီပြဿနာဟာ သင်္ချာပညာရှင်တွေအကြားမှာ အတွင်းရေးမှူးပြဿနာ ဆိုတဲ့နာမည်နဲ့ အသိများကြပါတယ်။ အဲ့ဒါကောင်းတာက အဲ့ဒီပြဿနာအတွက် အကောင်းဆုံး အဖြေ တစ်ခုတည်းသာ ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပါ။ ပထမဆုံး သုံးဆယ့်ခုနစ်ယောက်ကို အင်တာဗျူးလုပ်ပြီး သူတို့အားလုံးကို ပယ်ချလိုက်ပါ။ ဒါပေမယ့်လည်း အဲ့သလို ဗျူးနေစဉ်အတွင်း မှာ သူတို့ရဲ့ အရည်အသွေးကို စောင့်ကြည့်မှတ်သားထားပါ။ အဲ့ဒီနောက်မှာ ဆက်ဗျူးသွားပြီး ပထမသုံးဆယ့် ခုနစ်ယောက်ထက် ပိုတော်တဲ့သူတွေတာနဲ့ သူ့ကို ရွေးလိုက်ပါတော့။ အဲ့ဒါဟာ အကောင်းဆုံးရွေးချယ်မှုပါပဲ။ သူဟာ လျှောက်ထားသူတစ်ရာထဲကမှ အတော်ဆုံးတစ်ယောက် ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အဲ့ဒါဟာ ကောင်းမွန်မှန်ကန်တဲ့ ရွေးချယ်မှုဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီနည်းလမ်းမဟုတ်တဲ့ အခြားသောနည်းလမ်းတွေနဲ့ ရွေးချယ်ခြင်းဟာ စာရင်းအင်းပညာနဲ့ကြည့်ရင် ပိုဆိုးတဲ့ ရလဒ်တွေကို ရလိမ့်မယ်ဆိုတာ တွေ့နိုင်ပါ တယ်။

ဘာကြောင့် သုံးဆယ့်ခုနစ် ဆိုတဲ့ ဂဏန်းကို သုံးရတာပါလဲ။ သုံးဆယ့်ခုနစ်ဆိုတာဟာ ၁၀၀ ကို သင်္ချာဆိုင်ရာ ကိန်းသေဖြစ်တဲ့ e (2.718) နဲ့ စားထားတဲ့ ရလဒ်ဖြစ်တာကြောင့်ပါ။ ခင်ဗျားမှာ လျှောက်ထားသူ အယောက် ၅၀ ရှိတယ်ဆိုရင် ပထမဆုံး ဗျူးပြီး ပယ်ရမယ့်လူက ဆယ့်ရှစ်ယောက် (50/e) ပဲ ရှိတော့မှာပါ။ အဲ့ဒီနောက်မှာ ဆက်ဗျူးပြီး အဲ့ဒီ ဆယ့်ရှစ်ယောက်ထက် တော်တဲ့သူကို တွေ့တာနဲ့ ရွေးလိုက်ပါတော့။

မူလကတော့ အတွင်းရေးမှူးပြဿနာကို လက်ထက်ထိမ်းမြားမှု ပြဿနာလို့ ခေါ်ခဲ့ကြပါတယ်။ မေးခွန်းကတော့ တစ်စုံတစ်ယောက်ကို လက်ထပ်ယူဖို့အတွက် ဘယ်နှယောက်နဲ့ တွဲကြည့်သင့်သလဲ ဆိုတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘဝမှာ ဖြစ်နိုင်ချေရှိတဲ့ ဘဝလက်တွဲဖော်အရေအတွက်ဟာ ကြိုသိနိုင်တာမျိုး မဟုတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် အပေါ်က ပြောခဲ့တဲ့ နည်းလမ်း အတိုင်း တသွေမတိမ်း လုပ်လို့ကတော့ မရနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့်ပဲ သင်္ချာပညာရှင်တွေက အဲ့ဒီပြဿနာကို နာမည်ပြောင်းခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ရာမှာတော့ အဲ့ဒီသင်္ချာပြဿနာလို ဂဏန်းအတိအကျကြီး ဖြစ်စရာတော့ မလိုပါဘူး။ ဝါရင်းဘတ်ဖတ် ပြောသလိုပါပဲ .. "တိတိကျကျကြီးမှားတာထက်စာရင် အနီးစပ်ဆုံး မှန်တာက ပိုကောင်းပါတယ်..."။ ဘတ်ဖတ်က သူ့ရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို အထက်မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း လုပ်ပါတယ်တဲ့။ ခင်ဗျားရဲ့ ပုဂ္ဂလိက ဘဝအတွက်မှာလည်း အဲ့ဒီနည်းလမ်းလေးကို အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။ အတွင်းရေးမှူးပြဿနာကို ကျွန်တော်တို့ ဘဝမှာ ဘာကြောင့် အသုံးဝင် ရတာလဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲ့ဒါက အရေးကြီးတဲ့ ပြဿနာတွေကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချရတော့မယ့် အခါမျိုးမှာ အဲ့ဒီပြဿနာအတွက် အချိန်ဘယ်လောက်သုံးသင့်သလဲ ဆိုတဲ့

လမ်းညွှန်ချက်ဘောင်ကို ကျွန်တော်တို့အတွက် ချမှတ်ပေးနိုင်လို့ပါပဲ။ အတွင်းရေးမှူးပြဿနာနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ စမ်းသပ်ချက်တွေကို လုပ်ကြည့်ရာမှာ လူအတော်များများက ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လျှင်လျှင်မြန်မြန်ကြီး ချပစ်ချင်တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီစိတ်ကို ခုခံကျော်လွှားဖို့လိုပါတယ်။ အလုပ်အကိုင်တစ်ခု၊ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်တစ်ခု၊ ဘဝလက်တွဲဖော် တစ်ယောက်၊ နေထိုင်စရာမြို့၊ တစ်မြို့ ၊ စိတ်ကြိုက်စာရေးဆရာတစ်ဦး၊ ဂီတတူရိယာတစ်ခု၊ ကြိုက်နှစ်သက်ရာ အားကစားတစ်မျိုး၊ အားလပ်ရက် အပန်းဖြေခရီးထွက်မယ့် နေရာတစ်ခု စတဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို ချမှတ်တဲ့နေရာမှာ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု မချခင် ပထမဦးဆုံးအဆင့်မှာ ရွေးချယ်စရာများနိုင်သမျှ များများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားတာမျိုး လုပ်သင့်ပါတယ်။ စဉ်းစားစရာတွေကို သေချာထည့်သွင်းမစဉ်းစားရသေးခင်တော့ တစ်ခုခုကို ဆုံးဖြတ်ရွေးချယ်လိုက်တာမျိုးက အဓိပ္ပါယ်မရှိပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ဆုံးဖြတ်စရာတွေကို ဘာကြောင့်မြန်မြန်ဆန်ဆန် ဆုံးဖြတ်ချင်တတ်ကြတာပါလဲ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ်မရှည်မှုဟာ ဘယ်က လာတာပါလဲ။ ကျပန်းနမူနာတွေကို ရွေးထုတ်ရတဲ့အလုပ်က အချိန်အတော်များများကို အသုံးပြုရပါတယ်။ ငါးယောက်လောက်ပဲ ဖျူးရုံနဲ့ ကိစ္စပြီးနိုင်ရင် ကျွန်တော်တို့ အယောက်တစ်ရာကို ဖျူးချင်ပါဦးမလား။ ဘယ်မှာ အလုပ်လုပ်ရမလဲ မရွေးချယ်ခင်မှာ မတူညီတဲ့ အလုပ်လျှောက်ထားမှုလုပ်ငန်းစဉ် ဆယ်ခုလောက်ကို လုပ်ချင်ပါ့မလား။ အဲဒါတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ အားအင်စိုက်ထုတ်နိုင်တာ ထက်ကိုပိုပြီး အားအင်စိုက်ထုတ်ရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် နမူနာရွေးချယ်ရတာကလည်း ကိုယ်နဲ့နီးစပ်တာကို ရွေးချယ်မိတတ်တာမျိုး ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အလုပ်ရွေးချယ်တဲ့အခါမှာ ခင်ဗျား ငယ်စဉ်က ရင်းနှီးနေခဲ့ဖူးတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကအလုပ်တွေကို ရွေးချယ်မိသွားတတ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဘဝတစ်သက်တာအလုပ်ကိုလည်း အဲဒီအခြေခံပေါ်မှာ တည်ဆောက်မိ သွားတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားသာ နံနံပိုပြီး အားစိုက်ထုတ်လေ့လာ ဆန်းစစ်လိုက်မယ်ဆိုရင် အဲဒီအလုပ်နဲ့ အလားတူ အောင်မြင်မှု ရနိုင်တဲ့ အခြားသော အလုပ်တွေကို လည်း တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီအလုပ်တွေမှာ ခင်ဗျား ပိုမိုပျော်ရွှင်၊ ပိုမိုအောင်မြင်တာလည်း ဖြစ်နေနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် ချချင် ရခြင်းရဲ့ တတိယအကြောင်းက ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့စိတ်ကို ရှင်းရှင်းထားရတာကို ပိုကြိုက်နှစ်သက်ကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ စာရင်းထဲက အချက်တွေကို ခြစ်ချပစ်လိုက်ပြီး နောက်အသစ်တစ်ခုဆီကို မြန်မြန်ပဲ သွားချင်တတ်ကြပါတယ်။ အရေးမကြီးတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေအတွက်တော့ အဲဒါက အဆင်ပြေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အရေးကြီး တဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို အဲသလိုမြန်မြန်ဆန်ဆန်ချမိရင်တော့ မလိုလားတဲ့ ရလာဒ်တွေ ထွက်လာနိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်ကလေးတွေကို ထိန်းဖို့ခေါ်ထားတဲ့ နာနီ (အသက်နှစ်ဆယ်ပဲ ရှိပါသေးတယ်) မိန်းကလေးဟာ တစ်ရက်မှာ စိတ်ဓါတ်ကျ ဝမ်းနည်းနေတဲ့ပုံနဲ့ အိမ်ကိုရောက်လာပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ပထမဆုံးနီ တစ်ဦးတည်းသော ရည်းစားက သူ့ကို ဖြတ်သွားလို့ပါ။ သူ့မျက်လုံးမှာလည်း မျက်ရည်တွေ ပြည့်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း သူ့ကို အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြပြီး ဖျောင်းဖြရပါတယ်။ “မင်းက ငယ်သေးပါတယ် .. အချိန်တွေလည်း အများကြီး ရှိပါသေးတယ် .. နောက်ထပ် ဆယ်ယောက်၊ အယောက်နှစ်ဆယ်လောက် ထပ်တွဲကြည့်ပါဦး .. အဲဒီအခါကျတော့ ဈေးကွက်ထဲမှာ ဘာတွေရှိသလဲဆိုတာ မင်းသိလာပါလိမ့်မယ် .. ဘယ်သူက မင်းနဲ့ ရေရှည်လက်တွဲဖို့ သင့်တော်မလဲဆိုတာ မင်းသိလာမှာပါ” ဆိုပြီး ပြောပြရပါ တယ်။ သူ့မျက်နှာမှာ မပွင့်တပွင့်အပြုံးလေးတွေ တွေ့လိုက်ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်စကားကို သူနားဝင်တယ်လို့တော့ မထင်ပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့ဟာလည်း ကျွန်တော့်နာနီမိန်းကလေးအတိုင်း ပြုမူနေမိတတ်ကြတာတွေ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နမူနာအရေအတွက်ဟာ အင်မတန်သေးငယ်လွန်းနေပြီး ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကလည်း အလျင်စလို နိုင်လွန်းနေတတ်ပါတယ်။ စာရင်းအင်း ဘာသာရပ်က ပေါဟာရနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ နမူနာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ရမယ့် ဆုံးဖြတ်ချက် ခိုင်မာလောက်အောင်အထိ လုံလောက်မှု ရှိမနေပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တကယ့်အစစ်အမှန်ကို ကိုယ်စားမပြုတဲ့ မှားယွင်းတဲ့ ထင်မြင် ယူဆချက်တွေအပေါ်မှာ မှီခိုနေမိတတ်ကြပါတယ်။ ကျပန်းစမ်းသပ်မှု အနည်းငယ်လုပ်ရုံနဲ့ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ကူးထဲက ရွှေမင်းသမီးလေး၊ ရွှေမင်းသားလေးကို တွေ့နိုင်လိမ့်မယ်၊ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ကူးထားတဲ့ အကောင်းဆုံးအလုပ်ကို ရနိုင်လိမ့်မယ်၊ ကျွန်တော်တို့အတွက် နေထိုင်ဖို့ အသင့်တော်ဆုံးနေရာကို ရောက်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်နေမိတတ်ကြပါ တယ်။ တကယ်လို့ အဲသလို လုပ်ရုံနဲ့ ရတယ်ဆိုရင်လည်း ကံအကြောင်းတိုက်ဆိုင်သွားလို့ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါအခြေအလုပ်ဖြစ်နေလိမ့်မယ်လို့ မှတ်ယူထားလို့ မရပါဘူး။

ကမ္ဘာလောကကြီးက ကျွန်တော်တို့ထင်မှတ်ထားတာထက် ပိုပြီးကြီးမား၊ ပိုပြီးကြွယ်ဝ၊ ပိုပြီးစုံလင်များပြား ရှုပ်ထွေးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျား ငယ်ရွယ်စဉ်တုန်းမှာ များနိုင်သမျှ များများသော နမူနာတွေနဲ့ စမ်းသပ်ထိတွေ့ကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် အစဦးနှစ်တွေမှာ ခင်ဗျားဟာ ငွေရှာဖို့ အလုပ်ရှာဖို့ မကြိုးစားပါနဲ့ဦး။ အဲဒီအရွယ်တွေဟာ မကြာခဏတမျှ များပြားကျယ်ပြန့်လှတဲ့ ဖြစ်နိုင်ချေတွေနဲ့ စမ်းသပ်ထိတွေ့ကြည့်ရမယ့် အချိန်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ကြုံသမျှကို လက်ခံထိတွေ့နိုင်စွမ်းရှိအောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အစွမ်းကုန် ဖွင့်ထားပါ။ ကြုံလာသမျှတိုင်းကို မလွှတ်တမ်း ရအောင် ခံစားထိတွေ့ကြည့်ပါ။ စာများများဖတ်ပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဝတ္ထုတွေ၊ ဝတ္ထုတိုတွေဆိုတာဟာ ဘဝ အကြောင်း ရှင်းပြထားတဲ့ ဘဝရဲ့ အကောင်းဆုံးသော ပုံစံငယ်လေးတွေ ဖြစ်တာကြောင့်ပါပဲ။ ခင်ဗျားအသက်အရွယ်ရလာပြီး ရင့်ကျင်လာတဲ့အခါကျတော့မှသာ ခင်ဗျားလုပ်ကိုင်တဲ့ နည်းစနစ်တွေကို လိုတိုးပိုလျှော့နဲ့ ပြန်ညှိပြီး လိုအပ်တာလောက်ကိုပဲ ရွေးချယ်လုပ်ကိုင်ပါ။ အဲဒီအချိန်ရောက်ရင်တော့ ခင်ဗျားဟာ ကိုယ်ဘယ်ဟာတွေကြိုက်တယ်၊ ဘယ်ဟာတွေ မကြိုက်ဘူး၊ ဘယ်ဟာတွေလုပ်သင့်တယ်၊ ဘယ်ဟာတွေမလုပ်သင့်ဘူး ဆိုတာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မှန်မှန်ကန်ကန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနေနိုင်ပြီ ဖြစ်မှာပါ။

၄၉။ မျှော်မှန်းချက်များကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း
(နည်းနည်းပဲမျှော်မှန်းလေလေ ပိုပျော်ရလေလေ)

+++++

(၁၉၈၇) ခုနှစ်၊ နှစ်သစ်အကြိုည။ လွန်ခဲ့တဲ့ ခြောက်လကတည်းက ကျွန်တော့်ရဲ့ ပထမဆုံး ရည်းစားက ကျွန်တော့်ကို ဖြတ်သွားခဲ့တယ်။ အဲဒီကတည်းက ကျွန်တော်ဟာ လေလွင့်နေတဲ့ သရဲတစ်ကောင်လို လွင့်ပါးနေခဲ့တယ်။ ကျောင်းက ကျွန်တော့်ရဲ့ စုတ်ပြတ်နေတဲ့ အဆောင်အခန်းလေးထဲမှာ (အောက်မှာ အများသုံးအိမ်သာရှိတဲ့ ထပ်ခိုးလေး) အောင်းနေတာ ဒါမှမဟုတ် စာကြည့်တိုက်ထဲမှာ တိတ်တဆိတ်လေး ခိုနေတာမျိုးတွေပဲ လုပ်ဖြစ်ပါတော့တယ်။ ဒီအတိုင်းကြီးတော့ ကျွန်တော် ရှေ့ဆက်မသွားချင်ပါဘူး။ ရည်းစား အသစ်တစ်ယောက် ထားဖို့ လိုအပ်နေပါတယ်။ ရက်တလီ (လူဆန်းနဲ့ ရေကန်က စားသောက်ဆိုင်) ရဲ့ဝင်ပေါက်အပေါ်က ဆိုင်းဘုတ်မှာလည်း နှစ်သစ်အကြိုည ပါတီပွဲ ကျင်းပမယ် လို့ ကြေညာထားပါတယ်။ ကျွန်တော့်မျှော်မှန်းချက်တွေ အတော်လေးမြင့်နေပါတယ်။ ဆံပင်ကိုလည်း ခပ်မြင့်မြင့် ဂျယ်နဲ့ ထောင်လိုက်ပါတယ်။ ပါတီပွဲတက်ဖို့ လက်မှတ်ဝယ်လိုက် ပါတယ်။ ဒီညတော့ အပြတ်ကို ကံလိုက်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။

အိမ်ထဲကကွက်တွေ မမှားဘဲ အမှိုက်စားဖြစ်အောင်ကြိုးစား ကနေပေမယ့်လည်း ကိုရို .ကားယားတွေဖြစ်နေပါတယ်။ မီးခိုးငွေတွေလွှတ်ထားတဲ့ ကပွဲခန်းမတစ်ခုလုံးကိုလည်း ကျီးကန်းတောင်းမောက်ကြည့်နေပါတယ်။ ကြည့်ကောင်းတဲ့မိန်းကလေး အတော်များများက သူတို့ကောင်လေးတွေနဲ့ လာကြတာများပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ အခြားတစ်ဝက်တစ်ခြမ်း ဖြစ်တဲ့ ကောင်မလေးတွေကို သူတို့ကောင်လေးတွေက ခဏလေးလွှတ်ထားတဲ့အခိုက်မှာ ကျွန်တော်က အဲဒီကောင်မလေးတွေနဲ့ အကြည့်ချင်းဆုံအောင်လုပ်ပြီး ပြုံးပြုံး ကြိုးစား ကြည့်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့က ကျွန်တော့်ကို မမြင်သလိုပဲ နေကြပါတယ်။ ညသန်းခေါင်အချိန်ကို တဖြည်းဖြည်းနီးလာတဲ့အခါမှာ တစ်ယောက်ယောက်က ကျွန်တော့်နလုံးသား

ကို ပြုတ်တူနဲ့ တရစ်ချင်း ကြပ်ကြပ်နေသလိုမျိုး ခံစားလာရပါတယ်။ စားသောက်ဆိုင်ကနေ ညသန်းခေါင် မရောက်ခင်လေး အချိန်မှာပဲ ကျွန်တော်ထွက်လာခဲ့လိုက်ပါတယ်။ ညချမ်းလေးကတော့ စုတ်ပြတ်သတ်စွာနဲ့ပဲ ပြီးဆုံးသွားပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဖရင်းစ် (ဆွစ်ဇာလန် ပိုက်ဆံ) နှစ်ဆယ် ဆုံးသွားပါတယ်။ ဘာရည်းစားမှလည်း မရလိုက်ပါဘူး။

မျှော်မှန်းချက်တွေမရှိဘဲ ဦးကျောက်က အလုပ်မလုပ်နိုင်ပါဘူး။ တကယ်တော့ ဦးကျောက်ဆိုတာဟာ တကယ့် မျှော်မှန်းချက်ထုတ်စက်ကြီး တစ်လုံးဖြစ်ပါတယ်။ တံခါးလက်ကိုင် တစ်ခုကိုကိုင်ပြီး တွန်းနေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ တံခါးပွင့်သွားဖို့ မျှော်လင့်ကြပါတယ်။ ရေပိုက်ခေါင်းကို လှည့်နေတဲ့အချိန်မှာ ရေတွေထွက်ကျလာဖို့ မျှော်လင့်ကြပါတယ်။ လေယာဉ်တစ်စီးပေါ်ရောက်နေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့လိုရာကို ဘေးကင်းစွာရောက်ဖို့အတွက် အေရိုဒိုင်းနမစ်နီယာမတွေ ကောင်းကောင်းအလုပ်လုပ်ဖို့ မျှော်လင့်ကြပါတယ်။ ပုံမှန်အတိုင်း မနက်ခင်းမှာ နေမင်းကြီးထွက်လာပြီး ညနေခင်းမှာ ဝင်သွားဖို့ကို မျှော်လင့်ကြပါတယ်။ ဒီမျှော်လင့်ချက်တွေအားလုံးဟာ မသိစိတ်အလွှာမှာ ဖြစ်နေကြတာပါ။ ဘဝရဲ့ ပုံမှန်ဖြစ်မှုဟာ ကျွန်တော်တို့ တက်ကြွစွာစဉ်းစားတွေးတောနေစရာမလိုဘဲ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ထဲမှာ တံဆိပ်ခပ်နှိပ်ထားပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့်လည်း ကံအကြောင်းမလှစွာနဲ့ပဲ ဦးကျောက်ဟာ ပုံမှန်မဟုတ်တဲ့ ကိစ္စတွေအတွက်ကိုပါ မျှော်လင့်ချက်တွေ ထုတ်နေမိတော့တာပါပဲ။ နှစ်သစ်အကြိုပါတီပွဲကနေ အိမ်ကို ကျွန်တော် နာကျင်ဝမ်းနည်းစွာနဲ့ ပြန်လာရတဲ့ အဖြစ်အပျက်မှာလဲရှိပေမယ့်။ တကယ်လို့ ကျွန်တော်သာ ကျွန်တော့်မျှော်လင့်ချက်တွေကို သေသေချာချာ စဉ်းစားသုံးသပ်ပြီး လက်တွေ့ကျကျ အကဲဖြတ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ဒီလိုစိတ်ပျက် ဝမ်းနည်းစရာ အဖြစ်ကနေ လွတ်ကင်းနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

မျှော်လင့်ချက်ဟာ ပျော်ရွှင်မှုအပေါ်မှာ ကြီးမားတဲ့ သက်ရောက်မှုရှိတယ်လို့ လေ့လာချက်တွေကလည်း အတည်ပြုပေးနေပါတယ်။ ပြီးတော့ လက်တွေ့မကျတဲ့ မျှော်မှန်းချက်တွေ ဟာ တကယ်ဆိုးရွားတဲ့ အပျော်ဖျက်လက်နက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာတစ်ခုက ဝင်ငွေက ပျော်ရွှင်မှုတွေကို တိုးပွားစေတယ်ဆိုတာ အများဆုံး တစ်နှစ်ကို ဒေါ်လာ (၇၅၀၀၀) အထိပါပဲ။ အဲ့ဒီပွိုင့်ကို ကျော်သွားပြီဆိုရင် ငွေကြေးဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ပျော်ရွှင်မှု အခန်းကဏ္ဍမှာ သိပ်အရေးမပါလှတော့ပါဘူး (အခန်း ၁၃ ကိုကြည့်ပါ)။ အဲ့ဒီပွိုင့်အောက်မှာ ဆိုရင်တောင်မှ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုဟာ ငွေကြောင့်လား အခြားအကြောင်းတွေကြောင့်လား ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်ရခက်တဲ့ အနေအထားတွေ ရှိနေပါတယ်။ ပေါ့လ် ဒိုလန် ရှင်းပြခဲ့တဲ့ အတိုင်း ဝင်ငွေတိုးဖို့အတွက်မျှော်လင့်ချက်တွေက ဝင်ငွေတကယ်တိုးတာထက်ကို မြန်မြန် တိုးပွားလာတတ်တဲ့သဘောရှိပါတယ်။

ဒီတော့ မျှော်မှန်းချက်တွေကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ဘယ်လိုကိုင်တွယ်ကြမလဲ။ လူနာတစ်ယောက်ရဲ့ ရောဂါကို ဘာရောဂါလဲဆိုတာ သတ်မှတ်နိုင်ဖို့ ဆန်းစစ်နေတဲ့ အရေးပေါ် ခန်းက ဆရာဝန်တစ်ယောက်လိုမျိုး ခင်ဗျားရဲ့အတွေးတွေကို စုရုံးကိုင်တွယ်ဖို့ အကြံပေးချင်ပါတယ်။ “ငါ့မှာရှိရမယ့်အရာ”၊ “ငါလိုချင်တဲ့အရာ” နဲ့ “ငါမျှော်လင့်တဲ့အရာ” ဆိုတာတွေ ကို အမြဲမပြတ်ခွဲခြားသုံးသပ်နေဖို့ လိုပါတယ်။ ပထမတစ်ခုက လိုအပ်ချက်ကိုပြောတာပါ။ ဒုတိယတစ်ခုက အလိုဆန္ဒရှိတဲ့အရာကိုပြောတာပါ။ တတိယတစ်ခုကတော့ မျှော်မှန်းချက်တွေပါ။ တစ်ခုစီအကြောင်းကို ရှင်းကြည့်ကြရအောင်။

ပထမဆုံး လိုအပ်ချက်အကြောင်း ပြောပါမယ်။ လူတွေ မကြာခဏဆိုသလိုပဲ ဒီလိုပြောကြတာတွေကို ခင်ဗျားကြားဖူးပါလိမ့်မယ်။ “ငါ စီအီးအိုတစ်ယောက် လုံးဝ ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမယ်” ဒါမှမဟုတ် “ငါ ဒီဝတ္ထုကို ရေးကိုရေးမှဖြစ်မယ်” ဒါမှမဟုတ် “ငါ့မှာ ကလေးရှိကိုရှိရမယ်” စသဖြင့်ပေါ့။ ဒီစကားတွေက တကယ်တော့ မဟုတ်ဘဲ စကားတွေပါ။ အသက်ရှူခြင်း၊ အစားစားခြင်း၊ ရေသောက်ခြင်းတွေကလွဲရင် ကျန်တာတွေက ဖြစ်ကိုဖြစ်မှ ရက်ရမှ ဖြစ်မယ့် ကိစ္စတွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ တချို့ ဆန္ဒတွေက တကယ့်မရှိမဖြစ် လိုအပ်ချက်တစ်ခုလိုကိုပဲ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ အမြစ်တွယ်နေ တတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပြောသင့်တဲ့ စကားတွေက “ငါ စီအီးအိုတစ်ယောက် ဖြစ်ချင်တယ်”၊ “ငါ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ရေးချင်တယ်”၊ “ငါ့ရည်ရွယ်ချက်က ကလေးတွေရဖို့ဖြစ်တယ်” စတဲ့ စကားမျိုးတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အလိုဆန္ဒတွေကို မဖြစ်မနေဖြစ်ရမယ့် ကိစ္စတွေအဖြစ် ရှုမြင်နေခြင်းဟာ ခင်ဗျားကို စိတ်လက်မသာမယာ ဖြစ်စေတဲ့ လူတစ်ယောက် အဖြစ် ကိုသာ ရောက်စေပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားဟာ ဘယ်လောက်ပဲ ပညာဉာဏ်ကြီးမားသူဖြစ်ပါစေ အဲ့သလို ရှုမြင်နေပြီဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ငတုံးတစ်ယောက်လို ပြုမူနေတာသာ ဖြစ်ပါတယ်။ လိုအပ်ချက်မဟုတ်ဘဲ အလိုဆန္ဒတွေကို ခင်ဗျားရဲ့ စာရင်းထဲကနေ မြန်မြန်ထုတ်ပယ်ပစ်နိုင်လေလေ ကောင်းလေးပါပဲ။

အခု အလိုဆန္ဒအကြောင်း ပြောပါမယ်။ ရည်ရွယ်ချက်မရှိဘဲ ဘဝတစ်ခုဟာ အချည်းနှီးသော ဘဝပါ။ ဒါပေမယ့် ရည်ရွယ်ချက်ဆိုတာတွေက ကျွန်တော်တို့ကို တုပ်နှောင်ထားတာ မျိုးတော့ မဖြစ်ပါစေနဲ့။ ခင်ဗျားရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်အားလုံးဟာ ပြည့်ချင်မှုပြည့်မှာဆိုတာကိုတော့ သတိပြုပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ တချို့အလိုဆန္ဒတွေက ခင်ဗျားထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်း ရဲ့ အလွန်မှာ ရှိနေတာတွေပေါ့။ ခင်ဗျား စီအီးအို ဖြစ်ဖို့ဆိုတာက ဒါရိုက်တာဘုတ်အဖွဲ့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုတည်းအပေါ်မှာ မူတည်နေတာမဟုတ်ပါဘူး။ အပြင်းအထန် ပြိုင်ဆိုင်ရမှု တွေအပေါ်၊ စတော့ဈေးကွက်ရဲ့အပေါ်၊ စာနယ်ဇင်းတွေရဲ့အပေါ်၊ ခင်ဗျားမိသားစုအပေါ် စတဲ့ အားလုံးကို ခင်ဗျားထိန်းချုပ်လို့မရဘဲ အရာတွေအပေါ်မှာလည်း မူတည်နေပါတယ်။ ဝတ္ထုရေးဖို့နဲ့ ကလေးတွေရယူဖို့ ကိစ္စမှာလည်း အလားတူပါပဲ။ ဂရီအတွေးအခေါ်ပညာရှင်တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ လိုချင်တဲ့အရာတွေကို ဖော်ပြဖို့သုံးတဲ့ အသုံးအနှုန်းတစ်ခု ရှိပါတယ်။ အဲ့ဒါကတော့ ဘာမှမထူးတာတွေကို ပိုတောင့်တခြင်း လို့ခေါ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ ပိုကြိုက်တဲ့အရာတွေရှိပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ပိုရှေးကားကို ဗီဇဗလ ဂျေ့စ် ထက်ပိုကြိုက်ပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် ဘာကိုပဲ ပိုကြိုက်ကြိုက်ပါ။ အဆုံးသတ်မှာတော့ အဲ့သလို ပိုကြိုက်ခြင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုမှာ ဘာမှ ပိုထူးခြားတဲ့ သက်ရောက်မှုကို ဖြစ်မသွား စေပါဘူး။

ကဲ အခု တတိယအချက်ဖြစ်တဲ့ မျှော်မှန်းချက်တွေအကြောင်း ပြောပါမယ်။ ခင်ဗျားမပျော်ရွှင်ရဘဲ အခိုက်အတန့်အတော်များများဟာ မျှော်လင့်ချက်ကို လွဲမှားစွာ ကိုင်တွယ်မိလို့ ဖြစ်ရတာတွေပါပဲ။ အထူးသဖြင့် အခြားသူတွေရဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေပေါ့။ အခြားသူတွေရဲ့ အလိုအတိုင်း ခင်ဗျားလိုက်လျောညီထွေရှိအောင် လိုက်နေပေးဖို့ မလိုပါဘူး။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မျှော်မှန်းချက်တွေမှာ ပြင်ပက သက်ရောက်မှု နဲ့ပဲ ပါပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အတွင်းကလာတဲ့ အားကတော့ တော်တော်ကြီးကြီးမားမားကို ပါဝင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အတွင်းကလာတဲ့ မျှော်မှန်းချက်တွေကို လျော့လျော့ရဲရဲ ကိုင်တွယ်ဆက်ဆံနေကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ပြင်ပကလူတွေကိုလည်း ကျွန်တော်တို့အပေါ် လွှမ်းမိုးနိုင်ခွင့်ကို ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင်က ပေးထားကြလို့ပါ။ ကြော်ငြာတွေဆိုတာဟာ တကယ်တော့ ဘာမှမဟုတ်ဘဲ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မျှော်မှန်းချက်တွေကို ကိုင်တွယ်ပြုပြင်စီရင်နေကြတဲ့ အင်ဂျင်နီယာပညာတစ်ရပ်သာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အရောင်းပညာရပ်ဆိုတာဟာလည်း အလားတူပါပဲ။ ဘဏ်သမားတစ်ယောက်က ခင်ဗျားကို ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ကုန်စည်တစ်ခုကို ရောင်းတဲ့အခါမှာ အနာဂတ် ဝင်ငွေစီးဝင်မှုနဲ့ ခန့်မှန်းချက်တွေကို ရှုပ်ထွေးသွားအောင် ပြောပြီးသူရောင်းချင်တာကို ဝယ်အောင် လုပ်ပါလိမ့် မယ်။ ဒါဟာ ရိုးစင်းပြီးရှင်းလင်းလွန်းတဲ့ မျှော်မှန်းချက်ကို ကိုင်တွယ်ပြုပြင်စီရင်သွားမှု တစ်ရပ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေဟာ သဲမြေပေါ်မှာ ဆောက်တည်ထားတဲ့ အရာတွေဖြစ်ရုံသာမက ကျွန်တော်တို့ထဲကို ဒီရေတွေ စီးဝင်လာနိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်က တံခါးဖွင့်ပေးထားမိတတ်ကြပါတယ်။ အဲ့ဒါမျိုး ဘယ်တော့မှ မလုပ်မိပါစေနဲ့။

ဒါဆိုရင် ဖြစ်နိုင်ချေရှိပြီး လက်တွေ့ကျတဲ့ မျှော်မှန်းချက်မျိုး ဖြစ်အောင် ဘယ်လို တည်ဆောက်ကြမလဲ။ ပထမအဆင့် - အစည်းအဝေးတွေ၊ ကြင်ဖက်ဒီတဲတွေဆိုမှုတွေ၊ လုပ်ငန်း ပရောဂျက်တွေ၊ ပါတီတွေ၊ အားလပ်ရပ်ခရီးတွေ၊ စာအုပ်တွေ စတဲ့ ဘယ်လိုလုပ်ဆောင်မှုမျိုးတွေမဆို မလုပ်မိ၊ မသွားမိ၊ မဝယ်မိမှာ လိုအပ်ချက်၊ အလိုဆန္ဒနဲ့ မျှော်မှန်းချက်တွေ အကြားကို ပြတ်သားတဲ့ စည်းတစ်ခု ပိုင်းခြားထားပါ။ ဒုတိယအဆင့် - ခင်ဗျားရဲ့ မျှော်မှန်းချက်တွေကို အမှတ် (၀) ကနေ (၁၀) အထိပေးပါ။ ခင်ဗျားဟာ ဆိုးရွားတဲ့ ဘေးဒုက္ခတစ်ခု ကိုမျှော်မှန်းနေရင် (၀) ပေးပြီး ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝအိပ်မက်ကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်မယ့်အရာတစ်ခုကို မျှော်မှန်းနေတာဆိုရင်တော့ (၁၀) ပေးပါ။ တတိယအဆင့် - ခင်ဗျားပေးထားတဲ့ အမှတ်ထဲကနေ (၂) နုတ်လိုက်ပါ။ ပြီးတော့ ခင်ဗျားစိတ်ကို အဲဒီအမှတ်ရောက်တဲ့အထိ ပြန်လည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုက်ပါ။ ဒီသုံးဆင့်ကို လုပ်တာဟာ အများဆုံး ဆယ်စက္ကန့် လောက်ပဲ ကြာပါလိမ့်မယ်။ အဲသလိုမျိုး ခင်ဗျားရဲ့ မျှော်မှန်းချက်ကို ပြန်အဆင့်သတ်မှတ်ပြီး သုံးသပ်လိုက်ရင် ချက်ချင်း မြန်မြန်ဆုံးဖြတ်လိုက်မိတာမျိုးကို အကာအကွယ်ပေးနိုင် မယ့်အပြင် ခင်ဗျားအတွက်လည်း အကာအကွယ် အခုအခံတစ်ခု ရစေပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲသလိုမျိုး ခင်ဗျားရဲ့ မျှော်မှန်းချက်ကို အဆင့်သတ်မှတ်လိုက်ခြင်း အားဖြင့် ခင်ဗျားမျှော်လင့်ချက်ကို ဖြစ်နိုင်လောက်တဲ့ အနေအထားအထိ လျော့ချပြီး ဖြစ်တဲ့အပြင် သူ့ရဲ့ တကယ့်တန်ဖိုးအမှန်အောက်ကိုတောင်မှ ရောက်နေပါလိမ့်ဦးမယ်။ ကျွန်တော် ဒီအဆင့်သုံးဆင့်ကို နေ့တိုင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး အဲဒီလုပ်ဆောင်ချက်က ကျွန်တော့်ကို ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ရာအတွက် ကြီးမားတဲ့ အကျိုးကျေးဇူး တွေကို ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။

ဒီတော့ အခုအခန်းကနေပြီး ခင်ဗျားအတွက် ဘာသင်ခန်းစာတွေ ထုတ်ယူနိုင်မလဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မျှော်မှန်းချက်တွေကို မိုးပျံ့ပျံ့ဖေါင်းတွေလိုမျိုး ကိုင်တွယ် ဆက်ဆံနေကြပါတယ်။ အဲဒါတွေက မြင့်သည့်ထက်မြင့်လာပြီး နောက်ဆုံးမှာ ပေါက်ကွဲထွက်သွားက ကောင်းကင်ကနေ ပြန်ပြုတ်ကျလာပါတော့တယ်။ လိုအပ်တာတွေ၊ ရည်မှန်းချက်တွေနဲ့ မျှော်မှန်းချက်ကို မဝေပါး မရောထွေးသွားပါစေနဲ့။ သူတို့ကို သီးသီးသန့်သန့် သီးခြားစီခွဲထားပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ မျှော်မှန်းချက်တွေကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်တဲ့ စွမ်းရည်ဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

၅၀။ စတာဂျီယွန် ဥပဒေသ
(ခင်ဗျားရဲ့ အမှိုက်ထောက်လှမ်းရေး ကိရိယာကို ဘယ်လိုချိန်ညှိမလဲ)

+++++

သိပ္ပံဝတ္ထုရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်ရတဲ့ဘဝဟာ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ခင်ဗျားဟာ စာဖတ်သူအများကြီးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီးရေးတယ် ဆိုရင်ပေါ့။ စာပေ ဝေဖန်ရေးသမားတွေက ခင်ဗျားကို အညစ်အကြေးလို ဆက်ဆံကြပါလိမ့်မယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင်လည်း သိပ္ပံဝတ္ထုတွေ အများစုကလည်း တတိယတန်းစား (အပျင်းပြေ အပျော်ဖတ် အညှိစား) လို့သတ်မှတ်ခံရတဲ့ ဟာတွေချည်းပါပဲ။ သိပ္ပံဝတ္ထုရေးဆရာတစ်ယောက်အနေနဲ့ တန်းဝင်တဲ့ စာကြီးပေကြီးစာရင်းဝင်ဖြစ်အောင် ရေးဖို့ဆိုတာကလည်း အတော်လေးကို ကြိုးစားအားထုတ်ရတဲ့အလုပ်ဖြစ်ပြီး အင်မတန်မှလည်း ခက်ခဲပါတယ်။

တက် စတာဂျီယွန်ဟာ ငါးဆယ်ပြည့်နှစ်တွေနဲ့ ခြောက်ဆယ်ပြည့်နှစ်တွေအတွင်းမှာ အရေးနိုင်ဆုံးသော သိပ္ပံဝတ္ထုရေးဆရာတွေထဲက တစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ အောင်မြင်မှုဟာ သူ့ဆီကို မလိုမုန်းထားတိုက်ခိုက်ခံရမှုတွေနဲ့အတူ ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဝေဖန်ရေးဆရာတွေရဲ့ အညှာအတာမဲ့ တိုက်ခိုက်ထိုးနှက်မှုတွေနဲ့ သူကြုံခဲ့ရပါတယ်။ ဝေဖန်ရေးဆရာတွေ က သိပ္ပံဝတ္ထုတွေအားလုံးရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ အမှိုက်သရိုက် အညစ်အကြေးတွေပဲလို့ ဝေဖန်ခဲ့ကြပါတယ်။ စတာဂျီယွန်က အဲသလို ဝေဖန်မှုကို ဘယ်လိုပြန်ပြောခဲ့သလဲ ဆိုတော့ - ဟုတ်တယ် .. အဲဒါအမှန်ပါပဲ .. သိပ္ပံဝတ္ထုတွေမှ မဟုတ်ပါဘူး .. ထုတ်ဝေသမျှသော စာပေတွေရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာလည်းပဲ အမှိုက်သရိုက်တွေချည်းပါပဲ .. စာပေ အမျိုးအစားက ဘာအမျိုးအစားဖြစ်ဖြစ်ပါ ..။ သူပြန်ပြောခဲ့တဲ့ စကားက သမိုင်းတွင်သွားခဲ့ပြီး စတာဂျီယွန် ဥပဒေသရယ်လို့ ထင်ရှားခဲ့ပါတယ်။

သာမန်ကြည့်ရင်တော့ စတာဂျီယွန်ရဲ့ ဝေဖန်အကဲဖြတ်မှုဟာ သိမ်ဖျင်းကြမ်းတမ်းလွန်းတယ်လို့ ထင်စရာရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲသလိုထင်ရတာက သာမန် သမန်ကာလျှံကာ ကြည့်ရင်ပဲ ထင်ရတာပါ။ ခင်ဗျားဖတ်ခဲ့ဖူးတဲ့ စာအုပ်တွေကိုလည်း တစ်ချက် ပြန်သုံးသပ်ကြည့်ပါ။ ဘယ်နှစ်အုပ်လောက်ကိုမျှား အစကနေ အဆုံးအထိ နှစ်သက်ကြည့်နဲ့စွာနဲ့ ဖတ်ခဲ့ ဖူးသလဲ။ ဘယ်နှစ်အုပ်လောက်ကိုမျှား စာမျက်နှာအနည်းငယ် ဖတ်အပြီးမှာ စိတ်ပျက်စွာနဲ့ ဘေးမှာ ပစ်ထားခဲ့ဖူးလဲ ဆိုတာကိုပေါ့။ ခင်ဗျားကြည့်ဖူးတဲ့ တီဗီဇာတ်လမ်းတွေကိုလည်း ပြန်စဉ်းစားကြည့်ပါဦး။ ဘယ်နှကားလောက်ကိုမျှား အစအဆုံး စိတ်ဝင်စားစားကြည့်မိပြီး ဘယ်နှကားလောက်ကို စိတ်မပါတော့တာနဲ့ တီဗီလိုင်းတွေ ပြောင်းပြောင်းပစ်ဖူးလဲ ဆိုတာကိုပေါ့။ အချိုးကတော့ စတာဂျီယွန် ပြောခဲ့တဲ့ အချိုးနဲ့ ထပ်တူနီးပါး ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။

ဒန်နီရာယ် ဒန်းနက်က စတာဂျီယွန် ဥပဒေသဟာ စာအုပ်တွေ၊ ရုပ်ရှင်ကားတွေအတွက်ပဲ မှန်တာမဟုတ်ပါဘူး။ ကိစ္စအတော်များများအတွက်မှာပါ မှန်နေပါတယ်လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ “အရာရာတိုင်းရဲ့ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းဟာ အပို အမှိုက်သရိုက်တွေပါ .. အဲဒါ အမှန်ပါပဲ .. ရှုပဗေဒနယ်ပယ်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဓါတုဗေဒနယ်ပယ်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆင့်ကဲတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ စိတ်ပညာ နယ်ပယ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လူမှုဗေဒမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆေးပညာနယ်ပယ်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်ပါ။ ခင်ဗျားကြိုက်တဲ့ နယ်ပယ်ကိုသာ ပြောကြည့်လိုက်ပါ။ ရော့စ်ဂီတာ၊ ကျေးလက်ဂီတာ ကြိုက်ရာသာပြောပါ .. အဲဒီ ဥပဒေသအတိုင်း မှန်နေမှာပါပဲ” ..။ အခြေအတင် ငြင်းခုံဆွေးနွေးမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒါဟာ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းမဟုတ်ဘူး ရှစ်ဆယ့်ငါးရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်တယ်။ ကိုးဆယ်ငါးရာခိုင်နှုန်းဖြစ်တယ် ဆိုတာလောက်ကိုသာ ငြင်းခုံကြဖို့ လိုမှာဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ဆိုလိုရင်း ဥပဒေသကိုတော့ ငြင်းခုံစရာ အကြောင်းရှိလိမ့်မယ် မထင်ပါဘူး။ ရှင်းရှင်းလေးပြောနိုင်ဖို့အတွက် အဲဒါကို ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းလို့သာ ထားလိုက်ကြပါစို့။

စတာဂျီယွန် ဥပဒေသကို ကျွန်တော်ပထမဆုံး အကြိမ်စကြားဖူးခဲ့တဲ့တုန်းက ကျွန်တော် အတော်လေးကို သက်သာရာ ရသွားခဲ့ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်ဟာ လူဖန်တီးထုတ်လုပ်ထားသမျှ အရာအားလုံးဟာ အရေးကြီးတယ်၊ သေသေချာချာ စဉ်းစားသုံးသပ်ထားတဲ့ အရာတွေဖြစ်တယ်၊ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အရာတွေဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့ သင်ကြားချက်နဲ့အတူ ကြီးပြင်းလာခဲ့ရလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ ကျွန်တော့်မှာလိုအပ်ချက်တွေရှိနေရင်၊ ကျွန်တော်လုပ်တာတွေက မကောင်းတဲ့ဟာတွေဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာ တစ်ခုခု မှားနေပြီလို့ အမြဲပဲ ဝမ်းနည်းခံစားခဲ့ရပါတယ်။ ဒီနေ့တော့ ကျွန်တော် နားလည်နေပါပြီ။ ကျွန်တော်လုပ်တဲ့ အော်ပရာတစ်ခု မစွဲရင် ကျွန်တော်ဟာ အခြားသူတွေထက် ညံ့ဖျင်းနေလို့ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့အကြောင်းကိုပါ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ စီးပွားရေး စီမံကိန်းတစ်ခု လွဲချော်သွားရင် ကျွန်တော် စီးပွားရေးနယ်ပယ်မှာ အားနည်းနေလို့ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို နားလည်ခဲ့ပါပြီ။ အထူးညစာစားပွဲတစ်ခုမှာ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းသောလူတွေက ကျွန်တော်နဲ့ ဆက်ဆံနေရတာကို ပျင်းနေကြတယ်ဆိုရင် အဲဒါဟာ ကျွန်တော့်မှာ လူ့အကြင်နာတရား ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကြောင့် မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိခဲ့ပါပြီ။ အဲဒါအားလုံးဟာ ကျွန်တော့်ကြောင့်မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါတွေဟာ လောကရဲ့ သဘာဝ၊ လောကရဲ့ ဓမ္မတာတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အထပ်ထပ် ပြောရတာကို သည်းခံပေးကြပါ။ ထုတ်ကုန်တွေရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ အမှိုက်တွေပါ။ ကြော်ငြာတွေအားလုံးရဲ့ ကိုးဆယ် ရာခိုင်နှုန်းဟာ အရည်မရ အဖတ်မရတွေပါ။ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းသော အီးမေးလ်တွေဟာ အပိုတွေပါ။ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းသော ဖေ့စဘွတ်စ် ပို့စ်တွေဟာ အလကားဟာတွေပါ။

အစည်းအဝေးတွေရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ အလကားသက်သက် အချိန်ဖြုန်းနေတဲ့ အရာတွေပါ။ အဲဒီအစည်းအဝေးတွေမှာ ပြောတာတွေအားလုံးရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ အလကား လေလုံးထွားနေတဲ့ အရာတွေပါ။ ဖိတ်ကြားမှုအားလုံးရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ ရှောင်ရှားဖို့သင့်တဲ့ ထောင်ခြောက်တွေပါ။ ခပ်ရှင်းရှင်းပြောရရင် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိတဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေနဲ့ ဉာဏပစ္စည်းဆိုတာတွေ အားလုံးရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ တကယ့်အမှိုက်သရိုက်တွေပါပဲ။

စတာဂျီယွန် ဥပဒေသကို စိတ်ထဲမှာ ထည့်ထားခြင်းဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါဟာ အကောင်းဆုံးသော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာ တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီသဘောတရားကို နားလည်ထားရင် ခင်ဗျားမြင်သမျှအရာတွေအကုန်နောက်ကို လျှောက်လိုက်နေတာတွေ၊ ကြားသမျှ အရာတွေ အားလုံးနောက်ကို လိုက်ပါနေတာတွေ၊ ဖတ်ဖူးသမျှအရာတွေ အားလုံးနောက်ကို လိုက်လုပ်မိနေတာတွေကို အပြစ်ရှိတယ်လို့ မခံစားရတော့ဘဲ ရပ်တန့်ပစ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကမ္ဘာလောကကြီးဟာ အနှစ်မပါတဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့ ပြည့်နှက်နေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒါတွေကို ခင်ဗျား နားမထောင်လည်း ဘာမှဖြစ်မသွားပါဘူး။

အမိပွယ်မရှိတဲ့ လောကကြီးကို သုတ်သင်သန့်စင်ပေးမနေပါနဲ့ ဆိုတဲ့စကားရှိပါတယ်။ အဲဒါကို ခင်ဗျားသွားလုပ်ရင် အောင်မြင်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကမ္ဘာလောကကြီးက ခင်ဗျား ကောင်းကောင်းမွန်မွန်နေနိုင်တာထက် ရှည်ကြာနေအောင်ပဲ အဆီအငေါ့မတည့် ဖြစ်နေခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဒါကြောင့် အမိပွယ်မရှိတဲ့ အရာတွေကို အမိပွယ်မရှိအောင် ပြုပြင်မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထားထက် အမိပွယ်ရှိတာတွေကို ရွေးချယ်တတ်အောင်လုပ်ဖို့ကိုပဲ အာရုံစိုက်ပါ။ တန်ဖိုးထားရမယ့်အရာက အနည်းငယ်သာရှိပါတယ်။ အဲဒါတွေကို မြင်အောင်ကြည့်ပါ။ ပြီးရင် ကျန်တဲ့ အမှိုက်တွေအကုန်လုံးကို စွန့်ပစ်လိုက်ပါတော့။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေကတော့ ဒီသဘောတရားကို တက် စတာဂျီယွန်မတိုင်မီ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုစာလောက် စောစောကတည်းက သိနေခဲ့ပါတယ်။ (၁၉၄၉) ခုနှစ်မှာ ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ သူ့ရဲ့ ဂန္ထဝင် စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်တဲ့ “ဉာဏ်ထက်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ” ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ ဘင်ဂျမင် ဂရောမန်က စတော့ဈေးကွက်ကို ကြောင်းကျိုးကျကျ မစဉ်းစားတတ်တဲ့ လူတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဦးဈေးကွက်အဖြစ်နဲ့ တင်စားဖော်ပြခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဦးဈေးကွက်ဟာ ဂရောမန်ရဲ့ စိတ်ကူးထဲက စိတ်ကြုံ-စိတ်ကျ မြန်လွန်းတဲ့ စီးပွားရေး ပါတနာ တစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။ ဦးဈေးကွက်ဟာ စတော့ဈေးနှုန်းအသစ်တွေကို အမြဲဖော်ထုတ်နေပြီး ရယ်ယာတွေ ရောင်းကြအောင် ဝယ်ကြအောင် အမြဲလှုံ့ဆော်နေပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ သူဟာ အင်မတန် အကောင်းမြင်စိတ်ရှိလွန်းနေပြီး တစ်ခါတစ်ရံမှာ အဆိုးမြင်ပြီး ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေတတ်ပြန်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ စိတ်ဓါတ်က ယိုယို ကစားစရာတစ်ခုလို့ပဲ တက်လိုက် ကျလိုက် ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ကောင်းတဲ့အချက်တစ်ခုက ခင်ဗျားဟာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတစ်ဦးအနေနဲ့ဆိုရင် ဦးဈေးကွက် ကြီးဆွဲရာတိုင်းကို လိုက်မကဘဲ နေနိုင်ခွင့်ရှိနေတာပါပဲ။ ခင်ဗျားဟာ အခြေအနေတွေကို ငြိမ်သက်အောင် စောင့်ကြည့်ပြီး ဦးဈေးကွက်က မဝယ်မီရင် မှားမယ့်နေရာလို့ ဆွဲပေးနေတာတွေကို ကြုံကြုံခံပြီး ခေါင်းအေးအေးနဲ့ သုံးသပ်လို့ ရပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ဦးဈေးကွက်က ခင်ဗျားကို ဈေးကွက်ပျက်နေချိန်မှာ မြတ်ဖို့သေချာတဲ့ ရယ်ယာတွေကို အင်မတန်နည်းတဲ့ ဈေးနဲ့ လာထိုးရောင်းပြီး ဝယ်ထားပါလားလို့ အကြံပေးတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်း၊ ပြောမယ်ဆိုရင် ကိုးဆယ်ကိုးရာခိုင်နှုန်းသော ဦးဈေးကွက်ရဲ့ စကားသံတွေကို နားမထောင်ဘဲ နေလို့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လည်း အများစုသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေကတော့ စတော့ဈေးကွက်ကြီးကို ကြောင်းကျိုးမကျဘဲ ကြောက်ရွံ့ စိုးထိတ်မှုတွေနဲ့ မောင်းနှင်နေတဲ့ ယန္တရားကြီး တစ်ရပ်အဖြစ် မမြင်တတ်ကြဘဲ ဈေးကွက်ကြီးဟာ တကယ့်အရှိတရား၊ တကယ့်အဖြစ်မှန်ရဲ့ ရောင်ပြန်ဟပ်မှု ဖြစ်တယ်လို့သာ ထင်မှတ်မှားနေကြပါတယ်။ သူတို့ဟာ စတော့ရှယ်ဟာ တစ်ခုရဲ့ ဈေးနှုန်းနဲ့ တန်ဖိုးကို မတွဲပြားကြဘဲ ရောထွေးနေတတ်ကြပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ပိုက်ဆံတွေ ပလုံကန် မြှုပ်သွားတော့မှသာ အဲဒီအချက်ကို သူတို့ သဘောပေါက်သွားတတ်ကြပါတယ်။

ဒီလို အခြေအနေကို စတော့ဈေးကွက် တစ်ခုထဲမှာသာ မြင်တွေ့နိုင်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ထုတ်ကုန်အသစ်၊ ရုပ်ရှင်၊ ဂီမ်း၊ ဘဝနေထိုင်မှုပုံစံ၊ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း အသစ်တွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဆက်ဆံမှုတွေ၊ အားလပ်ရက် အပန်းဖြေစရာတွေ၊ အပန်းဖြေရီးတွေ၊ စားသောက်ဆိုင်တွေ၊ အားကစားပြိုင်ပွဲတွေ၊ တီဗီ စတာတွေ၊ ရယ်စရာ ယူကျူ၊ ဒီဗီယိုတွေ၊ နိုင်ငံရေး အမြင်တွေ၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွေ၊ ခေတ်ပေါ်ပစ္စည်းပစ္စယတွေ စတဲ့ အမျိုးမျိုးသော ထုတ်ကုန်တွေကို ဖြန့်ချိနေတဲ့ ဈေးကွက်တွေအတွင်းမှာပါ အဲသလို အခြေအနေမျိုးတွေကို တွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အဲသလို အရာတွေထဲက အများစုကို သစ်သီးတန်းထဲက ပုပ်နေတဲ့ အသီးတွေကို မဝယ်ဘဲ ချန်ခဲ့သလိုမျိုး ရှောင်ရှား ချန်ထားခဲ့နိုင်ပါတယ်။ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ အလကား၊ အညံ့စား၊ အသုံးမဝင်တဲ့ အပိုတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဈေးကွက်ကြီးက ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် အော်နေပြီဆိုရင် နားတွေကိုပိတ်ပြီးသာ ကိုယ့်လမ်းကိုယ် ဆက်လျှောက်ပါ။ ဈေးကွက်ဟာ သင့်လျော်တဲ့ အရည်အသွေးနဲ့ တန်ဖိုးကို ညွှန်ပြပေးမယ့် အရာတစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့သဘောသူဆောင်ပြီး ကျိုးကြောင်းမကျ စွာနဲ့ လည်ပတ်နေတဲ့ ယန္တရားကြီး တစ်ခုသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဈေးကွက်အခြေအနေတွေနောက်ကို မလိုက်ဘဲ ကြုံကြုံခံနေဖို့ဆိုတာက အပြောလွယ်ပေမယ့် အလုပ်ခက်ပါတယ်။ အကြောင်းရင်းကတော့ မကြာခဏပြောခဲ့သလိုပဲ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတိတ်ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကြီးက ကျွန်တော်တို့ ဦးကျောက်တွေကို ပုံသွင်းယူလာခဲ့လို့ပါပဲ။ ခင်ဗျားကိုယ်ခင်ဗျား လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်သုံးသောင်း ကျွန်တော်တို့ ဘိုးဘေး ကမ္ဘာဦးလူသား တွေအကြားရောက်နေတယ်လို့ စိတ်ကူးကြည့်လိုက်ပါ။ ခင်ဗျားဟာ လူငါးဆယ်လောက်ပဲရှိတဲ့ သစ်သီးကောက်၊ မုဆိုးတွေ အုပ်စုထဲမှာ ရောက်နေပါတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာတော့ ခင်ဗျားကြုံသမျှ အရာအားလုံးဟာ ကြောင်းကျိုးကျပါတယ်။ အပင်တွေဟာ စားလို့ရရင်ရ ဒါမှမဟုတ် အဆိပ်ရှိတဲ့ အပင်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ တိရစ္ဆာန်တွေကို ခင်ဗျားက အမဲလိုက်ရင် လိုက် မဟုတ်ရင် ခင်ဗျားက သားကောင်အဖြစ် အမဲလိုက်ခံရပါမယ်။ ခင်ဗျားတို့ အုပ်စုဝင်ထဲက လူတွေက ခင်ဗျားအသက်ကို ကယ်တင်တာ ဒါမှမဟုတ် သုတ်သင်တာတွေ လုပ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီခေတ် အချိန်အခါမှာတော့ စတာဂျီယွန်ရဲ့ ဥပဒေသဟာ ပြောင်းပြန်ပြီး မှန်ကန်နေပါလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အရာအားလုံးရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ ခင်ဗျားအတွက် အရေးပါတဲ့ အရာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်တဲ့ ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းလောက်ကတော့ ညဖက် မီးပုံဘေးမှာ ဝိုင်းဖွဲ့ထိုင်ရင်း ပုံပြောကြတာမျိုးတွေ၊ ဂုန်ရံမှာ တိရစ္ဆာန်တွေ ရဲ့ပုံတွေကို ဆွဲတာမျိုးတွေ၊ ရှာမန်အလေ့အကျင့်တွေလုပ်တာမျိုးတွေ စတဲ့ အရေးမပါတဲ့ အပိုအလုပ်တွေဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာတော့ ခင်ဗျားဟာ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်တဲ့ ကမ္ဘာဦးလူသားတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ရင် အဲဒီ အပိုဆယ်ရာခိုင်နှုန်းလုပ်တာတွေကို နှာခေါင်းရှုံ့မိပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအချိန်အခါမှာတော့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းက အရေးကြီးပြီး ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းက အမှိုက်သရိုက်တွေပါ။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ကမ္ဘာလောကကြီးကို ဒန် ဒန်းနက်လိုမျိုး လက်တွေ့ကျကျ ရှု မြင်ကြည့်နိုင်ဖို့ ခက်ခဲနေပါလိမ့်မယ်။ အမှိုက်သရိုက်အားလုံးကို ကန်ထုတ်ပစ်နိုင်ဖို့ဆိုတာဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဗီဇပါ အပြုအမူ ဖြစ်နေပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အမှိုက်ထောက်လှမ်းရေး ကိရိယာကြီးက ကောင်းကောင်း အလုပ်လုပ်မနေပါဘူး။ မွေးကတည်းက ပါလာတဲ့ အရာကြီးလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါက ကျွန်တော်တို့ ခက်ခက်ခဲခဲ လေ့ကျင့်ယူမှ ဖွံ့ဖြိုးအားကောင်းလာမယ့် အရာကြီးဖြစ်ပါတယ်။

မရှက်တမ်း ရိုးရိုးသားသား ပြောကြည့်ရအောင်ပါ။ စတာဂျီယွန် ဥပဒေသဟာ ပြင်ပက အရာတွေအတွက်သာ မှန်တာမဟုတ်ဘဲ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်အတွက်လည်း မှန်ကန်နေပါတယ်။ ကျွန်တော့် အတွေးအမြင် အိုင်ဒီယာတွေရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ သုံးစားမရတဲ့ အရာတွေဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ခံစားမှုတွေရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ အခြေအမြစ်မရှိတဲ့ အရာတွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် အလိုဆန္ဒတွေရဲ့ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းဟာ ပေါက်တတ်ကရအရာတွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဒီသဘော တရားကို သိပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့အတွင်းက အရာတွေကို သတိကြီးကြီးနဲ့ စောင့်ကြည့်သုံးသပ်နိုင်ပြီဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဒီသဘော

တရားကို လက်တွေ့ အသုံးပြုကြည့်ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော့်အတွက် ကောင်းတဲ့ အကျိုးကျေးဇူးတွေပဲ ဖြစ်စေပြီး အသုံးမဝင်တဲ့ အရာတွေကို အပြုံးလေးနဲ့ ကျော်လွှား လျှစ်လျူရှုနိုင်ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ခင်ဗျားကို ကမ်းလှမ်းတဲ့ အမှိုက်တိုင်းကို လက်ခံမယူပါနဲ့။ ရုတ်ချည်းပေါ်လာတဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေနောက်ကို မလိုက်ပါနဲ့။ ပစ္စည်းအသစ်တွေကို ဈေးကွက်ထဲမှာ ရှိလို့ဆိုရုံနဲ့ ဝယ်သုံးကြည့် မနေပါနဲ့။ တန်ဖိုးကြီးမားတဲ့ အနည်းငယ်သောအရာတွေဟာ အဖိုးတန်ပါတယ်။ ပထမတန်းစားတွေဖြစ်ပါတယ်။ မရှိမဖြစ် အရေးပါတဲ့ အရာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ စတာဂျီယွန် ဥပဒေသကို အသုံးပြုခြင်းဟာ ခင်ဗျားကို အချိန်ကုန်၊ ငွေကုန်၊ လူပန်းဖြစ်တာတွေကနေ အများကြီး အကာအကွယ်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အတွေးအမြင်တွေနဲ့ ကောင်းတဲ့ အတွေးအမြင်တွေအကြား ကွာခြားချက်ကို မြင်အောင်ကြည့်ပါ။ ကုန်ပစ္စည်းတွေနဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ ကုန်ပစ္စည်းတွေ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ အကြားက ကွာခြားမှုတွေကို သိမြင်အောင် ကြိုးစားပါ။ အမှိုက်တွေကို အမှိုက်တွေမှန်း သိပါ။ ဒီမှာ နောက်ထပ်ကောင်းမွန်တဲ့ ဥပဒေသတစ်ခုကိုလည်း ပြောပြပါဦးမယ်။ ကျွန်တော့်အတွက် အကြံအရတော့ အဲဒီဥပဒေသကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို ကောင်းကောင်းအကျိုးပြုပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါကတော့ .. အရာတစ်ခုဟာ အမှိုက်ဟုတ်သလား မဟုတ်ဘူးလား ခင်ဗျားစိတ်ထဲမှာ ဝေခွဲမရဖြစ်နေပြီဆိုရင် အဲဒီအရာကို အမှိုက်လို့သာ မှတ်လိုက်ပါတော့ .. ဆိုတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၅၁။ နိမ့်ချမှု၏ ကောင်းချီးပေးမှု
(ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အရေးမပါဘူးလို့ ယူဆထားလေလေ ခင်ဗျားရဲ့ ဘဝက ပိုမိုသာယာလေလေ)

+++++

ဘူလီတုဒ် ဟူမမန်၊ အပန်းနဲ့ ဖော့ချို၊ ရူး ဒု ဒေါက်တာ လန်စီးရပ်စ်၊ အပန်းနဲ့ ပေါလ် ဌားမား၊ ရူး သီအိုဒိုလ် ခီဘော့တ်၊ အပန်းနဲ့ ကလီဟာ၊ ဘူလာတုဒ် ရက်စ်ပေးလ် .. အားလုံးဟာ ပဲရစ်က လမ်းမကြီးတွေရဲ့ နာမည်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့ခေတ်မှာတော့ ဘယ်သူ့ကို အစွဲပြုပြီး ဒီလမ်းနာမည်တွေကို ပေးထားခဲ့တာလဲဆိုတာကို လူတွေသိမသိကြတော့ ပါဘူး။ ဒီလူတွေက ဘယ်သူတွေဖြစ်နိုင်မလဲဆိုတာကို ခန့်မှန်းကြည့်ပါလား။

သူတို့ခေတ်အခါရဲ့ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့တဲ့ လူတွေဖြစ်မယ်ဆိုတာကတော့ အသေအရာပါပဲ။ မြို့ပြတည်ထောင်ဖို့ စီမံကိန်းဆွဲတဲ့သူတွေ၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ၊ သိပ္ပံပညာရှင်တွေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဂျော့ ယူဂျင်း ဟူမမန်ဆိုကနေ ညစာစားပွဲတက်ဖို့ ဖိတ်စာသာရခဲ့ရင် အဲဒီခေတ်အခါက လူတစ်ယောက်အဖို့ အတော်လေးကို ရင်ဖိုစိတ်လှုပ်ရှားသွားပါလိမ့်မယ်။

ဒီနေ့ အချိန်အခါမှာရော ဘယ်လိုလဲ။ ဒီနေ့အချိန်အခါမှာတော့ လာဇာရက်တီ ဂယ်လာရီထဲကနေ ခင်ဗျား ဘူလီတုဒ် ဟူမမန် လမ်းမကြီးပေါ်ကို လမ်းလျှောက်သွားလို့ကတော့ ခင်ဗျားလုပ်အပ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေဟာ ခင်ဗျားပုန်းပေါ်က တွဲလောင်းကျနေတဲ့ ဈေးဝယ်အိတ်ထဲမှာ ပြည့်ကြပ်ပြီး ပါလာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါက နေ့ရာသီပါ။ လေက မုန်ကွဲစ အရည်တွေ လိုမျိုး ခင်ဗျားကို ဖြတ်သန်းတိုက်ခတ်နေပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားရဲ့ ဗင်နီလာ ရေခဲမုန့်က အရည်ပျော်ပြီး ခင်ဗျားရဲ့ တီရှပ်နဲ့ ဘာမြူဒါ ဘောင်းဘီပေါ်ကို တစက်စက် ကျနေပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားလက်ချောင်းတွေ စေးကပ်နေပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်က ပဲရစ်မြို့ ကို လာလည်ပတ်တဲ့ ခရီးသွားတစ်ဦး ဖြစ်တယ်ဆိုရင် တောင်မှပဲ အခြားသော များပြားလှတဲ့ ခရီးသွားတွေကြောင့် ခင်ဗျားဟာ စိတ်အနှောက်အယှက် ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ ကားတွေ၊ လူတွေ များပြားပြည့်ကြပ်လွန်းနေတာကြောင့် ခင်ဗျားခေါင်းနှောက်နေပါလိမ့်မယ်။ မြို့ပြကြီး ကိုဒီဇိုင်းဆွဲခဲ့သူကြီး ခင်းခဲ့တဲ့ ကျောက်တုံးတွေပေါ်မှာ ခင်ဗျား လျှောက်သွားနေပမယ့်လည်း သူ့ရဲ့နာမည်ကတော့ ခင်ဗျားအတွက် ဘာအနက်အဓိပ္ပါယ်မှ ရှိနေလိမ့်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဟူမမန် ဟုတ်လား .. အဲဒါ ဘယ်သူလဲ။ သူဟာ ဖုန်မှုန့်တွေလိုပဲ သမိုင်းထဲမှာပဲ မှုန်ဝါးပြီး ကျန်နေရစ်ခဲ့ပါပြီ။

ဟူမမန်၊ ဖော့ချို၊ ရက်စ်ပေးလ် တို့လို ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့သူတွေမှာတောင်မှ သက်တမ်းကုန်ဆုံးရက်ဆိုတာဟာ မျိုးဆက်လေးဆက်လောက်အထိသာပဲ ရှိနေခဲ့တယ်ဆိုရင် ဒီနေ့ခေတ်မှာ ကြီးကျယ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ နာမည်တွေဟာလည်း မကြာမီမှာပဲ မှေးမှိန်ပျောက်ကွယ်သွားကြမှာပါပဲ။ နှစ်တစ်ရာ ဒါမှမဟုတ် နှစ်နှစ်ရာလောက် အလွန်ဆုံးပါပဲ။ အဲဒီအချိန် အခါရောက်တဲ့အခါမှာ ဘီလီဂိုတ်ဆိုတာဘယ်သူလဲ။ ဒေါ်နယ် ထရပ်စ်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ။ အင်ဂျီလာ မာကယ်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲလို့ လူတွေသိကြမှာ မဟုတ်ကြတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် - ချစ်စွာသော စာဖတ်နေသူ .. ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖို့မှာလည်း ကျွန်တော်တို့သေပြီး ဆယ်နှစ်လောက်နေရင် ဘယ်သူမှ ကျွန်တော်တို့ အကြောင်းကို တခုတ်တရလုပ်ပြီး ပြောနေကြတော့မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

စိတ်ကူးယဉ်ပြီး ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ လူအမျိုးအစား နှစ်ခုဖြစ်တဲ့ (က) နဲ့ (ခ) အကြောင်းကို တွေးကြည့်ပါ။ (က) က ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လေးစားတန်ဖိုးထားမှု အပြည့်ရှိတဲ့သူပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကြီးမြတ်သူတစ်ယောက်လို့ မှတ်ယူထားသူတစ်ယောက်ပါ။ (ခ) ကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လေးစားတန်ဖိုးထားနိုင်မှု အင်မတန် နည်းပါးတဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်စုံတစ်ယောက်က သူတို့ အစာတွေကို ခိုးယူတဲ့အခါမှာ၊ နေထိုင်ရာ ဂူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရဖို့ စီမံခေါ်မှုတွေ လုပ်လာတဲ့အခါမှာ၊ သူတို့ရဲ့ အဖော်ကို ခိုးယူပြီးထွက်ပြေးသွားတဲ့ အခါမှာ (ခ) က သိပ်အလေးအနက်မရှိတဲ့ အနေအထားနဲ့သာ တုန့်ပြန်ပါလိမ့်မယ်။ ဘဝဆိုတာ ဒီလိုတွေချည်းပါပဲလေလို့ သူမှတ်ယူပါလိမ့်မယ်။ ငါ အစာပိုရှာလိုက်မယ်၊ တခြား ဂူတစ်ခု ရှာလိုက်မယ်၊ တခြားအဖော်တစ်ယောက် ထပ်ရှာလိုက်မယ်လို့ စဉ်းစားတွေးတောပါလိမ့်မယ်။ (က) ကတော့ အဲဒါနဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက် အနေအထားနဲ့ တုန့်ပြန်ပါလိမ့်မယ်။ ဒေါသကြီးစွာနဲ့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် တုန့်ပြန်ပြီး သူပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို ကာကွယ်ပါလိမ့်မယ်။ ဘယ်အမျိုးအစား လူမှာ သူမျိုးရိုးဗီဇကို နောက်မျိုးဆက်အထိ ဆက်ဖြန့်သွားနိုင်ဖို့ အခွင့်အလမ်းပိုများမယ်လို့ ခင်ဗျားထင်ပါသလဲ။ (က) ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အတ္တအတန်အသင့် မရှိဘဲ နေထိုင်ရှင်သန်ဖို့က မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ “ငါ”၊ “ငါ့ဟာ” ဆိုတဲ့ စကားကို မသုံးဘဲ တစ်ရက်လောက် နေထိုင်ဖို့ ကြိုးစားကြည့်ပါ။ ကျွန်တော်ကြိုးစားကြည့်ဖူးပါတယ်။ စိတ်ပျက်စရာကောင်းလောက်အောင်ပဲ မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ (က) အမျိုးအစား လူတွေဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ပြဿနာတစ်ခုရှိလာတာက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ (က) အမျိုးအစား ဘိုးဘေးတွေဆိုကနေ အမွေဆက်ခံ ရရှိလာတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အလေးထားမှု စိတ်ဓါတ်ဗီဇဟာ အရမ်းအထိမခံနိုင်လောက်အောင်အထိ ဖြစ်နေတတ်ပြီး အရာရာကို ရှုပ်ထွေးဆိုးရွားစေတတ်တာပါပဲ။ ဘာမဟုတ်တဲ့ အသေးအမွှေးလေးတွေကိုတောင်မှ ပေါက်ကွဲ တုန်ပြန်ချင်နေတတ်ကြပါတယ်။ ကျောက်ခေတ်က အနေအထားနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘာမှမဖြစ်လောက်တော့တဲ့ ကိစ္စလေးတွေမှာတောင်မှ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပြန်လည်တုန်ပြန်ချင်နေတတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ လုံလောက်တဲ့ ကောင်းချီးပေးမှုကို မရကြပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ် ကျွန်တော်တို့ အရေးပါတယ်လို့ အထင်ခံချင်နေမှုဟာ မှန်ကန်တဲ့ တုန်ပြန်မှုတွေကို မလုပ်မိစေအောင် သွေးဆောင်ဖျားယောင်းနေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထင်မှတ်နေသလောက်ကို အရေးပါမှု ရှိမနေကြပါဘူး။

ခင်ဗျားရဲ့ အရေးပါမှုကို နောက်ထပ် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုစာလောက်ကနေ ခွာပြီး ရှုမြင်ကြည့်ဖို့ ကျွန်တော်အကြံပေးလိုပါတယ်။ နောက်ဆယ်နှစ်ဆိုတာဟာ ခင်ဗျား ဒီနေ့အချိန်အခါမှာ ဘာကောင်ကြီး ဖြစ်နေနေ ခင်ဗျားရဲ့ နာမည်ကောင်းလေးရဲ့ တန်ဖိုး သူ့သတ်သတ်သား နိုင်လောက်မယ့် အချိန်အခါပေါ့။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ဖြစ်ဖို့လိုအပ်တဲ့ အခြေခံအချက်တွေ ထဲမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စွတ်အထင်ကြီးမထားဖို့၊ ကိုယ့်အတွက်ပဲကိုယ် ဇောင်းပေးပြီး မကြည့်ဖို့ ဆိုတာကလည်း တစ်ချက်အနေနဲ့ ပါဝင်ပါတယ်။ ပြောင်းပြန်အမျိုးကျမှု တစ်ခု ရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားအတ္တအပေါ် အခြေတည်မှု နည်းပါးလေလေ ခင်ဗျားဘဝက ပိုမိုကောင်းမွန်လေလေပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အကြောင်းရင်း သုံးချက်ရှိပါတယ်။

၁။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အရေးပါဖို့လုပ်နေရတာက စွမ်းအင်ကုန်ပါတယ်။ ကိုယ့်ဖို့ကိုယ်ပဲ အလွန်အမင်းတွေးတောလုပ်ဆောင်နေရတာက ထရန်စမစ်တာနဲ့ ရေဒါကို တပြိုင်နက်တည်း ဖွင့်ပြီး အသုံးပြုနေရတာနဲ့ တူပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာ ကိုယ့်ပုံရိပ်တွေကို ကမ္ဘာလောကက မြင်သာအောင် ထုတ်လွှင့်နေရပြီး တခြားတစ်ဖက်မှာတော့ ပတ်ဝန်းကျင်က ခင်ဗျားအပေါ် ကို ဘယ်လိုတုန်ပြန်နေကြသလဲဆိုတဲ့ သတင်းအချက်အလက်တွေကို အမြဲမပြတ် ဖမ်းယူကြည့်ရှုနေရပါတယ်။ အဲ့သလို အားစိုက်ထုတ်နေရမှုတွေကနေ လွတ်ကင်းအောင် နေပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ထရန်စမစ်တာနဲ့ ရေဒါကို ပိတ်လိုက်ပါ။ ကိုယ်လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေကိုပဲ အာရုံစူးစိုက်ပြီး လုပ်ပါ။ လူအထင်ကြီးအောင်မလုပ်ပါနဲ့။ နာမည်ကျော်ကြားမှုကို အလေးမထားပါနဲ့။ ခင်ဗျားရဲ့ အံ့သြဖွယ်ရာ အောင်မြင်မှုတွေအကြောင်းကို ဝါကြွားမပြောဆိုပါနဲ့။ ခင်ဗျားမှာ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးလောက် ပရိသတ်တွေရှိနေရင်လည်း အဲ့ဒီအတွက် သာယာကြည်နူးမှုကို ခံစားပါ။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားအိမ်မှာ ဓါတ်ပုံတော့ ချိတ်မထားပါနဲ့။ ခင်ဗျားဟာ သန်းကြွယ်သူဌေးတစ်ယောက် ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင်လည်း ခင်ဗျားနာမည်နဲ့ အဆောက်အအုံတွေ၊ ခင်ဗျားနာမည်နဲ့ ပါမောက္ခရာထူးတွေ၊ ခင်ဗျားနာမည်နဲ့ ဘောလုံးကွင်းတွေ ဖြစ်စေလိုရုံသာသက်နဲ့ ငွေတွေကို မယူပါနဲ့။ ဒါဟာ ဟိတ်ဟန်ထုတ်ပြီး ကြွားဝါချင်တာ တစ်မျိုးပါပဲ။ အဲ့သလိုလုပ်ချင်တယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားဘယ်လောက် တော်ကြောင်း၊ ချမ်းသာကြောင်းကို တီဗီကြော်ငြာတစ်ခုရိုက်ပြီး ထုတ်လွှင့်လိုက်တာကမှ ပိုကောင်းပါလိမ့်ဦးမယ်။ အနည်းဆုံးတော့ ဟူမန်နစ်နှင့် အပေါင်းအပါများဟာ သူတို့ နာမည်နဲ့ လမ်းတစ်ခုတော့ ရသွားတာပေါ့လေ။

၂။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အရေးပါသူကြီးလို့ထင်လေလေ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာအလေးထားမှု အစွဲမှားကြီးထဲကို မြန်မြန်ရောက်သွားလေလေပါပဲ။ ခင်ဗျားဟာ တစ်စုံတစ်ခုသော ရည်ရွယ်ချက်ကြီးမြောက်အောင် အလုပ်လုပ်တာမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ ကိုယ့်ပုံရိပ်ကြည့်ကောင်းအောင်ကိုပဲ အသားပေးပြီးလုပ်နေတာမျိုးတွေ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေ အကြားမှာလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ အလေးထားမှုအစွဲမှား ရှိနေတာကို ခင်ဗျား တွေ့မြင်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ဟာ အပြုကောင်းတဲ့ ဟိုတယ်တွေ၊ ဟော့ဖြစ်နေတဲ့ နည်းပညာ ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ ရှယ်ယာတွေကို လိုက်ဝယ်တတ်ကြပါတယ်။ အဲ့သလိုဝယ်ခြင်းအားဖြင့် သူတို့ဟာ အမြတ်ရဖို့ မသေချာပေမယ့် အဲ့ဒီကုမ္ပဏီတွေနဲ့တွဲပြီး သူတို့လည်း ကျော်ကြားလာ လိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ အထင်နဲ့ ဝယ်ယူနေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးထက် အရေးကြီးတဲ့အချက်က ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ကိုပဲ အလွန်အမင်းအလေးထားစဉ်းစားတဲ့သူတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အသိပညာ ဗဟုသုတနဲ့ စွမ်းရည်တွေကို ရှိတာထက်ပိုပြီး ပိုလွန်တွက်ဆမိတတ်ကြပါတယ် (ဝေါဟာရအနေနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ့်ကိုယ် ယုံကြည်မှု လွန်ကဲခြင်းလို့ ခေါ်ပါတယ်)။ အဲ့သလို တွက်ဆမိပြီဆိုရင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာမှာ အမှားအယွင်းတွေ ကြုံရတတ်ပါတယ်။

၃။ ခင်ဗျားမှာ ရန်သူတွေ တိုးပွားလာပါလိမ့်မယ်။ အခြားသူတွေကိုပါ နေရာပေးရတာဟာ ကိုယ့်အရေးပါမှု လျော့သွားလိမ့်မယ်လို့ ထင်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပဲ အရေးပါတယ်လို့ မှတ်ယူကာ အခြားသူတွေကို နှိမ့်ချဆက်ဆံနေမိရင် အဲ့ဒါဟာ ကောင်းတဲ့အလားအလာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်အောင်မြင်တဲ့အချိန် လက်မ တထောင်ထောင်လုပ်နေရင် သူတို့ကိုယ် သူတို့အရေးပါတယ်လို့ ထင်တဲ့ အခြားသောသူတွေကလည်း ခင်ဗျားကို မျက်မှန်းကျိုးလာပါလိမ့်မယ်။ ဒီလို ဖြစ်ရတာဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။

ခင်ဗျားမြင်တဲ့အတိုင်းပါပဲ ခင်ဗျားရဲ့ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းတွေထက် ခင်ဗျားရဲ့ အတ္တက ခင်ဗျားကို ပိုပြီး ဘေးဒုက္ခပြုနိုင်ပါတယ်။ ဒီသဘောတရားဟာ အခုမှသိလာတဲ့ သဘောတရား အသစ်မဟုတ်ပါဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ လောက်ကတည်းက လောကဓံကို ကြုံကြုံခံရင်ဆိုင်မှု ဝါဒီတွေက ဒီသဘောတရားကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးပါပြီ။ သူတို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အလွန်အမင်းအလေးထားတဲ့ စိတ်တွေ ပေါ်လာသလား မပေါ်လာဘူးလားဆိုတာကို သတိထားစောင့်ကြည့်တတ်ကြပါတယ်။ အကောင်းဆုံး ဥပမာကတော့ မားကပ်စ် အူရီလီးယပ်စ် ပါပဲ။ စည်းစိမ်မခံခဲ့ရသော ဧရာမ ဧကရာဇ်အဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သူပါ။ သူဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စိစစ် ဘာဝနာပွားတဲ့အနေနဲ့ ဒိုင်ယာရီရေးလေ့ရှိပါတယ်။ အဲ့ဒီအထဲမှာ သူဟာ သူ့ကိုယ်သူ နှိမ့်ချမှုအရှိဆုံးဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေထိုင်ခဲ့ကြောင်း ရေးသားထားပါတယ်။ ခင်ဗျားသာ မြေကမ္ဘာပေါ်မှာ အာဏာအပြင်းဆုံး လူသားတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ရင် သူလိုမျိုး နေနိုင်လိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာသာတရားဟာလည်း အတ္တကို ထိန်းညှိဖို့ရာအတွက် ကောင်းမွန်တဲ့ လက်နက်ကိရိယာဖြစ်ပါတယ်။ ဘာသာတရား အများစုမှာ ကိုယ့်ဖို့သာ စဉ်းစားတဲ့ အတ္တကို မိစ္ဆာရဲ့ သရုပ်သကန်လို့ သတ်မှတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ရာလောက်ကစပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နေထိုင်မှုပုံစံ ယဉ်ကျေးမှု ထုံးစံ တွေဟာ တဖြည်းဖြည်းပြောင်းလဲလာပြီး အတ္တကို ထိန်းညှိတတ်တဲ့ အလေ့အကျင့်တွေလည်း လျော့ပါးလာပါတယ်။ ဒီနေ့ခေတ်မှာဆိုရင် လူတိုင်းဟာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ရဲ့ ဘရန်းမန်နေဂျာ တစ်ယောက် ဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ အတွေးအမြင်မျိုးတွေပါ ရှိလာနေပြီဖြစ်ပါတယ်။

ဒါလေးကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လူသန်းပေါင်းများစွာထဲက မထင်မရှား တစ်ယောက်သောလူသားအဖြစ် မမှတ်ယူနိုင်ကြပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးမှာ အချိန်တစ်ခုမှာ အစပြုပြီး အချိန်တစ်ခုမှာ အဆုံးသတ်သွားတဲ့ ငွေရောင်တောက်ပတဲ့ အချိန်လေးတွေ တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုရှိခဲ့ပြီး ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲ့ဒီ အချိန်လေးတွေအတွင်းမှာ သာယာမိန်းမောပြီး နေနေတတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး (စာရေးသူအပါအဝင်) ဟာ အဲ့ဒီ အဲ့ဒီ ကာလလေးအတွင်းထဲကို များစွာသော အသုံးမကျတဲ့ အရာတွေကို ဖိနှိပ်သွတ်သွင်းခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားနာမည်နဲ့ လမ်းတစ်ခု ဘယ်သူမှ မဖောက်လုပ်ရင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိတတ်ပါစေ။ နိမ့်နိမ့်ချချ ရိုးရိုးကုပ်ကုပ် နေပါ။ ကြွားဝါပလွှားတာတွေက လွယ်ကူပါတယ်။ လူတိုင်းလုပ်နိုင်ပါတယ်။ ရိုးကုပ်နှိမ့်ချတာကတော့ အရမ်းကိုခက်ခဲတဲ့အလုပ်ပါ။ ဒါပေမယ့် ရိုးရိုးကုပ်ကုပ်နေတာက အရှိတရားနဲ့ သဟဇာတအဖြစ်ဆုံး နေထိုင်နည်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒါဟာ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ လှိုင်းတံပိုးတွေကိုလည်း ငြိမ်သက်စေပါတယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ အလေးထားမှုဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက်တော့ ရောဂါတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ဖိနှိပ်အဟောင်းကြီးကို ကိုက်နေတဲ့ ခွေးတစ်ကောင်လို ကျွန်တော်တို့ဟာလည်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတ္တတွေကို ကိုက်ပြီး ထွက်လာတဲ့ အရည်လေးတွေကို သာယာအရသာခံနေတတ်ကြပါတယ်။ ဖိနှိပ်ကြီးကို လွှင့်ပစ်လိုက်ပါ။ အာဟာရရှိတဲ့ အရည်တွေသူ့ဆီက ထွက်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ မကြာမီမှာပဲ အဲ့ဒီဖိနှိပ်ကြီးကနေ ပုပ်သိုးနေတဲ့ အောက်သိုးသိုးအနံ့တွေ ထွက်လာပါလိမ့်မယ်။

၅၂။ အတွင်းအောင်မြင်
(ခင်ဗျားရဲ့ သွင်းအားစုတွေက ရလဒ်ထက် ဘာကြောင့် ပိုအရေးကြီးတာလဲ)

+++++

နိုင်ငံတိုင်းမှာ စာရင်းတွေဟာ သူ့ကိုယ်ပိုင်ပုံစံနဲ့သူ ရှိပါတယ်။ ဆွစ်ဇာလန်မှာတော့ အဲဒါကို BILANZ 300 စာရင်းလို့ခေါ်ပါတယ်။ ဆွစ်ဇာလန်မှာရှိတဲ့ အချမ်းသာဆုံးလူ ၃၀၀ ရဲ့ စာရင်းပါ။ ဂျာမနီမှာတော့ မန်နေဂျာ မဂ္ဂဇင်းက တစ်နှစ်တာရဲ့ အချမ်းသာဆုံး ဂျာမန် ၅၀၀ စာရင်းကို နှစ်စဉ်ထုတ်ပြန်ပါတယ်။ ဆန်းဒေးတိုင်းမိစ် သတင်းစာက ယူကေရဲ့ သူကြွယ်စာရင်းကို ကြေငြာလေ့ရှိပါတယ်။ ပြင်သစ်အတွက်စာရင်းကို ချဲလန့်စ်က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။ ဖော့ဘ် က ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ ဘီလျံနာစာရင်းကို နှစ်စဉ်ထုတ်ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီစာရင်းတွေကနေ ပြောပြနေတဲ့ အထင်ကြီးစရာကတော့ အတူတူချည်းပါပဲ။ ဒီလူတွေဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အအောင်မြင်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့အားလုံးဟာ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်တွေ (ဒါမှမဟုတ် သူတို့ရဲ့ ဆက်ခံသူတွေ) ဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့အကြောင်းပါပဲ။

စွမ်းရည်အထက်မြက်ဆုံး စီအီးအိုတွေအတွက်လည်း အလားတူ စာရင်းတွေရှိပါတယ်။ အတော်ဆုံး ပညာရှင်တွေ၊ လူဖတ်အများဆုံး စာရေးဆရာတွေ၊ တန်ဖိုးအများဆုံးရတဲ့ အနုပညာရှင်တွေ၊ အအောင်မြင်ဆုံး ဂီတပညာရှင်တွေ၊ လုပ်ခလစာအများဆုံးရတဲ့ အားကစားသမားတွေနဲ့ သရုပ်ဆောင်ကြေးအများဆုံးရတဲ့ သရုပ်ဆောင်တွေ စတဲ့ စာရင်းတွေလည်း ရှိပါတယ်။ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်တိုင်းမှာ သူ့ကိုယ်ပိုင် စာရင်းလေးတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအောင်မြင်တယ်ဆိုတဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေဟာ တကယ်တမ်း ဘယ်လောက်များ အောင်မြင်မှုရှိနေပါသလဲ။ တကယ်တမ်းတော့ အောင်မြင်မှုဆိုတာမျိုးက အဲဒါကို ခင်ဗျား ဘယ်လို အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်သလဲ ဆိုတာအပေါ်မှာ အများကြီး မူတည်ပါတယ်။

သူတို့အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ထားတဲ့ ဂုဏ်သရေနဲ့ အောင်မြင်မှုဆိုတဲ့ လမ်းကြောင်းအတိုင်း လူတွေလိုက်လျှောက်လှမ်းကြဖို့ကို လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေက ထိန်းချုပ်ဖြုတ် ဖိရင်တတ်ကြပါတယ်။ အမေရိကန် စိတ်ပညာ ပါမောက္ခ ရှိုင်း ဘူမိစတာက “မတော်တဆ ဖြစ်လာတာဆိုတာ မရှိပါဘူး .. ရှင်ကျန်နေထိုင်ရဖို့ အရေးကြီးတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းငယ်လေးတွေမှာ အမဲလိုက်ပြီးသားကောင်များများရှာနိုင်တာ၊ ရန်သူတွေကို များများသတ်ဖြတ်နိုင်တာမျိုးကို ဂုဏ်သရေ ရှိတဲ့အဖြစ်လို့ လူတွေက သတ်မှတ်ပေးထားကြပါတယ် .. လူဦးရေ တိုးပွားဖို့ လိုအပ်တဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေမှာ မိခင်အဖြစ်ကို ရပြီး ကလေးများများမွေးပေးနိုင်တာကို ဂုဏ်သရေလို့ သတ်မှတ်ပေးထားကြပါတယ် .. လူတွေရဲ့ အပန်းဖြေအနားယူမှုအပေါ်မှာ ဘယ်လောက်အထိ ငွေကြေးသုံးစွဲနိုင်သလဲ ဆိုတာပေါ်မူတည်ပြီး ဖျော်ဖြေတင်ဆက်သူတွေရဲ့ ဂုဏ်သရေက အတက်အကျ ရှိနေပါတယ်” လို့ ရေးသားခဲ့ပါတယ်။ ခေတ်သစ် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေဟာ ဇွဲဘ်စာရင်းတွေ (ဒီစာရင်းတွေအားလုံးကို ပေါင်းရုံးပြီး ဇွဲဘ်စာရင်းတွေလို့ပဲ ခေါ်သွားပါမယ်) ကို လမ်းပြအမှတ်အသား အလံတိုင်တွေလို ဝေ့ယမ်းပြနေကြပါတယ်။ ဒီမှာဟေ့ .. ဒီလမ်းကလျှောက်ရမှာလို့ ပြောနေကြသလိုပါပဲ။

ခေတ်သစ်လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေဟာ သူတို့ရဲ့ သိုးတွေကို ရုပ်ဝတ္ထုအောင်မြင်မှုတွေဆီကိုပဲ မောင်းနှင်ဦးတည်ပေးနေကြပြီး ဘာကြောင့်များ အားလပ်ချိန်လေးတွေ ရတဲ့ဆီကို ဦးတည် မပေးနေကြတာလဲ။ ဘာကြောင့် အချမ်းသာဆုံးလူတွေရဲ့ စာရင်းပဲ ထုတ်ပြန်ကြတာလဲ။ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် ကျေနပ်ပျော်ရွှင်မှု အရှိနေဆုံးလူ စာရင်းကို ဘာလို့ မထုတ်ပြန်ကြတာလဲ။ အရှင်းဆုံး အကြောင်းရင်းကတော့ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုက လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေကို အတူတကွအဖြစ် ပေါင်းစည်းပေးနိုင်လို့ပါပဲ။ “နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်း တိုးတက်လာနိုင်တဲ့ အလားအလာဟာ ဝေးကွာနေပေမယ့်လည်း နေဥစ္စာ ပြန်လည်ခွဲဝေပေးဖို့ဆိုတဲ့ ဖိအားကို လျော့ပါးသက်သာစေပါတယ်” လို့ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်ဟောင်း ဆက်ရာဂျစ် ဒက်စ်က ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူ့နောက်မှာ အမေရိကန် ဗဟို ရံပုံငွေအဖွဲ့ရဲ့ နာယက ဟင်နရီ ဝေါလစ်ကလည်း “ကာလအတော်ကြာကြာကတည်းက လူတွေဟာ တိုးတက်မှုတွေနဲ့အတူ မျှော်လင့်ချက်တွေလည်း ရှိခဲ့ပါတယ် .. အဲဒီအချက်က တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဝင်ငွေမညီမှုဖြစ်တာတွေကို သည်းခံနိုင်မှု ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီ ဇွဲဘ်စာရင်းတွေက ကျွန်တော်တို့ကို ထိန်းချုပ်ဖြုတ်ဖိရင်နေတာကို မခံချင်ဘူးဆိုရင် အချက်နှစ်ချက်ကို နားလည်ထားဖို့လိုပါတယ်။ ပထမတစ်ချက်က အောင်မြင်မှုရဲ့ အနက်ဖွင့်ဆိုချက်ဟာ ခေတ်ကာလအချိန်အခါတွေရဲ့ ထုတ်ကုန်တစ်ခုသာဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့အချက်ပါ။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်လောက်ကဆိုရင် ဇွဲဘ်စာရင်းတွေဆိုတာဟာ စိတ်ကူးထဲမှာတောင် ရှိနိုင်မယ့်အရာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ နောက်ထပ် နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်လောက် မှာဆိုရင်လည်း ဒါမျိုးတွေ ရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘီလ်ဂီယံနဲ့အတူ ဇွဲဘ်စာရင်းတွေ မှာ ထိပ်တန်းက အမြဲပါနေကျ ဝါရင်းဘတ်ဖတ်က ကျောက်ခေတ်မှာဆိုရင် သူဟာ အောင်မြင်မှုရသူစာရင်းထဲ ဘယ်လိုမှ ပါမှာမဟုတ်ပါဘူးလို့ ဝန်ခံခဲ့ပါတယ်။ “လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ထောင်ချီလောက်ကသာ ကျွန်တော်မွေးခဲ့တယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာ အခြားတိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ နေ့လည်စာ ဖြစ်သွားမှာပါပဲ .. ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်က မြန်မြန်လည်း မပြေးနိုင်၊ သစ်ပင်လည်း မတက်နိုင်တဲ့သူ ဖြစ်လို့ပါပဲ” လို့ သူက ပြောခဲ့ပါတယ်။ ခင်ဗျားမွေးဖွားတဲ့ ရာစုနှစ်အပေါ်မူတည်ပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေဟာ ဘယ်လိုအချက်ကို အောင်မြင်တယ်လို့ ခေါ်သလဲဆိုတာကို သတ်မှတ်ကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်းကတော့ သူတို့သတ်မှတ်ထားတဲ့ အောင်မြင်မှု အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်နဲ့အညီ လျှောက်လှမ်းတာဟာ အကောင်းဆုံးဖြစ်လိမ့်မယ်ဆိုပြီး ခင်ဗျားကို သွေးဆောင်သိမ်းသွင်းကြပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ လမ်းပြအလံတွေနောက်ကို မျက်စိမှိတ်ပြီး မလိုက်ပါနဲ့။ သူတို့ ကြောင်းပေးတဲ့ လမ်းမှာ ခင်ဗျားဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝတစ်ခုကို ရှာတွေ့လိမ့်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒုတိယအချက်ကတော့ ပစ္စည်းဥစ္စာ အောင်မြင်မှုဆိုတာဟာ အခွင့်အလမ်းဆိုတာပေါ်မှာ ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း မူတည်နေတဲ့အရာ ဖြစ်ပါတယ်။ အောင်မြင်မှုရဲ့ အကြောင်းရင်းဟာ အခွင့်အလမ်းလို့ ရှင်းပြတာကို သိပ်သဘောမတွေ့တတ်ကြပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာ တကယ် အဖြစ်မှန်အချက်အလက်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးရိုးဗီဇ၊ ခင်ဗျားရဲ့ စာပို့သင်္ကေတ၊ ခင်ဗျားရဲ့ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး၊ ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်စွမ်းအား စတဲ့အရာတွေဟာ အခြေခံအားဖြင့် ခင်ဗျားရဲ့ ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းအတွင်းမှာ (အခန်း ၇ တွင် လေ့လာခဲ့ပြီး) ရှိမနေကြပါဘူး။ အောင်မြင်တဲ့ စီးပွားရေးသမားတွေဟာ အလုပ်ကြိုးစားကြပြီး ပြောင်မြောက်မှန်ကန်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချနေကြတယ်ဆိုတာကတော့ သိသာပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလို အလုပ်ကြိုးစားကြတာ၊ ပြောင်မြောက်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချနိုင်ကြတာကိုက သူတို့မျိုးရိုးဗီဇ၊ သူတို့နေထိုင်ရာနေရာ၊ သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းတွေရဲ့ ရလဒ်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားအနေနဲ့ အဲဒီ ဇွဲဘ်စာရင်းတွေဟာ သူ့အခွင့်အလမ်းကြောင့် ကျပန်းဖြစ်နေတဲ့ အောင်မြင်မှုတွေအဖြစ် မှတ်ယူနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီစာရင်းထဲက လူတွေကို စံပြပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် အတုယူနေတာ တွေကိုလည်း ရပ်တန့်ပစ်သင့်ပါတယ်။

မကြာခင်ကပဲ ကျွန်တော်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က သူဟာ သန်းပေါင်းများစွာချမ်းသာတဲ့ သူဌေးတစ်ဦးရဲ့ ညစာစားပွဲကို ဖိတ်ကြားခံရတယ် ဆိုတဲ့အကြောင်းကို ဂုဏ်ယူဝံ့ကြွားစွာနဲ့ ကျွန်တော့်ကို လာပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်ပန်းတွန့်လိုက်မိပါတယ်။ ဘာများ ဂုဏ်ယူစရာရှိသလဲ။ သန်းကြွယ်သူဌေးတွေကို ဘာကြောင့်များ တွေ့ဆုံချင်ကြတာလဲ။ သူက ခင်ဗျားကို ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှလည်း ပေးမှာမှ မဟုတ်တာ။ တကယ်တမ်းဆုံးဖြတ်ရမှာက အဲဒီလူနဲ့ စိတ်ဝင်စားဖွယ် အကြောင်းအရာတွေကို ဆွေးနွေးပြောကြားခွင့် ရမလား ဆိုတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့အသိပညာ အတွေးအမြင်တွေကို လေ့လာခွင့်ရရင်ကောင်းပါတယ်။ သူ့ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုတွေကို ကြည့်ရုံပဲ သွားကြည့်ရမှာမျိုးကတော့ ဘာမှ အကျိုးကျေးဇူး မရှိပါဘူး။

လုံးဝမတူကြဲပြားတဲ့ အောင်မြင်မှုရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်တစ်ခုကို ပေးပါရစေ။ အဲဒီ အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်က တကယ်တမ်းမှာတော့ နှစ်နှစ်ထောင်လောက် အိုမင်းနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်အရတော့ အောင်မြင်မှု ဆိုတာဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေက ဂုဏ်သရေဆိုင်တာဘာရယ်လို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့အချက်တွေနဲ့ လုံးလုံး မပတ်သက်ပါဘူး။ တကယ့်အောင်မြင်မှု အစစ်အမှန်ဟာ အတွင်းအောင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ ဗွာလာ (voilà) လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အတွင်းအောင်ခြင်းဆိုလို့လည်း အမွှေးတိုင်ထွန်းတာတွေ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပြန်ဆင်ခြင်ပြီး ဘာဝနာပွားတာတွေ၊ ယောဂလုပ်တာတွေနဲ့ ဘာမှ မပတ်သက်ပါဘူး။ အတွင်းအောင်ခြင်း ရဖို့ကြိုးပမ်းတာဟာ အဓိပ္ပါယ်ရှိပြီး လက်တွေ့ကျတဲ့ နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒါဟာ အနောက်တိုင်း အတွေးအခေါ်တွေရဲ့ အရင်းအမြစ်တွေထဲက တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အခန်း ၈ မှာ လေ့လာခဲ့ကြရတဲ့အတိုင်း ဂရိနဲ့ ရှိမန် အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တွေက ဒီလိုအောင်မြင်မှုမျိုးကို စိတ်၏ တည်ကြည်မှုကို ဖျက်ဆီးနေသော အရာများကို အောင်နိုင်ခြင်းလို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ အတွင်းအောင်ခြင်း (ဝိညာဉ် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု) ကိုရပြီဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ လောကဓံမြားတွေ ခါးတွေကို ခံနိုင်ရည်ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်နည်းပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ အောင်မြင်မှုဆိုတာဟာ ကျန်းမာရေးချိန်မှာဖြစ်စေ၊ အမြင့်ဆုံးအောင်မြင်နေချိန်မှာဖြစ်စေ မယိမ်းမယိုင်၊ မတုန်မလှုပ်ဘဲ၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာ ရှိနေနိုင်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အတွင်းအောင်ခြင်းကို ဘယ်လိုရအောင်လုပ်ကြမလဲ။ ကိုယ်လွှမ်းမိုးထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ အရာတွေအပေါ်မှာပဲ သေသေချချစွာ စူးစိုက်လုပ်ဆောင်ပြီး ကျန်တဲ့အရာတွေအားလုံးကို လွှတ်ပေးထားလိုက်ပါ။ သွင်းအားစုတွေဖြစ်တဲ့ ကိုယ့်အားထုတ်မှု၊ ကြိုးပမ်းမှု လုပ်ဆောင်မှုတွေအပေါ်မှာ စူးစိုက်လုပ်ဆောင်ပါ။ ရလဒ်အပေါ်မှာ အလေးအနက် မထားမိပါစေနဲ့။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အားထုတ်မှုကို ကျွန်တော်တို့ ထိန်းချုပ်လိုရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရလဒ်ကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ထိန်းချုပ်လို့ မရပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အခြေအနေ၊ အချိန်အခါ ဆိုတာတွေက ကျွန်တော်တို့ အားထုတ်မှုထဲကို ဝင်ပါနေကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ငွေကြေး၊ အာဏာနဲ့ ကျော်ကြားမှု ဆိုတာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ အနည်းငယ်ပဲ ထိန်းချုပ်လို့ ရတဲ့အရာတွေပါ။ ခင်ဗျားဟာ အဲဒီအရာတွေကို အလွန်အမင်း စူးစိုက်အလေးထားနေခဲ့ရင် အဲဒီအရာတွေ ဆုံးရှုံးမှုနဲ့ ကြုံရတဲ့အခါ ခင်ဗျားဘဝဟာ ချာလပတ်ရမ်းသွားပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားသာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မတုန်လှုပ်၊ မယိမ်းယိုင်၊ ငြိမ်သက်အေးချမ်းအောင် လေ့ကျင့်ထားမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုမျိုး လောကဓံ မြားချက်တွေပဲ လာလာ ခင်ဗျားဟာ အမြဲတမ်း ပျော်ရွှင်အေးချမ်းတည်ငြိမ်နေသူတစ်ဦးအဖြစ် ရှိနေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ရှင်းရှင်းလေးပြောရမယ်ဆိုရင် အတွင်းအောင်ခြင်းဟာ အပြင်အောင်ခြင်းထက် ပိုပြီး တည်ငြိမ်ခိုင်မာမှု ရှိပါတယ်။

မေရီကန်နိုင်ငံရဲ့သမိုင်းမှာတော့ ဂျွန် ဂူးဒ်ဟာ အောင်မြင်မှုအရှိဆုံး ဘက်စက်ဘော နည်းပြတစ်ဦးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဂူးဒ်ဟာ အောင်မြင်မှုဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာကို သူ့အသင်းသားတွေကို မတူညီတဲ့ စကားရပ်နဲ့ ရှင်းပြခဲ့ပါတယ်။ "အောင်မြင်မှုဆိုတာ စိတ်ရဲ့ ငြိမ်းအေးခြင်းပါပဲ .. အဲဒါဟာ ကိုယ့်ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ အလားအလာကို ကိုယ်တိုင်သိမြင် ပြီး ကိုယ့်ရှိသမျှ အားကုန်ထုတ်ကြိုးပမ်းပြုလုပ်ခဲ့တာကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကျေနပ်အားရမှုရှိခြင်းရဲ့ တိုက်ရိုက်ရလဒ်တစ်ခုဖြစ်တယ်" လို့ သူက ပြောခဲ့ပါတယ်။ သူပြောတဲ့ အောင်မြင်မှု ထဲမှာ ကစားပွဲတွေနိုင်တာ၊ ဆုတံဆိပ်တွေရတာ၊ အမြင့်ဆုံးပြောင်းရွှေ့ကြေးတွေနဲ့ အသင်းကြီးတွေဆီပြောင်းရွှေ့ခွင့်ရတာတွေ မပါခဲ့ပါဘူး။ အောင်မြင်မှုဆိုတာ ကိုယ့်ရဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားပါပဲ။ တွေးပုံတွေးနည်း တစ်ခုပါပဲ။

ရိုးရိုးသားသားပြောရရင် အတွင်းအောင်ခြင်းကို ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းရတဲ့သူဆိုတာ မရှိနိုင်ပါဘူး။ အပြင်အောင်ခြင်းအပေါ်မှာ လုံးဝမသာယာတတ်တဲ့သူလည်း ရှားပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ဟာ နေ့စဉ်ဘဝမှာ ကိုယ့်ငြိမ်းအေးမှုကို ဖျက်ဆီးနေတဲ့အရာတွေကို အောင်နိုင်ဖို့ကိုတော့ ကြိုးစား ဆင်ခြင်လုပ်ဆောင်နိုင်ကြပါလိမ့်မယ်။ ညနေခင်းတိုင်းမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်လည်စစ်ဆေးသုံးသပ်တာမျိုး ပြုလုပ်ပါ။ ဒီနေ့ ငါ ဘယ်အချိန် ဘယ်နေရာမှာ အမှားလုပ်မိသွားသလဲ။ အဆိပ်အတောက်ဖြစ်စေတဲ့ စိတ်ခံစားမှုတွေရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုတွေကို ဘယ်အချိန်မှာ ခံစားလိုက်ရသလဲ။ ကိုယ်မထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေကြောင့် စိတ်ပျက်အားလျှော့မှုတွေ ဖြစ်သွားခဲ့သလား။ ကိုယ့်တိုးတက်မှုအတွက် ဘယ်လို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက် ကိရိယာတွေကို အသုံးပြုဖို့ လိုအပ်မလဲ။ ခင်ဗျားဟာ သုသာန်မှာ မြှုပ်ထားတဲ့လူတွေအားလုံးအကြားမှာ အချမ်းသာဆုံးလူ ဖြစ်နေစရာ မလိုပါဘူး။ အဲဒီအစား အခုလက်ရှိ ဒီအချိန် ဒီနေရာမှာ အတွင်းအောင်ခြင်းကို အကောင်းဆုံး ရရှိထားသူတစ်ဦး ဖြစ်နေဖို့ပဲ လိုပါတယ်။ "နေ့တိုင်းကို ခင်ဗျားရဲ့ အကောင်းဆုံး (masterpiece) အဖြစ် ဖြတ်သန်းပါ" ဆိုတဲ့စကားကို ဂူးဒ်ဟာ သူ့ကစားသမားတွေရဲ့ ခေါင်းထဲကို အမြဲရိုက်သွင်းလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီအကြံပေးချက်ကို ခင်ဗျားလည်း လိုက်နာကျင့်သုံးသင့်ပါတယ်။ အတွင်းအောင်ခြင်းဟာ ဘယ်တော့မှ အပြည့်အဝရသွားတယ်ဆိုတာ မရှိတာကြောင့် ခင်ဗျားဘဝတလျှောက်လုံးမှာ အဲဒီအရာကို လေ့ကျင့်ရင်း ကျင့်သုံးသွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအလုပ်ကို ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်ကလွဲလို့ ခင်ဗျားအတွက် ဘယ်သူကမှ ကိုယ်စားဝင်လုပ်ပေးလို့ မရပါဘူး။

စီအီးအိုအလုပ်၊ ရွှေတံဆိပ် စတဲ့ အပြင်အောင်မြင်မှုတွေကို ရှာနေတဲ့သူတွေဟာ တပြိုင်တည်းမှာလည်း အတွင်းအောင်ခြင်းကို ရှာဖွေနေကြလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့အဲ့သလို ရှာလို့ရှာနေမှန်းကိုတော့ သူတို့ မသိကြပါဘူး။ စီအီးအိုတစ်ယောက်ဟာ သူရတဲ့ ဘောနပ်စ် ဆုကြေးကို အရမ်းကောင်းပြီး လုပ်ဆောင်ချက်စုံလင် ရှုပ်ထွေးတဲ့ ယူရို ၂၀၀၀၀၀ တန် အိုင်ဗေလူစီ နာရီကို ဝယ်ကောင်းဝယ်ပါလိမ့်မယ်။ အဲ့သလိုဝယ်တာက သူဟာ အဲဒီနာရီကို သူ့လက်မှာ ပတ်ထားရတာက ကြည့်ကောင်းတယ်လို့ ထင်လို့ ဖြစ်နိုင်သလို အများစုကကော သူ့ကို အားကျမနာလိုစိတ်ဖြစ်အောင် ဝယ်တာလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဘယ်နည်းနဲ့ပဲ ဝယ်သည်ဖြစ်စေ အဲဒါဟာ သူ့ကို ခံစားမှုကောင်းပေးတယ်လို့ သူယူဆလို့သာ ဝယ်တာဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့သလိုမထင်ရင် သူဝယ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဘယ်နည်းနဲ့ပဲ ကြည့်ကြည့် အမှန်ကတော့ လူတွေပြင်ပ ပစ္စည်းတွေကို အလိုရှိတယ်ဆိုတာဟာ သူတို့အတွင်းက အလိုကို ဖြည့်ဖို့သာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အပြင်က အရာတွေနဲ့ အတွင်းကို ကျေနပ်အောင်လုပ်နေရတဲ့ ရှည်လျားတဲ့ လမ်းကြောင်းကြီးကို လိုက်နေမယ့်အစား လမ်းကြောင်းတိုတဲ့ အတွင်းအောင်ခြင်းကို ရအောင်သာ ကြိုးပမ်းသင့်ပါတယ်။

နိဂုံးစကား
+++++

ဘဝဆိုတာ လွယ်ကူပါတယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆဟာ ကျွန်တော်တို့အားလုံး အချိန်နဲ့အမျှ သက်ဆင်းမိနေတဲ့ ထောင်ချောက်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ငယ်ရွယ်တဲ့ အချိန်မှာ အဲဒီထောင်ချောက်ထဲ ကျဆင်းမိတတ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ငယ်ရွယ်တဲ့အချိန်တစ်ခုထဲမှာပဲ ကျမိတတ်ကြတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ပေါ့ပေါ့တန်တန် ဖြတ်သန်းရုံနဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို မရနိုင်ပါဘူး။ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်ပါတယ်ဆိုတဲ့ လူတွေတောင်မှ ဘဝကို ကောင်းကောင်း မစီမံ မခန့်ခွဲတတ်ကြပါဘူး။ ဘာကြောင့်ပါလဲ။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် နားလည်မှုမရှိတော့တဲ့ လောကကို ဖန်တီးမိခဲ့ကြပါပြီ။ ဒီလောကထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထိုးထွင်းအသိဟာ လမ်းညွှန် သံလိုက်အိမ်မြှောင် ကောင်းတစ်ခု မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ကမ္ဘာလောကကြီးဟာ ရှုပ်ထွေးမှုတွေ၊ မတည်ငြိမ်မှုတွေနဲ့ ပြည့်နှက်လို့နေပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီလိုရှုပ်ထွေးလှတဲ့ လောကကို ကျောက်ခေတ်

အတွက်တည်ဆောက်ထားတဲ့ ဦးကောက်ကြီးနဲ့ ဖြတ်သန်းကျော်လွှားဖို့ ကြိုးပမ်းမိနေတတ်ကြပါတယ်။ အလျှင်အမြန်ပြောင်းလဲလာနေတဲ့ လူ့ယဉ်ကျေးမှုအပြောင်းအလဲတွေကို ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကြီးက မီအောင်မလိုက်နိုင်တော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ပတ်ဝန်းကျင်က အရာတွေက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်သောင်းထက်စာရင် အလျှင်အမြန်ကြီး တိုးတက်ပြောင်းလဲ လာနေတဲ့ အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတွင်း ဟာဒ်ဝဲလ် ဆော့ဝဲလ်တွေဖြစ်တဲ့ ဦးကောက်ဆိုတဲ့အရာက ကမ္ဘာဦးဆံ့ရိုင်းကြီးတွေ ကမ္ဘာမြေကို ငေးကြည့်နေသလို အဆင့်မျိုးမှာ ပဲ မပြောင်းမလဲ ကျန်နေရစ်ခဲ့သေးပါတယ်။ အဲဒီ ချူထောင့်ကနေ ကြည့်ရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ နေထိုင်နေတဲ့ ဘဝအပေါ်မှာ ဖြစ်စေ၊ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှု တွေမှာပဲ ဖြစ်စေ ကျွန်တော်တို့ သဘာဝကျတဲ့ အမှားတွေကျူးလွန်နေတာဟာ အံ့ဩစရာတော့ မရှိပါဘူး။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ထပ်မံထပ်မံ အသုံးပြုနေရမယ့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာတွေကို ကျွန်တော်တို့ အနီးအနား လက်တက်မီးမှားထားဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ အဲဒီ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက် ကိရိယာတွေဟာ ကမ္ဘာလောကကို မွေမိဌာန်ကျကျ ချွမ်းနိုင်ဖို့နဲ့ ရေရှည် ယုတ္တိနည်းလမ်းကျကျ လုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့အတွက် အထောက်အပံ့ပြုနိုင်ပါတယ်။ နေ့စဉ်လုပ်ဆောင်မှုတွေမှာ ဒီလက်နက်ကိရိယာတွေကို ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး အသုံးချခဲ့ရင် ကျွန်တော်တို့ တဖြည်းဖြည်းချင်းတိုးတက်ပြောင်းလဲလာပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဦးကောက် တည်ဆောက်ပုံမှာလည်း တိုးတက်မှုတွေ ရှိလာပါလိမ့်မယ်။ စိတ်ပညာနယ်ပယ်မှာလည်း ဆရာလွတ်လေ့ကျင့်နိုင်တဲ့ နည်းစနစ်တွေဆိုပြီးရှိပါတယ်။ ဒီနည်းတွေက ခင်ဗျားကို ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခု ရစေဖို့ အာမခံချက်တော့ မပေးနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ယေဘုယျအားဖြင့်တော့ အဲဒီ နည်းတွေကို လက်ကိုင်ပြုထားရင် ကိုယ့်ထိုးထွင်းအသိ တစ်ခုတည်း အပေါ်မှာ အားကိုးနေတာထက်စာရင် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေချမှတ်နိုင်ပြီး ပိုမိုကောင်းကောင်းမွန်မွန် တုန့်ပြန်လုပ်ဆောင်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အသိပညာဆိုင်ရာ လက်နက် ကိရိယာတွေဟာ ငွေကြေး၊ ချစ်မှုရေးရာဆက်ဆံရေး၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးတို့ထက် ပိုမိုပြီး အရေးကြီးကြောင်းကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းနားလည်ထားခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော် ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝ စာစုတွေကို စရေးစဉ်တုန်းက လူတွေက ကျွန်တော့်ကို မေးကြပါတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ။ တိတိကျကျလေး ပြောစမ်းပါ။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝဆိုတာရဲ့ အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်က ဘာလဲ။ စသဖြင့် မေးကြပါတယ်။ ဝါသနာ့ လို့ပဲ ကျွန်တော် ပြန်ဖြေဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ချဉ်းကပ်တဲ့ နည်းလမ်းက အလယ်ခေတ်ဘာသာရေးဆရာတွေ ချဉ်းကပ်တဲ့ ငြင်းပယ်မှု နည်းလမ်းပါ။ ဘုရားသခင်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ။ ဘာလဲ လို့မေးတဲ့အခါမျိုးမှာ ဘာသာရေးဆရာတွေက ဘုရားသခင် ဆိုတာ ဘယ်သူ ဘယ်ဟာရယ်လို့ အတိအကျပြောလို့မရဘူး။ .. ဘယ်သူ ဘယ်ဟာကတော့ဖြင့် ဘုရားသခင် မဟုတ်ဘူးရယ်လို့ပဲ ပြောလို့ရတယ်လို့ ပြန်ဖြေကြပါတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုဆိုတာကိုလည်း အဲဒီအတိုင်းပဲ ပြောရပါလိမ့်မယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝဆိုတာ ဘယ်လိုဘဝမျိုးဆိုတာ ပြောဖို့ ခက်ခဲပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုဘဝမျိုး တွေကတော့ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝမဟုတ်ဘူးလဲ ဆိုတာကိုတော့ အလွယ်တကူပဲ ပြောနိုင်ကြပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားသူငယ်ချင်းတစ်ယောက်မှာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝရှိမနေရင် ခင်ဗျား အဲဒါကို အလွယ်တကူပဲ သိမြင်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝအကြောင်း စာစုတွေရေးနေပြီး ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝဆိုတာဟာ ဘာလည်းဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ် သတ်မှတ်ချက်ကို မပေးနိုင်တဲ့အပေါ်မှာ များစွာသော စာဖတ်သူတွေဟာ ကသိကအောက်တော့ ဖြစ်ကြပါလိမ့်မယ်။ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်လည်း အဲဒါကို တကယ် အနက်မဖွင့်တတ်ပါဘူး။ ရစ်ချတ် ဖိုင်းမန်းပြောသလိုပဲ .. “ငှက်တစ်ကောင်ရဲ့ နာမည်ကို ရှိသမျှဘာသာစကားအားလုံးနဲ့ ခင်ဗျား ပြောချင်ပြောနိုင်လိမ့်မယ် .. ဒါပေမယ့် အဲဒီ နာမည်တွေအားလုံးကို လေ့လာသင်ယူပြီးတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီငှက်အကြောင်းကိုတော့ ခင်ဗျား ဘာမှသိမှာ မဟုတ်ပါဘူး .. ဒါကြောင့် ငှက်ကိုလေ့လာပါ .. သူဘာလုပ်သလဲ ကြည့်ပါ .. တကယ်တမ်းမှာ အဲဒါက ပိုအရေးကြီးတာပါ .. ကျွန်တော်ဟာ အတော်ငယ်ငယ်လေးကတည်းက တစ်ခုခုရဲ့ နာမည်ကို သိခြင်းနဲ့ တစ်ခုခုကို သိခြင်းအကြားက ခြားနားချက်ကို နားလည်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်” ..။

ဒီစာအုပ်ထဲမှာပါတဲ့ လက်နက်ကိရိယာ ငါးဆယ့်နှစ်ခုက ဘယ်ကနေ လာတာပါလဲ။ အဓိက အရင်းအမြစ် သုံးနေရာကနေ ကျွန်တော်ဆွဲယူထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ပထမတစ်ခုက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်လေးဆယ်အတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ စိတ်ပညာဆိုင်ရာ သုတေသနတွေပါ။ အဲဒီအထဲမှာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စိတ်ပညာ၊ လူမှုစိတ်ပညာ၊ ဖျော်ရွှင်မှုဆိုင်ရာ သုတေသန၊ ဆရာလွတ် လေ့လာနိုင်သော နည်းလမ်းများ၊ အစွဲမှားများ၊ အပြုအမူဆိုင်ရာ ဘောဂဗေဒ နဲ့ ကုခန်းစိတ်ပညာဆိုင်ရာ နည်းလမ်းအချို့၊ အထူးသဖြင့် သိမှုဆိုင်ရာ အပြုအမူ ကုထုံး တွေပါဝင်ပါတယ်။ အဲဒါတွေအားလုံးဟာ သက်သေပြပြီးတဲ့ အချက်အလက်တွေဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ဒုတိယ အရင်းအမြစ်ကတော့ လောကဓံကို ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ဆိုင်တဲ့ ဝါဒ (Stoicism) ဆီကနေ ရယူထားတာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဝါဒဟာ ရှေးဟောင်း ဂရိခေတ်မှာ အခြေတည် ခဲ့ပြီး အေဒီ ဒုတိယရာစုနှစ်အတွင်း ရောမ အင်ပါယာမှာ အစွမ်းကုန် ဖူးပွင့်ဝေဆာခဲ့တဲ့ တကယ်လက်တွေ့အသုံးကျတဲ့ အတွေးအခေါ် ဝါဒတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဝါဒကို လက်ခံသူတွေအကြားမှာ ထင်ရှားတဲ့ နာမည်တွေကတော့ ဇီနို (ဝါဒကို စတင်ထူထောင်သူ)၊ ခရိုင်စီပတ်စ် (ခေတ်ဟောင်းဂရိမှာ လောကဓံကြံ့ကြံ့ခံ ဝါဒရဲ့ အရေးအပါဆုံးသော ကိုယ်စားပြုသူ)၊ ဆီနီကာ (ခေတ်ဟောင်းရောမရဲ့ ချာလီမွန်ဂါလို့ ကျွန်တော့်ကို ထင်မြင်ယူဆစေခဲ့သူ)၊ မူဆိုနီးရပ်စ် ရူးဖတ်စ် (အောင်မြင်တဲ့ ဆရာတစ်ဦးဖြစ်ပြီး နီရိုးဘုရင်ရဲ့ ပြည်နင်ဒင်ပေးခြင်း ခံခဲ့ရသူ)၊ အက်ပစ်တီးတပ်စ် (အရင်က ကျွန်တစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ရူးဖတ်စ်၏ တပည့်တစ်ဦးဖြစ်လာသူ) နဲ့ ရောမ ဧကရာဇ် မားကပ်စ် အူရီလီးယပ်စ် တို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းတာက ရောမအင်ပါယာ ပြိုလဲတာနဲ့အတူ လောကဓံကြံ့ကြံ့ခံ ဝါဒလည်း ပျောက်ကွယ်သွားတဲ့အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန် ကစပြီး အဲဒီဝါဒဟာ ဘယ်တော့မှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ပြန်လည်ထွန်းကားမလာခဲ့တော့ပါဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၁၈၀၀ အတွင်းမှာတော့ အဲဒီဝါဒဟာ ဒဿနိကဗေဒပညာရပ်ထဲကနေ လက်တွေ့အသုံးချစရာ အတွေးအမြင်တွေကို ရှာဖွေသူ လူအနည်းငယ်လောက်သာ သိရှိတော့တဲ့ အတွင်းစည်း ပညာရပ်တစ်ခု အဖြစ်သာ ဆက်လက် ပျံ့နှံ့ခဲ့ပါတယ်။

လောကဓံကို ကြံ့ကြံ့ခံဝါဒီတွေဟာ လက်တွေ့ကျင့်သုံးရမယ့် လေ့ကျင့်ခန်းတွေအပေါ်မှာ အတော်လေး အာရုံစိုက်ခဲ့ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ဒီစာအုပ်မှာ အကြံဉာဏ်ပေးခဲ့တဲ့ အချက်တွေနဲ့ နီတီတွေပေါ့။ နီတီလမ်းညွှန်ချက်တွေက တန်ဖိုးရှိပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒါတွေက နားလည်ရလွယ်ပြီး လက်တွေ့လည်း အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ရဲတွေက မဝင်ရလို့ တားထားတဲ့ တိမ်ကြိုးတွေလိုမျိုး အမူမဲ့အမှတ်မဲ့ ပြုမိမယ့်အရာတွေကနေ တားဆီးကာကွယ်ပေးပါတယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ တတိယရင်းမြစ်ကတော့ ကာလရှည်ကြာကတည်းက ရှိနေခဲ့တဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ စာပေတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဝါရင်း ဘတ်ဖတ်နဲ့ သူ့ရဲ့ စီးပွားရေး ပါတနာ ချာလီမွန်ဂါ တို့ဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အအောင်မြင်ဆုံး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေ ဖြစ်ကြပြီး ဒီရာစုနှစ်ရဲ့ အကြီးကျယ်ဆုံး (ကျွန်တော်တစ်ယောက်ထဲရဲ့ ထင်မြင်ယူဆချက် မဟုတ်ပါဘူး) တွေးခေါ်ရှင်တွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ စကားတွေကို ဒီစာအုပ်မှာ ကျွန်တော် အများအပြား ကိုးကားခဲ့ပါတယ်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေဟာ နားလည်ရခက်ခဲတဲ့ လောကကို သိမြင်နားလည်အောင် လုပ်ဖို့ စိတ်ဆန္ဒပြင်းပြကြပါတယ်။ အရာအားလုံးကို သူတို့ မသိမြင်ကြပေမယ့် သူတို့သိသလောက်အချက်အလက်တွေကို အသုံးပြုပြီး အနာဂတ်အလားအလာတွေကို တတ်နိုင်သမျှ အကောင်းဆုံး သူတို့ခန့်မှန်းကြ ပါတယ်။ အဲဒီလို ခန့်မှန်းမှုရဲ့ ရလဒ်ကတော့ အမြတ် ဒါမှမဟုတ် အရှုံးတွေဖြစ်သွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘင်ဂျမင် ဂရော့မင်ကစလို့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေဟာ လောကကို မွေမိဌာန် ကျနိုင်သမျှ အကျဆုံးဖြစ်အောင် ချွမ်းမြဲ အားထုတ်ကြိုးပမ်းကြရပါတယ်။ သူတို့ကို ရုတ်တရက်ဖြစ်တဲ့ စိတ်ခံစားမှုနဲ့ ဆုံးဖြတ်ပြီး အရောင်း အဝယ် လုပ်မိတာတွေကနေ အကာအကွယ်ပေးနိုင်မယ့် အသိဉာဏ်ဆိုင်ရာ နည်းလမ်းတွေကို ရှာဖွေကြရပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ရာအတွင်းမှာ သူတို့ဟာ အင်မတန် အလုပ်ဖြစ်တဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာတွေကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီလက်နက်ကိရိယာတွေဟာလည်း ဘဏ္ဍာရေးလောကကို ကျော်လွန်ပြီးတော့ကို အခြား နယ်ပယ်များမှာ အထိပါ အသုံးဝင်တဲ့ လက်နက်ကိရိယာတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေဆီက ရတဲ့ နီတီလမ်းညွှန်တွေနဲ့ နည်းလမ်းတွေဟာ ဘဝအတွက်တာမှာ ဘယ်လောက် အသုံးဝင်တဲ့ ဉာဏ်ပညာတွေ ဖြစ်လာသလဲ ဆိုတဲ့အချက်က အံ့အားသင့်စရာတောင် ကောင်းလှပါတယ်။

ခေတ်သစ် စိတ်ပညာ၊ လောကဓံ ကြံ့ကြံ့ခံမှုဝါဒ နဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေရဲ့ အတွေးအမြင်တွေဖြစ်တဲ့ ဒီအရင်းအမြစ်သုံးခုဟာ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကိုလည်း အပြန်အလှန် အညမည သဘောနဲ့ အပြည့်အဝကြီးကို ထောက်ပံ့ အကျိုးပြုနေကြပြန်ပါတယ်။ အဲဒီသုံးခုဟာ တစ်ခုတည်းသော ရင်းမြစ်ကနေ ပေါ်ထွက်လာသလိုကို တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု လုံးဝကြီး ထောက်ပံ့ ပေးနေကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ်ကတော့ သူတို့ဟာ ကွဲပြားခြားနားတဲ့ ရင်းမြစ်တွေဆီကနေ ပေါ်ထွန်းလာကြတာပါ။ အသိအမြင်လင်းပွင့်သွားတဲ့ အခိုက်အတန့်လေးတွေ ဆိုတာဟာ ဘဝမှာ အများကြီး မရှိနိုင်ပါဘူး။ ဒီသုံးခုဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဘယ်လောက် ချောချောမွေ့မွေ့ ငြင်ငြင်သာသာ ပေါင်းစည်းနေကြတယ်ဆိုတာကို သိမြင်သွားတဲ့ အခိုက် အတန့်လေးကတော့ ကျွန်တော့်ဘဝရဲ့ ကြီးကျယ်တဲ့ အလင်းပွင့်မှု အခိုက်အတန့်လေး တစ်ခုပါပဲ။

နောက်ဆုံးအချုပ်အနေနဲ့ အချက်လေးချက်ကို ပြောချင်ပါတယ်။

၁။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လက်နက်ကိရိယာတွေဟာ ဒီ ငါးဆယ့်နှစ်ခုပဲ ရှိကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော် ဒီစာအုပ်မှာ ငါးဆယ့်နှစ်ခုပဲ ရွေးခဲ့တာက အခြားအချက်တွေ အတော်များများ ဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ စာအုပ်တွေဖြစ်တဲ့ “ရှင်းလင်းစွာ စဉ်းစားခြင်း အနုပညာ” နဲ့ “ဉာဏ်ပညာရှိစွာ ပြုမူခြင်း အနုပညာ” (မူရင်းက ဂျာမန်ဘာသာစကားနဲ့ ထုတ်ခဲ့တာပါ) စာအုပ်တွေ ထဲမှာ အတော်များများ ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်လို့ပါပဲ။ အဲဒီနှစ်အုပ်စလုံးမှာကလည်း ကျွန်တော် အခန်း ငါးဆယ့်နှစ်ခန်းစီ ရေးထားခဲ့လို့ပါ။ အဲဒီစာအုပ်တွေက သိမှုအစွဲမှားတွေ အကြောင်း ဖြစ်ပြီး ဒီစာအုပ်ကတော့ လက်နက်ကိရိယာတွေ အကြောင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်တွေနဲ့ ဒီစာအုပ်ကို တွဲစပ်ဖတ်ရှုရင် ပိုအကျိုးကျေးဇူးရှိပါလိမ့်မယ်။

၂။ ဒီစာစုတွေအများစုဟာ ဆွစ်ဇာလန်နဲ့ ဂျာမနီက သတင်းစာတွေမှာ ကော်လံဆောင်းပါးတွေအနေနဲ့ စတင်ဖော်ပြခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ကော်လံဆောင်းပါးတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက် အကျဉ်းချုပ်ပြီး တိုတိုနဲ့ လိုရင်းရောက်အောင် ရေးခဲ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် မှတ်စုတွေနဲ့ ရင်းမြစ်တွေကို အဓိက စာကိုယ်ထဲမှာ မထည့်ဘဲ နောက်ဆက်တွဲထဲမှာ ဖော်ပြခဲ့ရပါတယ်။

၃။ စာကို ရှင်းလင်းစေဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ကျွန်တော်ဟာ စာအုပ်တလျှောက်လုံးမှာ အမျိုးသား နာမ်စားကိုသာ သုံးခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တမ်းက အမျိုးသားတွေရော အမျိုးသမီး တွေအတွက်ကိုပါ ရည်ရွယ်ပါတယ်။ အမျိုးသမီးတွေကို လျှော့တွက်ခြင်းဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ ဘဝတစ်ခုတည်ဆောက်ဖို့ရာမှာ သေချာပေါက် မှားယွင်းတဲ့ နည်းလမ်း တစ်ခုဖြစ်ပါ တယ်။

၄။ ဒီထဲမှာ ပါသမျှ အမှားအယွင်းတွေအားလုံးနဲ့ မေ့ကျန်ခဲ့တာတွေအားလုံးအတွက် ကျွန်တော်တစ်ဦးထဲမှာသာ လုံးဝတာဝန်ရှိပါတယ်။

-ရော ဒူဘဲလီ၊ ဘန်း၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ၂၀၁၇